@001A ཨོཾ། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞུགས་སོ།།

@001B ཨོཾ། །ཀ་མོ་གྱ་རྡུ་མཛྷ་སྒོ་ཥྚ་ཡ། བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ། བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་རྩ་བ་དང་བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྡན་ཐུབ་མ་དམ་པ་རྣམས་དང་། བསྟུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ། ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་བསྟན་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འཕྲེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། ཕན་བདེའི་གཏེར་ཆེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ། །བསྟུ་མེད་

@002A ཨོཾ། །སྐྱབས་ཆེན་དགོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་མགོན་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན། ཐུབ་བསྟན་མངའ་བདག་དཔལ་ལྡན་ཐོགས་མེད་དབྱིག་ལྷར་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་གཉེན་མཆོག །མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་དབུ་མའི་ལམ་བརྟེས་རྣམ་གྲོལ་ནོར་བུས་

ཀུན་གྱི་རེ་སྐོང་། །ལེགས་བཤད་སྡང་བས་བློ་སྤུན་སེལ་མཛད་སྟོང་ཉིད་ངོ་རོས་ཆོལ་ངན་སྐྲག་མཛད། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སེ་རྒྱ་བཟང་པོ་རྒྱལ་བའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས། །ལྷུར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པ། །སྲས་ཀྱི་ཐུབ་བོ་རྒྱུད་པར་བཅས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་མིག་གྱུར་སྤྲུལ་པའི་ལོ་པཎ། །ཐུབ་བསྟན་ཁོ་ན་ཕན་བདེ་

@002B མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཏེར་དུ་ལེགས་པར་དགོངས་ནས། །དམ་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་གྱས་པར་མཆོད་ཅིང་། །བསྟན་ལ་གནོད་བྱེད་མི་བསྲུན་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་རྒྱའི་ཕན་བདེ་

འཛོམས་པར་བྱེད་རྣམས། །མ་ལུས་གནས་ནས་སྐོད་པར་མཛད་པའི་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བློན་པོར་བཅས་རྣམས། །སྐལ་བཟང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་གི་སྐུ་གསུམ་མ་ལུས་འཛིན་པའི་མཆོག་

ཏུ་

དབང་བསྐུར། །དཔལ་ལྡན་གསང་བདག་ཚངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་རྣམ་མང་ཐོས་སྲས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་རྣམས། །ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ནག་པོའི་སྡེ་ཡག་མ་ལུས་འཛོམས་

མཛད། །བསྟན་

སྣང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་ལ་རྟག་ཏུ་གུས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བརྒྱན་འབྱུང་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཡངས་ལ། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་འབྲུག་སྒྲ་ཡིས། །ལྷ་དན་བྱག་རྡེ་འཛོམས་མཛད་

པ། །ཐུབ་དབང་སྣུན་སྟོང་མངའ་བ་རྒྱལ། །ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །མཁྱེན་པའི་ཚ་ཟེར་སྤྲིན་གཉིས་བསྲེག །ཐུགས་རྗེས་སྲིད་ཞིའི་ཚ་གདུང་སེལ། །མི་ཕམ་འཇམ་པའི་

དབྱངས་ལ་འདུད། །གང་གི་བློ་གྲོས་མཁའ་ལྟར་ཕ་མཐའ་ཡས། །འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། །རྣམ་དཀར་གྲགས་པས་སྲིད་གསུམ་མ་ལུས་ཁྱབ། །དཔལ་

ལྡན་

@003A ཞེས། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་རྒྱལ་བ་ཡི། །དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་ལ་རྒྱལ་བ་བཞིན། །རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོར། །མངོན་སུམ་ལུང་བསྟན་དཔལ་ལྡན་

ཙོང་ཁ་པ།

བཟང་པོའི་མགོན་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །རབ་བརྩེད་ལང་འཚོ་དང་ལ་བབས་པའི་སྐུ། །ལེགས་ཚའོད་མ་ལུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་གསུང་། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་འདོད་དགུར་འབྱུང་བའི་

ཐུགས། །ལྷུན་གྱིབ་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་རྒྱལ་བྱང་ཅིག །དགེ་ལེགས་དཔག་བསམ་ལྷོན་པའི་ཤིང་། །དཔལ་འབྱོར་མེ་ཏོག་རྒྱན་གྱིས་སྤུད། །ལྷག་བསམ་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་

ཅན། །འཕྲིན་ལས་

སྲིད་ཞིའི་ཚ་གདུང་སེལ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་གཞན་ཕན་ནོར་བུས་གཏམས། །དགེ་ལེགས་མ་ལུས་འདྲུན་པས་གྲུབ་པའི་དཔལ། །བཟང་པོའི་ཞབས་སོགས་སྐས་དང་བཅས་རྣམས་

ལ། །རྟག

ཏུ་གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ནས། །ལེགས་བཤད་དྲི་མས་སྤྲགས་པ་བསལ་ཕྱིར་དང་། །གཞན་གྱི་བསྐུལ་ཕྱིར་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན། །ལེགས་པར་འཆད་བྱེད་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་

འདི།།

དྲི་མེད་ལྷང་རིགས་དམ་པའི་མན་ངག་ལས། །ཇི་ལྟར་ནུས་བཞིན་བདག་གིས་བསྒམ་པར་བྱ། ༼ །དེ་ལ་འདིར་གང་ཟཧ་དང་བྱ་བའི་ཚོས་ནི། བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འགྲེལ་

@003B པ་འགྲེལ་ཟཧ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཟཧ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཟཧ་པ་ཉེ་བར་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ། རྣེད་པར་

དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན། དེས་ན་ངལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་པོ་ཇི་ལྟར་བློང་བའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ནི་ངལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟེས་པ་ལས། ཁྲིམས་ཀྱིས་བྱུང་འགྲོའི་

འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤྲོངས་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྣེད། །ཅེས་གསུངས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། བཞེས་སྤྲོང་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་བྲལ་འགྲོ་ཉིད། །ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་།།

རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་ཁོབ་ཀྱི། །ཀུན་ཀློང་སྐྱེ་པ་ཟིན་ཞིང་ལྷགས་པ་ཉིད། ཆོ་རིང་ལྷ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བ꯭ས་ནི། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བརྙེག་པའི་སྒྲུབ་དུ་

འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་། དན་སོང་གསུམ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་། འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྒྱུ་བའི་ཡུལ་མཐའ་

འཁོབ་དང་། ཟིན་ལྷགས་དང་། ཡན་ལག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ནི། བཞེས་སྤྱིང་འཁྱེལ་པར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ལ་བཞད་

@004A ཞེས། །ཅིང་། མི་ཁོམ་བརྒྱད་གཉམ་ལས། འདོད་པའམ་བྱ་བས་རྟག་ཏུ་གཡེངས་པའི་འདོད་ལྷ་ལ་བཞད། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་

ཕྱོགས་གཅིག་ན་གྱོང་ལས་དགོན་

པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་དང་འཆི་བའི་ཚོ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་འགགས་པ་མངོན་པ་ནས་གསུངས། ལམ་བསྒོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རྟུང་བའི་སེམས་ནི་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཁོམ་པ་

ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡང་ཉཁེས་སྨྲིང་འགྲེལ་བ་ལས། གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཏུ་དག་བ་བྱ་བའི་དལ་བ་མེད་པས་ན་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འབྱོར་བ་བཅུ་ལས། རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། ཉན་ས་ར། མི་

ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིའི་འགྲོ་བར་སྐྱེས་པ་དང་། འཕོར་རྣམ་བཞི་རྒྱུ་བར་སྐྱེས་པ་དང་། གླིན་ལྷགས་སོགས་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ་དང་།

མཚམས་མེད་བྱས་པའམ་བྱིད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གནས། འདུལ་བ་སྟེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་དད་པའི་གནས་

ལ་དང་པ་རྣམས་སོ། །ལྟ་པོ་དེ་ལ་རང་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་ཤིང་ཆོས་སྣྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་འབྱོར་ལྟ་ནི། ཉན་སར། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་གནས་

@004B དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྐྱིང་ནི་བརྩེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སྐྱིང་པོ་ལ་འདུག་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སྣྲུབ་པའི་ཆོས་མ་ཉམས་

པའི་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། སྨིན་པ་པོ་དང་། སྨིན་བདག་གིས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བའི་གཞན་ཕྱིར་སྐྱིང་བརྩེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་གཞན་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་

རྣམས་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་ཆོས་སྣྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ས་ནས་བཞག་པའི་གཞན་འབྱོར་བཞི་ནི། དཔལ་མ་ཚང་བར་སྣང་ཡང་། དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། ཆོས་

གནས་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་པས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཚང་དུ་རུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བློང་དོར་བྱས་པས་མངོན་པར་མཐོ་བ་

དང་། ངེས་པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་མཐའ་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མངལ་འཇུག་ལས། མིར་སྐྱེས་ན་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་ཡང་གནས་མཆོག་ཡིན་པས་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ཡང་སྐྱེད་དཀའོ། །ལྟ་དག་འཆི་བ་ན་ཡང་

གཞན་དག་ཁྱེད་བའེ་འགྲོར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །བའེ་འགྲོ་ནི་མིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་འདི་ལ་སྨོན་གནས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་དཔའ་བོས། གང་ཞིག་ཐོབ་ན་འཁོར་བ་ཡི། །ཞ་

@005A ཞེས་བྱ། །རོལ་ཕྱིན་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན། །བྱང་ཆུབ་དཔལ་གྱི་ས་བོན་མཆོག །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྒྱུན་གྱི་མི་རྣམས་ནི། །སུ་ཞིག་འདིར་དེ་འབྲས་མེད་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྨྲོད་འཇུག

ལས་ཀྱང་། འདི་འདྲའི་ངལ་བ་རྣེད་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྒྲུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །ཐུབ་ལས་རྩོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་རྟོགས་ནས། །རྩོངས་པས་

ཕྱིས་ཀྱང་སྐྱིད་ལུགས་ན། །འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །སྙིང་ཆེན་པོ་ལྟང་བར་འགྱུར། །དམྱལ་མེ་བཟོད་དཀས་ཡུན་རིང་དུ། །བདག་གི་ལུས་ལ་བསྲེགས་བྱུར་ན། །འཁྲོད་པ་མི་ཟད་མི་འབར་བས། །སེམས་

གདུང་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ། །ཤིན་ཏུ་རྣེད་དཀའ་ཞན་པའི་ས། །ཅི་ཞིག་ལྟར་སྟེ་རྣེད་གྱུར་ན། །འདི་ཉིད་ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། །ཕྱིར་ཡང་དམྱལ་བ་དེར་ཁྲིད་ན། །སྡུགས་ཀྱིས་རྩོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། །བདག་ལ་

འདིར་སེམས་མེད་དུ་ཟད། །ཅིས་རྩོངས་བདག་ཀྱང་མ་ཤེས་ཏེ། །བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཇུག་པར། གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་འཇིན་པར་

མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་པ། །དེ་ལས་ཕྱིས་ནི་གང་གིས་སློང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་ལ་སྐང་རན་བྱིན་ནས་ནི། །ཏ་ནི་རང་གི་དོན་བྱེད་ཚུགཿ ཞེས་པ་

@005B མེད་པར་འདི་ལ་ནི། །ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མི་ཡི་གླུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །གླུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེད་དཀའ་བས། །རྟོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དལ་འབྱོར་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟེད་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུང་གཞི་ལས། ངན་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་དེར་སྐྱེ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་དང་། དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི། སེན་མོའི་རྩེ་མོས་བླངས་པའི་རྡུལ་

དང་འདྲ་ཞིང་། བདེ་འགྲོ་གཉིས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནིས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་དང་། དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་ཕུག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་པའི་རྡུལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། ཞལ་མོ་ཆེ་

ན་མི་རྣམས་ནི། དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཕལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། ཞེས་དང་། སྤྲུལ་འཁྲུགས་ལས། བདག་གི་སྤྲུལ་པ་འདི་འདྲས་ནི། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་ཐོབ་མི་འགྱུར། ।

མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། །སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་དགེ་བ་མེད། །ཁང་ཆེ་དགེ་སྦྱོང་སྐལ་ལྡན་ཡང་། །དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་རྫོངས་པར། །དེ་ཚེ་བདག་གི་ཅི་བྱར་ཡོད། །དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་

བྱས་ལ། །སྡིག་པ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན། །བསྐལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི །བྱ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་@006A ཞེས། །ཆུང་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀར་གསུངས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྡིག་པས་ཀྱང་། །བསྐལ་བར་མཉར་མེད་གནས་གྱུར་ན། །ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྡིག་གིས། །བདེ་འགྲོར་མི་

འགྲོ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དེ་ཙམ་ཁོ་ན་སྨྲོང་གྱུར་ནས། །དེ་ནི་རྣམ་ཐར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྨྲོང་བཞིན་དུ། །སྡིག་པ་གཞན་དག་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞེས་སྟིང་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་མཚོ་

ཆེར་གནས་གཉའ་ཤིང་བྱ་གა་དང་། །རྔས་སྦལ་འཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དྲུད་འགྲོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཚོས་སྨྲད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །གང་ཞིག་གསེར་སྟོད་རིན་ཆེན་སྨྲས་པ་ཡིས།།

ངན་སྐྱགས་འཆག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་མི་རུ་སྐྱེས་ནས་སྡིག་པའི་ལས། །བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེར་རབ་བླུན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། སྟོབ་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། མིའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣེད་དཀའ་རྣེད་བྱར་ནས། དོན་དུ་

བརྟག་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ་སྨྲག ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ངལ་འབྱོར་གྱི་རྣེན་ལ་སྣྱིང་པོ་ལེན་ཚུལ། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཅིང་། ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྟན་

པའི་དམ་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕངས་བརྙེས་ཏེ། འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ་

@006B ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤཱཀ་ཅོང་ཁ་བའི་གསུང་རབ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣོང་པོ་ལེན་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་མདོ་

སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་ཉིར་བརྒྱད་པ་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པའི་ལེའུ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཅི་ནས་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་

ཁྱོད་ལ་གཏད་དོ། །རྗེས་སུ་གཏང་

དོ། ། །ཡི་གེ་ཙམ་དུ་ཡང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཟུངས་ཤིག །ཚོངས་ཤིག །ལྷོགས་ཤིག །ཀུན་ཆུབ་པར་གྱིས་ཤིག །རབ་ཏུ་ཐོན་ཅིག །ཡུན་རིང་པོར་གནས་པར་གྱིས་ཤིག །ཀུན་དགའ་བོ་

ཁྱོད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཆོས་གང་ངས་མངོན་སུམ་དུ་བཞད་པའི་ཆོས་བཞད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཟུང་ནས་ཕྱིས་རྣམ་པར་ཆུད་གཟན་ཏམ་གཏོགས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀང་བཀའ་སྩལ་ན། ཀུན་དགའ་བོ་

ཁྱོད་དེ་ཙམ་གྱིས་ན་ངས་ཉེས་པར་བརྩི་བར་མི་

འབྱུང་གྱིས། ཀུན་དགའ་བོ་ཡང་འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུང་ནས་ཆོག་གམ་ཆོག་གི་ཡན་ལག་ཀྱང་རྟུང་སྟེ། ཆུད་གཟན་ཏམ་བཏང་ངམ་བརྩེད་པར་བྱས་ན་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཙམ་དུ་ང་ལ་

ཉེས་བ་བྱས་པར་འབྱུང་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་སེམས་ཀྱང་མགུ་བར་མ་བྱས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུང་ནས་ཕྱིས་ཆུད་གཟན་ཅིང་གཏང་སྟེ་བརྩེད་པར་བྱས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་

@007A ཞེས། །ལ་བཀྲ་བསྟིན་མ་བྱས། བླ་མར་མ་བྱེས། བརྩེད་པར་མ་བྱས། མཆོད་པར་མ་བྱས། རི་མོར་མ་བྱས། བསྟེན་བཀྲ་མ་བྱས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་གང་དག་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་

བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལའང་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀྲ་བསྟིན་མ་བྱས། བླ་མར་མ་བྱས། བརྩེད་པར་མ་བྱས། མཆོད་པར་མ་བྱས། རི་མོར་མ་བྱས། བསྟེན་བཀྲ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་

བོ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུང་ནས་ཕྱིས་ཆུད་གཟན་ཅིང་བཏང་སྟེ་བརྩེད་པར་བྱས་ན་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཙམ་དུ་ང་ལ་ཉེས་པ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་སེམས་ཀྱང་མགུ་བར་མ་བྱས་

སོ།། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་དགའ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་སྟེ་སྐྱེད་པ་

འབྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ལེའུ་ལས་

ཀྱང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་རྣམས་བྱངས་འདིས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

@007B ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སྦྱངས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་མཉན་པར་བྱ། བཟུང་བར་བྱ། བཀང་བར་བྱ། བསྒྲགས་པར་བྱ། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱ། རབ་ཏུ་འདོན་པར་བྱ། བསྟན་པར་བྱ། ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱ། ལུང་འབོགས་པར་

བྱ། ཁ་བཏོན་དུ་བྱ། བྱེ་བར་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱིས། ཐ་སྙད་བམ་ཆེན་པོ་ལ་ཡི་གེ་གསལ་ཞིང་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལེགས་པར་བྱེས་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་། བདུག་པ་དང་། དྲི་དང་། བྱུག་པ་དང་། ཕྱེ་མ་དང་།

ན་བཟའ་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། དྲི་ལ་བུ་དང་། བ་དན་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་དང་། མཆོད་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་དག་གིས་བཀུར་བསྟིར་བྱ། བླ་མར་བྱ། བརྩེད་པར་བྱ། མཆོད་པར་བྱ། རི་མོར་བྱ།

བསྟེན་བཀུར་བྱ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ནི་ངའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ཅི་སྙམ་དུ་

སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་སྟོན་པ་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་

@008A ཞེས། །ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ལས་བྱམས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། དགེ་གི་ལས་བྱམས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་

ཀྱི་ལས་བྱམས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བས་རིམ་བྱོར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་དགའ་བོ་ལྟར་བཞུགས་ཏེ་ཆཱོ་ཞིང་གི་ཞེས་པའི་སྐུ་འདི་ལ་ཡང་ཅི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རེ་མོར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་དེ་

ལྷར་ང་འདས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་ཡང་བྱོས་ཤིག །ཀུན་དགའ་བོ་ཅི་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཅི་ནས་ཁྱོད་སྐྱེས་བུ་ཐ་མར་མི་འགྱུར་བར་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ལ་ལན་

གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་གཏད། །རྗེས་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་ཅི་སྲིད་དུ་སྡུད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་

སྲིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེས་སྟོན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་མཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་བར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་

འདོན་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། ལུང་འབོག་པ་དང་། ཁ་བཏོན་བྱེད་པ་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། བདུག་པ་དང་། དྲི་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། བྱུག་པ་དང་། ཕྱེ་མ་དང་། ན་བཟའ་དང་། གདུགས་

@008B དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། དྲིལ་བུ་དང་། བ་དན་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་དང་། མཆོད་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་དག་གིས་བཀུར་བསྟིར་བྱེད། ཐུབ་མར་བྱེད། བརྟེན་པར་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། བསྟེན་བཀུར་

བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། མ་བླལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲུང་ན་སྤྱོད་

པར་རིགས་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དབྱིས་ཤིང་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤེའི་བྱ་དང་། ཆོ་དང་

ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་དྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཞེར་

ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་ཞེན། ལན་སྟོན་པ། གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ། དམ་པའི་ཆོས་གསུང་བ་པོའི་ཆེ་བ། དམ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བསྒམས་པའི་ཚུལ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན།

དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་ལྡ། དང་པོ་ནི། བྱམས་པ་སེང་གེ་སྒྲའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་གིས་ཀྱི་མདོག་ཅན་བརྒྱད་ནས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་

@009A ཞེས། །པར་དགེ་བའི་རྩ་བས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱག་འཇམ་པ་མཆོག་ཏུ་མཉེན་པ་ཀ་ཙ་ལི་ན་འདི་ལྟར་རེག་ན་བདེ་བ་རབ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བས་བགོས་པའི་མདོག་འདྲ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

པོ་བྱམས་པའི་མགོ་བོར་བཞག་སྟེ་བྱགས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བྱམས་པ་ཁྱོད་ཕྱི་མའི་ཚེ་ཕྱི་མའི་དུས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚེ་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་བསྡུང་བ་དང་

ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་ཡོང་སུ་གཟུང་བ་དང་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བར་བྱེད་ཅིང། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པའི་

སྤྱི་བོར་ཕྱག་གཡས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བཞག་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལན་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་གཡོས་ཏེ། གཡོས་རབ་ཏུ་གཡོས། ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་གཡོས།

མགུལ་རབ་ཏུ་མགུལ། ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་མགུལ། ལྷག་རབ་ཏུ་ལྷག །ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་ལྷག་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་དུ་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཡང་བྱང་བར་འགྱུར། ས་བླ་བ་དང་བར་སྣང་ལ་གནས་པ་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་

ཀྱང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ལ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཁྱོད་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྣུབ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་

@009B པོ་ཆེའི་དོན་དང་སྨན་པ་དང་བདེ་བའི་སྐད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་བསྡུད་བ་དང་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པར་བགྱི་བ་དང་། ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་སྤྲོ་བར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

པོ་བྱམས་པ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་ཡོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཀྱི་སྐད་དུ་ཡང་སྐད་མའི་མཐའ་སུ་མེད་པའི་བར་དུ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བར་ཡང་སྤྲོ་ལགས་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སྐད་དུ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་ཏེ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་གྲངས་མ་མཆིས་པར་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པའི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་ཀུན་ཏུ་བསྡུད་བ་དང་རྒྱས་པར་བགྱི་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་གཙུགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་རབ་ཏུ་གཡོས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་སྤྱ་ལ་ཡང་འབྱན་པར་མི་བགྱིད། ང་རྒྱལ་མི་བགྱིད་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན། བཅོམ་

@010A ཞེས། །ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་འདི་དག་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སུག་ལས་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁྱེར་གང་འདེག་པར་བགྱིད་པའི་ཁྱེར་

དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདེག་པར་རྫོ་མི་ཐོགས་པའི་སྐད་དུའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱིན་ཏེ།

བྱམས་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ངའི་སྤྱན་སྔར་ཁྱོད་དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྒྱས་པའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཙུའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་

སྐྱེད་དགུ་གི་སྤྱན་སྔ་དགུ་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེང་རྒྱས་སྤྲོགས་ཤིང་། དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཆུང་ཟད་བརྗོད་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དང་པོར་

ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ། བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ཚུལ། ཐ་མར་སངས་རྒྱས་ཚུལ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་ཞེས་མཚན་གསོལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག

ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ན་ངས་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བྱམས་པ་ནི་དགའ་བ་དེ་ཙམ་མ་སྤྱད་པར་ལམ་བདེ་ཞིང་འཇུག་པ་བདེ་བར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་གང་གི་དྲུང་དུ

@010B སེམས་བསྐྱེད་ན། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པའི་སྟོར་རོལ་དུ་སངས་རྒྱས་གསེར་འོད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བྱོན་ཏེ་དེའི་ཞིང་ན་ཉན་ར་ཐི་ཐག་པའི་སྒྲ་མི་གྲགས་པ། ཉི་ཟླའི་འོད་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་ སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་

དེ། ཇའི་ཚེ་བྱམས་པ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། དེས་སངས་རྒྱས་གསེར་འོད་འཁོར་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་ བརྒྱད་ཀྱང་ཆ་བཞིའི་བར་དུ་བསྟེན་བཀུར་ནས། དེའི་

དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ནམ། མི་འཇིད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པའམ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་སྐམ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེའི་བསམ་ པ་ལེགས་པར་མཁྱེན་ནས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་

དང་བཅས་པའི་མདུན་དུ་བཞུགས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། །དེ་བཞིན་ཚངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས། །འདི་དག་མི་རྟག་བརྟན་མ་ཡིན། །བརྟན་མ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་ ཚུལ་ཅན། །སྲོག་ཆགས་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྒྲིད་པར་གྱིས། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ནི་བསྟུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལྷའི་གོས་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་གསེར་སྣང་བྱེ་བ་རིབ་རྣམས་ཕུལ་ཏེ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྒྲིད་དོ། ༄ །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་པོ་དམ་པ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་ནས་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལོ་བཞི་ཁྲི་ཚངས་པར་@011A ཞེས། །སྨྲས་དེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྒྲུབས་ནས་མང་དུ་ཐོས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས། སངས་རྒྱས་ཁྲི་

མཉེས་པར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་མི་ཉུགས་སྣ་ཚོགས་ལྡན་པ་བྱ་བ་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དུང་ཞེས་བྱ་བ་གྲིང་བཞི་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་སྲས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེའི་མདུན་ན་

འདོན་བྱམ་ཟེ་ཚངས་རབ་ཞེས་བྱ་བ་རིག་བྱེད་བཞི་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆུང་མ་ཚངས་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བས། བྱམས་པས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ནས་འཕོས་ཏེ། ཚངས་ལྡན་མའི་ལྷུམས་སུ་ཟུབ་བ་བཅུ་བཞུགས་

ནས་བལྟམས་པའི་ཚེ། ཡུམ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་མེ་ཏོག་བཟང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བར་གཤེགས་ནས་ལངས་ཏེ་ཤིང་གི་ཡལ་གা་ལ་ལགཱ་པ་གཡས་པས་བཟུང་ནས་གནས་པ་ན། སྤྲིན་གསེབ་ནས་ཉི་མ་འཆར་བ་ལྟར་གྱོང་གཡས་

ནས་རྩི་བས་མའི་གོ་བར་ནས་བྱོན་ཏེ། བལྟམས་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱོགས་བཞིར་གོམ་པ་བདུན་བདུན་བྱོན་ནས་དེ་དག་ཏུ་པད་རྩེ་འབྱང་བྱུང་ངོ། །ཕྱོགས་བཞིར་གཟིགས་ཏེ། ངའི་སྐྱེ་བའི་ཐ་མ་ཀེ། །འདི་ཡིན་ཡང་སྲིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡང་

དང་ཡང་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཟག་མེད་མྱ་ངན་འདས་པར་འགྱོ།ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱམ་ཟེའི་སྲས་མཆོག་དེ་ཡང་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་བྱམ་ཟེ་སྟོང་ཕྲག་བཞི་དང་། བརྒྱད་ཐུ་བསྐོར་བ་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དྲུང་

@011B གི་གསེར་གྱི་མཆོད་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ས་བརྒྱན་པ། སྟོམས་སུ་འདོམ་དྲུག་ཐུ་རྐ་བཞི། སྣང་ས་སུ་འདོམ་སྟོང་ཡོད་པ་གཅིག་ཕུལ་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བགོས་པས། བྱམ་ཟེའི་ཁྱིའུ་གཞོན་ནུ་

སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། བྱམ་ཅེ་སྡོང་ཕྲག་བཞི་དང་བརྒྱད་ཅུ་བསྐོར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནུབ་མོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤྲིང་ཧིང་ཞེས་བྱ་བའི་དྲུང་དུ། བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་

སོ། །རྒྱལ་པོ་དྲུང་གི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་བྱགས་པ་ཆེན་པོ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་ཕྲན་སྡོང་ཕྲག་བཞི་དང་བརྒྱད་ཅུ་བསྐོར་ཏེ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ། །ཡབ་བྱམ་ཅེ་ཚངས་རབ་ཀྱང་བྱངས་དེ་དང་མཉམ་པས་

སྐོར་བ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ནོར་བཟང་ཡང་འཁོར་སྡོང་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཡང་བྱད་མེད་སྡོང་ཕྲག་བཞི་དང་བརྒྱད་ཅུ་བསྐོར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་བྱམས་པས་འཁོར་དེ་དག་ལ་གཟིགས་ནས་

འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཤ་ཀྱ་སེངྒེ་ཐུབ་བ་སྟེ། །གཙོ་བོ་སྐྱོབ་པར་མཛད་པ་པོ། །དམ་པའི་ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་བྱུར་པ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་འདི་དག་ཀུན། །ཐར་པའི་ལམ་ནི་སྟྲིད་ནས་སུ། །དོན་གྱི་ངའི་བསྟན་ལ་

བཏང་། །འཕྲུལ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ། །གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་དང་། །དེ་དང་ཕྱེད་བ་བྱུག་པ་དང་། །རོལ་མོའི་སྒྲ་སྙན་སྒྲགས་པ་ཡིས། །འཕྲུལ་ཐུབ་པ་མཆོད་པ་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན། །མཆོད་རྟེན་བསྐེན་

@012A ཞེས། །བཀུར་བྱས་པ་དང་། །གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་། །བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་བསྲུང་བ་དང་། །དགེ་འདུན་བསྐེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། །བསྐེན་གནས་སྲུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་

ལྷགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། ।།༥ བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་ཞེས་བཏུགས་པ་ནི། སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་

གདུགས་ཞེས་བྱ་བ་བྱོན་ཏེ། དེའི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོང་དཔོན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསོད་སྙོམས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་རྒྱུ་ཞིང་། ནང་རེ་ལ་

སྲོག་ཆགས་ཕུག་བརྒྱ་བརྒྱ་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་ལྟ་ལ་མ་བཀོད་པར་ཟས་མི་ཟ་བར་དམ་བཅའ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་དམ་གྱིས་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྡོང་གི་བར་དུ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ཁྲག་ཁྱིག་འབུམ་ཕུག་སྲུམ་ཙུ་རྩ་དྲུག་བསྒྲུབ་

པའི་གཞི་ལྟ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ལོ་བཞི་ཁྱི་ཉིས་སྡོང་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་དོ། །དེ་ནས་ལོ་ཉིས་ཁྱི་ཆིག་སྡོང་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་

པའི་གདམས་ངག

བསྟན་ཏེ། །དགེ་སློང་དེ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ནས་འགྲོ་བས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་བྱམས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཐམས་ཅད། དེས་ཤང་པ་སྐྱེའི་ཐེམ་པ་ལ་

བཞག་པའི་དུས་སུ་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་

@012B འཛིན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་དེའི་བྱམས་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མཐོང་ནས། ས་ལྟའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱས་པ། ཞ་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་བྱམས་

པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

གྱི་མཐུ་མངའ་འོ་ཞེས་སྨྲགས་སོ། །དེས་འཐབ་བྱལ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་ཐོས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་སྐྲོག་པར་འགྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་དེའི་མིང་བྱམས་པར་བཏགས་པ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གདུགས་

ཡི་རངས་པར་མཛད་དེ། དགེ་སློང་ཚྭ་གོས་བཏུན་པ་འདི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནཡང་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གུས་པས་བསྟེན་པའི་སྐྱབས། །བྱམས་པ་བྱམས་པས་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པ་ཁྱེད། །སྡུང་བ་སྡུང་བར་བྱོན་ནས་བདག་གི་ནི། །སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བར་ཐེག་མཆོག་ཉཞེས་གཉིན་མཛོད། ।

རྟག་ཏུ་བསྙེ་བས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ལ། །རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གཟིགས་པ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་ཡང་། །ཅང་ཟད་བསྟོད་པས་ཁྱོད་སྐུ་མཐོང་བར་

ཤོག ※ །གཉིས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་

རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་དེས་དོན་དང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་དང་ཚུལ་

@013A ཞེས། །ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། །ས་ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྐྱགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །ཟླ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་བསྡུད་

བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱད་ལྷ་བཅུར་འཆོ། །དེ་ལྟས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འབྲོ།འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་པ་ན། །ཡུན་རིང་བའི་བར་སྡུད་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ।

ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ག་སྟུམ་པ་བརྒྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ལྷའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་ཏེ་རྗེ་བཙུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་གསན་ཅིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་

འཛམ་བུ་གླིང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས། རྒྱུན་རྣམ་པ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒྲིས་ཀྱང་གནང་ཞིང་། བློ་ཁོས་མི་ཟད་

པའི་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོའི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་

འབེབས་པར་བྱེད་པ་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་ཆེན་མཛད། དགོངས་འགྲེལ་དང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན། འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ།

@013B ས་སྡེ་ལྔ་སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་གཞི་དང་། གཟུགས་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་

བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་གཅོོ་བོར་བསྟན། དབུས་མཐའ་ལས། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ། ཐེག་པ་མཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ལ་མ་འབྲས་

གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དེ་གཅོོ་བོར་བསྟན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། རིགས་སང་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནས་བརྒྱང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། གཞན་

རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཅོོ་བོར་བསྟན་ཏོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་

ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཚོས་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུམ་གསུམ་གྱི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བསྟན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འདིར་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ། ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་མོད། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཞོ་བོ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ངོ་བོ་ངེས་པ། བྱངས་

@014A ཞེས། །དེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་སྤྱས་པའི་དོན་ཁོང་ན་གནས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་

ཀྱང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྣེས་སུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འོག་ནས་

རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ※ གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉིར་བས་གསེར་ཞིང་ཆོར་བུས་སྤྱས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྫུལ་མཉམ་པ་ཉིད་རེ་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རྟག་ཕྱལ་ལ། །གཞན་

གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོབ་ཤིང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་ནི། །སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བློ་ལྡན་གང་ཞིག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་། །ལུས་

ངག་ཡིད་ཀྱི་འབད་པ་མེད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མེད་བསྲུང་བྱེད་ལ། གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོབ་ཤིང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་

ཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་འདི་ན་སྡིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མེ་འཇིལ་བསམ་གཏན་ནི། །ལྷ་དང་ཚངས་གནས་མཐར་སོན་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོ་མེད་ཐབས་བསྟོམ་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག

@014B ཙམ་ཐོབ་ཤིང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་སྤྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། །ཁྲིམས་ཀྱིས་མཐོ

རིས་བསྒོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ལ། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤོང་དེའི་ཕྱིར། །འདི་མཚོག་ཉིད་དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡང་འདི་ཐོས་ཡིན། །ཞེས་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་གྲངས་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཕུང་པོ་ཇི་

སྙེད་ཡོངས་བཟུང་བ། །དེ་སྙེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་བརྗོད་པ་བས། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཡོངས་འཛིན་ན། །

དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དོ། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ནན་ཏན་བྱ། །བསྐལ་བ་བྱེ་བར་བརྗོད་མཛད་ཀྱང་། །མཐའ་མར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་མ་ལགས། །དམ་པའི་ཆོས་

ནི་འཛོན་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དེས། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡི། །བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་རིགས་ལགས། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འདིར་མོས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་མི་སྟོང་དང་། །ངམ་

@015A ཞེས། །པའི་ཚོས་ནི་འཛོན་བཀྲིད་པ། །དེ་ནི་བསོད་ནམས་བསྟུད་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། མདོ་ཀུན་ནས་བཏུས་པ་ལས། ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྟུད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་

མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེའུ་རིན་པོ་ཆེས་སྨྲིན་པའི་མདོ་ལས། འབྱུང་བ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་

མཁས་པ་དང་བྲལ་བས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱད་པ་བས། གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐ་ཚོམ་དང་བཅས་ལ་ཉན་པ་འདི་བསོད་ནམས་དེ་བས་ཆེས་མང་དུ་བསྟེད་ན་གང་ཐ་ཚོམ་

མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གང་ཡི་གེར་བྱིས་ནས་ལུང་འབོག་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་དང་། རྟོ་རྩེ་གཅོད་པ་ལས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

ཏེ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ལ་བསྟོའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །$གཟུགས_{(NG+G'A)}$འི་ཀུན་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ཕྲ་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐྱེས་པའམ་བྱང་མེད་ལ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཀང་སྟེ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། སྐྱེས་པའམ་བྱང་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་

@015B སོ། །ཞབཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིགས་བཅུ་རྫོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་

དོ་། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། མི་དགེ་བཅུའི་ཆེན་པོ་རྣ་པ་གྲངས་ནས་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་བདག་མེད་པའི་ཚོས་ལ་འཇུག་ཅིང་ཆོས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་དག་པར་དད་པ་དང་མོས་པའི་སེམས་

ཅན་དེ་དག་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། བདུད་འདུལ་བའི་ལེའུ་ལས། དགེ་སློང་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་ཤིང་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་དབེན་པར་ཤེས་ཏེ། ཉེས་

པ་ལས་བྱང་བའི་འགྲོད་པ་སེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་མི་བྱེད་པས་མཚམས་མེད་པ་ཡང་གཅིན་ན་ཆོ་ག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཕྲན་ཆོགས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་

མདོ་ལས་ཀྱང་། མཚམས་མེད་བྱས་པས་དམ་པའི་ཚོས་འདི་ཐོས་ནས་འཇུག་ཅིང་མོས་ན་དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །༥ བཞི་པ་ལ། དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པའི་ཚུལ། བཤད་པའི་ཚུལ།

མཌུག་ཏུ་མཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམས་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་རིམ་གྱི་སྐྱེད་ཚུལ། ཉན་ཚུལ་དངོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐོས་པའི་ཚོམས་ལ@016A ཞེས། །ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་སྡིག་ལས་ཟློག་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང་། །ཐོས་པས་སྐྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ། །ཅེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཁྱིམ་ནི་ལེགས་

གཡོགས་པ། །སྐུན་པས་ཁེངས་པའི་ནང་ཞུགས་ན། །གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །མིག་སྟན་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་བཞིན་འདི་ན་རིགས་སྐྱེས་པའི། །མི་ནི་བློ་གྲོས་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་། །སྡིག་པ་དང་

ནི་དག་བའི་ཆོས། །མ་ཐོས་བར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར། །མིག་ལྟན་མར་མེ་ཡོད་པ་ཡིས། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་དག་དང་སྡིག་པའི་ཆོས། །ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

སྐྱེས་རབ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་གྱུར་ནས། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ཤེས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། །ཐོས་པ་གཏི་མུག

སྐན་སེལ་སྒོན་མེ་ཡིན། །རྐུག་པོ་ལ་སོགས་མི་འཁྲེར་ནོར་བྱི་མཆོག །ཀུན་ཏུ་རྣོངས་པའི་དབུ་འཛེམས་མཆོག་ཆ་ཡིན། །ཐབ་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པ་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག །འཕོངས་པར་བྱུང་ཀྱང་མི་འབྱུར་འཛ་འོ་བོ་

ཡིན། །ཁགེད་པ་མེད་པ་སྡུ་ངན་ནད་ཀྱི་སྣ། །ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དཔུང་འཛོམས་དཔུང་གི་མཆོག །ཁྲག་དང་དཔལ་དང་གཉེར་བྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། །ཡ་རབ་རྣམས་དང་ཕྲད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག །ཆོགས་ཀྱི་

@016B ནང་ན་མཁས་པ་མཀུ་བར་འབྱུར། །ཞེས་དང་། ཐོས་པའི་རྟེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྟེང་པོར་བྱེད། །སྐྱེ་བའི་རྩོང་ལས་ཆོགས་ཆུང་ཐར་བར་འབྱུར། །ཞེས་གསུང པའི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ལ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་མོས་པ་བསྐྱེད་

དོ། །ཁ་ཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྒྱ་ལམ་ན་ཡིན་ཅིང་དེའི་ཚེས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་དཀོན་པའི་དོན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་འདྲ་ཞེས་དང་། འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཞེས་རབ་ཇེ་ཆེར་བསྐྱེད་པས་མིག་གི་འདྲ་ཞེས་

དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བྱིན་པ་དེས་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཐར་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་

དང་། །དཀྱུན་རྒྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་པ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་ཏེ་ཐུན་དགོས་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་

སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཆོས་ཉན་ཀྱི། དེ་ལ་འཕྲོ་ཤིང་བསྐུར་བར་མི་བྱའོ། །ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་སྐྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་ལྟས་ལ་སེbecཏྲིའི་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་བཀུར་སྟི་དང་། རྣེད་པས་མཆོད་དེ་མ་གུས་བ་སྤངས་ཤིང་། །བྱངས་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གནས་ལྟར་

@017A ཀཱཾ། །ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་ཏེ་ཞེངས་པ་དང་བཟལ་བ་ནི་དུས་སུ་ཉན་པ་དང་། བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་དང་། སྦི་ཞུ་བྱེད་པ་དང་། མི་ཁྲོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་སླུབ་པ་དང་། ཐུན་ཁ་མི་འཆོལ་བ་དྲུག་གིས་ཉན་

པའོ། །ཁྲུད་གསོད་ཀྱི་ཉེན་མོངས་པ་དང་བཟལ་བ་ནི། །ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་པ་ལ་གུས་པ་དང་། །དེ་གཉིས་ལ་ཁྲུད་དུ་མི་བསོད་པའོ། །གནས་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། རིགས་དམའ་བ་དང་།

བྱད་དན་པ་དང་། ཆོག་འབྱུངན་པ་དང་། ཆོག་རྩྭ་ཅིང་མི་སྐྱན་པར་སྨྲ་བས་འདི་ལས་མི་ཉན་ནོ་མཉམ་པར་དོར་བའོ། །སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་ཀྱང་། རབ་ཀུ་དམའ་བའི་སྐྱན་ལ་འདུག །ཀུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེད། ।

དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བལྟ། །ཆོག་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་བཞིན། །གུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རྩེ་ཅིག་བསྟུད། །རབ་ཀུ་དྭང་ལ་དྲི་མེད་ཡིད། །ཤད་པས་སྨན་པའི་ཆོག་ཉན་བཞིན། །རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉེན་ཅིག ।

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་དངོས་ལ་གཉིས། །སྟོང་ཀྱི་སྒྲོན་གསུམ་སྣང་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་། ཁ་བྱེན་དུ་གཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་། །

གཙང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞབས་རྡོལ་ན་དེར་ལྷས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ནང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སོང་ཡང་མི་གཙང་པའི་སྣགས་པས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་།མི་གཙང་བས་མ་བསྣད་ཀྱང་ནང་དུ་མི་

@017B གནས་པར་ཟགས་ནས་འགྲོ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་གྲར་བསྟད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྣ་བ་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པ་དང་། གཏད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལོག་པར་གཟུང་བའི་ཀུན་སློང་སྒྲོན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲོན་དེ་

དག་མེད་ཀྱང་ཉན་པའི་དུས་སུ་གཟུང་བའི་ཚོག་དང་དོན་རྣམས་བརྗན་པར་མ་བྱས་པར་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བས། དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་

གྱི་གཉེན་པོར། མདོ་ལས། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རྩངས་ཤིག །ཅེས་ཚོག་གསྡུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་སྟ་ནས། ཀུན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། རྟོ་ཅིག་པ་དང་། རྣ་བློགས་པ་དང་། ཡིད་གཏུད་པ་དང་།

སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་ནས་ཉན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ། འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པ་ལ། དྲུག་ལས། དང་པོ། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། སྟོང་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་

པ་ཡང་། །སྨན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྩུ་ཡི། ནད་ཀྱིས་རྣག་བཏབ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུན་རིང་བ་གསོ་དཀའ་བ། སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པས་ནད།

ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་དུས་རྣག་ཏུ་ན་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། དོན་ལ་མི་ན་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་དུག་གསུམ་གྱི་གཅོང་ནད་ཆེན་པོས་ཐེབས་ནས་

@018A ཀཽ། །ཤད་ཚབ་ཤེན་ཀུ་ཆེ་བ་ལ་འོ་སྐོལ་གྱིས་ན་བར་ཡེ་མ་ཤེས་གསུངས། གཉིས་པ། ཆོས་སྣྲ་བ་ལ་སྨན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱང་མཁྱིས་ལ་སོགས་པའི་ཤད་ཚབས་

པོ་ཆེས་བཀབ་པ་ན་སྨན་པ་མཁས་པའི་ཚོལ། དེ་དང་ཕྲད་པ་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས། ཅི་ཟེར་ཉན། གུས་པས་བསྟེན་བཀུར་པ་ལྟར། ཆོས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དེ་ལྟར་འཚོལ་བ་དང་། རྟེན་ནས་

ཁྱེར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱན་དུ་འཛིན་ཏེ་ཅི་གསུང་སྐྱབས་ཅིང་གུས་པས་བསྟེན་བཀུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བསྟུད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཚོལ་བ་ཡི། བསམ་པ་དྲག་ལྟན་མཁས་པས་ང་རྒྱལ་

ངེས་བཅོམ་སྟེ། ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་ཕྱིར་སྨན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། གལེའུ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་

ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ནད་པས་སྨན་པའི་སྤྱར་བའི་སྨན་ལ་ཅེས་སྨས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་སྨྲ་བས་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་དང་།རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གལ་པོ་ཆེར་མཐོང་

ནས་འབད་པ་དུ་

མས་ག་ཅེས་སྨས་སུ་འཛོན་ཞིང་བརྩེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆུད་འཛ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱ་བ་ནི། ནད་པས་སྨན་པའི་སྨྲུར་

@018B པའི་སྨན་མ་འཐུངས་ན་ནད་ཞི་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་འཐུང་བ་ལྟར་ཚོས་སྨྲ་བས་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན་ཆགས་སོགས་གཞོམ་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་

བྱེད་ཀྱི། ཉམས་ལེན་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པའི་ཚོགས་ལྟར་མི་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་མཐོ་ཅན་ལགས་པ་དང་ཤད་པ་ཆད་པ་ལ་སྨན་ཐུན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བསྟེན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། འོ་སྐོལ་

ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་ཚབས་ཆེན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ་གདམས་ངག་གི་དོན་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མི་ཆོག་ཐམས་ཅད་

རྩོགས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྣུད་ཅིང་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འབད་འཚལ་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཙཱན་གོ་མིའི་བཤགས་བསྟོད་ལས། དེར་ཡང་རྒྱུན་དུ་སེམས་ནི་རྣམ་རྟོག་ཕྱི་བཏང་བྱེད་ཅིང་། །

མཇོ་ཅན་ཤད་པ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། །ཐིང་འགའ་སྣན་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་ཕྱིར་འཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་

འབྱུང་ལ། དེ་ཚོགཀམ་དུ་སོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་པའི་ཕྱིར་དུ་དམ་པའི་དོན་མི་སྣང་པར་ཉན་པ་ཙམ་ཞེག་ཏུ་འཛུར་བས། སྣན་པ་བཙལ་ནས་སྣན་མི་འཐུང་བར་སྣན་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནད་ལས་

@019A ཞེས། །མི་ཐར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་དག་ན་ཞིང་ལུས་ནི་སྨུག་བསྟལ་ཏེ། །ལོ་བྱངས་མང་པོ་རེས་འགའ་མ་ཐར་བ། །དེ་ནི་ཡུན་རིངས་ནད་ཀྱིས་ཉོན་

མོངས་པས། །ཤད་རྣམས་

གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྨན་པ་བཙལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ཡིས་བཙལ་བ་ཡི། །སྨན་པ་མ་ཁས་ཤིང་རིག་པ་དེ་རྣེད་དེ། །དེས་ཀྱང་སྐྱིང་རྡེ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ནི། །སྨན་འདི་བཏང་བར་བྱིས་ཞེས་བྱིན་པ་དང་། །སྨན་

མང་བཟང་ཞིང་འཕངས་པ་དེ་བླངས་ནས། །ཀ་བ་འཆོ་བར་འགྱུར་བའི་སྨན་མི་བཏུང་། །སྨན་པས་མ་ལེན་སྨན་བྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། །ཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱང་སྟེ།

སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀུན་རིག་ནས། །སྐོམ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་མི་བྱེད། །རིགས་པར་མི་བརྩོན་གා་ལ་སྙ་ངན་འདའ། །ཞེས་དང་། དས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཚོས་བཞད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་

ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྤྱད་ན། །ཤད་པ་སྨན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་འདི་དག་སྤྱད་པར་

བྱ། །ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་

ཞེག་འགྱུབ། །སྨན་དཔྱད་གླགས་བ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནན་ཏན་ལ་ནི་ནད་སེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ནན་

@019B ཏན་ནི། བཤེས་གཉེན་གྱིས་གདམས་པའི་བློང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐོས་དགོས་པ་དང་། ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡང་

བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྒྱས་པ་དང་བསྟུན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐོས་པའི་ཚོམས་ལས། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་མང་གྱུར་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་མི་སྡོམ་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཕྱིར་སྣང་ཚིང་། །དེ་ཡི་ཐོས་བ་ཕུན་ཚོགས་མིན། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཉུང་གྱུར་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྡོམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་བསྟགས་ཤིང་། །དེ་ཡི་ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་

འབྱུར། །གང་ཞིག་ཐོས་པ་

སྡུང་བ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་མི་སྟོམ་པ། །དེ་ནི་གཉིས་གའི་ཕྱིར་སྣང་ཅིང་། །དེ་ཡི་བརྟུལ་བཞུགས་ཕུན་ཚོགས་མིན། །གང་ཞིག་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྟོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་གཉིས་ཀའི་

ཕྱིར་བསྟགས་ཤིང་། །དེ་ཡི་བརྟུལ་བཞུགས་ཕུན་ཚོགས་འབྱུར། །ཞེས་དང་། ལེགས་གསུང་ཐོས་པ་སྐྱིང་པོར་ཤེས་པ་དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་དག་སྐྱིང་པོར་ཤེས་གྱུར་ཀྱང་། །གང་ཞིག་བག་མེད་བརླང་པོར་བྱེད་པ་དེའི། །

ཐོས་དང་ཤེས་པ་དོན་ཆེན་མི་འབྱུར་རོ། །གང་ཞིག་འཕགས་པས་བསྟན་པའི་ཚོས་འགའ་ཞིག །དེ་བཞིན་ལུས་དང་ངག་གིས་སྟོང་བྱེད་པ། །དེ་དག་བཟོད་སྟན་གྲོགས་འགའ་དབང་པོ་སྟོམ། །ཐོས་དང་ཤེས་པའི་

@020A ྀ།། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་འཆི་བའི་ཚེ་སྣུབ་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱོས་གང་མཁན་གྱི་ལད་མོ་བྱེད་པ་དང་། །བྱ་རམ་

དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱར་ཤིང་

གི་ཤུན་པ་ཙམ་ཟ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ལྷག་བསམ་སྐུལ་བ་ལས། བདག་ནི་བསྟུབ་ཉམས་དེ་ཅི་བྱ་ཞེས། །འཆི་བའི་དུས་ཆོ་ཏྲེས་པ་སྐང་ངན་བྱེད། །གཏིང་རྩེད་མ་ཐུང་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འཐུང་། །སྨྲ་ལ་

དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །ཅེས་དང་།གང་ལ་ལྟ་བའི་ཁྲོད་ན་འདུག་པ་ཞིག །དཔའ་བོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བཞིན། །བདག་ཉིད་ནན་ཏན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྨྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་

འདི་དག་གོ །ཞེས་དང་། བྱ་རམ་ཤིང་ཤུན་སྐྱིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་རྟེའི་ནང་ན་འདུག །ཤུན་པ་ཟོས་པའི་མིས་ནི་བྱ་རམ་རོ། །ཞེམ་པོ་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྟྲར་ཤུན་པ་དེ་སྟྲར་སྨྲ་བ་སྟེ། ।

རོ་སྟྲ་བྱ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་སྟྲ་བས་ན་སྨྲ་ལ་དགའ་སྤྲོངས་ཏེ། །རྒྱ་ཀུ་བག་ཡོད་བྱོས་ལ་དོན་སོམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། ༄ ལྷ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་

པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་

ནི། ཆོས་གསུང་པ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་གུས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་མཉན་པ་ལ་བརྩེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིག

@020B རྟེན་ན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་འཆད་པ་འམ་ཉན་པ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལོག་སུ་བཞག །ཆོས་ལོག་སུ་ཟིན་པ་དེས་ཅི་ཟིན་ཀྱང་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བས། །རང་གི་རྒྱུད་གཏན་

ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །དེ་ལར་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་ནག་རོག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་ཡོད་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་ན་མི་ལོང་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དྲི་མ་སེལ་བ་ལྟར། རང་གི་སྤྱོད་པ་

སྐྱོན་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་མཉན་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་འཆར་ལ། །དེའི་ཚེ་བདག་གི་རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུར་སོང་ངོ། །ཞེས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་

བསླབ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་

རྗེས་སུ་སློབ་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་རབ་ལས། བདག་གི་སྤྱོད་པར་ནན་བའི་གཟུགས། །ཚོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་མཐོང་ན། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་སྐྱེས་ཏེ། །བདག་ནི་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སུ་

འི་བུས་རྒྱལ་སྲས་རྣམ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞུས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེའི་བསམ་པ་ཆོས་མཉན་པའི་སྟོད་དུ་གྱུར་པར་མཁྱེན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན། བདག་གིས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པར་སྣང་བས། །ཚོས་ཉན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། །ཐོས་པའི་ལན་ཡོན་དུན@021A ྋ། །པར་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་སིང་བ་བྱས་ནས་སྟོད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤྲོང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་མཉན་ནོ། །གཉིས་པ་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམས་པ། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་བྱོ་སྐྱེད་པ། །

བསམ་སྒོམ་ཇི་ལྟ་བུས་བཤད་པ། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་། མི་བཤད་པའི་ཁུངས་པར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། ཆོས་སྒྲིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན། །ཞེས་

དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམ་དུ་གྱུར་སྟེ་དང་གྲགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་

ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་དག་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། བསྟེན་བཀུར་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བར་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕན་

ཡོན་ཆེ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྒྲུབ་བ་ལས། བྱམས་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་མི་འདོད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་

ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན་འདི་

ལྷ་སྲི། དན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཆོ་གོས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཆོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། །མོས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་པ་དང་། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་

@021B ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། །ཞེས་སྡང་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། །གཉི་ཪྨག་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། །བདུད་ཀྱིས་དེ་ལ་གླགས་མི་རྟེད་བར་འགྱུར་བ་

དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ལ་བསྙང་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དེ་ལ་གཟི་བྱིན་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་འཛ་འབ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་གླགས་

རྟེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་འཛ་འཕེས་རྣམས་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཚོགཏ་བཙུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་མངོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། །མཁས་པས་བ་སྟྲགས་

པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉེའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དེ་ཡང་རྟེས་སུ་དན་པར་བྱ་བར་འོས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་དང་། དགེ་ཕུལ་ཅན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །ཁྱིམ་པས་ཟང་ཟིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱིན་པ་བས། །རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་ཆོག་ས་

བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་གསུངས་པས་སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སྣིང་ཐག་པ་ནས་མོས་པ་སྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུང་པ་ན་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གདན་

བཞམས་པ་སོགས་མཛད་པ་ལྟར། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟུང་བའི་ཞིང་ཡིན་པས་ཆོས་དང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཀའ་དྲིན་དུན་ཏེ་གུས་པ་བསྟེད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་

@022A ཞེས། །བཞད་པ་དང་། སྒྲོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཞད་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བཞག་སྟེ། རང་ལ་སྣང་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྣང་དང་། ཆོས་ཉན་པ་

ལ་ནད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་བདུ་ཞེས་སྐྱེད་པ་དང་། འཕོར་ལ་བྱམས་པ་སྒོམ། གཞན་མཐོ་བར་དོགས་པའི་ཕྱག་དོག་དང་ཕྱི་ཤོལ་བྱེད་

པའི་ལེ་ལོ་དང་། ཡང་ཡང་འཆད་པས་དལ་བའི་སྐྱོ་བ་དང་། བདག་ཉིད་སྒོགས་ཤིང་གཞན་ཀྱི་སྐྱོན་ཟྲིང་བ་དང་། ཆོས་ལ་དཔེ་འཕྲུད་བྱེད་པ་དང་། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་ལྷ་བ་སྤངས་ཏེ།

རང་དང་གཞན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྣམ་དུ་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྲུས་བྱས་ཤིང་གཙང་སྦྲ་དང་ལྡན་པས་གོས་གཙང་མ་བགོས་

ཏེ། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་དང་སྟན་ལ་འཕོད་ནས། བདུད་ཚར་བཅད་པའི་སྔགས་ཁ་ཏོན་དུ་སྟོན་ན་དེའི་འཕོར་ཡུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་དུ་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་

མི་འོང་ལ། འོང་ཡང་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པར་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པས་སྟགས་དེ་འདོན་ལ། བཞིན་གྱི་མདངས་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་དོན་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དཔེ་དང་། གཏན་ཚིགས་

@022B དང་། ལུང་དང་ལྡན་པར་བཤད་དེ། དམ་ཚོས་པbecཀང་པོ་ལས། །མཁས་ཏེ་རྟག་ཏུ་ཕྱག་དོག་མེད་པར་ནི། །སྡུ་ཚོགས་དོན་ལྡན་སྐན་པའི་གཏམ་ཡང་སྨོན། །ལེ་ལོ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་རབ་སྤངས་ནས། །སྐྱོ་བོ་

སྐམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་མི་བྱ། །མཁས་པས་མི་དགའ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས། །བྱམས་པའི་སྟོབས་ནི་འཁོར་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཉིན་མཚན་དུ་ཡང་ཆོས་མཆོག་རབ་ཏུ་བསྒོམ། །མཁས་པ་དེ་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག

ཁྲིག་དཔེས། །འཁོར་རྣམས་འགྲུ་ཞིང་དེ་བཞིན་དགའ་བར་བྱེད། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་འདོད་པ་ཆུང་ཟད་མེད། །ཟས་དང་སྐོམ་དང་བཟའ་དང་བཅའ་བ་དང་། །གོས་དང་མལ་ཆ་ཆོས་གོས་རྣམས་དང་ནི། །ན་བའི་གསོས་

སྨན་དག་ཀྱང་མི་བསམ་སྟེ། །འཛིར་རྣམས་ལ་ནི་ཅི་ཡང་མི་བསླང་ངོ། །གཞན་དུ་མཁས་པ་རྣག་ཏུ་བདག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཞན་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཆོས་གང་བསྟན་པ་དེ།།

བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀུན་སྐམ་སེམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། འདུལ་བའི་མདོ་ལས། མ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་མི་བཤད་ཅིང་། གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་

ཡང་སྟོང་བརྟགས་པ་དང་། སྟོང་དུ་ཤེས་ན་མ་གསོལ་བར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་བ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན། རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསླབས་

@023A ཞེས། །ཞེས། ཐོག་མར་ཆོག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཁྱོང་ནི་ཤེས་ཤིང་མཁས་ཡིན་ན། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་ནི། །བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཤད་ནུས་ཞེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ།། འཕྲལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་ཡི། །སྟོང་ལ་བརྟགས་པ་བྱས་ནས་བྱ། །གལ་ཏེ་སྟོང་ནི་ཤེས་བྱུང་ན། །གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ༄ གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་མཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའི་

ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་རྩ་རྣམས་གཞན་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྨོན་གནས་སུ་འདུན་པ་དག་པོས་བསྟོད་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བཤད་ཅིང་ཉན་

ན་ཐུན་རེ་ཙམ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཉན་བཤད་གནད་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་

སྤང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིང་གསར་དུ་གསོག་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕྲོ་ཆད་པ་དང་། འཆད་པ་དང་ཉན་པའི་ཚུལ་གནད་དུ་སོང་བས་བཤད་པའི་གདམས་ངག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་ཕན་

ཐོགས་པར་

འབྱུང་བར་གཟིགས་ནས། སྨྲིར་ན་དམ་པ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཅད་དེ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་གདམས་ངག་འདིའི་ཟླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ནན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་གདམས་པ་ཆེན་

@023B པོར་སྣང་སྟེ། །འདི་ལ་དེས་པ་མ་རྟེད་ཅིང་བློ་སྣ་མ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་ལྟ་བདུད་དུ་བཞས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་བྱོགས་སུ་འབྱོ་བར་ཆེས་མང་བར་སྣང་་

དོ་། ཇི་བས་ན་ཆོས་གཅིག་ནས་མཆུགས་ན་བཅོ་ལྔའི་བར་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས། ཉན་པ་དང་ཟཱཊ་པ་ལམ་དུ་སྟོང་ཚུལ་འདི་ལ་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་ནས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་བྱུང་རེས་ཀྱིས་སྟར་་

ཟཱཊ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་གྲུབ་ན་འང་མ་མཐའ་རེ་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་འགྲོའི་ཚོ་གི་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། ༥ ལྟ་པ་ལ་ཞེར་ཕྱོགས་་

ཀྱི་མངོའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སྒས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལྔང་་

གི་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རིག་པས་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་གོ། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་མདོར་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འགྲེལ་པ་དོན་

གསལ་དང་བཅས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། །འདི་འཆད་པ་ལ་མཚན་གྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། འཇུག་གི་དོན་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག། བཤད་པ་ཉེ་བར་འགོད་པ། བཤད་

@024A ཞེས། །པ་ཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། འགྲེལ་པ་རྩོམ་རིགས་པར་སྨྲའ་པ། ཁེངས་སྐྱང་ཤིང་རྩོམ་པར་སྨོ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱིའི་རྒྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ། ནང་གི་རྒྱེན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་འགྲེལ་བ་རྩོམ་རིགས་པར་བསྟན་པ། དང་

པོ་ལ་བཞི། ཐོག་མེད་ཀྱིས་རྣམ་�couldད་མཇད་ཚུལ་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཀྲོལ་ཚུལ། འཕགས་པས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཚུལ། བཅུན་པས་རྣམ་couldད་མཇད་ཚུལ། །དང་པོ་ལ་ཁོ་ན་ཉེ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་

བའི་སྐོ་ནས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བླ་མ་སྟ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ་ཐོག་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་ཁྱད་

པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མེད་ཀྱིས་མཇད་པའི་མན་ངག་གང་ཞེ་ན། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཆགས་མཇད། ཅེས་སོགས་གསུངས། འཕགས་པ་ཐོག་མེད་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་རྣམ་བཤད་

མཇད་དེ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་དེའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་འགྲེལ་བར་མཇད་པའི་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་མཇད་པའི་ཕྱིར། མདོའི་རྣམ་བཤད་རྩོམ་པར་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེ་བཅུན་ལ་མདོ་དང་།

@024B བྱམས་པའི་ཆོས་ལྡ་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་པར་གསན་ཞིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་མཁས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ས་གསུམ་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་བརྙེས་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་གྱི་

དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀླ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་དབུ་མར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྣམ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ལང་ཀར་བཞེགས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་གཞན་ལ་བཤད་པ་དེ། །གཞན་ལ་

བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པས། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་བཤད་བྱའི་མདོ་ནི་གང་། །ཚུལ་

ཇི་ལྟར་དུ་འཆད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ངེས་དོན་གྱི་གསུངས་རབ་མཐའ་དག་འདིའི་བཤད་བྱའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་འདི་དག་གིས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཙོ་བོ་ནི། འབུམ། ཉི་ཁྲི། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལྟ་བརྒྱ་པ། གསུམ་བརྒྱ་པ། ཚུལ་བརྒྱ་ལྟ་བཅུ་པ། ལྟ་བཅུ་པ། སྐོ་ཉེར་ལྟ་པ། རབ་སྟྲོལ་རྣམ་

གནོན་གྱིས་ཞུས་པ། ཀོའུ་ཤེ་ཀཱ། ཡེ་གེ་གཅིག་པ། ཡི་གེ་ཉུང་དུ། ཤེར་སྐྱེང་། ཉི་མའི་སྐྱེང་པོ། ཟླ་བའི་སྐྱེང་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ཡིན་ཞེང་། རྩ་འགྲེལ་སྦྱར་བའི་

@025A ྈ། །མདོ་ནི། ཡུམ་གསུམ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། མདོ་སྡུད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། ཡུམ་གསུམ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་

ཀྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ནི། །རྣམ་པར་དབྱེ་ཕྱིར་གྲུས་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་དང་། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཆོག། གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་མིང་གི་ནི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་ཀུན་ལའང་། །

དོན་བསྟུས་དེ་ཙམ་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཟཱའ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔའི་སྐོར་ནས་འཆད་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཞག་རིགས་པར། མདོ་དོན་སྡུ་བ་དག་གིས་ནི། དགོས་པ་

བསྟུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཚིག་དོན་བཅས་དང་འཆམས་སྦྱར་བཅས། །བརྒལ་ལན་བཅས་པར་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། མདོ་དོན་ཆ་ག་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཉན་པ་དང་ནི་འཇིན་པ་ལ། །ཉན་ པ་པོ་དེ་གྱས་བྱེད་པས། །ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། །དེ་སྐྱབ་དེ་ནི་བསྟུས་དོན་ལས། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི་ཚིག་དོན་ལས། །གོ་རིམ་རིགས་པ་སྟ་ཕྱི་དག །མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་

ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འགལ་པ་དང་ལན་ཅིག་ཏུ་སྟོང་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། འགལ་བ་བྱང་ན་ལན་གདབ་དགོས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འགལ་བ་

དང་ལན་

@025B ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི། འགལ་བའི་ལན་འདབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།།འོ་ན། བཞག་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

དགོས་དོན། ཞེས་རབ་ཏ་

རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲོར་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྟུག །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དོན་བསྟན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་ཆོགས་དོན་བསྟན་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགལ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་

སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། རྒྱུན་གྱིས་མདོ་འཆད་པའི་མཚམས་སྦྱར་ནི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །འགྲེལ་པས་རྟ་བ་འཆང་ཚུལ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དགེ་ལ་མཆོས་

ན། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་འདིའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟུས་དོན། དེ་ཐོས་ནས་རེ་ཞིག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགོས་དོན། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྒལ་ལན། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོགས་དོན་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ཟཕད་པ་ཉེ་བར་འགོད་པ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། རྒྱས་པ་ལ་ @026A ཞེས། །དད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱེ་སྟེ་ཟཕད་པ། བསྟུས་དོན་གཞན་ཟཕད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར། རྟ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་

ལས། དང་པོ་ནི། ༥ འཕགས་པ་

བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་དང་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྲངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ཡུམ་ལ་

བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ཆོས་ཅན་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེ་བཙུན་རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་རྟོགས་པ། རང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་དོན་ཐམས་

ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུར་པ། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཡུམ་ལ་དྭང་བ་སྐྱེ་བ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྱུར་སྟེ། །སྐྱེས་

བུ་དམ་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྱུར་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་དེས་པ་དང་། མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་

རྒྱལ་མདོ་ལས་

གསུངས་ཤིང་། ཤྲཱི་བྷོས་ཀྱང་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལྷ་ལ་བསྟོད་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ཞེས་སོགས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་ཡུལ་ཁྲུད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ་

@026B བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བློ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པའི་མདོ་ལས། བསོད་ནམས་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྐྱེ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ། བསོད་ནམས་ལྡན་

པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྙུང་དུ་རེག་པར་འགྱུར། སྡུ་ངན་ལས་འདས་ཞིབ་བསིལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་

ཚོམས་ལས། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་དག་ལ། །ལྷ་འམ་བདུད་ཀྱི་རིས་དག་གིས། །བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་

བ། །

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཉིར་གྱི་འདྲུན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་མཆོག་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་རྗེ་པོ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ངག་འདི་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྗེ་བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་པ་རྗེས་སུ་

བརྩང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་པའི་ངོར་རྗེ་བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་རྗེ་བཙུན་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་

@027A ཞེས། །པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་རྗེ་བཙུན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་རྗེ་བཙུན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་གདུལ་

བྱ་

ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེ་པར་འཐུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ངོ་བོར་དེ་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་ངོ་བོར་དེ་ལ་རང་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་མེད་དོ་ཞེན། འོན་ས་བཅུ་

པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཚོས་སྐུ་དགོས་པར་མ་མཐོང་བར་ཐལ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ངོ་བོར་རྗེ་བཙུན་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་

སེམས་

ཡིན་ཡང་། དེའི་ངོ་བོར་རྗེ་བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་དོན་ཚོས་སྐུ་དོན་དུ་གཉིར་ན་རང་དོན་དོན་དུ་གཉིར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་ཚོས་སྐུ་ནི་རང་

དོན་དང་།

གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རང་དོན་གྱི་སྐུ་དང་གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་

སྐུ་

དང་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟ་བར་འདོད་ན། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་དུ་ཞི་བ་རྒྱང་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དེ་མ་ལོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་

@027B ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཏེ། ཐུན་མོངས་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ་ཐུན་མོངས་བ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞེག། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་རྟེ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་ཐེག

པའི་ལུགས་ལ་རྟེ་བཙུན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ན། ཐུན་མོངས་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ནི་གདུལ་

བྱ་ལ་

བྱེད་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོངས་དུ་མི་སྟོན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་འདིར་སྟོན་པའི་

འཁོར་

དུ་བྱོན་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལྡང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་འདི་དག་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །གང་དག་མོས་དགེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་

བློ། །དེ་དག་རྣམས་སུ་བརྩང་ཕྱིར་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་ཏེ་ཀ་ཀར། གདུལ་བྱ་ཐུན་རྣམས་ཡས་རིས་པའི་དོན་དུ་ནི་མིན་ཏེ་བཅོམ་

@028A ཨཱཿ། །ལྷན་འདས་བྱམས་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་

ལ་རྟེ་བཟུན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཉོག་དཀར་པོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་གང་ཞེག། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

བྱུབ་སྟེ། དེས་སྡོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཆོས་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཐའ། །འཇིག

རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་སུ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ཞེས་དགའ་ལྡན་དྲན་

སྐྱེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་མཛད་པར་གསུངས་ལ། རྟོག་གེ་འབར་བར་མདོ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། །རྩོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་འདི་མིན་གྱི། །ཕོ་བྲང་རྒྱས་པ་སྟིག་པ་ཀུན། །རྣམ་སྣང་

དེར་ནི་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །སྤྲུལ་པ་དག་ནི་འདིར་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་སྔགས་རིམ་ལས། ཚར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། རྩེ་

བཙུན་

@028B ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། ཞར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དང་པོར་འོག་མིན་སྟེགས་པོ་བགོད་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་

སྙུ། འདོད་པ་ཁམས་སུ་སྤྱལ་སྐྱེའི་སངས་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་ཀར་བཞེགས་པ་ལས། གཙང་མའི་གནས་ལྟ་སྤངས་པ་ཡི། །འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་

དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱ། །སྤྲུལ་པ་དག་ནི་འདིར་སངས་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པའི་རང་འཁྲིལ་ལས། ཐུགས་བསྐྱེད་ས་བཅུ་པ་བརྟེས་པས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་

ཚོས་བརྟེས་ནུས་པར་མཁྱེན་ནས་དུས་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འབད་པ་རྩམས་པར་འགྱུར་ལ་གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་འདི་བརྩམས་པས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱི་དང་པོར་

འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ན་བརྟེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་ཁྱངས་མང་ངོ་ཞེས་སྨྲགས་རིམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩེ་བཙུན་སྨྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ།།

ཞར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་

@029A ཞེས། །ཀ་ཡང་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སྐྱོན་མེ་ལས། །

དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་རྟོངས་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་སྨྲགས་དང་ཞར་ཕྱིན་གཉིས་ཐོབ་བྱའི་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཉ། ཞར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། རྫོ་རྗེ་ཐེག་པ་

གཉིས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐོབ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱམ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།

ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་ཁྱབ་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་བར་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་མཚོག་དམན་བྱུང་ཡང་། འབྲས་བུ་བཟང་ངན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྟ་མ་སོང་བས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དུ་སྣང་

མི་ནུས་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་བཟང་ངན་མ་བྱུང་ཡང་། འབྲས་བུ་ལ་དེ་ཉིད་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲགས་རིམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེགས་པའི་

ལུགས་

ལ། བླ་མེད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་

@029B རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་

སངས་རྒྱས་གཉིས་

དོན་མི་ཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། བསྡུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱིས་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

འདི་

ལྟར་བསྒོལ་པ་བྱངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །དེ་

ཉི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བཟུང་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས་བཟུང་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། རྟོ་རྗེ་འཆང་གི་ས་ནི་བཟུ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟྲག་ནས་ས་བཟུ་

གཉིས་དང་། བཟུ་གསུམ་དང་། བཟུ་བཞིར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་(SBHA)ད་པའི་ས་རྣམས་དང་དབྱེ་བསྟུ་ཡིན་པར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པས་བཤད་དེ། འབྲས་བུའི་སྒྲབས་སུ་

འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བཟུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ནི་རྟོ་རྗེ་འཆང་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་ལས་གྲངས་མེད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་ནས་ཆོ་གཅིག་ལ་འགྱུབ་པར་

གསུངས་པར་

@030A ཞེས་བྱ། །ཤེས་པར་བྱ་ཡི་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་གསུངས་པས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ་སྟམ་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པའི་རབ་བྱེད་ལས། དཔལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟོ་རྗེ་

སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་བསྐལ་པ་དུ་མ་གྲངས་མེད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཐབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་དཀའ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་རྟོ་རྗེ་འཆང་

ཉིད་ལམ་

གཉིས་ཀའི་ཐོབ་བྱར་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་མ་ཚོས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཚུལ་ནི། སྔགས་

རིམ་དུ། མཆོག་སྒྲུབ་ལུགས་ལ་སའི་རྣམ་གཞག་ནི། རྟོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ཏུ་འོད། བདུད་རྩི་འོད་དང་། ཏམ་མཁའི་འོད་དང་། རྟོ་རྗེའི་འོད་དང་། རིན་ཆེན་འོད་དང་། པདྨ་

འཆང་

དང་། ལས་ཀྱི་འོད་དང་། སེམས་དཔའ་མེད་པ་དང་། བྲལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་འོད་དང་། ཐམས་ཅད་ཆྱེན་པ་དང་། སོ་སོའི་བདག་ཉིད་རིགས་པའི་ས་སྟེ། བཅུ་གཉིས་སུ་ཟཁད་ལ། མངོན་བརྗོད་

བླ་མ་ལས། རབ་དགའ་སོགས་བཅུའི་སྟེང་དུ་དཔེ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྔན། རྗ་རྗེའི་ས་དེ་བཅུ་གསུམ་པ། །ཞེས་བཅུ་གསུམ་དུ་ཟཁད་དོ། །ས་བཅུ་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་མན་སྟེར་ཟཁད་དེ། དེ་ལྟར་ནས་

@030B བཅུ་གཅིག་རྣམས་ཏེ་མས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་དང་། ལྷག་གི་བཅུ་གཉིས་ལས་དད་པོའི་ས་དང་། ལྷག་གི་བཅུ་གསུམ་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དཔེ་མེད་པའི་ས་དང་ལྷག་གི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ས་དང་ལྷག་གི་བཅུ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལ་བཅུ་པ་ཙམ་དང་། ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་

དང་། རྒྱུན་མཐའི་ལམ་

གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་མདོན་བརྗོད་བྱ་མའི་དགོངས་པ་བཀླལ་བའོ། །ཡོངས་སུ་བྱགས་པའི་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་གཅིག་བསྟན་པ་ནི། ཀུ་རྡོར་ལས། འདི་དག་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་

དུ་ཤཱནྟི་པས་ཨཱཌ་པས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་འདྲའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཨཱཌ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་སྔར་བྱངས་པ་ལྟར། བཅུ་བཞིར་ཡང་ཨཱཌ་མོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བྱགས་པའི་

རབ་དགའ་སོགས་བཅུ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལ་དབྱེ་བསྟུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཞར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་ཨཱཌ་པའི་བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཀྱེ་འོད་ཀྱི་ས་ལས་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ས་སྟོན་པ་མིན་

ནོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་པ་འཚོལ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་བྱར་པའི་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། འདིར་བསྟན་གྱི་ཡུམ་ངོས@031A ཟེས། །བཟློད་པ། ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན། གོ་རིམ་གྱི་དོན། རྩོད་སྤྲངས་དང་། འཕྲོས་དོན་ཨཱཌ་པ་དང་བྱུག། དང་པོ་ནི། རང་སྲས་འཕགས་པ་བསྟུན་པར་མཛད་

ཅིང་། དེའི་བཞིད་དོན་ཡང་

སྒྲིབ་པར་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་མཛད་པའི་བསྟོང་ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་དམིགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེའོ། གཉིས་པ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཏེ་

ཡུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་བརྒྱད་བསྡུས་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཉི་ཁྲི་རྩམ་འབྱེལ་ལས། གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གནད་ཀྱི་རྒྱུ་འོད་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་

པ་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཞན་ལྟ་པོ་རྣམས་བསྡུས་པས་བརྒྱད་ཆར་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པ་དེ་དང་

དེའི་

བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་མཁྱེན་པ་ནི། དེ་དང་དེའི་ཡུམ་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

@031B བཞི་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉིད་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱེས་བུ་

འབྱིང་གི་བསམ་པ་ལེགས་པར་སྒྲུབས་པའི་རྗེས་སུ་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་

ལོ་བསྐོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ཞེས་སོགས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ལ། ཡུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྟོད་པ་སྤངས་པ། ཡུམ་སྤས་ཀྱི་

དོན་ལ་རྟོད་པ་སྣང་བ། གོ་རིམ་ལ་རྟོད་པ་སྣང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གྱི་མཚོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་ལ་མ་ཁྱེན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས། ཞེས་

དང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་བཅར་ལས། ཞེས་ཡུམ་གསུམ་གྱི་མདོ་ཡུམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག

ན་རེ། ཡུམ་ལ་མཁྱེན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཡུམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་མཛེས་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཡུམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱམ་ནམ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་ཚོད་དང་བསྟུན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

@032A ཞེས། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན་ཡུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྲས་འཕགས་པ་སོགས་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།

མདོ་ལས། ཞ་ནི་ཐབས་དང་མ་ནི་ཤེས་རབ། ཞེས་དང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་སྒྲིབ་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྐྱིང་རྡོའི་

མ་མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྒྲིས་སྲས། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ལ་མོས་པ་ས་བོན་དང་། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་མ་ལས་སྒྲིས། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བདེ་བའི་

མངལ། །སྐྱིང་རྡོ་བསྒྲིད་པའི་མ་མའོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདི་ནི་རང་སྲས་འཕགས་པ་བསྟུན་པར་མཛོད་པའི་མཁྲེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བྱེད་པ་འཐད་ན་གཞུང་འདིས་འཕགས་པ་བཞིའི་ཡུམ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྲེན་པ་གསུམ་ནི། འཕགས་པ་བཞི་བསྟུན་བྱེད་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་སྣམ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་འདིས་འཕགས་པ་བཞི་བསྟན་པར་མཛད་པའི་ཡུམ་རྣམས་ཀྱང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ཡུམ་མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་

@032B ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དེ་གསུངས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་མི་འཐད་

པར་ཐལ། རྒྱན་གྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་

ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཐེག་ཆེན་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག

ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་གྲྭང་གཞིའི་གོ་རིམ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ངག་གྲྭང་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལས་བཤད་

པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ངག་གྲྭང་གཞིའི་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་མ་ཕམ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་ཆོག་ལེ་འུར་བྱས་པ་

འདིས་གྲྭང་གཞི་མ་བསྟུས། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་མ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ངག་འདི་ནི་གྲྭང་གཞིའི་འགྲེལ་པ་མིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་མདོ་

@033A ཞེས། །རྒྱུན་སྦྱོར་བའི་ཐོག་མ་ནི། ཤྲཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །

ཞེས་སོགས་ནས་མཪད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུན་སྣང་ལས། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་འཇུག་ཏུ་གྲིང་གཞིའི་ཚལ་པ་མཪད་པའི་ཕྱིར། བྱག་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། འོ་ན་གྲིང་གཞིའི་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བྱ་རྩོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་བཞུགས་ཏེ། དགེ་སློང་སྟོང ཉིས་

བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་གོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། དབང་དུ་གྱུར་པ། ས་མས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ།

ཅང་ཤེས་པ། བློང་པོ་ཆེན་པོ། བྱ་བ་བྱས་པ། བྱེད་པ་བྱས་པ། ཁྱར་བོར་བ། རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ། ཡོངས་སུ་ཟད་པ། ཡང་དག་པར་ཀུན་ཤེས་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་

རྣམ་པར་འགྲོལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཀྱེ་སོན་པ་ཐོབ་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

@033B གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་སྐད་བདག་གི་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན། ཅེས་པས་བཀའ་སྩལ་པ་བོ་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པས། སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་དེ་བསྟན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བྱ་རྐོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཞེས་པས་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་བསྟན། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། འཁོར་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་ཏེ།

འགྲེལ་ཆེན་ལས། དགེ་སློང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གསོལ་བ་དང་གཞིའི་ལས་བཞག་པར་མི་འོས་སམ། ཚུར་ཡོག་ཅེས་བྱ་བས་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་བཅོམ་པ་རྣམས་སོ། །དགེ་འདུན་

ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས། །བདུད་རྣམས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡིས་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་ཞིག་པར་མི་ནུས་པས། །དེ་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་གྲངས་དང་། ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་མཐུ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོར་ནས་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོད་པ་དང་། སྨྲིན་གནས་དང་། ཆོགས་

@034A ཞེས། །ཡོངས་སུ་སྨྱད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པར་འོས་པ་ཡིན་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །འདོད་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་གསུམ་པོ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་མན་

ཚད་འཛིན་བ་ཇི་སྲིད་པར་ཟགཿཔར་བྱེད་པས་ན་ཟགཿཔའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ཟགཿཔ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ཐོབ་པས་ཅི་རིགས་པར་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟགཿཔ་ཟད་པའོ། །ཉོན་

མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རང་ཉིད་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རང་ཉམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དབང་

དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དབང་དུ་གྱུར་བའོ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བས་ན་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་

གཉིས་ཀའི་ཆ་

ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དག་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྟུག་བསྔལ་དང་། འཇིག་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་དང་། མི་ཤེས་པའི་དགྲ་

བ་དང་

བྱལ་བས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅང་ཤེས་པའོ། །རིག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚོས་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པས་གཙོ་བོ་ཆེན་པོར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། བླུང་པོ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

@034B སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་འོས་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱ་བ་བྱས་པ་བྱེད་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྩོད་པའི་ཁྱུར་རྣམས་གང་ཡིན་པ་སྤྱངས་པ་དེ་ནི་ཁྱུར་བོར་བའོ། །བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཕན་པ་དང་ཕན་པ་མིན་པ་དག་ཐོབ་པ་དང་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རང་གི་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རིག་པ་དང་། མ་རིག་པ་རྟོགས་པ་དང་། སྤངས་པ་དག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གི་དོན་

རྗེས་སུ་ཐོབ་པའོ། སྲིད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏུ་སྨོན་བར་བྱེད་པ་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པའི་གྱུར་ཏུ་སྨོན་བ་དགུ་པོ་ཇི་ལྟར་སྲིད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་གྱུར་ནས་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་

དེ་ནི་སྲིད་པར་སྣོང་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའོ། །ཡང་དག་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེས་སེམས་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་། བྲལ་བ་གང་ཡིན་

པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །མཐར་གྱི་གནས་པའི་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་དགུའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་པས་སེམས་ཀྱི་དབང་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་ཡིན་ལ། དམ་པའི་ཚོལ་ཀུ་སོན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རིགས་ཀྱི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སོང་བ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོལ་ཀུ་སོན་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་བས་

@035A ཞེས། །ཤཱ་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་སློང་དང་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་
ནི།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་བསྟོ་བར་བྱ་བ་དང་སྟོ་བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་རྟག་པ་ནི་མི་འཐད་པའི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་གང་ཞེང་མི་རྟག་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་

པའི་འགྲོ་བ་ལེན་ཞིང་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན། ངེས་པའི་ཚོགས་གི་ཚུལ་གྱིས་ན་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་གོ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ཚོགས་གི་ཕྱད་མཚོག་ཏུ་ཉེ་བར་བསྟན་པའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་

པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེ་འདོད་པར་གྱུར་པས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཕན་པ་དང་། བདེ་པ་དང་། མཚོད་པར་བྱ་བའི་ཚོགས་གོ །ཀུན་དགའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བསྟེན་

བཀུར་བ་ཡིན་པས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་ན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྟུད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བཀའ་བསྟུད་པ་

པོའི་ཆ་བ་བརྗོད་པ། གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉཱ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བར་

@035B བགྱི་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་པར་བྱ་བས། དོན་མ་གཏོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དགོངས་

ནས་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་དག་སྦྱོང་དག་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བགྱིས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་སྡུ་བར་བྱའོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་དུ་གསུངས། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱོས། །བདེ་གཤེགས་སྲས་པོ་ཁྱེད་སྦྱོས་ཤིག །ཅེས་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས་སྨྲས་པའི་ཚོགས་གི་མཐར།

འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྟན་པས་རྒྱུད་བརླན་པར་བྱས་ཤིང་། བཞིན་འགྱུར་བས་ཁྱབ་ལ། གདོང་མཆི་མ་དང་བཅས་པའི་སྐད་ཀྱིས་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་

ལ། ཞེས་འབྱུང་བོ། །གཉིས་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་འདི་སྤྱད་པར་མཛད་པ་པོ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའོ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

ཐམས་ཅད་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཐོས་ཤིང་རྟོགས་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་རྡོརྗེ་དང་ཐུགས་རྒྱུད@036A ཞེས། །གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་སྐོར་ནས་སྣང་སྲིད་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། འོ་ན་བཙུན་པ་ཀུན་དགའོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་

དུ་གྱུར། སྟན་པ། ཀུན་དགའོ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མདོ་སྟེ་ལ་

སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་པོ་འདི་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ཐོས་ནས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ལན་ཅིག་གིས་འཛིན་པར་གལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་

ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པའི་འཕོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་

ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཟས་གཙང་མར་གྱུར་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ནི་ལྷ་མོ་ཆེན་མོ་སྐྱུ་འཕྲུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དཔལ་ལྡན་མོ་ནི་གྲགས་འཇོམ་ནོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་སྐྲ་ཅན་འཇོམ་ནོ། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་

སེལ་བ་ནི་ཤྲཱ་རི་བུ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་གནས་བརྟན་ཀུན་དགའ(’R)

གྱུར་ཏོ། །ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ནི་གནས་བརྟན་ལྷས་བྱིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

@036B དཔལ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །རིགས་པ་འདིས་ནི་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཕོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཛུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་རོལ་མོ་འདི་བསྟན་པ་

ཡིན་ནོ། །འདིར་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་སྐྱ་ངན་མི་འདའ་ཞིང་། །ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གདུལ་བའི་ཕྱིར། །སྐྱ་ངན་འདས་པ་ཉེ་བར་སྟོན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་

ཚོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྡུང་བར་མཛད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེར་དབང་བསྐུར་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྟན་པ་གཏད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཚོག་གཞན་མེད་པས་ལྷུང་ལོ་ཅན་

ན་བཞུགས་པའི་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་

ཞེས་རབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དག་པར་བསྟུབར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཉེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་དཔོན་

@037A ཅེས་བྱ། །རྣམས་འཚང་རྒྱ། གཞན་དག་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ལེའུ་ལས་ཇི་ལྟར་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་འཛམ་བུགླིང་ན་སྤྱོད་པར་འགྱུར། ཉེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་ཞེས་

རབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་སྟུད་པར་བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའོ་ཡིན། །ཉེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་རྩེགས་པའི་

མདོ་ལས།

རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་རྐོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་མཐོ་བ། རྒྱུ་མ། གཉན་འཕང་དང་། བརྒྱར་ཡངས་པ་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་འཛིན་པ། མེ་ཏོག་དང་། འཕྲེང་བ་དང་། སྤོས་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་

ཚོགས་དང་ལྡན་པ། མི་འམ་ཅི་དང་སྐྱེས་བུའམ། སྤྲིའི་ཚོགས་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ། གཅོད་སྤྲིན་དང་། སྲིན་པོ་དང་། ཤ་ཟ་མང་པོ་གནས་སོ། །དེ་དག་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་འདི་

ལྷ་སྲི། ས་རྡེ་དང་།

སྣག་དང་། ཐུང་པོ་ཆེ་དང་། གས་དང་། དོམ་དང་། དེད་དང་། གཟིགས་དང་། མ་རྟེ་དང་། ཤ་བཀྲ་དང་། གས་ཁ་སྐོར་དང་། བ་ལང་སྟོན་པོ་དང་། བ་ལང་དང་། ཤ་བ་དང་། ཤན་མར་དང་། སྤྲེའུའི་ཚོགས་

རྣམ་པར་རྒྱུ་བའོ། དེ་ན་བྱ་མང་པོ་བརྒྱ་སྟོང་གནས་པ་འདི་ལྷ་སྲི། ནེ་གཙོ་དང་། རི་སྐེག་དང་། ཁུ་བྱུག་དང་། ཤད་ཤད་ཀྱཻ་དང་། ངང་པ་དང་། རྩ་བྱ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་རྐོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་

@037B ལ་ཤེད་གི་ཚོགས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ། ཡལ་ག་སྡུག་ཅིང་ལོ་མ་རྒྱས་ལ། འདབས་ན་དྲང་སྲོང་གནས་པ་དག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་འདི་ལྷ་སྲི། ཐང་ཤེད་དང་། བླག་ཤ་དང་། ཙ་ཤད་ཐ་དང་། པི་པི་ལིང་གི་ཤེད་དང་། རྒྱ་སྐྱེགས་

ཤེད་དང་། ཏ་རི་ཏ་དང་། ཙ་རྟེ་ཤེད་དང་། སྐྱུ་རུ་རའི་ཤེད་དང་། བ་རུ་རའི་ཤེད་དང་། པ་ལ་དང་། ཏ་ལ་དང་། མཐའ་ན་ག་ཏ་མ་ལ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་རྐོད་ཀྱི་

ཕུང་པོ་དེ་ལ་ཆུ་ལས་སྐྱེས་

པ་མེ་ཏོག་མང་པོ་ངག་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཙུན་ཏ་ལ་དང་། ཀུ་སུན་ད་ང་། པདྨ་དཀར་པོ་དང་། སངས་ཀ་ནི་ཏི་ཡི་ཀ་དང་། ཀང་ཀ་ར་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་རྟོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལ། རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་

འཆད་པར་ནམ་ཀྱི་གྱང་མཐུན་ལ་སྨིན་མངོན་པར་འདུས་ཏེ། ཐོག་མར་རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་རྟོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལ། ཆར་གྱི་སྨིན་ལྡའི་བུས་མངོན་པར་བསྒྲགས་ནས་བ་འཇོས་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཡན་

ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆར་

ཟིམ་བུ་ཟིམ་བུ་དལ་བུ་དལ་བུས་འབབ་སྟེ། དེས་རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་རྟོད་ཀྱི་བུང་བོའི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཆོམས་པར་བྱས་ནས། ཐོ་རངས་སྨིན་ལྡ་གྲོས་ཤིང་ནམ་མཁའ་ལ་སྨིན་མེད་པར་གྱུར་ནས་

དེར་ཡང་བསིལ་ཞིང་འཇམ་པ་

སེམས་པར་བྱེད་པའི་རླུང་ལྡང་སྟེ། དེ་དག་གིས་རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་རྟོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟས་པར་བྱེད། སེམས་པར་བྱེད། ཆོམས་པར་བྱེད་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།

མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱུད་དམ།

@038A ཞེས། །མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོའི་མས་འཕྲེང་བ་རྒྱས་ཟིན་ནས་ཆུས་སྦྱབ་པ་དང་། དེའི་འཕྲེང་བ་དེ་དག་སྔ་མ་པས་ཆེས་བཟང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་རིའི་རྒྱལ་

པོ་བྱ་རྐོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་རྣ་གསར་བ་དག་སྐྱེས་ཏེ། རེག་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། དྲི་དང་ལྡན་པ། སྔོ་ཞིང་འཇམ་པ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཕྱེལ་བ་དག་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣ་བྱའི་མཚིན་པའི་སྤུའི་ཁ་དོག

བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་རྐོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་འབབ་ཆུའི་ཚོགས་དང་། མཆོ་ཕྲན་དང་། མཆོ་དང་། མཆོ་ཌུ་དང་། རྩིང་རྣམ་པ་མང་པོ་བསིལ་བའི་ཆུས་རབ་ཏུ་གང་བ་དག་ཡོད་

དེ། དེ་དག་ལས། པད་སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ལེབ་རྐན་དང་། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་དང་། མེའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ། ཆ་ཤུད་ཤིང་རྟའི་

ཚང་ལོ་ཙམ་དག་སྐྱེས་

ཏེ། དེ་དག་བཅད་ན་དེ་དང་ཕྱོགས་བཞི་ཀུན་ཏུ་དཔག་ཚད་ཙམ་དུ་ལྡང་དོ། །རིའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་རྩེ་མོ་ལ་པདྨའི་གདན་ཆེན་པོ། །ཡ་ན་ཏ་སྐྱིལ་གཞན་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཆུ་བ་ཅན་ཉི་ཟླ་རིན་པོ་སྟ་

མཐའ་བསྐོར་བ། འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་དུ་མ་མེད་པའི་འདབ་མ་རྒྱས་པ། ཙན་དན་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྱང་བའི་སྐྱིང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིང་པོའི་ཟེ་བ་དང་ལྡན་པ། ཚད་རྒྱ་མཆོ་

ལྟར་ཡངས་ཤིང་

@038B རྒྱ་ཆེ་བ། ཞེས་སོགས་དང་། པདྨ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པའོ། ཞེས་སོགས་གསུང་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། ༄ དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་

ཁབ་ན་བྱ་རྐོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་

རེ་ལ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་

ལུ་ལྷང་པའི་འགྲེལ་

པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་དང་། དབང་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་མིང་སྟེ། དེ་ན་སྡོན་རྒྱལ་པོའི་

མིང་བཏགས་པའི་ཁང་ཕྱི་མ་དག་ལ་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཆོ་བས་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་གྲགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གྲོང་ཁྱེར་དེ་ཡང་གྲོང་མཐའ་དག་གི་

ནང་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་

ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་གཙོ་བོ་རབ་སྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གང་ན་བཞུགས་

གཏོལ་མེད་པས་དེའི་

ཕྱིར་བྱ་ཚོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིལ་ཞེས་བྱ་བསྨོས་ཏེ། བྱ་ཚོད་འདུ་བའི་རི་རྩེ་མོ་རྣོག་རྣོག་པོར་འདུག་པས་བྱ་ཚོད་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །གནས་འདི་གཉིས་བརྗོད་པ་ནི་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་

བའི་འཇིག་རྟེན་

@039A ཞེས། །ལ་ཕན་པར་བསྟན་པའམ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་རྐོང་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། དེ་ལྟར་མདོ་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་བར་

བསྟན་ཏེ། མཐོ་བར་བསྟན་པས་སོ། །རི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། སུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱུང་གིས་མི་རྟུལ་བ་སྟེ། མི་གཡོ་བར་བསྟན་པས་སོ། །ཞེས་པཾ་ཆེན་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་

པ་གཞུང་དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པའི་མཁས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་

ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འཕགས་པ་བཞིའི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་སྟུབ་པར་མཛད་པ་དང་། རང་སྣས་འཕགས་པ་རྣམས་བསྟུན་པར་ཡང་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱ་

འོག་ནས་འཆད་པའི་

ཕྱིར། ༄ གསུམ་པ་ལ། བསྟོས་དོན། དགོས་དོན། བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཚིག་དོན་དང་བཞི། གཉིས་པ་འདི་ལ་རྒྱས་པར་ཡང་དག་པ་དང་། དོན་བསྟུ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ༄ ཆོས་ཀྱི་རྗེས་

སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྨྲི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་སྟོང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྨྲིར་བསྟན་པ་

དང་། གཅིག

@039B དུ་བྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡཁད་པ། རྒྱས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདེན་ཚད་བསྟན་པ། གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་ལྔ་གསུང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག།

སུ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག །རྩོད་བཟློག་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྐུ་གཟུགས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པར་གྱུབ་ན་རྟེན་

འབྲེལ་མ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་གྱུབ་ན་ལྷོས་གྱུབ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་གྱུབ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདེན་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། རྫ་

ཤེས་ལས། གང་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་དགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་དགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་

དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྱུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ནི། བདེན་སྟོང་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཐར་

སྐྱག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲྭ་བ་ཐམས་ཅད་འདིས་ཅིག་ཅར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་

པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་

@040A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་

ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཡོད་པ་རྣམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། །མེད་པ་ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་

ཏུ་ན་

བྱེད་པ་ཡང་མིན། དུ་མས་དུ་མ་ཏོ་ན་བྱེད་པ་ཡང་མིན། རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཏོ་ན་བྱེད་པ་ཡང་མིན། འབྲས་བུ་གཅིག་ཏོ་ན་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྣིང་པོའི་བདེན་

གཉིས་འགྲེལ་

པར། དུ་མས་གཅིག་གི་དངོས་མི་བྱེད། །དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གི་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་ཡང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཇོ་ཇེ་

གཟེགས་མའི་

གཏན་ཚོག་ནི། སྡུ་གུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། །བདག་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་

ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ལས་སྐྱེས་ན། སྐྱེ་བྱ་སྐྱེ་བྱེད་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན། རྒྱུ་

ཡིན་མིན་ཐམས་

@040B ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། བདག་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་

གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་མེད་ལས་

སྐྱེ་ན་འབད་རྩོ་ལ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལུང་ལྡང་བའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་མིང་

དང་གཟུགས་ཀྱི་སྣུ་གུ་

དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་མ་བྱས་གཉིས་ཀས་མ་བྱས། རྒྱུ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྫ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་

གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །རྒྱུ་དང་

འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཕྲག་པར། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་གུ་ལ་ཞེག །

གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་གུ་ལ་ཡོད། ཅེས་དང་། སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྣང་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞེག་

འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་མེ་ལྷ@041A ཞེས། །ལས་ཀྱང་མྱན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་

ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཅིག་དུ་བལ་བྱེ་བག་ཏུ་ཡཽད་པ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྨྲབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་

མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྣའི་དངོས་འདི་

དག །ཡང་དག

པར་ནི་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བལ་པའི་ཕྱིར། །བདེན་པར་མེད་དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་བདེན་པར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྣང་ཚུལ་

དང་གནས་

ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བྱང་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་བྱང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱད་བཞིན་དང་སྔོད་ལུགས་འགལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་བཞིན་གྱི་དོས་ཤར་ལ་ལྟས་ན། དེའི་

གཟུགས་བརྙན་གྱི་

དོས་ནི་ནུབ་ལ་ལྟ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཆོས་བསྟུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་བསྟུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་བུལ་བསྟུབ་པ་དང་། དུ་བུལ་བསྟུབ་པ་གཉིས། དང་

@041B པོ་ནི།། སྡུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུབ་སྟེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོང་པ་གང་ཞེག། ཆ་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཆ་མེད་མི་སྲིད་དེ་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་མི་སྲིད། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཡང་མི་སྲིད་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་ལ་ཡང་མི་སྲིད། ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་སྲིད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རགས་པ་ལ་ཡང་མི་སྲིད། རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཡང་

མི་སྲིད་པའི་

ཕྱིར།། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་མཐོང་བ་ལ་མི་སྐྱེད། གཞན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སྐྱེད་དང་མ་སྐྱེད་སྔོ་སོགས་ཕྱིར། རགས་པ་

རྣམས་ཀྱང་གཅིག

པུ་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ། དབུས་རྩལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་དྲུག་གི་རྩལ་གྱིས་བསྐོར་བའི་ཚེ། དབུས་རྩལ་གྱི་ཤའ་ལ་ལྷུ་བའི་ངོས་དེས་ཤའ་ལ་ལྷུ་ཡང་། གཞན་རྣམས་ལ་མི་ལྷུ་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ན། རྩལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རགས་པ་རྩོམས་པ་མི་འཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། འབྱར་བ་དང་ནི་སྐོར་བའོ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །དབུས་

གནས་རྩལ་ཕྲན་རྩལ་གཅིག་ལ། ལྷ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །རྩལ་ཕྲན་གཞན་ལ་ལྷ་བ་ཡང་། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིན་བརྗོད་ན། །དེ་ལྷར་ཡིན་ནས་ཆུ་སོགས། །ཇི་ལྷར་རྒྱས་པར་འགྱུར་མི་ན་ནོ། །རྩལ་

@042A ཞེས། །ཕྲན་གཞན་ལ་ལྷ་བའི་ངོས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་ཏུ་ཕྲ་རྩལ་ཇི་ལྷ་བྱར། །གཅིག་བུ་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་ཤུ་པ་

ལས། དྲུག་གིས་ཅིག་ཅར་བསྐོར་

བ་ན། ཤེད་རབ་རྟུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྟུལ་ཕུན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་དེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱིའི་

ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྟ་མའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་བྱེས་ཆོད། གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་

བར་དུ་ཆོས་གཞན་བྱེས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་དེ་གཉིས་དངོས་རྒྱུ་དང་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་དེ། དེ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་འཇིག

པའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་དུས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཆ། རང་དུས་སུ་གནས་པ་དང་། འཇིག་པའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་རང་གི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ཞིག་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་

འདུས་མ་བྱས་ལ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མི་སྲིད། བརྟགས་འགོག་ལ་ཡང་མི་སྲིད། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་ཡང་མི་སྲིད། ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བླུབ་སྟེ། བྱམ་

@042B ནང་ལ་ཞུབ་པའི་ནམ་མཁས་ཁ་ཐོར་གྱི་ནང་ལ་མ་ཞུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཆུས་གང་བའི་ཚེ། ཁ་ཐོར་ཆུས་མ་གང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ། སྟོང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འགོག་རྣམས་སྨྲིན་

པ་མ་སྣང་བའི་ཆ་དང་བཅས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་བདེན་སྨྲིན་གཉིས་སྣང་བའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བླུབ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་རབས་པ་འགའ་ཞིག་དག་པ་དེ་ཆ་དང་བཅས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ཞེ་སྡང་མངོན་འགྱུར་ལྟ་བུས་དག་པའི་ཆ་དང་། འདོད་ཆགས་མངོན་འགྱུར་བ་ལྟ་བུས་མ་དག་པའི་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བླུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྨྲིན་

པ་དང་

བཅས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་བཅས་ཡིན་ན་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ཆ་བཅས་ཡིན་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཆ་བཅས་ཡིན་ན་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་དགོས། བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པ་ལ་རིགས་པ་

དུ་མས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གཅོད་ན། ཆ་ཅན་དང་ཆ་དུ་མ་ཚོས་ཅན། ཆ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆ་བཅས་ཡིན་ན། རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་རང་

@043A ཞེས། །དང་ངོ་བོ་ཉད་དུ་སྣང་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་

གང་ཞེག །

ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཆ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དུ་མར་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཁྱོད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་

ཡང་ཆ་ཅན་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་དུ་མ་རྣམས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་གཅིག་ཏུ་འཇའ་བའི་ཚད་མས་ཁྱོད་དུ་མ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆ་ཅན་

དང་ཆ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པ་གཉིས་པོ་དེས་གཙོད་པའི་ཕྱིར། ཆ་ཅན་དང་ཆ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དུ་སྣོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རུང་པའི་འཁྲུལ་

པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐ་དད་གང་ཞེག་དེ་ལྟར་དུ་སྣོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་འཁྲུལ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་

དེར་ཐལ།

དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མི་སྣང་། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

@043B པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་ནི་གཉིས་སྣང་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆ་ཅན་དང་ཆ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དུ་མེད་པར་

ཐལ།། ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་དེས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་གྱུར་དེའི་རྟགས་

དང་པོ་ཁེགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་ཅན་དང་ཆ་དུ་མ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཐལ་

འགྱུར་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཁེགས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཟུར་དང་པོ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཆུབ་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག

གིས་གཟིགས་དགོས་པ་དེ་ཁེགས་ན་དེ་དང་དེ་ལྟར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཆུབ་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་མ་གཟིགས་པའི་ཚོགས་དོན་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡ་གྱལ་བཀག་ན། ཚོགས་

པ་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྐྱེང་པོ་རྒྱན་ལས། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་དུ་མ་དང་ཆ་ཅན་ཐ་དད་མེད་པ་ཁེགས་ལ། དེ་ཁེགས་པས་ཐལ་བའི་རྟགས་ཁེགས་ཤིང་དེ་ཡང་ཡ་གྱལ་བཀག་ན་ཚོགས་

@044A ཞེས། །པ་ཁེགས་པ་ཡིན་པས་རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་ཁེགས་པ་མི་འཐད་ཅིང་སྔ་མ་ཁེགས་པས་རྟགས་དེ་ཁེགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་

པའི་མཉམ་གཞག

གིས་གཟིགས་རྟང་ཁེགས་པའི་ཆ་ཤས་དང་བདེན་པའི་གཅིག་གྱུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདེན་པའི་དུ་བུལ་སྣུབ་པ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་

པའི་དུ་མར་མ་གྱུབ་སྟེ། བདེན་པར་གྱུབ་པའི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཅིག་མེད་ན་དུ་མ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་བསགས་པ་ལས་དུ་མ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔར་བདེན་

པའི་གཅིག

ཏུ་མ་གྱུབ་པར་སྣུབ་ནས་འདིར་བདེན་པའི་གཅིག་མེད་བ་རྣགས་སུ་བཀོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཅིག་དུ་བུལ་བྱི་རྣགས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་སྣུབ་པའི་

རྣགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་

སྣུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྱུབ་ཀྱི་གཅིག་མེད་ན། བདེན་གྱུབ་ཀྱི་དུ་མ་མེད་དགོས། དེ་གཉིས་མེད་ན་བདེན་གྱུབ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མར་མེད་ན། མེད་

དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། བདེན་གྱུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་མ་ཡིན་ན་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ། དགག་ཆོས་དང་སྒྲུབ་

@044B ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྱུབ་སྟེ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ལྟ་བུ་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་

གཅིག་དང་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྱུབ་སྟེ། བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་གྱུབ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་མེད་པ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་གྱུབ་སྟེ། བདེན་གྱུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་། བདེན་གྱུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པར་གྱུབ་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་མ་ཡིན་

པ་དང་། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་

གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ལྷ་བུ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པའི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ན། རིགས་པ་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཅན་ལྷ་བུ་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་གཅིག

དང་ཁ བདེན་གྱུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་གྱུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་ཡིན་པར་རིས་པ་དེས་བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག

དང་ཁ བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་རིས་པའི་ཚད་མ་དེས་བདེན་པར་མེད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་

@045A ཞེས། །བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་རིས་པའི་ཚད་མས་སྒྲ་བྱས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་མ་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ།

དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་འགག་བྱའི་བདེན་ཚད་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་

སྣོད་ལྟགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་དམྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་འགག་བྱ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ དུ་སྒྲུ་མའི་དཔེ་ལ་

བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེ་ཤེང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་ཡོད། རྟེ་ཤེང་རང་ངོས་ནས་རྟ་གླང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣེ་ཤེང་རྟ་གླང་

དུ་མ་འགྲུལ་པའི་མིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རྟེ་ཤེང་རྟ་གླང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྩོད་སྤངས་ལ། དབུས་རྟུལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་ལ་

ཕྱོགས་

དྲུག་གིས་རྟུལ་བྱིས་སྐྱོར་པ་མི་འཐད་དེ། རྟུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བེམ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་དོན་རྟོགས་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།

@045B ཕྱི་དོན་མེད་ན་རྟུལ་མེད་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་བྱི་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་མེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

ཀྱི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ལས་རྟོགས་དགོས་པར། སའི་ཡོངས་སྤྱོངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟུལ་ཕྲ་རབ་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་བེམ་པོས་བསྡུས་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་མེད་པར་

བཞད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲབས་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་མེད་ཀྱང་། འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཞེས་ཀྱི་རང་སྣང་ལས་

བླུབ་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་གསང་བ་བས་མ་གྲུབ་མི་ཁྲབ་པའི་མདོ་དང་། རྒྱུད་ཐ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་མཐུན་

མོངས་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བླུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགག་བྱར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བླུབ་པ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བླུབ་པ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་ འགག་བྱའི་བདེན་

ཚད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བླུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱེར་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།@046A ཞེས། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་། ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེར་པ་ འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་

ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་ཚའོད་དུ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྩལ་ཞུགས་ལས་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚོར་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་

འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བྱི་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་མི་རྟུང་བར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་

གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་སྒོ་འདོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱེ་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་

ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་སྟོང་གི་གཞི་མཐུན་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟེན་

གྱུར་ན། དེ་ལ་

སྐྱར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་བྱུང་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། གཞན་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་

@046B ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གཞན་སྟེ་འགོག་པ་ན། དོན་དམ་པར་ནང་གི་མིག་སོགས་རྣམས་གཞན་ལས་སྟེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༄ གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

གདུལ་བྱ་དབང་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུམ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྟེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་

སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་དྲང་པ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། གཅིག་ཏུ་བྱལ་གྱི་རྟགས་ལས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཟེན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་

གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡུམ་གྱི་བྱེད་ལས་ལ་སྣུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་རང་སྣང་འཕགས་པ་རྣམས་བསྒྲུན་པར་རྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་དཔྱད་པ་གསུམ་

གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཚོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

རྟགས་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྒྲུབར་རྟོགས་པ་ན་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་རང་སྣང་འཕགས་པ་བསྒྲུན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡུམ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་བ་ཅན་དུ་བཤད་

@047A ཞེས། །པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕགས་པ་བཞིའི་མཐུན་མོངས་པའི་ཡུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་

པའི་ཤེས་

རབ། འཕགས་བཞིའི་མཐུན་མོངས་པའི་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་ལ་སོགས་

བསྟན་བཅོས་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་ལེགས་པར་སྨྲངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། མདོ་ལས། ཕ་ནི་ཐབས་དང་མ་ནི་ཤེས་རབ། ཅེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་

བསླབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ༄ དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དྭང་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དངོས་

དང་། དང་

པ་དཀར་ཆོས་ཀུན་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དྭང་བའི་དད་པ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་

གཙོ་བོ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་དེ་ལས། ཐོས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དད་པ་དཀར་ཆོས་

ཀུན་གྱི་

@047B རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཡིད་ཆེས་བའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོན་མཆོག་སྤྲོན་མེའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་བྱུང་ཅིང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་

ལ་དད་བྱུང་ན། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྷར་སྐྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དད་པའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དད་པ་ཐེག

པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་འདྲེན་པ་མྱ་ངན་འདས། །དེ་ཕྱིར་བློ་དང་ལྡན་པའི་མི། །དད་པའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་བརྟེན།ཞེས་དང་། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་

ལ། །དཀར་པོའི་དགེ་བ་མི་

འབྱུང་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚོག་པ་ལ། །སྡུ་གྱ་སྟོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སེདྒེས་ཞུས་པ་ལས། དད་པས་མི་ཁོམ་སྤྱོང་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་

དགའོ་དད་པ་ལ་སྤྱོར་བ་ཀྱིས་

ཞེག། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་དགེ་པའི་ཚོས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་ཐྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ༥ དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་བྱིས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྗེ་བཙུན་བྱིས་མཁྱེན་གསུམ་བྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོང་ཕྱག་མཛོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུམ་

@048A ཞེས། །མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་ན་བསྟོད་བྱངས་ཀྱང་། ཡུམ་བྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བསྟོད་ན་བསྟོད་བྱངས་མངས་བའི་ཕྱིར། ཞེན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་བྱིས་མཁྱེན་གསུམ་

བྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་བྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་ཡུམ་མཐའ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་པའི་

ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ན་ཡུམ་མཐའ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུམ་མཐའ་དག་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མཁྱེན་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོར་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོར་བར་བསྟུས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་འདོད་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་

བསྟུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གླུབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་རྗོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀ་རྗོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་

@048B པོ་གང་རྟང་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་གང་རྟང་གི་སྟོང་བའི་སྐོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་འདོད་ན་ཡུམ་མཐའ་དག་གི་ཡོན་

ཏན་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྟོགས་ན་སྟོང་བཞི་དང་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ནི་བསྡུས་ཚུལ་རྣམ་པ་དྲུ་མ་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་

ཆེ་བས་ཆུང་བ་བསྡུས་པ། ཆུང་བས་ཆེ་བ་བསྡུས་པ། གཅོ་ཐོས་འཁོར་བསྡུས་པ། འཁོར་གྱིས་གཅོ་ཐོ་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ནགས་ཚལ་གྱིས་ཤགས་

པ་སྡུས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་

པ་ནི། བདེན་པས་སྟོང་པའི་བདེན་སྟོང་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་འཁོར་རྣམས་བཞི་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། དྲན་པ་ཉིར་

གཞག་ཏུ་གྱུར་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་བསྟུས་པ་དང་། ཡང་དག་སྤོང་བར་གྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྤོང་བར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་བསྟུས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པར་གྱུར་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་བསྟུས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མངོན་ལས། དན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་འདོག་ཅེས་བྱ། །རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པའི་ཏིང་འཛིན་ཏེ། །

@049A ཞེས། །ཉེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་དེས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག

སྒྲུབ་རྒྱས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲུ་འགག་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། ༈ བཞི་པ་ལ་རྐང་པ་དང་པོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་

དོན་དང་གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྐྲ་ཝཱད། རྩོད་སྤངས་དང་ལྡི། དང་པོ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཤིང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པར་

དམིགས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྣམ་པ་དྲུ་མ་གསུངས་ཏེ། ཉི་སྨང་ལས། བསྟན་པ་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་སྨྲ་དན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་མང་པོར་རྣམ་

པར་གཞག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཆད་པ་ཡོངས་སུ་སྨྲ་དན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དན་འགྲོ་ཆད་པ་ཡོངས་སུ་སྨྲ་དན་

ལས་འདས་པ་

ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྨྲ་དན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས ནི་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་སྨྲ་དན་ལས་འདས་པ་ཡིན་

ནོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་

@049B རྣམས་ཀྱིས་ ནི་འདིར་སྲིད་པ་གསུམ་པ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་།

ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་

ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུང་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དུས་དེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆུད་ འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཆུད་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འདིའི་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱང་ འདས་ནི། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་

གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྨོན་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་ན་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྡུང་འདས་སུ་འགྱུར་བས་བརྟགས་པ་མཐའ་

བརྒྱད་གི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྡུང་འདས་འདི་ལ། རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྡུ་དན་ལས་འདས་པ། མི་གནས་པའི་སྡུང་འདས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡུང་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡུང་འདས།

@050A ཞེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡུང་འདས་སོགས་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་རང་བཞིན་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་བརྒལ་བའི་འགོག

བདེན་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་སྤོང་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྔ་པ་ནི། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་སྐལ་དམན་གྱི་ངོ་བོར་སྟོང་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ། བྱ་བྲག་ཏུ་ཟཕད་པ་ལ། དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས།

རང་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྡུང་འདས་གང་ཞེག །ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་བཅས་སྡུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་དམན་གྱི་སྡུང་འདས་གང་ཞེག །

ཕུང་པོའི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་གནས་སྐབས་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་སྡུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཉོན་

མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཞེས་དངོས་སྨྲ་བའི་བཞེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ་བ་

@050B ལས་ཕྱང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྡོམ་ནི། བྱལ་དང་ཆོ་ཡི་འདུ་བྱེད་དང་། །ཐུང་དང་གནས་དང་ཁྱད་པར་དང་། །ཡོད་དང་རྟགས་དང་བདེ་བ་དང་། །བྱེ་བྲག་གཞན་

དབང་བྱ་བ་ཡིན། །ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་འམ། མ་བྱལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན་སྣས་པ་བྱལ་བར་བརྗོད་

པར་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བའམ། མ་བྱལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྣས་པ་བྱལ་བ་དང་། མ་བྱལ་བར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བའི་

སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་

འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ནི་བྱལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་ནི་བྱལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་པའི་སྡུག་

བསྔལ་དང་སྐོམ་པའི་སྡུག

བསྟལ་དང་། ཁམས་མ་སློམས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། དུས་ཆོག་འགྱུར་བ་ལས་གྱུར་བ་དང་། གཞོད་པ་ལས་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ནི་མ་བྱལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་

པ་དང་བྱལ་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམ་པོངས་སུ་རྫོ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཞོད་བཞིན་དུ་གནས@051A ཞེས། །ཞེ་ན་སྟེས་པ་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ལས་ཚེའི་འདུ་བྱེད་སྤོང་བར་ནུས་ལ། ལ་ལས་ནི་མི་ནུས་པ་དང་། ལ་ལས་ཚེའི་འདུ་བྱེད་སྲིང་བར་ནུས་ལ། ལ་ལས་

མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྟེས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གནས་གྱུར་པ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་གནས་གྱུར་

པ་དེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པས་རང་ངུ་ཕྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་པོན་ཅན་དེ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་

དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་

ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་སྐྱ་དན་ལས་འདའ་ཞེ་ན་སྟེས་པ་མཚན་མ་ཐམས་

ཅད་མེད་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་རིམས་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་སློོམ་པར་འཇུག་ལ། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་

གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་

པའི་གནས་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བས་དེ་ན་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལུས་

སོ། །དབྱིངས་དེར་ཡོངས་

@051B སུ་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་བྱངས་སུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལ། དེ་ཟ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཀླུ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། མི་འམ་ཅི་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ལྷ་མ་ཡིན་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། གནོད་སྦྱིན་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་

ཞིང་། མི་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱོ་སྟེ། མདོར་བསྡུས་ན་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ལུས་ཐོབ་པ་ཐམས་

ཅད་དང་། རིགས་བཅུན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ས་ཐམས་ཅད་པོ་གང་དག་ཡིན་པ། དེ་དག་གི་གྲངས་སུ་མི་འགྱོ་སྟེ། འདི་ལྟར་དབྱིངས་དེ་ནི་སྟོང་པ་མེད་པ། བྱུང་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རང་རིགས་པ་དང་མཐུན་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དང་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་

ཡོད་ཅེ་ན། སྟོས་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་གྲངས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་གྲངས་སུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་

སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་བྱུང་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པ་ལ་གནས་

@052A ཞེས། །པའི་གནས་བྱུང་པ་ན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་གནས་བྱུང་པ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ།

མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་སྨྲོས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒག་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། མི་རྟག་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་རྟག་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྨྲས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པས་རྟག་ཏུ་ཕྱི་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་བདེ་བར་བཙོད་པར་བྱ་འམ། བདེ་བ་མ་ཡིན་པར་བཙོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེ་བས་བདེ་

པར་བཙོད་པར་བྱ་ཡི། ཚོར་བའི་བདེ་བས་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྨྲས་པ། ཕྱང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྤྲིན་པ་དང་བཅས་པ་དང་

སྤྲིན་པ་མེད་པའི་

རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚན་མ་དང་གནས་ངན་

ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

@052B ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྤྲིན་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྲིན་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་

སྤྲིན་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་

དབྱ་བཙོམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་མི་བྱེད་ཅེན། སྣས་པ་སྟོན་སྟོན་ལམ་གོ་མས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དབྱ་བཙོམ་པ་ནི་ལྷང་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་ཡོངས་

སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལས་གཞན་དུ་བརྟེད་པར་བྱའམ་གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྟེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྣས་པ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན། གཞན་མིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྟེད་

པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཅིག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བརྟེད་པར་བྱའམ། དབང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་

བརྟེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྣས་པ། དབང་ཐོབ་པར་བརྟེད་པར་བྱའོ། །དབང་ཐོབ་ན་ཅི་མངོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱའི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བརྟེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྣས་པ་ལ་ལ་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། ལ་ལ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་

དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་ནས་ཕྱང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་མངོན་དུ་མི་

@053A ཞེས། །བྱིད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོར་བས་ཇི་ལྟར་ཕྱིའོ་ཕྱོགས་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་པར་བསྟན་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕྱང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་ཅེ་ན། སྟེས་པ། ཕྱང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་

མྱ་ངན་ལས་

འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཕྱང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་

བཅད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་བསྟན་པར་བྱེད་ན། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་

བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་བསྟན་ཏུ་རུང་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ནི་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེན། སྨས་པ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་སྲིད་

ནས་མངོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཤས་ཆེར་དགོངས་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་ནོར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་བཞིན་ཅན་ལྟ་འཕྲལ་གྱི་ཤང་པ་

བཞི་བསྟོམ་

@053B ནས། བསྐལ་པའམ་བསྐལ་བ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་བསྐལ་པ་བས་ཕར་རོལ་ཡིན་པར་དགོངས་

སོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཆེའི་འདུ་བྱེད་

སྲིངས་སུ་ཟིན་ཡང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དུས་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་ཡག་དེ་ལྟར་མིན་ནོ།

དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཆོའི་འདུ་བྱེད་སྲིངས་ནས་དབང་པོའི་ལུས་བྱིན་གྱིས་རློབས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྤྲུལ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་པ་དག་ལ་ཕྱང་པོའི་ལྟག་མ་མེད་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་

པར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་དེ་ནི་ཕྱང་པོའི་ལྟག་མ་མེད་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེའི་དབང་པོའི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ། འཛམ་

བུ་གླིང་འདིར་གང་འདོད་པར་ཅི་ནས་ཀྱང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཕལ་པ་གཞན་དག་གིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་དབེན་པར་གནས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་

པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་བདེ་བ་མང་དུ་གནས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་

@054A ཞེས་བྱ། །ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟོམས་པ་ལ་བཀའ་མེད་པ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བར་མཛད་དེ། ཡང་དག་པར་བསྐུལ་

པར་མཛད་པ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀ་ཡོད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྡུང་འདས་གང་ཞེག། བདེན་སྟང་གི་ལྷག་མ་

དང་བཅས་པ་དེ། ལྷག་བཅས་སྡུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག་བདེན་སྟང་གི་ལྷག་མ་དན་བལ་པ་དེ། ལྷག་མེད་སྡུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དང་ཐོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྡུང་འདས་ཐབ་ཅིང་། དེ་

རྗེས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྐྱང་འདས་ཐོབ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྟུབ་པའི་གནས་སྐབས་དེར་བདེན་སྣང་གི་ལྷག་མ་མེད་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན། བདེན་སྣང་གི་ལྷག་མ་དང་བཅས་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱང་འདས་གང་ཞེག །སྟུག་བདེན་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ། ལྷག་བཅས་སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །སྟུག་ཀུན་སྤངས་པ་དེ། ལྷག་མེད་

སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གང་ན་ལུས་ཤིག་འདུ་ཤེས་འགགས། །ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་བྱལ་གྱུར་ཞིང་། །འདུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་པ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣབ་གྱུར་

པ། །ཞེས་

@054B དང་། མ་ཞུམ་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ། ཚོར་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར། །མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་

ཕྱིར། །ཞེས་པའི་

འགྲེལ་པར། ལམ་དེས་རྟོགས་པའི་འགོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མར་མེ་རླུང་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ལ། །མེད་པ་

ནི་སྐྱབས་

སམ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་པ་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྨྲ་བསྟུལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དོན་

གྱིས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད། ལྟ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་སྐྱང་འདས་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །སྐྱང་ངན་ལས་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་

སྣང་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་སྐྱ་ངན་འདས་པ་མེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱང་འདས་མི་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར། ཚགས་པ་མེད་པ་ཐོག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

གཟིགས་

@055A ཞེས། །པ་མངའ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཐོབ་པར་སྨྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་མི་འཐད་དེ།

འོད་དང་འོད་ཟེར་མ་མཐོང་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་མཐར་ཐུག་གི་སྐུང་འདས་མི་ཐོབ་པར་སྣང་བས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་དབུ་བཅོམ་པ་རྣམས་མཐར་ཐུག་གི་སྐུང་འདས་ཐོབ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོ་

ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ན། སྟར་བཤད་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་བདག་ཅག་དེ་རིང་ཉན་ཐོས་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་སྣྲགས་

པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཀྱུ་བརྗོད། །དེ་པས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་ལས། དམ་ཆོས་པད་མ་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས།

དེ་དག་སྟར་འཛིན་ལས་བློག་ཅིང་། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས། །ཐེག་པ་མཆོག་ཏུ་སྨིན་མཛད་དེ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སངས་

@055B རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལྡག་བཅས་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་། ཆོས་སྐུ་ལྡག་མེད་མྱང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། སྐུ་གསུམ་ལ་འདུག་པའི་སྒོར། ཕུང་པོར་བཅས་པའི་མྱ་ངན་འདས། །ཐུབ་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་

ཕུང་པོ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕུང་པོ་མེད། །ཅེས་དང་། གསེར་འོད་ལས་སྐུ་དེ་གཉིས་ལ་དགོངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱང་ན་ལས་འདས་པ་

འོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྣམ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ལུང་དེ་གཉིས་སྣྲི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་

ཡིན་པར་མདོ་དེ་ཉིད་རང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་དང་། སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མྱང་འདས་ཁོ་ན་

དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། མྱང་འདས་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟ་ཞེས་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་

མ་བྱས། ཞེས་དང་། འཕྲག་པར། མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་དངོས་མེད་པར། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། མདོར་བསྡུས་ན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །འདུས@056A ཏེ། །མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་རྣམས་ལྷག་མེད་

ཀྱི་སྐུང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷག་མེད་དུ་སྐུ་དན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་མཛད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྣམ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པ་རྣམས་

ཀྱི་བསམ་དོ་དང་བསྟུན་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ༄ ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་སྣུན་པ། ཞེས་སོགས་ལ། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཤད་པ་

དང་པོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་དེ། དེའི་ཡོན་ཏན་ཚང་མས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་མཛད་པའི་མཁས་མཆོག

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐུང་འདས་ཐོབ་

བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཁྲད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས། ཞེས་པའི་རྩ་བའི་ཚིག་འདི་ཆོས་ཅན། རང་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱོགས་

@056B སུ་བསྟན་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་སྣང་རྟོགས་འགའ་ཞིག་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དང་ཁྲད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ཀྱི

འབྱོར་པ་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐོ་ནས་དེ་ཉིད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པས་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །རང་སངས

རྒྱས་ཀྱིས་ཡིས་ནི། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །དེ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །འབྱོར་པའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །འབྱོར་པའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དེ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ※ རྩ་བའི་ཤུང་པ་གསུམ་པའི་ཚོགས་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤྲིན་དོན་དང་གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྒྲ་ཡཁད། འཕྲོས་དོན་དང་ལྡུ། དང་པོ་ནི། བཀའ་

དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་རུང་གི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དམ་ཆོས་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས། སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཇི་ལྟར་བསྟོང་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དང་།

རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། ང་ཡི་ཆོས་ཚུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བསྟན་པ་དང་ནི་གྲུབ་མཐའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་ཡཁད། །རྣལ་འབྱོར་

@057A ྅།། །།པ་ལ་གྲུབ་མཐའ། །བསྟན་པ་ཆོགཀ་ཐོབ་བྱེད་བྱིས་པ་འབྱེད། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་

པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྣ་བྱེད་པ། །བསྟུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ལྷང་ནི་མདོ་སྡེ་དང་འདྲལ་བ་དང་ཆོས་མངོན་པ་རྣམས་སོ། །རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དམ་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་མཚན་ཉིད་ཟཧད་པ་དང་། དབྱེ་བ་ཟཧད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཆོས་འཁོར་གང་ཞེག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་དམིགས་པ། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། དེ་ཡང་སྡུ་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། དེ་སྡུ་ན་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་

གསུམ། དེ་སྡུ་ན་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམ་གཉིས་སོ། །སྒྲིབ་ལྔང་གི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཚད་བཟུང་བར་མི་རུས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཁབ་ལྟར་

མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པའི་ཚེས་འཁོར་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚེས་འཁོར་གང་ཞེག །ཐར་ལམ་དུ་དམིགས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་ལམ་ལྔ་དང་། ས་བཅུ་

@057B ལ་སོགས་པ་ཡོད་དེ། ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ངེས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོག་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྟོང་བའི་ལམ་མོ། །ཁ་ཅིག

ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བར་རོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། འཕགས་པ་བརྙེས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཤད་

བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་རྫ་སིང་དྲང་སྲོང་སྣ་ཚོགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉིན་ཞིག་ཏུ་

དག་པར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྡར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་

མ་བསྐོར་བ་

གཅིག་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དུང་པའི་དོན་རྟོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་

@058A ཞེས་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལ་བརྩམས་ནས་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། བཟོད་མ་ནས་ཞེ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་

ངན་ལས་འདས་

པ་ཉིད་ལ་བཙམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ་དང་པའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་

ཉིད་ལས་

བརྒམས་ནས་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་

ཡང་དག་པར་ཞུགས་

པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ་དེ་ནི། བླ་ན་མ་མཆིས་

པ། སྐབས་

མ་མཆིས་པ། ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོའི་ཚིག་དོན་རྒྱང་ཟབ་པ་དང་། དང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱང་ཟད་

@058B ཡཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ཕ་རོ་སེར་དྲང་སྲོང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཞེས་པས། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་པའི་གནས་དེ་བསྟན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞེས་པས་

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་བསྟན། འཕགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། འཁོར་འོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོའི་ངོ་བོ་བསྟན། ངོ་མཚར་རྟ་དུ་བྱུང་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་བསྟོགས་པ་བསྟན། དེ་ཡང་ཞེས་པས་

དེས་དོན་མིན་པར་བསྟན། བླ་ན་མཆིས་པས་འདིའི་གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པར་བསྟན། སྐབས་མཆིས་པ་ཞེས་པས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ཀློག་ཀའི་སྐབས་ཡོད་པར་བསྟན། དང་བའི་དོན་ཞེས་

པས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པའི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན། རྟོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོག་ཟེན་ལ་མ་ཕྱེ་བས་དོན་ལ་རྟོད་པར་བསྟན་

ནོ། ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁྲོལ་གཉིས་པའི་བརྗོད་བྱ་བསྟན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་བསྟན། སྟོང་པ་ཉིད་

སྟོས་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་པའི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན། ཆེས་ངོ་མཚར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་པའི་ཆ་བརྗོད་ངོ་བོ་དེ་བསྟན། དེ་ཡང་ཞེས་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། བློ་ན་མཆིས་

@059A ཞེས། །པས་འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པར་བསྟན། སྐབས་མཆིས་པ་ཞེས་པས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གླུན་ཀའི་སྐབས་ཡོད་པར་བསྟན། དྲང་བའི་དོན་ཞེས་པས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་

པའི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན། རྟོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི་ཞེས་པས། འདི་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྟོད་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱ་བསྟན། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བསྟན། ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པས། བརྗོད་རྒྱལ་

གྱི་ཁྱད་

པར་བསྟན། ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གསུམ་པའི་ཆེ་བརྗོད་ངོ་བོ་དང་བཅས་པ་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདིའི་གོང་ན་

ཅེས་

དོན་གྱི་བསྟན་པ་མེད་ཅིང་། སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་སྐྱན་ཀ་མ་མཆིས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འདི་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་

བསྟན་པ་ལ་

རྩོད་པ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་ནོ། །འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་ཚོག་སྟོས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་བྱང་ཅེས་ཞུས་པས་ལན་

@059B དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལན་

དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞུས་ཚུལ་ནི། དང་པོར་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ། དེ་ནས་

ཆོས་འཕགས། བློ་གྲོས་རྣམ་དག །རབ་འབྱོར། བློ་གྲོས་ཡངས་པ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། བྱམས་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །འཇམ་དཔའི་དབྱངས་རྣམས ཀྱིས་གོ་རིམས་

བཞེན་ཞུས་སོ། །གཉིས་པ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པར་ཆོག་ཟེན་ལ་སྟོན་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མ་གྲུབ་པར་ཆོག་ཟེན་ལ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་དྲང་དོན་

གྱི་མདོ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོག་གིས་ཟེན་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། འདིར་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་

མདོ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་སྐར་བཤད་པའི་བརྗོད་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་

@060A ཞེས། །འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན། ཕྱི་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གར་ཡོད་དེ། འདི་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག

མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་དང་རེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་མི་འགལ་

ཏེ། གཉིས་ཀས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་འགལ་ཏེ། བར་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་

ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོག་ཟིན་ལ་མ་ཕྱེ་བར་བསྟན། གསུམ་པས་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱ་མའི་གདུལ་བྱས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་

ནུས་ཤིང་། ཕྱི་མའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོ་དང་། ཕྱི་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་

@060B དབང་པོ་རྣུལ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་རྣམས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་

སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བཞད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པ་ནོར་བུ་སྦྱོང་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས། ནོར་བུ་རིན་པོ་

ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཧོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བླངས་ཏེ། ལན་ཚྭའི་ཆུ་རྣོན་པོས་སྦངས་ནས་སྐྱའི་རེ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱི་རྩོམ་པ་འདོར་བ་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་

ཀྱི་ཁུ་བ་རྣོན་པོས་སྦངས་ནས་བལ་གྱི་ལ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱི་རྩོམ་པ་འདོར་བ་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྨན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བས་སྦངས་ཏེ། རས་སྲབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་

བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱང་སྟེ་དེ་མ་དང་བལ་བ་ན་བཏུར་ྀའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས་མི་རྟག@061A ྀ། །པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་མི་གཙང་བའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འཕགས་པའི་

ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩོམ་པ་འདོར་བ་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩེམ་པ་འདོར་བ་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་

གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞུགས་པར་གྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་ནས། བླ་ན་

མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ནོར་བུ་མཁས་མཁས་པས་ནོར་བུའི་དྲི་མ་སྦྱོང་ཚུལ་དཔེར་བརྗོད་ནས་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམས་པ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་

འཁོར་ལོ་གསུམ་དོན་གྱིས་བསྟན། རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། གཉིས་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། གསུམ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རིམ་ཡོངས་

@061B སུ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པར་མདོ་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རིམ་པ་དང་པོས་

བསྟན་པའི་བདག་མེད་ནི་རབས་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པས་བསྟན་པའི་བདག་མེད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ཏེ། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་རོལ་ཏུ་རབས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་

དུ་ཞི་བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་བྱུང་ངོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་གཉིས་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེ་རོལ་ཏུ་ཕབས་ཀྱི་ཚ་འགྲོ་དགོས་

པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་རྣམས་ནི་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྣོང་རྗེའི་སྣོང་པོ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་

རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། ཁོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། ལྟུང་ཕྱིས་གཞན་དག་ཏུ་བསྟེད་ནས་སུ། །འགྲོ་དོན་བྱེད་པར་དཔའ་བྱུར་པ། །བྱང་

ཆུབ་བློ་རྒྱས་མཁས་པ་ནི། །ཐོང་ངང་སྐྱེ་རྣོ་བརྒྱན་པ་ཡི། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

@062A ཞེས། །སྐྱེ་བོའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་རྣམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་བསྟན་ཏེ། སྐྱེ་པོ་རྒྱན་ལས། འདི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོའི་མདོ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་པ་འདིའི་

མཚན་གཞིར་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀུན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་དང་པོའི་འཇུག་དགོས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་དོན་དུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ལའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་བསྟན་བཅོས་

དེའི་རྣམ་ཐཊ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བཤད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་བློ་མར། སྤྲིན་དང་རྨི་ལམ་སྐྱུ་བཞི་དེ་དང་དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་

སྟོང་པ་ཞེས། གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །སངས་རྒྱས་སྐྱེང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། །ཞེས་བྱུང་ལ། དེའི་རྣམ་ཐཊ་དུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་

ཀྱི་མདོ་སྡེ་

སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད། སྤྲིན་དང་། སྐྱེ་ལམ་དང་། སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པས་སྟོང་པའོ། །ཞེས་བློ་བུར་

བ་ལྟར་གསུངས་

ནས་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོའི་མདོ་དང་། དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ལ་སོགས་པ་འདིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་

བཞུགས་པའི་སངས་

@062B རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས་ཏེ་བྱོ་བྱད་བ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་དུ། སེམས་ཞུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་རྟེས་པ་དང་། །ཡང་དག་མི་འཇོན་

ཡང་དག་ཆོས་ལ་བཀུར། །ཞེས་སོགས་དང་། །སྔར་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་ནས། །སྒོ་ཡང་བྱ་མའི་རྒྱུད་འདིར་ནི། །ཉེས་པ་ལྟ་དག་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། །ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། འདིའི་

རྣམ་ཚཊད་དུ། སྔར་ནི་འདི་ལྟར་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་གནས། བྱ་མའི་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདིར་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་

ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ལྟ་སྤྲངས་ནས་ཡོན་ཏན་ལྟ་སྐྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་དང་། དཔལ་

ཕྱེང་གི་མདོ་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་བླ་མས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཏ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་

རྒྱུད་བླའི་རྣམ་བཤད་དང་སྣིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསལ་བར་གསུང་འདུག་པའི་ཕྱིར། དྲང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། འཁོར་ལོ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་དང་པོར་ཐེག་དམན་དུ་ཁྲིད་དེ།

@063A ཞེས། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཙུད་ནས་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་མཛད་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞེག། དེ་དང་རྒྱུད་བླ་མོགས་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དོན་

གཅིག་ཏུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་བཞད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༼ གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྟོར་ཚུལ་ལ། གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་ཁྲབ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་

པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེ་པའི་བློ་གྲོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་ནས་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་འབུམ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་ཞིང་

མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ནས་ལན་བདུན་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཚོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དག་མཆིས་ཏེ། དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་འཚལ་བར་འགྱུར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་

@063B དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཀབ་བོ། །དེ་ནི་སྟོན་གྱི་སྒྲེན་ལམ་གྱིས་གྱུར་པ་སྟེ་གང་གིས་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་གི་བྱར་ཁས་བླངས་ནས། བདག་གི་བསྐལ་པ་

བཟང་པོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་ལོ་ཞེས་སྒྲེན་ལམ་བཏབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་བའི་བྲོ་གོས་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་བཀབ་ཀྱིས་གཞན་དག་གིས་ནི་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཁྲོད་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་གསོལ་བ་

བཀབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚངས་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཀབ་པར་འགྱུར་ཏེ། །བརྒྱ་བྱིན་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅུས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། །གང་གི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་སྣང་བ་དེའི་ཚེ་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་བྱོང་ཁྲིར་ཕྱར་ར་ཉ་སི་

དང་སྦྱོང་ལྡུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེ་ཚྭ་ཅན་ལ་ཕྱིའི་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ། བཀྲ་བ། ལྟ་ན་སྡུག་པ། སའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་

@064A ཞེས། །བཞིན་པར་གྱུར་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེ་ཚྭ་ཅན་ལ་ཕྱིའི་ཁྱི་བཞིས་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚངས་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་བཅུ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་བྱེ་བ་ཁྲག་བཅུ་

དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་བཅུས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སེ་ཚྭ་ཅན་ལ་བཀྲ་བ། ལྟ་ན་སྡུག་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་བཞིས་པར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་བའི་

ཟླ་བོས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བོང་ཁྲེར་ཆེན་པོ་ཐ་ར་ཤ་སི་ཀ་ལ་བ་དང་། དང་སྦོང་ལྡང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ཀ་ལ་བ་དེར་གཤེགས་ཏེ་བྱོན་ནས། སེརྒེའི་ཁྲི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་

བཞུགས་པར་ཀུན་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ན་རེ་རེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་གི་སེརྒེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་སོ། །བདག་གི་སེརྒེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འགྱུར་པར་ཤེས་

ཏེ། དེ་དག་དག་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དག་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སེརྒེའི་ཁྲི་དེ་ལ་བཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་

དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་པ་སྣ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་ཏུ་གཡོས་ཏེ་སྣང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་མཐའ་ཡས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་

@064B འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་གོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་མཐའ་ཡས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་དེའི་ཚེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཉམ་པར་གྱུར་པར་

གནས་ཏེ་ལག་མཐིལ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པའམ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་པའམ། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པའམ། མིའམ། ལྷའམ། སེམས་

ཅན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེའི་ཚེ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འཁོར་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རྗེས་སུ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་འདུས་

པར་མཞིན་ནས། དན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། མཞིན་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་

ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་

དགེ་སློང་དམ། བྱམ་ཟེའམ། སྐུ་ཡང་རྒྱང་བས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྟོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། ཞེ་བའི་བློ་གྲོས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་འཁོར་འདུས་

པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་རང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསམས་པ་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐོར་ཏོ། །གང་གི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་

@065A ཞེས། །བསྐོར་བ་དེའི་ཚེ་ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་འདུས་པར་གྱུར་ཏོ། །འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་

ཕྱག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དག་ཀྱང་འདུས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞི་པའི་བློ་གྲོས་དེ་ལ་གང་གི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་འདི་སྐད་དུ། ཀོ་ཌཾ་འདི་ནུ་མིག་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱས་འདུལ་

བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་སྨྲག་བསྟལ་ལོ་ཞེས་ཐོས་སོ། །བདག་མེད་པས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཐོས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མིག་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཐོས་སོ། །ཞི་

བས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་ཞི་བའོ་ཞེས་ཐོས་སོ། །དབེན་པས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མིག་དབེན་པའོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །མི་རྟག་པས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མིག་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་ཐོས་

སོ།། །གནས་མེད་པས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་གནས་མེད་པའོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །སྐྱེ་མ་ལྟ་བུས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུས་འདུལ་

བ་

རྣམས་ཀྱིས་མིག་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །ཆུ་རླུང་ལྟ་བུས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་ཆུ་རླུང་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །མིག་ཡོར་ལྟ་བུས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་མིག་ཡོར་ལྟ་

བུའོ། །ཞེས་ཐོས་

@065B སོ།། །།བྱག་ཆ་ལྷ་བུས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་བྱག་ཆ་ལྷ་བུའོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་

མེད་པས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མིག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མི་འབྱུང་བར་ཐོས་སོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བས་འདུལ་

བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །མིག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་

གཟུགས་རྣམས་དང་། སྒྲ་

རྣམས་དང་། དྲི་རྣམས་དང་། རོ་རྣམས་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་དང་། ཆོས་རྣམས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཁམས་མི་རྟག་པར་ཐོས་

སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྐྱེ་

མཆེད་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐོས་ལ། ཁམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཁམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐོས་ལ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མིན་

ནོ། ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྡུག་བསྔལ་བྱི་སྐྱས་རྣམ་པར་བྱོལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་སྐྱས་རྣམ་པར་བྱོལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ནི་འགོག་པའི་སྐྱས་རྣམ་པར་བྱོལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་བྱི་སྐྱས་རྣམ་པར་བྱོལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ནི@066A ྅ཱ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་གཏམ་དུ་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའི་གཏམ་དུ་ཐོས་སོ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་བྱི་ཤང་པའི་གཏམ་དུ་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་དབང་པོའི་གཏམ་

དུ་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྟོབས་ཀྱི་གཏམ་དུ་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་གཏམ་དུ་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རབ་ཏུ ལམ་བྱི་གཏམ་དུ་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གཏམ་དུ་ཐོས་

སོ། ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་གཏམ་དུ་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བརྟན་པའི་གཏམ་དུ་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་དུ་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རང་

སངས་རྒྱས་དང་རབ་ཏུ་

ལྷན་པའི་གཏམ་དུ་ཐོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་གཏམ་དུ་ཐོས་ཏེ། ཞི་བའི་ཟློ་གོས་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཚིམ་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། །ཞི་བའི་ཟློ་གྲོས་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་སློང་ཤེའི་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་

དག་བགྲང་བའི་རྟོག་པས་ལོ་བརྒྱར་ཡང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ན། སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྱོ་བ་དང་།

@066B བདུད་འདུལ་བ་དང་། བཀོད་པ་དང་། སེང་སྒེ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་བསྟན་པ་འདི་ཉའད་པ་ན་སྡོག་ཆགས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གིས་བླ་ན་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་དག་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་

ཆེ་རོལ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིས་སུ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་ཏུ་ཆོོད་པ་དེ ལ་ཆོགས་སུ་

བཅད་པས་སྣར་བཀའ་སྩལ་པ། ང་ལ་སློབ་དཔོན་གང་ཡང་མེད། །ང་དང་འདྲ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ང་ནི་གཅིག་པུ་ཇོོགས་སངས་རྒྱས། བསིལ་བྱེར་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན། །དེས་སྨྲས་པ། གོའུ་ཏ་མ་བདག་ཉིད་དབྱ་

བཅོམ་པར་ཞལ་གྱི་འཆེའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། ང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དབྱ་བཅོམ་པ། །ང་ནི་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དྲི་ཟར་བཅས། །ང་ཡི་དོ་རྒྱ་གང་ཟག་མེད། །དེས་སྨྲས་པ། གོའུ་ཏ་

མ་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་དག་ཟག་པ་ཟད་པ་བརྙེས། ང་འདྲ་རྒྱལ་བར་ཤེས་པར་བྱ། ང་ནི་སྤྲིག་པའི་ཚོས་ལས་རྒྱལ། དེ་བས་ཉེ་འགྱོང་

@067A ཞེས། རྒྱལ་ཡིན། དེས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གོ་ཌ་མ་གར་ཞུད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ནི་ཐ་ར་ཀ་སིར་འགྲོ། བྱོང་ཁྲིར་གསལ་ལྡན་སོང་ནས་ནི། ཁོང་བ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་ལ། ཁམཚུངས་

པ་མེད་པའི་འོང་བྱའོ། ང་ནི་ཐ་ར་ཀ་སིར་འགྲོ། བྱོང་ཁྲིར་གསལ་ལྡན་སོང་ནས་ནི། ཁོན་པ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་ལ། བདུད་རྩིའི་ཌ་ཆེན་བརྡུད་པར་བྱ། ང་ནི་ཐ་ར་ཀ་སིར་འགྲོ། བྱོང་ཁྲིར་གསལ་ལྡན་སོང་ནས་ནི། ཁཇིག་རྟེན་དུ་ནི་མ་

བསྒོར་བའི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོར་བར་བྱ། ཀུན་ཏུ་འཆོ་བ་དེས་གོ་ཌ་མ་དེ་བཞིན་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨས་ཏེ། ལྷོ་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་སོང་ངོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་བཞུགོ། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟར་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་གཡའི་གླུའི་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་ལྷ་མཇེས་ཀྱི་བཞུགས་གསོལ་བ་དང་། གཤོས་གསོལ་བར་སྨན་དང་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་དེའི་རྗེས་སུ། མཐར་གྱི་གླུང་ཆེན་པོ་གརྒྱའི་འགྲམ་དུ་གཤེགས་སོ། །དགེ་སློང་དག་དེའི་ཚེ་

གླུང་ཆེན་པོ་གརྒྱ་ཤིན་ཏུ་བྱག་སྟེ། །སུ་དང་མཉམ་པར་འབབ་བོ། །དགེ་སློང་དག་དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་མཉན་པའི་གན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། དེས་གསོལ་པ་གོོ་ཏ་མ་གྱི་བཅས་སྙལ་དུ་

གསོལ། བྱོགས་པོ་ང་ལ་གྱི་བཙས་མེད་དོ་བཀའ་སྩལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་མཐའ་ལས་ཚུར་རོལ་གྱི་འགྲོ་ནས་ཕ་རོལ་གྱི་འགྲམ་དུ་གཤེགས། །དེ་ནས་མཉན་པ་དེས་དེ་མཐོང་ནས་སྨིན་ནས་རྟོ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བདག་གིས་མ་

@067B བསྐལ་ཏེ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་འཇོད་དེ་ཀྱི་རྟུད་མཚར་བྱས་སོ་ཞེས་སྨས་ནས་རྒྱལ་ཏེ། ས་ལ་འགྲེལ་ལོ། །དེ་ནས་མཉན་པས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐྱིང་པོ་ལ། ཇོ་བོ་དག་སྨྲོང་གོ་ཌ་ཏ་མ་ལ་གྱི་བཙས་རྩལ་བར་གསོལ་ན་གྱི་བཙས་

མེད་དེ་ཞེས་གསུང་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལས་ཆུར་རོལ་གྱི་འགྲམ་ནས་ཕ་རོལ་གྱི་འགྲམ་དུ་གཤེགས་སོ་ཞེས་འོ་རྒྱས་བ སྣད་དོ། །དེ་སྐད་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་ཕྱིན་ཆད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གྱུ་བཙོས་

མི་དབང་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་གྱས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁྱི་གསུམ་ལ་བསྐོར་བ་མཛད་ནས་སེང་ལྡེ་ལྟར་བགྲ་ཚ་བ་མི་མངའ་བར་ཁྱི་བཞི་

པ་ལ་དཀྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །དགེ་སློང་ལྷ་ཡོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུན་སྟར་འཛོད་དོ། །དགེ་སློང་དག་དེ་ནས་དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྐུ་ལས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་འོད་བྱུང་སྟེ། འོད་ངེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་སྣང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་བྱུང་ནས་སྣང་བ་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་སྟིག་པ་སྟིག་པས་

ཁྱབ་པ། སྒྲ་པ་སྒྲ་ནག་ཏུ་གྱུར་པ། གང་དུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་འདི་ལྟར་རྩལ་ལ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། འདི་གཉིས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་འོད་དང་། ཁ་དོག་གིས་ཁ་དོག་དང་། གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་གཟི་བརྗིད་ལྷམ་མེར་མ་

@068A ཞེས། །གྱུར་པ། ལྷང་དེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པ་རང་རང་གི་ལག་པ་ཀུང་པ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེར་ཡང་དེའི་ཚེ་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཆེར་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་

དང་། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་གྱི་ཚ་སྟོད་ཀྱི་ཐུན་ནི་ཅང་མི་གསུང་བས་ཟད་པར་མཛད་དོ། །ནམ་གྱི་གྱང་ཐུན་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་འཆག་པར་འགྱུར་བའི་གཏམ་གསུང་རོ། །ནམ་གྱི་ཚ་

སྣང་ཀྱི་ཐུན་ལ་ནི་ལྟ་སྟེ་བཟང་པོ་རྣམས་བློས་ཏེ། འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དགེ་སློང་དག་མཐའ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་སྟེ། གང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བསོད་སྙོམས་

སུ་སྦྱོར་བ། དམན་པ་བྱོ་བའི་ཆོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་པ། འཕགས་པ་ལ་མི་ཁོམ་བ། གཞོད་པ་དང་ལྡན་པ། མ་འོངས་པ་ན་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བ། ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་

འགྱུར་བ། འགོག་པར་མི་འགྱུར་བ། མངོན་པར་ཞེས་པར་མི་འགྱུར་བ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་བ། སྡུ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ། ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་པ། ལུས་ངལ་

བར་སྦྱོར་བ་སྦྱག་བསྟལ་བ། གཞོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཆོ་འདི་ལ་ཡང་སྦྱག་བསྟལ་ལ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སྦྱག་བསྟལ་བ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟེ་དགེ་སྤྱོང་དག་མཐའ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་

@068B ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་བས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་

རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། །དགེ་སློང་དག་བ་ཞེ་པོ་འདི་དག་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་

བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ ཕྲད་པ་

དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གང་ཡང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་དང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་གང་ཞེ་ན། །གང་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་དང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་པ་དང་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ལ་འདོད་ཆགས་མ་ལུས་པ་

@069A ཞེས་། །དང་བྲལ་པ་དང་། འགོག་པ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་ཉིད་དེ། འདི་

ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་སྟེ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་(SH'KYA)འི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ངོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐོར་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་

ལྟ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ལ་ལར་སྐོ་མངས་བརྒྱ་ཉས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ལ་ལར་སྐྱེ་བ་མི་སྡུང་ལ་ལར་སྐྱེ་བའི་སྡུག་པ་སྡུ་ཆོགས་དང་། །ལ་ལར་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ལ་

ལང་དེ་

ནི་སྐྱ་ངན་འདས་སྟོན་ཀྱང་། །དེ་ནི་གནས་དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཡོ་མི་མངའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཇད། །ཅེས་དང་། སྔར་ལུང་མ་བསྟན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སྔར་ལུང་མ་བསྟན་

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པར་ཕྱིས་འགའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་འཇིགས་པ་བཞིན་དུ་སྔ་ནས་ལུང་མ་བསྟན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་

@069B ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་དམིགས་ཀྱི། ཕྱིས་ནི་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་སྣམ་དུ་ཤེས་ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་གསུངས་

ཏེ།ཿ དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཞུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་གསུང་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྐོར་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་

རྣམས་ཀྱིས་

ངེས་པའི་ཚོག །མང་པོ་དག་གིས་ཅིག་ཅར་ཞུས་ཞུས་པ། །སེམས་ཀྱི་སྣང་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །གསུངས་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་ཀྱང་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དད་པའི་

སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མཆུག་པའི་ཕུག་རྒྱའི་མདོ་ལས། དུས་གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་དུ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་མཆོག་ན་བཞུགས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་

དང་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་དཀའ་བསྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་བཅོམ་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ཡོངས་

སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་ཆོས་ནུབ་པར་སྟོན་པ་ལ་མཁས་ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི། ལམ་མ་བཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་བཞུགས་ཏེ། ལམ་མ་བཞུགས་ན་

ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་

@070A ཞེས། །བཀའ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཞི་སྤྱི་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་ཤེས་ཀོའུ་དེནྡྲའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་ལ་དེ་ཡང་གཞན་དག་ལ་

མཐུན་པར་བསྟོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་མཐུན་པར་བསྟོར་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་དེ་མཐུན་པར་བསྟོར་བའི་དོན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག

པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ།།

ལྟ་པ་ལ་རྩོད་སྤྱངས་དང་། ཆོས་ཕྱང་གི་ཚད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསང་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་

ལས།

ཞེ་བའི་བློ་གྲོས་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་དང་། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེ་བའི་བློ་གྲོས་གང་གི་རྒྱབ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བླ་ན་མེད་པ་
ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། གང་གི་རྒྱབ་མོ་ལེན་པ་མི་མངའ་བར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བར་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་

@070B ཐ་ན་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །གསུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེ་བའི་བློ་གྲོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་

དབུགས་འབྱུང་བའམ། རྟག་པ་མི་མངའ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །རྣམ་པར་མི་སྐྱོད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མེད་པས་ན་བག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འབད་རྩོལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མི་སྟོན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ལྟར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ཟླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། །ལྷའི་རྗ་པོ་ཆེ་དང་། རོལ་

མོ་རྣམས་ལ་འབད་རྩོལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བར་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་དཔེ་ལས་རྒྱས་པར་བསྟུབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །སྟོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་

ཡིས་ནི། །འབད་དང་བཀས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་བག་མེད་པའི། །ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་

ཡང་ནས་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་རྡས་ནི་བསྒྲལ་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྡན་

རྣམས་ལ@071A ཞལ། །ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། །ངན་སྐྲ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ཐུབ་པའི་ཆོས། །གསུང་བ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བདག་ཅག་གི་སྡུག་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་ཙམ་ཅར་དུ་བསྐོར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིམ་ཅན་དུ་བསྐོར་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྣམ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་

སྐལ་དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གིས་ནི་ལེགས་པར་མ་སྨོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ནི་དེ་ལྟར་

རིམ་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་མེད་དེ་ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དད་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་སངས་

རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་པར་འཇུག་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སངས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སློབ་པར་བཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་སྐུ་

ཀུན་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། ।

སྐྱེ་རྒྱལ་ཀྱི་གསུང་དང་ཐུགས་དག་ཀུན་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐོར་བ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བསྐོར་

@071B བ་སྟེ།། དེ་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་དང་། གསུང་ཐ་དད་པར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པར་ཟད་དེ། འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་རྣམ་ནས་འཐོན་

པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་བ་ཉི་ཤུ་ལྷར་ལྷན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱའི་གཙོ་བོ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་མོད་ཀྱི། འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་དོ་གཅིག་གི་ཡུན་དུ་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་མ་འདས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་བཞུགས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འཇིག་པ་ན་ཡང་ཞིང་འདི་རབ་ཏུ་དག་བར་གནས་ལ་མ་འོངས་པའི་བསྐལ་པ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ན་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ཤས་འདའོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་མཐའ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐོར་རོ་ཞེས་བཟུང་གི་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྐོར་ཞེས་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་

ངེས་པར་བྱ་བར་གལ་ལ་རྣམ་ཏེ། །བྱང་མེད་པ་ལ་སྙ་ཞིག་བགྲང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟར་སྨས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཇོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་

ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག། ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་དང་། བྱ་བྱག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་གསུང་ལ། རང་ལུགས་ནི་

@072A ཞེས། །སྟ་མ་དང་མཐུན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། མཇོད་ལས། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན།

སྨྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཕུང་པོའི་དོན། ཕུང་པོ་ལྔ་བྱའི་དོན་ཚན་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གསུངས་རབ་

དང་། ཉོན་མོངས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གསུངས་རབ་དེ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད་ལོངས་པར་གསུངས་ལ། ཆོག་གསལ་ལས་ཞོ་ལོ་ཀ་སྟོང་གི་ཐེག་པ་ཐུན་མོངས་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་

ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད་དང་། བླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟེན་གྱིས་ཁྱད་བར་ནུས་པའི་སྣ་ཚས་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད་ལོངས་པར་གསུངས་ཤིང་ཞལ་ཆེར།

ཀླུའི་ཡུལ་སོགས་ན་བཞུགས་ཏེ། སློབ་སྦྱིངས་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་ཞན་མེད་པར། །རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་ཀླུ་མགོ་གདེངས་ཀ་ཅན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་

བཞིན་གྱས་མཉེས་ནས། །ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལས། མདོར་སྡུད་གང་དུ་འདོད་ཚགས་ལ་སྨྲོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་

@072B ལ་སྨྲོད་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཇི་ཙམ་གྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་གྱི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྨྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཚོས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་བྱང་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད་ལོངས་ཏེ་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སྨྲོད་

པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སྨྲོད་པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཚད་ལོངས་

ཏེ་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད་ལོངས་པ་གང་ཞེག །རིགས་པ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཚད་ལོངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་

ཕུང་པོའི་ཚད་བཞག་པར་སེམས་ལ། བརྗོད་བྱེད་ཚོ་ལོ་ཀ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོགས་པ་ནི་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་བསྟུར་བར་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རྩ་བའི་ཤར་པ་གསུམ་པའི་

@073A ཀ།། །།དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་དེ།

དེའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་མཛད་པའི་མཁས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་བསྟན་

པར་རྟོག་ཤིང་། རང་གི་སྲས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ༥ གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། དགོས་དོན། བསྟུས་དོན། ཚིག་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་སོ་སོར་སྣང་ངས་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་སྨྲིའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་དང་། མདོ་དང་བཟློས་པའི་སྐྱོན་སྣང་ངས་ཏེ། དགོས་

པ་ཡོད་པར་སྣུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས། གཉིས་པ་འདི་ལ་ལན་དངོས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འགོད། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བ་དང་བཞི། གཉིས་

པ་ལ། ཡུམ་པར་མའི་ལུང་འགོད་པ། བསྟུས་པའི་ལུང་འགོད་པ། རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཁ་འཕང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། གཉིས་པ་འདི་

@073B ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་བསྟུས་ཚུལ། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྟུས་ཚུལ། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་

བསྟན་ཚུལ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་འདི་ལ། ཞུས་ལན་གཉིས། གཉིས་པ་འདི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། ཞེ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །སྤྱི་

དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལམ་གསུམ་དོས་བཟུང་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པའི་ས་མཚམས། །རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་

བྱས་པའི་ཚད། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་དོས་བཟུང་བ། རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་ལྡ། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་མཐའ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་

ལམ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཉན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་མཐའ་དག་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་བྱང་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཙོ་བོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟོམས་པ་ལས། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཐར་པའི་བྱེད་ཁྱིར་དུ་གཤེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

@074A ཀྱི། །པ་བྱང་སྟེ། རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་འཛིན་རྣམ་གཉན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྟོམས་པ་ལས་བཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་

རྟོག་སྣང་པའི་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཤེགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་བདེན་སྟོང་གཅོོ་བོར་བསྟོམ་པའི་ལམ་ནས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་

པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་གཤེགས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ལམ་གསུམ་ཤེས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད། བསྟོ་བ། བདེན་སྟོང་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྐོ་ནས་ཤེས་པར་མཛད་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། གཞན་

རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ནི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་རིགས་པའི་ཚུལ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གཅོོ་བོར་རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཛད་དགོས། དེ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་

@074B སྟོན་དགོས། །དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་ངེས་ཤིང་གཞན་དག་ལ། །ངེས་

པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། །རྟག་ཏུ་འཕྲལ་པ་མེད་པར་ནི། །མ་ཁས་ཆེམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱུ་ལྷོག་བྱུར་

པ། ཇི་འཚང་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིགས་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་རྟོག་པར་མ་བྱས་ན། འཕགས་མཆོག

གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་གཅད་རྫོགས་བརྟུང་དང་། བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྟེན་བྱེད། ཅེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་ཞིང་། དེའི་དོན་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབས་མཐའ་དག་གང་ཟག

གཅིག་ཉིད་སངས་རྒྱ་བའི་ཚ་རྒྱན་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོན་

@075A ྅།། །ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྤྱོད་མཐའ་དག་ཟད་པ་

དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམས་ནི་རང་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཉན་རང་གི་སྤང་

རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྩོགས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བ་དུས་མཉམ་སྟེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་།

ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕངས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་

ཉེས་པ་སྐྱེད་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྨན་དང་སྔགས་ཀྱིས་རུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་དུག་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ནི་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྐྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཉེན་པོའི་ལམ་སྐྲོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན། ཉོན་མོངས་

@075B པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་གཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ། ཅིག་ཅར་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་སྡུ་ཟིན་ཀྱང་། དཔེར་ན་སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྟ་བུ་དང་། སྤངས་

པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟར་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་གནས་

སྐབས་སུ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་སྒོམ་ལམ་གཅོ་ཐོར་སྒོམ་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་

ན་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཉན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་ལམ་གང་ལས་དེ་མ་ཐག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་

ཀུ་འོད་ཐོབ་པའི་བར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་

ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྣོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་དབུས་མཐའ་དང་ཀུན་བཏུས་གཉིས་ལ་ཞལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་

ལ་དགྱར་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་སྣོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་སྣོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ལམ་གྱི་འགྲེལ་སྨྲགས་ཆེན་པོ་ལས། ས་དང་པོའི་@076A ཞེས། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྣོམ་ལམ་དུ་མཛད་པ་ནི་སྣོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུར་སྡུད་པས་དགྱར་གྲངས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མཐོང་

ལམ་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ས་དང་པོ་བསྒལ་པ་དུ་མའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་དགོས་ལ་གྲངས་མེད་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ནི་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་རྫོགས། གསུམ་གྱི་ཚོགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ས་དང་པོ་ལ་

བསྐལ་པ་དུ་མས་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་

ཡིན་ལ། ཞེས་པ་འདིས་སྨྲག་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་པ་ནས་གཟུངས་ཀྱི། སྒོམ་སྤངས་སྤོངས་ཕྱིར་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

བཟོད་པ་བརྒྱད། ཤེས་པ་བརྒྱད་མཉམ་གཞག་བྱུང་ཅིག་ལ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་སྐྱར་དུ་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་སྤང་སྤོང་

བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མན་ཆད་སྒོམ་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་ཏོ། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་

@076B སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ནི། སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་

པའི་ཕྱིར་དུ་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་

པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། སྨིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་དགུ་དང་ལྡན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་རབ་ཏུ་

སྨིན་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ངང་བ་རབ་ཏུ་སྨིན་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་སྨིན་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་རབ་ཏུ་སྨིན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་སྨིན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་གཞུངས་

པ་རབ་ཀུ་སྨིན་པ། མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཉིད་རབ་ཀུ་སྨིན་པ། བདུད་དང་སྡུ་སྟེགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་རབ་ཀུ་སྨིན་པ། ཉོན་མོངས་སྤྲོངས་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པས་རབ་ཀུ་སྨིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། དགའ་དང་

དད་དང་རབ་ཞི་སྣིང་བརྩེ་དང་། །བཟོད་དང་ཡིད་གཞུངས་མཐུ་ཅན་ཉིད་དང་ནི། །མི་འཕྲོགས་པ་དང་ཡན་ལག་ལྡན་པ་རབ། །དེ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་མཚན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། ཇི་ལྟར་རྟ་དང་ཟས་ལ་

@077A ཞེས། །དེ་དག་གིས། ཟག་དང་སྨྱད་དུ་རུང་བ་སྨིན་འདོད་ལྟར། དེ་བཞིན་བརྟེན་འདིར་ཕྱོགས་གཉིས་ཞི་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨྱད་པ་སྨིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་

རང་བཞིན་སྟོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྟའི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྟོལ་རན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཟས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་སྨྱད་དུ་རུང་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རྣ་དང་། ཁ་ཟས་བཟག་པ་ལྟ་བུ་མི་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞི་

བ་དང་། སྤྱད་བལྟ་བྱ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སྤྱད་པ་དེ་དག་ཀུ་རུང་བ་ནི་རྟེན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་སྟེ། ཕྱོགས་གཉིས་ནི་འདིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨིང་རྗེ་ཡིས། འགྲོ་གྲུབ་བདེ་འགྲོའི་འགྲོ་བའི་དགེ་གསུམ་ལ། རྣམ་པ་ཆུང་དང་མཆོག་དང་འབྲིང་དག་གིས། འཇིག་རྟེན་ཡོད་དང་མཉམ་པར་འཇུག་པས་འདྲུལ།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་རྒྱང་ཟད་ཁཞད་ན། འདྲུལ་ལོ། གང་གིས་ན་གོང་དུ་ཁཞད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིས་འགྲོ་གྲུབ་བདེ་འགྲོའི་འགྲོ་བའམ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་བཀོད་ནས་རྣམ་པ་ནི་

ཆུང་ངུ་མོས་སྦྱོད། མཆོག་དག་ས་འབྲིང་མ་དག་ས་བདུན་ལ་བཀོད་ནས་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དང་མཉམ་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བརྟན་ངུ་འདྲུལ་ལོ། སྤྱིར་སྨིན་པ་དང་། མ་སྨིན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ།

@077B བཞེས་སྤྲིངས་ལས། མི་ནི་ཞ་སྨའི་འབྲས་བཞིན་མ་སྨིན་ལ། སྨིན་པ་དང་འདྲ་སྨིན་ལ་མ་སྨིན་འང་། མ་སྨིན་མ་སྨིན་པར་སྣང་སྨིན་ལ་ནི། སྨིན་པར་སྣང་ཞེས་བཀྱེ་བར་རྟོགས་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་བཤད་ན། མི་

ནི་ཞ་མའི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། ནང་མ་སྨིན་ལ་ཕྱི་སྨིན་པ་དང་། ནང་སྨིན་ལ་ཕྱི་མ་སྨིན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མ་སྨིན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྨིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བསམ་པ་ཉམས་ལ་སྤྱོར་

བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོར་བ་ཉམས་ལ། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་སྤྱོར་གཉིས་ཀ་ཉམས་པ། བཞི་བ་ནི། བསམ་སྤྱོར་གཉིས་ཀ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་སོ། དེས་ན་ཚེས་

ཟུང་ཟད་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པའི་ཆུས་པ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱས་པའི་ཚད། ཚོས་ཟུང་ཟད་ཐོས་པ་ཙམ་

གྱིས་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་ཆུས་པའི་

སྟོན་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མངོན་གྱུར་ཞི་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་སྟོང་པར་ནུས་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་སུ་རྒྱུད་སྨིན་ཡང་། རང་རྒྱལ་དུ་རྒྱུད་སྨིན་པའི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དུ་

རྒྱུད་སྨིན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྒྱུད་མ་སྨིན་བ་དང་། བདག་མེད་རཏྣ་པ་བསྟན་རྩང་གི་རྒྱུད་སྨིན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པའི་སྟོད་རྩང་གི་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་དང་། དེ་སྨིན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཇུག་སྟོ་མ་སྐྱེ་རྩང་གི་རྒྱུད་མ་

@078A ཞེས། །སྨིན་པ་དང་། དེ་སྨིན་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོད་རྩང་གི་རྒྱུད་མ་སྨིན་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །གོ་བའི་བར་བསྟུས་ན། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་

བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱ་བ་ཕྲག་རྒྱར་སྐྱེའི་བཀོད་པ་བྱངས་ངེ་སྐྱེང་བསྟན་ཏེ། སྐྱེའི་བཀོད་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ཆོས་ཅུང་ཟད་བསྟན་པས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འཞོད་པའི་ནུས་བརྟོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྐྱའི་བཀོད་པ་གྲངས་རྣམ་དགུན་ཏེ། སྐྱའི་བཀོད་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ཆོས་ཅུང་ཟད་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འཇོད་པར་མཛད་བཞིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག

བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྣང་བའི་འཆི་འཕོ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣ་ཁྱབ་

ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ལན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པ་དང་། བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ་བའི་འཆི་འཕོ་སྤངས་པའི་སྐོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྱང་

མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱངས་པའི་ཚད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ནི།།

@078B སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་པའི་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གོ་བའི་བར་བསྟན་ན། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། རྩོགས་སྨིན་སྨྱངས་གསུམ་བྱས་ཏེ། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྱུར་

པའི་སྣོན་ལམ་དང་། ཆོས་ཅུང་ཟད་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པའི་ནུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྱུར་བའི་དགེ་རྩ་མཐའ་དག་རྩོགས་པར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། སྐུ་བཞི་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྟོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་རྩོགས་པར་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་སེམས་པས་རྩོགས་སྨིན་སྨྱངས་གསུམ་བྱས་ཏེ། རྩོགས་སྨིན་སྨྱངས་གསུམ་བྱས་ན་ཆོས་སྐུ་སྟོན་དུ་

བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད། །ཞེས་པ་ནི་ཆོས་སྐུ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད། །ཞེས་གདམ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་རྩོགས་སྨིན་སྨྱངས་

གསུམ་བྱས་ན་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་སྐུ་མ་ཐོབ་བར་ཆོས་སྐུ་སྟོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པ་བྱིན་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་

མ་ཐོབ་པར་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐཱར་སྐྱེང་པོ་རྒྱུན་གྱི་དགོངས་པ་འདི་བཞིན་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་གཞན་གྱི་སྟོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་

@079A ཞེས། །རང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་པའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རང་གི་བསམ་ངོ་

ནས་སྣང་མི་ལྡང་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི། དམན་ལམ་དུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་འཕྲོགས་

པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་རང་གི་བསམ་ངོ་ནས་སྣང་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཚུར་རོལ་ཕ་རོལ་མཐལ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་སྐྱིན་སྤྲུངས་གསུམ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཐུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉིར་ཞི་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་རྟོགས་སྐྱིན་སྤྲུངས་གསུམ་བྱས་པའི་རྗེས་

སུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ཡིན་ཞིང་། རྟོགས་སྐྱིན་སྤྲུངས་གསུམ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། རྟོགས་སྐྱིན་སྤྲུངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་འདིར་བསྟན་ཡང་

དག་མཐའ་སྟོན་དུ་བྱས་པ་དང་། དམན་ལམ་དུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་རྣམས་མི་འགལ་ཏེ། ལྷག་མེད་མྱངས་འདས་ཐོབ་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁོ་ན་ཡིན་

@079B པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དམན་ལམ་དུ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྟལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལ་རང་གི་བསམ་ངོ་ནས་སྨར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དམན་པའི་ལམ་དུ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་

ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཅོ་བོ་དང་ཕལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་

པ་ལ་གཅོ་བོ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་ཟིན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་ཕལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྲུག་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྨར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་

ཀྱིས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཞས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་འབད་རྩོལ་རབས་པ་ཉིད་ཟིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ཡས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྲས་

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེ་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་གྲུ་བོ་ཆེ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱིན་མ་ཐག་ཏུ་ཟུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིས་སྐྱོད་ནས། ཆེད་དུ་སྐྱོད་མི་དགོས་

བར་འགྲོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་ཅིག་ཆོད་པ་དེ་ནི་སྟོན་ཆེད་དུ་སྐྱོད་ཅིང་འགྲོ་བས། ལོ་བརྒྱར་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་ཆོད་པར་ཕྱིན་པར་མི་རྣམ་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་

@080A ྅།། །།པཱ། ཐེག་པ་ཡང་དག་པ་སྤྱོད་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས་ལྷུན་གྱི་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ཙམ་མཉེན་པ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་བསྒལ་པ་འབུམ་དུ་ཡང་། དེ་སྙེད་དུ་དཔག་ཏུ་མཉེན་པ་མི་རྣམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚོར་མ་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དཔེའོ། །རྒྱ་མཚོར་བཞུགས་ནས་འགྲོ་བ་ནི་

ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ལམ་བགྲོད་པའི་དབེའོ། །དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ན་རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས། སྡོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་དང་ནི། །རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བླལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྨིན་པ་ཡི། །དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་པ་མིན། ཞེས་དང་།

བྱ་སྤྱད་ལ་རྟག་ཏུ་བློ། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། །ཞི་བའི་བསམ་གཏན་སྟོམ་འཇུག་ལ། །རྟག་ཏུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱད་ཤིང་སྐམ་པོ་མར་གྱིས་བནན་པ་ལ་མེ་རྩོལ་མེད་དུ་འཇུག་པའི་དཔེས་དཀའ་སའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག

ཚུལ་རྒྱུད་བླར་གསུངས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སྔར་བཤད་ཀྱི་གདམས་པ་བྱེད་ཚུལ་ནི། འཇུག་པར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་ལས་སྣོང་བར་མཛད། ཅེས་དང་། ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

@080B ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྟྲུབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀུང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་གང་དེད་

ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྨྱལ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་བྱོས་ཤིག །བཙོན་འགྲུས་རྟོམས།

ཤིག །བཟོད་པའི་སྐོ་འདི་དག་ཀྱང་མ་འདོར་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱེས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཞི་བ། རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་གཡེམ་ཅོ་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་རིགས་

ཀྱི་བྱ་འདི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་ཚེ་བར་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་(GPA)འི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་བོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་@081A ཅི། །ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྤྱབས་པའི་སྐོར་རྣམས་སུ་བཞུགས་པ་མ་མཇད་དུ་ཟིན་ན། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། དེ་དག་གི་ནི་ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་ནས་དེ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་དེ་ལས་ལང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་རྗེས་

ཐོབ་ཏུ་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐུལ་ཞིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཆོགས་གཞན་

གསོག་པ་ལ་འབད་མི་དགོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་

གོམ་པས་ཆོག །ཅེས་པ་ནི་མི་མཁས་པས་བབ་ཅོལ་དུ་སྣུད། །གཉིས་པ་གདམས་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་ནི། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱངས་འདས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་ལ་དེ་ལ། དེ་དང་ཕྱིན་ཆད་རྟོགས་སྨིན་སྤྱངས་

གསུམ་མ་བྱས་པར་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་རང་གི་བསམ་པའི་ངོས་ནས་སྤང་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སྐོར་ནས་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པ་

བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱངས་འདས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཉིར་ཞིའི་དེ་ཉིད་ལ་ཆུང་ཟད་སྣོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་སྣོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མེད་དེ། བཅོ་བ་

@081B སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པ་བྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་རྣམས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་

པ་ན་ཡང་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ལ་ལྷོས་ནས་རྫོགས་བྱང་སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་བྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞི་བ་དེས་ཐུགས་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བའི་དོན་གཉིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ག�ོ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་རང་

ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བའི་དོན་གཉིར་བྱི་བློ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་ལས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱས་ལས། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལྡན་པ། །སྐུ་ངན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་

ཕྱིར། །རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་ལས་ཀྱི་སེམས་སྐྱོ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བས་སྐུ་ངན་འདས་པ་ལ་ལྷག་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་བྱལ་བ་

ཡིན་པར་འདོད་དེ་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། རྒྱུན་རྩ་བར། ལམ་འགོག་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །སྟོང་ཞིང་དུ་ལེན་པའོ། །གསུངས་སོ། །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་

སེམས་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་སྨིན་སྨྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཞི་མཐའ་འགོག་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་

@082A ཞེས། །བསྟེན་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བར་བར་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུང་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྨྲག་ཀུན་སྤངས་པའི་ཉེར་ཞི་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་རྣམས་སྔོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སློམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྟེད་བཏང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་

འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་སྨིན་སྨྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོང་ངེ། དེའི་སྔ་རོལ་དུ་སྐོམ་སྤངས་སུ་བྱར་བའི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་སྔོན་དུ་མི་

མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོམ་ལོ་བསྐོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་གང་གསུང་

པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ཞེའ་ཉིད་དེ། དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི་སྐོམ་པས་སྤང་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མི་སྤོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་སྤངས་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་སྟེ།

དེའི་ཕྱིར་སྤོབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་སྤྲ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མིན་པས་སྐོམ་པས་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྲ་པ་རྩོང་སྤང་

@082B ནི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ལ། དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྣམ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཉིས་ནི་དོན་མི་ཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཚོག་གསལ་ལས་སྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ས་དང་པོར་ཉན་རང་གི་སྡུངས་

རྟོགས་རྫོགས་པར་ཐལ། ཉི་སྣང་ལས། རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཞེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་

ཕྱིར་སྣམ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་སྡུང་རྟོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆུས་པ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐུན་

མོངས་མིན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཆུས་མཐུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་སྤ་བས་གསུམ་པར་མི་སྟོན་པའི་ཆུ་མཚན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པར་ནི། འོག་ཏུ་སྣབས་གསུམ་པའི་སྣབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར། །རྩོད་པ་པོ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། མ་དག་པའི་གནས་སྣབས་སུ་བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་ཐོག་མ་སྤྱངས་པར་བསྟན་

@083A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་

ཅན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱིན་དྲུག །སྡུད་དོས་བཞིའི་སྒོ་ནས། རང་གཞན་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་སྨིན་པར་མཛད་ཅིང་། ཡང་དག

པའི་མཐའ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ལམ་ཁས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་

པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་ལག་ནོམས་དང་། །ཁེབས་

སྒོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསུམ། །སྟིང་རྗེ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །ཉི་མའི་ཟེར་བཞིན་མཚུངས་པ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཇི་ལྟར་སྣང་ཁྱང་ན་ལག་ནོམ་དག་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ཆུང་བ་དང་། མངོན་སུམ་

མིན་པ་དང་། མི་གསལ་བ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཇི་ལྟར་ཕུག་ཏུ་སྒོན་མས་ཤེས་པ་ཉི་ཚེའི་མངོན་སུམ་དང་། ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་

@083B ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དག་གིས་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་མངོན་སུམ་དང་། ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། ༥ །གཉིས་པ་མདོ་དང་རྒྱས་པའི་སྐྱོན་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྣང་པ་ལ་དོགས་པ་བཀོད་ནས་མཚམས་སུ་སྦྱར་བ། རྟ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་འདི་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་ཉིད་ལམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྨྲི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱ་བཀའི་རྣམ་བཞག །འཆད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག །རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་

དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་ཆོས་བཞི་པ་གསུང་རབ་ཀུ་དམིགས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། གང་ཞེག་དོན་པ་ནས་ཆོས་དང་ཉེ་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་གསུངས། །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་

པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང་ཡིན་བཟློག་པ་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། བདག་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར། བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར། ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་

པར། དོ་བོའི་ལྷུད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལས་འཕྲུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤོངས་པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་

@084A ཞེས། །པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲིན་གཉིས་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་རྒྱུན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་གསུང་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།

གཉེན་པོ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གསུངས་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་རུ་བཞི། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གསུངས་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། བྱེད་

ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དྲང་དེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས། གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་ཡོད་དོ། དང་པོ་ནི། སྡུར་བཤད་ཟིན་ལ།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་དང་། འཇམ་དབྱངས་མགྲིས་པར་བྱེད་པའི་སྡོང་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེ་ལྟར་བཞི་ཡི་ལྷག་པའི་དྲུག

ཆུའི་དབྱངས། །གསུང་གཅིག་ཉིད་ལ་མ་ཚང་མེད་པར་ནི། །ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའི་མཐས་ཁྱབ་དེ་སྲིད་དུ། །སྐལ་ལྡན་རྣ་བའི་ལམ་དུ་བདེ་བ་སྟེར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི། འོག་ཏུ་བཤད་

པར་བྱ་ཞིང་། ལྟ་བ་ནི། རྩ་ཤེས་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་གྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

@084B ལྟར་ཡིན་ཞིང་། རྒྱས་པར་ནི་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། གོ་སྒྲ་བས་བཞག་གོ །གསུམ་པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ཚུལ་དང་། བཞི་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ཚུལ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

ཞེས་བཤད་པ་འདི་འཆད་པ་ལ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་དགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ཚོས་

རྣམ་པར་དེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མདོ་སྡེའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་སྙན་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། གླེང་གཞིའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་

པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པ་རབ་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེའོ། །མདོ་སྡེའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། གང་སློས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱང་བར་གསུངས་

བ་སྟེ། ཕན་ཡོན་བཅུ་གཟུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མདོར་སློས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚོས་སྟོན་ཏེ། རྣམ་པར་གཞག་པར་སྣ་བ་དང་། བཤད་པར་སྣ་བ་དང་། ཚོས་ལ་གུས་པས་སྙིང་དུ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

བྱེད་པ་དང་། སྡུར་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཞེས་རས་དད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་རས་དང་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་པའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་མཆོག་ལ་རེག

@085A ཞེས། །པ་དང་། འབེལ་བའི་གཏམ་བྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མཐུ་བར་བྱེད་དེ། མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དབྱངས་ཀྱིས་སྨྲད་པའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན།།

མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་དུ་དབུས་དང་མཐའ་མར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་དབྱངས་ཀྱིས་སྨྲད་པའོ། ཡང་དྲང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྨྲད་པའོ། །ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། གང་ལས་ཉན་ཐོས་

འདས་ཏེ་ཤི་བའི་འདུས་བྱས་པ་དང་འབྱུང་བ་ལུང་སྟོན་པའོ། །ཡང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། ཚིགས་སུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྩ་བ་

གཉེས་པ་དང་། རྟ་བ་གསུམ་དང་། རྟ་བ་བཞི་པ་དང་། རྟ་བ་ལྔ་པ་དང་། རྟ་བ་དྲུག་པའོ། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་གང་ཞེ་ན། གང་ཡིད་རངས་ནས་བརྗོད་པའོ། །གྲྭང་གཞིའི་སྒོ་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་།

བྱང་བ་དང་བཅས་པའི་སྐབ་བ་བཅས་པ་གསུངས་པའོ། །རྗོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒོ་གང་ཞེ་ན། དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱང་པའི་སྒོ་གང་ཞེ་ན། གང་སྟོན་ཀྱི་སྤྲོར་བ་དང་ལྡན་པའོ། །སྐྱེས་པའི་རབས་

ཀྱི་སྒོ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྒོ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོ་སྣོད་དང་ལྡན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་

དུ། རྣམ་པར་འཐག

@085B པ་དང་། མཚུངས་བྱལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཟབ་པའི་རྣམ་པར་ཚོས་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་འཐག་དག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཐག་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཚུངས་བྱལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྟེ་གང་ཞེ་ན། གང་

ལས་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་བསྟན་པའོ། །གཉན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྟེ་གང་ཞེ་ན། གང་དུ་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། །མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་འདི་

དག་ནི་སྟེ་སྣོད་གསུམ་དུ་གྱུར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་སྟེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་སྙད་པའི་སྟེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྟེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྟེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྟེ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྟེའི་སྟེ་སྣོད་དོ། །

བླུད་གཞིའི་སྟེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྟེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱང་བའི་སྟེ་དང་། སྐྱེས་པ་རབ་ཀྱི་སྟེ་འཕོར་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་འདུལ་བའི་སྟེ་སྣོད་དོ། །ཕེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་དང་། རྣད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྟེ་གང་ཡིན་པ་

འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོའི་སྡེ་སྣོད་དོ། གཉན་ལ་ཕབས་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི། གཉིས་ཀའི་ཚོམས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚོམ་རྣམ་པར@086A ཞེས། །ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་ཟིལ་པ་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་ཟིལ་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཚོམ་ཅན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། མདོ་སྡེའི་སྡེ་ནས། གཉན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེའི་བར་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི།

མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྐོར་ནས་ཆོག་ལྷུག་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་སོ། འདི་ཕན་ཡོན་བཅུ་དང་ལྡན་ཏེ། མཐུན་མོངས་གྱི་ཕན་ཡོན་གསུམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལྔ། མཐོང་

ཚོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བླུབ་སྟེ། འཆད་པོ་དང་ཉན་པོ་གཉིས་ཀའི་བློ་ཡུལ་དུ་རྒྱས་བཞད་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་བཞག་སྟེ་བ་དང་། འཆད་པོས་བཞད་སྟེ་བ། ཉན་པོས་བརྟུང་སྟེ་

བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྒོར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ལ་གུས་པས་སྐྱང་དུ་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སྐྱང་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒོར་བ་དང་རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་དད་

པ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཚན་ཡོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། རང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། འབྲེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མཐུ་བར་

བྱེད་ཅིང་། མཁས་

@086B པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དབྱངས་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་སྡེ་ནི་ཁྲད་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྡོམ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོར་བསྟན་གྱི་ལྷག་པར་

གསུངས་པ། དེ་ཉིད་དབྱས་དང་མཐར་ཚོགས་

བཅད་ཀྱི་སྨྲས་པ་དང་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མིན་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་ཡང་ཁྲད་

ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་

སྟེ། མདོ་སྡེ་གང་ལས། དགེ་སློང་ཞ་མ་སོགས་སྐྱེ་འཕྲུང་ལུང་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཚུལ་དང་། བརྟེན་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲང་བའི་དོན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་ནི། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟེད་བྱ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཤང་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཚང་བར་སྟོན་པ་ནས་བྱུག་གི་སྔར་གྱི་སྟོན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་བརྟེད་པའི་སྡེ་ནི་མདོ་སྡེ་གང་ཡིད་ཟངས་ནས་བརྟེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་དང་གང་གི་མིང་དང་རིགས་དངོས་སུ་མ་བརྟེད་པར་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ། དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་

གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཅི་གིས་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་འཕྲུང་རེ་ ।ཞེས་ཆོས་དེ་ལ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་གཞིའི་སྡེ་ནི། བྱང་བཅས་ཀྱི་དབང་

@087A ཞེས། །དུ་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཇ་མཁན་གྱི་བུ་ནོར་བུ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དུས་ཕྱིས་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཤིང་བསླབ་པ་བཅས་པ་ལྟ་

བུའོ། །ཏེགས་པ་བརྗོད་པའི་སྟེ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱིས་སྟོན་བྱུང་གི་ཏེགས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་ཞེག །ཆོ་ཅབས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་དེ་འོང་བའི་

རྒྱ་བ་ལུང་སྟོན་པ་ལ་གཙོ་བོར་གཞོལ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་དེ་སྡུད་པ་ངོ་མཚར་བ་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟེའོ། རྒྱས་

འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། མཐུ་རྒྱ་

ཆེན་པོ་དང་། ཟབ་པའི་རྣམ་པར་ཚོས་སྟོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། གཞུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། དོན་ཤིན་

ཏུ་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྣད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ནི། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་མཐུ་རྣད་དུ་བྱུང་བ་བསྟན་པ་སྟོན་ཚད་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཕྱིན་ཚད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྒྱུ་

ཆེན་

@087B སྟོན་པ་དང་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལྟ་བུ། གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཚོས་མངོན་པ་སྟོང་

ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསུངས་རབས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུད་དེ། བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པས་

དེ་ལྟར་འདུས་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་ཡཁད་པ་ལ་ཡཁད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་དོན་ཡཁད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། སྡེ་སྣོད་དག་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །སྨུས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུ་ནི་དགྱེས་

འདོད་དོ། །དེ་ནི་བཀུ་ཆགས་རྟོགས་དང་ཞིབ་དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད། ཅེས་དང་། མདོ་དང་ཆོས་མངོན་འདུལ་བ་དག །མདོར་ན་དོན་ནི་རྣམ་བཞིར་འདོད། །ཚུལ་དང་ལྡན་པས་དེ་

ཤེས་ནས། །རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ། །གནས་རྣམས་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། །ཆོས་དོན་སྒྲོས་ཕྱིར་མདོ་ཡིན་ནོ། །མངོན་དུའི་ཕྱིར་དང་ཡང་དང་ཡང་། །ཟིལ་གནོན་རྟོགས་ཕྱིར་མངོན་པའི་ཆོས། །

ལྟང་དང་འབྱུང་དང་ལྡན་པ་དང་། །དེས་པར་འབྱུང་དང་གང་ཟག་དང་། །བཅས་པ་དང་ནི་རབ་དབྱེ་དང་། །རྣམ་པར་དེས་ཕྱིར་འདུལ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་

@088A ཞེས། །གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟེ་སྣོད་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། མདོ་སྡེ། འདུལ་བ། མངོན་པ་གསུམ་དུ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྣོད་

དང་། བྱང་ཆུབ་

སེམས་པའི་སྟོ་སྐོད་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚོས་ཅན། སྟེ་སྐོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་དགུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་

གཉེན་པོ་སྟོན་པ་མདོ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་འདུལ་བ། ལྟ་ངན་གྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་མངོན་པ། ཡང་བསླབ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཚ་ནས་མདོ་སྟེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་བསླབ་

པ་བསླབ་པའི་ཚ་ནས་འདུལ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བསླབ་པའི་ཚ་ནས་མངོན་པ། ཡང་ཆོས་དང་དོན་འབྱེད་པའི་ཚ་ནས་མདོ་སྟེ། ཆོས་དང་དོན་བསླབ་པའི་ཚ་ནས་འདུལ་བ། དེ་གཉིས་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚ་ནས་མངོན་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མདོ་སྟེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྟེ་སྐོད་

གསུམ་པོ་དེ་ནི་འཁོར་

བ་ལས་བྱོལ་བའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པས་སེམས་ལ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་འཇོག་ས། བསམ་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད། བསྒོམ་པའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཞི་བར་

@088B བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དང་། ཆོས་མངོན་པ་དང་། འདུལ་བ་དག་ཆོས་ཅན། མདོར་ན་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་འོག་ནས་

འཆད་པའི་ཕྱིར། བློ་དང་ལྡན་པས་སྟེ་སྣོད་གསུམ་ཤེས་པར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེའི་སྟེ་སྣོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་བཞི་དང་

ལྡན་ཏེ། གང་དུ་ཆོས་གསུངས་པའི་གནས། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་དགོང་ལྡེམ་དགོང་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་སྣོས་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཆོས་

ཅན། མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱ་ངན་འདས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དོན་གཅིག་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཟིལ་གྱིས་གནོན། མདོ་སྡེའི་དོན་རྟོགས་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྔ་དང་། ལྷུང་བ་ལས་འདས་པའི་ཐབས་དང་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བཞི་དང་། ལྷུང་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་རྣམས་

དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ※ །གཉིས་པ་འཆད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། བྱེད་ལས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། བསྟན་

@089A ཅེས། །བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཟློ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི །དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་

ལམ་དང་རྟེས་མཐུན་

པ། ཇི་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྨྲི་བོས་བློང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན། དྲང་སྲོང་གི་བཀའ་བཞིན་དུ་སྨྲི་བོར་བློང་པར་འོས་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་

རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲེལ། རྣེད་བཀྲར་དང་བྲགས་པ་དོན་ཏུ་གཉིར་བའི་རྣམ་གཡེངས་སྤངས་པའི་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བརྩམས།

ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན། སྒྲ་སྒྱོན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བཀའ་སྩལ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ། སོ་སོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ། བསྟན་བཅོས་ཙམ་ལ་དམན་

མཆོག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བརྗོད་བྱ་རྣམ་པར་དག་བྱེད། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ། རྗོད་བྱེད་རྣམ་པར་དག་བྱེད། སྒྲ། སྐད་མངགས། མིང་གི་མདོན་བརྗོད།

སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་

ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚོས་མངོན་པ་སྟེ་བདུན། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཀའ་བར་པའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་

@089B རིམ་པ་གཉན་ལ་འབེབས་པ། རིགས་ཚོགས་དྲུག །སྒོམ་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ། གཉན་ལ་འབེབས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ལྟ་བུའོ། །བཀའ་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ། རྗེ་བཙུན་གྱི་མདོ་སྡེ་

རྒྱུན་དང་། འབྱེད་རྣམ་གཉིས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ས་སྡེ་ལྟ། བསྡུས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྡོམ་རྣམ་གཉིས་སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཟླ་ཀ་ར་ཀ་སྡེ་བརྒྱད་ལྟ་བུའོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས།

ཐོར་པ་སྡུད་པའི་བསྟན་བཅོས། འཁྲུགས་པ་གོ་རིམས་སུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས། ཟབ་མོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་རྩ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་

ལྷ་བྱ། གསུམ་པ་ནི་

རྒྱུད་བཟློག་ལྷ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཙམ་ལ་དགྱེར་གསུངས་ཏེ། ལྷར་སྣང་དྲུག་དང་། ཡང་དག་གསུམ། གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཞག་རིགས་པ་ལས། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྡན། །ངན་གཡོ་

བཙོ་བྱལ་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་། །ཐོས་རྟོད་སྐྱབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ། །བསྟན་བཅོས་དྲུག་བཟལ་གསུམ་དུ་འདོད། ཅེས་གསུམ་མཚན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་གཉིས་ལྷར་སྣང་དང་། ཐ་མ་རེ་རེ་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྲོད་མའི་སེམས་རྒྱུད་ཚོས་ཤིང་། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་པའི་དོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྣམ་བཞག་རིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྤྱོན་རྣམས་མ་ལུས་ཚོས་པ་དང་། །ངན་

@090A ཞེས། །འགྲོའི་སྲིད་ལས་སྤྱོད་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །འཚོས་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་

བ་ནི། བསྟན་

བཅོས་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ལྷ་དང་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷའི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་

ལས།ཅེས་རྣམས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུ། །ལེགས་པར་གསུངས་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཤ་སྟག་བསྟན་པ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཡུན་རིང་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་

འགྱུར་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཕན་བདེ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་

ཀྱིས་ཕན་བདེ་

འབྱུང་བའི་གདམ་ངག་དམ་པར། བསྟན་པ་ཁོ་ན་བརྙམས་པ་ནི་གང་ཞེག །དེ་རྣམས་ལས་ལྷག་པའི་གདམ་ངག་རྩོམ་པ་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྨྲོད་འཇུག་ལས་འབྲོ་བའི་སྡུག

@090B བསྟལ་སྨན་གཅིག་པུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྣེད་དང་བཀྲ་སྟི་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། རྒྱུད་ཟླ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེ་མཁས་འགའ་ཡང་

འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྲུག །ཐུབ་ཚུལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཚོས་ལ་

ནི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་སེང་གེ་ངར་རྡེའི་མདོ་ལས། བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལྷར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡི། །དགེ་ལེགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་ཡིད་ཆེས་ནས། །ལུས་སྲོག་ཡལ་བར་

བྱང་ཀུང་མི་ཞུམ་པར། །

སྣོད་སྟོབས་ཆེན་པོས་དམ་ཚོས་འཛིན་བྱང་ཅིག །ཅེས་གསུངས། འོ་ན་བསྟན་པ་གང་སྐྱམ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ལས། བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕངས་ཐོབ་

པར་འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། སྒོམ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་ལེགས་པར་བཞད་པ་ཇི་སྙེད་པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ནི། བཀའ་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བཀའ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས@091A ྃ།། །།པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། དེ་བས་ན་གདུལ་བྱའི་ཤེས་པ་སྤྲུར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་བསྟན་པ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་

ཡི་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལས། མཆོད་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བླུར་བའི་ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ལས་བརྒྱད་ནས་འོངས་པས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་འས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མཆོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱམ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།

ལུང་དེས། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་མོས་པ་སྐོམ་ལམ་གྱི་མོས་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བཀའ་བསྟན་བཅོས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་རྣམས་དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་དོན་མེད་

ཅན་གྱུར་ཞིང་། །ཚིགས་སོགས་ཀུན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་བསྟན་པའི་ཚ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་

ཀྱི་སྐད་ཀྱི་གདངས་མི་འགྱུར་བ་ལ་བསོས་ནས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཏུག་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྔར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་མི་ཐད་པར་ཐལ། བཀའ་

@091B དང་བསྟན་བཅོས་ནི་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་བཅོས་ནི། མདོ་དང་ཆོས་མངོན་ཡིན་གསུངས་འདུལ་བ་ནི། སྟོན་དང་བསྟན་པ་ཉིད་

ཡིན། ཞེས་དང་བསྟུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྨྲའ་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གདུལ་བྱས། རྟམས་པའི་བཀའ་མིད་

པར་ཐལ། བཀའ་བསྟན་བཅོས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བའི་དུས་སུ་རྟམས་པ་

ཁོ་ན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག །རྒྱུན་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་མེད་པ་ཤས་ཆེར་འཛིན་པའི་དོགས་པ་བསལ་ནས། ཡོད་པ་ཤས་ཆེར་འཛིན་པའི་དོན་འགྲུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་མེད་པར་དོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གསུམ་

@092A ཞེས། །ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་མདོ་ལས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཁཱད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་བརྩམས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཤེར་

ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་བཟློས་པའི་ཕྱིར་སྣོམ་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པ་ཤས་ཆེར་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ་རྒྱུན་གྱི་

གདུལ་བྱ་རྣམས་རྒྱུན་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོས་འགྲེལ་གྱི་ངག་འདི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དང་པོར་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ། ངག་འདི་ནི།

རྒྱུན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱུན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱམ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟན་ན་བསྟན་བཅོས་བརྙམས་པའི་གོ་རིམས་ལ་མི་མཐས་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྲ་ཚོས་ལ་རྟོག་པ་ལྟར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཚོས་ཅན། བརྙམས་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བྱ་རོགས་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་བཞིན། ཉིང་དགོས་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་

@092B མན་ངག་བཞིན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པའི་ཚིག་བཞིན། ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ཚོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཡུམ་གསུམ་གྱི་མདོ་ལས། སྐས་དོན་མངོན་

རྟོགས་ཀྱི་རིམ་བ་ཐ་དག་བརྗོད་

བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་ངང་ལ་སོགས་པས་རྗོགས་པར་ཉམས་སུ་མི་སྟོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་ཀྱ་རྒྱས་པའི་

སྡེ་སྟོང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་

ལས་འཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་རྩམས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཆོས་ཅན། ཉིད་དགོས་ལྡུད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་

རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉིད་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིད་དགོས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་འདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་

ཀྱི་ཉིད་དགོས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ༥ གཉིས་པ་བསྟན་པའི་དོན་ལ། སྨྲི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཞད་བྱའི་ལུང་དགོད་པ། ལུང་གི་དོན་བཞད་པ། རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། རྒྱུན་སྣང་ལས། དེ་ལྟར་ན། དང་པོར། ཐོས་པ་དང་བསམ་བ་དང་སྦྱོམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཚ་རོལ་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ་ཡིན་

@093A ཞེས། །པས་ན་ཨ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་བྱ་བ་ཆོས་རབ་ཀུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཨ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཨ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣ་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། ཚོགས་དང་དགེ་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཨ་

རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཀག་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཞལ་སྟ་ནས་ཀྱིས། ཤེས་རབ་ཨ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །སྒྲུབ་བྱེད་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །

གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྐྱེ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་ཅན་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཨ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་

ཏེ། གཙོ་བོ་ལས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལ་སྦྱོབ་པར་

འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་མམ་བཞིའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་

@093B པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོན་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན། ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་བླང་གི་གཞུང་

དྲངས་པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། གཉིས་སྣོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མཛད་བཞེད་ནས། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྦྱོས་སོ། རྟེན་གྱི་གང་ཟགཿཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་པས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་

གཟུགས་བརྟན་དང་བལ་བས་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ཀ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དེ་རྣམས་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མེད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་འདི་མེད་ན་

བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀ་མི་འབྱུང་བས། གསུམ་ཀའི་ལམ་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཞེས་སོགས། ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་འཐོབ་པའི་རྒྱུ། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལམ་གཉིས་ལ། ཤེར་ཕྱིན་

ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་

@094A ཞེས། །དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་བསྟོམ་དགོས་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་སྤྱིད་ཞིའི་ཕ་རོལ་ཀུ་སོན་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གོ་བའི་

བར་བཤད་ན། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྱིད་ཞིའི་ཕ་རོལ་ཀུ་སོན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ནི། རྒྱུན་ལས། ཤེས་རབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་

ཏོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པའི་ཁྱད་

པར། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཁྱད་པར། གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར། སེམས་ཅན་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་

དང་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ལྟར་ན་རྟེན་གྱི་ཁྲད་བར། ངོ་བོའི་ཁྲད་པར། ཡུལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར། གནས་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་ཚོས་ཅན་རྟེན་གྱི་ཁྲད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ནའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོའི་ཁྲད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་

@094B ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གནས་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྲད་པར་དང་པོ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པ་བཅད་པའི་

དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲད་པར་གཉིས་པ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པར་བཅད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲད་པར་གསུམ་པ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།

དབང་ཤེས་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པ་བཅད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་བཞི་པ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་བདེན་གྲུབ་ཀུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བཅད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་

ལ་གསུམ་དུ་ཟཁད་ཀྱང་། སྔ་མ་གཉིས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་མཚམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དོན་སྔར་ཟཁད་པ་དེ་མི་ཐང་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཤེར་

ཕྱིན་གཅོ་བོ་དང་། གཞུང་ལམ་གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་ཐལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱང་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། འདིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིའི་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། གཅོ་བོ་

དང་ཐལ་པའོ། །གཅོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཐལ་པ་ནི་གཞུང་དང་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གཅོ་བོ་

@095A ཞེས། །དངོས་མིང་དང་། གཞུང་ལམ་གཉིས་ལ་མིང་ཐལ་བར་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མིང་ལ་གཅོོད་པོ། བཏགས་མིང་ལ་ཐལ་བར་བྱས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དངོས་དང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །གང་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་ཐལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དོན་ཤེར་ཕྱིན་གཅོོད་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཤེས་རབ་ཐ་རོལ་ཕྱིན་

གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་གསུང་ཚུལ་བྱིས་གཅོོད་ཅོས་ཀྱི་སྐུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་

མཆོད་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅོས་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་མོས་ཡུལ་གྱི་གཅོོད་པོར་དང་། གཞུང་ལམ་

གཉིས་པོ་མོས་བ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མོས་ཡུལ་ཞལ་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་མཆོད་ན་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་དེ། དེ་ལ་མཆོད་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་ལ་མཆོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་

སྟོབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུན་ལས། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རབས་པ་དང་ནི་ཐུ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྟབ་གསུམ་

@095B དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་དག་ཞཱད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་བཅར་ལ་ཡང་རྟོགས། ཞེས་དང་། མདོ་བསྡུས་པ་ལས། དམྱས་ལོང་

མིག་པུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པ་ག་ལ་རུས། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་འདིས། །མིག་པུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རིག་བར་རུས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། སྐྱམ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཞེས་རབ་ལ་ཞེར་ཕྱིན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་

དེ། ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོབ་ལམ་ན་ཞེར་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྒོབ་ལམ་ན་སྤྲིད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ཡང་མེད། དམན་ལམ་

སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྒོབ་ལམ་ན། ཞི་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤྱངས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སོན་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་

དུ་འགྲེལ་ཆེན་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ལས་ཟཱཊ་ཟིན་པ་ནི་གང་ཞེག །འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་འགྲམ་དང་། ངོགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ@096A ཞེས། །ལུས་པར་སྤྱངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །དེར་སོན་པ་ནི་དེར་ཕྱིན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞར་ཕྱིན་བཅུ་ནི་ཡིན་ཁྲབ་སྐམས་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞར་ཕྱིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཁྲབ་པ་ནི་གང་ཞེག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ་ཞར་ཕྱིན་ཀྱི་ཁྲབ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་

འཇུག་ན། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲ་ཟཁད་དུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་ཡིན་མི་དགོས་སོ། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲ་ཟཁད་དུ་ཡོད་པའི་གཞི་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། སྨྲིན་སོགས་བཅུ་ནི། འགལ་སྐམ་སྟེ། སྨྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ※ །གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྣ་བ། འཁྱེལ་པ་དང་

གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འཁྱེལ་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་ནས། ཞེས་སོགས་ལ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔས། བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ལུས་

རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ལ་ཉན་ཐཝ་བྱ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་

@096B ཡང་དག་ཉཐད། ཅེས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཉཐད་དེ། དེ་ལ་སྐབས་བརྒྱད་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉཐད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྨྲི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག

པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། མཁྱེན་ཚུལ་ཉཐད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡི་ཤེས་གང་ཞེག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་སྨྲས་པར་ནུས་པ་དེའོ། །དེ་སྐད་དུ་འདིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་སྟད་པའི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་

བཞེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡི་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

རྟོགས་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན།

@097A ཞེས། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་སྟེ་ཆེན་ཉིར་གཅིག །དེ་སྟུ་ན། ཡི་ཤེས་རྣམ་པ་ལྔ། དེ་སྟུ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སམ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན། གཉིས་སམ། རྒྱུ་འབྲས་གཅོ་

བོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེ་རྟོག་དེ། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་བཞག་ལ། བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་

ཀྱི་མཁྱེན་པ་སྣང་ཚེགས་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དུས་སྣང་ཚེགས་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་། འགལ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟད་པར་

སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྣང་དུ་ཡང་། འཁྲིལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་མི་ཤེས་བའི་དབང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཏྲོ་དང་འདྲ་བར་དབང་བོའི་ཏྲོས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དེ། དེའི་ཕྱིར། སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད། ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར། མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྣང་ཚེགས་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་

རང་འགྲེལ་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཞེས་དང་། རྒྱུན་ལས། དབང་པོ་ལྔ་པོ་གཞན་བྱུང་ན། །དོན་ཀུན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡོན་ཏན་

@097B བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་བྱུང་། །འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་བ་གཅིག་ཉིད་སྟོང་པ་གཉིས་སྣང་ཆུབ་པའི་ཆ་ནས་མཉམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་

པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲིབ་པས་རྣམ་པར་དག་པ། དེ་

ལ་གནས་ལུགས་གསལ་བར་སྣང་བ། ཀུན་རྫོབ་མཐའ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ། དེའི་འོང་

གསལ་བ། དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་ཕྱོགས་བཞིར་འཕྲོ་རྣམ་སྟོང་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྒྱུན་བློ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དགའ་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་

ཅིང་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ངོར་སྣེད་པ་མ་གཟིགས་ཤིང་། ཇི་སྲིད་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་ལྟ་བ་མ་

གཟིགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྣང་ནུབ། ཇི་སྲིད་པ་གཟིགས་པའི་ངོ་བོར་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཟིགས་པའི་གཞིར། ཐོགས་བཅས་མ་གཟིག། ཐོགས་བཅས་གཟིགས་པའི་

@098A ཞེས། །གཞིར་ནི་ནམ་མཁའ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རྫས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་ཐོ་ཆེ་བསྡུད་བ་ལས། །གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་

མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མི་མཐོང་བ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཤམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ཤམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་

མཐོང་ཞེས་དོན་དེ་བརྟགས་པར་བྱིས། དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་བྱིས་ནི་བསལ་པར་ནས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རང་འབྱེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་

པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར། རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཇོད་པ་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་

ངོ་བོར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྣང་བ་ལ་མ་རིག་པར་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ། ཀུན་རྫོབ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།། ༥ ।। ༥ གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་

དབྱེ་བ། ས་མཚམས། བྱེད་ལས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞེག །བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པར་རྒྱས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ།

@098B ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། བཞི་པ་ལ་ལམ་

ཤེས་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐྲོན་ཁྱེར་དུ་འཁྱེད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་

དུ་སྡར་བཤད་ཅིང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་ཡང་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་འཚམས། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་དགོས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་

ཞེག །ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེའོ། །སྒྲིབ་རིགས་གནས་སྐྱེས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་དང་དེའི་སྟེ་ཚན་སོ་སོར་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་

སྐྱེས་པའི་བུ་རྣམས། རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་གནས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣུས་པའི་གཞི་ཤེས་རྣམས་ནི་ཐེག་དམན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྣུས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མིན་པས་

དེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་ནི་དོན་དེ་དང་དེར་བརྗོད་པ་དང་གོ་བ་ནི། སྒྲི་བ་པོའི་འཆད་འདོད། ཉན་པ་པོའི་ཤེས་འདོད། ཡུལ་དུས་དེ་དང་དེར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དོན་

@099A ྀ།། །མཐུན་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པ་སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་ངག་ལས་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྲིད་སྐྱབ་ལས་གཞན་ལ་འཕོང་སྐྱེན་པ་ལྟར་པ་གཅིག་ཅིང་། ཤག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་

ངག་ལས་ནག་པ་ལ་ཡང་འཕོང་སྐྱེན་པ་ལྟན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལག་ལྟན་ཞེས་པའི་ངག་ལས་གླང་པོ་ཆེ་གོ་ཞེང་། མགོ་ལྟན་ཞེས་པའི་ངག་ལས་དེ་མི་གོ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་ནག་པ་

འཕོང་སྐྱེན་པའམ། །སྲིང་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི། །སྟོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་འབྱུང་ཞེས་བཞིན། །དེ་ཡང་རྒྱ་བོ་རྣམ་དཔྱོད་པ། །དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་བཀས་དང་ཆུས་པ་དང་། །སྐྱ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར།

ཞེས་དང་། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་ལགා་ལྟན་ཕྱིར། །རྣ་ཅན་གླང་པོ་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདམ་ངག་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྔ་ཆོལ་གྱི་བརྗོད་འདོད་དང་མི་མཐུན་པར་

སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གླབ་མཐའ་སུན་སྦྱིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་ཆོལ་བསྟན་བཞིག་རིག་པ་སྣ་བའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་རྟོག་གེ་ཁ་སྐྱ་བ་རྣམས་དཔའ་སྐོང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཀྱེས་པ་ལ། སྒོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས། མི་སྒོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས། དེ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས།

@099B རྟེན་གྱི་སྐོར་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་ཤེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། གཞི་ཤེས་

ཆོས་ཅན་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཤེམས་ཅན་རྣམས་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་བསྒྲལ་སྟེ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲོང་ཁྱེད་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བའི་

དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་རྟོག་སྤྲོས་བ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། ས་འཚམ་བྱེད་ལས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྤྲུས་ནས་བསྟོམ་པའི་སེམས་དཔའི་

རྣལ་འབྱོར་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་བསྟོམ་པའི་རྣམ་རྟོགས་སྤྱོད་བ་བརྒྱད་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱི། དེ་སྟུ་ན། རང་བཞིན་

གྱི་སྤྱོད་བ་ལྟར་འདུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། བཞི་པ་ནི། རྣམ་རྟོགས་སྤྱོད་བ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་

ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་སྤོམ་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་འོཏྠས་ཞུགས་བརྒྱད་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐ་དག་བཅོམ་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་འཕངས་སྙུར་དུ་སྟོལ་

@100A ཞེས། །བར་མཪད་པའི་ཕྱིར། ※ །རྩེ་སྤྱོར་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་། བརྒྱད་ལ་སྐྱེད་པའི་དགོས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་སྟུས་སྤྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྲོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ

ཀྱིས་ཟིན་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་སྤྱོད། མཐོང་ལམ་རྣམ་སྤྱོད། སྒོམ་ལམ་རྣམ་སྤྱོད། བར་ཆད་མེད་པའི་རྣམ་སྤྱོད་དང་བཞིའོ། གསུམ་པ་ནི།

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྣ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལ་བསྒྲིད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཀྲེས་བཅོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་

སྤང་ས་ཀུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྐྱེ་དུ་འཐོབ་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། འ།མཐར་གྱི་སྤྱོད་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། བྱེད་ལས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྤྲོབ་ལམ་མཐར་ཐུག

མིན་པ་གང་ཞེག །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམས་ངེས་ཅན་དུ་བསྟོམ་པའི་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར། གཉིས་པ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྟེས་དྲན་དུག་གི་མཐར་གྱི་སྤྱོད་བ་དུག །སྤྱོད་བ་ཕུན་ཚོགས་ཐར་ཕྱིན་

དུག་གི་མཐར་གྱི་སྤྱོད་བ་དུག །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱི་སྤྱོད་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས། རྒྱུན་མཐའི་སྐྱེ་རྩལ་གྱི་བར་ན་ཡོད་དོ། བཞི་པ་

ནི། མཐར་གྱི་སྤྲོར་བ་ཆོས་

@100B ཅན།ཿ བྱེད་ལས་ཁྲད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། བསམ་སྤྲོར་ཕུན་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྒོམས་པས། སྐད་ཅིག་སྤྲོར་སྡུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

སྐད་ཅིག་སྤྲོར་བ་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟེ་པ་ཐས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྒོམ་པར་ནུས་པའི་སྤྲོབས་ལམ་མཐར་ཐུག་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྲོར་བ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྲོར་བ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྲོར་བ་དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་ཉོད་དོ། བཞི་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མའི་སྤྲོར་བ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་

ཁྲད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་སྐུ་སྡུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། འ་ལའྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤྲོར་

བཞི་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་

རྣམ་སྨིན་མཐར་ཐུག་གང་ཞེག །ཟག་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུ་མ་དང་ལྡན་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། རྟོགས་ཡེ་ཆོས་སྐུ་དང་བཞིའོ། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་བཞུགས་

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤངས་པ་ནི། གཞི་ཤེས་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་རྟོགས་དོན་གཅིག །ལམ་ཤེས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་@101A ཅད། །ཅང་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱམ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་དག་གི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་ཆེའི་མངོན་རྟོགས་སུ་

ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པ་འདིར། དེ་ལྟར་ན་སྒོབ་མ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་གྲི་རྩེན་ཅན་གྱི་རྟོ་པ་སྙུ་ཐུ་རྩ་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་

པ། ས་མཚམས་སོགས་སྟར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་ནི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བྱ་དང་། སྒྲོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་བྱ་

དང་། མཁྱེན་གསུམ་ལ་ས་མཚམས་མེད་ཅིང་། སྒྲོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་ས་མཚམས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ལྟ་བ། བར་པ་བཞིས་སྒོམ་པ་དང་།སྒྲུབ་པ་དང་། ཐ་མས་འབྲས་

བུ་གཅོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣ་མཁྱེན་ཆོགས་སྒྲོར་གྱི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་དང་། ལམ་ཤེས་ས་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་འབའ་ཞིག་དང་། གཞི་ཤེས་ས་བདུན་པ་འབའ་ཞིག་དང་། སྒྲོར་བཞི་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་

@101B ལ།ཅ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་ཡི་མས་བསྐྱེད་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་

དུ་བྱས། སྐབས་བཞི་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྲོར་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

མཁྱེན་གསུམ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་པོ་དང་། སྤྲོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ། ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་བྱར་རྒྱུ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས་སོ། །འདོད་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་ཅིང་། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་

པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཡིན་ཏུང་སྟམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཁྱེན་གསུམ་ལ་ས་མཚམས་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་སོགས་ལ་ས་མཆོས་ཡོད་པའི་ཏུད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་མ་

ཞུགས་ན་ནི་མེད། ལམ་ཞུགས་ན་ཡོད། ཆོས་སྐུ་དང་རྣམ་མཁྱེན་སྤྲངས་རྟོགས་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲངས་རྟོགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་

@102A ཞེས། །དབྱེར་མེད་པས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཅོ་བོ་དང་། བར་པ་བཞིའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཅོ་བོ་འགལ་བར་ཐལ། སྐབས་དང་

པོ་གསུམ་གྱིས། ཐོས་བསམ་དང་། ལྟ་བ་གཅོ་བོར་སྟོན། བར་པ་བཞིས་དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་སྐབས་བར་པ་བཞིས་

ཀྱང་། གཅོ་བོར་སྟོན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོ་པ་བསྒོམ་ཚུལ་དེ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་དང་། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ལ་བློས་སྦྱོན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རྩོང་པ་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་

སུ་སྦྱོང་ཚུལ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྟེད་བྱའི་གཙོ་བོ་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། གཞན་ཡང་། རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་འདི་ཉིད་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག

སྤྱད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ནི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་

མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་ལམ་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་གནས་སྐབས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་མདོ་དང་། རྒྱུ་གྱི་བརྟེད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཚོས་སྦྱོང་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི།།

@102B མངོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་འབྱེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྡུད་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་

མདོའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གདམ་ངག་ལ་སོགས་པ་སྣུབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་བརྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་སྐྱེད་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་གཞི་

ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་པོ་བཞག །སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྤྱོད་བ་བཞི་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་། ཆོས་སྐུ་རྣམས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། གདམ་ངག་འཆད་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་

གྱི་རིམ་པ་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱུག་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྦྱངས་པ་སྤྱོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཤེང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག

ཀུ་སེམས་བསྒྲིད་པས་ཀུན་ནས་སྐྱངས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤིད་

ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐབས་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམས་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་

@103A ཞེས། །བྱང་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཞན་སྨིན་པ་བཞི་དང་། ཞི་སྡུག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གཅོ་

བོར་སྣོམ་པའི་ལྟོག་ཅ་ནས་སྡོང་བ་བཞི་རྣ་ཕྱེ་བ་ནི་གང་ཞེག །ཐེག་ཆེན་སྨིན་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་ལ་ནི། ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྒ་རྟགས་གསུམ་པ་བླུབ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གོ་བདེར་བསྟན་ན། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་

གཅོ་བོ་ཡིན་ལྟབ་སྟམ་ཡིན་ཞིང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཅོ་བོ་ཡིན་ལྟབ་སྟམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་གནས་སྐབས་

མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱོངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་། ཞི་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། ཞི་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་

རྣམ་པ་སྐྱོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་ནས་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཚུལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཅོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཅོ་བོ་འགའ་ཞིང་། ཡུམ་གསུམ་གྱི་

@103B བརྟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་འགལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་རྣམས་དང་ཟྭོས་སྐྱོན་མེད་དེ། བརྟོད་ཚུལ་དང་། དགོས་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དོན་གཅིག་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་

པ་ལ། འདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་སྡུ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཚེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཁྱབ་སྟམ་ཡིན་ཡང་། ཟྭོས་སྐྱོན་མེད་པ་བཞིན་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རྒྱུན་གྱིས་

གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ། དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། །ཤེས་བྱའི་མངོན་རྟོགས་གསུམ། སྟོང་བའི་མངོན་རྟོགས་བཞི། འབྲས་བྱའི་མངོན་རྟོགས་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་

མཁྱེན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་རྟོགས་སྟོང་པ་ནས། སྐད་ཅིག་སྟོང་གྱི་བར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ། །སྟོང་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཚོས་

སྐྱབས་འཇིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། །དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ※ གསུམ་པ་ཆོག་དོན་ཡཁད་པ་ནི། སེམས་བསྒྲིད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ।

སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་སེམས་བསྒྲིད་ཀྱི་ཕན་ཡོན། སེམས་ཇི་ལྟར་བསྒྲིད་པའི་ཚུལ། སེམས་བསྒྲིད་དངོས། རྫོད་སྤང་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྒྲིད་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་

@104A ཞེས། །ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་དམ་པ་བྱེད་པ། སྡིག་ལྟང་ཐམས་ཅད་འཇོམ་པར་བྱེད་པ། ཉེར་འཚེ་ཀུན་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ།

གཟུགས་སྐུ་སྡུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གླབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བསྐོན་པར་བསྟམས་པའི་ཉམས་ཐག

རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། ཞེས་རྒྱུ དང་། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་བྱང་ཏོ། །ཞེས་དང་།

བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། རྗ་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་ཀྱི་ཁྲུང་པར་ཅན་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་། རྗ་རྩི་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་

འདོར་ལ། དབུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྐོག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗ་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་

གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྐོག་གོ །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག

@104B ཏེན་འདིས། །ཟླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

པོ་གཟུངས་སྔགས་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་དང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་འདི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། གསང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ། སེམས་ཅན་སྨིག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ནི།

ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ཁྲོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཞིག་སྟུ་སྟེ། འདི་ནི་སྔོན་མ་ཐོས་ན། འདི་ནི་སེམས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལ་བཞད་པར་བྱ། ལག་ན་རྡོ་རྗེས་སྨས་པ། འཇམ་དཔལ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ་བཞུགས་པ་

དང་། གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འགྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྒོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་

སྤྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ལྟར་མི་གཞུག་གོ །དེ་དག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་།

གསང་སྤྱགས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྔོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་

@105A ཞེས། །བར་བྱེད་པའི་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ས་ལྟ་བུ་འོ། །དབུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གཅོད་པས་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་

བསྡུད་བས་ཕ་ལྟ་བུའོ། །དོན་རྣམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་

དབྱ་ཕམ་པར་བྱེད་པ་ལ་མདུང་ཐུང་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འགོག་པས་གོ་ཆ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མགོ་ལྟུང་བར་བྱེད་པའི་རལ་གྲི་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པ་འི་ཤིང་གཅོད་པའི་སྟ་རེ་ལྟ་བུའོ།།

འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པའི་མཆོག་ཆ་ལྟ་བུའོ། འཁོར་བའི་ཆུའི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེང་དུ་འབྱིན་པས་འཆིལ་མ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲིབ་པ་དང་ཁེབས་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཐོར་པས་བླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མིན་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡོན་

ཏན་དེ་དག་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཚད་མེད་པ་གཞན་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྡིག་པ་སྤྱོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་ཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

@105B མིན་པ། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཅོན་གྱུར། །ཞེས་དང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྲིག་ཅན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྲེག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱང་སྟེ། སྒོ་ད་

འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བློང་ནད་ཙམ། །བསལ་ལོ་སྣམ་དུ་བསམ་ན་ཡང་། །ཕན་འདོད་བསམ་པ་དང་ལྡན་དེ། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་བྱུང་ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་

མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །བསྟུབ་པར་འདོད་ན་སྡུག་ཅི་དགོས། ཞེས་དང་། དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒོལ་བྱུར་བ། །དེ་ལ་བབ།

ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱང་སྟེ། དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། ། འབྲས་བུ་སྨྲ་བས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །

འབྲས་བུ་སྨྱད་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་གྲུབ་སྟེ། སྨྱོད་འཇུག་ལས། གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་བླངས་ནས་རྒྱལ་

བའི་སྐུ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྒྲུབ་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོངས་བའི@106A ྅།། །རིམ་པ། །སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ཡཁད་པ། སྐྱེས་པའི་ཚད། ཆོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ་དང་ལྡའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་རང་གི་མཐོང་

བཅམ། ཡིད་ཆེས་པ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ལ་གནས་པ་དང་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་མཐུ་ཆེའོ་མཉམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟེ་སྣོང་ཉན་བ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ལ་མོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་

དང་། ཆོས་མ་ཐོས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་རྒྱབ་དུ་ཉེ་བ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་རེ་ཞིག་བདག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་སྙམ་ནས་སེམས་

བསྒྲེད་པ་དཀའ་བར་མཐོང་སྟེ་སེམས་བསྒྲེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་རྗེ་བོས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་གསུང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ཡོད་དེ། རྣོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་ལ། སེམས་དེ་ལྷག་བསམ་ལས་དང་། བསམ་པ་དེ་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་དང་། སྐྱིང་རྗེ་དེ་བྱམས་པ་ལས་དང་། བྱམས་པ་དྲིན་དུ་བཟོ་བ་ལས་དང་། དྲིན་བཟོ་དྲིན་དུན་ལས་

དང་། དྲིན་དུན་མར་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྒྲེད་པ་དང་། རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས། དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྐྱིང་རྗེར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཉན་

@106B རྣམས་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱིང་རྗེ་ཞི་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པ་ལས། བཙུན་པ་ཤར་དུ་ཀྱིའི་བྱ། གཉན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིང་

རྩེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཤར་དུ་ཉིའི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རླུ་བནི་མིའི་སྲོག་གི་དབང་པོའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིར།

རྩེ་ཆེན་པོནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པ་འབྱུབ་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བར་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཞུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བརྒྱར་མང་ཞིང་། བྱེད་ངན་པ་དང་བསྟབ་པར་

བྱ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དུས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པར་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན། ཐེག་དམན་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད། སྐྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐ་མར་གལ་ཆེ་སྟེ།

འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་བརྙེས་པའི་ཚེ་ཐེག་དམན་བཞིན། ཞི་བར་མི་གནས་པར་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཡང་སྐྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐོམ་རིམ་པར་པ་ལས། སྐྱིང་རྩེ་ཆེན་

པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་བརྙེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་

@107A ཞེས། ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་བཟོ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཀོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ས་བོན་དང་ནི་སྤྲེལ་ལ་ཆུ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་

གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྨིང་རྗེར་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་བཟོ་བ་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཀོག་ཕུན་ཚོགས་བསྟེད་པ་ལ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་དང་། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཆུ་ལྟུང་

དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསྟན་པར་མི་འགྱུར།།

བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་བཟུང་ཞིང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་ན་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་རྟེ་ཆེན་པོའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེ་རྟེ་ཆེན་པོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བསམས་པ་ལས། སེམས་ཅན་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། སེམས་ཅན་

@107B ཡིད་འོང་དུ་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་གཉེན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་མཐོང་ན། དེ་དང་བྲལ་འདོད་དང་གིས་སྐྱེ་བར་

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་དུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་དང་། བཙུན་པ་ཟླ་བ་དང་། སྤྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་

འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་

བློ་རིམ་གྱི་སྐྱང་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་སེལ་ཞིང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྟེ་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། དཔེན་ན་ཚོང་དཔོན་ནམ་ཁྱིམ་བདག་གཅིག་ལ་བྱ་

གཅིག་པ་འདོད་པ་ཡོད་ལ། སྡུག་པ། ཕངས་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཁྱིའུ་དེ་ཡང་བྱིས་པར་གྱུར་པས་གང་བྱད་པས་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་ཁྱིའུ་དེའི་མ་དང་

གཉེན་གྱིས། ཁྱིའུ་དེ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་དེ་མཐོང་ལ། མཐོང་ནས་ཀྱང་། ཚ་ངེ་ཆེན་པོ་འདེབས་ཤིང་སྐྱ་ངན་བྱེད་ལ་སྨྲ་སྟངས་འདོན་ཏེ། མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་ཞུགས་ཏེ། ཁྱིའུ་དེ་

འདོན་པར་མི་བྱེད་དོ། དེ་ནས་

@108A ཞེས། །ཁྱིའུ་དེའི་ཕ་ཡོགས་དེར་སོང་སྟེ། དེས་བུ་གཅིག་པོ་དེ་མི་གཙང་བའི་དོད་དུ་ལྷུང་པར་མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་རིང་བ་རིང་བར་སྐབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བུ་གཅིག་པོ་དེ་འདོན་པའི་བློས་སྤེད་པར་བྱ་སྟེ་སྐྱུགས་ནོ་

མེད་པར་མི་གཙང་བའི་དོད་དེར་བབས་ཏེ། བུ་གཅིག་པོ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས་ལ། གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་སྦྱང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་སྦྱང་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་སྙོམས་ཅན་གྱི་བཏང་སྙོམས་ངེས་པར་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་མཐོང་བ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེན་ཅན་གྱི་ཕ་མ་བྱས་ཚུལ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་ཆགས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་

མེད་པར་དབྱ་གཉེན་

བར་མའི་སེམས་ཅན་ལ་ཐོག་མར་བསྒོམ། དེ་རྗེས་དབྱ་དང་གཉེན་ལ་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་སྣམས་སོ། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་

འོང་གི་རྣམ་བ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི། སྐྱེམ་རིམ་པར་པ་ལས། བྱམས་པའི་ཚུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟན་ཏེ། གསེར་ཡོད་པའི་ས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་སྙིང་རྗེའི་ས་བོན་བཏབ་ན་བདེ་བླག་

ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་

@108B སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱམས་པས་བགོས་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་ནི་སྙིང་རྗེའི་ས་

བོན་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚགས་

སྡང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་བྱམས་པས་བརླན་པར་བྱས་པ་ལས། དེ་མ་ཐག་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྟོན་ཤིང་འཕྲུངས་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

མར་ཞེས་པ་དང་། དྲིན་དྲན་

པ། དྲིན་དུ་བཟོ་བ་རྣམས་ངེས་པར་སྟོན་དུ་འགྱོ་དགོས་ལ། མར་ཞེས་ནི། སའི་དངོས་གཞིར་དྲངས་པ་ལས། སྟོན་ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་གང་དུ་ཞུགས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སོང་བ་དང་། མ་ཤི་བའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ངས་

མཐོང་བར་དགའོ། །ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་སེམས་ཅན་གང་ཞུགས་ཀྱི་ཕའམ། མའམ། ཕུ་རྒྱའམ། སྲིང་མོ་འམ། སྤུན་དཔོན་ནམ། མཁན་པོ་འམ། བླ་མའམ། བླ་མའི་ཉེ་གནས་སྡུད་མ་གྱུར་བ་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་

དགའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། མ་ཡི་ཐུགས་མཐའ་རྒྱུ་ཤུགས་ཆོག་གྱུ་ཙམ། རིལ་ལུར་བ་གྲངས་ཀྱང་ས་ཡི་ལང་མི་འགྱུར། ཞེས་སེམས་ཅན་རེ་རེའང་བདག་གི་མ། དེའི་ཡང་མ། དེའི་ཡང་

མར་གྱུར་བའི་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཤུགས་གི་ཆོག་གྱུ་ཙམ་གྱི་རིལ་ལུ་ཐོག་མེད་

འདི་ནི་བདག་གི་མའོ། །འདི་

@109A ཞེས། །ནི་བདག་གི་མ་དེའི་མའོ། །ཞེས་འདོར་བར་བྱེད་ན། དགེ་སློང་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་འཇིམ་པ་ནི་ཆེས་སྐྱ་བར་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་མའི་རྒྱུད་དེ་ལྟར་མིན་པར་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

བསྒོམ་མོ། དེན་དྲན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་ཏེ། འཁོར་པ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་

ཕ་མ་བྱས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆོ་འདིའི་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ད་དྲུང་ཡང་བདག་བརྩེ་བས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྣམས་བདག་གི་མར་གྱུར་པའི་འོ་མ་འཐུང་ཚུལ་

སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞེས་སྦྱིང་ལས། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡིས། འོ་མ་བཏུང་སྟེ་དྲུང་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་པའི་འཁོར་བ་པས། །དེ་བས་

ཆེས་མང་ཉིད་གཅིག

བཀུང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སྔར་བཀུང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་དུ་འཕྲང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེན་བཟོ་ནི་བདག་གིས་སོས་ཅན་སྐྱབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་

དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསལ་པའི་དྲིན་ཅན་ཞ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་གྲྭབ་སྟེ། སྟོང་སྟོང་ལས། ཉེ་དུ་འཚོར་

@109B བའི་རྒྱུ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། །ཐྲོང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲལ་བོར་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་དེ་ལྟ་བུའི་དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་ཡལ་བར་དོར། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་སྐྱབ་བསྔལ་ལས་ཅི་ཐར་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དུད་འགྲོ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཚད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་

རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡན་སྨྲབ་ཚུལ་ནི་

འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འབྲས་ལ་ཡིད་བརྟན་ཆུང་ཟད་མི་རྩང་བས། གཏན་དུ་བདེ་བའི་སྐྱང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕངས་ལ་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྐྱེང་པོ་ལས། གཞན་ཡང་སྟོན་ཚད་

ཉོན་མོངས་པའི། །གདོན་གྱིས་བརླམ་པ་བདག་གིས་ནི། །རྣ་ལ་འཚུར་བྱེད་འདེ་བས་པ་བཞིན། །སྡུག་བསྔལ་ནད་པ་གང་འདུག་བྱས། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གང་དག་གིས། །བྱམས་དང་བསྙེན་བཀུར་ཕན་པ་བྱས། །དེ་ལ་

ལན་དུ་ཕན་གདགས་པ། །སྐུ་ངན་འདའ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས། བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་ཅི་མ་རྟུང་། བདེ་

བ་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་ཅིག །བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཀྱིགས་པའི་

ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་མང་དཔག

@110A ྈ།། །མེད་ཇི་སྙེད་པ། །སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡི་རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཚར་མི་ཕོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་ཀྱང་། བྱང་

ཤར་གྱི་མཚམས་ན་སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གིས་བརྒྱན་བཞེས་བྱ་བ་དེ་ན། དགེ་སློང་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ།

དེར་འོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཚངས་སྤྱོད་སྤྱད་པ་བས་ནི་ཞིང་འདིར་ཐ་ན་སེ་གོལ་རྟོགས་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་སྐྱེས་ན་སྔ་མ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་ན་ཉིན་མཚན་དུ་

གནས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། རྗེའུ་ཆོས་གསུམ་བརྒྱལ་ཁ་ཟས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྨྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་གིས། །བསོད་

རྣམས་དག་ལ་ཆར་

མི་ཕོད། །ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསྟུང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཆོག་གྲིས་གཅེད་མེད་དང་། །འདོད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་

སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཁོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་ཡོད་ན་ལྷ་མི་བྱམས་ཤིང་ངང་གིས་འདུ་བ་དང་རྒྱལ་བས་ཀྱང་བདུད་སྡེ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

@110B ཞམ་པར་མཛད་པས་བསྟུང་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་དཀའ་ཡང་འབད་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཅུས་ལས། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་བྱང་བའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་

ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཏེ་ཐ་ན་ཆིག་ཏུ་ཡང་སྟོན་ཏེ་སྒོམ་པར་གསུངས་སོ། །ཚིག་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གསེར་འོད་དམ་པའི་རྗ་ཆེན་སྤྲ་ཡིས་ནི། །སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་འཇིག་

རྟེན་གསུམ་འདི་ན། ।

ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་གཤེན་རྗེའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ।དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་ཟོག ।ཞེས་སོགས་ལྟར། དེས་ན་ཐོག་མར་གང་ཉེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ། དེ་ནས་བར་མ། དེས་ནས་དགྲ་ལ་དམིགས་

ནས་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པ་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་བསམ་བསྟོམ་ཚུལ་ནི། བྱམས་སྙིང་རྗེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་

སྦྱངས་པའི་རྗེས་སུ་ཆོག་ཙམ་ལ་

བརྟེན་ནས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད། ※ །བདག་གིས་བསལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས། ཐག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རང་

སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་

པར་རྟུས་པའི་ཕྱིར། ※ །གཉིས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རིམས་པས་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གོམས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིར་གྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསམ་པ་ལས་སེམས་ཅན་

མཐའ་དག་གི་(LSDU)ཀ་བསྟལ་མཐའ@111A ྅།། །དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདེ་བ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཏེགས་པའི་སྒོ་ནས། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་

རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བཏེན་ནས་སྦྱངས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བདག་གཞན་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་

བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་གིས་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །སྡུག་བྱྱས་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །

ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་ཟཁད་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། །བྱིས་པ་རང་གིས་

དོན་བྱེད་དང་། །ཐུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་བལྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྡུལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་གྱུར་ཅིང་། །འཁོར་བ་

ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གོམས་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྡུག་འཛུག་ལས། དཀའ་ལས་ཕྱིར་རྒོག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐའ་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས་འཇིགས་པ་ཡང་། །

@111B དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགའ་འགྱུར། ཞེས་དང་། བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུ། །བཞག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད། ཅེས་དང་། དེ་བས་ཇི་ལྟར་གཞན་དག་གི །ཁྲེ་བ་ཁྲག་གི་ཐིག་པ་ལ། །ཁྲོད་ཀྱིས་ངར་འཇོན་བྱས་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་གཞན་ལ་གོམས་པར་བྱིས། ཞེས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྣམ་དུ་བསམ་ནས་དེ་ལས་ལྡོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། གོམས་ན་སྣ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་

གསུངས་པ་ལྟར་མིང་ཙམ་ཐོས་པ་ན་ཡང་འཇིགས་ཤིང་། དངང་བའི་དགྲ་བོ་ཉིད་དུས་འགའ་ཞིག་ན་མེད་ན་ཤིན་ཏུ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་། བདག་གི་ལུས་ལྟར་དུ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་

པ་དང་། གཞན་ལ་བདག་བཞིན་དུ་གཅེས་བར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་ཁུ་ཁྲག་ལ་བཏེན་ནས་བྱང་བའི་ལུས་ལ། བདག་གི་ལུས་མཉམ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། གསུམ་པ་བརྗེ་ཚུལ་དངོས་ནི། གཞན་ལ་བདག་དང་། བདག

ལ་གཞན་ནོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་བོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་བརྩང་སྟེ། བདག་གི་བདེ་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗེས་ཏེ། གཞན་གྱི་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་རྩོན

པར་བྱད་པའི་ཕྱིར། ※ །གསུམ་ཐ་སྙམས་བསྒྲིད་ཀྱི་ལུས་བཏེན་བཤད་པ་ནི། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། དེ་ཚེ་ལྷ་མི་སྡོང་ཕྲུག་བརྒྱ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་།

@112A ཞེས། །གླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གླུ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་དམྱལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་

གྲུ་བུ་འཁྱེངས་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སྐྱེ་འགའ་ཞིག །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས།

བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྨོན་ལམ་དག་དང་ནི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་སྐྱེ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངན་སོང་བ་རྣམས་མི་ཁོམ་པའི་

གནས་སུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རྟགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཞིབ་ཏུ་རྩིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རྒྱལ་བའི་གསུངས་རབ་ལ་ཡང་འགལ་འདུ་སྣ་ཚོགས་

ཡོད་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོང་བའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལེགས་པར་ཁུལ་ཐུབ་པའི་རྩོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་

སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤུན་པའི་ནང་གི་བྱ་རམ་གྱི་རོ་དངོས་དང་འདྲ་ཞིང་། རྩོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་གི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཆྭ་ནི། བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་

@112B པའི་རོ་མངར་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས། བྱ་རམ་ཤིང་ཤུན་སྣིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག །ཤུན་པ་ཟོས་པའི་མིས་ནི་བྱ་རམ་རོ། །ཞིམ་པོ་རྣིད་པར་ཟུས་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྨྲ་བ་དག །རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྨྲ་ལ་དགའ་སྤྱོངས་ལ། །རྒྱ་ཀུ་བག་ཡོད་བྱེས་ལ་དོན་སོམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས། ལྟ་པ་ལ་གང་ལས་བླངས་པའི་

ཡུལ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན། ཇི་ལྟར་བླངས་པའི་ཚོ་གར་བགྱམ། དང་པོ་ནི། གོང་མ་རྣམས་སྨོན་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་། དེའི་བསྟབ་བྱ་ལ་གནས་པས་མི་ཚེགས་གིས། འཇུག་སྡོམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར།

བཞིད་དེ་དག་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་མཐུན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཀླུ་སོགས་ལུས་དང་བསམ་པའི་སྐོན་ནས་སྨོན་སེམས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྟེན་དུ་རྟུང་ཡང་འདིར་ནི་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་བར།

འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་ལ་འཆི་བ་དྲན་པ། ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་སྟོང་བའི་ཚོ་གཉིས་ཀའི་ཚོ་གཉིས། །འཇུག་གི་ཚོ་གར་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྐྱབས་

འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ་དང་། གནས་གཙང་ཞིང་རྟེན་བཀྲམ་ནས་མཆོད་རྫས་ཉཊམས་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྟབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབ

@113A ཞེས། །དཔེར་ཀྱི་མདུན་དུ་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟང་ས་ལ་གཞུགས་པའམ། ཅོག་པུ་ཡང་རུང་བས་འདུག་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་

དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཀྱི། སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་བཏང་ངོ་མཚམས་དུ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་པས། དེའི་བསམ་པ་ཆེ་གུ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་

སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ལ་སྟོབ་མི་ནུས་ན་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་སྙ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཙམ་ཆོ་གས་བསྐྱེད་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ལ་

སྟོབ་ནུས་མི་ནུས་ཐམས་

ཅད་ལ་བྱས་པས་ཆོག་གོ །སྟོན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་གཉིས་རུང་གི་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པ་ལ་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྟོབ་ན་བྱར་མི་རུང་བས། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱུད་པ། སྤྲོས་པའི་ཆོ་གা་མང་པོ་ལ་བྱར་

རྒྱང་པ་དང་མི་རྒྱང་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་བསྣབ་བྱ་ལ་སློབ་མི་རྣམ་ན་སེམས་བསྒྲིད་པ་ཙམ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུབ་པ་ཁྱེད་ས་

མཛད་ནས། གང་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློབ་པར་མི་རྣམ་པ་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཐབས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

བསྒྲིད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་

@113B སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པས། སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་བསྣབ་བྱ་ལ་མི་སློབ་པ་ལ་སེམས་བསྒྲིད་བྱར་རྟང་བ་དང་། སྟོམ་པ་བཟུང་ཏུ་མི་རུང་བར་ཆེས་གསལ་ལོ། །སེམས་གཟུང་བའི་

ཚོ་གཅིག། ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་

ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་གཞན་དང་། གཞན་དག་ཏུ་སྒྲིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་

ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྟོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྟླུལ་བ་དང་། བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས། ཇི་ལྟར་སྡོམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་

དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བརྩང་སྟེ་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་

མ་སྤྲལ་བ་རྣམས་སྤྲལ་བར་བགྱིའོ། །མ་འགྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་བར་བགྱིའོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བགྱིའོ། །

@114A ཞེས་བྱ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ། སྐྱབས་འགྲོའི་ཚོར་གར་དང་། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བརྩེས་དགོས་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ལུགས་

ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་མ་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོ་གཏོ་བོའོ་མཛད་པ་ལས། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་གའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟུང་

ཐུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བསམས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པའི་ཚོ་གা་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་སྟངས་

པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམས་སྟ་མ་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས། སྡོམ་སེམས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པར་ བྱའོ། །དེ་ནས་སློབ་མས་ཀྱང་།

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་བསྟབ་བྱ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ། ཉན་བསམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་སྤོང་བ་དང་། དགེ་

ཚོགས་མཐའ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། མ་སྐྱེལ་བར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ངག་གིས་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐོམ་པར་བྱ་ཞིང་། རང་

@114B གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕེམས་དེན་པོ་ཆེ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉིན་ལན་གསུམ། མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསྟོ་བ་དང་།

སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་བཏབ་པར་བྱ་སྟེ། སྟྲོང་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་འགྱུར་ཞིང་། །སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡང་། །གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤེགེ

ཅེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མི་བྲལ་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་བཟུང་ནས། །བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སྤོང་བར་ཤེགཔ །ཅེས་དང་། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་

མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་རྗེས་སུ་བདག་སྐྱོབ་ཅིང་། །དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྔོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་

རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟང་བར་བྱེད། །བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་། །མ་འོངས་བསྐལ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་བགྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་

སེམས་བསྐྱེད་དངོས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀར་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྣ་པར་ཤེས་པ་དེའོ། །དེ་ཉིད་གོ་བའི་བར་བརྗོད་ན།

@115A ྈ།། །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཁྲུད་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སྦྱོར་བ་ཆེ། སྤྱོར་བའི་བསྟོན་འགྱས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྟོན་པ་ཆེ། རང་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པས་

དོན་ཆེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པས་འབྱུང་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འཁྱོས་པར། སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཆོག་སྟུ་བཅད་པ། ཞེས་དང་། རྒྱུན་རྩ་བར། སྨྲ་བ་ཆེ་དང་སྟོན་པ་ཆེ། །དོན་

ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། དོན་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཙོ་

བོ་སེམས་སུ་འབྱུང་སྟེ། གཞན་དོན་དང་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པར། དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་

པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ས་མཚམས་

ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་གི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ། ཕུ་རགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ། བྱོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་

@115B སྐབས་སུ་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། མ་དག་སའི་སྐབས་སུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དག་སའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སར་སྨིན་པ་སྤྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱུན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཇི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཞིན་དུ་འདོད། །དེ་

བཞིན་སྨིན་པ་སྣང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྐྱིང་རྡེར་འདོད། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་པར་སེམས། །ཆོས་ལ་མོས་དང་དེ་བཞིན་དེའི། །ཡེ་ཤེས་འཆོལ་བར་

དམིགས་པའོ། །གོང་དུ་འདུན་པས་འགྲོ་བ་སྟེ། །སྡོམ་བ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་རྟེན། །ལམ་འགོག་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །སྤྱོང་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པའོ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་

གྱི། །དགེ་བ་འཕེལ་བ་དེའི་ཕན་

ཡོན། །ཞར་རོལ་ཕྱིན་ལ་རྟག་སྦྱོར་བ། །དེ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བརྗོད། །འདི་ནི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། །སོ་སོ་རང་གི་དེར་སྦྱོང་བས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་པ། །རྣམ་པར་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་དང་བཅས་ཏེ། སྐྱིང་རྡེའི་རྩ་བ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་སེམས་བའི་

ཕྱིར། མོས་པའི་ཁྱད@116A ྱོད། །པར་ལྡན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆོལ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་

ཚུལ་དང་ལྡན་ཏེ། ས་གོང་ནས་གོང་དུ་འདུན་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་དམིགས་དང་ལྡན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འགོག་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་

ཕྱོགས་དེ་གང་ཞེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་སེམས་ཀྱན་ནས་སྐྱོང་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པའོ། །ཞན་ཡོན་དང་ལྡན་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ཞན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྡང་བྱ་

ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དེ། ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོར་ཞིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཐར་ཐུག་མེད་པ་མིན་ཏེ། སོ་སོར་རང་གི་སྐབས་དེར་སྦྱར་བས་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཉམ་

གཞག་བཙུའི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རབ་པ་བརྟ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཐུ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྒྱུན་ལས། བྱོགས་སྟོབས་རླུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བཏུན་པ་དང་བཏུན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞད། ཞེས་གསུང་། དོན་ནི།

@116B གཞན་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཞད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རླུ་ལྟ་དང་ལྡན་ཏེ། བྱོགས་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་གྱིས་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རླུ་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སྟོན་དགེ་རྩ་

གོམས་པའི་སྟོབས་དང་། མང་ཐོས་གོམས་པའི་སྟོབས་དང་། ཚེ་འདིར་དགེ་བ་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱོགས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ནི་མི་བཏུན་པ་དང་། རླུ་སྟོབས་ལས་བྱུང་

བ་ནི་བཏུན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ངེས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་

འདོད་དེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་བསྟེན་བཀུར། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རབ་ཏུ་བསགས། ཆོས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྒྱུན་ལས།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རབ་

དགའ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་སེམས་མཉམ། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྙོམ། རང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་འདོད་པ་དེའི་བྱ་བ་ལ་སེམས་མཉམ།

@117A ཞེས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་། རང་ཉིད་ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་པ་གཉིས། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཐོབ་བྱ་མཆོག་ལ་སེམས་མཉེ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་

རྒྱུན་ལས། །ཆོས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །དེ་ཡི་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཆོག་ལ་སེམས་མཉམ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། །དེའི་རབ་དགའ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ।

རྒྱུན་ལས། སྐྱེ་བ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་སྤྲོ། །བསམ་པ་ཡང་ནི་དགེ་པ་དང་། །ལྷག་མ་དགེ་ལ་མཁས་པ་དང་། །དེས་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། །རྣམ་

གཞག་བྱག་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར། སྤྲོ་བའི་ཁྱད་པར། བསམ་པ་ཡང་ནི་དགེ་པའི་ཁྱད་པར། ས་ལྷག་མ་དགེ་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར། སྤྱང་བྱ་ལ་རེས་བར་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་

ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྒྱན་ལས། བསྐྱེད་པ་ས་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། །གཞན་ནི་བཟང་པོའི་གསེར་དང་འདྲ། །རྒྱ་ཡར་ཀྱི་ཆོས་པ་བཞིན། །གཞན་ནི་མེ་དང་འདྲ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། འདིར་ནི། དེ་ཡང་ས་

གསེར་རྒྱ་བ་མེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ཞཱཏ་པ་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྒྲིད་ཟཱཏ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒྲིད་ཟཱཏ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། བྱང་

@117B ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་སྨིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་མངོན་པར་འདོད་པར་དམ་བཅས་ནས་འབྱོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་རྒྱས་སུ་བྱུང་ཚེགས་སྐམ་དུ་བྱ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་རྣམ་པས་སོས་དང་པོ་བསྒྲིད་པའོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་བསྟན་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་མ་ཁས་པས་ཕ་རོལ་

པོ་ལ་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིས་ནས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། སྟོང་པ་མཐའ་དག་དང་

བྱལ་བ། ཤེན་ཏུ་གསལ་བ། དོན་དམ་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་དྲི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ་རྣང་མེད་པའི་མར་མེའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་མི་གཡོ་བའོ། དེ་གྱུབ་པ་ནི་རྟག་ཏུ་གྱས་པར་ཡུན་རིང་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྡན་མཐོང་གི་རྣལ་

འབྱོར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འཕྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སྒྲ་ཚའོད་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞེག །སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཀྱབ་པ་

དེའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཀྱབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་

@118A ཞེས་ཀྱི། །དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་རབ་དགའ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་ན།

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། སྐ་མཚམས། སྒྲ་བཤད་དང་

ལྟ། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག །གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དེའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྨོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་

སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། སྨོན་སེམས་བཤད་པ་དང་། འཇུག་སེམས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་

སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞེག །གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དན་འདུན་མངོན་གྱུར་དང་། སྟོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་དམིགས་པ་དེའོ། །དེའི་ན། འཕྲོ་

@118B སྟམ་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་དང་། །འཕྲོ་བཞིན་པའི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་འཕེལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་

བསྐྱེད་གང་ཞེག །གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དན་འདུན་མངོན་གྱུར་དང་། སྟོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་དམིགས་པའོ། །དེའི་ན་འཕྲོ་སྟམ་པའི་

བློ་མངོན་གྱུར་དང་འཕྲོ་བཞིན་པའི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུའོ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་གང་བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་སྟེས་པ་དེ་

དག་ཀྱང་དགོན་ནོ། །དེ་བས་ཀྱང་གང་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆས་པའི་སེམས་ཅན་ཐེག་ཏུ་དགོན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྒོམ་རིམས་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སྨོན་

པའི་སེམས་དང་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སྨོན་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཕན་ཆད་སྟོམ་པ་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་

པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། སྨྲོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།

@119A ཞེས། །བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། །འཁོར་ཚེ་འབྲས་བུ་ཆེར་འབྱུང་ཡང་། །ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན། །གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་

ཁམས། །མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་བསྒལ་བའི་ཕྱིར། །མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱི་སྣུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་ཟློང་གྱུར་པ། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཕྱོགས། །རྒྱུན་མི་ཆད་

པར་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་སེམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དེ། དེ་ན་སྟོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་ཡང་།

གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བདག་འདུན་མངོན་གྱུར་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བདག་འདུན་མངོན་གྱུར་བས་དངོས་སུ་ཟིན་ཡང་། སྟོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་

བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བློ་བསྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཤུབ་པའི་སེམས་དཔའ་རྒྱུད་ལ་གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བདག་འདུན་མངོན་གྱུར་བ་

དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འགྲོའོ་སྙམ་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་པས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྨིང་པོ་རྒྱན་ལས། དེས་ན་སྟོན་སེམས་ནི་ཆོག་ཤེས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་ཐོབ་

@119B ནས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། ས་ཐོབ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུད་བླ་མར།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན། བྱིས་པས་དེ་སྟོན་མཐོང་མ་མྱོང་། །བཙས་པའི་ཁྱིམ་གནས་བུ་ཆུང་གིས། །ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་དམུས་

ལོང་བཞིན་དུ་བྱིས་བས་ཆོས་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མ་མྱོང་བས། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ལ་རང་ཉིད་བཙས་པའི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་བུ་ཆུང་གིས་ཉི་མའི་གཟུགས་ཡུད་ཙམ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་

པའི་འཕགས་པས་ཀྱང་རིས་འགའ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་གི་དུས་རྟག་ཏུ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཉིཀྵར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟེང་པོ་རྒྱན་ལས། སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག

བཞིན་པའི་དུས་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་ཤེམས་བསྟེད་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཤེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་ག་ལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ལ་

ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ཞུགས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་ཚེ། འབྲས་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཐད་མོད་ཀྱི་དེའི་ཚེ་སྨིན་སོགས་རེ་རེའི་ནང་དུ་བྱུག་བྱུག་ཚོང་བར་བསྟན་

@120A ྀ།། །པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམ་སུ་ལེན་པའི་རྒྱས་བ་མཐུ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཤེས་སྨིན་ཀྱི་ས་བོན་འཇོམས་མི་རྒྱས་པས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་བྱིས་སོགས་

ཚད་མེད་བཞི་མངོན་འགྱུར་དུ་བསྒོམ་པ་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྔར་བསྒོམས་ཤིང་། ཕྱིས་ཀྱང་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན། མཉམ་པར་ཡོད་པས་འགོག་པར་ལྡུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་རུལ་སྣས་ཀྱི་སྡུག་པ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་སློབ་པར་མི་རྣམ་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་

ངེས་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གོ་བའི་བར་ཆཞད་ན། སར་གཉས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། སྡུད་པ་དངོས་སུ་ཉམ་སུ་ལེན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་གཞན་

དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་

ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དྲན་འདུན་མངོན་གྱུར་མེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

པས་མཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཚད་མེད་བཞི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མེད་བཞི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་

@120B ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བྱོས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ཡོད་པ་གང་ཞེག །དེ་རྣམས་དེའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་

བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེ་རྣ་བསྒོམ་བཞིན་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་རྣ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་རྣའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པས་

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་པོ་རྒྱུན་ལས། དཔེར་ན་བློ་སྐྱེ་རྣའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པ་ཉིད་སྐྱེ་རྣ་བསྒོམ་པའི་དོན་ཡིན་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་

ཀྱི་ཉི་སྣང་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་བསྟོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་མ་དགུ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ལ་ལྷོས་པ་མེད་

པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོམ་ལམ་རྣམ་ཐོག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ།

དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྟེད་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི།@121A ཞེས། །ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་བྱད། འདོད་ན།བཙན་པའི་ཁྱིམ་ནས་བྱ་ཆུང་གི །ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། ཞེས་པའི་རྣམ་

བཤད་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྟེད་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྟེད་མངོན་གྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ལེ། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་པ་ལ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་སྦྱང་

དག་པོ་མངོན་གྱུར་པ་གཉིས་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།

ཆགས་དང་སྡང་དང་རྨོངས་དང་དེའི། །ཀུན་སྦྱང་དག་དང་བག་ཆགས་དང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གཟུགས

དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཉི་ཤུག་བག་ལ་ཉལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་སོགས་ལ་སྤྲོད་པའི་

@121B སོས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོང་པ་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་སེགས་པའི་རྒྱུ་འདོད་པའི་ཁས་འབའ་ཞིག་སྣུབ་པར་བྱེད་པ་མི་སྡུག་པ་བསྟོམ་པའི་ཤེས་པས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་

དང་གཏི་མུག་དག་པོ་ཀུན་ནས་སྡང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་འཕྲུག་པའི་རྒྱུ་དེ་མ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སྣུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ན། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཟག་པས་སྤྱས་པའི་བག་ལ་

ཉལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། འདོད་པ་ཉོན་མོངས་རབས་ཤིང་། སྲིད་ཅེ་

སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ། ས་བོན་དང་མངོན་གྱུར་པ་གཉིས་སུ་གསུང་པའི་དོན་རྣམས་ལ་འཇམ་བེ་ལེ་བ་ཀ་ཡོད་པ་འདུ་སྟེ། རྒྱུད་ཟློའི་ཏྲི་ཀ་ཚེན། རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་མཛད་པ་ལས།

དང་པོནི། བྱིས་པ་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀུན་སློང་བར་བྱེད་པ། འདོད།

@122A ཞེས། །ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། རྨོངས་པ་གཏི་མུག་བག་ལ་ཉལ་དང་། དུག་གསུམ་པོ་དེའི་ཀུན་སྦྱང་དུག་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་ཀུན་སློང་བར་བྱེད་པ། འདོད་ཁམས་

འབའ་ཞིག་སྤྱན་པར་བྱེད་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་། སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མཐོང་

ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། མ་དག་པ་དང་། དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་རྣམ་པ་དགུ་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དུག་གསུམ་

གྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་ས་བོན་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཡང་དེར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གོང་མ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཞེ་སྡང་ནི་མངོན་གྱུར་མིན་ཏེ། ཞེ་སྡང་

མངོན་གྱུར་ཁོས་གོང་མ་འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གང་དུའང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་

ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན། །བཞི་པས་མཚོས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་ཙམ་དང་། འཇུག་སེམས། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དོ།

@122B ལྷ་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་ན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་གསུངས། བཞི་པ་རྩོད་སྤང་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་

སེམས་བསྐྱེད་དེ། གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་དེ་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཐེག

ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱུན་གཞུང་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་

ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་

ཡིན་ན། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཞད་ཆེན་མོ་ལས། མདོ་ལས་ནི། རང་གི་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཚོས་ཉིད་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་དུ་ཆུད་

པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་སེམས་གང་བསྟེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་སེམས་བསྟེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་མ་རྫོགས་ལ། ཡང་

@123A ཞེས། །འགྲེལ་བར་བདག་གི་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་བསྟེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་། ཐོབ་བྱ་

བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་གཅིག་པའོ། །དེས་ན་འགྲེལ་བར་སྨྲོང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་

པའི་རྒྱུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་

པ་གསལ་བར་ཟཁད་པས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་ཟཁད་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་

འབྱུང་པ་ལེགས་ཤིང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དང་། ལུགས་འདི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལམ་མ་བཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱིང་

རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་བསྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་རྗོགས་བྱང་

@123B ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འཇུག་པའི་ཉོག་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུངས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་

དང་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་ལ་དད་ཅིང་གུས་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཙོམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་གུ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་བྱུང་བའི་ས་

བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆུ་ལྷད་དོད་ཤེར་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྨྲ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་མི། །གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། རང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་བྱུང་པའི་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ལས་

འཕྲུངས་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ནས་ཀྱི་སྨྲ་གུ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་བྱུང་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞེག། གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་

དཔེ་དོན་དུ་སྨྲར་བ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག

ལས་འབྲེལ་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་དངོས་སུ་འཇུག་ཁ་མའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་

@124A ཞེས། །པ་ཡིན་ན། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་པར་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་མི་ལྡན་པར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ནི་རྟགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་ན། རང་གི་བྱ་མི་གཙང་བའི་དོང་ནས་འདོན་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ཡིན་ན་

ལྷག་བསམ་རྣམ་

དག་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་དེའི་དོན་དུ་སྣང་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་པར་ཐལ། མ་ཡང་ཡིན་ལ། ས་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཁམས་གོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆེན་ཏུ་ཆུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་ཁོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཡིན་

ན་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། འདོད་ཆེམས་ཡིན་ན། འདས་ལམ་གྱི་རྗེན་དུ་མི་རུང་བས་ཁྱབ་པ་རྣམས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།

ཁམས་གོང་གི་རྗེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་ངན་སོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བསྒོམ་པའི་རང་རྒྱལ་དང་། འདས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

@124B འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམ་འཇུག་དགུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡུན་རིང་དུ་

སྟོམ་ནས། ཐེག་དམན་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་དེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་

ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་

ན། རང་གི་ཉིར་ལེན་

དུ་གྱུར་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ལས་འབྲེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདིར་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་འདུན་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དུ་གཉིར་བ་ཡོད་ན་བྱང་

ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

པ་རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ཁ་མའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་པར་

ཐལ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐྱོན་པ་དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི་གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཐྱོན་ཐོབ་པར་

@125A ཞེས། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་དམ་པར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱོན་པ་ལ་

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདུན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་གཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་མཚོན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་

བསྒྲེད་གང་ཞེག །གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒྲེད་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་འདོད་པའི་མིང་གི་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་

མདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ཀ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒྲེད་དེ་ནི་གཞན་དོན་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པར་

འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལ་རྩ་འི་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒྲེད་ཡིན་ན། རང་གི་

ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷག་བསམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་འབྱུངས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྗེས་པ་ཆོས་ཅན་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་

ཤིན་ཏུ་

@125B མཁས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྒྲེད་དེ་དང་། གཞན་དོན་འདོད་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་འགལ་བ་

ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན།

བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་མིང་གི་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེའི་ཚོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་རང་གི་བྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། སྨན་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱར་བའི་ལྷང་བ་བཞིན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ངོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དེ་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ ।དབྱེ་བ་ཞར་ལ་བརྗོད་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་

ཀྱི་གདམ་ངག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། རྩོད་སྤང་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉིར་བྱའི་དོན་བསྟན་པའི་ཐབས་མ་ནོར་པར་འདོམས་པའི་བརྗོད་བྱེད་

རྣམ་དག་དེའོ། གཉིས་

པ་ལ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདམས་པ་དང་། རྗེས་བསྟན་གཉིས། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་བཅུའོ། །ཡོན་ཏན་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་གདམས་པའི་གདམ་དག་རྣམས་ནི། གདམས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཐོག་ཕྱིར་དུ།@126A ཞེས། །གདམས་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ནི་རྗེས་བསྟན་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་གང་ལ་དང་པོར་ཐོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་

སུ་བསྟོང་བའི་དོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨྲས་པས་གདམས་པར་བཤིས་ཤིང་། དེ་ནས་ཕྱིས་མ་ཐོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བཤི་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉི་སྟོང་

ལས་ཀྱང་། དཀྱི་གདམ་ངག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ག་ལས་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་སྒྲུབ་པར་བཤི་ཞེས་གསུངས་པ་

ལས་སོ། དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སེམས་བསྒྲིད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྒྲིད་པར་ཁཱཏ་པའི་ཚོས་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་སྦྱབས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏོ། །སྐབས་

ཀྱི་མཐར་ཡང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གདམས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་དོན་

ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་དོན་ཀྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་

@126B པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གདམ་ངག་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་དུ་རིས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་པའི་ས་མཚམས་ནི་ལམ་མ་

ཞུགས་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྡུ་ལོག་གི་བར་ན་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཉེར་འཁོང་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ངས་སློབ་དཔོན་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། ཚོག་གསལ་ལས། བར་ཆད་མེད་པའི་ཚེ་ལ་གནས་པ་ནི་དེ་

དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་དེ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཆད་པའི་ས་མཚམས་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །བཞི་བ་ནི། གདམ་ངག་ལ་

ངག་གིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚོག་གསལ་ལས། འདོམས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། གདམས་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་ཡང་འདིར་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་གདམས་ངག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གདམ་ངག་གི་

དོན་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་དེ་གདམ་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རྒྱུ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གདམ་ངག་ལ་ངག་གིས་ཁྱབ་སྟེ། དོན་བསྟུས་སྤྲོན་མེ་ལས། གདམ་

ངག་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །དོ་བོ་ངག་གི་འཁོར་ལོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། འདོམས་པ་དང་ནི་གདམ་ངག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྐུ་ལ་གདམ་ངག་ཉན་པ་ལ་ཆོས་རྒྱུན་

@127A ཞེས། །གྲི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་དགོས་ཏེ། རྒྱུན་ལས། དེ་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གདམ་ངག་རྒྱ་ཆེན་རྣེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ཁྲབ་པ་མེད་དེ། གཞུང་དེས། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཚེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་བགྲོད་དེ། གདམ་ངག་ཉན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་གཞུང་དོན་ནི། སྒྲུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དོ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་བཞད་པའི་འོག་ཏུ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གདམ་ངག་བསྟན་པར་བྱ་

བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམ་ངག་ཉན། གདམ་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབས་པས་ཉམས་

སུ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ། ཐེག་ཆེན་གདམ་ངག་ཉན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡོན་ཏན་

རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གདམ་ངག་ཉན་པའི་དུས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། གདམ་ངག་ཉན་པའི་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉན་

པའི་ཕྱིར། ।

@127B ༎ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཇི་སྙེད། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྨྲི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བྱངས་ངེས། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་

བཞིན། སྐྲ་བཤད། གཅིག

དང་། ཐ་དད་བརྟགས་པ། ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན། མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་བདུན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་

སྡུག་བྱངས་ངེས་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དཾ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས། རབ་ཏུ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར།

བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་

བྱིས་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་བྱིས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་

@128A ཞེས། །ཡིན་ཏེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། རྩ་ཤེས་ལས།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྫུན་པར་མཐོང་

བ་ཡི། །དངོས་རྟེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ཚུལ་ནི། ཡབ་སྲས་

མཇལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོད་ངོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བྱེ་བྲག་

མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་

འགག་པ། སྟླ་བར་བྱ་བ་དང་སྟླ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤུགས་ཡོད་དེ། རང་རང་

ངོ་བོས་སྟོང་

@128B པའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་འདོད་ཅིང་། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་གང་ཞེག་

སྣང་བ་ལྟར། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་

རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རིགས་གནས་སྐྱ་མ་སྣོས་པ་ལ་དགོས་པ་

ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ནུས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དེས་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་མི་འཐུལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་གནས་གཉིས་པ་སྣོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྫུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། ཡང་

དག་ཡང་དག་མིན་པ་ཉིད། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཅན་དུ་འདུ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་མི་བསྟུ་བ་དང་།

@129A ཞེས། །བསྟུ་བའི་ཚུལ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆུ་ལ་སོགས་པ་དང་རྨི་ག་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མིན་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་

དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྟོག །དེ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྟོག །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། ཡང་ལོག་གཉིས་གང་

ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ཀུན་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྐྱུ་གྲུ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་

ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྱུབ་སྟེ། དོན་དམ་ལ། ཆོས་དོན་དམ་པ་དང་། ཡུལ་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དམ་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དམ་པའི་དོན་དང་

མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་དཾ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྟོས་པ་ཡི། །ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་བྱོལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་ མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་སུ་ནི་

མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོས་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྣབ་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམ་པ་དང་། འཇོག་པ་མཐུན་པའི་

@129B ཕྱིར་དེ་ན་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་

ཏེ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། བསྟུ་བ་མེད་པའི་རིག་པ་ནི། དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐོག་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་

དང་། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་ལ་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་གྲུ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཏི་མུག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་ལ། དེའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྤྲིང་

ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེ་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་ཞེན་པའི་

གཉི་སྐུག་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཞེག་དམ་པ་གང་ཞེག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་

@130A ཞེས། །འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། སྒྲིབ་གཅིག་ལ་རྫས་གཅིག་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་དང་། བདག་ཉིད་གཅིག་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་དང་། དོན་གཅིག །ལྡོག་པ་གཅིག །ཐ་དད་ལ། རྫས་ཐ་

དང་།ངོ་བོ་ཐ་དད། རང་བཞིན་ཐ་དད། དོན་ཐ་དད། ལྡོག་པ་ཐ་དད། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་གསུངས། འདིར་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་གནས་

ཏེ། བདེན་པར་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀུ་ཡོད་པ་གཉིས། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་། བདེན་པར་མེད་པ་ངོ་བོ་གཉན་མ་ཡིན། བདེན་སྟོང་ལས་ཀྱང་ཀུན་

རྩོབ་ཀུ་ཡོད་པ་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་ཡོད་པ་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་ཀུ8ན་རྫོབ་ཀུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བདེན་སྟོང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། ཕུང་

པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་

གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོང་པའོ། །ཞེས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར།

@130B དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་

བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་རྣམས། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྱལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལས་ཀྱང་།

ཐ་དད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མིན། །ཞེས་བདེན་གཉིས་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་བཞི། ལྷོག་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་བཞི་གསུངས། །དེས་ན། བུམ་པ་དང་། བློ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ངོ་བོ་ཐ་

དད་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བུམ་པ་ལ་བདེན་འཛིན་སྟོང་མི་ནུས་པ་དང་ བུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་

བདག་གི་སྟོང་པ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བློ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་བློ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་ ཐལ། བུམ་པ་དང་།

བྱམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད། འབྲེལ་མེད་དོན་གཉན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་དང་། བྱམ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།@131A ཞེས། །འདོད་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བྱམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་བྱམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་

ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་འབད་པས་བཙལ་མི་དགོས་པའི་སྐྱོན་བཞི་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱམ་པ་

དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་བཙལ་མི་དགོས་པ་ལ་

སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། དབུས་མཐའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་ཀྱི་རིགས་པ་བརྒྱད་བྱམ་

པ་ལྷ་བྱ་དང་། དེ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྣང་ནས་འགོག་ཚུལ། དགོངས་འགྲེལ་དང་། དབུས་མཐས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་

དབང་རྣམས་བདེན་གྱུབ་ཀུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བཀའི་དོན་ལ་མི་རྟོངས། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཆེན་བསགས་

@131B ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྟོངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། ། ཞ་

རོལ་ཕྱིན་ཚོགས་འགྲོ་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། འཇུག་པར། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཙོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པ་ཡི། །མདུན་དུ་འདར་ནས་དགེ་བའི་ལྷུང་གི་ཤུགས་

སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ།ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་གང་། །རྟེད་

བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྣད་བྱུང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རྟོངས་པ་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་

པའི་མདོ་ལས། ཀ་ཏ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྡུད་

དང་། སྣོ་སྦྱགས་འདོན་

པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་མྱོལ་ལོ། །ཞེས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་ཞེན་པ། སྟོ་བཀུར་གྱི་ལྟ་ངན་

ཡིན་ལ། དེའི་

@132A ཞེས། །དབང་གིས་སྤྲུག་བསྟལ་སྣ་ཚོགས་རྒྱོང་བར་ལུང་ཕྲན་རྩེགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །

དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་མཐོང་། །ཞེས་དང་། འཕྲུག་པར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་བྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱང་བྱུར་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་

རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་བསྐལ།། །མེད་པར་ཡང་དག

ཁང་པ་ཡི། །སྟེང་དུ་འཛོག་པར་བྱ་བ་ནི། །མ་ཁས་ལ་རྩད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་

པ་ཡང་མིན་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ལུས་པར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན།

@132B ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་མེད་པ་མ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན།རང་བཞིན་ཉིད་དུ་

རབ་གྲུབ་བྱུར། །ཞེས་རྩོད་བརྒྱག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀོན་མཆོག་རྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་

མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་སྤྲངས་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མདོ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་པར་བལྟ་བ་

རྟག་ལྟ་དང་། ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བལྟ་ཆད་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བདེན་སྟོང་ཡིན་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། འདོད་ན། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་

གཞུང་འདི་རང་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གལ་ཏེ་འདི་དག་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་

@133A ཀ།། །པའི་རྩ་ཤེའི་གཞུང་འདི་ཕྱོགས་སྡུ་མའི་གཞུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐུ་སྟེགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་སྐུ་སྟེགས་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་པ་ཉིད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་མེད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། དྲི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱང་ཡོ་

ལྟ་ཡོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱང་ཡོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ། །ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན། མེད་པ་

ཡང་ཡིན། གཉིས་

ཀ་ཡང་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་

ཡང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་པ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་གཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་

@133B ཡིན་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་འདི་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་

དབྱེ་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་སོང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན།

ཡོངཔ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་མིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཚོར་གསུམ། རྟ་བར་འདོད་ན། ཡོད་མིན་མེད་མིན། ཆོས་མིན། བོན་མིན་གྱི་རྟེ་བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་

བལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ནི། ལྟ་བ་རྣམ་དག་མིན་པར་ཐལ། རི་བོང་གི་རྭ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཁོ་ན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རི་བོང་རྭ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཡོངམིན་མེད་མིན་གྱི་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། རི་བོང་གི་རྭ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འཚོར་གསུམ། འདོད་ན། རྒྱང་ཁན་གྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད། ཡང་དག

པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་སོགས་ཡོད་པ་མིན་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྟེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མིན། མེད་པ་ཡང་

@134A ཞེས་། །མིན།ཞེས་གཉིས་ཀ་ཡང་མིན། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡང་མིན་པར་བལྟ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱང་ཕན་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཚད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚང་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་

པའི་མེ་གྱེན་ལ་འབབ་བ་དང་ཆུ་འཐུར་དུ་ལྟུང་བ་སོགས། རྒྱང་ཕན་ཁོནི་ཡོད་པར་འདོད། ཁྱོད་ནི་ཡོད་པ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པར་ཁྱོད་རང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ཅིང་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར། ཨ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་བའི སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་ཀུན་

མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོ་ནས་སྟོང་ཉིད་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། །སྤྱིན་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་

མཚང་བ་མེད་པ་དང་། །བཟོད་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། །བསམ་གཏན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། །ཤེས་རབ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་།

@134B རྒྱུད་བླ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལགā་ལྡ་དང་། ལུས་བྱིང་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ལྷ་བཟོ་བ་དེས་འཁོར་ལོས་

བསྒྲུབ་རྒྱལ་བྱི་སྐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ཁུངས་པ་མ་ཚང་བའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་

སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །བྱང་གསལ་ལན་གདབ་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་རིགས་ལམ་དུ་མ་དང་སྦྱར་ནས། རྒྱུ་བློ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་བོ། ཞེས་སྦྱོར་

པར་བྱེད་ན། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་པ། །གཞན་དང་གཞན་ལ་མཁས་པ་དག །གང་ཞིག་ཡན་ལག་གང་ཤེས་པ། །དེ་གཞན་དེས་ཟིན་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་འདི་ལ་ཁྱེད་ཀྱན་གྱིས། །ང་ཡི་གཟུགས་

ནི་གྱིས་ཤིག་ཅེས། །མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ། བཀའ་ཡི་རས་ནི་བྱིན་པ་དང་། །དེ་ནས་དེ་ནི་ཐོས་གྱུར་ཏེ། །རི་མོའི་ལས་ལ་རབ་སྦྱོར་རོ། །དེ་ལ་མངོན་བར་སྦྱོར་རྣམས་

ཀྱིས། །གཅིག་གཅིག་ཡུལ་

གཞན་སོང་གྱུར་བ། །དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་སོང་བས་ན། །དེ་མ་ཚང་ཕྱིར་རི་མོ་དེ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པར། །མི་འགྱུར་བཞིན་ཞེས་དཔེར་བྱས་སོ། །དེ་རྣམས་འབྲི་བྱེད་གང་དག་ཡིན། །

@135A ཀ།། །སྒྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་མོད། །དེ་ལ་ཡང་སྟོན་གདིངས་པས་ཆོག

སྟེ། ཁྱེད་འདི་ཚོགས་ལྷ་འདྲེའི་རྣ་ལམ་དུ། །ཆོས་འདེན་པ་བས་ནི་བོན་སྒྲ་སྐན། །ཡ་སུ་ར་ཡི་རྒྱལ་ཁམས་སུ། །མ་ཁས་པ་བས་ནི་སྟོན་པ་བྱིམ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་

སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཁོང་གཉིས་རྒྱ་ཡུལ་འཁོར་ནས་སྣར་ཡང་སྟིབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཐོ་བཟང་མཁྱེན་བརྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་

བྱགས་པའི་འོད་ཀྱིས་ས་སྟེང་ཁྱབ་བྱང་ལོག་པར་སྣ་བའི་འབྱང་པོའི་བྷ་རྣམས་སུན་པའི་ཁྱང་བུར་སྐྱབས་སུ་བཟུང་སྟེ་མི་སྣའི་བརྟུལ་ཞུགས་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་བྱུར་ཐུབ་བསྟན་པད་ཚལ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་སྐལ་

བཟང་ཤང་དྲུག་ལྡན་པའི་ཆོ་གས་རྣམས་ལེགས་བཤད་སྤྲང་རྩི་དགའ་སྟོན་མྱངས་པས་འཕྱང་ལྷོང་རོལ་བས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྲབ་གྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོ་གས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ན་

ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། བདེན་པར་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲྀབ་

@135B སྟེ།། བྱང་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་ཆད་མཐའ་བསལ། ཡང་དག་པར་མི་མཐོང་ཞེས་པས་རྟག་མཐའ་བསལ་ནས། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག

ན་རེ། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲྀབ་སྟེ། རྫུན་བ་ཡིན་ན་རྫུན་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫུན་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། རྫུན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་གཞི་གྲུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཁྲྀབ་ཅེས་དམ་བཅའོ། ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་

གྱི་སྐྱང་འདས་

བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། སྐྱ་

ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུ། །ཞེས་དང་། ཚོགས་གསལ་ལས། གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་

རེ། བདེན་པ་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བདེན་པ་ཡིན་པར་གྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་བདེན་པ་ཡིན་པ་

དང་། བདེན་པར་@136A ཞེས། །གྱུར་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། འོ་ན་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་

པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱང་འདས་བདེན་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་

ཁྱོད་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁྱོད་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་སྣང་རུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གཤེགས་

སྙིང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཇི་སྙེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། ཤེས་བྱའི་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་བློས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་ཚེས་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། །མཐོང་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་

@136B པ་སྒེ་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཀྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་དོར་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཆོས་

ཅན། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱེག །སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱེག །དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་

གྲངས་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐ་སྙད་

ཙམ་དུ་ཡང་

མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱེ། ཏེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་

པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱེ། ཏེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས།

@137A ཞེས། །དེ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན། དེར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར།

འདོད་ན་སྐྱེ། །སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་

བདེན་པ་

བཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག །རང་ལུགས་ལ་འདི་

ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གཅིག་ལ་ཡོད་ཅེན། ཞེས་དང་།

དེའི་ལན་དུ། དེ་ལ་སྟུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་ཆུགས་སོ། །འགོག་བའི་བདེན་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ། ।

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཟཁད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་ཟཁད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲ་རིའི་བུ་ལ་

@137B འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །མི་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་

མཐོང་ངོ་། །སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་མི་སྤྱོད་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །གཟུགས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་

སུ་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་རིའི་བུ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་གིས་སྟོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་

ཀྱིས་གཟུགས་སྟོང་པ་

@138A ཨཱཿ །མིན་ཞིང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་

མ་ཡིན། ཆོར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་མ་ཡིན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་

ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། གཟུགས་ལས་གཞན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་མེད། ཚོར་བ་ལས་གཞན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་མེད། འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་མེད། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་གཞན་

ན་སྟོང་པ་ཉིད་མེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཚོར་བ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདུ་ཤེས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་

དོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་

ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཉིད་གཟུགས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཉིད་ཚོར་བའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཉིད་འདུ་ཤེས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཉིད་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་། འདུ་

@138B ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ནི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེ་མ་

ཡང་མིང་ཙམ་སྟེ། ཡུལ་ན་གནས་པ་མིན། ཕྱོགས་ན་གནས་པ་མིན། །སྐྱེ་མ་མཐོང་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བལ་བ་མཐོང་བ་དང་མཚུངས་པའོ། །དོ་བོ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པ།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ།རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྐྱེ་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་།

འགག་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། གནས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། འཕེལ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། འགྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་

མི་མཐོང་དོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མིང་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ལ་བཅོས་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་བློ་བུར་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། མིང་

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་དོ། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་ན་མངོན་བར་མི་ཞེན། །ཤྲ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་

@139A ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བདག་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་མོད་ཀྱི་བདག་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་མ་ཡིན། སྲོག་མ་ཡིན། གསོ་བ་མ་

ཡིན། སྐྱེས་བུ་མ་ཡིན། གང་ཟག་མ་ཡིན། ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཤེད་བུ་དམིགས་སུ་མེད་དེ། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ནི་གང་གི་

མངོན་པར་ཚགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་ངག་པར་མི་དམིགས་ཏེ། ཤྲཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཡིན་

ནོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་

གལ་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་དག་སྟོང་ཤྲཱ་རིའི་བུ་དང་། མཱི་གལ་གྱི་བུ་ཤ་སྟག་གིས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདམ་བུའི་ཚལ་ལམ། འོད་མའི་ཚལ་ལམ། བུ་རམ་གྱི་ཤེང་གི་ཚལ་ལམ། སྐྱེ་གུ་མའི་ཚལ་ལོ།

@139B འབྲས་ཀྱི་ཞིང་ངམ། ཏིལ་གྱི་ཞིང་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱུང་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་བའི་ཤེས་རབ

ཉེན་གཅིག་བསྟོམ་པའི་བརྒྱའི་ཆ་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་སྟེང་གི་ཆ་དང་། བརྒྱ་སྟོང་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་དང་། གྲངས་སུ་དང་། ཆད་ཡང་། བགྲང་བར་ཡང་། རྒྱུར་ཡང་། དཔེར་ཡང་། ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །ཤྲཱ

རིའི་བུ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཉེན་གཅིག་བསྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར

བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤྲཱ་རིའི་བུ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །ཤྲཱི་རིའི་བུ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་དག་སྟོང་ཤྲཱི་རིའི་བུ་དང་མཚོ་གལ་གྱི་བུ་ཤ་སྟག་གི་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཤྲཱི་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག

རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་སྟོང་ཤྲཱི་རིའི་བུ་དང་། མཚོ་གལ་གྱི་བུ་ཤ་སྟག་གིས། དཔེར་ན་འདམ་བུའི་ཚལ་ལམ། (X)˙(X)˙(X)ཤྲཱི་རིའི་བུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་སྟོང་ཤྲཱི་རིའི་བུ་དང་། མཚོ་

@140A ཞེས། །གལ་གྱི་བུ་ཤ་སྟག་གི་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི། ཤྲཱི་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ག(NG+G'A)འི་གླང་གི་བྱེ་མ་སྐྱེད་དག་སྟོང་ཤྲཱི་རིའི་བུ་དང་། །མཚོ་གལ་གྱི་བུ་

ཤ་སྟག་གིས་དཔེར་ན་འདམ་བུའི་ཚལ་ལམ། (X)˙(X)˙(X)ཤྲཱི་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གཅིའི་གླང་གི་བྱེ་མ་སྐྱེད་དག་སྟོང་ཤྲཱི་རིའི་བུ་དང་། མཚོ་གལ་གྱི་བུ་ཤ་སྟག་གིས་དཔེར་ན་འདམ་

བྱའི་ཚལ་(X)་(X)་(X)་ཤྲཱི་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ག(NG+G'A)འི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྐེད། དགེ་སློང་ཤྲཱི་རིའི་བྱ་དང་མཱོ་གལ་གྱི་བུ་ཤ་སྦྱག་གི་དཔེར་ན་འདམ་བྱའི་(X)་(X)་(X)་ཤྲཱི་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་བྱང་

ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ག(NG+G'A)འི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྐེད། དགེ་སློང་ཤྲཱི་རིའི་བྱ་དང་མཱོ་གལ་གྱི་བུ་ཤ་སྦྱག་གི་དཔེར་ན་འདམ་བྱའི་ཚལ་ལམ་(X)་(X)་(X)་ཤྲཱི་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་བྱང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་ག(NG+G'A)འི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྐེད་(X)་(X)་(X)་ཤྲཱི་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ག(NG+G'A)འི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྐེད་(X)་(X)་(X)་ཤྲཱི་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

ག(NG+G'A)འི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྐེད་(X)་(X)་(X)་ཤྲཱི་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་ནུབ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ག(NG+G'A)འི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྐེད་(X)་(X)་(X)་ཤྲཱི་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ག(NG+G'A)འི་སྒྲུང་

@140B གི་བྱེ་མ་སྐེད་(X)་(X)་(X)་ཤུ་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་སྟེང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ག(NG+G'A)འི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྐེད་དགེ་སློང་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མཻ་གལ་གྱི་བྱ་ཤ་སྟག་གིས་དཔེར་ན་འདམ་བྱའི་ཚལ་ལམ། འོང་མའི་ཚལ་ལོ། །

བྱ་རམ་གྱི་ཤིང་གི་ཚལ་ལམ། འབྲས་ཀྱི་ཞིང་ངམ། ཏིལ་གྱི་ཞིང་ལྟར་གང་བར་བྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒོམ་པའི་བརྒྱའི་ཚར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྱོ། །སྟོང་གི་ཚར་ཡང་། བརྒྱ་སྟོང་གི་ཚར་ཡང་། གྲངས་སུ་ཡང་། ཚར་ཡང་། བགྲང་བར་ཡང་། རྒྱུར་ཡང་། དཔེར་ཡང་ཉེ་

བར་མི་འགྱོད། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བུས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་

དགྲ་བཅོམ་པའི་ཤེས་

རབ་དང་། གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཞེས་རབ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་

རབ་གང་ལགས་པའི་ཞེས་རབ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབྱེ་བ་མེད་པ། དཔེན་ན། མ་སྐྱེས་པ། ངོ་བོ་མེད་པ། སྟོང་པ་ལགས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དབྱེ་བ་མེད་པ། དབེན་པ་མ་སྐྱེས་པ། ངོ་བོ་མེད་པ།@141A ཞེས། །སྟོང་པ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བའམ་ཞུད་པར་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་

པའི་ཞེས་རབ་གདུགས་གཅིག་བསྟོམ་པ་གང་ལགས་པ་དེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་རབ་ཟླ་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱི་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ཤྲཱི་རིའི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་ཞེས་

རབ་ཉིན་གཅིག་བསྟོམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་ཞེས་འབྱས་བུ་གང་གི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉེ་བར་གནས་སམ་ཅི། ཤྲཱི་དེའི་བུས་གསོལ་བ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤྲཱི་དེའི་བུ་དེ་ཇི་སྐམ་དུ་

@141B སེམས། ཇིག་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདི་སྐམ་དུ་བདག་ཅག་གི་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྱ་ངན་འདའོ་སྐམ་དུ་སེམས། ཤྲཱི་དེའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

ཤྲཱ་རིའི་བུ་དེས་ན་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། གང་འདི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་རབ་གང་ཡིན་པ། དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཞེས་

རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒོམ་པའི་བརྒྱའི་ཚར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། སྟོང་གི་ཚར་ཡང་། བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་གི་ཚར་ཡང་། གྲངས་སུ་ཡང་། ཚར་ཡང་། བགྲང་བར་ཡང་། རྒྱུར་ཡང་། དཔེ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་དེ་ཇི་

སྙམ་དུ་སེམས། ཇི་ག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙམ་དུ་བདག་ཅག་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱད་དེ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་

བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བསྒྲུབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ལ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་བཞི་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་

@142A ཞེས། །ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་

དུ་མེད།

གྲངས་མེད། ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ནས་འདའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། ཤྲཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤྲཱ་རིའི་

བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོད་དེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་

སུ་དག་པར་

བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐོབས་བཟུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ལ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་བཞི་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།

སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད། གྲངས་མེད།

ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདའ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་སྲིན་བུ་མི་ཞྱེར་ནི་འདི་ལྟར་བདག་གི་སྣང་བས་འཛམ་བུའི་གླིང་ཀུ་ཏ་སྣང་

@142B བར་བྱའོ། །བདག་གི་འོད་ཀྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་གསལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་

སྦྱོད་དེ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ལ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་

སོ་ཡང་དག་པའི་

རིགས་པ་བཞི་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་

སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད། གྲངས་མེད། ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདའ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །འྱྲ་རིའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར་བས་ནི་འཛམ་

བུའི་གླིང་ཐམས་ཅད་སྣང་བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །འྱྲ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱད་དེ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་

བྱས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་བ་བཙུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་།

སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་།

@143A ཞེས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ སེམས་ཅན་གཞལ་

དུ་མེད་པ་གྲངས་མེད་པ། ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཅོམ་ ལྡན་འདས་

ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ ལམ་ཡོངས་སུ་

སྤྱོང་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱི་བྱུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཤྲཱི་བྱུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

པོ་ནི་སེམས་དང་པོ་

བསྒྲིད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཧ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་གནས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད། ཕྱིར་

མི་སྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཐོབ་པར་བྱེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྨིན་བར་བྱེད་དོ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་འདི་སྐད་ཅེས་

@143B གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། རྒྱ་ཆུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨིན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་ལགས།

དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་

ལ་སྦྱོང་པ་ནི་སེམས་

དང་པོ་བསྒྲིད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐུགཀ་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་གནས་སུ་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་ཤྲཱ་རིའི་

བུ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བ་བཟུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དང་། བསྟན་པའི་

གནས་ལྟ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྐོམ་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་

དང་། བྱན་པ་ཉིར་བཞག་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་

པའི་ལམ་ཡན་

@144A ཞེས། །ལག་བརྒྱད་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མི་འཇིག་པ་བཞི་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་བཞི་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྐྱེམ་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་།

མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་

བས་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་

ས་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་དག་རབ་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་ཟེ་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་དག་རབ་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་དག་རབ་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོས་

བསྐྱེད་བའི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་རྣམས་རབ་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་རབ་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་རབ་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན། འཐབ་བྱལ་གྱི་ལྷ་

@144B རྣམས་རབ་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་རབ་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན། འཕྲུལ་དགའི་ལྷ་རྣམས་རབ་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་(X) ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་(X) ཚངས་པ་མདུན་

ན་མདོན་གྱི་ལྷ་རྣམས་(X) ཚངས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་(X) ཚངས་ཆེན་པའི་ལྷ་རྣམས་(X) འོད་ཆུང་གི་ལྷ་རྣམས་(X) ཚད་མེད་འོད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་(X) འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་(X) དགེ་ཆུང་གི་ལྷ་

རྣམས་(X)ཚོད་

མེད་དགེ་བའི་ལྷ་རྣམས་(X)དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་(X)སྨིན་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་(X)བསོད་ནམས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་(X)འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་རྣམས་(X)འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་(X)

མི་གཡོ་བའི་ལྷ་རྣམས་(X)མི་གདུང་བའི་ལྷ་རྣམས་(X)ལེགས་མཐོང་གི་ལྷ་རྣམས་(X)རབ་ལྡའི་ལྷ་རྣམས་(X)འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་(X)ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་(X)རྣམ་

ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་(X)ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་(X)འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་རབ་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་འཇིག

རྟེན་དུ་སྐྱོའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱོའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱོའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱོའོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་

དུ་སྐྱེའོ། །བྱང་ཆུབ་

@145A ཞེས། །སེམས་དཔའ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་

དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཨུ་རིའི་བུས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོན་ཡོངས་སུ་སྨིན་བར་བགྱིད་པ་ལགས་

སམ། འོན་ཏེ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཨུ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཡོངས་སུ་སྨིན་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ནི་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྨིན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཞིག་སྨིན་པ་པོ་

ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་བའི་

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་པོ་ཡིན་ནོ། དགེ་བའི་ཆོས་གང་དག་གིས་སྤྲིན་པ་པོ་ཡིན་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བ་བཟུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དང་། བསྒྲབ་པའི་གནས་ལྟ་རྣམས་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་

གསོ་སྦྱོང་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་རྣམས་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་རྣམས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་རྣམས་དང་། འཕགས་པའི་

བདེན་པ་བཞི་

@145B རྣམས་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་བྱུག་རྣམས་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་རྣམ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་རྣམས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་རྣམས་དང་། དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་དང་། སྟོབས་ལྔ་རྣམས་

དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྣམས་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་རྣམས་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་

དང་། སྟོང་པ་

ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྐྱོ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་འཇིག་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྣམས་དང་། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

དྲུག་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེ་བཙུན་བྱིས་གསུང་ཚུལ་ནི།

སྤྲུབ་དང་། ཞེས་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་བྱིས་བཀླལ་བའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་སོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གོ་བདེ་བར་བསྟན་ནས་བརྩོད་ན། ཤེས་རབ་ལ་གདམས་པའི་ཚུལ་དང་། ཐབས་མཁས་

ལ་གདམས་པའི་ཚུལ། རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་

རྣམ་གཡེང་@146A ཞེས། །གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་ལོ་སྟོམ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཡེང་།

གི་རྣམ་རྟོག་བཅུའི་གཉེན་པོར་ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྟོམ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྟོ་ནས་ཚོས་སྐུ་སྒྲུབ་དུ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། དེས་ན་བརྩོད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བཅུས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། དངོས་པོའི་རྒྱུ་

མཚན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། སྒོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་རྣོ་པར་རྟོག་པའི་རྣོ་པར་གཡེང་བ་དང་། སྐུང་བ་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་

གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། དུ་མའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་

@146B པར་གཡེང་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མིང་ཌི་ལྟ་བ་བཞིན་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། དོན་

ཌི་ལྟ་བ་བཞིན་མིང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་དག་སྒོང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་

དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། འདྲན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་ཞེས་རབ་བསྒོམ་དགོས་སོ་ཞེས་

རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་དེས། འཛམ་བུའི་གླིང་ནས་བཟུང་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚལ་

རྣམ་པ་དྲུག་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་ཀྱང་ཞེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་མཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་ནུས་མཐུ་རྟོགས་

@147A ཞེས། །པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཚལ་བྱུག་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་བྱུག་ཇི་ལྟར་བྱ་ཆོས་མཐུན་ཞེན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དོད་ནི། འདམ་བུའི་ཚལ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དོད་ཐམས་

ཅད་ལས་ཉོན་ཀྱི་གནོད་པ་ཆུང་བ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རྩེ་མོ་ནི། འོང་མའི་ཚལ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། འོད་མ་མཆོག་གྱིས་བཅད་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ཐོབ་ནས་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་བཅད་པར་མི་

རུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་བཟོད་པ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་ཤིང་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། བྱ་རམ་གྱི་ཤིང་མངར་བའི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་བཞིན་དུ་འདི་ཐོབ་ནས་ལས་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་ཞིང་། བདེ་འགྲོ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

དེའི་ཆོས་མཆོག་ནི། སྨིག་མའི་ཚལ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། སྨིག་མས་རང་གི་ཤུན་པ་སྡུར་དུ་འཞིགས་པ་བཞིན་དུ།འདིས་ཀྱང་མཐོང་སྣང་གྱི་ཤུན་པ་སྡུར་དུ་གཅོད་པའི་ 14c6) ཕྱིར། དེའི་མཐོང་ལམ་ནི། འབྲས་ཀྱི་ཚལ་དང་

ཆོས་མཐུན་ཏེ། འབྲས་དེ་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ་དང་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག་སྟེ། དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒོམ་ལམ་ནི་ཏིལ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། ཏིལ་ལ་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་རིགས་

མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ནུས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྤོམ་གྱི་ལམ་ཏོག་རིགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ནུས་པ་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚལ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

@147B དེ་ནོས་ཀྱི་ཚལ་ལ་བཟང་དན་འབྲིང་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཏོག་པའི་ཆོས་དྲུག་སོ་སོར་ཡང་དབང་པོ་ཆེ་འབྲིང་རྣལ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཏོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་

དེ། དཔེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏིལ་གྱི་ཚལ་ལམ། ཞིང་ལྟར། ཞེས་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་དཔེ་དང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་

གནས་ཀྱི་དཔེ་དེ་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་དཔེ་གཅིག་གིས་མཚོན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཇོ་ས་ལ་རྟོགས་པའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་

པ་ཡོད་པ་གང་ཞེག །དེ་ལྟ་བུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་ན་གཞུང་འཆད་པ་པོ་མི་མཐས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་། མི་ཐོང་བ་དང་སྐོམ་

པའི་ལམ་དག་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འདམ་བུ་ལྟར། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་གནོད་པ་ཆུང་དུ་མི་བཟོད་པ་དང་། འོད་མ་ལ་མེ་དང་མཚོན་དག་གིས་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའི་གནོད་བྱེད་ཕྱད་ཀྱང་དགེ་བའི་

རྩ་བ་མི་ཚད་པ་དང་། བུ་རམ་ཤིང་དང་འདྲ་བར་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོག་ཀྱང་ངན་སོང་ཚད་པའི་ཕྱིར་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་རྒྱུན་མི་ཚད་པའི་སྤྱོད་བས། ཆོས་སྐོམ་པའི་མངར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་དང་། སྨིག

@148A ཞེས། །མ་དང་འབྲ་བར་སྐྱུར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་དང་འབྲ་བར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཅི་ལྟར་

མཐོང་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལ་དང་འབྲ་བར་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཐ་མི་ཐད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དུས་གཞན་དུ་སྐྱོམ་པ་ལ་སྣང་སར་པའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཔེ་དྲུག་པོ་རྣམས་

ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚལ་སྐྱོས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞིང་དྲོ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཐ་མི་དད་པར་ཤེས་

པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་ཅིག་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྟ་མ་སྟ་མ་སྐྱོས་པ་ནི། དཔེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དང་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཐ་མར་ལམ་སྐྱོས་

པ་འདི་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཉེས་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་གཞན་དང་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དཔེ་གཞན་དེ་ཅི་སྟེ་མ་བརྗོད་

ཅེ་ན། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་བསྡུས་པའི་ངོ་བོར་ཉེས་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡོད་དེ། སོ་སོར་དཔེར་བརྗོད་པར་བརྟགས་ན་ནི་དཔེ་ཇི་སྙེད་གཅིག་བརྗོད་པར་

@148B བྱ་ཞེང་། ཉེ་བར་ཟཁད་པ་ལ་མི་མཁས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་ངག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་ཤྲཱི་དེའི་བྱ་དང་མོའུ་གལ་གྱི་བྱ་དང་འདྲ་བ་ཤ་སྟག་གི་ཞེས་གང་གསུངས་པ་འདིས་ནི་ཇི་སྙེད་གསུངས་པའི་རྟོགས་

པ་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉིན་གཅིག་བསྒོམ་པས་བདེན་སྟོང་བསྒོམ་པའི་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཏེན་པར་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། མཐུ་དང་། རིགས་དང་། རྒྱུ་དང་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་

ཡི་ཆར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲངས་ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་ཆར་ཡང་ཞེས་པའི་མཐུའི་ཁྱད་པར། བགྲང་བར་ཡང་ཞེས་པས་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྒྱུར་ཡང་ཞེས་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར། དཔེར་ཡང་ཞེས་པས་དཔེ་ལས་འདས་

པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། འདིས་ནི་ཉིན་གཅིག་བསྟོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་

རབ་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། མཐུའི་ཁྱད་པར་དང་། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། དཔེ་ལས་འདས་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། གྲངས་དང་ཞེས་པའི་

@149A ཞེས། །བར་དུ་གྱངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་དང་། ཚར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུའི་ཁྱད་པར་རོ། བགྱང་བར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་རིགས་ལ། དེ་བགྱང་དུ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རྒྱུར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཤེས་རབ་དེ་ནི་འདིའི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་འང་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྩོད་

ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་

འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་

ཤེས་རབ་དང་། གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཞེས་པའི་བསྟན་གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱ་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

བཀའ་སྩལ་ཏོ།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་རྟོད་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་སྟོང་ཉིད་གཅིག་བསྟོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེས་བདེན་སྟོང་བསྟོམ་པའི་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་

པར་མི་རྣམ་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་དེ་རྣམས་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམས་པ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་

@149B མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བདེན་སྟོང་ཉིད་གཅིག་བསྟོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །ཆོས་

སྐུ་སྲུང་དུ་འཐོབ་པ་དང་། དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། ལྷའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་རབ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་རབ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་རབ་མེད་ན། མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྨིན་གཤས་ཆོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྨིན་བ་མེ་ཁྱིར་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དུ་མས་གླུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྟོང་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐོས་

ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རབ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པས་དེ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཞུས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཤྲཱ་

རིའི་བུ་འདི་ཇི་སྟམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་རབ་ཉིན་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་འབྲས་བུ་གང་གི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་།

@150A ཞེས། །ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། སྤྲུར་བ་དང་རྟོགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པས་དགེ་བ་བཅུའི་

ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུན་ཀུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཞེས་རབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པས་སྨིན་གཏས་སུ་གྱུར་པ་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་དོན་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར།

དག་དོན་སྒྲིལ་ན་བྱང་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་རྫོས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་

ཞིང་།

ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སྐུ་སྐྱེ་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལོང་གཅིག་ཅེས་གདམས་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་

ཆོས་

ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གསལ་བར་བསྟན་པས་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་མེད་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་

@150B འགྲེལ་ལ་རྒྱུ་ནག་ཏ་ཤད་གིས་བྱས་པ་བཞིན་དུ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཞི་ཡིན་མི་ཤེས་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། བདོག་པས་བྱིལ་དགོས་ཉེ་ན་གང་འོ། ༥ སྡུང་བཞིའི་ཚུ་གཉིར་ལས་འོངས་པའི། །དཔལདན་

སྐུ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འོད་ཕུང་གིས། བདེན་བཞིའི་མུན་པ་བསལ་དུ་གསོལ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་

སྡུ་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་དྲང་ངེས་གོ་རིམས་སོ་སོའི་རང་བཞིན་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་བྲུག །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་ལ་

བདེན་པ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་གསུང་རབས་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས། འདི་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་གོམ་པར་བྱས་པས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་

འགྲུབ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུ་བ་ལས། བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྣྲས་པ། བསྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་འགྲུབ་བའི་དོན་ཀྱི་

བདེན་པའི་

དོན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་གཟིགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་

ལས།@151A ཞེས། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་དེ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པར་བདེན་པའི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་གཟིགས་ཤིང་མཐོང་གིས། བྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

ཡང་དག

པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་མི་ཤེས་མི་མཐོང་བས་ན་དེའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཐར་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་དེར་གྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤྱན་ཀུན་གཉིས་

རྣམ་སྤྲུང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་གྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། གོལ་བ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་

ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམ་པའི་ཚེ། དང་པོར་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེའི་འོབས་ལྟར་དུ་སྣང་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འབྱུང་། དེ་རྗེས་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤོང་འདོད་

འབྱུང་། དེ་རྗེས་སྡུག་ཀུན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་། དེ་རྗེས་ལམ་བདེན་རྟུད་ལ་བརྟེན་འདོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནད་པ་འགའ་ཞིག །དང་པོར་ནད་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་

@151B འདོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོང་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ནད་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྨན་བརྟེན་འདོད་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།

ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྦྱངས་བྱ་ལ། བདེར་གནས་ཐོབ་བྱསྨན་ནི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། སྨྲ་བསྟལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། ཤེས་བྱ་སྦྱང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱ། ཞེས་

གསུངས། བཞི་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་ཟཁད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་

བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། སྨྲ་བསྟལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྨྲ་བདེན་འཆད་པ་ལ། ཟཁད་བྱའི་

ལྷང་

དགོད་པ་དང་། ལྷང་གི་དོན་ཟཁད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། སྨྲ་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱི་ཀུང་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་

གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་དང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་། ཡི་དྭགས་རྣམས་དང་། མི་རྣམས་དང་། ཤིན་གྱི་ལུས་འཕགས་དང་། ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་དང་།

@152A ཞེས། །བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་

བྱེད་དང་། ཚངས་རིས་དང་། ཚངས་པའི་མངྒན་ཀ་འདོན་དང་། ཚངས་ཆེན་དང་། འོད་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་འོད་དང་། འོད་གསལ་ལ་དང་། དགེ་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་དགེ་དང་། དགེ་རྒྱས་

དང་སྨིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་རྟོག་སྣང་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོ་དང་། འོག་མིན་

དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་སེམས་

ཅན་སྐྱེ་བའོ། །སྐྱེ་བའི་གནས་གང་ཞེན། སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཏེ། ལྷུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་ནོ། །ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་

ལ་ནི་རི་རབ་དང་། གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། གླིང་བཞི་དང་། བར་གྱི་གླིང་བརྒྱད་དང་། ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཕྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་། རི་རབ་ཀྱི་བར་རིམས་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་དང་། སུམ་

ཀྱ་

@152B རྫ་བགསུམ་གྱི་གནས་རྣམས་དང་། འཁོར་ཡུག་གི་རི་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། གཟུགས་ན་

སྟོང་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་མིན་གྱི་གནས་གཞན་དག་དང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གཞན་དག་དང་། ཚ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་དང་།ཁང་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་དང་། དུད་འགྲོ་

དང་ཡི་དྭགས་དེ་དག་ཁ་ཅིག་གི་གནས་གཞན་རྣམས་དང་། ཉི་མ་རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཕྱོགས་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱ་བསྟོང་དང་། ཉི་མ་སྟོང་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་སྟོང་དང་། ཤར་

གྱི་ལུས་འཕགས་སྟོང་དང་། འཛམ་བུགླིང་སྟོང་དང་། ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་སྟོང་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་སྟོང་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་།

དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲལ་དགའ་དང་།

གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གཞན་སྟོང་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་གཞན་སྟོང་པོ་འདི་ནི། སྟོང་སྤྱི་ཕྱག་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་སྤྱི་ཕྱག་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གང་

ཡིན་པ་འདི་ནི། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་

@153A ྈ། །བྱའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི། འཁོར་ཡུག་ཆེན་པོས་ཀུན་ཏུ་བསྐོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།

མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་སྟོང་དུ་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་ངམིགས་ཀྱི་གསལ་བ་དང་

བཞི། དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གང་སྐྱེ་བ་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ལ། ཞེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་�couldདང་པ་དང་། སྣོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁའདང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་བརྒྱད་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་ཁའདང་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེ་བ་

མི་སྤྱིན་ཞིང་མི་སྟེར་བས་ན་དམྱལ་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་སོང་བའི་སྐོམ་པ་དང་ལྡན་པས་ཡི་དྭགས། མི་ལྟར་འགྲེང་སྟེ་མི་འགྲོ་དུད་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དུད་འགྲོ། ཡིད་ཤས་ཆེ་བཅམ། སྐྱེ་རྒྱའི་

བདག་པོ་ཤེད་ཀྱི་བྱ་ཡིན་པས་མི། བླུང་འདི་ལ་ལྷོས་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ཤར་ན་ཡོད་ཅེང་། ལུས་ཉིས་འགྱུར་གྱི་འཕགས་པས་ན་ཤར་ལུས་འཕགས། ཤིང་འཇམ་བུས་མཆོག་པས་བླིང་ཡིན་པས་

@153B ན་འཇམ་བུ་བླིང་། འདི་ལ་ལྷོ་ཞེས་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བླིང་གཞན་རྣམས་ནི་འདི་ལ་ལྷོས་པའི་རི་རབ་ཀྱི་ཤར་ནུབ། བྱང་རྣམས་ན་ཡོད་ཅེང་འདི་ནི་འདི་ཉིད་ལ་ལྷོས་པའི་རི་

རབ་ཀྱི་ལྷོའི་ཕྱོགས་ན་

ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནས་ནུབ་ཡིན་ཞིང་། ལོངས་སྤྱོད་ཕལ་ཆེར་བ་ལང་ལ་སྤྱོད་པས་ན་ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད། འདི་ནས་བྱང་ཡིན་ཞིང་། འཆི་ཁར་སྐྱ་མི་སྣ་ཤས་པ་འབྱུང་བས་ན་བྱང་སྐྱ་མི་

སྣ་ཤ། རྒྱལ་ཆེན་

བཞིའི་སྡེར་གཏོགས་པས་ན་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ། ལེགས་དཔྱད་ལྷན་ཅིག་བྱས་པ་རྣམས་དེར་སྐྱེས་པས་སྲུམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་པ་སྟེ། ཧོར་ལྷ་བརྒྱད། ཀི་མ་བཅུ་གཉིས། དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག །ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་

གཞོན་ནུ་གཉིས་ཀ། །སྲུམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་མམ། གཡས་གཡོན་ན་དབང་པོ་དང་ཀེ་དབང་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག །བརྒྱ་བྱིན་དང་སུམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པས་ན་སུམ་ཙུ་རྩ་གསུམ། ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པ་

དང་བྲལ་བས་ན་འཐབ་བྲལ། ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་ལྷག་པར་ཕྱེ་བས་དགའ་སྟན། རང་གི་སྣུལ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པས་ན་འཕྲུལ་དགའ། གཞན་གྱི་སྣུལ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དབང་དུ་བྱེད་པས་

ན་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད། ཚངས་པའི་རིས་ན་གནས་པས་ཐམ། དེའི་འཁོར་ཡིན་པས་ན་ཚངས་རིས། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདུག་སྟེ་གསང་ཆོག་འདོན་པས་ན་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན། ས་གོང་

@154A ཞེས། །མ་རྟམས་ལས་འོད་ཆུང་བས་ན་འོད་ཆུང་། ས་འོག་མ་རྟམས་ཀྱིས་འོད་ཀྱི་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་པས་ཚད་མེད་འོད། འོད་ཀུན་ནས་གསལ་བའི་དོན་གྱིས་འོད་གསལ། ས་གོང་མ་

ལ་ལྷོས་ཏེ། དགེ་བ་ཆུང་བས་ན་དགེ་ཆུང་། ས་འོག་མ་རྟམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་པས། ཚད་མེད་དགེ། དགེ་བརྩུ་ཆེར་རྩུས་པས་དགེ་རྩུས། སྨིན་དང་འདྲ་བར་ས་དང་འབྲེལ་བ་

མེད་པས་སྨིན་མེད། མི་གཡོ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་སྐྱེས་པས་བསོད་ནམས་སྐྱེས། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་སོ་སྐྱེའི་འབྲས་བུ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཆེ། གནས་གཙང་གཞན་ལས་མི་ཆེ་

བས་མི་ཆེ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་གདུང་བས་མི་གདུང་། ལུས་ཞི་བའི་བདེ་བ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཀུ་རོམ་སྣང་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཤིན་ཏུ་མཐོང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་མཐོ་ཤོས་ཡིན་

པས་འོག་མིན། སྤྲོང་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལྟར་དུ་མཐའ་ཡས་རྣམ་ཤེས་ལྟར་དུ་མཐའ་ཡས། གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། འདུ་ཤེས་རགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན། ཕྱ་བ་ནི་མེད་པ་

མ་

ཡིན་སྟམ་དུ་སྐོམ་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཞེས་སོགས་རིམས་བཞིན་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། བྱངས་དང་གནས་དང་ཚད་རྣམས་དང་། ཆོའི་

@154B ཚད་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ནི་ལུས་རྣམས་དང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་རྒྱུ་ཆེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བྱངས་ནི་མཐོད་ལས། དེ་ནི་དམྱལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལྟ། རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་དེ་དག །

ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྤྲོད་མིན། ཅེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་རིགས་ལྟར་བསྟུས་ཤིང་། བར་དོ་ངེས་མ་བསྟུས་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་མ་སྤྲིད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་

བཤད་ལ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲོ་དྲུག་གང་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་དམྱལ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་། ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས། མི་ཡི་སེ་རྟིས་

ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་མཛད། ཅེས་འགྲོ་བ་རིག་དྲུག་སའི་དངོས་གཞི་ལས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནི་ལྷའི་འགྲོ་བས་བསྡུས་པ་ཁོ་ནར་ལྷ་ཞེས་དང་། མདོ་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ལས། ལྷ་མ་ཡིན་ཁ་ཅིག་

བདུད་རིས་ཀྱི་

ཡི་དྭགས་སྡུ་བཤད་དོ། །དྲི་ཟ་བར་དོ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་སྐྱ་མ་ནི་འགྲོ་བས་མ་བསྟུས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལྷའི་འགྲོ་བས་བསྟུས་ཤིང་བླུ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། ཤྲོ་

འཕྲེ་ཆེན་པོ་གླུ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། མི་འམ་ཅི་དུད་འགྲོ་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ནི་དུད་འགྲོས་བསྟུས་ཤ་ཟ་དང་། བླུ་ལ་བྱམ་དང་། སྡུལ་པོ་ལུས་སྟུལ་པོ་རྣམས་ཡི་དྭགས་སུ་བསྟུས་པར་གཞི་འགྲེལ་ལས་

@155A ཞེས། །བཤད་དོ། །ཞ་སྡེ་ཀོ་ཀ་ནས་རིགས་འཛིན་ལྷ་མིན་གནོད་སྦྱིན་དང་། སྲིན་པོ་དྲེ་ཟ་མི་འམ་ཅི། ཤ་ཟ་གསང་བ་གླུབ་པ་དང་། འབྱུང་པོ་ལྷའི་སྐྱེ་གནས་ཅན། ཞེས་འབྱུང་པོར་བཤད་

པའང་ཡོད་དོ། །སྲིན་པོ་ནི་ལྷ་དང་ཡི་དྭགས་སུ་ཏོགས་པ་གཉིས་ཡོད། སྐྱོ་བྱེད། བརྟེད་བྱེད། སྐེམ་བྱེད། ཁྲིབ་གནོན་གནོན་པོ། ནམ་གླའི་གདོན། བྱའི་གདོན་ཚངས་པའི་སྲིད་སྲིན་པོ་སོགས་

ཡི་དྭགས།

བཙོམ་ལྡན་རིག་རལ་བཞེད། གནས་ནི། འདོད་པར་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། གང་དམྱལ་བརྒྱད། ཡི་དྭགས་དང་ལྷ་མིན་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད། དུད་འགྲོ་ནི་ལྷ་མི་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བས་གནས་གཞན་འོག་ཏ་

མེད། ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ་ནི་ཚ་དམྱལ་དང་གང་དམྱལ་གྱི་འཁོར་ན་ཡོད་ཅིང་། ཉི་ཚེ་པ་ནི་མིའི་གནས་ན་ཡོད་པས་གནས་གཞན་འོག་པ་མ་གསུངས་ཀྱིང་བཟུ་གཅིག་ན་མི་གནས་ཤིང་རྟ་

ཡབ་ན་

སྲིན་པོ་གནས་ཏེ། གདགས་པ་ལས། གཅིག་ན་ནི་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལས། གཅིག་ནི་སྲིན་མོའི་ཀྱིང་ཡིན། ཞེས་བཤད་དོ། བདུད་ཀྱི་གནས་ནི། གཞན་འཕྲུལ་

དབང་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་ཤིང་། འོག་ན་མེད་པས་འདོད་ལྷའི་གནས་དྲུག་སྟེ། འདོད་པར་གནས་གཞན་སྤུམ་ཙུ་རྩ་དྲུག །གཟུགས་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ནི། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་

གཏོགས་ལ།

@155B དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་བབྱང་པས་གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ལང་གཤེགས་ལས། གཙང་མའི་གནས་རྣམས་སྨངས་པ་ཡི། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་

དེར་སང་རྒྱ། སྨྱལ་པ་དག་ནི་འདིར་སངས་རྒྱ། ཞེས་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སངས་མི་རྒྱ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྲོད་དེར་སངས་

རྒྱ། ཞེས་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པར་བསྟན་ལ་འདུས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོག་མིན་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཐེག་པ་མཐུན་མོངས་བ་ལྟར་ན། གཟུགས་

ཁམས་གནས་

རིགས་བཅུ་བདུན་དུ་འདུས་པར་གསུངས་པ་དང་སྟུན་པའོ། །གཟུགས་མེད་ན་གནས་གཞན་འོགས་པ་མེད་ཀྱང་། མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་འགྲོ་བ་བཞི་སྟེ། མདོར་ན་འགྲོ་བ་

རིགས་ལྔ་བཅུ་རྩ་

བཞིའོ། །མཛོད་ལས། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། མི་རྣམས་དང་ནི་ལྷ་དྲུག་དག །འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་དམྱལ་བ་དང་། གྲིང་དབྱེ་བ་ལས་དེ་ཉི་ཤུ། གོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི།

གཟུགས་ཁམས་ཡིན་དེར་སོ་སོ་ཡི། བསོ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། བཞི་པ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་ལ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་བཤད་དོ། །ཚད@156A ཀ།། །།ལ་ལུས་ཚད་ནི། དན་པ་ཉིར་བཞག་ཀུ། མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ལུས་དཔག་ཚད་སུམ་འབུམ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་བཀུས་སུ་འབྱུང་། ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས། དེའི་ལུས་དཔག

ཚད་སུམ་སྟོང་དང་། རྟུན་སྦས་པ་ལ་ལྷེ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་། མཚམས་མེད་གཅིག་བྱས་པ་ལ་ལུས་དཔག་ཚད་གཅིག །ལྔ་བྱས་པ་ལ་དཔག་ཚད་ལྔར་བཤད་ལ། མདོ་སྡུད་འདས་ལས། མཚམས་མེད་

བྱས་པ་ལ་ལུས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་ཐོགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་མདོ་ལས། ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྱེར་བ་བཏབ་པའི་ལྷེ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཆོས་མངོན་པའི་ལུགས་

ལ་ངན་སོང་གི་ལུས་ཚད་དངོས་སུ་བཤད་དེ། དེ་ཙམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་མི་ཤེད་བར་མངོན་ནོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་ལུས་ཚད་དང་། ཆོ་ཚད་དཔག་པར་

མི་ནུས་པར་གསུངས་སོ། །དུད་འགྲོ་ཆུང་བ་ལ། སྐྱའི་རྩེ་མོ་ལྟ་བུའི་ཚ་ཙམ་དང་། ཆུ་སྲིན་ཆེ་བ་ལ་དཔག་ཚད་ཉི་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཡོད། ཅེས་བཟང་སྤྱོད་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས། ཡི་དྭགས་ཆུང་བ་མཐོ་

གང་ཙམ་དང་། ཆེ་བ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཞེས་མདོ་ཉི་མའི་སྐྱིང་པོ་ལས་གསུངས། སའི་དངོས་གཞི། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ལུས་ཚད་མ་ངེས་ཏེ། སྲིག་པ་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཞིང་ལུས་ཆེ་ལ། །ཆུང་ཞིང་ལུས་ཆུང་

@156B པར་གསུངས་སོ། འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད། །མཛོད་ལས། འབྲུ་བཞི་པ་དང་ཕྱེད་དང་བཞི། །ཤར་དང་བ་ལང་སྤྱོད་དང་ནི། །བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིས་འབྱུར་སྐྱེ། །ཞེས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་རྣམས་ཕལ་ཆེར་རང་འབྲུ་ཕྱེད་

དང་བཞེངམ། བཞེ་གང་རྩང་དུ་དེས། སའི་དངོས་གཞེར། གྲིང་གཞན་གསུམ་པོ་ལུས་རང་འབྲུ་ཕྱེད་དང་བཞེ་པ་ཡིན་ཞེང་ཤེན་ཏུ་ཆེ། ཞེས་གསུངས། མཛོད་ལྟར་ན་འབྲུ་བརྒྱད། བཙུ་བྱག །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། མཛོད་

ལས། འོད་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཡི་ལུས། རྒྱང་གྲགས་དག་ནི་བཞེ་ཆ་ནས། ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེད། ཅེས་འདོད་ལྷ་དང་པོ་ལ་རྒྱང་གྲགས་བཞེ་ཆ་ནས། དེ་ནས་རྒྱང་གྲགས་བཞེ་ཆ་རེ་འཕེལ་བར་གསུངས་ལ།

སའི་དངོས་གཞེར་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་རྒྱང་གྲགས་བཞེ་ཆ་གཅིག་གི་ལྷག་ལ། བརྒྱ་བྱེན་དང་། འཐབ་བྲལ་བ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད། གཞན་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །མཛོད་ལས། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དཔག་ཚད་ཕྱེད། དེ་ཡི་གོང་

མ་ཕྱེད་ཕྱེད་སྐྱེད། འོད་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། ལུས་ནི་ཉིས་འབྱུར་ཉིས་འབྱུར་ཏེ། སྤྲིན་མེད་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་རོ། །ཞེས་ཚངས་རིས་པ་དཔག་ཚད་ཕྱེད། མདུན་ན་འདོན་གཅིག །ཚངས་ཆེན་པ་

ཕྱེད་གཉིས། འོད་ཆུང་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཡན་ཆད་ཉིས་འབྱུང་ཉིས་འབྱུང་ཀེ། སྒྲིན་མེད་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་གསུམ་ངོར་བས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། དེ་ནས་འོག་མིན་ལ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་བར་

ཕྱེད་གཉིས། འོད་ཆུང་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཡན་ཆད་ཉིས་འབྱུང་ཉིས་འབྱུང་ཀེ། སྒྲིན་མེད་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་གསུམ་ངོར་བས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། དེ་ནས་འོག་མིན་ལ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་བར་

@157A ༄༅། །ཡོད་པར་བཞག་ལྟ་མིན་རྣམས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་དང་འདྲ་བར་སའི་དངོས་གཞིར་བཞག་དོ། །ཆོ་ཚད་ནི་མཛོད་ལས། སྐུ་མི་སྣང་ན་ཆོ་སྟོང་སྟེ། གཉིས་ན་ཕྱེད་ཕྱེད་སྐང་པའོ། །ཞེས་

པའི་ཆོ་ནི་ལོ་ཡིན་ལ། རྒྱབ་པས་ལྟ་བརྒྱ། ཤར་པས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བཅུའོ། །མཛོད་ལས། འདི་ན་མ་དེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་མཐར་ཆོ་ལོ་བཅུ་པར་འགྱུར་ལ། སྟོན་ནི་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་

སྤྱན་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་བུན་ལ། འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག །དེས་ན་ཆོ་ལོ་ལྟ་བརྒྱའོ། །གོང་མ་གཉིས་གཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

མི་ལོ་ལྟ་བུན་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་རྒྱ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལྟ་བརྒྱ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལོ་བརྒྱ། །ཉིས་བརྒྱ། བཞི་བརྒྱ། བརྒྱད་བརྒྱ། སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྣམས་སུམ་

ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་ཆོའི་ཚད་དུ་བཞག་གོ། །གཉའ་ཤིང་འཛིན་ཡན་ཆད་ན་ཉི་ཟླ་མེད་ཀྱང་། ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་པདྨ་ཁ་ཕྱེ་བཅུམས་དང་། བྱ་སྐད་འབྱེན་མི་འབྱེན་དང་། གཉིད་སངས་

བྱོ་ལས་ཉིན་མཚན་དུ་བཞག །རང་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བས་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ཅན་ཉིན་མཚན་མེད་ཆོ་ནི། །རང་ལུས་གཞལ་པའི་བསྐལ་པ་ཡི། ཞེས་གཟུགས་ཁམས་

@157B ནཀྵིན་མཚན་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ལུས་ཚད་འཛལ་བས་དཔག་ཚད་ཀྱི་བྱངས་ལས་ཆེ་ཚད་རྟོགས་པར་བྱ་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོད་ཆུང་ནས་བཟུངས་བསྒལ་ཆེན་ཏེ། །དེའི་འོག་མ་ཕྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་

བསྒལ་ཆེན་ཕྱེད་ལ་བསྒལ་པར་བྱས་པའི་དེའི་ཕྱེད་ཚངས་རིས་པས་བར་བསྒལ་ཉི་ལྷ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་བར་བསྒལ་བཞི་བཅུ། ཚངས་ཆེན་པས་བྱུགས། ཞེས་གསུངས་པས་ནི་བྱུགས་ཏུ་དང་ཉེ་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་

ལྟ་བཅུ་དགུ་ལས་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་འགོ་ལ་སྐྱེས་ནས་སྡུང་འཇིག་པའི་གོང་དུ་ཤི་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་བསྒལ་ཆེན་ཏེ། འོད་ཆུང་བསྒལ་ཆེན་གཉིས། སྨིན་མེད་པས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལྟ། འོག་མིན་

པས་བྱིའུག་སྡོང་གི་བར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་མེད་བསྒལ་པ་སྡོང་ཕྲག་ནི། །ཉི་ཤུ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་གཟུགས་མེད་བཞི་པོ་བསྒལ་ཆེན་ཉི་བྱི་བཞི་བྱི། བྱུག་བྱི། བརྒྱད་བྱིའོ། །དེ་ཉིད་

ལས། ཡང་གསོས་ལ་སོགས་བྱེད་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྡན་ཆོ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ཆོ་ཚད་ནི། །ཡང་གསོས་པའི་ཉིན་

ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་པའི་ཆོ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་བར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། རབ་ཏུ་ཚ་ཕྱིད་

མནར་མེད་ནི། བར་

@158A ཞེས། །གྲི་བསྐལ་པའོ་དུད་འགྲོ་རྣམས། །མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ་ཡི་དྭགས་རྣམས། རྒྱ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྟ་བརྒྱ། ཞེས་པས་རབ་ཚ་བ་བསྐལ་ཕྱེད། མནར་མེད་བར་བསྐལ་

གཅིག །གདུགས་པ་ལས། དམྱལ་

བ་འདི་གཉིས་དང་། ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་གཉིས་ཆེ་མཉམ་པར་བཤད་དོ། །དུད་འགྲོ་ནི་ཆོ་ཚད་མངེས་ཀྱང་། མཆོག་ཏུ་རིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་ཐུབ་སྟེ། ལུང་གཞི་

ལས། ཀླུ་བརྒྱད་པོ་ནི་ཀླུ་ཆེན་པོ་སྟེ་བསྐལ་

པར་གནས་པས་ས་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡི་དྭགས་ཀྱི། མིའི་རྒྱ་བ་ལ་ཉིན་ཞག་ཉུང་བས་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་སྟེ། མི་ལོ་ཁྲི་ལྟ་སྟོང་དོ། །མཛོད་ལས། ཉལ་སྤྱངས་ནས་ནི་ལོ་བརྒྱ་ཞིག །ཉིལ་གཅིག་ཕྱུང་

པས་ཟད་ཀྱང་པ། །ཆུ་སྣུར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཆོ་ནི་ཉི་ཤུར་འགྱུར། །ཞེས་ཉི་ལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུས་གང་བའི་སྤྱངས་ནས། ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་ཉིལ་རེ་རེ་བོར་བས་ཟད་པ་ཙམ། ཆུ་སྣུར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཚད་ཡིན་ལ། གང་དམྱལ་

ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྟ་མ་སྟ་མའི་ཆོ་ཚད་ཉི་ཤུར་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མདོ་ལས། དྲུག་འགྲོ་ཆོ་ཉིན་གཅིག་པ་དང་། ལོ་བརྒྱ་པ་དང་། བསྐལ་པར་ཐུབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྐལ་པ་གཅིག་དང་། གཉིས་པས་གཉིས་

དང་། གསུམ་པས་བཞི་དང་། བཞི་པས་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། དེ་ཕན་ཆད་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེ་རེས་ལྷག་པ་དང་། ཉིལ་གྱི་སྤྱངས་དུ་ཁལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པར་ཟཱད་དོ། །ལྷ་མ་ཡིན་སུམ་

@158B ཌུ་རྩ་གསུམ་པ་དང་འབྲ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲ་མི་སྐྱེ་མ་གཏོགས་པ་ན། དུས་མིན་གྱི་འཆི་བ་ཕལ་ཆེར་ན་ཡོད་དོ། །འོངས་སྡུག་ཀྱི་ཁྲད་པར་ལ་བདེ་བ་ལ་
འོངས་སྡུག་པའི་ཚུལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་

འོངས་སྡུག་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྡུན་ཚུལ་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། དེ་དག་གི་འགྲོ་བ་
རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་

རགས་པ་འགགས་པའི་ཟག་བཅས་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁྲབ་གྱུབ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཟག་བཅས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་
མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་གཙང་བ་ལ་

རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་ཞིམ་མེད་ཀྱང་། སྣང་བྱ་སོགས་ལ་ལས་དབང་གིས་ཞིམ་པར་སྣང་བ་བཞིན། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཆུང་ཟད། མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་བཞིན་འགྲོ་ལྡན་ནོ་བ་
མེད། །ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་

ལ་བྱག་ཡོད་པའི་དང་པོ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། བཞེས་སྒྲིབས་ལས། སེམས་ཅན་ཉེས་པ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས། །ཡང་གསོས་ཐིག་ནག་རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་། །བསྡུས་འཛོམས་དུ་འདོད་མནར་

མེད་ལ་སོགས་པའི། །དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་བྱང་དམྱལ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་འདོན་ཞིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་ཀྱིལ་བཞིན་འཚིར་ཏེ་དེ་བཞིན་

@159A ཞེས། །གཞན། ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་མར་རློག །ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། །སྐྱ་རེ་མི་ཟད་སོ་རྟོན་རྣམས་ཀྱིས་གསཊགས། །དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁྲོ་ཆུ་ཞུས་པ་ཡིས། །ཁྲུ་བ་འབར་

བ་འཁྲིགས་པ་ལྡུད་པར་བཀྱི། །ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཞིང་རབ་འབར་བའི། །ཆོར་མ་ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུག་པར་བཀྱི། །ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ལྡན་པའི་ཁྱི། །གཏུམ་པོས་འབད་ཅིང་ལག་པ་གནམ་དུ་སྒྲིང་།

དབང་མེད་གཞན་དག་ལྷགས་མཆུ་སྣོན་པོ་དང་། །སེན་མོ་མི་ཟད་ལྡན་པའི་ཁྲ་རྣམས་ཐོག །ཁ་ཅིག་སྲིན་བུ་སྦྲུར་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཤ་སྦྲང་སྦྲང་མ་ནག་པོ་ཁྲི་ཕྲག་དག །རིག་ན་མི་བཟོད་རྟ་སོལ་ཆེར་འབྱིན་

པས། །ཟ་བར་བཀྲིད་ཅིང་འདེ་ལྟོག་སྣྲེ་ངག་འདོན། །ཁ་ཅིག་འདག་མ་འབར་བའི་ཆོགས་སུ་ནི། །ཆུམ་མི་ཆད་པར་རབ་སྲེགས་ཁ་ཡང་བགྲད། །ཁ་ཅིག་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ། །སྲྀཏ་ཚུགས་

འབྲས་ཀྱི་ཆུང་འཆོད་བཞིན་དུ་འཆོད། །སྲིག་ཅན་དབུགས་འབྱུང་འགག་པ་ཙམ་ཞིག་གིས། །དུས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་རྣམས་དམྱལ་བ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་གཞལ་ལས་ཐོས་ནས་རྣམ་སྟོང་དུ། །མི་འཇིགས་གང་

ལགས་རྗོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དམྱལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དྲན་དང་ཟློགས་དང་གཟུགས་སུ་བཀྲིས་རྣམས་ཀྱང་། །འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་མི་ཟད་པའི། །རྣམ་སྨིན་

ཉམ་སུ་སྣོང་ན་སྣོས་ཅི་

@159B འཚལ། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྡིད་ཟད་པ། །བདེ་བའི་བདག་པོར་བགྱིད་པ་ཇི་ལྟ་བ། །དེ་བཞིན་སྟུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། །མནར་མེད་དབའི་སྟུག་བསྔལ་རབ་མི་ཟད། །འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སྙམ་

བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྟུག་བསྔལ་གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྟུག་བསྔལ་ཆུད་ཟུ་ལའང་། །འོལ་ཡད་མི་བགྱིད་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །ཕྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱས་

ཉམས་སུ་ལྷོང་ཡང་ནི། །ཇི་སྲིད་མི་དག་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་སྡོག་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་དགེའི་འབྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁྲོད་ཀྱིས་

ནི། །ཅི་ནས་དེ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་

མཆིས་པ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱི་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། དུད་འགྲོའི་སྟུག་བསྔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་བསོད་པ་དང་། བཅིང་དང་བརྡེག་སོགས་སྟུག་བསྔལ་

སྣ་ཚོགས་པ། ཞེ་འབྲུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤེན་ཏུ་མི་ཟད་པ། །ཁ་ཅིག་སྙིགཀ་བལ་དང་རྩས་པ་ཁྲག །ཤ་དང་ལྷག་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །གཞན་དག་དབང་མེད་

རོ་བ་ལག་པ་དང་། །ལྟག་དང་ལྟག་ཀྱུས་བཏབ་པ་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །ཞེས་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། །དེ་ཉིད་ལས། ཡི་དྭགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཕོངས་པ་ཡིས། །སྐྱེད་པའི་སྡུག

@160A ྱྀ། །བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་མི་ཆོས་པ། །བཀྲེས་སྐོམ་གང་དོ་ངལ་དང་འཇིག་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་ཤེན་ཏུ་མི་ཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །ལྷོ་བ་རིའི་ལྷོས་ཙམ་བཀྲེས་པས་ཉེན། །མི་

གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་། །འཚལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་ཤེ། །ཁ་ཅིག་ལྷག་ས་ལུས་ཤིང་གཅེར་བུ་སྟེ། །ཀ་ལ་ཡ་ཐོག་སྐམ་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །ཁ་ཅིག་མཚན་ཤིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། །ཟས་སུ་

འབར་བའི་ཁར་འབབ་བྱེ་མ་འཚལ། །རྣང་རིགས་འགལ་ན་རྣེག་དང་ཕྱི་ས་དང་། །ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་པ་ཡང་མི་རྟེད་དེ། །ཞན་ཆུན་གདོང་དུ་འཚོག་ཅིང་མཐིན་པ་ནས། །སྣ་བ་འབྱུང་བ་སྨིན་པའི་རྣག་འཚལ་ལོ། །ཡི་དྭགས་

རྣོས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །རྒྱ་བའང་ཚ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །ལྷས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུང་ཡང་སྐམ་པར་འགྱུར། །བར་ཆད་མེད་པར་སྒྲུག་བསྟལ་

བསྟེན་གྱུར་པ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་བཞག་པ་ནི། །སྤྲ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །ལྟ་སྟོང་དག་དང་ཁྲིར་ཡང་འཆི་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་སྡུ་ཚོགས་པའི། །སྡུག་བསྔལ་རོ་གཅིག་ཐོབ་པ་

གང་ལགས་པ། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་སྐྱེ་བོ་འཇུང་དགའ་བ། །སེར་སྣ་འཕ་མིན་ལགས་པར་སངྒས་གསུངས། ཞེས་དང་། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། །དེ་ཉིད་ལས། མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་དག་གི། འཆི་འཕོའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་

@160B ནི་དེ་བས་ཆེ། །དེ་ལྟར་བསམ་ནས་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཐད་འགྱུར་མཐོ་རིས་སྣང་དུ་སྲིད་མི་བཀྲི། །ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་འགྱུར་བ་དང་། སྐན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱིང་དང་། །གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་

ལ་ནི། །སྟོན་ཆད་མེད་པའི་རྟུལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྐྲོན་བགྱིད་འཆི་ལྟས་ལྷ། །མཐོ་རིས་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། །ས་སྟེང་མི་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག །སྐྲོན་པར་འགྱུར་པའི་འཆི་ལྟས་

རྣམས་དང་འདྲ། །ལྷ་ཡི་འཛིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ལྷག་མ་འགའ་མེད་ན། །དེ་ནས་དབང་མེད་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་། །དམྱལ་ནང་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་

སྡུག་བསྔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷའི། །དཔལ་ལ་སྣང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །དེ་དག་བློ་དང་ལྡན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས། །བསྒྲིབས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་

མ་མཆིས་སོ། །འཚོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྷ་མི་དང་། །དམྱལ་བ་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་རྣམས་དག་ཏུ། །སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྐྱེ་བ་ནི། །གཞོན་པ་དུ་མའི་སྡོད་འགྱུར་ལེའུ་མཁྱེན་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མིའི་སྐྱ

བསྟལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། །སྐྱེ་བ་ཆ་བ་ན་བ་འཆི་བ། མི་སྡུག་པ་དང་འཕྲད་པ། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ། རེ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པ། འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་ལ་བཏེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྡུག@161A ྱངས། །བསྟལ་སྡུག་བསྟལ་གྱི་སྡུག་བསྟལ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྟལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྟལ། མདོར་ན་ཆོག་མི་སྐན་པ་ཙམ་ལ་བཏེན་ནས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྟལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་བདེ་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་སྤྱོངས་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོ་རྩོམ་པར་རིགས་ཏེ། འཚོར་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་ཡིད་ཆེས་

པའི་ལུང་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ལ་བཏེན་ནས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མགོ་འམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་ལྷོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སྟེད་འབད་འཚལ་ཏེ།།

དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཞེས་བཤེས་སྤྲིང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། །དམྱལ་བ་བཞི་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་བདེ་བ་མེད་ཅེས་བྱུང་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག

རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱིས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡོད། ཅེས་ཟེར། ཡི་དྭགས་རྣ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་མི་རྣམས་ལ་ཡ་བྱད་ཀྱི་བདེ་སྤྲུག་འདྲེས་མར་མྱོང་བ་ཡོད་ཅིང་།

མིའི་ནང་ནས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་། ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་ནི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསོ་སྦྱོངས་བློངས་

@161B པའི་ཉི་མ་འཆར་ཀར། ལྷའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་རྀའབས་སྟོང་། ལྷ་བ་སྐུ་མཁྲེད་དང་བཅས་པ་དག་ཅིང་གཙང་བ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཀས་ལས་ཐམས་ཅད་པས་སྤྲུལ་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་བརྒྱད་

ནས་ལྷའི་ཞོ་ཉས་ཤར་ཕྱོགས་ནས་འབྱལ་ལོ། །དེར་རྒྱལ་པོས་སྐྱན་ལས་ལང་། བླ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་ཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། ལག་པ་གཡོན་པར་གཞག །གཡས་

པས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱལ་ཏེ་རྒྱལ་བར་བྱིས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད་པས། འཚོར་ལོ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱི་བཞིན་དུ། རྒྱལ་པོ་དཔུང་དར་བཅས་པ་འགྲོ་ཞིང་། རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བར་འགྱུར་ཏེ།

འདི་དག་ནི་ལྷའི་འབངས་ཡགས་ཀྱི། ལྷས་འདི་དག་ལ་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་བསྟན་དུ་གསོལ། དེས་གཙོ་བོ་དག་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་རང་རང་གི་རིགས་སུ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟོན་ཅིག །ཆོས་མ་ཡིན་

པ་མ་བྱེད་ཅིག །ཆོས་མིན་དང་། ལོག་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡུལ་དུ་འདུག་ཏུ་མ་གཞུག་ཅིག་ཅེས་བགོ་བར་བྱེད་དོ། །གླང་པོ་ཐལ་དཀར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན ལེགས་པར་གནས་པ་ཞིག །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཀས་རབ

བརྟན་གྱི་བྱ་མཐུ་བོ་འབྱལ་ལ། དེ་ཤི་ན་དེའི་འོག་མ་གཏོང་ཞིང་རྒྱལ་པོ་སྤུར་ཤི་ན་དེ་རང་གནས་སུ་འགྲོའོ། །ནུབ་ཕྱོགས་ན་གྲིང་ཕུན་ཁམས་བྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ན་ཏ་སྤྲིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་མདོག

@162A ཅེས། །སྟོལ་མགོ་བོ་སྣག་པ། ཕུམ་ཕུམ་ཡི་དྭ་འོང་བ། འཛོར་ལ་རྟ་རྒྱལ་བརྒྱད་ཁྲིས་བསྐོར་བ་ཡོད། །དབང་པོའི་བཀས་དེས་ཐྲ་བོ་སྟོང་བ་སོགས་འདུ་ལ། ནོར་བུ་བཟློར་ཅུ་རྒྱུར་པ་

བརྒྱད་པ་

དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཚུན་ཆད་དུ་འོད་ཀྱི་ཁྲབ་པ་ཞེག །སྐུ་འམ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིས་པས་འབུལ་ལོ། བཙུན་མོ་མདོག་ལྟང་ཁྲ་ལུས་དང་། །ཤ་རིགས་བས་གྲང་དུས་དོ། །དོ་དུས་གྲང་པ། བ་སྤུའི་ཁྲད་པུ་དང་། ཁ་

ནས་ཙོན་དན་ཤུབྷལ་ལའི་དྲི་འབྱུང་བ། སྟོན་དུ་ལྟང་ཞིང་། ཕྱིས་ནས་ཉལ་ལ། བུ་མི་ཉུང་བ། རྒྱལ་བའི་སྤར་ཤི་ནས་ལྟར་སྐྱེའོ། །ཁྱིམ་བདག་ནི་ཕུག་ཅིང་འབྱོར་བ་ཆེ་བ། ལྟའི་མིག་གིས་ གཏེར་མཐོང་བ། ནོར་

བྱི་སྐོ་ནས་རྒྱལ་པོའི་དོན་སྐྱབ་པའོ། །ཆོན་པོ་མཁས་ཤིང་འཛིང་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཅན། །རིགས་པའི་དཔུང་འབྱལ་ཞིང་། མ་རིགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྐྲོད་པར་བྱེད་པ། །ངལ་ཞིང་

དྲབ་པར་མི་

བྱེད་པ་ཞིག་འབྱུང་དོ། །ཞེས་ཆོས་མངོན་པ་ལས་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས། བྱད་མེད་བསམ་པ་མཐུན། བྱ་མང་པོ་བཙའ་རིགས་མཐུའི་རྒྱལ་པོ་བྱད་མེད་གཞན་བསྟེན་པ་ལ་

ཐུ་དོག

མེད་པ་དང་། །ཆོར་བྱ་ནི་མཚན་མོ་དཔག་ཚད་བརྒྱར་འོད་འབྱུང་། ཉིན་པར་ཚ་བ་སེལ། སྐོམ་ན་ཆུ་འབྱུང་། རྒྱལ་པོའི་བསམ་པ་འགྲུབ། འོད་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། དཔག་ཚད་བརྒྱར་ནད་མེད། སྡུ་དམ་གྱི་ཐང་ལ་སོགས་

@162B པ་ཤིང་ལྷོན་པ་རྒྱས། དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་མེད་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གནོད་པ་མི་རུས་པའོ། །གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་འབུམ་དུ་འགྱོ་རུས་ཤིང་། གློང་བཞི་དང་ལྡེའི་གནས་སུ་

རྒྱལ་པོས་མི་ཐོས་པ་ཐོས་པར་བྱེད་ཅིང་འགྲན་རྒྱ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །གླང་པོ་ནི་གླང་ཆེན་སྟོང་གི་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ་ཉིན་གཅིག་ལ་འཛམ་གླིང་ཡན་གསུམ་བསྐོར་བར་བྱེད་པ། དེའི་དྲི་ཚོར་

བས་གཞན་སྡུག་མི་རུས་པ་ས་ཆུ་

བར་སྣང་ལ་འཐབས་ཤིང་རུས་པས་སྐྱེད་པས་དཀྱི་བར་རུང་བའོ། །རྟ་དཀར་པོ་ཉིན་གཅིག་གིས་འཛམ་གླིང་ལན་གསུམ་བསྐོར་བར་བྱེད་པ་ནང་མེད་པའོ། །བློན་པོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཚོས་མིན་

སྤྲངས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་ནི་འབྱོར་བ་ཆེ་ཞིང་། གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ། གཞན་ལ་མི་གནོད་ཅིང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དགའ་བའོ། །ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་སྤྲ་བདུན་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་མི་གྱས་པའི་སར་སོང་ནས་མ་

བཏབ་པར་ཀུན་གྱི་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་རལ་གྲི་དང་། ཀླུའི་ལྷགས་པ་བཞིང་དུ་དཔག་ཚད་ལྷ། ཚུར་བཟུ་པ། རླུང་གི་མི་སྐྱོད་ཅིང་། མེས་མེ་ཆོག །ཁང་ན་དོ་དོན་བསིལ། བུད་མེད་མི་སྡུག་པ་མི་མཐོང་། ཉི་ཟླའི་འོད་སྤྲང་

པའི་བྱ་བྱེད། ཡང་ཞིང་འཇམ་ལ་བསམ་གཏན་དང་མཐུན། དེར་འདུག་ན་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བའི་མལ་ཆ་དང་། མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱི་བརྒྱན་པའི་ཚལ། །ལྷའི་བུ་རོལ་མོ་བྱེད་པ་དང་། བལྟ་

འདོད་ན་ཟླ་བ་དང་། །

@163A ཞེས། །གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར་ཡང་འོང་ཞེང་། རྨི་ལམ་དགེ་བ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་འགྱུར། །གྲང་དུས་སུ་དེ། དེ་དུས་སུ་བསིལ་བའི་ཁྱིམ་དང་། །འཇམ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་ལ། ཐོན་ན་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་སྦྱིན་བསྟལ་

དང་མཆོད་ཀྱི་མི་གནོད་པའི་གོས་དང་། ཐོན་ན་ཆུ་ལ་མི་བྱིང་ཞིང་། དཔག་ཚད་བརྒྱར་འགྲོ་ཡང་ངལ་དུབ་མི་འབྱུང་བའི་སྡུམ་རྟམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྱུང་དུས་དང་། ཇི་སྡུང་འབྱུང་ཚུལ་ནི།

མཛོད་ལས། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་འབྱུང་པ་ནི། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་ཕྱེ། །གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །དེ་དག་གྲིང་གཅིག་གྲིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་

རིམ་བཞིན། །ལྷན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཕས་བསྡུ་རང་འགྲོ་གཡུལ་བཞལམས་དང་། །མཆོད་རྟེན་པས་རྒྱལ་གནོད་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་

ཅན་ཞ་

རོལ་གྱི་བསྡུ་ནས་གྲིང་བཞི་ལ་དབང་། །དཏུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་རང་འགྲོ་བའི་སྐོ་ནས་བྱང་མ་གཏོགས་པའི་གྲིང་གསུམ། །ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན། གཡུལ་བཤམས་པའི་སྐོ་ནས། འདི་དང་ཤཱར་ལ། ལྷགས་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན། མཆོད་རྟེན་པས་གྲིང་འདི་ལ་དབང་ཞིང་། །གཞན་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་མཛད་དོ། །མདོ་ལས། གསེར་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོ་སྟོས་པ་ཙམ་མོ། །འཁོར་ལོ་བཞིའི་ཚད་རྒྱང་གྲགས་

@163B བཞི་དང་། གསུམ་དང་། གཉིས་དང་། གཅིག་ཏུ་རྣོ་འཕངས་པའི་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱེར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ།

མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཏོག་ལས། ཆོ་ལོ་དྲུག་ཁྲི་ནས་འཁོར་ལོས་བསྐྱེར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡུན་རིང་པོར་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་མཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཡིན་

ནོ། །གཟུངས་ཀྱི་

དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དྲི་ལྡན་དུ། སངས་རྒྱས་ཙོན་དན་ཁྲིམ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྲི་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་བཞད་དོ། །ལྷ་རྣམས་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་

སྤྱོད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཤིང་ལྗོན་པ་ལས་བྱང་བའི་བདུད་རྩི་དཀར་དམར་སྔོ་སེར་བཞི་ཟ་ཞིང་། དེ་ནས་སྣང་རྩི། སྣང་ཚད། ཤིང་ལོ་དང་། ཁྲོགས་དང་། གོས་དང་། རྒྱན་

དང་། ནོར་དང་། སྤོས་དང་། གདུགས་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་བྱང་བ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ། འདོད་ལྷ་དང་ཕལ་

ཆེར་འདྲ་ལ། སྐྲ་མི་སྐྱན་པ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་ཟས་གོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བླངས་པའི་ཚེ། འདོད་དགུར་འབྱུང་ཞིང་། བདག་གིར་འཛིན་པ་མེད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་

ཁམས་ན་དབེན་པ་

@164A ཞེས། །ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཞི་བའི་བདེ་བ། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ན་ཞི་བ་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་དོ། །བྱེ་བྲག་འཕྲིག

པའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས། མི་རྣམས་ལ་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲིག་པ་ཡོད་ཅིང་། ཁྱབ་འཇུག་བཡང་ཡོད་དོ། །འདོད་ལྷ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ གཉིས་

སྤྲོད་ཡང་། ཁྱབ་མི་འཇུག་ཞིང་རྒྱུ་འཇུག་པས་གདུང་བ་དང་བྲལ་གོང་མ་བཞི། འཕྲ(IG)ུ་ པ་དང་། ལག་འཆང་ཆོད་པ་དང་། མིག་ཚུགས་སྡུ་བལྟས་པས་འཕྲིག་པའི་གདུང་བ་སེལ་ལོ། །དེ་ཡང་གྲིང་

གསུམ་ཡི་དགས་རྣ་འཕྱལ་ཆེན་པོ། །འདོད་ལྷ་འོག་མ་བཞི་ལ། བག་མ་གཉོང་ལེན་དང་། ཆུང་མ་འཆང་བ་ཡོད། སྐྱ་མི་སྣེན་ན་མེད། ལྷ་མོ་ལ་མངལ་ཀྱི་གནས་མེད་པས་དཔང་དང་ཕྲག་

པར་རྩོམ་

ཏེ་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ལ་བུ་ཚར་ཐ་སྙད་བྱེད། མཛོད་ལས། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་དང་ལག་ཆངས་དང་། །རྟོད་དབང་ཤ་ལྷས་པས་འཁྲིག་པ་ཡིན། །བྱིས་པ་འོ་ལྷ་ལོན་པ་ནས། །ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་བར་

དག་ཏུ། །དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ལུས་ཅན་རྣམས། །ཀུན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཤ སྐྱེ་བ་ནི་མཛོད་ལས། འདོད་པ་སྐྱེ་པ་གསུམ་པོ་ནི། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་བཅས་རྣམས། །བད་

@164B བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་ས་དགུ་ཡིན། །ཞེས་མི་དང་འདོད་ལྷ་དང་པོ་བཞི་ཉེ་བར་གནས་ལ་དབང་བྱེད། འཁྲུལ་དགའ་བ་འདོད་པ་རང་གིས་སྤྲུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད། གཞན་སྤྲུལ་

དབང་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་འདོད་པ་ལ་དབང་བྱེད། །བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་དབེན་པ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྐྲ་གསུམ་ལ་གནས་བཞིན་དབང་

བྱེད། བདུན་པ་ལྔས་

ཐོབ་ཀྱི་ཐུབ་པར་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པས་འཆི་འཕོ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་རྩེ་བས་བསྟེས་པ་དང་ཡིད་འཐུགས་པ།

གཉིས་པ་ནི་མངལ་དང་སྐོར་ན་འདུག་པ། གསུམ་པ་ནི་འདོད་པར་སྐྱེས་ལ་དབང་པོ་རྫོགས་པ་ཕལ་ཆེར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཁམས་ཀྱི་ལྷ། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། བཅུད་པ་ནི་རྒྱུ་

བྱག་དང་རྐྱེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ། ། གཉིས་པ་ལ་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ཉཁད་པ། བརྟེན་པ་དེ་གློང་གཟུགས་མེད མཚོ་སོགས་ཉཁད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་སྟོང་། རབ་ཏུ་འཇིག

པས་ན་འཇིག་རྟེན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་ཚད་ཙམ་གྱི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་ཞིག་པར་མི་ནུས་པ། འོག་གཞི་དང་། གློ་ན་གནས་པའི་ཆུ་རླུམས་མི་འབོ་བར་རྟེན་ནོ། །དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་

@165A ཞེས། །སྣོང་པོ་ཅན་གྱི་སྤྲིན་ལས་ཆར་བབས་པས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་ཡོངས་སུ་གང་བ་རླུང་གིས་བསྡུབས་པས། གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱུང་། འདི་གསུམ་ལ་སའི་དངོས་གཞིར་

དཔག་ཚད་ཀྱི་བྱང་མ་གསུངས་ལ། །མཆམས་ཀེག་ལས། གསུམ་ཀ་སྟོང་གསུམ་ཆམ་ཡུག་གཅིག་ཏུ་བཞེད། །ཁ་ཅིག་ཐྲོན་ན་གནས་པའི་རླུང་ཟེམ་སྟོང་ལྟ་བུ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པས་ དེའི་ནང་དུ་ཆུ་དང་གསེར་མི་འབོ་

བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ལ། སྔ་མ་ཉིད་རིགས་སམ་སྙམ་སྟེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆུ་རྣམས་མཆོ་མ་དྲོས་པ་སོགས་ལས་མ་འདྲེས་པར་འབབ་པ་བཞིན། མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་ རྟེན་གྱི། །གནས་པར་

འདོད་པའི་འོག་དག་གི །རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ནི། །ས་ཡ་དྲུག་འབུམ་གྱངས་མེད་དོ། །ཆུ་རྣམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་། །སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཕྱིས་ནི་རྣམས་སུ་ འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད། །ལྷག་མ་དག

ནི་གསེར་དུ་འགྱུར། །ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐད་ཀར་འབྱམ་ཕྱག་བཞུ་གཉིས་དང་། །སྟོང་ཕྱག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ནི། །ཕྱེད་དང་ལྡན་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །འཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་གསུམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ་གྲངས་མེད་ནི་རྒྱ་ཚད། ལྷག་མ་གསུམ་འབྱམ་ཉི་ཁྲི་ནི་གསེར་གྱི་སྣངས། །འདི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་ནི། ཐད་ཀར་འབྱམ་ཕྱག་བཞུ་གཉིས། སྟོང་ཕྱག་གསུམ། བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་ལྡན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་གསུམ་

@165B འགྱུར་ཏེ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་ཕྱག་གསུམ་དྲུག་འབྱམ་དང་། ཁྲི་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རི་རབ། ཤར་དཌོལ། ལྷོ་བཻ་ཌཱུརྻ། ནུབ་པད་མ་ར་ག །བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པ། གདགས་

པ་ལས། ཤར་ཤེལ། ནུབ་དཌོལ་དུ་བཤད་དོ། སྣངས་སུ་དཔག་ཚད་འབྱམ་དྲུག་ཁྲི། རྒྱ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་པའོ། །དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་ནི། གཉའ་ཤིང་འཛིན། གནམ་འདུད། རྟ་རྣ། ལྷན་སྐྱེས།

སེང་ལྷེང་ཅན། ཤོལ་མདའ་འཛོན་སྐུ་ཁྲུད་འཛོན་ཏེ་ས་འགྲེལ་དུ། རྩེ་མོས་ཉི་མའི་ཤེང་རྟའི་གཉའ་ཤིང་འཛོན་ནུས་པ་དང་། རྩེ་མོ་དབུས་སུ་སྟྲུད་པ་དང་། །རྟའི་རྣ་བ་འདྲ་བ་དང་། ལྟ་ན་སྟུག་པ་དང་། སེང་ལྷེང་

གི་སྟོང་པོ་འདྲ་བ་དང་། ཤིང་རྟའི་གཤོལ་མདའ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་། རྩེ་མོ་གཉའ་ཤིང་གི་དབྱིབས་འདྲ་བའོ། །ཞེས་བཤད། གདགས་པར། ཤིང་རྟའི་གཉའ་ཤིང་འདྲ་བས་གཉའ་ཤིང་འཛོན། གསེར་ཆྱི་སེང་ལྷེང་ཡོད་

པས་སེང་ལྷེང་ཅན། མཉན་དུ་བཞིན་དམའ་བར་འདུད་པས་མཉན་འདུད། ཤིང་རྟའི་སྐུ་མཁྲུད་འདྲ་བས་སྐུ་མཁྲུད་འཛོན་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐྲིང་བཟུ་གཉིས་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁོར་ཡུག་གི་ལྟུགས་རི་

གྲུབ་པ་སྟེ། ཆུ་ནང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ནུབ་ཅིང་། རི་རབ་ལ་ཆུ་འཚམས་ཡན་ཆད་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི། རི་གཞན་རྣམས་ལ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཁྲི་བ་སྟེ། གཉའ་ཤིང་འཛོན་ལ་བཞི་ཁྲི་ནས། །ཁོར་

ཡུག་ལ་སུམ་བརྒྱ་དང་@166A ཞེས། །ཕྱེད་དང་བཟུ་གསུམ་གྱི་བར་རོ། །ཆུ་འཚམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒང་ས་གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཐུབ་རྟམས་སུ་འང་དེ་ཙམ་སྟེ། རྟམས་ནི་ཞེང་གི་བརྒྱ་དུ་

བཞད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཛོད་ལས། དེ་ནས་

ནི། །གྲིང་རྣམས་ཡིན་ནོ་དེ་དག་གི། །ཕྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་སྟེ། །བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་དེ་ལྷགས་སོ། །ལྷུན་པོ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན། །ཆུའི་ནང་དུ་བརྒྱུད་ཕྱི་དག །རྒྱབ་བོ་དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་ཡང་། །དཔག

ཚད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །བརྒྱད་པོ་འཕངས་སུ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཕྱི། །དེ་དག་རྣམས་སུ་འང་འཕངས་དང་མཉམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲིང་བཞི་ནི། ལྷོ་ན་འཛམ་བུ་གྲིང་། དབྱིབས་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ཏེ།།བླུ་གསྱོ་

པ་བྱང་ཡངས་པ། ལྷོ་ཕྱ་བ། དཔག་ཚད་དྲུག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པར་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད། མཛོད་ལས། དྲུག་སྟོང་དང་ཕྱེད་དང་བཞི། དཔག་ཚད་བདུན་སྟོང་དུ་སྦྲ་ཆེན་པོ། །ཁང་བུ་རྩེགས་པ། རྩོ་འཕངས་པ་

རྡོད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས་གྲངས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་སུ་བཤད། བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། །སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་སུ་ཆུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྐམ་སྟེ། འཛམ་གླིང་ལ་དཔག་ཚད་

ཁྲི་ཡོད་པར་ཨཞད་དོ། །མཛོད་ལས། དེ་ལ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་སྟེ་ངོས་གསུམ་ལ། །སྟོང་ཕྲག་གཉིས་སོ་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས། །གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དབུས་ན་གསེར་

@166B བྱི་ས་གཞི་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་པའི་གནས་གྱུབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ལུས་དང་ས་ཕྱོགས་གཞན་བྱིས་བཟོད་མི་ནུས་སོ། །ཞར་ལུས་འཕགས་པོ་ཟླ་གམ་ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་

ཉེས་སྤྱོང་ཉེས་སྤྱོང་། གཅིག་ལ་སུམ་བརྒྱ་པྲ་བཅུ། ཐུང་ཚོས་ནང་དུ་བསྡུན་པའོ། །ཀུབ་བ་ལང་སྤྱོད་ཟླུམ་པོ། དབུས་སུ་དཔག་ཚད་སྤྱོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་གསུམ། །མཐའ་སྐོར་དུ་བདུན་སྤྱོང་པྲ་བརྒྱའོ། །བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་

གླུབ་བཞི་ངོས་ཉེ་ཉེ་ལ་སྤྱོང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས་སོ། །སའི་དངོས་གཞིར་ཞར་ལ་བདུན་སྤྱོང་བཞག། །རྩོ་འཕངས་པའི་མདོར། ཞར་བརྒྱད་སྤྱོང་། ནུབ་དགུ་སྤྱོང་། བྱང་ཕྱིར་བཞག་པ་ཡང་སྣང་ངོ། །གླིང་གི་དབྱིབས་

བཞིན་དེ་ན་གནས་པའི་མིའི་གདོང་དང་། །བྱད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །བར་གྱི་གྲིང་བརྒྱད་ནི། ཤར་ན་ལུས་དང་ལུས་འཕགས། །བྱང་ན་སྒྲ་མི་སྙན་དང་སྒྲ་མི་སྙན་ཀྱི་རྒྱ། །ནུབ་ན་གཡོ་ལྡན་

དང་ལམ་མཆོག་འགྲོ། །ལྷོ་ན་རྗ་ཡབ་དང་རྗ་ཡབ་གཞན་ཏེ། འདི་རྣམས་དབྱིབས་གྲིང་གཅོ་བོ་དང་འདྲ་ལ། །ཚད་དང་དེས་ཆོག་མ་བཤད། མཇོད་ལས། འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགུ་འདས་གང་རིའོ་དེ་ནས་

ནི། །སྤོས་དང་ལྡང་བའི་ཚུ་རོལ་ན། ། །ཆུ་ཞིང་ལྷ་བཟུ་ཡོད་པའི་མཆོ། །ཞེས་པས། ཆོས་མངོན་པ་གསུངས་པའི་གནས་འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པ་ན། རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་རི། དེའི་བྱང་ན་རི་སྤོས་

@167A ཞེས། །ཀྱི་ངད་ལྡང་། དེའི་དཔག་ཚད་བཟུའི་ཚུ་རོལ་ན་མཆོ་མ་དོས་པ། ཆུ་ཞིང་དཔག་ཚད་ལྷ་བཟུ་པ། མཐའ་སྐོར་དུ་ཉིས་བརྒྱ། དབྱིབས་གྲུ་བཞི། མཇོས་ཤིང་ལྷ་ན་སྡུག་པ། ཆུ་བསིལ་ཞིང་སྦྱང་རྩི་ལྟ་བུས་

གང་བ། སའི་དངོས་གཞིར་ཟབས་སྙུ་དཔས་ཚད་ལྡ་བཅུ་པ། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་གདལ་བ། ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་བར་བཞག། མེ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་ལ་ལ་སོགས་པས་ཁེབས་བ་སྟེ། ཟླ་མ་རྩོས་པའི་གནས་ཡིན་

པས་སམ། །ལུང་ལས། འབྲས་ལྗའི་ཆུ་དོན་མོ་བླུག་པ་དེ་མ་ཐག་གང་མོར་འགྱུར་བས་མ་དོས་པ་ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་གཡས་རོལ་ན་ཤིང་འཛམ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རོ་མངར་པོ་འཆགས་པ་ཞིག་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་

དེའི་འབྲས་བུའི་དབང་གིས་ཤིང་ལ་འཛམ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །མཆོ་དེའི་ཕྱོགས་ཤར། ལྷོ་ནུབ། བྱང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་གླང་ཆེན། ཁྱུ་མཆོག། རྟ། སེརྦྷའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་པོ་གཏན། སིན་དུ། པལྟུ་སི་ཏ་སྟེ། བཞིས་མཆོ་

ལ་གཡས་སྐོར་བྱས་ནས་ཆུ་གླུང་ལྟ་བརྒྱད་ལྡན་ཅེག་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་མཚོར་འགྲོའོ། །ཞལ་ཆེན་དུ། གླང་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་ཁའི་སྐོ་དཔག་ཚད་ཙམ་ནས་འབབ་སྟེ། དངུལ། གསེར། བཻཌཱུརྻ་རྩ་རྩེའི་བྱེ་མ་རིམ་

པ་བཞིན་འདྲེན་ཅིང་མདོག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་མཚོ་ལ་གཡས་སྐོར་ལན་བདུན་བདུན་བྱས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འགྲོ་ལ། དེ་དག་གི་བར་གྱི་གྲིང་ཡང་ལྷ་ཇས་ཀྱི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་ཤིང་། །མཚོའི་

@167B གཞི་འང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱེ་མ་བརྡལ་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཛེས་པ་དོས་རིན་པོ་ཆེ་སྙེགས་པ་ལྟ་བུར་གནས་པར་གསུངས་ལ། དེར་ཇུ་འཕྲལ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་མི་ནུས་ཏེ། སྨན་གཞིའི་ལུང་ལས། གནོད་སྦྱིན་

གཏུམ་པོ་མི་ཟད་གནས་པ་ཡིད་འོངས་ཤིང་། །མི་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཤིང་གི་རྣམ་པར་མཛེས་བྱས་པ། །དེ་ལས་རྒྱ་མཚོ་དུག་ཅན་དག་ཏུ་འགྱོ་བ་ཡི། །ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཕྱོགས་བཞིར་འབབ། གཙུ་སིན་རྣ་དེ་བཞིན་

པཎྜི་དང་། །སི་ཏ་དེ་ལ་རྣ་འཕྲལ་སྟོབས་ཐོབ་པ། །མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་བགྲོད་པ། །དེར་ནི་ཐུབ་པ་དག་འདུན་བཅས་པ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། མཚོ་དེའི་དབུས་ན་ཀླའི་རྒྱལ་པོ་མ་དོས་པའི་ཕོ་

བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ནང་དུ་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་དབུར་ཟླ་གསུམ་བཞུགས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་མ་ཐོབ་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དེར་བསྒོད་པར་མི་རུས་སྟེ། །གཅིད་སྨིན་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་ཆུ་བོ་བཞི་ལས་

བརྒལ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མཚོ་དེའི་འགྲམ་དུ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་མ་ཐོབ་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་དགུར་བསྒོད་པར་ཟུས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བཤད་སྲོལ་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ཀྱི་མ་ཁས་

གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་འདྲའོ། །སའི་དངོས་གཞིར། གང་སའིའི་ཉེ་འཁོར་ན་མཚོ་འདི་ཡོད་པར་བཤད། གང་གས་པར། རེ་སྤྲོས་ངད་ལྡན་ཀྱི། བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན། བག་གསར་ཀྱི་བྱ་སྐྱིབས་ལྟ་མ་

@168A ྀ།། །ཡིན་ཀྱི་ངོས་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་ཞེང་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ། མཐའ་སྐོར་དུ་ཉིས་བརྒྱ། འཕང་དུ་ཕྱེད་དང་བཞི་པ། འཁོར་ཡུག་ཏུ་གསེར་ཀྱི་བྱག་རི་བྱ་སྐྱིབས་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་པ། ལམ་སྲིད་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ཞེང་

དུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པ། ལྷ་མིན་གྱི་ངོས་དེའི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ཐེབ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན། རྩ་བ་འདོམ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་འཐུང་ཤིང་དུ་རྒྱག་པ། ས་ལའི་ཕྱེད་བ་བདུན་རིམ་གྱིས་བསྐོར་བའི། དང་པོ་

འདོམ་བཅུ་དགུ་ཐུང་དུ་རྒྱག་པ། ཕྱི་མ་རྣམས་འདོམ་རེ་རེ་བྱེད་བ། ཡལ་གར་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་རེགས་པ། དེ་ལ་ལམ་སྟར་བཞད་པ་དང་འདྲ་བ། ས་ལའི་རྒྱལ་པོའི་ཤར་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་རྩ་ཕྱེད་

བུ་དལ་གྱི་འབབ་ཅེས་བྱ་བ་ཆུ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ། མཐའ་སྐོར་དུ་ཉིས་བརྒྱ་པ། ཁོར་ཡུག་ན་ཕྱེད་བུ་བརྒྱ་སྟོང་གི་སྐོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆུ་བསིལ་བ། སྒང་ཙི་ལྟ་བུས་གང་བ། པདྨ་ཎིན་

ཏུ་ཆེ་བས་

ཁེབས་པ། དེའི་ལམ་ཡང་སྟར་དང་འདྲའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་གདལ་ཞིང་། ཙན་དན་གྱི་ཆུས་ཆག་ཆག་གདབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད། དེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཡུལ་ངོར་སྟོང་པའི་གླང་པོ་

ཆེ་རབ་བརྟན་ལུས་ཐལ་དཀར་མགོ་བོ་སྟོན་པོ། །དབུས་དམར་བ། སྲིད་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ། ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་གཅིག །འཕང་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་པ། མཐའ་སྐོར་དུ་

བདུན་

@168B ཡོད་པ། འཁོར་གྲང་པོ་ཆེ་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་པའོ། །སའི་དངོས་གཞིར་འདི་དང་རྗེང་བྱ་ལ་འཁོར་ལྟ་བརྒྱ་པར་བཤད་དོ། །དེ་དགུན་ཟླ་བ་བཞིར་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་སུ་འདུ་གཅིང་ འཁོར་གྱིས་བསྐྱང་། དབྱར་ཟླ་བ་

བཞིར་ས་ལའི་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་རེ་འགའ་ཐ་མལ་པ་དང་། རེ་འགའ་ལྷའི་བུར་སྐྱེལ་ནས་གླང་ཆེན་མཆོག་ལ་གཞོན་ཏེ། རོལ་མོ་བྱེད་ཅིང་འགྲོའོ། །དེར་གནས་པ་ན་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ནང་ དུ་ལྷས་ནས་ཕྱད་

བདུན་རིམ་གྱིས་བསྐྱང་ལ་རྗེང་བུར་སྤྲར་བཞིན་འགྲོ་ཞིང་ཐལ་འདེ་རྩ་བ་ཟའོ། །གླིང་འདིའི་བྱང་འགྲམ་ན། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཤིང་ཤ་མ་ལའི་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ ལ་མ་ཁཞ་

ལྗོང་སྐྱེ་གནས་བཞི་པ་ཡོད་དོ། །གླིང་འདིའི་ཉེ་འཁོར་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་པུས་མོ་ནུབ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ནུབ་ཅིང་།

འཁོར་ལོས་

བསྒྲུར་རྒྱལ་འབྱུང་བ་ན་ཚུ་དེ་སྐྱམ་མོ། །གདགས་པར་ལམ་དཔག་ཚང་གཅིག་དང་ཆུ་དཔག་ཚད་གཉིས་སྐྱམ་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་འཆགས་པ་ན་རྒྱུ་དང་སྟིང་པོ་དང་། ཟོང་གི་མཆོག་ལས་

ཀྱི་རྟྭང་གི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྟྲས་ནས་གྲྭབ་པས། བྱང་ན་ཤིང་དང་རྩ་མང་ལ། ཚར་འབབ་པ་ནས་གནག་ཆེ་བ་འཐུར་དུ་བཞོངས་ལ། ལྷགས་ཟང་སོགས་ཡོད་པ་དེར་སྡད་པས་ས་གཞི་མཐོ་དམན་ཅན་ནོ།།

@169A ཞེས། །རྟྭང་དང་ཁམས་ཆེ་ཆུང་གི་སྟྲས་པས་རི་མཐོ་དམན་ཅན་རྣམས་སྟར་དང་འདྲའོ། །ཀླུ་མང་ཞིང་། ས་གནག་ཆེ་བ་རྩ་ཤིང་མང་། ལྷགས་ཟངས་སོགས་ཀྱི་གཞི་ཆེ་ཞིང་། འོག་ན་ཉ་ཆེ་

བའི་དམྱལ་བ་ཡོད་ན་ཉུང་། འབྱུང་བ་མཐུ་ཆེ་ན་ཤིང་དང་ལོ་མ་ཆེ། རོ་ཁམས་ཤས་ཆེ་ན་འབྲས་བུ་ཡོད། མེས་ཆོག་ན་དྲི་ཞིམ་མོ། །བྱིང་རྣམས་སུ་ཆར་འབབ་པའི་རྒྱུ་བརྒྱད་དེ། ཀླུ། གནོད་

སྤྱིན། བྱལ་བྱམ། ལྷ། མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུ་དང་། རྩ་འཕྲུལ་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་། བདེན་པས་བསྐྱལ་བས་འབབ་པ་རྣམས་སོ། །དབྱར་སོས་ཀླུ་རྣམས་བགེ་མ་གཏོང་ལེན་དང་། དགའ་སྟོན་ལ་

འགྲོ་བས་ཆར་འབབ། ཕྱོགས་གཉིས་ན་རྒྱང་ཆེན་པོ་ལངས་ཏེ་ཆུ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་། མི་མིན་འཁྲུག་པ་ལས་ཆུ་ཐོག་ཏུ་ལསི་ལ་བ་ལངས་ནས་ཆུ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། སའི་ཁམས་ཀྱིས་སྲ་བར་བྱས་ན། རྒྱང་གི་བབ་པས་ཁ་བ་དང་།

སེར་བ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ན་རྒྱང་ཚ་བ་ལངས་ཏེ་ཐུག་པ་ལས་ཀློག་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་རྒྱང་ཆེན་པོ་ལངས་ཏེ། དེ་དག་བརྟབ་པ་ལས་འབྲུག་དང་འོག་ནས་མེ་འབར་ཏེ། དེས་རྒྱང་གཡོས་ནས་ཆུ་

ལུད་པས་རྒྱ་ལུད་པ་འབྱུང་ངོ། །ལྷའི་ཞལ་མེད་ཁང་བྱང་པའི་རྩ་ལ་མེ་ལས་སྐར་མདའ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ལས་གསུངས། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་བསོད་ནམས་ཆེ་

@169B བས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་། དེ་ནས་དཔག་ཚད་གཅིག་དང་། བཞི་ཆ་དང་། དེ་ནས་དཔག་ཚད་གཅིག་དང་། བཞི་གསུམ་དང་། དེ་ནས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་རྒྱད་བྱས་

གཅིག་དང་། རྒྱུ་

བག་ཕྱེད་དང་། རྒྱང་བག་བཞི་ཆ་ནས་ཆར་རྒྱུན་འབབ་ལ། རྒྱུ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཆར་མི་འབབ་སྟེ། མེའི་ཁམས་འཕགས་པ་དང་། རླུང་དྲག་པོས་དགོན་པ་སྟོང་བར་འདོར་བ་དང་། སྒྲ་གཅན་གྱི་ལག་པས་

བྱང་ནས་རྒྱ་མཚོར་འདོར་པ་དང་། ཆར་འབེབས་པའི་ལྷའི་བུ་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། མི་ཚེས་མིན་སྤྱོད་པ་དང་། ཇུ་འཕྲལ་དང་ཚོས་ཉིད་ཉིས་དང་། བདེན་པས་བསྒྲུབ་བས་བྱིང་རྣམས་སུ་ཆར་

མི་འབབ་པའོ། །ས་གཡོ་བའི་རྒྱུ་བརྒྱད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་རླུང་ལངས་ཏེ་ཆུ་འཁྲུགས་ནས་དང་། ཇུ་འཕྲལ་ཅན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུང་ཞིང་ཡངས་པ་ལ་ཆུ་ཆེ་བར་འདུས་ཏེ་བསྐྱོད་པས་

དང་། བྱང་

སེམས་ལྷུམས་སུ་འཛུག་པ་དང་བལྟམས་པ། བྱང་ཆུབ་པ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམ་སུམ་ཅན་ལས་འདས་པ་ན་ཟླ་དབང་ཆེ་བ་རྣམས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་དུ་འོང་པ་

ཀ་རྒྱ་

མཆོ་འཕྲུགས་ཏེ་ས་གཡོ་བར་བཤད། གཞན་ཡང་། ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་དགྱུགས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ཉ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཁྱུར་བའི་དབང་གིས་རྒྱ་མཚོ་

@170A ཞེས། །འཕྲུགས་སྟེ་ས་གཡོ་བར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ༥ ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ནི། གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱི་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། སྐྱོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱིས། བསིལ་དང་ཞི་མ་དང་

ཡང་དྲང་འཇམ། །དང་པ་དང་ནི་དྲི་ང་མེད། །འཕྱང་ན་ལྷོ་ལ་མི་གནོད་དང་། །མགྲིན་པ་ལ་ནི་མི་གནོད་པའོ། །ཞེས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་བ། མདོག་སྡོ་བ། མ་ཉོག་དང་།

སྐན་སྐ་ཆོགས་ཀྱི་གང་བར་བཤད། སྐྱང་རྩི། མར། འོ་མ་སོགས་ཀྱི་གང་བ་དང་། སྐུ་མཁྲེག་འཛིན་རི་ལ་གངས་རིར་བཤད་པ་ཡང་གདུག་གོ། །རོལ་མཆོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགའ་

བོ་ཉིར་དགའ་རྟ་དགའ་དང་། །སྤྲང་རྒྱང་དང་ནི་གཟེ་བྱིན་དང་། །ཡུལ་འཁོར་སྐྱང་དང་ནག་པོ་ཆེ། །ཤེ་ལའི་འདབ་མ་ཕྱེ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཀླུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་རོལ་ཞིང་། །རྩེ་བས་རོལ་མཆོ་

ཞེས་དང་། །ཞིང་རྩེ་བའི་རོལ་དང་འདྲ་བས་རོལ་མཆོ་ཞེས་བཤད། །མཛོད་ལས། དེ་དག་བར་བདུན་རོལ་མཆོ་ཡིན། །དང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་ནི་ནང་གི་རླུ་མཆོ་ཡིན། །དེའི་

རྩོལ་ལ་

སུམ་འགྱུར་རོ། །རོལ་མཆོ་གཞན་ནི་ཕྱེད་ཕྱེད་འབྲི། །ཞེ་དང་པོའི་ཁ་ཆོན་དུ་དཔག་ཚད་རླུ་ཁྱི། ངོས་ལ་གཉའ་ཤིང་འཛོན་གྱི་འབྲམ་ནས་བགྲངས་ན་གསུམ་འགྱུར་ཏེ་དཔག་ཚད་ཉིས་འདུ་

@170B བཞི་ཁྱི། མཐའ་སྐོར་དུ་དེ་བཞི་འགྱུར་རོ། །གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཆོན་གྱི་ཚད་ནི་ཕྱེད་ཕྱེད་འབྲི་ཞིང་མཐའ་སྐོར་ནི་རིགས་པས་དཔག་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱིའི་རླུ་མཆོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱུ་བག་གི་རྣམ་པ་བཞི་

ནི། དེར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རླུ་ལས་ཚུ་ཐུའི་ཆུས་གང་སྟེ། དེ་ནི་ལན་ཆ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཅེ་ན། ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་འི་འདབ་མ་སོགས་རྩལ་བ་ཁས་བླང་བའོ། །རི་རབ་

དང་གསེར་གྱི་རི་

བདུན་གྱི་ཁམས་ལྷག་མའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀུའི་རིན་པོ་ཆེས་གང་བ། ཀུ་གཙང་སྦྲ་ཅན་ཡོད་པས་ཤེ་བའི་རོ་དང་ལྡན་ཚེག་མི་གནས་པས། དུས་རྒྱབས་ཆེ་ཆུང་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེའི་

ཁ་ཆོན་ལ་དཔག་ཚད་འབྱམ་ཕྲག་གསུམ་དང་། ཉིས་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་སྟེ། མཇོད་ལས། ལྷག་མ་ཕྱི་མ་ཆོ་ཆེན་ཡིན། འབྱམ་ཕྲག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྲག་ནི། ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ་ཞེས་བཤད། དེར་འཛམ་བུ་

གླིང་གི་ཆུ་ཀླུང་ཐམས་ཅད་དང་ཚར་གྱི་རྒྱུན་ཤེང་རྟའི་སྲོག་ཤིང་ཙམ་བབས་ཀྱང་དེར་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱད་པའི་ལྷག་མ་རླུང་དང་ཉི་ཚན་གྱིས་སྐམ་པས་འཕེལ་སྨིག་ལྷིད་པར་གདའ་

པར་བཤད་ལ། མཛངས་ལྡན་ལས། དམྱལ་མེས་སྐེམ་པ་དང་། ཕལ་ཞོར་བྱེད། བརླན་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བས་མར་གྱི་ཉིང་ཁུར་ཞོར་བྱེད། བརླན་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བས་མར་གྱི་ཉིང་ཁུར་

བྱེད།@171A ཞེས། །རིན་པོ་ཆེ་མེ་འོད་ཀྱིས་མེར་བྱེད། རིན་པོ་ཆེ་མ་ལུས་པའི་མཐར་ཐུག་པས་ཅི་ཡང་མི་སྣང་བར་བྱེད་པར་བཤད་ལ། ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མཚོའི་ཆུ་ཉིད་འཁོར་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ལྷོ་ཕྱོགས་

ཏོང་མ་ཁའི་མེས་སྐམ་པར་ཡང་བཤད་དོ། །མདོར་ན་དཔག་ཚད་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱ་བཅུ་རྩ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་རེ་ཙུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་རེས་ལྷག་གོ། །ཅེ་ན་ལྷགས་རིའི་སྟེང་གིས་སྐོར་

བ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱི་རྟ་དེ་གཉིས་སྟར་ཙམ་ལྷག་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྗམས་སུ་འཛངས་དང་མཉམ། ཞེས་པས་ཆུ་མཚམས། ཡན་ཆད་ཡིན་གྱི་རི་ནི་མ་ཡིན་གྱིས།

རྩ་བ་ཅུང་ཟད་སྦོམ་པས། ལྷག་པའི་ཚ་དེ་དང་། དེ་གསེར་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རེ་རབ་ཀྱི་བར་རིམ་བཞི་འོག་ནས་རིམ་པ་ལྟར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག །བརྒྱད་

དང་། བཞི་དང་། ཉིས་སྟོང་ཕྱེད་ཚར་དུ་འཕགས་ལ། བར་ཐག་སྟེ་ཐུག་རྗམས་ཁྲི་ཕྲག་རེ་སྟེ། མཇོད་ལས། འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། བར་ཀྱི་ཐག་ནི་སྟོང་ཕྲག་བཅུ། །སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་

བཙུ་བློ་དང་

བརྒྱད་དང་བཞི་དང་གཉིས་འཕགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གདགས་པར། དེ་དག་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། །མངོད་ལྡར་ན་བང་རིམ་བཞི་པའམ། སའི་དངོས་གཞི་དང་གདགས་པ་

@171B ལྡར་ན་གཉའ་ཤིང་འཛོན་ཀྱི་སྟེང་ན། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ཕོ་བྲང་ཡོད་དེ། ཤར་ན་ཡུལ་འཁོར་སྐྱང་གི་ཕོ་བྲང་ཡུལ་འཁོར་སྐྱང་། ལྷོ་ན་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་ཕོ་བྲང་འཕགས་སྐྱེས། །ནུབ་ན་མིག་མི་བཟང་

གི་ཕོ་བྲང་སྐྲ་ཆོགས་གཟུགས། བྱང་ན་རྣམ་སྲས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ལྕང་ལོ་ཅན། ཐམས་ཅད་ངོས་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། མཐའ་སྐོར་དུ་སྟོང་གསེར་གྱི་ར་བ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་པས་སྐོར་བ་རྩེག་སྐྱབས་རིན་པོ་ཆེ་

སྐྲ་བཞི་ལས་གྲུབ་ལ། མངའ་ཡབ་དང་ཟམ་པ་རྒྱུད་མ་བཞི་དང་ལྡན་པ། དེའི་ལམ་སྲང་ཆུར་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། ཞེང་དུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པ། དེའི་གཡས་གཡོན་ན་རྩེང་བུ་ཆུ་སྣང་རྩེ་

ལྷ་

བྱས་གང་བ་ལ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་དང་བྱ་སྐད་སྣ་ན་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ནོ། །རིས་ནི་དེའི་སྟེང་གཏོགས་པའི་ལྷ་སྟེ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། བང་རིམ་བཞི་ལ། ལག་ན་གཞོང་པ་ཐོགས་པ་དང་། ཁྲག་ཐོགས་པ་

དང་། རྒྱ་མྱོས་དང་། ཕྱིང་ཐོགས་རྣམས་གནས་ལ། མཛོད་ལྔར་ན། དེ་ལ་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་དང་། །ཕྱིང་ཐོགས་དང་ནི་རྒྱ་མྱོས་དང་། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་གནས། །རི་ནི་བདུན་པོ་དག་ལ་

ཡང་། །ཞེས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལ་དེའི་སྟེང་གཏོགས་པའི་ལྷའི་ཕོ་བྲང་ཡོད་ཅིང་། རི་དང་ཤིང་གི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེའི་སྟེང་གཏོགས་སུ་གནས། སུམ་རྩེ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་ནི། རི་ནས་ཀྱི་རྩེ་ན་ཡོད་དེ་

@172A ྀ།། །རི་རྩེའི་ངོས་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །དེའི་སྟེང་གི་འགྲམ་བཞིན་རྩེ་མོའི་གཅོག་བཞི་སྟེ། མཆུ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། མཐའ་སྐོར་དུ་ལྔ་བརྒྱ། བྱིན་དུ་

དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་

ལྷ་པ། གཙོད་སྨིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གནས་པ་སྟེ། རིམ་བཞིན་ཤེལ། བེ་ཀུར་ྀ། དངུལ། གསེར་ལས་གྲུབ་པའོ། །སའི་དངོས་གཞི་དང་། མཛོད་འགྲེལ་དུ་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་པར་བཤད། རིའི་དབུས་ན་གྲོང་

ཁྱེར་ལྔ་ན་སྡུས་ཅེས་བྱ་བ་ཆུ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ཀྱིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་བ། མཐའ་སྐོར་དུ་ཁྱི། གསེར་གྱི་ར་བས་སྐོར་བ། འཕངས་སུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས། །གདགས་པར་ཕྱེད་དང་གསུམ།

ཞེས་སོ། །སའི་དངོས་གཞིར། རི་རབ་དེའི་སྟེང་ན་ལྷའི་ཪོ་བྱང་གནས་པའི་ཚད་ནི། ཆུ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ཁྱི་ཁྱི་ཡོད། གཞན་དག་ན་ནི་ལྷ་དེ་དག་གི་གྲོང་དང་། གྲོང་བརྟ་ལ་དང་། ལྷོར་སྐམས་ཡོད་

དོ། ཞེས་བཤད། གྲོང་ཁྱེར་དེ་ལ་སྐོ་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བ། སྐེའི་འཕངས་སུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ། ཞེང་དུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པ། སྐོ་རི་རི་ལ་རིན་ཆེན་བཞིའི་སྐར་མའི་གཟུགས་དང་།

ཟླ་བ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ། སྣང་མ་གོ་མཚོན་ཐོགས་པ་ལྟ་བརྒྱ་ལྟ་བརྒྱ་དང་བཅས་པའོ། །ལམ་སྣང་སྲིད་དུ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བརྒྱ། ཞེང་དུ་བཅུ་གཉིས། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རྡོང་བུ་

@172B དེ་རེ་རེ་ལ་ཐེམ་སྐས་དང་། ལན་ཀན་དང་བཅས་པ། ས་གཞི་མཚོན་སྣ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གིས་བཀྲ་བ།རེག་ན་འཇམ་ཞིང་། སྟེག་ན་སྣར་བྱེད་པའོ། །དེའི་དབུས་ན་ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་

བྱེད། ཆུ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བཞུ། མཐའ་སྐོར་དུ་སྟོང་ཡོད་པ། ལྷའི་ཕོ་བྲང་ལས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་ལྡན་བྱ་འཕགས་པ། དམང་རྟེན་ཀ་བ་བཞི་བཞུ། ཐེམ་སྐས་དེ་ཐམས་ཅད་རིན་

པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་བྱས་པའོ། །བ་གམ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག །བ་གམ་རེ་རེ་ལ་ཁང་རྩེགས་བརྒྱ་བརྒྱ། གདགས་པར་བདུན་བདུན་བཤད། ཁང་རྩེགས་རེ་རེ་ལ་ཁང་མིག་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་

མོ་བདུན་བདུན། དེ་

རེ་རེ་ལ་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན། །དེ་རེ་རེ་ལ་བསོལ་སྐུན་བདུན་བདུན་ནོ། །རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ནང་ན་རྩིང་བུ་གྲུ་བཞི། མཐའ་སྐོར་དུ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ཐེམ་སྐས་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་

ཅད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་ནི་བྱོང་གི་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱོང་ཁྲིར་དེ་ནས་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུའི་ཕྱི་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བརྩེ་བའི་ས་སྐྱེད་མོའི་ཚལ་བཞི་སྟེ། ཤར་ན་ཤིང་རྟ་སྔ་ཚོགས་ཅན། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་

སྔ་ཚོགས་ཡོད་པས་དེ་སྐད་བྱའོ། །ལྷོ་ན་དེར་རྩེ་བས་ལུས་སེམས་བརྩུབ་པར་འགྱུར་བས་ན་རྩུབ་འགྱུར་གྱི་ཚལ། ནུབ་ན་འདེས་ནས་བརྩེ་བས་འདེས་པའི་ཚལ། བྱང་ན་བདེ་ཞིང་དགའ་བར་

འགྱུར་བས་དགའ་

@173A ྅།། །བའི་ཚལ། དེ་ནས་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུའི་ཕྱི་ན་སྔ་ཚོགས་དང་། རྩུབ་པ་དང་། འདེས་པ་དང་། དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་གཞི་བཟང་པོ་བཞི། དེ་རྣམས་རྒྱ་ཚད་རྣམ་རྒྱལ་དང་མཚུངས་པ། གསེར་གྱི་རྩ་བ་

འཕངས་སུ་དཔག་ཚད་གཅིག་པས་བསྐོར་པ། རྩིག་སྐྱབས་དང་། མདའ་ཡབ་དང་། ཟམ་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་བྱས་པ། ནང་ན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཇོ་བུ་ལྷ་བུའི་ཇོ་བུའོ། །དེ་དག་གི་ལམ་ལ་ཆུང་དཔག

ཚད་ཉི་ཤུ། ཞེང་དུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པ། གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་ཇོ་བུ་དང་འདོད་ཡོན་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་པའོ། །ས་སྟེ་ལྷར་ན་བྱང་ཤར། གདགས་པ་ལྷར་ན་ཤར་ལྷོ། །མཇོད་ལྷར་ན་ལྷོ་སྒྲབ་ན། ཆོས་

བཟང་ལྷའི་མདུན་ས་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ། མཐའ་སྐོར་དུ་དགུ་བརྒྱ། བྱེན་དུ་བྱོང་ལས་ཕྱེད་དང་བཞིས་འཕགས་པ། ས་གཞི་དང་ཡང་ཐོག་སོགས་དང་། འཁྱོ་དགུ

པོ་རྣམས་ཤེལ་ལས་བྱས་པ། འཁྱམ་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་རེས་སྦེག་པ། དབུས་ན་བཻ་ཌཱུརྻ་ཀ་བ་རྒྱར་བརྒྱད་པ། རྩེ་མོ་སྐུ་རྩེ་ཙམ་གྱི་གདུང་ལ་མ་རེག་པ། དེའི་རྩ་བར། གསེར་གྱི་ཁྲི་བཟང་པོ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་

བཞུགས་ཏེ། ལྷ་མིའི་དོན་དང་། ཆོས་སེམས་སོ། །གྲོང་ཁྱེར་དེ་ལ་ཟབས་དང་རྒྱར་དཔག་ཚད་གཅིག་པའི་འོབས་ཆུ་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུས་གང་བ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཅན་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ། སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་

@173B ན་མདུན་ས་དང་ཉེ་བ། གདགས་པ་ལྟར་ན་ཤིང་ཡོངས་འདུ་དང་ཉེ་བ་ན། ཞར་མོ་རེག་ལྟར་འཇམས་པའི་རྡོ་ལེབ་སྟེ། དེ་ལ་སའི་དངོས་གཞིར། ཟླ་བ་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་རྡོ་ལེབ་ཅེས་གསུངས། ལུང་འཕྲིལ་དུ། ཞར་མོ་

ནིག་ནི་ཐགས་མ་ཕྱོ་བོ་ཞིར་ཟཱཧད་དེ། རྡོ་ལེབ་དཀར་པོ་བཟང་ཞིང་ལྟ་ན་སྡུག་པ། མཆུ་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ། མཐའ་སྐོར་དུ་ཉིས་བརྒྱ། འཕངས་སུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བྲག་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ཡོད་

པ། མཆོག་སྟ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གིས་བཀྲ་བ། དེར་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་བཅས་དབྱར་ཟླ་བཞིར་གནས་སོ། །སྐྱེད་མོའི་ཚལ་དུ་སྦྱོད་པའི་གླང་པོ་ཆེས་སྤྱང་གི་བུ་ནི་མཚན་ཉིད། འཁོར་སྤྱལ་པས་སྤྱང་དང་འབྲ་བས་འགྲོ་བ་མི་

མངོན་པའི་མཐུ་གོས་པས་སྐྱེད་མོའི་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ། སྤྲུལ་པ་དེ་བཏང་ནས་རང་ལྟར་སྤྲུལ་ཏེ་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ཕྱོགས་བཞིན། སྡུག་བཟང་པོ་བཞི་དང་། སྒོ་ག་གེར་སྒྲིན་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་

བཀོད་པ་ཅན་གནས་ཤིང་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་ཏོག་མན་ད་རྟ་བ་མིའི་ཕུས་མོ་ནུབ་ཙམ་དུ་ཟུང་གི་རྣིང་པ་འཐོར། གསར་པ་འགྲེམ་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྟེང་ན་ང་བོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་

སྟན་མེད། བཟུང་མེད། མ་བདྲངས་ཡང་པར་སྒྲ་འབྱུང་བ། འདོད་ཡོན་ལ་གཡེངས་པ་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྒྲལ་ཞིང་། ལྷ་མིན་གྱིས་དེད་ན་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཕམས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་

@174A ཞེས། །སྒྲས་ལྷ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བར་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། །འཚོར་ཡུག་གི། རིས་བློང་བཞི་འཚོར་ལོ་བཞིན་དུ་སྐོར་བའམ། དེ་ན་གསེར་གྱི་འཚོར་ལོ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་ལ། དེ་ལ་གནོད་སྤྱིན་གོས་

སྟོན་པོ་ཅན་གནས་སོ། །མཛོད་ལས། ལྷུན་པོའི་རྩེ་ན་སུམ་ཅུ་གསུམ། །དེ་ཡི་ངོས་ལ་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །ཕྱོགས་མཚམས་རྩེ་གནས་པ་བཞི་ལ་ནི། །ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གནས་དབུས་ན། གོང་ཁྲིར་ལྷ་ནས་སྡུག་ཅེས་པ། །ངོས་

ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ། །དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་གསེར་གྱི། །རང་བཞིན་བཞི་བཀྲ་གཉན་པ་ཡོད། །དེ་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་དེ། །ངོས་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །ཕྱི་རོལ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་དང་། །རྫུབ་

འགྱུར་འདྲས་ཚལ་དགའ་བས་བརྒྱན། །དེ་དག་གི་ནི་ཕྱོགས་བཞིན། །ཉི་ཤུ་བཅད་ནས་གཞི་བཟང་། །བྱང་ཤར་འཚམས་ན་ཡོངས་འདུ་སྟེ། །ལྷོ་ནུབ་འཚམས་ན་ཚོས་བཟང་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ནམ་

མ་ཁའ་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་གནས་པ་ན། ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་མཐུན་མོང་གི་ལས་ལས་ཉི་ཟླ་སྐར་མ་སོགས་འཕྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཟླུང་

གིས་འཚོར་བར་བྱེད་དེ། འདི་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་ཐྲིས་རྒྱུའོ། །རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ་ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་པ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ། དཔག་ཚད་ལྔ་

@174B བཅུ་རྩ་གཅིག་པ། མཐའ་སྐོར་དུ་གསུམ་འགྱུར། སྣང་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་དྲུག་དང་། བཅོ་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ། གསེར་གྱི་རྣ་བ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་པ་བསྐོར་བ་ལམ་སྣང་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་པ། ཞེང་དུ་ཕྱེད་

དང་གཉིས་པ། དེའི་གཡས་གཡོན་ནི། རྩིང་བུ་དང་ཐེམ་སྐས་ལ་སོགས་པ་སྟར་དང་འདྲའོ། །རྒྱ་ནི་ཆེས་མཛོམས་ཤིང་དེས་མེད་དུ་འགྲོ་བས་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་བགྲོད་ཅིང་། ཉི་མས་རེ་རེའོ། །གྲིང་

བཞིན་བྱང་དུ་ནམ་ཕྱེད། ཤར་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ། ལྷོར་ཉི་མ་ཕྱེད། ནུབ་ཏུ་ཉི་མ་ཤར་བ་མཉམ་པས། དུས་གཅིག་ལ་གྲིང་གཉིས་སྣང་བར་བྱེད་ལ། གསུམ་སྣང་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་པའམ། བྱེད་ལས་མི་སྣང་བས་དེ་སྐད་བརྗོད་

ཅིང་། དེ་ཡང་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས། སའི་དངོས་གཞིའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །ཉི་མ་ལྷོག་དུས་ནི། དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ནས་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉའི་བར་ནི་དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་ཟླ་བ་

གཉིས་པ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་སྟོན་ཟླ་ར་བའི་ཉའི་བར་རོ། །དེའི་ཐ་མ་ནི་ཡར་ངོ་སྟེ། སྒོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྐས་ཀྱི། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་མར་གྱི་ངོ་སྟ་སྟེ། ཞེས་བཤད། དེའི་ཡར་ངའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་

མོ་རིང་ཞིང་། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་ཟླ་ར་བའི་ཉའི་བར་ནི་དགུན་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཆ་ཐ་མ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཡར་ངའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཐུང་བར་འགྱུར་ལ། ཉིན་མོ་ནི་དེ་ལས་

@175A ཞེས། །བཟློག་པའོ། །འདིར་རང་འགྲེལ་དང་། འདུས་བཟང་དང་། ཕྱོགས་གླང་གིས་འགྲེལ་པ་ལས་དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་། དགུན་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་བ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བཤད་ལ། གདགས་

པར་ཡང་། དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡར་ངེའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ། མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད། ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་འགྱུར་ཁྱད་མིན་པ་དོན་འདྲ་འམ་སྣམ་སྦྱི། དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་ཟླར་བ་ཡར་ངེའི་

ཆོས་བརྒྱད་ལ། ཉིན་མོ་ནི་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད། མཚན་མོ་ནི་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་བཤད། འདིར་དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཏམ་དང་ཉི་མ་མཉམ་པར་འདོད་པ་ཁེགས་སོ། །ཉིན་མཚན་རིང་འཐུང་ཞག་རེ་རེ་ལ་

ཐང་ཅིག་རིང་འཐུང་དུ་བྱེད་དོ། །ཉི་མ་ལྷོར་བགྲོད་པ་ན། ཟླིང་ལས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་དྲུག་དང་། བཅོ་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་གི་ཡོལ་ནས་རྒྱ་མཚོ་ལ་འབབ་པར་བྱེད་ལ། དེའི་དབང་གིས། དགུན་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་དོ་ལ་

དེ་ཟླིང་གི་ནང་དུ་སོང་བས། ཆུ་དོན་མོ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཤིང་རྣམས་སྐྱེས་ལ། འཛམ་བུ་ཟླིང་གི་མཐའ་སྡུར་དུ་བསྐོར་བས་ཉི་མ་འཐུང་། བྱང་དུ་བགྲོད་པ་ན་སྔར་གྱི་ཚད་ཙམ་གཅིག་མཚོ་ལས་ཡོལ་ཏེ་ཟླིང་དུ་ཁྲབ་ནས་

འོད་ཟེར་གྱིང་དུ་བབ་པས་གྱིང་གིས་ཆུ་དོ་ཞེང་། དེའི་ཚོ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་གྲང་བས་ཆུ་གྲང་མོ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཤིང་རྣམས་སྐྱེས་ལ་ཞེས་གསུངས། སྟེང་འོག་གི་ཆུ་དོ་གྲང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ས་འི་དོད་སྟེང་འོག་ཏུ་

@175B རྒྱུ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཅིག་གསུངས། གྱིང་གི་དབུས་སུ་ཡུན་རིང་མོས་ཡོད་པས་ཉི་མ་རིང་ཞེས་གདՀ་པར་བཤད། ས་འི་དངོས་གཞིར། རི་རབ་ལས་ཐག་རིང་དུ་རྒྱུ་བས་དགུན་སྡུར་དུ་ནུབ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བས་དབྱར་ཉི་མ་

བྱལ་བར་ནུབ་བོ་ཞེས་བཤད། སྡུར་འདས་སུ། དགུན་སྡུར་དུ་འགྲོ་བས་ཐུང་ཞིང་གང་དབྱར་དལ་བུས་འགྲོ་བས་ཉི་མ་རིང་ཞིང་དོ་བར་བཤད་དེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བསམ་བྱ་

མིན་པའི་གནས་ཡིན་པ་འདྲའོ། །རྒྱ་བའི་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ནི་ཉི་མ་དང་ཉེ་བས་ཉི་མའི་འོད་རྒྱ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བབ་པས་ཕར་ངོས་སུ་གྲིབ་མ་བབ་སྟེ་བསྒྲིབས་པས་མ་གང་བར་སྣང་ལ། ཉི་མ་དང་བྲལ་ནས་དེའི་འོད་ཟེར་

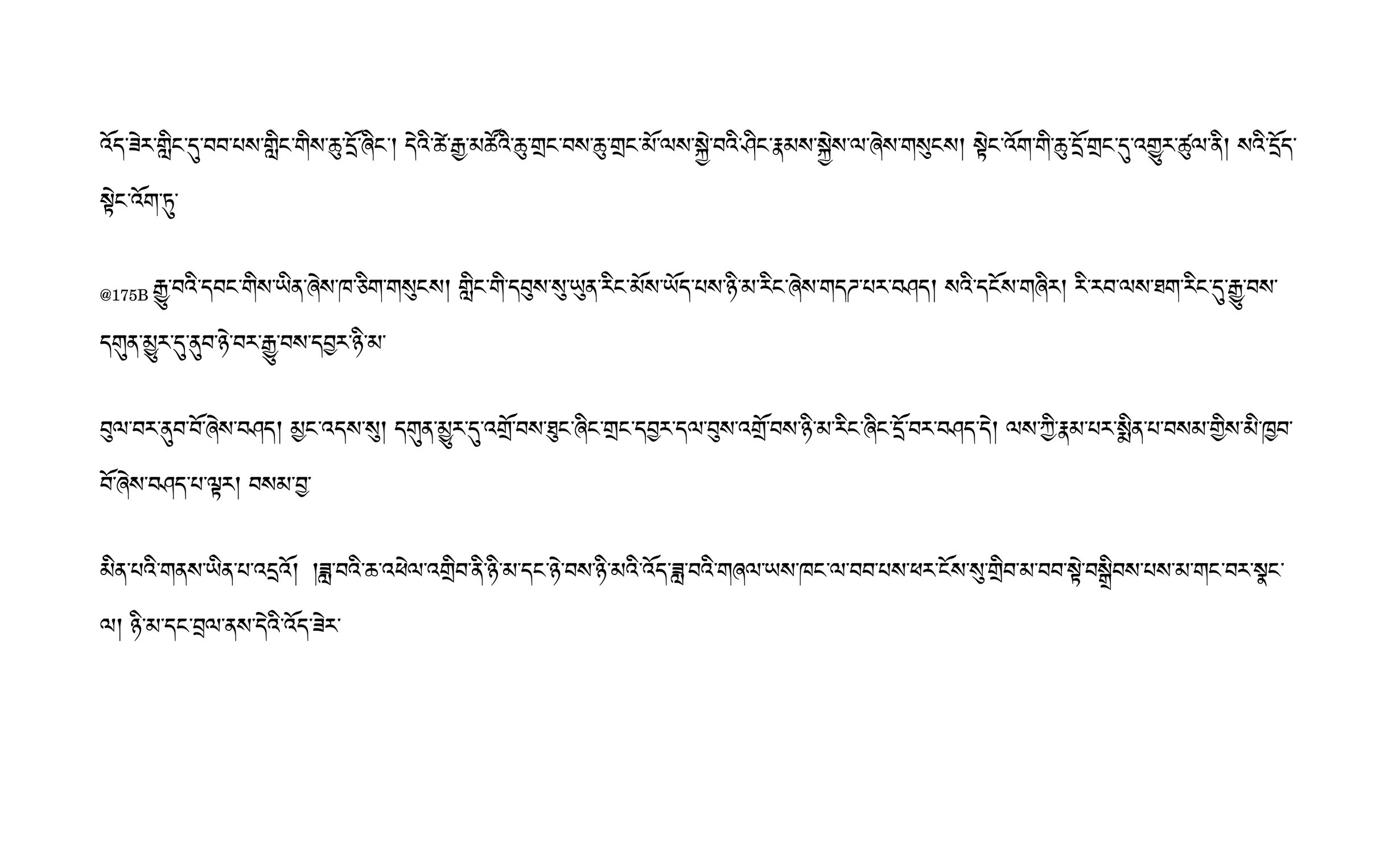

ཞོག་པས་གྲིབ་མ་མེད་པས་གང་བར་སྣང་སྟེ། སྟོན་མེ་དང་ཀ་བའི་གྲིབ་པ་མ་བཞིན་ཞེས་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། ཉི་ཟླ་ལྷུན་པོའི་ཕྱེད་ནའོ། །དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས། །ཤམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། །ཉི་མ་ཕྱེད་དང་

འཆར་དུས་གཅིག །དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །འཕྱང་དུ་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་ཟློག །ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་ཅིག་གོ །ཉི་མ་ལྷོ་བྱང་འགྲོད་ཚེའོ། །

ཉི་མ་དང་ནི་ཉེ་བ་ལ། རང་གི་གྲིབ་མས་བསྒྲིགས་པར་སྣང་། །ཞེས་རྩ་བར་འབྱུང་། འགྲེལ་བར། ལོ་གྲགས་ཟེར་གསུམ་འབྱུང་བས་ཐུགས་མ་རངས་པར་སྣང་ལ། དོན་ལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐར་མ་ཆེ་བ་རྣམས་@176A ཞེས། །ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞོག་ན་ཡང་རང་གི་གྲིབ་མས་བསྒྲིགས་ཏེ་འཕེལ་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སའི་དངོས་གཞིར། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཡུང་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་འཕྱོར་བ་

ན་ཟླ་གམ་དུ་སྣང་སྟེ། དེའི་ཚ་རོལ་གྱི་ངོས་དེ་ཚུར་རོལ་གྱི་ངོས་ཀྱི་བསྒྲིགས་པའི་ཕྱེད་མི་སྣང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་འཕྱོར་བ་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་ཕེན་ཏུ་གང་བར་སྣང་། མར་གྱི་ངོ་ལ་ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་འཕྱོར་

དུ་འཇོར་བ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་བསྒྲིབས་པར་སྣང་དོ། ཞེས་དོས་བྱ་འོག་འཇོར་བའི་ཚུལ་གྱི་འོག་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པར་སྣང་དོ། ཞེས་བཤད་དོ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ར་རི་ནི། སའི་དངོས་གཞིར་ཉ་དང་རྩལ་སྒལ་ལ་སོགས་

པའི་གཟུགས་བརྙན་ནོ་ཞེས་དང་། གདགས་པར། ཤྲིང་གི་གཟུགས་བརྙན་ནམ། ནང་གི་ཁང་པ་སོགས་ཀྱིར་རིར་སྣང་དོ། །མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུའི་གཟུགས་བརྙན་གྱིས་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། མདོ་ལས། བྱང་

སེམས་རི་བོང་དུ་འབྲུངས་པའི་དུས་ལུས་སྨིན་པར་བཏང་ཚུལ་ངོ་མཚར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཉི་ཟླ་འཛིན་པ་ནི་ཉི་ཟེར་གྱིས་ལྷ་གནས་ལྷ་བར་མ་རྟུས་པས་ཁྱོས་ནས་དང་། ལྷ་མིན་གྱི་

མིག་ལྷོངས་ནས་འཐབ་མ་རྟུས་པས་དང་། ཟླ་བ་མཛེས་པས་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པས་རེག་འདོད་པས་དང་། དེ་གཉིས་འོད་ལ་ཕྲག་དོག་ནས། སྨ་གཅན་གྱི་ལག་པས་བསྒྲིབས་ལ། དག་མི་དག་ནི། མིའི་ལས་ལས་ཡིན་ནོ་

@176B ཞེས་མདོ་ལས་བྱུང་ངོ། །སའི་དངོས་གཞིར། སྐར་མ་ཆེབ་ལ་རྒྱང་གྲགས་བཅོ་བརྒྱད། འབྲིང་ལ་བཅུ། ཆུང་བ་ལ་བཞིར་བཤད། གདགས་པར། རབ་འབྱུ། འབྲིང་ཕལ་ཆེར་བཅུ་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ཆུང་ངུ་ལ་རྒྱང་

གྲགས་གསུམ་པར་བཤད། རང་འབྲེལ་དུ་ཆུང་ཚད་རྒྱད་གྲགས་གཅིག་པར་བཤད་ལ། ཐམས་ཅད་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྱུབ་པ་གསེར་གྱི་ར་བ་དང་། རྩི་གས་སྐྱབས་ལ་སོགས་པས་བསྐོར་བ་ཉི་ཟླ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་

སུ་ལྷ་ཕོ་མོ་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་རྣམས་ཀྱང་ལྷགས་རི་ལས་ཕར་མི་འདའ་སྟེ། གདགས་པར། ལོ་གཅིག་ཅཆ་མས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཉི་ཟླ་དེ་ཁེན་སྐར་མ་དང་། །རྒྱུ་སྐར་ཚོགས་ནི་རྒྱ་

ཆེན་ཀུན། །འཁོར་ཡུག་མི་འདའ་འཇིག་རྟེན་གྱི། །བར་འཚམས་ཐམས་ཅད་སུན་པར་འདུག །ཅེས་བཤད། སྐར་མ་རྣམས་སྟོམ་ན། དུང་འབྱུར་གཉིས། བྱ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ས་ཡ་

ལྔའོ། །ཞེས། དྲང་སྲོང་མ་གང་དགས་

ལྷས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་རབ་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲུག་ཁྲི་ན་འཐབ་བྱལ་ཏེ། དེ་ནི་རེ་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་དང་རྒྱ་མཚམས་པ་དང་། གོང་མ་ཉིས་འགྱུར་དང་། བཞི་ཀ་མཉམ་དུ་འདོད་པ་གཉིས་སྣང་ངོ། །མཛོད་ལས།

གནས་ནས་གནས་འོག་ཇི་སྲིད་བར། །དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་དེ་སྲིད། །རྟུ་འཕྱལ་གཞན་རྟེན་མ་གཏོགས་པ། །དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་པས། འཛམ་བུགླིང་ནས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་ལ་ཐབ། ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག །དེ་ནས་དེའི་

@177A ཞེས། །གོང་མ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་རིམ་པར་རྩིས་སྟེ། མཐར་ཤིན་ཏུ་མཐོང་ནས། འདི་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ། དེ་ནས་འོག་མིན་ལ་ཡོད་ཅེང་། རང་གི་རྟུ་འཕྱལ་ལམ། རྟུ་འཕྱལ་ཅན་གྱིས་ཁྱེད་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གོང་མར་

འགྲོ་བ་དང་། མཐོང་བ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ནུས་པའི་དོན་ནི། །བསམ་གཏན་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དུ་བླིང་བཞི་དང་། སྟོང་དང་། སྟོང་གཉིས་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཙམ་ཞེས་པ་དང་། དང་པོ་གསུམ་སྟོང་དང་། སྟོང་

གཉིས་དང་། སྟོང་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་མཉམ་ལ། བཞི་པ་ལ་ཚད་མེད་ཅེས་འདོད་པ་གཉིས་སོ། །ལྷ་མིན་གྱི་གནས་གཞན་ནི། རི་རབ་ཆུའི་འོག་ཏུ་ནུབ་པའི་ནང་ན་སྟེ། དབང་པོ་ཐག་བཟངས་རིས། གོང་ཁྱེར་གསེར་ལྡན།

ཁང་བཟང་གཉམས་པ་ཅན་མདུན་ས་ནོར་བཟང་ཚལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དགའ་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ། ས་གཞི་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ། རབ་ཏུ་དགའ་མ། དགའ་མ། དགའ་བའི་ཀུན་དགའ་ར་མ། ལྷའི་ཤིང་

ཡོངས་འདུའི་དོང་ཤིང་རྩི་ཏ་པ་ཏ་ལ་ལྷ་མིན་གྱི་རྩོ་ལེབ། རྩེ་བ་དང་། གཡུལ་གྱི་གླང་པོ་ཆེ། ཏི་སེ་གང་རྩེགས་དང་། བཟོད་དཀའ། རྟ་གྲག་འབྱིང་། །གོང་ཁྱེར་དང་རྒྱལ་སྲིད་སོགས་རྩ་གསུམ་པ་དང་འབྲ་བར་གདགས་

བར་བཤད། མདོ་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ལས། ས་གཞི་དང་པོ་དཔག་ཚད་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཡོད་པ། གོང་ཁྱེར་འོད་ཅན་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་པ་ན་སྣ་གསུམ་ཅན། དེ་ནས་ས་གཞི་གཉིས་པ། ཡུལ་ས་ཐ་དད་པ་རྣམ་བའི་

@177B ཐེང་བ་ན། གཉི་ཤིང་རྩེ་བ་དང་། སྐར་འཐེང་གི་བྱོང་གཉིས་ན་མགུལ་ཐེང་དང་། སྟན་པ་གཉིས། སྐར་ཐེང་གི་དབུས་ན་མཆོ་ཀུན་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་ཞེད་དཔག་ཚད་ལྷ་པ་ལ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་འཐབ་པའི་ཆོ་རྒྱལ་འཕམ་ཇི་ལྟར་

འོད་པའི་ཚུལ་དང་། ཤི་ནས་ལྷར་སྐྱེས་དེའི་མཐུས་ལྷ་རྒྱལ། ལྷ་མིན་འཕམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ས་གཞི་གསུམ་པ་བཟང་སྐྱེད་ན། ཟབ་པའི་བྱོང་ན་མེ་ཏོག་ཐེང་། །དེ་ནས་ས་གཞི་བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་

མཛོས་པའི་བྱོང་ན། ཐགས་བཟང་རི་རབ་འགོད་འཁོར་བཅས་ཡོད་ལ། ས་གཞི་དང་བྱོང་གི་ཚད་རྣམས་སྦར་དང་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །ས་མས་ཅན་དམྱལ་བའི་གནས་ནི་ཕལ་ཆེར་ས་འོག་སྐུན་པའི་གླིང་ན་ཡོད་ཅིང་། ཚ་དམྱལ་ནི།

སའི་དངོས་གཞིར། རི་བོ་གངས་ཅན་གྱི་འོག་ནས་དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ན་ཡང་གསོས། དེ་ནས་འགོ་ཀུ་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་བཅད་པ་ན་གཞན་རྣམས་ཡོད་ཅེས་གསུངས། །མཛོད་ལས། འདི་འོག་སྟོང་ཕྲག

ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་པའོ་དེ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་བདུན། །ཞེས་འཛམ་བུགླིང་གི་དཔག་ཚད་ཉིས་ཁྲིའི་འོག་ན་མནར་མེད། དེའི་སྟེང་དུ་ཚ་དམྱལ་བདུན་ཡོད་པར་བཤད། གང་དམྱལ་ཡང་དེའི་ཐད་ཀ་ཐང་ཀ་ན་ཡོད་

པར་བཤད། སའི་དངོས་གཞིར་ནི། ཡང་གསོས་ནས་དཔག་ཚད་ཁྲིའི་ཞ་རོལ་ན་གང་དམྱལ་དང་པོ། །དེ་ནས་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་བཅད་པའི་འོག་ན་གཞན་བདུན་ནོ། །ཞེས་བཤད། ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའི་གནས་ངེས་

@178A ཞེས། །པ་མེད་དེ། ཆུ་དང་རི་དང་། ལྗང་མ་གྲི་ཕྱོགས་དང་། མིའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ན་ཡང་ཁ་ཐོར་བ་རྣམས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དུད་འགྲོའི་གནས་ཀྱི་རྟ་བ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། །

འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གླིང་གི་ནམ་མཁར་ཤིང་རྟའི་འཕང་འོའི་ཁྲོན་ཙམ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བས་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལས་མང་ཞིང་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡོད་པར་གཟིགས་ཤིང་། ཁ་ཐོར་བ་ལྟ་མི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ན་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རྟ་བ་ནི། བྲིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱས་

བཅད་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཡོད་ལ། དེར་གཤེན་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་འཕོར་བཅས་བཞུགས་ཏེ། ལེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་མི་དྲན་པ་རྣམས་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་

མཛད་པ་ཡོད།

ཁ་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐྱས་མི་ཡུལ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་སོགས་ན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད། བྲིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་བཤད་ནས་གཞན་འགྲེ་པ་ནི། ཉི་མ་རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་ཞེས་

སོགས་གསུང་སོ། །འཕོར་ཡུག་ཆེན་པོ་ནི་རྩ་རྩེ་ལས་གྲུབ་པར་ཡབ་སྲས་འཛལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མཐོ་ཁྱད་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་མཉམ་པར་སྣ་ཚན་ལས་བཤད་

དོ། །སྟོང་གསུམ་

@178B པོ་འདིར་འགྲོ་བ་ལྔ། སྐྱེ་གནས་བཞི། གཞི་བྱུག །དུས་བཞུ། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བདུན། །ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བཞུ། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞུ། རྟེས་སུ་སྤྱད་པ་བརྒྱད། འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཆོས་བརྒྱད། ཕྱོགས་གསུམ་

སྤྲོད་པ་གསུམ། གཏམ་གསུམ། ཉེས་རྩོམ་ཉེར་གཉིས། ཐེག་དམན་གྱི་རིས་དྲུག་ཆུ་རྩ་བཞི། དུས་བརྒྱད། མངལ་འཇུག་བཞི། སྤྲོད་ལམ་བཞི། འཆོ་བ་དྲུག །དུ་ཁ། ང་རྒྱལ། གདགས་པ་རྣམས་བདུན་བདུན།

ཐ་སྙད་བཞི། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་མང་པོ་རྣམས་བྱུང་ངོ་ །ཞེས་པའི་དངོས་གཞིར་བཤད། གཞི་དྲུག་ནི། འོག་རྒྱང་དང་། ཆུ་དང་། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སེམས་ཅན་འཐུར་དུ་མི་ལྡང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞི་དང་པོའོ་

ཁང་ཁྱིམ་དང་ཡང་ཐོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་གནོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། གཞི་གཉིས་པ། ལོ་ཐོག་སོགས་ནི་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཞི་གསུམ་པ། བདེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལ་རྟང་བར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཞི་བཞི་པ། ཉི་ཟླ་ནི་གཟུགས་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཞི་ལྔ་པ། ཟས་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་བཏུན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་

པས་གཞི་བྱག་པའོ། །དུས་བཅུ་ནི།

དུས་ཆོགས་དང་། ལོ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཟླ་བཕྱེད་པ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་མོ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བདུན་ནི། བདག་དག་དང་ཉེ་འཁོར་

@179A ྱ།། །སོགས་ཀྱི་དང་། ཞིང་གིས་དང་། ཁྱིམ་གྱིས་དང་། ཟོད་སྦྱམ་པའི་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱར་བའི་དངོས་པོ་སྟེའོ། །ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བཅུ་ནི། ཟས་སྐོམ་དང་། གཞོན་

པ་དང་། གོས་རྒྱན་དང་། བཞད་གད་དས་གླུ་བློ། །རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་། སྤོས་དང་། མེ་ཏོག་ཕྲེང་དང་། བྱུག་པ་དང་། སྟོད་སྨད་དང་། སྣང་བ་དང་། སྐྱེས་པ་དང་། བྱང་མེད་དགའ་མགུར་སྤྲོད་པའོ། །འདོད་

པ་ལ་སྤྲོད་པ་བཅུ་ནི། ཆོས་མིན་པར་བབ་ཅོལ་དུ་ལོངས་སྤྲོད་སླུབས་ནས་བདག་དང་ཕ་མ་སོགས་གཉེ་ནི་འཁོར་རྣམས་ལེགས་པར་བདེ་བར་ཚོམ་པར་མི་བྱེད་ལ། དགེ་སྦྱོང་བྱམ་ཟེ་སོགས་ལ་

སྒྲིན་པར་ཡང་མི་

བྱེད་པ་དང་། བདག་དང་ཉེ་དུ་སོགས་ཆོམ་པར་བྱེད་ལ། དགེ་སྦྱོང་སོགས་ལ་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། བདག་དང་ཉེ་དུ་སོགས་ཀྱང་ཆོམ་པར་བྱེད། །དགེ་སྦྱོང་སོགས་ལ་ཡང་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དང་

ཆོས་མིན་པས་བཏ་ཅོལ་དང་། བཏ་ཅོལ་མིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱབ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་སྔ་མ་བཞིན་གསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བཏ་ཅོལ་མ་ཡིན་པར་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱབ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་གསུངས། བཅུ་པ་ནི།

དགྱ་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་འདྲ་བ་ལ་མ་ཚགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །རྟེས་སུ་དཔྱད་པ་བརྒྱད་ནི་ས་ཚར་གྱིས་བཀྱི་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་བསྟེན་བསྐུར་བྱ་བ། སྤྱོད་ལམ་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ། ཁ་

@179B ཟས་ཟ་བ། གཉིད་ལོག་པ། འཕྲིག་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་རྩོལ་བ། དེ་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་མོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ནི། བཞེས་སྤྲིངས་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁྲིམ་པ་རྣེད་དང་

མ་རྟེད་དང་། བདེ་དང་མི་

བདེ་སྐན་དང་མི་སྐན་དང་། བསྟོད་སྨད་ཅེས་བཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱོགས་གསུམ། སྤྲུལ་པ་གསུམ་ནི། སྨྲ་བ་གཏམ་བྱེད་པ། སོ་སོར་མཚུ་བར་བྱེད་པ་དང་། བག་མ་གཏོང་ལེན་

དབྱར་འབྲེན་པ། ལྷག་པར་ཟ་བ། འདུས་ཤིང་ཟ་བ། རྩོད་པ་ཞི་བའི་ཐོགས་བྱ་བའོ། །གཏམ་གསུམ་ནི། ཆོས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའོ། །ཉེས་རྩོམ་ཉེར་གཉིས་ནི། གཞལ་བྱ་

ལ་སྐྱུབ་བྱེད་པ། །སྡད་ལ་སྐྱུ་བྱེད་པ། གཞལ་བ་ལ་སྐྱུ་བྱེད་པ། ལོག་པའི་ལས་ལ་སྤྱོར་བ། འཐབ་པ། ཚད་འབྱུ་བ། རྩོད་པ་འགྲེད་པ། ཁས་པ། ཁྲོ་བ། དམ་བཅའ་བ། སྤྲིགས་པ། རྣོག་པ། གསོད་པ། འཆིང་བ། གོ་རར་

བཞུགས་པ། རྩོད་པ་བཙུག་པ། གཡོ་བྱེད་པ། འབྲིད་པ། དབུ་ཤུལ། རྫུན་ཟེར་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དྲུག་ཏུ་རྟ་བཞི་ནི། དམྱལ་བ། དུད་འགྲོ། ཡི་དྭགས། ལྷ། མི། ཆུལ་རིགས། ཐམ་

ཟེ། རྗེའུ་རིགས།

དམངས་རིགས། སྐྱེས་པ། བྱད་མེད། མ་ནིང་། ངན་པ། འབྲིང་། བཟང་པོ། ཁྱིམ་པ། རབ་བྱུང་། དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་ཅན། དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་ཅན་མ་ཡིན་པ། སྟོམ་བ་ཅན། སྟོམ་མིན་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ། འདོད་

@180A ཞེས། །ཆགས་དང་བྲལ་བ། དེ་མིན་པ། ལོག་པ་ཉིད་དུ་རེས་པ། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་རེས་པ། མ་རེས་པ་ཉིད་དུ་རེས་པའི་ཕྱང་པོ་གསུམ། དགེ་སློང་། དགེ་སློང་མ། དགེ་སློབ་མ། དགེ་ཚུལ། དགེ་ཚུལ་མ། དགེ་བསྙེན། །དགེ་

བསྙེན་མ། སྤྱོང་བ་པ། ཁ་འདོན་པ། ཞལ་ཏ་བྱེད་པ། གནས་བརྟན། བར་མ། གསར་བུ། སློབ་དཔོན། མཁན་པོ། ལྷན་ཅིག་གནས་པ། ཉེ་བར་གནས་པ། གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ། རྣེད་པ་འདོད་པ། བཀྲུར་

སྐྱེ་འདོད་པ། ཡོ་བྱད་ཉུང་བ། མང་དུ་ཐོས་པ། མཁས་ཤིང་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་བཞུགས་པ། མདོ་སྡེ་འདུལ་བ། མ་མོ་འཕྲོན་པ། སོ་སྐྱེ། བདེན་པ་མཐོང་བ།

སློབ་པ། མི་སློབ་པ། ཉན་ཐོས། རང་

སངས་རྒྱས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། འཁོར་ལོར་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་སོ། །དུས་བརྒྱད་ནི། མངལ་ན་གནས་པ། བཙས་པ། བྱིས་པ། གཞོན་ནུ། ལང་འཚོ། དར་ལ་བབ་པ། རྣ་ས་པ། ཁོག་པའི་དུས་

རྣམ་སོ། །འཆོ་བ་དྲུག་ནི། ཞིང་སྟོ་བ། ཚོང་བྱ་བ། ཕྱུགས་བཅོ་བ། ཞོ་ཤས་འཆོ་བ། ཡི་གེ་གྲངས། ཤོད་ཟོད། རྩིས། ལག་རྩིས། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཟོ་རྣམས་སོ། །བསྟུང་བ་དྲུག་ནི། གླང་པོ་ཆེའི་ཚོགས།

རྟའི་ཚོགས། ཤིང་རྟའི་ཚོགས། དཔུང་བུ་ཆུང་གི་ཚོགས། ནོར་གྱི་སྟོབས། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་སྟོབ་སོ། །རྒྱགས་པ་བདུན་ནི། ནད་མེད་པས་ལང་ཚོས་གསོན་པས། རིགས་ཀྱིས། གཟུགས་ཀྱིས། དབང་ཕྱུག་གིས། ཐོས་

@180B པས་རྒྱགས་པའོ། གཞན་རྣམས་གོ་སྟླ་བར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི་ཀུན་བཏུས་ལས། སེམས་ཅན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་། སྣོད་ཀྱི་

འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་

ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་འདི་མཐའ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་

གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱེད། སྣོད་རྣམས་ནི་མཐུན་མོངས་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་

ལས།ཅ ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མིན་པར་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་མཚན་གཞི་ནི། ཁ་དོག །དབྱིབས། ཚད། ཡུལ། རྒྱུ། འབྲས་བུ། བདག་པོ་ཕྱོགས་ཞབས་

འབྱིང་། སྟོན་པ། འཕྲིན་ལས། ཕན་འདོགས། འཇིགས་མེད། རྟེན་ལམ། གཞོན་པ། སྒོ་བཞི་སྟེ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད། འདུས་པ་ཆེན་པོའི་གློང་གཞི་ལས་འབྱུང་བའི་འོག་མིན་སྡུག་

པོ་བསྟོད་པའི་

གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ལས་ཉོན་བྱེད་དབང་གི་མ་བྱུང་བའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་དང་སྨོན་ལམ་པར་དག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ཀྱི་བློས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསོ་དུ་མེད།@181A ཞེས། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གིས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། སྤྱན་བསྟལ་བྱེ་བདེན་པ་སྨྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི། ལས་ཉོན་བྱེ་འཕངས་པའི་ཟག་བཅས་གང་ཞེག །མི་རྟག་པ་

ལ་

སོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་དུས་དམིགས་པ་དེའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་བྱེ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

འདུ་བྱེད་ཀྱི་

སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་སྟེ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་དུ་མའི་

གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་དབང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། མཚན་

གཞིའི་དབྱེ་

བ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་

པ་གཉིས་སུ་

@181B ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་ལས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་

བདེན་པ་ལ། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་

པ་དྲུག་གམ་བཅུ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུལམ། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད། སྤྱིར་ནི་ཉེ་ཉོན་ལ་བྱངས་ཀྱི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བློ་མ་ལས། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྤྲུལས་ཀྱིས་ནི། །དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་མཐའ་

ལས་འདས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་

བདག་འཇོམས་སེམས་ཅན་འཇོམས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇོམས། །ཉམས་བཅས་རྣེད་པ་དམན་ཞིང་བསྡུང་དང་དེ་བཞིན་སྟེན་པས་སྟོང་། རྩོད་བཅས་མི་སྣན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་རྣམས་སུ་སྐྱེ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་

ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་

ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། མཚན་ཉིད་གང་ཞེན། ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་འབྱུང་བས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

@182A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། རིགས་གནས་སྣོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་སྒྲུབས་པའི་ཐབས་རྣ་དག་ཏུ་བྱུང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བསྡུ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་

རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་སྤྱིད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྨན་དང་སྔགས་ཀྱིས་སོད་པའི་དུག་གིས་ཉེས་པ་སྤྱིད་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས།

སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་སོད་པའི་དུག་ལྟ་བུ་དང་། དཔེར་ན་སྦྲང་མའི་ཐབ་ཚེམ་པ་ལྟར་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་སྤྱིད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ལས་

འཕེལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་བསྟོ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་གང་ཞེག། སྤྲུག་བདེན་སྐྱེད་པའི་རིགས་གནས་པ་དེའོ། །རིགས་གནས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་

རྟོགས་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་སེམས་བྱུང་སེམས་པ། རྣམས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པར་བསྟུབའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ལས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས། ངག་གི་ལས། ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ། དེ་རྣམས་ལ་དབྱེ་ན། ལུས་ཀྱི་གསུམ། ངག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་རྣམ་སུ་ཡོད། ཡང་སྟོམ་པའི་ལས་དང་། སྟོམ་མིན་གྱི་ལས་དང་། བར་མའི་ལས་

@182B དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པས་སྤྱས་པའི་ལས་དང་རྣམ་པ་གསུམ། ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་སྟོམ་པ། ངག་གི་སྟོམ་པ། ཡིད་ཀྱི་སྟོམ་པས་སྤྱས་པའི་ལས་དང་

གསུམ་དུ་ཡོད། །སྟོམ་མིན་གྱི་ལས་ནི། སྟོམ་པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་། སྡིག་པ་མཐའ་དག་རྒྱུན་ཆག་སུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི། རྩོན་བསྡུངས་བྱེད་པ་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མ་གསུངས་

སོ། །བདར་མའི་ལས་ནི་སྟོམ་པ་སྟོམ་མིན་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱས་པའི་ལས་རྣམས་དང་། སྟོམ་མིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམ་པས་སྤྱས་པ་ལས་གཞན་པའི་ལས་རྣམས་དང་། སྟོམ་མིན་གྱི་ལས་ལས་གཞན་པའི་ལས་

རྣོས་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དོ། །ཡང་དགེ་བའི་ལས། མི་དགེ་བའི་ལས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས།

དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སས་སྤྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ལྔ་བྱ། གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལྔ་བྱ། གསུམ་པ་ནི། གོང་སས་སྤྱས་པའི་ལས་རྣམས་སོ། །ཡང་བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས། སྤྱག

བསྟལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས། བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ལྔ་བྱ།གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལྔ་བྱ། གསུམ་པ་ནི།

བསོ་གཏན་བཞེ་བ་ཡན་

@183A ཀཱཾ། །ཚད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བཏང་སྙོམས་ཉིད་ཉེས་དམིགས་ཆུང་བའི་ཕྱི་རོ། ཡང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོ། །དང་པོ་

ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་བརྒྱུད་རྒྱུད་དམིགས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཉེ་རྒྱུད་དམིགས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།

རྟེན་སྨིན་གྱི་ངང་ཁོ་ནས་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་བརྒྱུད་རྒྱུད་དམིགས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཉེ་རྒྱུད་དམིགས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།

རྟེན་སྨིན་གྱི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་རྣམས་སོ། །ཡང་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དག་བས་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་དཀར་བའི་ལས། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མི་དག་བས་བྱས་པའི་རྣམ་

སྨིན་སྣ་ཚོགས་པའི་ལས། བསམ་སྦྱོར་དག་སྡིག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། རྣམ་སྨིན་བདེ་སྡུག་འདྲེས་མར་གྱུར་པའི་ལས་སོ། ཡང་མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས། སྐྱེ་གནས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་

ལས། ལན་

བྱངས་གཞན་ལ་རྒྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སོ། དང་པོ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་སྨིན་ཙང་ཟད་རྒྱོང་བའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་སྐྱེ་སྲིད་ཉིང་མ་ལ་རྣམ་སྨིན་

རྒྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཚེ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་སྨིན་རྒྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས། མཚམས་མེད་པ་ལྔའི་

@183B ལས། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། རྒྱས་པར་ནི། ཚོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་

དགོས་སོ། གསུམ་པ་

ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་བསམ་པ་ནི། དགེ་སྦྱིག་གི་ལས་འཕེལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྱིག་གི་ལས་ཙང་ཟད་བསགས་པ་འགྲོད་པ་མེད་ཅིང་། བཤགས་སྡོམ་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣུག་

བསྟལ་འྲུགས་

དབག་ལ་རྒྱན་རིང་བར་བསྒྲིད་པ་རྣས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དྲག་ཆུང་ཟད་ཟོས་པས་སྲོག་འཕྲོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཚོམ་ལས། སྲིག་པ་ཆུང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་

རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །ཕུང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཆུང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་

དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་

ཏེ། འབྱུན་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན། །ཞེས་དགེ་བའི་ལས་ཟུང་ཟད་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བཅོམ་ན་བདེ་ལེགས་དཔག་མེད་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། ལས་

འབྲས་མི་བསླུ་

བའི་ཚུལ་ནི། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱས་པར་ནི། འཛངས་ཐུབ། ལས་བརྒྱ་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་

བྱའོ། །སྒགཉིས་པ་མཚན་

@184A ཞེས། །ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འམ། དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ལས་གང་རུང་གི་སྤྲུལ་པའི་ཟག་བཅས་གང་ཞེག། རྒྱུ་ཀུན་བྱང་། རབ་སྐྱེ། རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་རིགས་སུ་

གནས་པ་དེའོ། །རིགས་གནས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབྱ་བཅོམ་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱང་དེར་སྤྲུལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། །ཀུན་བཏུས་ལས།

ཀུན་བྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་

པ་ནི། སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་བསྟེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྫས་རིགས་ཀུན་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་

པའི་

ཕྱིར། རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དུག་ཏུ་བསྒྲིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆུན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་བའི་

གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་

དགའ་

@184B བ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པར་བསྟན་པས་བསྟན་ཏེ། གཙོ་བོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། གང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ། །གང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྲིད་པ་

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་

འགྲོ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་

བའོ། །ཞེས་

གསུངས། ཟབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་སུ་བྱུང་པའི་སྲེད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གི་ལས་བསགས་ཏེ། འཁོར་བར་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་སྐྱོང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་

ཏེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། ཚོར་བའི་དབང་གིས་སྲེད་པ་སྟེ། ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱི་སྲེད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་

པས། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བདེ་ལ་ཞེན་ཆགས་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འཕྲིད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ། །ཐ་མལ་པ་རྣམས་

འཁོར་བའི་རྩོན་རར་འཆིང་བའི་ལྷགས་སྐྲོགས་གམ། སྨྲ་བྲིད་མཁན་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ※ གསུམ་པ་འགོག་བདེན་བཞད་པ་ལ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་

@185A ཞེས། །ཉིད་དེས་བྱིད་བཞད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཟག་དང་། བརྟ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མཐོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུརྫོགས་

པ་དང་། རྒྱུན་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཞེས་སོགས་དང་། བརྟས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ས་བོན་

ཉམས་སྨད་པས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དེའི་རྣམ་གྲངས་སུ་དེའི་ཡན་ལག་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་

ཀྱི་ས་བོན་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་མཐོགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུར་སྣང་བའམ། ལན་ཅག་ཕྱིར་འོང་པའི་འབྲས་བུར་སྣང་བའམ། ཕྱིར་

མི་འོང་བའི་འབྲས་བུར་སྨྲས་པའང་རུང་སྟེ། སྤྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུར་སྨྲས་པ་མི་སྤྲོབས་རྣམས་ཀྱི། །འགོག

པ་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱུན་མེད་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱུན་དང་བཅས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་

@185B པར་གྲོལ་བ། རིག་པ་གསུམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་འགོག

པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷག་མ་མེད་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་སྐྱ་

ངན་འདས་པར་སྣང་བའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་གྲངས་འཆད་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་

ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་ལུས་པར་སྤྲངས་པ་དང་། ངེས་པར་སྤྲངས་པ་དང་། བྱང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བ་དང་། ནུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བརྗོད་འགོག་པ་ནི། བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། འདས་ལམ་གྱི་སྟོངས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྲལ་བ་གང་ཞེག །འགོག་པ།

ཞེ་བ། གྱ་ནོམ་ངེས་འབྱུང་ལ། སོགས་པའི་ཁྱད་ཚོས་བཞི་ལྡན་དུ་དམིགས་པ་དེའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡང་འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་@186A ཞེས། །ཞེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། གྱ་ནོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐར་ཐུག་པའི་བྱ་བ་ཚོས་ཅན། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་

ཀེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བླ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྨྲག་བསྟལ་སྤངས་པའི་བླ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུ་རོམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། གཙང་བདེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བླ་ན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འཕ་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒག་པ་དང་ཕན་པའི་གཞིར་གྱུར་བའི་བླ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་མིཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་

པ་བླ་ན་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲག་བསྟལ་སྤངས་པའི་བླ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གྱི་རོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གཙང་པ་དང་བདེ་བའི་

དངོས་པོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལོ་བདེན་བཞད་པ་ལ། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་

ལ་ངེས་བྱེད་ཨཱདཿཡ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ལམ་གང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤོངས་པ་དང་། འགོག་བ་མངོན་དུ་བྱེད་

@186B པ་དང་། ལམ་བསྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཡང་ལམ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་

ལམ་མོ། །ཞེས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ། །ལམ་ལྔར་གསུངས་ཀྱང་། དང་པོ་གཉིས། བཏགས་པ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཁོར་དང་

བཅས་པའི་སྐབས་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞེག་ལམ་རིག་པ་སྣྲུབ་པ། དེས་འཇིག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་དུ་དམིགས་

པ་སྟེ། ཡང་ལམ་བྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

སོ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་

རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་གཞེན་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱད་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

@187A ཞེས། །མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒང་བྱའི་ས་བོན་དངོས་སྒྲོང་ཞིང་རྒྱ་ཆུ་བའི་གནས་སྐབས་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཅང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་

ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅའི་ཕྱིར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞན། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྨྲས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རྣ

ཏུ་བདེ་བའི་གནས་ལྔོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། །ལྟ་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་སྣང་ས་ཏེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་།རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་

ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདེ་དང་ང་དང་བའི་ཞེས་སོགས། ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཅུ་དྲུག །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སྤེད། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྟེས་རྟོགས་ཅན། །ལེགས་སྒྲོམ་ཡང་དག་ལྟ་

བ་ཡིས། །སྲིད་པ་རྣེས་འབྲང་བཅས་འཇོམ་བྱེད། ཅེས་དང་། སྟོང་ཉིད་ལྡན་བས་ཁོལ་བྱུང་གྱི། །སྒོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྡུག་བསྔལ། །སྡུག་བསྔལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

@187B གང་ལས་གསུངས་ན། དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དགའ་བོ་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རྟག་པ་ཞེས་ཤེས། འོན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཞེས

ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་ངང་ལྡན་པ་དགའ་བོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། དེ་སྡུག་བསྔལ་

བ་ཞེས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཞེས་ཡིན། དགའ་བོས་གསོལ་པ། གཟུགས་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་མི་རྟག་ཅིང་སྡུག

བསྟལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་གང་དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཡང་ལུས་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །ཞེས་འཇོན་ཅིང་།།

དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པར་བྱེད་དམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། གཟུགས་ལ་བདག་ཅེས་བགྱི་བ་ཡང་མ་མཆིས་ལ། བདག་གི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་།

དགའ་བོ་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཅི་རྟག་བ་ཞིག་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་

@188A ཞེས། །དགའ་བོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། ཅི་སྡུག་བསྟལ་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྡུག

བསྟལ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དགའ་བོས་གསོལ་བ། འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་མི་རྟག་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་

འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་གང་དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཡང་ལུས་འདི་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པར་

བྱེད་དམ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། ཕུང་པོ་བཞི་པོ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་བདག་ཅེས་བགྱི་བ་ཡང་མ་མཆིས་ལ། བདག་གི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ལོག་ཞུགས་

བཟུང་བྱུག་གོ་བདེ་བར་

བརྗོད་ན། ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཙང་བ། བདེ་བ། རྟག་པ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་སྡུག་བསྔལ་ལ།ལོག་ཞུགས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ། མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོ་

གཅིག་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་བྱས་

པར་འཛིན་པ། དབང་ཕྱུག་དང་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་བྱས་པར་འཛིན་པ། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བར་འཛིན་པ་དང་། སྲིད་པ་ཉིད་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་མ་
ཡིན་པར་འཛིན་པ་

@188B རྣམས་ནི། ཀུན་བྱུང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཆོས་དང་རྟེན་དག་དང་། །གཅོད་པོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་
མིན། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་

དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། དེ་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ཆུས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ཡི་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་།
ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

འགའ་ཞིག་ཐར་བར་འཛིན་པ་དང་། སྤུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤུག་བསྔལ་སྤང་ས་པའི་ཐར་པ་སྤང་ལྡོག་པར་འཛིན་པ་རྣམས་འགོག་བདེན་ལ་ལོག་
ཞུགས་སོ། །ཐར་ལམ་ཡི་

མེད་དུ་འཛོག་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐབས་མིན་པར་འཛོག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྲུད་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐུར། གཅེར་བུ་པའི་དཀའ་ཐུབ། བདག་གི་

བ་སྤུག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུར་སྐྱོམ་པ་ཙམ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཐར་ལམ་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་ལོག་ཞུགས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །དྲུག་པ་ནི།

བདེན་བཞིའི་ཚོར་མྱར་བཞག་པ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོར་ལམ་བདེན། དེ་རྗེས་འཛོག་བདེན། དེ་རྗེས་ཀུན་འབྱུང་། དེ་རྗེས་སྤུག་བདེན་སྟོན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མས་ཀུན་བྱུང་སྤོང་

@189A ཞེས། །ཆུས་སུ་མཐོང་བ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། ཚངས་མས་ཀུན་བྱུང་སྤོང་ནུ་སུ་མཐོ་ནས་ཀུན་བྱུང་དུས་གཉིས་པར་གསུངས་པ་དེའི་དངོས་ཀྱི་

དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བྱུང་ལ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་དེའི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འགོག་བདེན་དུས། གཉིས་པར་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་འགོག

ནུས་སུ་མཐོང་ན། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་བདེན་སྟོན་དུ་བྱ་ནུས་སུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སྣམ་ན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས་སུ་མཐོང་བ་དེ། སྡུག་བདེན་དང་པོར་གསྤངས་

པའི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བསྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་སྡུག་བདེན་དང་པོར་གསྤངས་པའི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་འབྱུང་དུས་གསུམ་པ་

དང་། སྡུག་བདེན་བཞི་པར་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་ནས་སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས་སུ་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ནམ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་བ་དང་

སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་རྣམས་མདོ་ལས་སྡུག་བདེན་དང་པོ། །ཀུན་བྱུང་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་པོ་སྐབས་འདིར་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་རིད་

@189B པར་ཐལ། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས། བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྒོམ་བྱར་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འཕོར་གསུམ། དེས་ན་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་

འདི་ལྟར་སྟོན་རིགས་ཏེ། འཕོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་འདོད། འགོག་པ་ཐོབ་འདོད། ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་འདོད་འབྱུང་བ་ཙམ་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་དངོས་ཀྱི་

དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བློ་མ་ཡས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུད་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤངས་བྱ་རེག་པར་

བྱ་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བློངས་དོར་དུ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྐོར་ནས་བདེན་པ་བཞི་ལ་བློངས་

དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སོ། །ཞེས་སྨོན་པ་ལ། ཡུམ་པར་མའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤྲ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་གཟུགས་སྨོང་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་རྩོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་ལ། དེའི་དོན། བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། ཞེས་པས་བཀག་བའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ། གཞུང་འདི་རྣམས་གསུངས་ལ་ངག་དོན་བསྡིལ་ན།

@190A ཞེས། །ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུགས་སྨོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོན་ན་རྩོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚོས་ཅན་བདེན་པ་བཞི་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་

བློངས་དོར་དུ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྨྲས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལོང་ཞེས་གདམས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་པོ་འདིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པས་ཇི་ལྟར་འདོན་པའི་ཚུལ་ནི།

གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། བཞི་བའི་བློ་གྲོས་འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།

ས་བློ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཟ་བ་དང་། ཟ་བའི་རྩ་བ་དང་། ཟ་བ་དང་། ཟ་བ་འགོག་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བར་སྣང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཕྲག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འཕྲག

པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འཕྲག་བྱ་ལ་དང་། ཀུན་ཏུ་འཕྲག་གྲོལ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བ་དང་། དཔོག་པ་དང་། སྲེག་པ་དང་། འཇིག་བྱེད་

ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཛོར་བ་དང་། ཀུན་སློང་དང་། ཟད་པ་དང་། ཟད་པ་ལྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཐབ་བྱལ་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་

@190B ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཞོན་པ་དང་། གཞོན་པ་སྨན་པ་དང་། གཞོན་པ་ཟད་པ་དང་། གཞོན་པ་ཟད་པ་སྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཡིན་ཏུ་མི་བསྡུན་དང་། མི་

བསྡུན་རུ་བ་དང་། ལྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ལྟོག་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕྲུལ་དགའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བྱེད་དང་། རྒྱལ་ཟད་དང་། རྒྱལ་ཟད་སྨོན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་

དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཉ་ཉ་ཉོ་དང་། ཉ་ཉོ་ཐོབ་བྱེད་དང་། ཉ་ཉ་བཟལ་དང་། ཉ་ཉ་བཟལ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མེ་སྐར་

དང་། མེ་སྐུར་གཞོད་དང་། མེ་སྐུར་འདོད་དང་། མེ་སྐུར་སྒོལ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཚངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྡུག་བ་དང་། སྡུག་བྱེད་དང་། སྡུག་པ་ཉལ་དང་། སྡུག་པ་འཚོང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་

དང་། ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཛག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འཛག་བྱེད་དང་། རྒྱུན་གཅོད་དང་། ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་

བྱ་སྟེ། རྩ་དང་། རྩའི་མཚམས་སྦྱོར་པ་དང་། རྩ་རྒྱབ་དང་། རྩ་ཉེ་བར་ཞི་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཚངས་ཆེན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་དང་། རྒྱལ་བ་མཐར་བྱེད་དང་@191A ཞེས། །བྱེད་པ་ཐོབ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འོད་ཆུང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཉ་ཤི་དང་། ཅེ་ཤི་དང་། ཉ་རུ་དང་། ཉ་ར་ནུ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགེ་ཆུང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ།

ཡོངས་ཤི་ཉ་དང་། ནི་བ་ཉ་ཏི་དང་། །ནི་གཟུ་ཏ་དང་། ནི་གཝ་ནི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མེད་དགེ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བརྟེན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཟད་པ་བརྟེན་དང་

ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་བྱ་སྟེ། ཡོངས་གཅོད་དང་། ཡོངས་གཅོད་འབྱུང་བ་དང་། ཁྱིམ་མཐའ་དང་རྟག་ཏུ་རྣམ་བཞག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མི་ཆེ་བའི་

ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྗེས་སུ་འཛིན་བ་དང་། མི་འོང་མིན་པ་དང་། རྗེས་ཀྱི་འཚམས་དང་། རྗེས་ཀྱི་འཚམས་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མི་གདུང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ་

དག་པ་དང་། དག་པ་ཅན་དང་། དག་པ་ཡོང་དག་དང་། དག་པར་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱ་རོའམ་སྣང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མ་མ་མ་མ་དང་། མ་མ་མེད་དང་། མ་ན་ཟུ་ན་ཡ་དང་།

མ་ན་ཟུ་གཱ་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱོལ་བ་དང་། བྱོལ་བ་ཅན་དང་། བྱོལ་བའི་རྫ་བ་དང་། བྱོལ་བའི་བྱེ་བྲག་བྱེད་པར་འཚམས་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ།

@191B ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མི་བྱ་བ་དང་། མི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་བཞལ་བཞལ་དང་། བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གནས་གཙང་མའི་རིས་འོག་མིན་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་

ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཐར་ཐུག་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་། ཉིང་འཚམས་སྤྱོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེ་བའི་བློ་གྲོས་དེ་ལྟར་ཇི་ལྟར་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་

པར་གཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་ནོ། །གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་ནོ། །དྲི་ཟ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་ནོ། །ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞེན་།།

མིའམ་ཅི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་ནོ། །ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་ནོ། །གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་ནོ། །འཕྱེང་ཐོགས་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་གཞན་ནོ། ཞེ་བའི་བློ་

བོོས་གང་ཡུལ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བས་སྡུས་པའི་ཡུལ་སྡོང་གི་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ། གང་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་གཞན། ངེས་པའི་ཚོགས་ཀྱང་གཞན། བརྒ་བ་དང་པ་དེ་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པས་སྐད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་དག་རྣམ་པར་བཀོད་དེ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུལ་ཀ་ཤ་དང་། ས་རྡུ་པ་དང་། ཐོ་གར་ཡུལ་དང་། ཡ་བ་ན་དང་། ཀམ་པོ་ཇ་དང་། ཁ་ཤ་དང་། རྡུ་ན་དང་།

@192A ཞེས། །རྒྱ་ཡུལ་དང་། ད་ར་ཏ་དང་། ཕུར་ཤ་དང་། ས་ལི་ན་དང་། སོ་མ་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། རྗེའུ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་དང་། ད་རྩི་བ་དང་། ཀི་ར་ཀ་དང་། སུ་ལི་ཀ་དང་། སུ་ན་དྲ་

དང་། ཀུན་ཏུ་ན་དང་། ལྟ་ལེན་དང་། ཤར་ཕྱོགས་དང་། ཕུར་རྒྱུར་བ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། ཀ་ལིང་ཀ་དང་། གཅེར་བུ་དང་། ཐ་ན་ས་གེ་དང་། ས་ན་ཏ་དང་། སྤྲ་ལ་གེ་དང་། ཁྱི་གདོང་དང་། ཕ་གེ་གདོང་དང་།

ཀྱི་བ་ཤའི་གདོང་དང་། སྨྱིལ་ཆུགས་པ་དང་། གནམ་སྟོང་པོ་དང་། ཕྱི་ཕྱོགས་གདོང་དང་། བྱང་འཛམས་གདོང་དང་། རྩེས་སུ་རྒྱུག་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཁོལ་བ་དང་། ཡུལ་མཐའ་ཡས་གཏུགས་པ་དང་།

ཞང་ཀུར་དང་། མ་ང་གུ་ར་དང་། སྐྱང་མེད་དང་། གློ་བཀྲ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་གཅེར་བུ་དང་། གཤེག་ཐོགས་གཅེར་བུ་དང་། དགུས་ཏེ་འགྲོ་དང་། རྩོགས་བྱེད་རྣམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་ཡུལ་

ལ་སོགས་པ་ཡུལ་སྟོང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ། ཞེ་བའི་བློ་གྲོས་གང་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ངེས་པའི་ཚོགས་དང་། བརྟ་ཐ་དང་པ་དེར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་མིང་ཐ་དད་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་དག་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉཏེ་ པའི་གསུང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མིན་ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མིན་པ་འབྱུང་བོ། །ཞེ་བའི་བློ་གྲོས་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་

@192B འདི་ན་བདེན་པ་མིང་ཐ་དད་པས་བསྟན་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བསྟན་པ་དེ་དག ཐེག་ཅད ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་

བདེན་པ་དང་། མི་འཁྲུགས་པའི་བདེན་པར་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་འདུས་ཏེ། ཞི་བའི་ཐྲོ་གྲོས་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག

གི་ཁོངས་སུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྨྲི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱུད་ཐུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོར་ཚུལ། རྩོད་པ་སྤོངས་པ་

དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་བཤད་པ། ཐེག་པ་ཐུན་མོངས་པའི་སྐྱབས་བཤད་པ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དགོན་མཆོག་གི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དང་

བཞི། དང་པོ་ལ་བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། མཐྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་

སངས་རྒྱས་ཉིད། དང་པོ་གསུམ་ནི་རང་དོན་ཏེ། །ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན། །ཞེས་དང་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ།།

@193A ཞེས། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། །ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་སྟུས། །གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིགས་བྱ། ཞེས་དང་།

ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ནང་གིས་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །བློ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད་ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། །འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན། །སྣོད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན། །གཞན་གྱི་ཇི་སྲ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་མི་རྣམ་

པའི་ཡོན་ཏན། །མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། །རྩེ་བའི་ཡོན་ཏན། ནུས་པའི་ཡོན་ཏན། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་

བར། འདིས་ནི་མདོར་བསྡུན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་བརྗོད་དོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཉིད་དང་། སྣོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མིན་པ་

དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་དང་། ནུས་པ་དང་། རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཞེས་གསུང་པའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཡོན་

ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱ་

@193B བཞིར་རྟོག་གེའི་བློས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། ལས་ཉོན་གཉིས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། འབད་རྩོལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་ཐོགས་དམན་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པས་དག་པའི་ཡོན་ཏན།

གནས་ལུགས་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན། གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་

དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདིས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་སྡུས་པའི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་བརྗོད་དོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་

པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དག་པ་དང་། མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག

ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། རིགས་བྱོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་སྙེད་པ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ནང་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཚགས་ཐོག

དམན་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པས་དག་པའི་ཡོན་ཏན། རིག་པའི་ཡོན་ཏན། བྱོལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་འབྱོལ་པར། འདིས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་ལྟར་

@194A ཞེས། །ཡོད་པ་དེ། ཞེས་སོ་ བཤད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན། གདུལ་བྱའི་སྐྱབས་གནས་གང་ཞིག །འདུས་མ་བྱས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ

བར་དམིགས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དོན་ཚོས་སྐུ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་

པ་ནི། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད། གང་ཞིག་བསམ་མེད་གཉིས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་

པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་གཉིས་སུ་བཤད། དང་པོ་ནི། ལུང་གི་ཆོས་དགོན་མཆོག

ལྟ་བུ་སྟེ། བཏགས་པ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལྟ་བུ་དེ། མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གིས་རྒྱུད་ལ་ཡོད། གང་ཞིག །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཅེས་

སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། ཀུན་རྫོབ

@194B པའི་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གཉིས་སུ་ཟཁད། དང་པོ་ནི། འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་སྟེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། འདི་དང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དོན་

གཅིག །ཡང་རྒྱུའི་སྐྱབས་དང་། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གཉིས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དང་པོ་ནི། གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་

མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགོན་

མཆོག་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུའི་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་ལེགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་

གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་པ་

རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུང་རབ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་

དང་། སངས་རྒྱས་དགོན་

མཆོག་ལམ་ཆོག་ཏུ་བ་བྱིད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་བཞག །རབ་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོག་ཏུ་བ་བྱིད་པར་མོས་པ་རྣམས་

ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་དེ་སྐྱབས་སུ་བཞག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བ་བྱིད་པར་མོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སུ་བཞག་གོ །ཞེས་རྟོགས་པའི་

@195A ྈ། །ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རཏྣ་རྣམས་བྱང་སྟེ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དེ་ཤར་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །ཆོས་དགོན་མཆོག་དེ་འོད་ང་ཆགས་དང་བལ་པ་རྣམས་ཀྱི་

མཆོག །དགེ་འདུན་ནི་

ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྣང་ཕྱིར་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་

པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཐར་

ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་སྐྱབས་སུ་བརྟེན་པ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། དོན་ཞེས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རིག །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་སུ་སློ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་

ལས་ཀྱི་འདུས་བྱས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་སྒྲིབ་པས་དག་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པས་མཐོ་སྐད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་རྟུན་པ་བསལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་

མྱང་འདས་

@195B ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བཅས་སྲིད་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། མཐར་

ཐུག་གི་སྐྱབས་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཞེན་ཏུ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱོ་ནས། དེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་

སྐྱབས་ཡིན་ན།

སྐྱབས་གཞན་འཆོལ་བའི་སྐྱབས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་དོགས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་

པའི་

ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར། ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི། མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། མིང་དང་ཚིག་

དང་ཡི་

གེའི་ཚོགས་ཀྱི་སྡུས་པའོ། །དེ་ཡང་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་གཟིངས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །རྟོགས་པའི་ཚོས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལམ་

གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། གང་གིས་དང་གང་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྗུན་པ་བསྟུ་བའི་ཚོས་ཅན། དེ་ནི་མི་བདེན་པ། གང་མི@196A ཞེས། །བདེན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །ལམ་དེས་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མར་མེ་རྒྱུན་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་

མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ལ། མེད་པ་ནི་སྐྱབས་སམ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཀྱི་འདུན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་

ཆོག་བླ་དྭགས་སོ། །དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་འཇིག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ། ངེས་པར་འགྱུང་བ་འཆོལ་བ། སློབ་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འཇིགས་པ་དང་བཅས་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་སྲིད་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱང་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་རྒག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་

ཟད་པར་འཇིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རལ་གྲི་གདེངས་པའི་གཤེད་མས་སྐྱེས་བུ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དག་ཀྱང་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱབས་ནི་སྐྱབས་འཚོལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

@196B མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡིས་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་དང་།

འདིའི་འགྲེལ་པར། འདིས་ནི་སྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐུབ་པ་རྣམ་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོའི་ཚོགས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་སྐྱབས་མེད་ཅིང་། །སྐྱོབས་པ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཕྱི་མའི་སྐུ་དང་མཉམ་

པ་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱབས། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་

པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མཐུན་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག

རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དགོན། དེ་མ་མེད། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན། བསམ་པ་དགེ་བའི་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཚགས་སྡང་གི་གཞན་དུ་

@197A ཞེས། །མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་དེ་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱུན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་དང་། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། ཅེས་དང་།

དེའི་འགྲེལ་བར། མདོར་བསྡུ་ན། རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་ན། །སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་དེ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆེ་བ་ལྟ་ལྡན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་མཆོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཕྱིར་དགོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་ཡབ་ཀུ་སོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཀུན་ཀུ་འགྲོ་བ། སྨྲེབ་པ་ཁས་ལེན་ཆེ་བ་རྟོགས་པ་

མཆོག་ཐོབ་པ། ཉན་ཡང་ཟེལ་གྱི་གནོན་པ་དབྱེ་བའི་ཡང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྒྱུན་ལས། ཀུན་ཀུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟེལ་གནོན་པར། །དབྱེ་བའི་ཡང་བཞིན་དོན་

རྣམ་བཞི་ཡི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་རབ་སོང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཅེས་བྱ།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྟ་ཡོད་

@197B པའི་དང་པོ་ནི། བློ་ལྡན་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་གང་ཞེག་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཀུན་ཀུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་

ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན།

སྐྱང་འདས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། སྲིད་ཞི་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་ཐྲོ་ལྡན་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་དམིགས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ།། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བར་ཞུགས་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཡི་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལ་མཁས་པར་ལྡན། །གང་ཞིག་སྐྱང་ངན་འདས་ལ་འཁོར་ཞི་རོ་གཅིག་པ། །དེ་འདྲའི་ཐྲོ་ལྡན་དེ་འདིར་

ཀུན་འགྲོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། སྣུབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱོ་བ་མེད་པར་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། འཕོབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་པར་སངས་

@198A ཞེས། །རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་སྡང་རྟོགས་མཉམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བློ་ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཚོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣུབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་དགའ་

བ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་དོན་གཉིར། གང་ཞིག་སྐྱོ་བ་མེད་པར་དཀའ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད། གང་ཞིག་རྣམ་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཉམ་འགྱུར། །བློ་ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཚོག་ཏུ་ཤེས་

པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འཕོབ་སྟིད་པ་གསུམ་ཀྱི་བླ་མར་གྱུར། སྟིད་པའི་

བདེ་བ་འཐོབ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། །ཟློ་མཆོག་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་མང་པོའི་ཕུང་པོ་མཆོག

རབ་ཏུ་རྟག་པའི་སྐུ་སྟེ་སྟོབས་སོགས་དག་བའི་ཆོགས་སྤྲིན་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟློག་ཅིང་སྤྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསོད་ནམས་ཕུང་ཆེན་སྤྲིད་གསྤོ་

བླ་མ་སྤྲིད་པའི་བདེ་བ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཞི་བློ་མཆོག་བདེ་བ་དང་། །ཆོས་མང་ཕུང་པོ་མཆོག་རབ་རྟག་པའི་སྐུ་སྟེ་དག་བའི་ཆོགས། བག་ཆགས་བཟློག་ཅིང་སྤྲིད་དང་ཞི་ལས་རྣམ་

@198B པར་གྲོལ་བ་འཐོབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ཆོགས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དག་བའི་རྩ་བ་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་། དོན་ཆེ་བ་དང་། མཐའ་ཡས་པས་

རྒག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད། ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བ་རྣམ་པས་ལྷག་མེད་དུ་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བློ་ལྡན་ཉན་ཐོས་ཆོགས་བཅས་དག་བ་རྒྱ་ཆེ་དོན་ཆེ་དང་། །མཐའ་ཡས་

རྒག་རྒྱུན་མི་ཆད་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །དགེ་བ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །དབང་འབྱོར་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ཞི་བས་ཟད་མི་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་འདི་ཆོས་ཅན། །ངོ་བོའི་དོན་དང་ལྡན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་པ་བདག་མེད་སྐྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་དོན་དང་ལྡན་ཏེ་

སྐྱིང་བརྩེ་བ་ལས་བྱུང་བར་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོར་ཅན། འབྲས་བུའི་དོན་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཞན་

@199A ཀཱཾ། །བདེ་ལ་འགོད། གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། སྡང་བྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་། ཚོགས་གཉིས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་

དང་ལྡན་པའི་

ཕྱིར། དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། རབས་པ་བརྟུང་བྱང་དང་། ཕྱ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་འདི་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་

ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་དངོས་པོ་འཛིག་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྐྱིང་བརྩེ་ལས་རིག་བྱ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཞན་དང་བདེ་བྱེད་བཀག་ལ་སྐྱོ་བ་

མེད། །དེས་

པར་འབྱུང་ལ་ཟེག་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྟག་ཏུ་ལྡན། །བརྟ་དང་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ཆུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་འདི་མཆོག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཟེག་པ་

ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་འདི་ཚོས་ཅན། རང་དོན་གྱི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་གྱི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། འགྲོ་བ་ལ་སྙིང་རྗེའི་བསམ་པས་ཁྱབ་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། མཚུངས་པ་མེད་པའི་འཕགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འདིར་སོང་དོན་ཆེན་ཏེ། །དེ་ནི་ཚད་

@199B མེད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་འཕེལ་འགྱུར། །འགྲོ་བ་འདི་ལ་སྙིང་རྗེའི་བསམ་པས་ཁྱབ། །མཚུངས་མེད་འཕགས་ཆེན་ཚོས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་གང་ལ། རྒྱུ་གང་ལ།

རྣེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱོལ་བ་དོན་གཉིར་རྣམས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་

མཐར་ཐུག་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། འཇིགས་པས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཞལ་ཆེར་

རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་ཀྱི། །ལྷོན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་ཏུ་མ་ཡིན་ལ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་

ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་མི་གྲོལ་གྱིས། །ཁང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལ། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་བྱང་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་འདས་པ་

དང་། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བདེ་བ། །སྐྱེ་དན་འདས་པར་འགྲོ་འགྱུར་དང་། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བལྟ་བྱེད་པ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་

སྟེ། །སྐྱབས་དེ་

@200A ཀ།། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་བྱོལ་བར་བྱུར། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་དངས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམ་འཇུག་ལས། དེ་བས་

རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་དོན་བརྩེ་བ། །སྟོབས་ཆེན་འཇིག་པ་ཀུན་སེལ་བ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དེ་ཡི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཚེས། །འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་སེལ་བ་དང་། །བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་ཡང་། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་དང་། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོངས་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། གང་ལ་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཕྱོད་ལྡན་བྱུར་པ། གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀྱར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། ཞེས་དང་།

སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཐུ་པ་ལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འོས་ཏེ། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོལ་པའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས། །

@200B ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པ་ཀུན་ལ་འཇུག །ལུས་ཅན་ཐད་ཀྱི་མཚོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དམ་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ནི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དོ། རང་ཉིད་སྨྲག་བསྟལ་མཐའ་དག་གིས་

འཇིགས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བློ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྐྱོབ་པར་ཡིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ཞིང་། ཁས་ལེན་

པ་ཉིད་ནི་སྐྱབས་

སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་འཇིགས་པས་རྣམ་སྐྲག་པས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབུལ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བདག་གིས་ལུས་ནི་དབུལ་བར་བགྱི། །

ཐུགས་རྗེས་སྤྲོད་པ་མ་འཁྲུལ་བའི། སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་ཡང་། །ཉམས་ཐག་བར་ཆོས་འོ་འདོད་འབོད། །སྡིག་ལྡན་བདག་ལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ། །འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་། །ས་ཡི་

སྙིང་པོ་དག་དང་ནི། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྐྱབས་འཆོལ་སྙིང་ནས་འོ་འདོད་འབོད། །གང་ཞིག་མཐོང་ན་གཤེགས་རྗེ་ཡི། །ཕོ་ཉ་ལ་སོགས་སྡང་བ་རྣམས། །སྐྲག་ནས་ཕྱོགས་བཞིན@201A ཞེས། །འབྱེད་མཛད་པ། རྗེ་རྗེ་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །སྡོམ་ཚད་ཁྲིད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས། །དེ་ནི་འཇིགས་པ་ཆེར་མཐོང་ནས། །ཁྲིད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱིས། །འཇིགས་

པ་སྒྲུར་དུ་བསལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་བསྒོལ་རྣམས་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་མཐོང་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྐོ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྨྲ་བསྒོལ་སྐྱོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་དུ་དམ་བཅའ་བ་དེ། སྐྱབས་འགྲོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་གསུམ། དམན་མཆོག་གི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་གསུམ། ས་མཚམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། འབྲས་བུས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། བརྟུང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ངག་གི་ཕྱག

ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་སྐོ་ནས་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ།

@201B ལྟ་པ་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་ཐྲོལ་བའི་ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི། སྐྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་སྐང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅང་སྨྲག་བསྟལ་མཐའ་དག་ལས་བྱོལ་བའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་དང་། སྐོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟ་བུའོ། །དགུ་པ་ནི། མ་ཁན་སྐོབ་སོགས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྟེ་སུ་འབྲང་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟ་བུ། བཅུ་པ་ནི། སྟོན་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་བག་ཚགས་བློ་བུར་དུ་སད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་སྐོམས་འཇུག་གི་བསམ་

གཏན་བཞིན་ནོ། །སྐྱབས་འགྲོ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ། གསོལ་བ་འདེབས་པ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་དོན་

གཅིག་པ་གང་ཞེག །ཕྱག་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀའི་ཕྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་འགྲོལ་ལ་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ཡོད་དེ། ཉམས་ཐག་ང་རོས་འོ་འདོད་འབོད། །སྨྲིག་ལྡན་བདག་ལ་སྐྱབས་

@202A ᦀᦀ། ᦞᦎᦂᦓᦲᦣ། ᦈᦷᦑᦟ། ᦅᦸᦔᦣᦂᦓᦣᦂᦓ᧗ᦣᦂ། ᦎᦳᦙᦎᦂᦓᦎᦲᦂᦓᦣᦂᦓᦣᦂᦓᦟᦷᦑᦂᦓᦷᦑᦂᦓᦷᦑᦂᦓ

ལ་དགག་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། སྡུང་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས། གནག་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དག་བསྟེན་ཏེ། །ཧམ་དུའང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་

སྐྱབས་འགྲོ་བ། །འཆི་ཞིང་བསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །སྡུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་

@202B ལ་གནོད་འཚེ་སྤྱོང་བ་དང་། སྡུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དག་པོ་དང་ཁྲབ་འཇུག་སོགས་ལ་ཡང་ཕུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འཇོན་ན། ཡི་དྭགས་སུ་གྱུར་པའི་

གཞི་བདག་དང་། ལྷ་ཀླུ་སོགས་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་དེ་དག་ལ་བློ་འགེལ་མི་རྩང་བ་ཡིན་གྱིས། དེ་དག་ལ་འཕྲལ་གྱི་ཆོས་ལྟར་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་

གྲོགས་འཆོལ་བ་

མི་རྟང་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྨིན་བདག་ལ་འཚོ་བའི་བྱོགས་འཆོལ་བ་དང་། སྨན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་རེ་ལྟོས་འཆའ་བ་ཞིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་བརྟག་པ་དང་། འཆིང་བ་དང་། གོ་རར་ཞུགས་

པ་དང་། རྣ་འབེགས་པ། མི་ཐེག་བཞིན་དུ་འགེལ་བ་སོགས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་གནོད་འཚེ་སྤྲོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་བཀུར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་

དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །སྐྱབ་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བཀྲིད་པ་ཅི་འདྲའང་རུང་སྐྱེ་མཁས་པས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དཀོན་མཆོག་དངོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་ལ། མ་དད་པའི་བསམ་པ་སྤངས་པའི་སྐོན་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་

@203A ཞེས་ཀྱི། །ལས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱོན་བརྗོད་ཅང་ཟད་ཀྱང་མཐའ་ཡས་ཀྱང་སྨྲག་བསྟལ་སྣ་ཚོགས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤེད་བྱ་སེར་སྐྱས་སློབ་པ་

དང་། མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གླང་པོའི་མགོ་ཅན་ཁྲོད་ཀྱིས་ཆོས་སོ་ཆོས་མིན་པ་ཅི་ཤེས་ཞེས་པ་སོགས་དན་སྨས་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བྱས་པས། མགོ་ཉན་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཚུ་

སྲིན་ཉའི་རིས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། སྟོན་པ་འོད་སྲུང་གི་དུས་ནས། ཤ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་བར་དུ་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཕྱན་ཆོག་ལས་སྟོན་པ་འཁོར་བ་འཇིག་སྲུ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་

རྒྱལ་པོ་མཛོས་ལྡན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་གཅིག་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན། གླ་མི་གཅིག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན་ནམ་ཟེན་པར་འགྱུར་མ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱས་པ་ལ། ཕྱིས་ལེགས་པར་ཟེན་པ་ན་འགྱོད་

དེ། བླ་རན་གྱིས་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། མཆོད་རྟེན་ལ་བཏགས་པས། མདོག་དན་ཞིང་ལུས་ཆུང་ལ། སྐད་སྙན་པའི་སྙན་པ་བཟང་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པར་དུ། དགེ་

འདུན་ནམ། རབ་བྱུང་གི་རྒྱས་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་མི་བཞེས་ཤིང་མི་སྙན་པ་དང་། ཁྱེད་དང་དེད་ཚོ་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་ནས་དབྱར་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱ་བ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག

@203B ལྟར་གྱས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྒྲུལ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ནགས་ན་གནས་པ་ཡི། །ཕ་རོལ་དག་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ་མི་བྱ། །བདག་ཉིད་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་བདག་མཆོག་ཅེས། །དེ་མཉམ་དུ་ནི་

སེམས་བསྐྱེད་མི་བྱའོ། །རྒྱགས་འདི་བག་མེད་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །དགེ་སློང་དམན་ལ་བརྟས་པར་ཡོངས་མི་བྱ། །བསྐལ་པ་གཅིག་གི་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གོ་རིམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། རང་ཉིད་དགོན་མཆོག་ལ་གུས་པ་དེ་ཙམ་དུ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་རེ་ལ་ཆེ་ཆེར་གུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པས། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་རང་གི་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་གཟུངས་པའི་སྐོར་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བན་པ་དང་། །ཕུག་དང་སྐོར་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། མ་དད་པའི་སེམས་རྨི་ལམ་

ཙམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཚུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྐྱེ་རྒུ་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བའི་གཡང་ས་རུ། །ལོག་མེད་གཅིག་པུར་ཀུན་ཏུ་རྒྱུག་པ་

ན།ཿ དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབས་གཞན་མེད། །དེ་ཕྱིར་བསམ་པ་ཐག་པས་སྐྱབས་སུ་སོང་། །ཞེས་བརྩེ་བ་རྩོད་པ་སྤྲངས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་དབྱ་བཅོམ་པ་དེ་དག་འདྲན་

@204A ཞེས། །དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་བཅོམ་པ་མ་གཏོགས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མཚུབ་པར་

ཐལ། ཐེག་ཆེན་དབུ་བཅོམ་པ་དེ་སྟར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་བབྱངས་ཟིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྐབས་འདིར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་མ་བབྱངས་པ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

གཞན་ཡང་། ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས། འབྲས་དུས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་

ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉིར་ལེན་གྱི་གཞི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན། རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་གསུམ། །རྒྱུད་བློ་མ་སོགས་ལས་བཤད་པ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམ་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་

དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་པ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མཆོད་བྱེད་དཔའི་དག་འདུན་དགོན་མཆོག

@204B མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་ཆོས་དགོན་མཆོག་འགལ་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལྷག་མེད་ཀྱི་

སྒང་འདས་དེ་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །ལྟག

མེད་ཀྱི་སྒང་འདས་དེ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་སུ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། །གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པ་ནི་སྐྱབས་སམ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ནི་འོངས་པ་མིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལམ་བདེན་ཚོས་ཅན། སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇུན་བ་སྟུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་ཇུན་པ་སྟུ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་ནི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངེས་པར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐྱབས་ནི་སྐྱབས་འཚལ་བར་

@205A ཞེས། །འོས་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇུན་པ་སྨྲ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། །སྐྱབས་གནས་ཡིན་མི་དགོས་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་མཐར་

ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱབས་ནི་སྐྱབས་འཆོལ་བར་འོས་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་ཉིད་སྤྱན་བསྐལ་གྱི་འཇིགས་པའི་སྐོ་

ནས་སྐྱབས་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྐོབ་དཔོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

རྣམས་

@205B ཀྱི་སྐྱབས་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སྦྱི། ཆུ་མ་ལུ་བཅུ་པ་ལས། དབང་བསྐུར་མཆོག་ཐོབ་རྟོ་རྗེ་ཡི། །

སློབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས། །དུས་གསུམ་དུ་ནི་སྟོན་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན། སློབ་དཔོན་དེ་ལ་ནི་ཤར་ལ་

སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཤེགས་ཤིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་སྟ་དོ་དང་གྱང་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཐ་མའི་

མཐུན་མཚམས་སུ་བྱོན་ནས་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཅི་སྨོས། །ཞེས་བླ་མ་ལ་གུས་པར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །ཞེས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་

པ་ཆེན་པོས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟོད་ཕྱག་གི་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣོས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །འདོད་

མི་ནུས་པར་ཐལ། དམ་པའི་ཚོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འང་བསྟོད་ཕྱག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གདན་སེངྒེའི་ཁྲི་བཞམས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེར@206A ཞེས། །ཕྱོགས་ཀྱི་མངོ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟོད་ཕྱག་གི་གནས་སུ་གོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་མཛོད་ནས་དམ་པའི་ཚོས་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྡོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེས་ན་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ་

མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ནི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་ཟློང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སློང་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ཡོད་པར་ཐལ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་མགོན་སྐྱབས་དམ་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་དམ་བཅའ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདི་ནི་དངོས་པོ་འདྲ་

པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྐྱིང་བཅུ་ལས་རིགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་

ཅེས་སྨོས་བར་མི་བྱེད་དེ་གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགེ་

@206B འདྲན་དགོན་མཆོག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞུང་འདི་གསུངས། ངག་དོན་སྒྲིལ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ནས་ཤེ་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚོས་ཅན། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་དེ་ཉིད་

ལམ་བསྒྲུབ་པའི་བྱོག་སུ་བསྟེན་ཞེས་གདམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གདམས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་བྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དེ་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྟུལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་བྱི་བྱང་སེམས་ནས། བསེ་རྡུ་

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་ཆེམས་འཕགས་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དེ་བདུན་དུ་ཡང་བསྟུས་ཏེ། འདིར་

དངོས་བསྟན་གྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དེ་ནི་འབྲས་གནས་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན། ཞུགས་པ་བཞིའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་ཆེམས་འཕགས་པའི་ནང་དུ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་དབྱ་

@207A ཞེས། །བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་མ་བཏང་ས་འདི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བཏང་ས་

ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

བརྒྱས་ཟིན་མ་ཐག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞ ཞའི་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྨྱོ་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་

མཚམས། རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དགོས་

པ། ཆོད་པ་སྤངས་པ་དང་པྲ། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་བྱུང་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མཁྱེན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་

ཞའི་སྨྲས། རྣམ་པར་སྨིན་པ་

ལས་བྱང་བའི་ལྷའི་སྨན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྨན། ཆོས་ཀྱི་སྨན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨན་དང་ལྡ། དང་པོ་ནི། སྨན་གང་ཞེག །ཤའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ། གཉིས་པ་ནི། ལྷའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ། གསུམ་

པ་ནི། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཙམ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་འདི་དང་འདྲའི། །སྔ་མའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་དང་འདྲ་

ལ། ཕྱི་མའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བའི་མིག་དབང་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྟུས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་དང་འདྲ་བར་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་འདྲ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་

@207B བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྣམ་དུ་སེམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་ཆོགས་ལམ། གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག །བཞི་པ་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ། ལྔ་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྗེས་མཐུན་པ་

ཡོད་ལ། མཚན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཕལ་ཆེར་གསུངས་ལ། ལྷའི་མིག་ཆོགས་ལམ་ནས་འཕོད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ལ། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོངས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སྐྱེ་ཕོད་པར་གསུངས་པས་རྟེས་མཐུན་པ་དེ་ནས་ཞེས་ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས་གསུང་སོ། །བཞི་པ་ནི་སྐྱེ་ལྟུང་ལ་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་

ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་

ལ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པར་སྐུར་དུ་འང་འཛུག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་

གྱི་སྐྱབས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་

པའི་མཐུན་རྐྱེན་བརྟེན་ཚུལ། དག་ལ་རྐྱེན་སྤྲོང་ཚུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ལ་རྣམ་པ་དྲུ་མ་

དགོས་ཏེ། བཞིས་སྤྲོང་

ལས། མཐུན་པར་བྱུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་ལེགས་སྨོན་སྨོན་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི། །འཕེར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྲོད་ལ་མངའ། །ཞེས་དང་། རྒྱུན་ལས།

@208A ཞེས། །བློ་ལྡན་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་མཐུན་པའི་

ཡུལ་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕོར་ལོ་བཞིས་བགེགས་བྱ་བསྟེན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་འདིས་ནི། མཐུན་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པར་སྟོན་ཏེ། །ལེགས་པར་རྟེན་པ་ནི་ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྙོམས་

ལ་སོགས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཚོགས་ཆུང་དུས་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །གནས་བཟང་བ་ནི། རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ས་བཟང་བ་ནི། ནད་མེད་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བོགས་བཟང་བ་ནི། བོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བ་ནི། ཉིན་པར་འདུ་འཛི་ཉུང་ཞིང་། ལྷན་ལྷིན་ཉུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་མོ་དག་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང་། །བདེན་མཐོང་སྣ་མ་ཁས་བཙེ་བ་ཅན། །སྐྱོ་མེད་སྐྱེས་པ་དམ་པ་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་

བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པའོ། །སྟོན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་ནི། རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་བཟང་དང་སྟོན་པ་བཟང་། ཐབས་བཟང་བ་དང་ངེས་འབྱུང་དང་། སྟོར་བ་བཟང་པོ་བདག་ཉིད་

@208B ཀྱིས། ཡང་དག་སྟོན་ལམ་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་བཤད་པས་དམིགས་པ་བཟང་པོ་ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས། སྟོན་པ་བཟང་པོ་ཚོགས་གཉིས་སྟེལ། ཐབས་བཟང་པོ་ཞི་ལྷག་བསྟོམ། ངེས་འབྱུང་བཟང་པོ་ཉོང་ཟད་ཙམ་

གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛོན། སྤྱོར་བ་བཟང་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོར་དང་གུས་སྤྱོར་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་བསོད་རྣམས་བསགས་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུན་ལས། དགའ་དང་དལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། ནད་མེད་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན།

རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། སྡོམ་ཚད་བསྡོས་ནམ་བྱས་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་བར། བཞི་པོ་འདིས་ནི་རྒྱུ་རྣམ་པ་ལྔས་སྡོམ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ཉིད་སྟོན་ཏེ། དགའ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ནི་གང་གིས་ན་མི་མཐུན་

པའི་ཡུལ་དུ་གནས་ན་ཡང་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །དལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ནི་གང་གིས་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ནད་མེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་

ནི་གང་གིས་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག

པའི་བསྟོད་པ་འབྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཚུལ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་དང་བླལ་བ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་པ་ནི། སྤྱན་ལ་མཉེན་

པས་ཁྲབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་མིག་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ནི་སྤྱན་བཀྲག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་གི་དབང་ཉེན་ལ། མིག་དབང་དུ་བཀྲག་པ་བཞིན།

@209A ཞེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤའི་མིག

དེ་ཤའི་སྤྱན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མིག་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་ཡིན་ན། སྤྱན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱན་ཞོབ་ན་ཕྱིན་དྲུག

ཞོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།མདོ་ལས། གང་དག་མིག་ལྟ་ཞོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱང་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོམ་ན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྤྱན་ལྟ་ཞོབ་

པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིན་སོགས་དྲུག་ལ་བསྒྲབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤའི་མིག་གི་དཔག་ཚང་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །

ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། དེའི་དོན། སྤྱན་ལྟ་དང་ནི་ཞེས་བསྟུས་ལ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། ངག་དོན་བསྡུས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ཆོས་ཅན། སྤྱན་ལྟ་ལ་གདམས་ཏེ། སྤྱན་ལྟ་ཡུལ་

བཅས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས། སྤྱན་ལྟ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཞེས་གདམས་པའི་ཕྱིར། སྤྱན་ལྟ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དབང་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱད་པ་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པར་

@209B འགྲུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བྱང་སེམས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤའི་སྤྱན་གྱིས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་ལས་མི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོངས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བདག

འབྲས་ལ་སྟོང་གསུམ་གཅིག་ལས་མི་གྱུར་པ་གང་ཞེག །བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ཤའི་སྣུན་དེ་ནི་རང་གི་བདག་ཏུ་བྱུར་པའི་མིག་དབང་དེའི་བདག་འབྲས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་

པ་ལས་བྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤའི་མིག་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསུངས་སོ། །རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྨྲི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས། ལས་ལྡན། འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ། མཐུའི་ཆ་བརྗོད། རྟོག་སྤྲངས་དང་

བརྒྱད། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་ཏུ་བྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་

རིག་པ། གཉིས་པ་ལ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ། རྟ་བའི། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི། །ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་དང་བྲུག་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ལས།

@210A ཞེས། །སྐྱེ་དང་ངག་སེམས་དག་དང་མི་དག་སྐྱེ། །དེ་ཡི་གནས་དང་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་གང་། །ཤེས་པ་ཀུན་འགྲོ་རབ་ཏུ་བྱེ་བྲས་ལ། །ཐོགས་མེད་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་

དེའི་འགྲེལ་པར། གཞན་དག་གི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཅི་སྙམ་བའི་ཚོག་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་

ཡིན་ནོ། །སེམས་ཤེས་པ་ནི། སེམས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་དག་བ་དང་མི་དག་བ་སྐྱེད་པ་ཤེས་པ་ནི། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་

འདུལ་བ་དགེ་འཛོད་པ་དེའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་ནི། རྟུ་འཕྱལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ནི་

ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་དྲུག་པོ་དེ་དག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཐོག་པ་མེད་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ནི། ལམ་མ་བཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དོ། ।

@210B ལྷ་ཡི་མིག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་མཆོད་པའི་རིལ་མོ་དང་། །དྲིལ་བུ་དག་ནི་ཕུལ་བ་དང་། །དུང་དང་རྡ་ནི་རབ་ཕུལ་བས།།

གཉིས་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ། སོ་སོའི་ཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་

བཀྲས་ལས། ཡོན་

ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འགྱུར་ཅེན། ཕྱི་རོལ་པའམ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་འཁོར་ལོ་བརྙེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་འགྱུར་བོ། ཚད་

མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། མཆོད་རྟེན་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་དང་། སྐུན་པ་དག་ཏུ་སྒྲོན་མེ་དང་། །མར་མེ་འབྱུམར་

སྣོན་པ་ཡིས། །ལྟ་ཡི་རྣ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། གཞན་གྱི་འཕྲུལ་བ་མི་སྣང་ཞིང་། ཡན་ལག་ཉམས་པ་རྣམས་མི་བརྗོད། །སེམས་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་ན། །གཞན་གྱི་སེམས་ནི་ཤེས་པ་ཐོབ། །ལྟ་མ་དང་བཞོན་པ་

བྱིན་པ་དང་། །ཉམ་ཐག་བཀྲ་བར་བྱས་པ་དང་། །བཞོན་པས་བླ་མ་བཀྲ་བ་ཡི། །མཁས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཞུང་གི་དོན་དག་བྲན་པ་

དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་

དྲི་མེད་པས། །ཆོ་རབ་དྲན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། །མངོན་ཤེས་དྲུག་པ་ཟག་པ་ཀུན། །ཟད་པའི་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།@211A ཞེས། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཟློང་ཞིང་། རང་རང་གི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་

དྲུག་སྟུར་དུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། །མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་བཟློང་བ་དང་། །ཇི་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །མཐུ་འགྱུབ་པ་ཡི་དམ་པ་ཐོབ་

པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། རྟེན་གང་དང་། ཡེ་ཤེས་གང་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་མཐུ་དེ་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་དེ་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་

བྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བའི་གཟུགས་དང་། སྒྲ་སྐད་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྣོད་གྱི་ཆོ་ཅབས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལུས་ཡང་ཞིང་

ཐོག་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱས་ཤིང་བསྒོམ་པས་མངོན་ཤེས་དྲུག་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར་བོ། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུན་ལས། གང་གི་འཕགས་དང་ལྡན་ཚངས་པ་

ཡིས། གནས་པ་དེའི་མེད་རྒྱུ་ཆེས་རྟག་ཏུ་གནས། ཕྱོགས་སུ་དེ་སོང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་དག ཡང་དག་མཆོད་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟེད། ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་ནི། འཕགས་པའི་གནས་པ་

@211B རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ལྷའི་གནས་པ་བསམ་བཟུགས་བརྒྱད། ཚངས་པའི་གནས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་གནས་ཤིང་། ཞིང་རབ་འབྱམས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྨིག་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཐུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཐུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ།

མཐོང་བ་དང་སྙོན་པའི་བྱེད་ལས། འོད་ཟེར་འཕྲོད་པའི་བྱེད་ལས། རྣམ་པར་རོལ་བ་དང་སྤྲུལ་པའི་བྱེད་ལས། ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། ཚགས་དང་

འཇིག་བཅས་སེམས་ཅན་བཅས་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་། །དབང་ལྡན་ཌི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དེ་དག་དང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་ཀྱང་ཡང་དག་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། འོད་ཟེར་བཏང་བས་ཤིན་ཏུ་སྣུག་བསྔལ་བའི། །ངན་སོང་བ་དག་མཐོ་རིས་འགྲོ་བར་བྱེད། །དབུད་གནས་གཞལ་མེད་ཁང་མཐོ་མཇོས་པ་དག །དབུད་བཅས་ཀུན་ཏུ་བསྒྲོད་

ཅིད་སྐྲག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། འོད་ཟེར་གྱི་ལས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དང་པ་སྐྱེས་ནས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་གནས་བདུད་དང་བཅས་པ་རྣམས་

@212A ཞེས། །བསྐྱེད་པས་མི་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། དེ་ནི་མཆོག་ཆོགས་ནང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན། །དཔག་མེད་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཀུན་སྟོན་ཞིང་།།

ལས་དང་སྐྱེ་དང་མཆོག་གི་སྒྲུབ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དུས་ཀུན་གནས། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་

རྣམ་པར་རོལ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། སྒྲུལ་པ་གསུམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུལ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། བཟོའི་ལས་ཀྱི་གནས་སྒྲུལ་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་

ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་པ་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་སྤྲུལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱང་སྟེ། རྒྱན་ལས། ཡེ་ཤེས་དགུ་ལ་དབང་

ཕྱིར་ཞིང་རྣམས་ནི། །ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་བསྟན་ཕྱིར་དགུ་པ་ཐོབ། །སངས་རྒྱས་མཚན་མི་བྱགས་པ་སངས་རྒྱས་མཚན། །ཡང་དག་བསྟྲགས་པས་དེ་དག་ཁམས་གཞན་འབྱེད། །ཅེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། །ལྷ་པ་ལྡན་པའི་དོན་ནི། རྒྱན་ལས། འདབ་ཚོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་བྱ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནུས་པ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྟྲགས་པ་ཐོབ། །སྐྱེ་

དགུ་རྣམས་

@212B ལ་ཆོག་བཟུང་འོས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། ལྷན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་པར་བྱེད་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བསྟྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོག་བཟུང་བར་འོས་པ་དང་ལྡན་

པའོ། །ཞེས་གསུངས། དྲུག་པ་མཐུའི་རབ་དབྱེ་ནི། རྒྱུན་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་རིག་པ་གསུམ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་དེ་བཞིན་ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། །ཟད་པར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་

བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་མཐུ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དྲུག་གི་འཇུག་སྟེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་།

ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དག་གིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སྨིར་རྟུ་འཕྲལ་ལ། ལས་ལས་བྱུང་བ། སྔགས་ལས་བྱུང་བ། སྨན་ལས་བྱུང་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་

སོགས་རྣམ་པ་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་བཟུང་ལ། དང་པོ་ནི་སྲིད་པ་བར་མ་དང་། འཁོར་ལོར་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྲིན་པོ་དང་། ཤ་ཟ་འགའ་ཞིག་གིས་རྟུ་འཕྲལ་ལྟ་

བྱ། གཉིས་པ་ནི། སྔགས་འགའ་ཞིག་བགྲངས་པས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པར་ནུས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྨན་འགའ་ཞིག་གཅང་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུ། །བདུན་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། དེ་ནི་

@213A ཞེས། །དབང་མཆོག་ཐོབ་པའི་བློ་དང་ལྡན། །འགྲོ་བ་དབང་མེད་རང་དབང་སྐོད་ཐག་ཏུ། །གཞན་ལ་ཕན་བྱ་གཅིག་ཏུ་མངོན་དགའ་སྟེ། །སེང་གེ་བཞིན་དུ་རབ་བརྟན་སྲིད་ན་སྤྲོ་ག། ।

ཅེས་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་ཏེ། དབང་མཆོག་ཐོབ་པའི་སྐྱོ་ནས་སྲིད་པ་སྤྱག

བསྔལ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཇིགས་པར་རང་ཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་ཞིང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱད་པ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཏུ་གྲུབ་མ་ངེས་པར་

ཐལ། སྐྱ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་ཤེས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐུམ་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་

རྣོས་

མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཁྱབ་སྟམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཅི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཁྱབ་སྟམ་ཡིན་

པར་ཐལ། དེའི་མངོན་ཤེས་དྲུག་པོ་ཡིན་ཁྱབ་སྟམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མིག་རྟའི་མངོན་ཤེས་རྟོས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་

པའི་

@213B སས་བསྡུས་ཀྱི་རྟའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་པ་གང་ཞེག། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སས་བསྡུས་པའི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་དང་པོ་གྱུབ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་

གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་

པའི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་གཉིས་པ་གྱུབ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་བསོ་

གཏན་གཉིས་པ་

ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་ཤེས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོད་ལས། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག

དང་། །རྟ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྟོང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མིག་རྟའི་མངོན་ཤེས་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མངོད་ལས། མིག་དང་རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལྷང་དུ་མ་བསྟན་ལྷག་རྣམས་དག །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་བཞེད་པ་སྐྱར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

མངོན་ཤེས་དེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། དགེ་བར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། མངོད་ལས། སྟོམས་འཇུག་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གཞན་

@214A ཞེས། །ཡང་། མངོན་ཤེས་བྱུག་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཇོད་ལས། མངོན་ཤེས་རྣམ་བྱུག་རྣམ་གྲོལ་བློ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་གསལ་ཁས། གཉིས་པ། གཞུང་དོན་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་སྟེ། རྟ་འཕྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། མངོན་ཤེས་ཀྱི། ཡོན་

ཏན་བྱུག་དང་། ཞེས་གསུངས། །དེའི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི། གཞུང་འདི་ཡིན་ལ། ངག་དོན་བསྟྲིལ་ན་སྟར་བཤད་ཀྱི་མདོ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ།

མངོན་ཤེས་བྱུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་བདེན་སྟོང་བུ་རྩོགས་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་ཤེས་བྱུག་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་བྱུག་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།

ཐེག

ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༼ དབང་པོ་རྣུལ་དང་རྣོན་པོ་དག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཡང་དག་ལྟ་བའི་རྗེ་རྗེ་ཤུས་འཇིགས་ཚོགས་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་

གཞི་རྩ་དང་བཅས་མ་ལུས་བཅོམ་ནས་ཐུབ་བསྟན་བྱིང་བཞི་ལེགས་པར་སྐྱོང་མཛད་འཕགས་མཆོག་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་ཚོགས་ལ་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བའི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བློ་ལྡོག་སྟིང་ནས་འཆའ་བར་མཛོད་

@214B ཅེག །འདིར་སྨྲི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་བཞད་པ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་བཞད་པ། རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་

པར་བཞག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཟག་

མེད་ཀྱི་བར་ཆད་

མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་རྟ་འཕྲེལ་དང་བཅས་པས་འཆང་ཚུལ་འོག་ནས་སྟོན་པར་འཐུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རྣམ་འགྲོལ་ལམ་དང་། སོ་སོར་རྟགས་འགོག་རྣམས་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་གསུངས་ལ།

དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་མེད་དེ། སྣང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་མེད་པས་ཁྱབ་ཅིང་ཞི། །དེ་རྣམས་སྣང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་

དེ་དང་མཐུན་པ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོགས་བཞིན་བསྟུས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ། མཐོང་

@215A ཞེས། །སྣང་ཀུན་སྤྲོར་གསུམ་སྣང་བའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ། འདོད་ཉོན་ཞལ་ཆེར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ། མ་ལུས་པར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་

གི་འབྲས་བུ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་མ་ལུས་པར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇོག་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་སྤྲོ་ཚན་

བཞི་པོ་དེ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞུགས་པ་བཞིའི་སྣང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ། ཞུགས་པ་བཞིའི་དངོས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་

བོ་ཡིན་

པ་གང་ཞེག །ཉོན་མོངས་སྤྲོ་ཚན་བཞི་པོ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དག་གི་བར་དུ་གཅོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མངོན་པ་གོང་འོག་ལས་གསུང་ཚུལ་སྣུར་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་

པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། མཐོང་ལས། འབྲས་བུ་བཞི་རྣམས་བཞག་པ་ནི། །རྒྱུ་ལྟ་དག་ནི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་ལ་སྙོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་

སྟོམས་དང་།

ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་། སྣང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྟང་རོལ་དུ། དེའི་རྒྱུན་ལ་ཞུགས་པའི་ལམ་སྟོན་དུ་མ་

@215B སོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱོ་བ་དཀའ་ཡང་། རང་གི་ལུགས་ལ་འཐད་པར་སེམས་སོ། །མཐོད་ལས། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། །འབྲས་བུ་འདུས་བུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །

གྱོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཕྱུ་རྩ་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྣང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་གྲངས་ངེས་དང་། དེ་སྣངས་པའི་འབྲས་བུའི་གྲངས་ངེས། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ཀུན་སྤྱོང་གསུངས་

མ་ལུས་པར་སྣངས་པ་དང་། འཇིག་མཐར་གཉིས་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། ལྷན་སྐྱེས་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་ཀུན་བཏུས། འགྲེལ་ཆེན་སོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྐབས་

འདིར་མི་འཐད་པར་

མངོན་ནོ། །འབྲས་བུ་འདི་རྣམས་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཅེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ། སྤྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་

པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཁོ་ན་ལས་ཐོབ་སྟེ། ཉེར་བསྟོག་ལྷག་མ་རྣམས་དང་། འདོད་པའི་སེམས་དང་། དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཞུགས་པས་ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པ་ཉོན་མོངས་རགས་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་རྣམ@216A ཀྱི། །ཀུང་ཐབས་ལ་མ་མཁས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞུགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། སྤྱང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་

འབྲས་བུ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་དང་། ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ལ་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་

གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ།། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅྱང་པའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་

དབྱ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཐོད་རྒལ་བའི་འབྲས་བུ་གཉིས་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཁོ་ནས་འཐོབ་སྟེ། ལམ་

རྟེས་བཟོད་ཀྱི་ཐོབ་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱི་བའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་སྐོམ་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་རྟོགས་རྟེས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཞེ་

གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཞི་རཏས་ཀྱི་རྣམ་ཏ་ཅན་གྱི་རྟེས་ཐོབ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཁོ་ནས་དངོས་སུ་འཐོབ་

པོ། །

@216B དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྟོམ་ལམ་ཟག་མེད་ཐོབ་ནས་འཕོབ་སྟེ། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོབ་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དུ་ལས་ཐོབ་

ཅེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐོད་རྒལ་བའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་བསྒྲུབས་འཕོབ་སྟེ། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལས་འཕོབ་པ་གང་ཞེག །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་

པོ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི། དབང་པོ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐར་དུ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་དང་། དབྱ་བཅོ་

པའི་འབྲས་བུ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་བསྒྲུབས་འཕོབ་སྟེ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོབ་པ་གང་ཞེག་དེ་ལ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐར་དུ་ཀུན་བཏུས་

ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐར་བཤད་པ་འོག་ཏུ་དབང་པོའི་སྐབས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགྲས་འཕོབ། །གཉིས་ནི་བདུན་ནམ་བརྒྱད་

དམ་དགུ། །བསྒྲུགཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་དག །འགའ་ཞིག་སྲིད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་གཅོད་དེ། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་བཞེད་པ་སྐྱར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

@217A ཀ།། །དེས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་སྤྲིད་པར་བསྟན་པ་གང་ཞེག །འདིར་ནི་དེ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གང་དུ་འཐོབ་ཅེ་ན། དང་པོ་གསུམ། འདོད་པར་འཐོབ་ཅིང་། བཞི་པ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ལའང་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཞུགས་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་འདོད་རྟེན་ཅན་ཡོད་ཅིང་། ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ཅན་མེད་ལ། ཞུགས་པ་བཞི་པ་ལ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་

ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲག་བུ་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འཐོབ་པ་ཡོད་

དོ་ཞེན་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་འཐོབ་དགོས་པ་གང་ཞེག །གོང་སའི་རྟེན་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གསར་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། གོང་ན་མཐོང་

ལམ་མེད། །མི་སྐྱོ་ལྷང་ལས་འདིར་བརྩོན་ཞེང་། །དེ་མཐར་ཕྱིན་ཞེས་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པ་ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར་བཤད་

པ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར་བཤད་པ། དགྲ་བཅོམ་པའི་སྐོར་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། །

@217B དབྱེ་པ། ས་མཚམས་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། གསུམ་པོ་འདི་ནི་ཞུགས་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྣུར་བར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་

བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དབང་རྟུལ་དང་པའི་རྗེས་

འབྲང་དང་། དབང་རྣོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་

གཉིས་

ཡོད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཇོད་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་དེ་དག་ཏུ། །དེ་དང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་

མ་སྤངས་ནི། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཞེ་ན། །གང་ཚོགས་བསགས་པ་

དབང་

པོ་རྣལ་འོ། །ཞ་རོལ་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོར་བའོ། །ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཞེ་ན།དབང་པོ་རྣོན་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་

@218A ཞི། །དབང་དུ་བྱས་པས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོར་བའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དད་པ་

དང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དེ་དག་ཉིད་གལ་ཏེ་སྔོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་སྤངས་པ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་ཞེག་ཡིན་ན་ནི། དེ་རྒྱུན་

དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་པ་ལྔའི་བར་དུ་སྤངས་པ་

ཞེག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དང་པོའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ནི་གཞན་གྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣུལ་པོ་རྣམས་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་བདེན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པར་ནུས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ནི་དབང་རྣོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །རྩ་རྟགས་ཕྱི་མ་གྱུབ་སྟེ། སྒངས་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་

@218B བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་རྣོན་ནི། སྒང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། སྒངས་བྱ་རིམ་གྱིས་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་རྣུལ་ནི་སྒངས་བྱ་རིམ་

གྱིས་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞེག །ཞུགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་

གཞན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བློད་སྟེ། དེ་རྣམས་ཞུགས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན། ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་འཆོལ་

བར་ཐལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བློད་སྟེ། ཞུགས་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་གནས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་

འབྲས་

གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཚད་ལྡན་གང་གིས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྣང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ལྡ་ཚང་བའི་

དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱོན་ཅི་ལྟ་དུ་དགེ་ཞུགས་པའི་ལམ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ལྡ་ཚང་བའི་

ཉན་ཐོས་

@219A ཞེས། །ཀྱི་དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ལྡ་ཚང་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལས། འབྲས་བུ་བཞི་

རྣམ་བཞག

པ་ནི། །རྒྱུ་ལྡ་དག་ནི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་ལ་སྟོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་སྟོམ་ས་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་མཚན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒང་བྱ་ཅིག

ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། དེའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་འབྲས་བུ་གོང་མ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེག །དེ་ཕྱི་རབོང་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

ཆོས་ཅན། རང་གི་འབྲས་བུ་གོང་མ་ལ་ཞུགས་པར་ཐལ། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རབོངས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱི་རབོང་ཞུགས་པ་ཡིན་

ན། སྒང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཕྱི་རབོང་ཞུགས་གནས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ།།

@219B ཞེས་གསུངས་པས་མི་གནོད་དེ། །འདིས་ནི་སྒང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་གནས་དེ་ལ་འབྲས་གནས་གཉིས་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། དེ་དག་གི་

ཞུགས་པ་གཉིས་ཡོད་

པར་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་

ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་དང་པོའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ། །ཞེས་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་

མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་མན་ཆད་ན་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟུང་བྱ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། སྦྱོར་ལྟ་སྟན་གཅིག་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་

དེ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ངང་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་རྟུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ཀ་ལ་སྟན་གཅིག་པ་ཡོད་པར་ངེས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ལ་མཉམ་པར་

གཞག་པའི་ངང་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་རྒྱས་པའི་ཐེག་དམན་དབང་རྣོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། སྟོན་དང་བས་རྒྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐར་བརྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན།།

@220A ཞེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དྲོད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ངང་ནས་རང་རྒྱལ་བྱིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གང་ཞེག །དེ་ཙམ་ཞེག་སྟེ་མ་ལ་

ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་གནོད་དེ། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་སྟ་བའི་བཞེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་

པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་བརྒྱད་པར་བཤད་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། ཞུགས་པ་དང་པོ་ལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྲིད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ཀུན་བཏུས་རྟ་

འགྲེལ་ནས། དང་པོའི་ས་མཚམས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འགྱུར་དགོས་པ་ནི་གང་ཞེག །དེ་མི་རིགས་

པའི་ཕྱིར། རིགས་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་གནོད་དེ། དེ་ཡང་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་

བ་དང་ངེས། སོ་སོའི་རང་བཞིན། ས་མཚམས། སྐྲ་བཤད་དང་ལྡུ། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྒྲོང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱ་

@220B ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་རབ་ཕྱེ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོང་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །ལམ་སྐོམ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་འཕེལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་དྭངས་པའི་དད་པ་འཕེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོང་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། །འཇིག་ལྟས་ཐར་པ་བསྟན་པ་ལ་བགྲོ་མི་འདོད་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་གྱིས་ལོག་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་འཆོལ་བར་བྱེད། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ལམ་རྣམ་པར་དག་བླ་སྟོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཇེ་སྙེད་ཅིག །ཐར་པར་བགྲོད་ལ་གེགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་སུ། གང་གི་ཚེ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྤངས@221A ཀྱི། །པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། གཙོ་བོ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་ཞེན། མི་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ཀྱང་ལོག་པས་ངེས་པར་

འབྲུང་བ་ཆོལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པས་ངེས་པར་མི་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཞེས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ལོག

པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྲིད་ཅིན་བརྒྱད་པ་སྣང་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་གྱི་སྡུག་གསུམ་སྤང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། སྲིད་ཅིན་བརྒྱད་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་སྨོས་ན། མ་ཁྲབས་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་མཐོང་སྤང་གྱི་སྡུག་གསུམ་སྤང་བའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་གནས་

ན་

མཐོང་སྤང་གྱི་སྡུག་གསུམ་སྤང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྤང་

བས་རབ་

ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྤང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་དགེ་སྦྱོང་

ཆུལ་གྱི་

@221B འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགེ་སྦྱོང་ཆུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གནས་ན་དགེ་སྦྱོང་ཆུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཆད་

མེད་ལམ་ལ་གནས་ན། དགེ་སྦྱོང་ཆུལ་ལ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་དགེ་སྦྱོང་ཆུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་ཞུགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཅོ་བོ་སྟུ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྔར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་རབ་ཕྱེ་སྟེས་པའི་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་པའི་རབ་ཕྱེ་དང་། གཅོ་བོ་སྟེས་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ༼ གཉིས་པ་ལ་

དབང་པོའི་སྟོབ་ནས་དང་མོས་དང་། མཐོང་ཐོབ་གཉིས།སྟོང་བའི་སྟོབ་རྩམ་པོ་བ་དང་ལྡན་པར་ཅན་གཉིས། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྟོབ་ནས་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་

གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་གང་ཞེག །དབང་རྟུལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ལས་ཐོབ་པ། གཉིས་པ་དེ་གང་ཞེག་དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལས་ཐོབ་པ་དེའོ། །མཇོད་ལས། གང་

ཞེག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བཅུ་བྲག་པ་ལ་དེའི་འབྲས་གནས། །དེའི་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་སྟར་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དེ་གཉིས་བཅུ་བྲག་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་རྒྱུན་ཞུགས་

@222A ྅། །ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་། དད་མོས། མཐོང་ཐོབ་གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་གང་ཞེག་རང་གི་

འབྲས་བུ་གོང་མ་ལ་མ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཙམ་པོའི་མཚན་ཉིད་།དེ་གང་ཞེག། རང་གི་འབྲས་བུ་གོང་མ་ལ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཇོད་ལས། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་

ཁྱད་པར་གྱིས། །ལམ་ཐོབ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། །འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་རྟོག་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྦྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དང་།

རིམ་གྱིས་བ་གཉིས་ལས་སྟ་མ་དང་། སྦྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག །ཕྱི་མ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ །གསུམ་པ་ལ་སྦྱང་བྱ་རིམ་

གྱིས་བ་ཉཀད་པ་དང་། གཅིག་ཅར་བ་ཉཀད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སྦྲ་ཉཀད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་དབང་རྟུལ་གང་ཞེག །འདོད་ཉོན་སྤངས་

པའི་རྩེས་སུ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱང་གྱི་རིགས་ཅན་ནོ། །རིགས་ཅན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ལམ་ནས་ལོག་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་འདོད་ཉོན་སྤོང་བར་

@222B འགྱུར་བའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་རྣམས་ཀྱང་བསྟུ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་

ཅིག་ཅར་དུ་སྒོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་བཞིད་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལས་བདུན་པ་བཞིད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྣང་རས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་སྐྲ་བཞིད་པ་དང་ལྡན། དང་པོ་ནི། འདིའི་སྣང་རས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྐོམ་སྣང་སུ་བྱུང་བའི་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་ངེས་

པར་སྣང་པ། བཞི་པ་ཅི་རིགས། ལྷ་པ་ངེས་པར་མ་སྣང་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་པ་སྣང་ན་ཚོ་དེ་ལ་དྲུག་པ་སྤྱོང་བར་ངེས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྣང་ན། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྣམ་སྲུ་མཐོང་ནས་སྤྱོ་ཤུགས་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞེག །ལྷ་པ་སྣང་ནས་དྲུག་པ་སྤྱོང་བ་ལ་འདོད་ཁམས་

ལས་འདའ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲུག་པ་སྣང་པའི་གང་ཟག་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱང་སྟེ། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྣང་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་གནས་

@223A ཀྱི། །ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་དབང་གིས་རིགས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་ན་འདོད་པར་དེའི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ལེན་

པས་ཁྱབ་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་བྱོལ་བ། ཚེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ལྔ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་སྦྱངས་ན་དྲུག་པའང་གདོན་མི་ཟ་བར་སྟོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྦྱང་བྱ་སྦྱངས་པ་རྣམས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་འམ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སྦྱངས་ཞེན། རང་འགྲེལ་ལས། སྟོན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་སྦྱངས་པའམ། བདུན་དང་བརྒྱད་སྦྱངས་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉར་བར་ཆད་ཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་འདོད་ཉོན་གསུམ་དང་། བཞི་པ་སྦྱངས་པའི་རིགས་སྐྱེ་འང་བཞད་པས། གཉིས་ཀ་འདོད་པར་བྱའོ། །ལུང་འདིས་བར་ཆད་ཅིག་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་

@223B གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རིགས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ངེས་པར་ལེན་པ། བཞི་ངེས་པར་མི་ལེན་པ། གསུམ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་མ་

ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞེག །ཡཁད་མ་ཐག་པའི་སྒང་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་

རྣམས་དང་ལྡན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་

དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལྷ་དང་མི་དག་གི་ནང་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སོང་སྟེ་གང་སྤྱད་བསྟལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རིགས་

མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ངེས་པར་ལེན་པའི་དོན་གྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། སྒྲ་ཡཁད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒང་བྱ་

རིམ་

གྱིས་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་དབང་ཏུ་བ་ཐག་ཞེག །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་སྲིད་པ་བདུན་པ་དང་། ངེས་པའི་སྲིད་པ་

ལན་

@224A ཞེས། །བདུན་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་གང་ཞེག །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་མི་ལེན་པར་ངེས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དཔེར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྟེས་སུ་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་བདུན་བླངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞེག

རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ལེན་པར་ངེས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །འདི་ལ་སྣང་སྲིད་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་།སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་སྐོམ་སྤང་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ། གཉིས་

པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྔ་མི་སོ་སོར་བདུན་རེ་ལེན་པར་ངེས་པ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འབྲས་གནས་སྐོམ་སྤངས་བྱ་མ་ཟད། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། ཞེས་

དང་། འགྲེལ་བར། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་བསྐོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དེ་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་ཆོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་

པ་ལན་བདུན་པའོ། །ཞེས་དང་། མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མདོ་ཀྱི་མ་ངེས་པས་འདིར་མ་བརྗོད་དོ། ཞེས་སྨྲོར་སྲིད་པ་ལ་ན་བདུན་པ་ལ་སོ་སྐྱེ་སྲིད་པ་ལན་

བདུན་

པ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། སོ་སྐྱེ་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གཉིས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་

@224B གསུངས། །མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོ་དན་ལས་འདའ་བར་

ལྟོས། །འོག་མིན་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་ནི་ཕན་ཚད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བཞིན་ཞེས་དང་དེའི་

འགྲེལ་བཤད་དུ། དཔེར་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཉིད་བཞིན་དེ། དེ་ལ་སྲིད་པ་གཉིས་སམ། གསུམ་མངོན་པར་བྱང་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོ་དན་ལས་འདའ་བ་མི་སྲིད་པ་མ་

ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཕན་ཚང་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འགྱུབ་པར་མི་བྱེད་པས་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ནི། སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་

རྣ་བརྒྱད་ལེན་པར་ངེས་པའི་ལས་སྡོམ་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསགས་ཤིང་། འདི་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ཏེ། མཇོད་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་ནི་མིན་པས་ཅེ་

ལྟར་

ཐོགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་བའོ། །ཞེས་དང་། བར་སྐབས་སུ་ཡང་འཕགས་པའི་ཚོ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་

བའི་

@225A ཞེས། །ལས་ཀྱི་སྟོབས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་དེ་ལས་སྨན་པ་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་ནས་སྨྱངས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། དཔེ་ན་

སྨྲལ་གོམ་པ་བདུན་པ་དང་། རིམས་ཉིན་བཞི་པས་ཟིན་པ་ལྟ་རོ། །འོ་ན་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ལེན་པར་ངེས་ན། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློང་བྱའི་

སྲིད་པ་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཤིང་འགའ་ཞིག་ལ་འདབ་མ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་མ་རེ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་

ཡོད་པས་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གསུང་རབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་དགེ་སློང་དག་ཅི་ལྟར་ན་དགེ་སློང་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་

རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཟུགས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། གཟུགས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། གཟུགས་འགོག་པ་དང་། གཟུགས་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་མྱང་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་།

ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཚར་ལ་གསུངས་པས་ན། གནས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་མཁས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། མཁས་བྱའི་གནས་རྣམས་བདུན་

ཚན་དུ་འདྲ་བས་

@225B གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟེ་པ་གཞན་དག་ན་རེ། གང་ཞིག་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་གསུམ་འཁོར་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་ལན་གསུམ་

ཁོ་ན་འཁོར་ནས་དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདའ་བའོ། །གང་ཞིག་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་གསུམ་འཁོད་

ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་གསུམ་འཁོར་ནས་དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདའོ། །ཞེས་སྨོས་བཞིན་ནོ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི། མདོ་ལས། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་

དུ་ལན་བདུན་འཁོར་ཞེས་འབྱུང་གི །ཟོ་སོར་འཁོར་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྐུ་ཚེགས་པ་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་

འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལས་ཉོན་བྱེད་རིགས་

མཐུན་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་བརྒྱད་ལེན་པ་མདོ་ལས་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་སྲུངས་སྟེ་པ་མངོན་པའི་ལུང་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་ལན་བདུན་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་ལན་བདུན། ཞེས་གསུངས་@226A ཞེས། །ཤིང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེན། རྒྱུན་ཆུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཡན་

མན་དུ་སྲིད་པར་འཛོར་བར་

བྱས་ནས་གང་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་བཞེད་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྐེན་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས་འདོད་ཆེན་དྲུག་པ་སྤོངས་པའི་བར་ན་

ཡོད། བཞི་པ་ནི།

ཁམས་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་བའི་དོན་གྱིས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་སྦྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་བཞད་པ་ལ་བཞད་བྱའི་ལུང་འགོད་

པ། ལུང་གི་དོན་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རིམ་ཀྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་

པའོ།

དེ་ལ་རིམ་ཀྱིས་པ་ནི་སྟར་ཇི་སྐད་བཞད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་ལྡོག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་

@226B ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱོང་སྟེ་འདི་ནི་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་

འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་

བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཞལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ནའང་དེ་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་

དབང་གིས་

འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱིད་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཆུ་ཞུགས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། རིམ་གྱིས་པ་

འདིར་དངོས་སུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འཆད་པ་ལ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། །སའི་ཁྱད་པར། །ལམ་གྱི་ཁྱད་པར། །སྤང་

བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། །གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར། །སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ཞེས་དང་

གཉིས་པ་ནི། མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཞེས་དང་། བཞི་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་

@227A ྀ།། །བས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་སྟེ། ཞེས་དང་། ལྔ་པ་ནི། འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ་ཞེས་དང་།

དྲུག་པ་ནི། ཚལ་

ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འདིས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཟང་གི་སྒང་བྱའི་གཙོ་བོ་རྣམས་སྤྲོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་

རོལ་དུ་དེའི་སྒང་བྱའི་གཙོ་བོ་རྣམས་སྤྲོངས་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲོང་དགོས་ཏེ། འདོད་པ་ཉོན་མོངས་རྣགས། འདིས་ཉེར་

བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་དང་། དངོས་གཞིའི་སེམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདིས་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲོང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་ཟུང་

ཟད་

ཀུང་སྤྲོང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་རྩེའི་གོང་ས་ལ་ཞི་བ་དང་། སྲིད་རྩེ་ལ་རགས་པར་ལྟ་བའི་ལམ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་རྩེ་ལ་གོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལས། འཇིག་རྟེན་

འདས་ཀྱིས་སྲིད་རྩེ་ལ། །ཚགས་བྲལ་གཞན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་སྦྱིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་པ་འདས་ལམ་ཁོ་ནས་སྤོང་ཚུལ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་

@227B འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀས་སྤོང་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། མཇོད་ལས། སྲིད་རྩེ་ལས་སྐྱེས་བཟོད་པ་ཡིས། །གཞོམ་བྱ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཉིད། །ལྷག་སྐྱེས་མཐོང་དང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས། །ཞེས་

སྲིད་རྩེའི་མཐོང་སྤང་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་སྤོང་བ་དང་། ས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག

ཏུ་ཡོད་དེ། ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་ནས་མཐར་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ཁམས་གསུམ་བདག་མེད་པའི་རྗེ་པ་ཅན་དུ། དུས་ཅིག་ཅར་

དུ་སྒོམ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་རྒྱུན་ཞུགས་གཞན་ལས་དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། རྣམ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་

མེད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཅེག་ཅར་དུ་སྤྱོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུའི་བར་དུ་སྟེ། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞིན་དུ། སའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱོང་

པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །འདིར་ཁྱད་པར་ནི་སོར་མོའི་རྩེ་མོའི་མདོ་ལས། གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་

དང་ད་

@228A ཞེས། །ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བ་ནས། རྒྱང་རིང་པོ་དང་ཐག་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྡུས་ཏེ། ཆ་གཅིག་ཏུ་བྱེ་དོ། །གཅིག་ཏུ་རྒྱུམ་མོ། གཅིག་ཏུ་སྟོམ་མོ། ཕུང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱེ་དོ། །ཚོས་གཅིག

ཀུ་བྱས་ཤིང་ཕུང་པོ་གཅིག་གི་བར་དུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྒོམ་སྟེ། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། འདི་མིང་ཤེན་ཀུ་སྤྲུག་བསྔལ་བའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒང་བྱ་ཅིག་ཅར་

བའི་འབྲས་བུ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་འཇོག་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་འཇོག་པར་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་ཤིང་གོང་མའི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོང་དྲུག

བ་མ་སྤངས་པས་ཁྲག། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དགྲ་པ་སྤངས་ཤིང་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་དགྲ་པ་མ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྲག་སྟེ། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན། སྲིད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པས་

ཁྲག །འདོད་ཉོན་དགྲ་པ་སྤངས་པའི་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་ཡང་། སྲིད་ཉོན་དགྲ་པ་སྤངས་པས་ཁྲག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། དོན་འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་གདགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཁམས་གསུམ་པའོ་

མཐོང་བ་དང་སྐོམ་བས་སྤངས་པར་བྱ་བ་ཧོད་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །བར་དག་ལ་མི་གདགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་སྐོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་བ་ཉིད་ལྟག་མ་དང་

@228B བཅས་པ་དང་། ལྟག་མ་མེད་པར་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམ་པར་

དག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་མི་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་འཆད་དགོས་ཏེ། དེ་དག

གི་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་ཡིད་རིམ་གྱིས་སྤངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་། ུས་གསུམ་གྱི་ཉོན་ཡིད་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འབྲས་བུ་བར་པ་

གཉིས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་སྣང་བྱ་ཚེག་ཅར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་འཛིག་ཤེས་སུ་བྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དྲུག་པ་དང་དགུ་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་

སྣང་བྱ་ཚེག་ཅར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ལས་དབང་པོ་རྟུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སྣང་བྱ་ཚེག་ཅར་བ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་

པ་ཚེག་ཅར་དུ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐ་མ་ལ་སྣང་བྱ་ཚེག་ཅར་བ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་ཚེག་ཅར་དུ་

སྤངས་པས་

@229A ཞེས་བྱ། །རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྣང་བྱ་ཚེག་ཅར་བ་དང་། རིམ་གྱིས་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་འཛིན་བཅས་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་

སྤོང་བ་དང་ཚེག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། འདོད་པ་ཁམས་པའི་ཕྱིར་འོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་པས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་མ་སྤངས་

པས་

ཁྲབ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་འདོད་པའི་སས་སྤྲས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ནི་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དང་ས་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུ་བ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ནི་ལུས་གང་དུ་སྐྱེས་

པ་དེའི་ས་པ་ཉིད་དེ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་ཁོ་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོངས་པར་བྱའི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ད་ལྟ་རིམ་གྱིས་སྤྲོང་

བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སུམ་ཅུ་པར། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྤིད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་

ཕྱིར་འོང་ཡོད་པ་གང་ཞེག །འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་ན་སྤིད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་ཆོ་ཅིག་བར་ཆད་ཅིག་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར།

@229B གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྣང་ན་སྲིད་ཉོན་དགུ་བསྡོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྣང་ན་འདོད་ཉོན་སྣང་པས་ཁྱབ། འདོད་ཉོན་སྣང་ན་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་སྣང་ངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྣང་ན་སྲེད་རྩེའི་

ཉོན་མོངས་སྣང་དགོས་པ་གང་ཞེག་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟག་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འདོད་པའི་ཉོན་ཡི་དང་། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་ཡིད་རིམ་བཞིན་དུ་སྣང་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པ་

གང་ཞེག །འདོད་པའི་ཉོན་ཡིད་འཛིན་གྱི་འདོད་ཉོན་དེ་ལ་ཡང་ཆུང་ངུའི་

ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་དགུའི་རྣོ་གཞན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཉོན་ཡིད་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་གང་ཞེག། དེ་རྣོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱུར་བའི་སྒོམ་ལོ་བར་

ཆད་མེད་ལོ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་དགུའི་རྣོ་གཞན་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་

པའི་ཉོན་ཡིད་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེ་དང་འཇུག་ཤེས་བྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་རྣམས་འདོད་པའི་སས་སྨུས་ཡིན་པ་གང་ཞེག། ཕྱི་མ་འདི་རྣམ་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱུར་པའི་སྒོམ་ལོ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་ཡི་དང་། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་ཡིད་རིམ་གྱིས་སྤང་པའི་གང་

ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུ་བར། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེ་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་ཁོ་ནས་སྤང་བར་བྱའི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་བ་དག་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་

མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་ན་སྲིད་ཉོན་དགུ་བ་སྤང་དགོས་པ་གང་ཞེག །སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྲིད་ཅེང་། སྲིད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་

@230A ཞེས། །འོང་མི་སྲིད་པར་བཞད་པ་དང་འགལ་སྟམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔ་མ་ནི་འཇུག་ཤེས་སུ་བྱར་བའི་འོདོད་ཉོན་དགུ་བ་ལ་དགོངས་ལ། ཕྱི་མ་དེ་ནི་རཏས་རྩེས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་

རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་བཞིད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། སྔ་མ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་མི་བཞིད་པའི་དབུ་མ་རང་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས་

གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འདིའི་སྐུང་འདས་སྟོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ཆེས་རྣོ་བ་དང་འབྲིང་དང་རྟུལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས། རྒྱུན་

ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་བར་སྲིད་དང་། དེ་ནས་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་བླངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་འཕྲད་ན་ཉན་ཐོས། མ་འཕྲད་ན་རང་རྒྱལ་དུ་

འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྷ་བུའི་སྐྱོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཁོ་ན་ནས་འཇུག་དགོས་

ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལྟ་པོའི་�གོ་རིམ་མཐའ་ཅིག་ཏུ་འས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་ལམ་ལྟའི་གོ་རིམ་མཐའ་ཅིག་ཏུ་འས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་པའི་བར་ངོའི་རྟེན་ལ་སྐྱང་

@230B འདས་སྟོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་མེད་པར་ཐལ། བར་དོ་ཚེ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མང་བའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་བྱ་བྱག་ཏུ་སྐྱ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་

དང་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ཀེ་ཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པས་མཚམས་ནི། ལམ་རྟེས་ཤེས་ནས་སྲིད་ཉོན་དགུ་བའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་བར་ན་ཡོད། ལྟ་པ་སྐྱ་བཞད་

ནི། སྐྱ་ངན་ལས་

འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུན་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞེས་བྱ་ལ། ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་ཡང་སྲིད་སྐྱེ་བྱེད་བག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་གནས་དང་

པོ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་བརྗོད་དེ། གོང་སའི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཡང་། འདོད་པའི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་

འབྱུང་བ་དང་པོ་དང་། བརྒྱད་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་བཤད་ལ་དིང་སང་དེ་བཞིན་དུ་མི་བཞིང་པར་སྣང་ངོ། །ཐ གཉིས་པ་ལ། ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་འོང་

གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་རྩོམ་པའི་སྟོང་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་རབ་ཕྱེའི་གང་ཟག་གོ །དེ་ལ་དབྱེ་ན་འབྲས་བུ་ཐོད་བརྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་

ཞུགས་པ་གཉིས་@231A ཞེས། །དང་པོ་ལ། དབང་རྟུལ་དང་བའི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྣོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། འདིའི་ས་མཚམས་སྦྱོར་ལམ་སྣ་ཚོགས་པ་ནས་ཡོད། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་

ཞུགས་པ་ལ། དབང་རྟུལ་དང་པས་མོས་པ་དང་། དབང་རྣོན་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གཉིས། འདིའི་ས་མཚམས་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པ་ནས། འདོད་ཁེན་བྱུག་པ་སྤྲོང་བའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ལ།

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྒྲ་བཤད་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཕལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །མཇུག་ལས།

རྣམ་པ་བྱུག་པ་ཟད་གྱུར་པ། དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་དོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་གང་ཟག་གི་ན། སྒོམ་པའི་ཁམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཁེན་མོངས་པ།

རྣམ་པ་བྱུག་པ་སྤྲངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དབང་བརྟུལ་དང་པས་མོས་པ་དང་། དབང་རྣོན་མཐོང་བས་

ཐོབ་

པ་གཉིས། འབྲས་བུ་སྟོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས་དབྱེ་ན་འབྲས་བུ་ཐོད་བརྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གཉིས། ཕྱིར་འོང་གང་ཞེག་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་

@231B པས་རབ་ཀྱི་ཕྱེ་བ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཟིན་པས་རབ་ཀྱི་ཕྱེ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོང་བའི་སྐོར་ནས་དབྱེ་ན་ཕྱིར་འོང་ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་

ཆད་གཅིག་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཡང་སྒྲངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། འབྲས་བུ་གོང་མ་ལ་ཞུགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། མཇོད་ལས། ཉེས་ཆ་བདུན་ནམ་

བརྒྱད་ཟད་པ། ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་ཡིན། ཞེས་སྒོམ་སྒང་དུ་བྱུང་པའི་འདོད་ཉོན་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཟད་པ། དགྲ་པ་མ་ཟད་པ། འདོད་ལྷའི་སྐྱེ་བའི་

སྲིད་པ་ཅིག་ལེན་ཞིང་། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་གཞན་མི་ལེན་པ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུར་ཞུགས་པར་ཟཱད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེན། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་

བ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་གང་སྣུག་བསྟལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་ཟཱད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་རྟེས་ཤེས་ནས། འདོད་ཆོག་དགུ་པ་སྤོངས་བའི་བར་ན་ཡོད། བཞི་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་གི་

འབྲས་བུ་ཐོབ

རྟེས་སུ་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དོན་གྱིས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་ཡང་སྣུ་བཟཱད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་

པར། ཚོ་དེ་

@232A ཞེས། །ཉིད་པ་ཡོངས་སུ་རྫུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་། འདོད་པར་ལྷའི་སྐྱེ་སྲིད་བློངས་པའི་རྟེས་སུ་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་ཅེང་། རིགས་མཐུན་

ཀྱི་སྐྱེ

བ་གཉིས་མི་ལེན་པའི་དོན་གྱིས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱིས། ལན་གཉིས་ཕྱིར་འོང་ཞེས་མ་བརྗོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་སོང་ནས་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ཕྱིར། ལན་

ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ། དེ་ཕན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་བཞད་པ། འབྲས་གནས་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་

ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་སྤྲོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གང་ཟག་གོ །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོད་བརྒལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དེ་གཉིས་མ་

ཡིན་

པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དབང་ཏུལ་དད་པའི་རྟེས་འབྲང་དབང་རྩོན་ཚོས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་གཉིས་ཡོད། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་དད་མོས། མཐོང་ཐོབ་གཉིས་

གཉིས་

ཡོད། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ། གསུམ་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཅིང་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐོང་

@232B བརྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ལྷུང་པར་ཅན་ལྟ་བུའོ། །ཐོད་བརྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་ནི་སྟོར་ལམ་སྣོན་ཅིག་པ་ནས་ལམ་རྣེས་བཟོད་ཀྱི་བར་ན་ཡོད། གཞན་གསུམ་ནི་ལམ་རྣེས་

ཤེས་ཐོབ་ཟིན་པ་ནས་འདོད་ཆེན་དགྲ་པ་སྟོང་བའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། འཕྲོས་དོན། ས་མཚམས་སྐྲ་བཤད་པ་དང་དྲུག །དང་པོ་ནི། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྟངས་

པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །དེ་ལྟ་ནི། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྟོར་གསུམ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གནོད་སེམས་རྣམས་ཡིན་ལ། དང་པོ་གསུམ་

ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྡན་

གྱི་གང་ཟག །འགྲོ་བ་ཐ་མ་སོ་སྐྱེ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་ཐ་མ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་གང་ཟག

གང་ཞེ་ན། གང་སྐོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྣང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། གང་གི་ཚེ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྐོམ་པས་སྣང་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྣང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་

བར་འགྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་ལྟ་སྣང་བས་ཕས་ཕྱིར་$_{(I)}$འོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེས་བ་གཅོད་བ་བསྟན་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཅོད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་ཐ་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་ཐ་

@233A ཀྱི། །མའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། མཇོད་ལས། དེ་དགུ་ཟད་པ་ཕྱིར་མིའོང་། ཞེས་བཤད་ཀྱི། །གཉིས་པ་ལ། དབང་པོའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དད་མོས་དང་། མཐོང་ཐོབ་གཉིས། འབྲས་བུ་སྟོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐོད་བརྒལ་དང་། རིམ་

བྱིས་པ། དེ་ལས་གཞན་བ་གསུམ་སྟོང་བའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན་ཙམ་ཞུང་གཉིས། ཡོན་ཏན་སྡོམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་དེ་མིན་པ་གཉིས། སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། མཐོང་

ཆོས་ཞི། འདོད་པར་ཆེ་ཡོང་བྱུར། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྱོ་དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞེས །དབང་ཀུལ་དད་པའི་རྟེས་འབྲང་དག་གི་ཞུགས་པས་

ཐོབ་པ། གང་ཞེས་དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་གི་ཞུགས་པས་ཐོབ་པ། དེ་གང་ཞེས་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པས་རབ་ཀུ་ཕྱེ་བ། གང་ཞེས །གཉིས་ཀ་ཐོབ་ཟེན་པས་རབ་ཀུ་

ཕྱེ་བ། གང་ཞེས །ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའི་རབ་ཀུ་ཕྱེ་བ། དཔེ་ན་ཐོད་བརྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ། གང་

ཞེས། །རང་

གི་འབྲས་བུ་གོང་མ་ལ་མ་ཞུགས་པས་རབ་ཀུ་ཕྱེ་བ་དང་། གང་ཞེས་ཞུགས་པས་རབ་ཀུ་ཕྱེ་བ། གང་ཞེས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱང་འདས་སྟོན་དུ་བྱེད་པར་ནུས་པས་རབ་ཀུ་ཕྱེ་བ། གང་ཞེས།

@233B འདོད་པར་འཕགས་ཆོས་སྐྱེ་སྲིད་རྒྱུད་མར་རྟེན་ཅིན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། མཛོད་ལས། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས། གང་ཞིག །

འགོག་སྟོམས་ཐོབ་ཅིན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། མཛོད་ལས། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་

བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྲོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གི། ཞེས་དང་། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འདི་ལ། འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅཱཧད་པ་

དང་

འོག་མིན་དང་། སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་སོགས་སུ་ཅཱཧད་པའི་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་གཉིས་འདུག་པས་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞེག །ལས་ཉོན་གྱིས་

གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པར་

ཕྱིན་ཏེ། སྡུ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན། འདི་ལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ། སྐྱེས་འདའ་བ་གོང་འཕོ་བ་དང་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕྱིར་མི་

འོང་གསུམ་

པོ་དེ་ལ། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། རྟུལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆུང་བ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྦག་པ་དང་། འབྲིང་དང་། འཐུག་པའི་ཁྱད་པར་

@234A ཞེས། །གྲིས་བཞག་སྟེ། མཇོད་ལས། དེ་དག་གི་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བག་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བར་འདའ་བ་ལ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། སྐྱེས་འདའ་བ་ལ་

གསུམ་དང་། གོང་འཕོ་འོག་མིན་འགྲོ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣོན་གང་ཞེག །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་

སྤྱོད་སྤངས་ཤིང་། མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་མ་སྤངས་པར་གཟུགས་ཀྱི་བར་དོའི་རྟེན་ལ་སྣང་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན། ཀུན་བཏུས་ལས། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་སྣང་ལས་

འདའ་

བ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་ནི་སྡུངས་ལ་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་ནི་མ་སྡུངས་པ་སྟེ། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་ན། གང་ལོ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་ཐ་མ་

ཐོབ་པ་དང་། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྱུབས་ན་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པར་འཛོག་པར་མི་སེམས་པ་ཉིད་ན་གང་ལོ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་བསམས་ནས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་

པ་ལ་མངོན་པར་འདུག་སྟེ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ན་གང་ལོ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན། བར་དོར་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལ། སྨྲས་བར་འདའ་བ་

@234B སྨྲས་བ་མིན་པར་འདའ་བ། དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞེག་ནས་འདའ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། མེ་སྟག་གནམ་དུ་ཡར་མ་ཐག་

མེད་པར་འགྱུར་

བ་དང་། ཡར་ནས་སྐྱང་ཟད་ལོན་པ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡར་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་གྱུབ་མ་

ཐག་རྒྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་གྱུབ་ནས་ཡུན་སྐྱང་ཟད་ལོན་པ་ན་རྒྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་གྱུབ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཏེ་སྐྱེ་སྲིད་འགྲུབ་ཏུ་ཉེ་བ་ན་རྒྱ་ངན་ལས་

འདའ་བ་སྟེ། མདོར་ན་བར་དོའི་ཚེ་སྡོང་དང་བར་དང་མཐའ་མར་རྒྱ་ངན་འདའ་བ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ལྷག་མེད་དུ་རྒྱ་ངན་ལས་འདའ་ཞིང་། སྐྱེས་འདའ་བ་རྣམས་ལྷག་བཅས་སུ་རྒྱ་ངན་ལས་

འདའ་བར་

གསུངས་སོ། །སྐྱེས་འདའ་བ་ལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འཛིའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་འབྱིང་གང་ཞེག །གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་། མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་

མ་སྣང་ཤིང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་ཁོ་ན་བླངས་ཏེ་སྙ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ། དེའི་སྟོང་དང་། བར་དང་། མཐའ་

@235A ཞེས། །མར་སྙ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་གསུམ། སྐྱེས་ཙམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་སྙ་ངན་ལས་འདའ་བ། ཞེས་

བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་སྙ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་ཀར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་མ་སྤངས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལམ་

མངོན་དུ་བྱས་

ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྙ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལམ་གང་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་

སྡུག

བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་སྙ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ལམ་སྟོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་

ཐ་མ་ཐོབ་པའོ་

ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུན་རྩ་བར། མི་འབྱེད་བྱེད་མིན་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་བྱེད་དང་བྱེད་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྟེ་བསྟོར་གྱི་དབང་ལས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མ་ཡིན་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་ཡིན་མིན་དང་།

ཡོད་མེད་རེས་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །གོད་འཕོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སུ་ཉེར་འབྱོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་ཀྱལ་གང་ཞེག །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ

@235B སྲིད་གཉིས་རྒྱུད་བློངས་ཏེ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་གཉིས་པ་ལ་གོང་འཕོ་འོག་མིན་འགྱོ་དང་། སྲིད་རྩེ་མཐར་ཐུག་འགྱོ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མཇོད་ལས། དེ་འཕར་ཕྱེད་འཕར་ཐམས་

ཅད་དུ། འཆི་འཕོ་གཉན་སྲིད་རྩེ་མོར་འགྱོ། བསམ་གཏན་སྟེལ་ན་འོག་མིན་འགྱོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འདོད་པའི་རྒེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཞི་གནས་གཅོ་བོར་བསྒོམ་པ་དང་བསོ་གཏན་བཞི་པ་སྟེལ་

མར་བསྒོམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྱོ་བཤད་པ་དང་། འོག་མིན་འགྱོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྲ་བཤད་དང་གསུམ། དང་

པོ་ནི།

གཟུགས་སུ་ཉེར་འཚེའི་ཕྱིར་མི་འངོ་གོང་འཕོ་གང་ཞེག །སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་

དང་། སྲིད་རྩེ་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་བཞི་ཡོད་དོ། །སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འཚོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་སྨོ་

ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྲིད་རྩེ་ལས་ཐལ་བར་མི་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་འབྱེལ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་@236A ཞེས། །སྐྱེའོ། །འོག་མིན་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་ནི། དེ་ཕན་ཆད་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ནི་འོག་མིན་འགྲོའི་སྐབས་སུ་ཡང་

ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྣམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་བླངས། སྲིད་རྩེའི་རྒྱན་ལ་སྡུད་ནས་འདའ་བའི་དོན་གྱིས། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་

གོང་འཕོ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྲ་ཁཱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞེག །འོག

མིན་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སྡུད་ནས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པ་ལ། འཕར་བ་དང་། ཕྱིད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་རྣམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་གང་ཞེག་གཟུགས་

ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་གཉིས་ཁོ་ན་བླངས་ཏེ་སྡུད་ནས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པ་ནི། དེ་གང་ཞེག །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་བླངས་ནས་སྡུད་ནས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན། དེ་གང་

ཞེག། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་བཅུ་དྲུག་བླངས་ཏེ་སྡུད་ནས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན། ཚངས་ཆེན་དུ། འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་དེ། དེར་གཙོ་བོ་ནི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་བྱང་

དེས་

@236B ལོང་། ལྷ་བ་ངན་པའི་གནས་ཡིན་པ་གང་ཞེག །འཕགས་པ་རྣམས་ཚངས་པའི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ལྷ་བ་ངན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བྱག་ཏུ་སྟ་བ་བཞེད་ལ། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་

སྣོད་ཚང་མར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་ག་ཅི་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུས་ན། བར་དོར་འདའ་བ། སྐྱེས་འདའ་བ། གོང་འཕེ་འོག་མིན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིག་བྱ་

བདུན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ངེས་བཅུ་བདུན་བཅུ་བདུན་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ནི། དང་པོ་གཉིས། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་མ་ཐག་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་འཕོས་མ་ཐག་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ། ཤི་

འཕོས་མ་ཐག་གསུམ་པར་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུངས་ཏེ་འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོག་མིན་འགྲོ་འདི་ལ།

འདོད་ཆེན་ལ་བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་བསྒོམ། ཤི་འཕོས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས། དེར་ཡང་སྤེལ་སྒོམ་བྱས་ཤིང་ཤི་འཕོས་གནས་གཙང་ལྷ་པོ་གང་རུང་གི་ཆེན་ལ་སྨྲ་དན་ལས་འདའ་བ་དང་།

ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་སྟ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་ཤིང་། །ཚངས་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཁོ་ན་བླངས་ནས་སྨྲ་དན་ལས་འདའ་བ་དང་། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་

@237A ཀ།། །བཅུ་བདུན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ཏེ་མཐར་འོག་མིན་གྱི་ཆེན་ལ་སྨྲ་དན་ལས་འདའ་བ་དང་། གོང་འཕོ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ནི། རྒྱུ་སྒོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། རྒྱུ་

སྒོམ་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་མ་ཐག་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་དང་། དེ་ནས་གཟུགས་མེད་སྨྲ་བཞིར་སྐྱེས་

ཏེ།

སྨྲ་དན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ལ། འདིས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་རུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་སྒོམ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་

ཐོབ་པའི་རྟེས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་གོང་དུ་འཕེ་ཞིང་འབྱོ་བའི་དོན་གྱིས་ན་གོང་འཕེ་ཞེས་དང་། འོག་མིན་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འབྱོ་བས་ན། འོག

མིན་འབྱོ་དང་། སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འབྱོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བཞི་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། བསམ་གཏན་སྲེལ་མར་བསྒོམ་པའི་རྟེན་ཟཱཊ་པ་དང་། བརྟེན་པ་སྲེལ་བསྒོམ་ཟཱཊ་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི་

གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྱོལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཁོ་ནས་བསམ་གཏན་སྲེལ་མར་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་པའི་

@237B པའི་སྲེལ་བསྒོམ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གློང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བའི་པ་སྲེལ་མར་བསྒོམ་ཞིང་། ཕྱིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱེད་དེ། རང་འགྲེལ་

ལས། དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གྱིང་གསུམ་དག་ཏུ་སྤྲོལ་བར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྤྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྤྲོལ་སྐོམ་

གྱི་སྤྱོར་བ། བླུབ་པའི་ཚད། སྤྲོལ་སྐོམ་དངོས། གྲངས་ངེས། སྤྲོལ་སྐོམ་བྱས་པའི་དགོས་པ་དང་ལྡ། དང་པོ་ནི། སྤྱོར་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཤེན་ཏུ་རིང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་

པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བཞི་པ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་བཞི་པ་ལ་སློམ་པར་འཇུག །དེས་རྟེས་རྒྱུན་ཤེན་ཏུ་ཐུང་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བཞི་པ་དང་། ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་བཞི་

པ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་སྟེ། སྔ་མ་ལ་རིང་སྤྱོར་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཉེར་སྤྱོར་ཞེས་གསུངས་ལ། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤྲོལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་ནི་སེམས་ལས་སྐྱེ་རྩང་ཞིང་ཉིང་དེ་འཇོག་

ཞིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་བྱོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དང་པོར་བཞི་པ་སྟེལ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོར་བ་གཅིག་ཉིད་

@238A ཞེས། །ཀྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གཅིག་གི་འཇུག་ཐོག་ལས་སུ་ཟག་བཅས། དེའི་འཇུག་ཐོག་ལས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཆ་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་

བཞིན་དུ་སྐོམ་པར་འཇུག་ནུས་པའི་ཚེ་སྟེལ་བསྒོམ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྟེས་པས་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར། མི་ཐད་དེ། རྩོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ན་སྤྱོར་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཟག་མེད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གསུམ་ལ་འདོད་དགྱར་སྐོམས་པར་འཇུག

ནུས་པའི་ཚེ་སྟེལ་སྒོམ་གྱུར་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་སྐད་ཅིག་སྟེལ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ལ་ཇི་ཉིད་འདོད་པར་སྐོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱོ་ནས་

རྩོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་སྟེལ་མར་སྐོམ་པ་ལ་ལྟ་ཡོད། ཆུང་ངུ་གསྲོ་སྟེལ། འབྲིང་བྱུག་སྟེལ། ཆེན་པོ་དགྱེ་སྟེལ། ཞིན་

ཀུ་ཆེན་

པོ་བཅུ་གཉིས་སྒེལ། །ཤིན་ཀུ་ཆེས་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྒེལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྒེལ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། དང་པོ་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག

@238B པ་མེད་པ་དང་། སེམས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་དྲུག་གོ། གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུའོ། བཞི་པ་ལ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། འབྲེལ་བཤད་ལས།

གཉིས་པ་ལ་ནི་དྲུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་

གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུའོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ལྔ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲོར་

བ་གཅིག་ཉིད་

ཀྱིས་སྤྲེལ་བསྒོམ་སྟ་མ་རྣམ་ཤེང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་རྟག་པའི་དོན་གྱིས་སྤྲེལ་བསྒོམ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཇོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་ངོན་གསལ་ལས། དང་པོ་ལ་ནི། སེམས་གསུམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བ་

ནི། གང་ཟག་དེ་ལ་རྟག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྤྲེལ་བསྒོམ་ལ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པའི་

རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མཇོད་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་ཕྱིར། །གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། སྟར་བཞག་

ཀྱི་གང་

@239A ོ།། །།ཟག་དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲེལ་བསྒོམ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམས་དོགས་པའི་

འཇིགས་པ་སྣང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྐྱེ་དང་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་ཕྱིར་ཡང་། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤྲུལ་མར་བསྟོམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབྱ་བཅོམ་དབང་རྟོག་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་དབང་རྟུལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞི་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ། བསམ་གཏན་སྤྲུལ་མར་བསྟོམ་མོ། །གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཅོ་བོ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྷོགས་ཀྱི་ཟིན་བས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གནས་གཙང་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མཛོད་ལས། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་གཅོ་བོ་@239B མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲིད་པའི་བརྒྱན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།དཔེར་ན་བརྒྱན་དང་བྲལ་བའི་ས་བོན་སྐྲམ་རིལ་བས་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྤྲིད་ལས་རྣམ་བརྒལ་བས། ལས་གཞན་

འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐབས་འདིའི་ཟག་བཅས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་ལ།

དེ་གཉིས་སྤྲོལ་ནས་བསྟོམ་པས་གཟུགས་ཀྱི་འཛོར་བ་དང་། འཕགས་པའི་གོ་འཕང་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྲུ་ཟཕད་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྩེས་སུ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་

སྲིད་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། སྤྲ་ཟཕད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་

ཁམས་སུ་ལས་དབང་གིས་མི་འགྲོ་ཞིང་། ལས་དབང་གིས་གཟུགས་མེད་ཁོ་ནར་ཕྱིན་ཏེ་སྙང་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་

བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་གོང་འཕོ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། མཇོད་ལས། གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམ་བཞི། ཞེས་

གསུངས་

@240A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བར་འདུའ་བ་ནི་མི་འཇོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་ལ་གནས་གཞན་ལོག་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གང་དུ་ཞི་ས་

དེར་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞེག་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མཇོད་ལས། གཟུགས་མེད་གང་དུ་ཞི་བ་དེར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྣེས་གཟུགས་

མེད་ཁོ་ནར་ཕྱིན་ཏེ་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདུའ་བའི་དོན་གྱིས་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྤྲུལ་པ་ས་མཚམས་ནི་ལམ་རྣེས་ཤེས་ནས་སྤྲིད་ཉོན་དགྲ་པའི་དངོས་

གཉེན་བར་ཚད་

མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་ན་ཡོད། དྲུག་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པར་ལས་དབང་གིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད་དེ། མཇོད་འགྲེལ་ལས།

འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་

དགུ་སྦྱངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིན་པ་རིགཔར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཞུགས་པ་བཞིད་པ་དང་། འབྲས་གནས་བཞིད་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་རྩོན་བཞིན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀུན་ཆགས་ལ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གང་ཟག་གོ །དབྱེ་ན་སྣང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་མཚམས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྣངས་

@240B པ་དང་། སྣང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྣང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་

ཅན་དང་དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྣངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་

གང་

ཟག །ཀུན་བཏུས་ལས། གང་གི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤྲངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཅོ་བོ་སྟེ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཅོ་བོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གོང་མ་ཉོ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས། དེར་

སྐྱེ་བའི་

རྒྱའི་གཅོ་བོ་དང་། གོང་མའི་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་རྩོད་པ་རྣམས་ཁམས་གོང་མའི་འཁོར་བ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན། བདག་བསོད་པའི་

ཚོས་

ཅན། །རྗེས་སུ་བསྟོང་བའི་ཚོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་སྐྱོད་པའི་ཚོས་ཅན། རབ་རྟོགས་ཀྱི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན། ཉོན་མོངས་རྒྱུང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་

བོལ། །གཉིས་ཀའི།@241A ཞེས། །ཆ་ལས་རྣམ་བོལ། སྣང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དབྱ་བཅོམ། སྣང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབྱ་བཅོམ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལྟ་ནི། དབྱ་བཅོམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣུལ་པོར་མཚུངས་ལ།

དེའི་དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་རྐྱེགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ། གཉིས་པ་ནི། བདག་གསོད་ན་མི་ཉམས་ཤིང་། མི་བསོད་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་

དབྱ་བཅོམ་པ། གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཡོན་གྱིས་རྒྱས་ན་དེ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་རྒྱས་ན། དེ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ། བཞི་པ་ནི། དེ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །དབང་

པོ་རྣོན་པོར་འཞོ་བར་མི་རྩུས་པ། ལྟ་པ་ནི། དེ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དབང་པོ་རྣོན་པོར་ཡང་འཞོ་བར་རྩུས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། དབྱ་བཅོམ་པ་དྲུག་གི་ནང་ན་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་

རྟོ་ཞིང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར།

བསོད་ཀྱང་རྒྱང་མི་བསོད་ཀྱང་རྒྱང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་གིས་བདག་ཉིད་སྲོག་གཅོད་པའམ། མི་གཅོད་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་

ཉམས་ཞེས་

@241B བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ནི། འགོག་པའི་སྟོམ་འཛུག་མ་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་གྱི་དགྲ་

བཅོམ་རྣམས་ལ་བརྗོད་དེ། མཇོད་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་

གང་ཞེ་ན། གང་མི་སློབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་པ་དང་བཅུ་པས་འདོད་ཉེན་སྤངས་པའི་ཚེ་སྲིད་ཉེན་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་

བཅོམ་པ་དང་། འདོད་ཉེན་སྤངས་རྟེས་སུ་སྲིད་ཉེན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྲིད་ཉེན་དགྲ་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ནས། ལམ་

གཞན་

མ་ཐོབ་པའི་བར་ན་ཡོད་དེ། མཇོད་ལས། དགུ་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡང་། །དེ་ནི་རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེ་ཚེ་དེ་མི་སློབ་དགྲ་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ।

འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ཐོད་རྒལ་བ་དང་ཚགས་བླལ་སྟོན་སོང་མ་ཟཁད་པར་བར་པ་གཉིས་ལ་ཟཁད་པ་མི་ཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་

འབྲས་བུ།

@242A ྱྱ། །ཐོང་རྒལ་བ་མ་ཟཁད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྟལ་དུ་འབྲས་བུ་གང་ཡང་ཐོབ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ཚགས་བླལ་སྟོན་སོང་མི་འཇོགས་པའི་

རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱེ་རྟལ་དུ་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྲོང་གསུམ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅལ་བ་མ་ཟཁད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་སྐྱ་

རོལ་དུ་

འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱེ་རོལ་དུ་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤྱངས་པའི་གང་

ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྣལ་བ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། །ཕྱིར་འོང་གི་སྐྱེ་རོལ་དུ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱར་ཡོད་ཅིང་། ངེས་པར་ཐོབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་

ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱེ་རོལ་དུ་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྣལ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འདིའི་སྐྱེ་རོལ་དུ་འབྲས་བུ་

དང་པོ་གཉིས་ཐོབ་བྱར་ཡོད་ཀྱང་། ངེས་པར་ཐོབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱེ་རོལ་དུ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཐོད་

@242B ཆུལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་མི་ནོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོང་ཆུལ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་པ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྣང་བྱ་རིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཟོམ་པ་

དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཐོད་བརྒལ་བ་ཡིན་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མ་ཡིན་ཞེང་། དེའི་སྟ་རོལ་དུ་ཆུད་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བྱ་རིག་ཅར་བའི་ཆུད་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་

ཁྱད་པར་ཅན་འབྲས་བུ་ཐོད་བརྒལ་བའི་དག་བཟོམ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆུད་ཞུགས་ལ་འབྲས་བུ་ཐོད་བརྒལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཞུགས་གཉིས་བརྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་

རྣམས་ལ།

མཚོན་བྱེད་དེའི་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དེའི་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་དགེ་འདུན་

དགོན་མཆོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བས་རྒྱ་བྱའི་རང་རྒྱལ་སྐབས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་ནི་བཞུགས་གནས་

@243A ཞེས། །བརྒྱང་པོ་དངོས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ། དེའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་

པོ་ནི། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱི་དེའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་འདི་གནས་གང་ནས་ཤེ་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེ་པ་ལགས། འདི་ནས་ཤེ་འཕོས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་

དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱ་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གནས་པ་འདིས་

གནས་

པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་ཤེ་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པའམ། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཉིད་ནས་ཤེ་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་

ཤིང་། ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་ཉི་ཁྲིལ་ལེ་བརྒྱད་མར་གསུངས་ལ། འདི་ནི་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་

@243B ཆེན་པོ་གང་མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མི་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པར་དབང་པོ་རྣུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་

རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལའང་སྤྱད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་མ་ཡིན། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྤྱད་དུ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཤྲཱི་རིའི་བུ་གང་ཟག་ཀྱི་དེ་

སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པར་འཇུག་པ་དེ་འདི་ནས་ཚེ་འཕོས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ནི་ཨཱ

རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཚེ་འཕོས་ནས་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་རྣམས་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་སྐྱོང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་དེར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱང་པར་འགྱུར་ཏེ། ནམ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཉོ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་པའི་རྗེས་སུ་

@244A ཨཱ། །འབྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་པོ་རྣམས་རྣོ་བར་འགྱུར་ཞིང་།

དེས་རྣལ་འབྱོར་འདི་སྐྱར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱེ་བ་དེས་ཀྱང་དེ་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་དག་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཕྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་

ཀུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་མས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེར་ངེ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་དོ། །འབྲི་རིའི་བུ་དེ་ལ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། །གང་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་།

གཟུངས་ཀྱི་སྐོར་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐོར་ཐམས་ཅད་ཀུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །འབྲི་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་སྦྱོར་བ་ལ་རྩོན་པར་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤྱོབས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཀུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་

@244B དེས་ང་རྒྱལ་དུ་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་ཆུ་ཞུགས་པའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་བསྟྲུབ་པར་

བྱེད་ཅིང་། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཅིང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་ཚོ་རིང་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སུ་

སྐྱེ་ཞིང་།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་རྣམས་རྟུལ་པོར་འགྱུར་ཞིང་། རྟོག་པོར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་ལ་ཡང་མཉམ་པར་གཞག་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དེ། དེ་དག་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས། བསམ་གཏན་རྣམས་སྤྲངས་ནས་ཕྱིས་འདོད་

པའི་ཁམས་སུ་

སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཤྲ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དབང་པོ་རྣུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་པས་སྟན།

པར་མོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤྲ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་སྐྱེད་དེ། ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་སློབ་པར་འཇུག་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམ་པར་འཇུག་པ་

@245A ཞེས། །བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་

ཡང་སློབ་པར་འཇུག་ཅིང་བསམ་གཏན་གྱི་དབང་དང་ཚད་མེད་པའི་དབང་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སློབ་པར་འཇུག་པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གང་དུ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་སྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བས་བསྐལ་པ་

བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་བློ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་བས་ཐོབ་པའོ། །སྟན་

རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། །ཆོ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསམ་གཏན་ལ་ཡང་སློམས་པར་འཇུག །ཚོད་

མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

@245B ཡན་ལག་དང་ལམ་རྣམས་བསྡོམ་པར་བྱེད། སྡོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམ་པར་འཇུག་པར་བྱེད། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམ་པར་འཇུག་པར་བྱེད། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམ་པར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གིས་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱས་ནས་དེར་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དེ། སྣར་ཡང་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ཏེ་དེ་དག་དེར་ཆོ་ཇི་སྲིད་དུ་

གནས་ནས་དབང་པོ་མ་

ཉམས་པར་དྲན་ཤེས་བཞིན་དུ་ལྷ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྡོང་དུ་མས་བསྐོར་ཏེ་མདུན་དུ་བྱས་ནས། འདིར་སྐྱེ་བ་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་

དྲུག་པོ་རྣམས་ཐོབ་པ་

གང་དག་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྐྱེ། གཟུགས་གྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྐུར་སྟེ་

བྱེད། བླ་མར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོངས་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཤྲཱི་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་ཞེས@246A ་ཀྱི། །པ་དྲུག་པོ་ཕོབ་པ་གང་དག་མངོན་པར་ཞེས་པ་དྲུག་པོ་ཕོབ་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་བརྟེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྤྲུ་ཡང་མི་བྱགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤྲཱི་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་ཞེས་པ་དྲུག་ཐོབ་པ་གང་དག་མངོན་པར་ཞེས་པ་དེ་དག

གིས་རྣམ་པར་བརྟེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་དག་ན་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོང་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ཤྲཱི་རིའི་

བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་ཞེས་པ་དྲུག་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་རྒྱུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དེར་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ན། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མི་བྱགས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་མི་བྱགས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྐུ་མི་བྱགས་པ་དེར་འདུག་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྐུ་རྣ(Ms) སྤྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་པ་བརྗོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཚོས་

ཀྱི་སྐུ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྐུ་དེས་དེ་དག་ས(Ms) དང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནཱ་ཤི་འཕོས་ནས་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདཱ་རྣེས་བཞུ(Gs) པ་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིན། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་ས(Ms) དཔའ་སེམས་དཔའ་

@246B ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་བསྒྲུབ་ནས། ཡང་དེས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསམ་གཏན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་

རྣམས་ལས་ལོག་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ་བྱམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་འམ། ཁྱིམ་བདག

གི་རིགས་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཡང་སྟོམ་

པར་འཇུག །ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་ཡང་སྟོམ་པར་འཇུག །གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་བཞི་ལ་ཡང་སྟོམ་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསམ་གཏན་

བཞི་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམ་པར་འཇུག་པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ཏེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། དགའ་ལྡན་

དང་། །འཐབ་

བྱལ་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་སྦྱོས་ཏེ། དེ་དག་དེར་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་

@247A ཞེས། །ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤྲཱི་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསམ་

གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་སྐྱེད་ནས། འཕོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་

དུ་སྐྱེའོ། །དེ་དག་དེ་ནས་ཡང་ཚངས་པའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ་ཚངས་པའི་གནས་དེ་དག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་དེར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་དེ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་དོན་དུ་གསོལ་བ་

འདེབས་པ་དག

ཀུང་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་

ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་རྣས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨྲོད་པ་གང་དག་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་

@247B སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། །དེ་དག་ནི་ཚོ་གཅིག་གི་ཐོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། །དང་པོ་སེམས་

བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམ་པར་འཇུག་པ་བཞི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་

བ་དང་།

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་སྦྱོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་དང་�མི་འཇིགས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཐོབ་པ་དག་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པས་ཚངས་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདའ་བའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་

བསྒྲེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད། བྱངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་

དོན་བྱས་

@248A ཞེས། །ཤས་ཕྱང་པོ་མ་ལུས་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་ཞིང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ཤས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་བསྐལ་བཟམ། བསྐལ་བ་ལས་ལྷག་པར་གཤས་པ་དག་ཡོད་

དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་ཤས་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

སུ་འདོད་ཞིང་དེ་དག་ཀྱ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་རྟག་པར་བརྩོན་ཏེ། ནམ་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཆོས་མི་སྨྲའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

དུ་རྟག་ཏུ་རྩོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་

མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཞིང་སྦྱངོ་(Gs) སྙན་ཐ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་ཡོངས་སུ་སྨྲ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་ཡང་ངེས་པར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ཡོད། །ཤྲཱ་རིའི་

@248B བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་མས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་

དང་ལྡན་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལྟ་བ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་

སྡུ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་

དུ་འདོད་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱངས་སུ་བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྨྲ་ངན་ལས་

འདའ་བའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་སྤྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷུར་

ལྡངས་ཏེ། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྤྲུབ་ཅིང་། ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་དང་། སྐོམ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྐོམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཏི་དང་འཕྲེད་པ་དང་། བྱུག་པ་དང་། གདུགས་སྤོས་དང་།

མལ་ཆ་དང་། སྐན་དང་། སྐེན་མ་དང་། ཁྱིམ་དང་། ནོར་དང་། འབྲུ་དང་། ནོར་བྱ་དང་། སྐུ་ཏིག་དང་། གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བྱ་རྡ་དང་། རྒྱན་རྣམས་དང་། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཉེ་

བར་སྣང་

@249A ཞེས། །བར་བྱེད་པ་ནས། དགེ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་བཀོད་དེ། ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་

སུ་བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའོ། །ཤ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་སྒྲུབ་སྟེ་བསམ་གཏན་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྒྲུབ་སྟེ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ཡང་བསམ་

གཏན་རྣམས་བསྒྲུབ་

ནས་འོག་མིན་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་

འཕར་བའོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ་གནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གི་།གཉིས་ལས་རྣལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་

སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་བྲལ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིད་དུ་འཕར་བའོ། །ལྷ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་

@249B སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དེ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུར་སྣུལ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སྦྱངས་ནས་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྟ་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྟའི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སེམས་

ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཞིང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཡིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལའང་ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་དོ། །ལྷ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

གང་དག་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

དྲུག་ལ་གནས་ཤིང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཅི་འདྲ་པ་དེ་འདྲ་བའི་ལུས་སུ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ནས་ཞར་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི(NG+G'A)འི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་ཏུ་འདོད་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་

སྟོན་པ་དང་། དེ་པ་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་དེ་དག་གི་མཚན་མ་ཡོངས་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོ་གའིག

གིས་ཐོགས་པ་ཤ་སྟག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྕེ་དང་། རྒྱ་དང་། བྱང་དང་བྱང་ཤར་དང་། ཤར་ལྕེ་དང་། ལྕེ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་བྱང་དང་། འོག་དང་། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་རེ་རེ་

ཞིང་སངས་རྒྱས་

@250A ཞེས། །ཀྱི་ཞིང་གི(NG+G'A)འི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་ཏུ་འདོད་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་དགེ་འདུན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་གི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་

འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཞ་སྤྲག་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་དག་ཚངས་རིས་ནས་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷའི་བར་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་

ནས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའོ། །འཕྲོ་རིའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

@250B དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསོ་གཉན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྐོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ། དེ་དག་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་བའོ། །འཕྲོ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། །གང་

དག་ཕ་རོལ་

ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོང་བའི་ཚེ་ལུས་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐུབ་མེད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ཏེ། ནམ་ཡང་དན་སོང་དན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་

རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་པར་མི་བྱེད་དོ། གཞན་ལ་སྨོད་པར་མི་བྱེད་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ། དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་

བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་གསུམ་རིམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་

ལས་འདའ་བར་

བྱེད་པ་དག་ཡོད་དེ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བསྟན་བར་བྱའོ། །དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་

བསྒབ་པར་བྱའོ།།@251A ཞེས། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པ་སྟོང་པ་གང་དག་དབང་པོའི་ཁྱིམ་ཏུ་གསལ་བ་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་མི་བསྟོད་ཅིང་གཞན་

ལ་མི་སྨོད་པ་དག་ཡོད་དོ། ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བརྩང་སྟེ་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་

གནས་ཤིང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་དན་སོང་དན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བ་རྣམས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དག་ཡོད་དོ། ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བརྩངས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མི་སྟོང་བ་དག་ཡོད་དོ། ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་སྟོན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་ཤིང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་བྱིན་

ཏེ་དེ་དག་ཉིད་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དག་ཡོད་དོ། ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་སྟོན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་

@251B ཁྱིམས་ཀྱི་ཞི་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་ཤིང་། འཁོར་ལོར་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་། འཁོར་ལོར་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ལ་གནས་ནས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་པ་རྒྱ་སྟོང་དུ་མ་རྣེད་པར་བྱེད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བཀུར་སྟིར་བྱེད། ཟླ་མར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་འོག་ཏུ་ཟླ་ན་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ཚེས་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམ་པར་འཇུག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་དེ་དག་བསམ་གཏན་དང་ཚད་མེད་

པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་རྟེ་ཞིང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག་གོ །

དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྟོམ་

@252A ཞེས། །པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་

ནས་འགོག་པའི་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག །དེ་ལས་ལངས་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམ་པར་འཇུགོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་ལ་

སྟོམ་པར་འཇུག་གོ །དེ་

ལས་ལངས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སློམ་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྙོམ་པར་འཇུག་པ་ལ་སློམ་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་ཐུང་ཟད་མེད་པའི་

སྐྱེ་མཆེད་ལ་སློམ་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྙོམ་པར་འཇུག་པ་ལ་སློམ་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་འདུ་ཤེས་མེད་ཙམ་ ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སློམ་པར་

འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྙོམ་

པར་འཇུག་པ་ལ་སློམ་པར་འཇུག་པ་དག་ཡོད། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་བསམ་

གཏན་དང་། ཚད་མེད་

པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམ་འཇུག་འདི་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པར་གནང་ཞིང་སློམ་པར་འཇུག་པས་ཐོད་ཀ་ལ་སློམ་པར་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱངས་སུ་བཏུབ་ན་མེད་

པ་

@252B ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་

གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་དང་བླལ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུན་ལ་ཞུགས་པའོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་

སངས་རྒྱས་མི་

བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྦྱོག་ཆགས་བརྒྱལ་ནོང་བྱེ་

བ་ཁྲག

མང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་

སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྟ་བར་ཉི་ཤུར་བསྡུས་པའི་དོན་སྐོབ་དཔོན་འཕགས་པས་བཀླལ་ཚུལ་དང་། སྐོབ་དཔོན་སེབ་དེ་བཟང་པོས་བཀླལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འོག་མིན་འགྲོ་ནས་སྤྱིད་

@253A ཞེས། །རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་བར་ལྟ་པོ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ཞེས་ཉི་ཤུའི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཏུ་བགངས་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་བཅུ་དྲུག་དང་བརྒྱད་པ་དང་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་

འབྲས་གནས་རྣམ་པོ་གཉིས་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་བཞི་སྟན་པས་ཉི་ཤུར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དངོས་སུ་ཟིན་པ་བཞི་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་

གནས་རྣམ་པོ་ཁ་སྐང་ནས་ལྟ་དང་། ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར་ལ་དངོས་སུ་ཟིན་པ་གཉིས་དང་། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་རྣམ་པོ་ཁ་སྐང་ནས་གསུམ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་དངོས་སུ་ཟིན་པ་

དང་། འདའ་བ་

བཞི་སྟེ་ལྟ་དང་། འོག་མིན་འགྲོ་དངོས་སུ་ཟིན་ཡང་། དབྱེ་གཞིར་མཛད་ནས་དེ་ལ་ཕྱེ་བའི་གོང་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་དང་། སྤིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དངོས་སུ་

ཟེན་

ཡང་བྱངས་ཀྱི་ཡ་བྱལ་དུ་མི་བབྱང་བར་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དབྱེ་གཞིར་མཛད་དོ། །མཐོང་ཚོས་གཞི་དང་ལུས་སྟོན་བྱེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཁ་སྐང་སྟེ་གཞུང་གི་དངོས་

སུ་ཟིན་པ་བཟུ་བདུན་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་རྩམ་པོ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་རྩམ་པོ། དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཁ་སྐང་ནས་ཉི་ཤུར་འཆད་དོ། འདིར་དབྱེ་གཞི་ནི་བྱང་འཕགས་ཁོ་ནར་

ངེས་

@253B ཏེ། ཉི་སྣང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་

བྱའོ། །དེ་དག

ཀྱང་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱེས་བུ་བཟུང་བཞིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་དག་འདུན་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་པའི་

འབྱེལ་བར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞི་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་

དང་པོ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐོར། གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར། གསུམ་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར། བཞི་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བྱ་ལ། སྤྱིར་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་

དགེ་

འདུན་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་

སྟེ། སྒང་རྩོགས་ཀྱི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འདྲ་བར་བཞག་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་

@254A ཞེས། །ཅན་སོགས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཞུགས་གནས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་མཚན་ཉིད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་འདོད་པའི་ལོག

རྟོག་སྒང་བ་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་ཐེག་པའི་ཐེག་དམན་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྔར་ཐོབ་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་མཆོག་ཏུ་ཇི་ན་བཀག་སྟེ།

འབྲས་

བྱ་བཞི་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ། །འདིར་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཆེན་ལ་

ཡང་ཡོད་

པར་བསྟན་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཞུགས་གནས་མཚན་ཉིད་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱལ་བྱ་

རྒྱལ་བྱེད་

ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་གང་བར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལོག་ཤེས་སུ་མཚུངས་པར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་དེ་ཉིད་

ལས་འདི་གསུངས་

ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །དེ་བས་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་

དང་། ཆོས་ཀྱི་

@254B རྟེས་སུ་འབྲང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱུན་ཆུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་

བསྟན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕོར་བཞི་པོ་ལུང་པའི་སྐྱ་ཡང་མི་འབྱིན་པར་

ཅི་ཡང་

མི་སྣང་བར་མཆིས་པ་འདི་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཐོ་མོ་བཅངས་སོམ་ཉི་འཚལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་དད་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་རང་སང་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཡོངས་སུ་བསྟན་སྣམ་པ་དེ་དག་གི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་དུ་

གསོལ། ཞེས་

སོགས་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཤེག་དང་། ཇི་ལྟར་དེ་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། ཉོན་

@255A ཀྱི། །ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་དས་ཁྲོད་ལ་བཞག་ཅིང་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་

ལྡན་

འདས་ལ་ལྟར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་གྱང་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་

པ་དག་ཆགས་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དད་པར་བྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་། དེ་གཟུགས་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་

བཞེན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མི་ཆགས་པ་འདི་ནི། ཀུན་དགའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དད་པས་རྟེས་སུ་འབྱང་བ་

ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མཐོང་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །སེམས་ཅན་དཔག་མེད་དང་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད། །

དེ་ཕྱིར་བློ་ལྡན་དད་པས་འབྱང་། ཞེས་དང་། ཚོས་རྒྱུན་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་དང་། །རྒྱུན་དེ་ལས་ཀྱང་འདའ་མི་བྱེད། །ཚོས་ཉིད་དེ་ལས་རྟེས་སུ་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་ཚོས་རྟེས་འབྱང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་

@255B དང་། ཁལོག་པ་བརྒྱད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་ལ་རེག །ཡང་དག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། ལམ་ལ་རྒྱུན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བསམ་དུ་

མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ལམ། །གང་དག་ལ་ལ་འདིར་གནས་པ། །དེ་དང་དེ་དག་རྒྱུན་ལ་གཞོལ། ཞེས་དང་། གང་གི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་འགྱུར་བའི། །རྒྱུན་རྣམས་མང་པོ་རབ་གསུང་པ། །རྒྱུན་དེ་ཤེས་པར་

བྱའོ་ཞེས། །དེ་དག་འཆོལ་ཞིང་འོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །འགྲོ་བ་རྣམ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་ཕྱིར་བཞེན་མི་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་པས་ན། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་

ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་དང་

གང་གི་སེམས་ཅན་སྨྱག་བསྟལ་བ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཡིས་བཅོམ། །ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་ཅན་འབྲེལ། །དེས་དེ་དག་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་སྒྲོས་པ་མེད། སྣོལ་བ་མེད་

པ་སྒྲོག་པར་བྱེད། སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་ལ་སྒྲོག །དེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མ་རིག་ནམ་མཁའ་འཇིག་རྟེན་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད། །འདི་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་

པས་ན། །རང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། །འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མདོ་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་དོ། །གདགས་པའི་སྡུད་

ཚཁད།@256A ཞེས། །ཀྱི་དགོས་པ་དེ་རྣམས་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན། གནད་ཀྱི་རྒྱུ་འདོད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་མིང་འདྲ་བ་ནི་དག་འདྲུན་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་དུའོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དངོས་

ལ་གནོད་བྱེས་ངར་ཚཁད་དེ་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དག་སྒོང་དེ་དག་ནི་ཆུ་མིན་པ་ལ་ཆུར་འདུ་ཤེས་པ་དག་སྟེ། ཇི་ལྟར་དག་སྒོང་དེ་དག་ཆུ་

མིན་པ་ལ་ཆུར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མིན་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུར་འདུ་ཤེས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མིན་པ་ལ་ཕྱིར་

འོང་བའི་འབྲས་བུར་འདུ་ཤེས། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མིན་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུར་འདུ་ཤེས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུར་འདུ་

ཤེས། རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་མིན་པ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འདུ་ཤེས། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ནི་ཐེག་དམན་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་མེད་པར་ཐལ། ཐེག

དམན་ལ་སྐྱང་འདས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །སྐྱ་དན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལོག་རྟོག་དེ་ནི་སྟར་སྐྱང་འདས་

@256B ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཚོས་ཅན། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྐྱ་མ་སྤྲངས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་ས་བོན་མ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ།།དེའི་དངོས་

གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྩ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྐོམ་ལམ་པ་དབང་རྩལ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་འོག་གི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རིམ་བྱིས་སྤྲངས་

ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྤྲངས་ན་གོང་མའི་
ཉོན་མོངས་སྤྲངས་པས་ཁྲལ་པའམ། ཡང་ན། དང་པོར་འདོད་ཉོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ། དེ་རྗེས་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་སྐྱེ་བར་
ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་གང་ཞེག །དེ་རྣམས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཚུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤྲངས་པའི་ཚུན་ཞུགས་རིགས་
ནས་

རིགས་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། དགུ་བ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་འོང་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཐོད་རྒལ་བའི་ཞུགས་པ་གཉིས་སྤྲོང་
@257A ཞེས། །ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་
དང་། ཚུན་ཞུགས་

ཞུགས་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་བཞེད་པ་སྐྱར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།

དེ་ལྟར་དུ་གཞུང་དེས་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་གནས་

པའི་ཐོད་རྒལ་བའི་ཞུགས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོང་པ་གང་ཞེག །སྟོབས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་

འདུན་དགོན་མཆོག་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དོ། དབང་རྟུལ་དད་པའི་རྩེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་ནས་བཞེ་རྡུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ※ དམིགས་

པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲོར་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ། བརྟེན་པ་སྒྲོར་ལམ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་

@257B དལྡུད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྟེན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་གང་ཞེག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོར་ལམ་དང་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལས་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་དེ། བྱན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ། ཡང་དག་སྤོང་བ་རྩུ་འཕྲུལ་ཤང་པ། དབང་པོ་སྟོབས་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞེག །ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲོར་

ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག །མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྲིད་རྩེ་ན། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོགས་ལམ་དང་སྒྲོར་

ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཇོད་ལས། སྐོམ་བྱང་མི་ལྡོགས་མེད་པ་དང་། །ཁྲུད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན་

མི་འགལ་

ཏེ། གཅོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་གཉུང་སྟ་ཕྱི་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྐྲ་བཞད་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།

@258A ཞེས། །རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་བའི་ཆོགས་ལམ་རྫོགས་རྫས་སུ་བྱུང་ཞིང་། དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ། གཉིས་པ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་

རང་

རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྨྲོར་ལམ་དང་གསུམ། དོ་བོའི་སྐོ་ནས། དོད་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་ཚོས་མཚོག་དང་བཞི། ཆ་ཤས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཆུང་ངུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་གསུམ། དེ་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་

པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། དང་པོར་སྐྱེས་པ། བར་དུ་སྐྱེས་པ། ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་སྨྲོར་ལམ་དང་གསུམ། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། དབང་པོ་རྣུལ་པོ་འབྲིང་རྩེན་པའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་

སྐོ་ནས་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདི་བཞིན་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྨྲོར་ལམ་དེ་ཆུང་ངུ། བྱིང་། ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་གསུམ། དེ་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་

པ་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཚོས་མཚོག་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་

མེད་དེ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་སྦྱངས་ཏིའི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་

@258B མཚོག་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། ཚེ་རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཅན་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། ཚོས་མཚོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་ས་མཚམས་

ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྟེས་ནས། བྱང་ས་ཡམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཐོབ་པའི་བར་ན་ཡོད། བཞི་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོར་བའི་དོན་གྱིས་སྟོར་ལམ། རྒྱུད་མཐོང་

སྣང་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་ངེས་བྱེད་ཆ་མཐུན། རྒྱུད་མཐོང་སྣང་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་ཅིང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྐྱེ་བའི་སྤྲ་ལྤས་ཡིན་པས་དོད། ལོག་ལྤས་དག་རྟ་གཅོད་པའི་རྩེ་མོར་གྱུར་པས་ན་རྩེ་མོ། བདེ་འགྲོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་ངན་འགྲོར་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཆད་པས་བཟོད་པ། འཇིག

རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ཆོས་མཆོག་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་དོད་སོགས་བཞིའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། སྟོར་ལམ་དོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་སྐོ་

ནས་ཀྱང་

ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་སྤྲོང་བའི་ཡེ་ཤེས། རྩེ་མོ་ནི་དེ་རྗེས་རྣམ་བྱང་བཟུང་རྟོག་སྤྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། བཟོད་པ་ནི། དེ་རྗེས་རྗེས་འཇོག་རྟོག་པ་སྤྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས།

@259A ཞེས། །ཆོས་མཆོག་ནི་དེ་རྗེས་བཏགས་འཇོག་རྟོག་པ་སྤྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས། དེ་ནས་དེ་འདྲར་གྱུར་བ་ཀྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་ལས། །ཡིད་ཀྱི་བརྟེད་པ་

མ་གཏོགས་པ། །དོན་ཀུན་རབ་ཏུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །བརྩེ་ན་འགྱུས་བརྟན་པོ་ཀུན་ཏུ་བརྩེ་མ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལ་

ནི་གནས་པར་གྱུར། །དེ་ནས་དོན་དུ་སྣང་བ་ནི། །སེམས་སུ་རབ་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་དེ་ཡི་བཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤྲོང་འགྱུར། །དེ་ནས་དེ་ལ་འཇོག་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་

བ་འབའ་ཞིག་ལུས། །ཞེས་དང་། དེ་ཚེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམ་དུ་རེག །དེ་ལྟར་དེ་ཡི་འཕྲག་མོག་སུ། །འཇོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤྲོང་། །འདི་དག་གོ་རིམ་

བཞེན་དུ་ནི། །དེ་བར་འགྱུར་སོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་བཏུས་རྒྱུན་སྣང་སོགས་སུའང་། །འདི་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ནར་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཐོབ་པའི་རྣགས་དང་

སྤྲོར་ལམ་གྱི་བློ་རིགས་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྲོར་ལམ་དང་པོར་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། གང་

@259B ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་། སྤྲོར་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྤྲོར་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྲོར་ལོ་གྱི་

བློ་རིས་དེ་ལ་

རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚོགས་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་གང་ཞེག་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །དབང་པོའི་སྤྲོ་

སྡོམ་པ་དང་། །

ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། ནམ་ཀྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཡང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དག་དང་། ཐོས་པ་དང་། །བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་

ལས་

བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་ཀྱང་རྟུང་སྟེ། ཞེས་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་བའི་ལམ་གང་ཞེན་ཚོགས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་སྟོང་བའི་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཚོགས་སྟོང་བའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ། སྟོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་སྟོང་སེམས། དབང་པོ་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པའི་དྲན་

ཤེས་བཞིན། ཟས་གོས་ལ་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱི་ས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ས་འདི་ལ་གནས་

@260A ྱོ། །པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡང་། བྱིས་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཟུང་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་

པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱངས་མེད་པ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་ཆོགས་སྡུར་བའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྣུན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཟད་པ་ཟིལ་གནོན་སོགས་ཀྱང་ཐར་ལམ་དུ་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་ར། སྡུར་

ལམ་ལ་སྐོམ་བྱུང་གིས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐོམ་བྱུང་མི་སྡུགས་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ཁྱབ་ཏེ། དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། སྡུར་ལམ་ལ་ཐོས་བསམ་

གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན་མིང་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ། སྐོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན་དོན་ཀྱང་པ་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ།

བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་

རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་

@260B སེམས་དཔའ་དང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་གི །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཅོ་བོར་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ལྟང་དོན་

བསམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་ཐོས་པ་བསམ་པ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་

འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཅོ་བོར་གྱུར་བའི་སྒྲུབ་ལམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱེད་པའི་དབང་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ནི། མངོན་སུམ་མ་རྟེས་དཔག

ཡི་དཔྱོད་རྣམས་ཡོད་དོ། །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

རྟོག་པ་ལ་འཇུག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་མཉམ་གཞག་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བཅུ་ལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

མ་འཇུག་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ།@261A ཞེས། །ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤྱོད་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྦྱོག་བསྡལ་ཆོས་བཟོད་དེས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཕྱི་མ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་

ཐལ། སྟོང་ཉིད་དུན་པའི་དུན་པ་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སྣམ་ན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བསམ་

གཉན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དོན་མིག་ཅིག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་རྟོག་པ་

མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དོད་སོགས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་ལྡོམ་བྱག་གི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དམིགས་

པ། རྣམ་པ། རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ། ཡོངས་སུ་འཛིན་ཚུལ། སྤང་བྱ་སྤྲོང་ཚུལ། དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་

@261B བཞི་པོ་དེ་ནི། བདེན་པ་བཞི་པོ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བདེན་བཞི་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་

རྣམ་པ་ཅན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་བར་ནུས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཉེ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སྲིད་ཞི་ལས་སྐྱོབས་པར་ནུས་པའི་ཡོངས་

འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་

ལས་ཞེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། བདུད་ལས་སྤོང་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྱུབ་སྟེ། སྤྲོར་ལམ་

བཞི་པོ་འདིས་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྱུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོར་ལམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་ཚོས་མཚོག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལས་དང་པོ་བ། དེ་ལྟར་

གདམ་ངག་ཐོབ་པ་ལ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཡང་དག་རྫོགས། །དེ་ནས་བློ་ལྡན་བསམ་པ་བརྟན། །དད་སོགས་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་དགོས་གྱུར་

པ། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དེས་བྱང་

@262A ཀཽཾ། །བས།ཱ ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ནི་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། །མངོན་ཤེས་གདམ་དག་བསྟན་པ་ཡིས། །སྒོྲོང་པའི་ལས་ལ་རབ་ཀུ་འཇུག །ཅེས་བཤད་པ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་མོས་པས་སྒོྲོང་པའི་ས་ཡོངས་སུ་

སྒོྲོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་འོག་ཏུ་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་

པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་མཐུན་པ་བཞི་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དྲྭ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་དྲྭ་ལ་སོགས་པ་ལས་ མི་རྟག་པ་

ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་ཆོས་སུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་ པའི་རྣམ་པ་ཁྱད་

པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དང་ཐེག་པ་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཁྲུད་པར་དང་། དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པས་ཁྲུད་ཞུགས་

པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྟེན་པ་སྟེ། ངེས་པར་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་།

@262B སྐྱེས་བུ་ཐུས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་བཏང་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་བདེ་འཇོན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འོག་ནས་བཤད་པའི་ཆེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྡུས་པས། མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་

ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པ་ནི་གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྐད་

དུ་ཚའོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་ཅེ་ཅེ་ཞིང་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་ཡིན་པས། ཁྱད་པར་རྣམ་པ་ལྔའོ་

ཞེས་གསུངས། ༄ ཁྱད་པར་གཞན་སྤྲོང་བ་དང་མི་སྤྲོང་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་སྟོན་པའི་ཚུན་ཆྭ་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་

བཞི་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། འདི་རྣམས་ཀྱི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་ལས་དེ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་

སྦྱོར་ལམ་

དེ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

མཐོང་ལམ་གྱི་ཉེ་

@263A ཞེས། །རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་སྟོན་པའི་རྒྱུན་གཞུང་གིས་བདེན་བཞི་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམིགས་

རྣམ་ལྔག་མ་སྟོན་པའི་རྒྱུན་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་བདེན་བཞི་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཚོས་

མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་བརྗོད་པ་ན་བདེན་བཞི་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་ཚུལ་འགལ་ཡང་བརྗོད་བྱ་མི་འགལ་བའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟར་

དུ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པའི་གཞུང་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་ལ་ཇས་དང་དངོས་བརྗོད་པས། །སྒྲ་ཡི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་ལ། །ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་སྟོན་པའི་ཚུན་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དོད་ཚུང་དུའི་རྣམ་པ་དེ་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་རྟོགས་ཀྱས་པར་ཐལ། དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་སྟོན་པའི་

@263B ཚུན་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོད་ཚུང་དུའི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་སྟོན་པའི་ཚུན་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དོད་འབྱིང་གི་དམིགས་

པ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་རྟོགས་ཀྱས་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་སྒྲུབ་བདེན་གྱུབ་དང་བལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་དོད་འབྱིང་གི་དམིགས་པར་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། །དམིགས་

རྣམ་ལྷག་མ་སྟོན་པའི་ཆུན་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྟོན་བཞེད་ནས། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན།

ཞེས་ཐོག་མིའི་གསལ་བྱེད་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རང་གི་བརྗོད་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་དབང་དུ་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་སྟོན་པའི་ཆུན་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདི་

རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་ནི་ཆུན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེབས་སྒྲ་ཞིང་ལེགས་པའི་

@264A ཞེས། །དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་སྟོན་པའི་རྒྱུན་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞི་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ཡིས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་བདེན་བཞི་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིས་

ནི། ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དྲུག་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྔག་མ་རྣམས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་པ་ནི། ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྔག་མ་རྣམས་གཉིས་ཀས་བརྗོད་པར་རྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་ན་བདེན་བཞི་ལ་མ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རས་ཡུག་གི་དཀར་པོ་ཞེ་པའི་ངག་འདིས་རས་ཡུག་དང་དཀར་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་

པ་ལྟ་བུར་བརྗོད་ཀྱང་དེས་རས་ཡུག་དང་དཀར་པོ་གཞིས་ཀ་བརྗོད་པའི་ཕྱི་རོ། །ཐལ་འགྱུར་གཞིས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ནི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་བྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྒྲ་བ་པོས་དམིགས་རྣམ་ལྔག

མ་སྟེན་པའི་རྒྱུན་ཞུང་དེས་དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་མ་བཙོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། དམིགས་རྣམས་ལྔག་མ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་ཆོས་བཙོད་ཀྱི་སྒྲ་འབའ་ཞེ་གིས་བཙོད་པར་ཁས་བླངས་པ་མི་འཐད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གཉིས་ཀས་དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་

བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་བཙོད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོད་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་བསྟན་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་མི་གོ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ངེས་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་དང་དམིགས་

@264B རྣམ་ཀུན་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཙོད་རིགས་པ་ཡས་དེ་ལྟར་མ་བཙོད་པར་དམིགས་རྣམ་ལྔག་མ་ཆོས་བཙོད་ཀྱི་སྒྲས་བཙོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ཏེ། ཆོས་བཙོད་ཀྱི་

སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བཙོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་བཙོད་བྱ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འོ་ན་ཆོས་བཙོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བཙོད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གི་བཙོད་བྱ་ཁྱད་

པར་གཞན་སྤོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲན་བྱ་ནི་ཆོས་བརྗོད་ཡི་སྒྲ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱེ་དཔའི་སྒྲན་བྱ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན།

དེ་ཡང་འཆི་དགུའི་ལུས། སྒྲ་ཅན་གྱི་མགོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ལུས་དང་མགོ་བོ་ཁྱད་གཞི། འཆི་གུ་དང་སྒྲ་ཅན་ཁྱད་ཆོས་སུ་དག་དེས་གོ་བར་བྱེད་དོ། བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཚེ་བྱམ་པ་

ཁྱད་ཆོས་དང་གཟུགས་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་ངག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་ངག་འདིས་བྱམ་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ※ གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་རྣམ་པར་

@265A ཞེས། །རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་མ་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྟོག་པ་སེམས་རྫོན་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རྟུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ།

རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ། བདེན་འཛིན་

གྱི་རྟོག་པ་སོགས་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ནི། འགྲེལ་བ་འདིར། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག

ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་རྣམ་ཞིབ་ཞིབ་ཏུ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྣང་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་

རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐུ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བསྟན་ཟིན་ལ། དྲུག་པ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དགག་སྒྲུབ་གང་གི་རྣམ་པ་

ཅན་ཡིན་དཔྱད་པ་སྐུ་བཞིར་རྟེ་ཚུལ། རྩོད་པ་སྤངས་བ་དང་ལྡུ། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་བདེན་ཀུན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་རིག་པ། གཉིས་པ་ལ། བརྒྱད་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྒྱད་

བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རིག་པ། འདི་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་བརྒྱད་རྟོག་གཉིས། བརྒྱད་རྟོག་གང་

ཞེག །ཀུན་ནས་

@265B ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིག་སྤུ་གནས་པ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་

པར་ཞེན་པའི་རིགས་སྤུ་གནས་པའི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། འཇིག་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིགས་སྤུ་གནས་པའི་རིག་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། འདི་

ལ་རྟག་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། བཏགས་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས། རྟག་འཇིག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིགས་སྤུ་གནས་པའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །

བཏགས་འཇིག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིགས་སྤུ་གནས་པའི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོར་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགྱུ་དགྱུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་འགྲོ་ནས་

འཆད་

པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྫས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་ཟག་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་སྒྲུ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྫས་འཛིན། གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་

འཛིན་པ་དང་། བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་ནི་བཏགས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །རྫས་འཛིན་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ཅན་དང་། བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་

དགོངས་@266A ཞེས། །ཏེ། སྐབས་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དགག་རྟོག་དང་སྒྲུབ་རྟོག་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སྐབས་འདིར་བསྟན་

པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤངས་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་བདེན་སྟོང་བདེན་བྱང་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། བདེན་སྟོང་མེད་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ནི་དགག

རྟོག །བརྒྱང་བྱ་བདེན་བྱང་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་ཏེ། བདེན་སྟོང་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དགག་རྟོག །གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་

འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་དགག་པ་དང་། གཟུངས་ཡོད་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་བལྟ་བའི་

ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་སྟོང་བདེན་བྱང་ཏུ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་བྱེ་ལྟ་བ་

སྟོན་པའི་སྐབས་

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐུ་བཞི་རྟེ་ཚུལ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་ཅོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཟུང་

@266B རྟོག་ཅོ་ན་ཡིན་པའི་སྐུ། རྣམ་བྱང་གི་ཚོས་ཅོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ་ནི་རྣམ་བྱང་བཟུང་རྟོག་ཅོ་ན་ཡིན་པའི་སྐུ། །ཀུན་བྱང་གི་ཚོས་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་

བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྐུ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །ཉི་ཁྲི་སྟང་བ་ལས། དེ་ལ་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི། །དངོས་

པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཅོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། བརྗོད་པ་

བཟུང་

བའི་རྣམ་བར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་སྟ་མ་དང་ལྡན་པའོ། །རིགས་ཏེ་དང་པོ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ནི་དཔེ་ན་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་

པོར་བྱུར་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དང་པོ་མིན་པ་ནི་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་

བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ་བཟུང་རྟོག་ཁོ་ན། འཛིན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ། འཛིན་རྟོག་ཁོ་ན་

@267A ཞེས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་བྱེད་གཉིས་ཀར་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ་ནི། བཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྟར་བྱིས་རིགས་

པས་བླུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བཙོང་སྤང་ནི། ཕྱི་དོན་བདེན་བླུབ་ཀུ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་དོན་རྟོག་པ་སྤྲོང་ཕྱིར་དང་

ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐབས་དེར་བསྟན་གྱི་བརྒྱང་རྟོག་ཡིན་ན་བརྒྱང་རྟོག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་བདེན་བླུབ་ཀུ་ཞེན་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་མ་དགོས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་ན་བདེན་སྟོང་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རི་རྭ་བདེན་བླུབ་ཀུ་ཞེན་པའི་

བློ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་བདེན་བླུབ་ཀུ་ཞེན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་རྭ་བདེན་བླུབ་ཀུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རི་རྭ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་

པའི་

རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རི་རྭ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

@267B འཁོར་གསུམ་རིམས་བཞིན་སོང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགག་རྟོག་དང་སྒྲུབ་རྟོག་མི་འགལ་བར་ཐལ། བརྒྱང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགག་སྒྲུབ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྒྱང་

འཛིན་འགལ་བར་ཐལ། བརྒྱང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་དང་གཟུགས་སོགས་པ་བདེན་སྟོང་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀུ་ཞེན་པའི་

རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དགག་རྟོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཀུ་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཀུ་

ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྣུབས་ཟེན། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་རྟེན་པ་ཞེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚོ་དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་སྤྱད་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ལས་

ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་སྦྱང་བྱ་སྤྱོང་ཚུལ་གྱི་སྐོན་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་

སྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་གྱི་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱད་རྟོག་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག

@268A ཞེས། །གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱད་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་བརྒྱད་རྟོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པོ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་འཇོམ་རྟོག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཇས་འཇོམ་འཇོམ་རྟོག་དང་།

རྟག་འཇོམ་འཇོམ་རྟོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༥ སེམས་མི་འགོང་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྟྲི་

དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟེན་བྱ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། བསྟེན་བྱེད་སྤྲོབ་མའི་མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་

དང་པྲ། དང་པོ་ནི། དུལ་བ་དང་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུ་ལ་བཞི་བ་ཉར་ཞི་བ། ། ཡོན་ཏན་ལྡན

པ་བསྡོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ལ་སྨྲ་མཁས་ལྟན། །བསྙེ་བའི་བདག་ཉིད་སྨྲོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། བརྟེན་པའི་རྟེན་གྱི། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་

@268B པའི་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ཏེ། དུལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྣབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དུལ་བས་སོ། །ཞི་བ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྣབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ནང་དུ་ཞི་བར་གནས་པས་སོ།།

ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་སོ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ནི་མཉམ་པའམ། ཆུང་བ་མིན་པའོ། །བསྙོན་པ་དང་བཅས་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཡེལ་གི་བ་མིན་

པའོ། །ལུང་གིས་ཕྱུག་པ་ནི་ཐོས་པ་ཕྱུང་བ་མིན་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྨྲ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའོ། བ་རྩ་བའི་བདག་ཉིད་ནི།།ཟང་ཟིང་སེམས་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོ་བ་སྤང་བ་ནི། རྒག་ཏུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན། བྱོལ་བ་དོན་གཉིར་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་གཉེན་དམ་པ་འཚོལ་དགོས་ཏེ། སྐྱེ་རབ་ལས། དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དགེ

ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་ན་གནས། །གཅོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་ཐོབ་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་བདག་པས་ཆེས་མཆོག་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེ་བའི་

ཉེས་གཉེན་ནི། འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མ་ལུས་པ་འཇོམ་པའི་གཅོ་བོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོ་ནས། རང་

@269A ཞེས། །རང་གི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་བསྟེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པ། བཞི་རྒྱ་པར་གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ། །ཉན་པོ་གཉེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། །སྟོ་

པོ་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཞན་དུ། །མ་འགྱུར་ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བསྐྱེད། །ཞེས་སོགས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒོ་བ་

མ་རྣམས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དང་པོར་སྒོ་བ་ལོ་དུ་དབང་བསྐུར་ཞུས་པའི་སྒོ་བ་དཔེན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་

ཡང་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། དབང་བསྐུར་མཆོག་ཐོབ་དོ་ཞེས་ཡི། །སྒོ་བ་དཔེན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས། །དུས་

གསུམ་དུ་ནི་མངོན་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་ཚུལ་སྟོན་བསྟན་པ་ནི། བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། མཆོག་ཏུ་དང་བས་དུས་གསུམ་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཏོག་བཅས་ཐལ་མོས། །སྟོན་པ་བླ་མ་

བསྟེན་བཀུར་ཞིང་། །ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱག་བྱ་བའི་དམིགས་གསལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཁྱིམ་པའམ་ནི་གསར་བུ་ལ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དམ་

@269B ཆོས་ལ་སོགས་མདུན་བདར་ཏེ། བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པས་བློ་ཕྱག་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་སྦྱོབ་དཔོན་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྨྲིར་བཏང་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་དགག་བྱ་

དང་འབྲེལ་བ་ན། དམ་ཆོས་སོགས་མདུན་དུ་བཞག་ནས་དངོས་སུ་དག་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་ལ། བློས་བླ་མ་ལ་ཕྱག་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པས་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགག་བྱ་སྤངས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དགག་བྱ་མེད་ན་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱའོ། །དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཆོ་ལུས་ཀྱིས་བསྟེན་བསྐྱུར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གདན་བསྟན་པ་དང་ལྡན་བ་དང་། །དོན་གྱི་བྱ་བ་སོགས་བསྟེན་བསྐྱུར།།

བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཀུན་བྱ་སྟེ། །ཕྱག་དང་དམ་པ་མིན་ལས་སྤངས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། དམ་པ་མིན་པའི་ལས་ཤད་པ་བསྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཏེ་

དེ་

མ་གཏོགས་པའི་བསྟེན་བསྐྱང་ཀུན་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་མས་རང་གི་བློ་མ་ལ་བྱའོ། །ཡོན་སོགས་ཇི་ལྟར་འབྱུལ་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། བློ་མ་ལ་ནི་གུས་བྱས་ཡོན། །རྟེས་མཐུན་ཁྲོད་

ཀྱིས་སྨྲིན་པར་བྱ། །དེས་ནི་རིམས་སོགས་གཞོད་པ་རྣམས། །ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རང་གི་དམ་ཚིག་སྲོབ་དཔོན་ནི། སྨྲིན་མིན་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། །རང་སྲོག་གིས་རྟག

@270A ྀ།། །བསྟེན་བྱ་ན། །ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བས་སྐྱེས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། རྟག་ཏུ་རང་གི་དམ་ཚིག་བསྡུང་། །རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆེད། །རྟག་ཏུ་བློ་མ་ལ་དབུལ་བྱ། འདི་ནི་

སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ། །མི་ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ལས། །ཐུང་ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་གང་། །ཤིན་ཏུ་ཁྲད་པར་གྱུར་པ་ཉིད། །དེ་དང་དེ་ནི་བློ་མར་དབུལ། །དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་

ཐམས་

ཅད་ལ། །རྒྱུ་ཀུ་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་བྱིན་བསོད་ནམས་ཆོག་ཡིན་ཏེ། །ཆོག་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཀུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །དེ་ཡང་། བླ་མ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟས་པའི་

སྐོ་ནས་འབུལ་བ་སོགས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་སྐོབ་མ་སྐྱིང་བཅུག་སྟོང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན། །སྐོབ་དཔོན་དང་ནི་རྗོ་རྗེ་འཛིན། །ཐ་དད་པ་

ཉི་མི་

བརྟུ་གོ །ཞེས་དང་། འདི་ཡང་རྗོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ལེའུ་སོ་གཉིས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྐུ། །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། །བ་སྤུ་རྣམས་ནི་དབུ་བཅོམ་ཉིད། །

སྤྱི་གཙུག་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདན་ཉི་ཟླ་སྟེ་ཤིན་ལ་སོགས། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་རྣབ་བཞིན་ལུས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྒྱ་ཀུ་བལྟ། །ཞེས་སོགས་

@270B གསུངས་སོ། །དེས་ན་བླ་མའི་སྐུའི་གྲིབ་མ་དང་སྦྱན་སོགས་ལ་མི་འགོམ་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། བླ་མ་ལྟ་བ་བཅུ་ལས། མཆོད་རྟེན་བཤིག་འདྲའི་སྡིག་འཇིགས་པས། གྲིབ་མའང་

འགོ་པར་མི་བྱ་ན། །

ལྷམ་དང་སྟན་དང་བཞེན་པ་སོགས། འགོམ་མི་བྱ་བ་སྟེས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས། བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཚུལ་མཚན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྟོ་བྱོས་ཆེ་ནོས་དགའ་སེམས་ཀྱིས། །བླ་མའི་བཀའ་

ནི་('BDE)་མཉན། །རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་རྟུས་ན། །མི་རྟུས་དེ་ལ་ཆོག་གི་སྟུང་། །ཐུབ་མ་ལས་ནི་དངོས་བྱུབ་དང་། །མཐོ་རིས་དང་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བླ་མའི་བཀའ་ལས་

འདའ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་མིན་པ་ལ་སྟོར་བའི་བཀའ་ལས་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ། འཇམ་དཔལ་བྱགས་པས། མི་དགེའི་ལས་སྟོར་ཆོག་དག་ལ། །འདས་པར་གསོལ་ཏེ་

བཏང་སྐོམས་བཞག །ཅེས་དང་། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་མིན་བ་སྟུ་ན་ལྷོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྟིན་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོང་ལ།

མི་དགེ་

བའི་ཆོས་ལ་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆུ་མའི་མདུན་དུ་སྤྱོད་ལམ་གྱས་པས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། ཆུ་མ་ལྕ་བཅུ་པ་ལས། མལ་སྟན་འདུག་དང་སྟོན་འགྲོ་དང་། གཙུག་ཏོར་དག་དང་བཅས་པ@271A ཞེས། །དང་། སྟན་ལ་ཤང་འཇོག་སྐྱེད་པར་ནི། །ལག་བཞག་མ་ཉེ་བར་མི་བྱའོ། །ཆུ་མ་དག་ནི་ལངས་པ་ན། །ཉལ་དང་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །རྟག་ཏུ་དེ་ཡི་བྱ་བ་ལ། །ལྷང་མ་ཁས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱ། །མཆིལ་མ་ལ་སོགས་འདོར་བ་དང་། །སྟན་ལ་

ཤང་པ་སྐྱོང་བ་དང་། །འཆག་དང་རྩོད་པར་སྣ་བ་དག །ཆུ་མའི་མདུན་དུ་མི་བྱའོ། །ཡན་ལག་ཉེ་དང་གར་དག་དང་། །ཀུན་དང་རོལ་མོ་མི་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས། །མལ་སྟན་ལ་འདུག་པ་ཆུ་མའི་མདུན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲིར་བསྟན་གྱི་སྟན་ཙམ་

ལ་འདུག་པ་ནི་མ་བཀག་གོ །འགྲོ་བའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བ་དང་།གནང་བ་ཐོབ་ནས་ཆུ་མའི་མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཆུ་མ་ལྕ་བཅུ་པར། བཀུད་དེ་སྟན་ལ་ལྕང་བ་དང་།གྲུས་པ་ཡིས་ནི་འདུག་པར་བྱ། མཚན་ཆུ་འཇིགས་བཅས་

ལམ་དུ་ནི་བསྒོ་བ་ཐོབ་ནས་མདུན་འགྲོ་བ། ཞེས་གསུངས། ཟླ་མའི་མདུན་དུ་ཟེ་མོའི་གཏམ་སོགས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གཏམ་ཀྱི་སྒྲོང་བ་མང་པོ་རྣམས། །ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་མི་བྱ།སྒོག་དཔོན་ཀྱིས་མཐོང་མདུན་དུ་ནི། བློ་དང་ལྡན་པས་ལུས་གཅུད་དང་།

ཀ་བ་སོགས་ལ་བརྟན་མི་བྱ། སོར་མོའི་ཆོགས་ནི་བཟང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས། ཞབས་བཀྲ་བ་སོགས་ལ་གུས་པར་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་བྱ་དགོས་ཏེ།དེ་ཉིད་ལས། ཤང་བཀྲ་བ་དང་ལུས་བཀྲ་དང་། དྲིལ་དང་མཉེ་བ་ལ་སོགས་ལ། ཕྱག་ནི་སྟོན་

དུ་འགྲོ་བས་བྱ། དེ་བཞིན་མཐར་ཡང་ཅི་བ་དེར་བྱ། ཞེས་གསུངས། མཚན་ནས་བརྟོད་པའི་ཚེ་རྟེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྟེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་བརྟོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་མཚན་སྨོས་བརྟོད་

@271B ན་ནི། །མིང་མཐར་ཞལ་སྔ་ལྡན་པར་བྱ། །གཞན་དག་གུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚོགས་དག་བརྟོད། །ཅེས་གསུངས། ཟླ་མའི་དྲྭ་དུ་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་སོགས་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྷ་མ་ལ་ནི་བཀའ་སྩལ་ཞུ། བཀའ་བཞིན་བགྱིང་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིང་མ་གཡེངས་པར། །བྷ་མས་བསྐོམ་བ་ཉན་པར་བྱ། །རྣོད་དང་ལྡང་པ་ལ་སོགས་ལ། །ལག་པས་

ཁ་ནི་འགང་པར་བྱ། །བྱ་བ་ཟིན་ནས་འཇམ་པ་ཡིས། །ཚོགས་དག་གིས་ནི་གང་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ། གུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

དེ་ཉིད་ལས། མདུན་དུ་དུལ་བར་འདུག་པ་དང་། །གོས་སོགས་ཚུལ་ནི་བསྟམ་པ་དང་། །སྤུས་བཙུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱ་ཡིས། །ཉན་སོགས་འདོད་པས་གསོལ་གསུམ་གདབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་མི་རིགས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམས་སྤང་ཞིང་། རིག་པའི་ཀུན་སྤྱོད་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བསྟེན་བཀུར་སྤྱོད་པས་ཐམས་ཅད་

ལ། ཡིད་ནི་རྒྱལ་མིད་པར་བྱ། །ངོ་ཚ་འཇིགས་ཤིང་བསྡམས་པ་ཡིས། །བག་མ་གསར་བའི་ཚུལ་གནས་བྱ། །བསྒེག་པ་ལ་སོགས་བྱ་བ་ཀུན། །སྟོན་པའི་མདུན་དུ་སྣང་བར་བྱ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་

@272A ཞེས། །བྱ་བ་ཀུན། རང་གིས་བརྟགས་ལ་དོར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆུ་མའི་མདུན་དུ་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་ཆུ་མའི་སྐོབ་མ་ལ་ཆོས་འཆང་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་

དང་དུ་ཆང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆུ་མའི་སྐོབ་མ་སྐོབ་མར་མིན། །སྐོབ་མའང་ཆུ་མའི་མདུན་དུ་མིན། །བསྟེན་བཀུར་དག་དང་ལྡན་བ་དང་། །ཕྱག་སོགས་བྱེད་པ་བཟློག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །རང་གིས་ཆུ་མ་ལ་འབྱལ་བ་དང་། ཆུ་མས་གནང་བ་ལེན་པའི་ཚེ་གྱས་པས་བཏུད་དེ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྐོབ་དཔོན་ལ་ནི་གང་འབྱལ་དང་། །ཆུ་མས་ཀྱང་ནི་

གང་སྣེལ་བ། །དེ་ལ་བཏུད་དེ་ལགā་གཉིས་ཀྱིས། །ཆོ་དང་ལྡན་པས་ཆང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དམིགས་བསལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ན་བས་བླ་མའི་བྱ་བ་ལ། །བཏུད་དེ་རྗེས་མ་གནང་བ་
ཡང་

བཀག་པ་རྣམས་ནི་སྨྱད་བྱས་ཀྱང་། །དགེ་སེམས་ཅན་ལ་སྡིག་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་མང་སློས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བླ་མ་དགྱེས་
བྱེད་

གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀུན་སྤོང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །བཞི་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་གྲུབ་སྤོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་

@272B གསུངས་པར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ཅད་ཀྱིས། །བླ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། །རྗེ་རྗེ་འཛིན་པས་གསུངས་ཚུལ་ནི། །རྗེ་རྗེ་སྐྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་སོགས་
ལས། །དེ་བས་ཐབས་ནི་

ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་བླ་མ་མཆོག །རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཉེས་པར་བྱ། །དེ་མཉེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་བླ་མའི་བྱན་ལ་སོགས་

པར་འབྲལ་དགོས་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། །དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་བསྐལ་པ་བྱ་བ་ནི། །གྲངས་མེད་པར་ཡང་རྟེད་དཀའ་བའི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་བརྩེན་ལྡན་ལ། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་བ་ནི།

སྨོན་དཔོན་ལ་སྨོད་པ་དང་མ་གྲུས་པ་སོགས་སྤང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་འདྲའི་མགོན་ལ་བསམ་བྱས་ནས། །སྨོན་མར་གྱུར་ནས་

བརྟས་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟས་པས་ན། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས། འཐོབ་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། །སྨོན་དཔོན་ལ་ནི་སྨོད་པ་དེ། །ཡམས་དང་འཆོ་བའི་ནད་རྣམས་དང་།

གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །རྩོངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མི་དང་སྨྱལ་གདུག་དང་། །ཆུ་དང་མཁའ་བྱོ་བཀྲན་པོ་དང་། །གདོན་དང་འོག་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་

ཀྱང་། །བསད་ནས་

@273A ཞེས། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། ནམ་ཡང་སྐྱོབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དཀྲུག་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རྩོངས་པས་བྱས་ཀྱང་ན། །དམྱལ་བར་ངེས་པར་བསྲེག་པར་

འགྱུར། ཞེས་དང་། མནར་མེད་ལ་སོགས་འཇིགས་རུང་བའི། །དམྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །སྐྱོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྐྱེད་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ནོར་བཟང་གིས་མི་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་བསྟེན་ཚུལ། རྒྱལ་སྲས་རྣག་དུས་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་ཚུལ་དང་། པཾ་ཆེན་ན་ངོ་པས་བླུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་པ་བསྟེན་

ཚུལ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་རྗེ་མར་པ་བསྟེན་ཚུལ་ལྟར་དུ་སྨབ་རིགས་ཏེ། བཞེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དངོས་བླུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་འཁྱངས་ཡིན་ཞིང་། བཞེས་གཉེན་

དམ་པའི་ཐུགས་ཀྱགས་པ་དང་། སྒོན་བརྩོད་པ་སོགས་ནི་ངན་འགྲོ་མི་ཟད་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཡིན་པར་སྟང་བཤད་ཅིང་མདོ་བསྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་ཕྱིར་སྨན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར།

གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སྒོབ་མ་བཟང་པོ་བླ་མར་གུས་ལྟན་དེ་དག་གིས། །ཐུབ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ། །ཅེའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་ཁས་པའི་

@273B ཡོན་ཏན་དེ་ལས་བྱུང་། །དེ་དག་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་བརྟེན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དག་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས། །ཡོན་ཏན་གྱུན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུངས། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པས། བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ན་ཞུམ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་ལ། འཇོད་དེ་དང་ངས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་

སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པ་ན་ཐབས་

ལ་མི་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚེས་གཉིན་ཀྱི་ལག་ཏུ་སོང་བར་མ་འགྱུར་ན་ནི་དངངས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་ལ། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

གང་ལ་སྨྲད་པས་མི་དངངས་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྲག་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་ཐབས་ལ་

མཁས་པ་

@274A ཀ།། །དེ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་སོ་སོར་རྟོགས་ཀྱང་དེ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ། གཞུང་འདི་རྣམས་གསུངས། མཆོག

གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདུད་ལས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤོང་ཚུལ་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དེའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། དེའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱིད་ཞིའི་

མཐར་ལྷང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉེན་པ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ※ རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་བྱུག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས།

དང་པོ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཆོག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་མ་ཚགས་པའི་དགེ་

@274B བ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་གོས་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕྲོ་པའི་

རིགས་ཞེས་པ་ནས། སྤྲོང་བ་དང་སྟོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཐར་བ་སྟྲབ་ཚུལ་དང་། བཞི་པས་ལས་དངོས་བསྟན་ཏེ། །འདོད་ཆུང་ཆོ་གའོ་

ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོང་བ་དང་སྟོམ་པ་ལ་རྩོན་པར་བྱས་ན་སྡེད་པ་སྤྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལྡངས་པས་བདག་གི་བ་ལ་སྡེད་པ་མངོན་འགྱུར་ལྡོག །ཕྱི་མ་ཉམས་སུ་

བླངས་པས་

བདག་ལ་སྙིད་པ་གཏན་ཟད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མ་ཚགས་འཕགས་རིགས་ཞེས་དང་། གསུམ་ཀྱིས་ཚུལ་བསྟན་ཐ་མས་ལས། ཞེས་དང་། བདག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་འདོད་པ། དེ་ཡི་དུས་

དང་གཏན་ཞིའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བས་ན་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་བྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རིགས་སུ་

འཛོག་སྟེ། མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། ཁ་ཅིག་སྦྱངས་པ་ལས་བྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་ཞེས་འདོད་དེ།།

@275A ཞེས། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྡས་ཀྱིས། །མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོངས་

སྙ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་

ཀྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འབྱུང་གྱི་རིགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དངོས་སྙ་ཉན་ཐོས་སོ། །གསུམ་

པ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་རྒྱུན་བྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྒྱས་འབྱུང་གྱི་

རིགས་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་། ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་

བར་

གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། བྱང་སེམས། དེ་ལ་རིགས་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་

པའི་

རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་དེ་འོངས་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

@275B དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྤྲུབ་པའི་རིགས་ནི། སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ས་དང་། ཐེག་བསྡུས་དང་། དོན་གསང་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །རྒྱུན་ལས་མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ན།

ཡིད་དང་མཆོག་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །རྟགས་དང་རིགས་དང་བྱེ་བ་དང་། །ཉེས་དམིགས་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། དཔེ་རྣམ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་མདོར་བསྡུན་ལ། །རྒྱས་པར་འཆད་པ་ན། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་རིས་པར་བརྗོད། །དེ་དག་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དང་ནི་དོན་ཆེན་ཕྱིར། །མི་ཟད་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །རིགས་མཆོག

ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ནི་

རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ནི། །སྟོལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །སྟོར་བའི་དོན་དུ་སྐྱིང་རྡེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དཀྱི་བ་ཡང་དག་སྟོང་པ་

ནི། །རིགས་ཀྱི་རྒྱས་ཤེས་པར་བྱ། །རིགས་ནི་

ངེས་དང་མ་ངེས་དང་། །རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་འཕྲོག་དང་། །འཕྲོག་པ་ཉིད་ནི་མདོར་ན་རིགས། །དབྱེ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཉོན་མོངས་གོམས་དང་བྲལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །མཐོང་དང་

གཉན་གྱི་དབང་ཉིད་དང་། །མདོར་ན་

རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དག་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །རིང་མོ་ཞེག་ནས་ངན་སོང་དུ། །འགྲོ་ཞིང་སྡུར་དུ་ཐར་བ་དང་། །དེར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་དུ་རྒྱོང་། །སྐྱོ་བཅས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད། །གསེར་གྱི་རིགས་$_{@276A}$ ཞེས། །བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །དཀྱི་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་དྲི་མེད་ལྡན། །མཐུ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གནས་ཡིན་ནོ། །རིན་

ཆེན་མཆོག་རིགས་བཞིན་ཤེས་བྱ། །བྱང་ཆུབ་

ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཆེ་དང་ཉིང་འཛིན་འཕགས། །སེམས་ཅན་པོའི་དོན་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལྟུང་ཚོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་

རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཡོད་པའི་སྣྱབ་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ལས་མཆོག་ཏུ་སྣྱབ་པ། རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྒྱས། རིགས་ཀྱི་རབ་

དབྱེ། རིགས་སད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་དམིགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་ཕན་ཡོན། རིགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ལ་གསེར་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་

སྨོས་པ་ཚོས་ཅན།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་ཝཱད་ཀྱི་དོན་དེ་དག་དོན་ཚན་རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྐོར་ནས། འཆད་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། རྒྱས་པར་ཝཱད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་

གསུམ་

གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྣོད་ཡིན་ལ། མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། མི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་

@276B རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ་དང་། རང་ཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མེད་དུ་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རིགས་དེ་ལ་རང་བཞིན་

གནས་རིགས་དང་

རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྔ་མ་རྟེན་དང་ཕྱི་མ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་སྣོད་ལམ་ན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་འདི་ནི་

ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་

དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཏེ། འདི་ལས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་གཉིས་སྤྲོ་བ་ལམ་ན་ཡོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་སྐོ་ནས་

འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དམ་པར་དམིགས་པ་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉེས་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྒྱས་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་

ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྗེ་ཤེས་ཆེ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཤས་ཆེ་བ། གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པ་ཤས་ཆེ་བ། སྤྱི་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །རི(Gs)

@277A ྈ།། །།ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དེས་པའི་རིགས། མ་དེས་པའི་རིགས། རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་རིགས། འཕྲོག་པའི་རིགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་

སད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེས་བ་སྟིག་ཐོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཡོ་བྱད་ཀྱི་འཕོངས་པ། རྒྱལ་པོ་སོགས་སྐྱོབས་ལྡན་གཞན་གྱི་དབང་

དུ་བྱུང་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་རྟོ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སྟོན་མི་དགེ་བ་བྱས་ཀྱང་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། སྡུང་དུ་ཐར། ཆུང་ཟད་གནས་དུས་སྦྱིག

བསྟལ་ཆུང་དུ་སྐྱོང་། སེམས་སྐྱོ་བ་དང་བཅས་པས་དེར་ཡང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི་གསེར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་འདྲ་སྟེ། གསེར་གྱི་རིགས་ཆེན་པོ་ནི་གསེར་མང་པོ་དང་

འོད་གསལ་བ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ལས་སྤུང་བ་བཞིའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས

ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅོག་པ་བཞིའི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེག་ཆེན་གྱི་རིགས་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་

@277B ཁྱོད་ད་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཕྱོགས་སུམ་ཚོགས་པ། ཁ་དོག་ཕྱོགས་སུམ་ཚོགས་པ། དབྱིབས་ཕྱོགས་སུམ་ཚོགས་པ། ཚད་ཕྱོགས་སུམ་ཚོགས་པ་བཞི་ལྡན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁྱོད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མང་པོའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་ཚད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཉེས་པ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པ་དང་། ལ་ལ་དག་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་། ལ་ལ་དག་རྩ་དམན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དག་རྩ་མེད་པ་

དང་། ལ་ལ་རྒྱུ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྐོ་ནས་རྟེན་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་མི་འདའ་བའི་སེམས་ཅན་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྤྱོད་

ངེས་ཡོད། ལ་ལ་

དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ། ལ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་

ལྡན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཅན་ལ། མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འང་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་འབྱུང་ཞིང་བསྟུབ་ལ་བཟོད། དེ་དག་ཐ་མར་རྣམ་པ་གཉིས་མཆོག་ཕུན་སུམ་

@278A ཀཱཾ། །ཆོོགས་འབྱུར་གང་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཏེ་རྒྱས་པའི་རིགས་ལས་ཤེས། ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་སྒྲོས་ཕྱིར། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཞེ་བ་

ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་ཏེ་བྱེད་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱིར། རིགས་མཆོག་དེ་ནི་རྟ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་

གྱི་ཆོས་ལ་

མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང་། མཐར་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དགའ་བའི་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་ཆེན་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔག་བསམ་ཤིང་གི་རྩ་བ་བཟང་པ། །ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་གྲིབ་བསིལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གཞན་གྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བར་བྱེད་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་

ལྡན་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ལ། དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ། རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་

རང་བཞིན་

@278B གནས་རིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་གསར་དུ་བཅོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་

རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམས་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཡང་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་

མི་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉེས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་

བྱངས་སུ་འདོད་ལ། དེ་དང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་རྣམས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱཀ་དུ་ཡང་ཉི་སྣང་ལས། དེ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་

པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱུའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེན་རྟོག་གྱིས་ཡང་དག་པར་བློངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ངེས་ན། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་དང་འདི་ནི་འགྲིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བ་

@279A ཞེས། །བཞེད་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྣམས་བཏགས་པ་བར་གསུངས་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུད་བློ་མ་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་

བསྟན། རྒྱས་བཤད། ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྟོགས་སངས་སྒྲུའི་འགྲོ་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་

རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྐྱེང་པོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་སྐྱེང་པོའི་མདོ་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པ་

གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྣམ་བཞག་བཅུའི་སྒོ་ནས་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སྒོ་ནས་སྒྲིབ་པ་བྱོ་བྱང་བར་སྟུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ངོ་བོ་རྒྱུ་

@279B འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དང་། །གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། །རྟག་ཏུ་མི་འཇུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི། །དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།

མདོར་བསྡུན་དོན་དམ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་དགོངས་པས་དེ་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་ཡུལ། དེ་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ངོ་བོའི་དོན་དང་། །རྒྱུའི་དོན་དང་

འབྲས་བུའི་དོན་དང་། ལས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྡན་པའི་དོན་དང་། འཇུག་པའི་དོན་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། མི་འཇུར་བའི་དོན་དང་། དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་

ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་འདི་ནི་རྣམ་བཞག་བཅུའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོའི་དོན། རྒྱུའི། འབྲས་བུའི། ལས་ཀྱི། ལྡན་པའི་འཇུག་པའི། གནས་སྐབས་

ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་མི་འགྱུར་བའི། དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་རྣམས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ། རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཆུ་དག་བཞིན། རྟག་ཏུ་

རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་མེད། ཆོས་མོས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་འཛིན་སྙིང་རྗེ་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འཆད་བའི་ཕྱིར། དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་

@280A ཞེས། །བཞིན་ལ་སྤྲིད་པ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱིས་སེམས་རྒྱུད་སྤྲིད་པ་དང་འབྲལ་རྩང་དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབེན་ཆུའི་རང་བཞིན་ལ་སྣོག་མ། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཡའ་རྣམ་

མཁའ་རང་བཞིན་ལ་སྤྲིན། མ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱིས་སྣོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆུ། གཡའ་དང་བྲལ་བའི་གསེར། སྤྲིན་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་རྣ་པར་དག་པ་ཡོད་པ་བཞིན། དབུས་མཐའ་ལས།

ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྤྲིན་བྱ་སྤྲིན་བྱེད། ལྷན་པའི་དཔེ་དོན། སྤྲིན་བྱེད་དགུ་བསལ་ན་སྤྲིན་བྱ་དགུ་མངོན་དུ་

འབྱུར་ཚུལ་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན། སྤྲིན་བྱའི་དཔེ་དོན་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་འགྱུར་རུང་གི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་

པའི་སྙིང་

པོ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དཔེ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་སྤྱད་ནས་ནང་གནས་པ་དེ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་

གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལས་སངས་རྒྱས་པ་དང་ན་སྤྲང་རྩི་སྤྲང་མ་ལ། །སྤྱན་ལ་སྐྱེང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། ས་ལ་གཏེར་དང་མྱུག་སོགས་འབྲས་

ཆུང་དང་།

@280B གོས་རྙེལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་དང་ནི། །བྱང་མེད་ངན་མའི་ལྷོ་ན་མི་བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བར། །ཐོ་བྱང་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྐྱེལས་པ་

ཡིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་

གནས། །ཞེས་གསུངས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་སྦྲིབས་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་སྣང་འགྱུར་རུང་གི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་དཔེ་རྣམ་པ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། པད་མདོག་ངན་པའི་སྤུབས་ན་དེ་དང་བུལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤུལ་སྐུ་སྤྲུང་མ་ལ་དེ་དང་བུལ་བའི་སྤྲང་རྩི། སྤུན་ཟློག་གི་ནང་ན་དེ་དང་བུལ་བའི་འབྲུའི་སྙིང་པོ། །མི་གཙང་བ་

ཁྱུ་ཁྲག

ལྟ་བུའི་ནང་ན་དེ་དང་འབྲལ་དུ་རུང་བའི་གསེར། ས་འོག་ན་དེ་དང་འབྲལ་དུ་རུང་བའི་གཏེར། ཞ་སྨུ་སོགས་ཀྱི་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་ལ་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་འབྲུང་དུ་རུང་

བ། །གོས་རྟུལ་གྱི་ནང་

ན་དེ་དང་བུལ་བའི་རྒྱལ་བའི་སྐུ། བྱད་མེད་ངན་མའི་ལྟོ་བ་ན་མི་བདག་འཛིན་ལོས་བསྐྱེད་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་དུ་རུང་བའི་བུ་ཆུང་། ས་ལས་བཙོས་པའི་ལུགས་གོང་གི་ནང་ན་དེ་དང་བུལ་དུ

རྟང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་

གཟུགས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ལས་སྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དགུ་དང་དོན་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྱལ་རྟང་བཟོ་བྱེད་བར་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དབོས་པ་ཡོད་དེ།@281A ཞེས། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ངོ་བོཉིད་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་འགྲས་ལྟག་པར་འཕེལ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་མདོ་

ངན་པརྒྱའི་ཁོང་གནས་པ། །མཚན་སྟོང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །དེ་མེད་ལྟ་ཡི་མིག་ལྡན་མིས་མཐོང་ནས། །ཆུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྟུབས་ནས་འབྱིན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་

མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལའང་། །སངས་རྒྱས་སྤྲུན་གྱི་རང་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། །སྒྲིབ་མེད་ཕྱིན་མཐའི་སྐུར་གནས་སྣོང་རྗེ་ཡིས། །བདག་ཅག་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་མཛད། ཅེས་དང་། ཇི་

ལྟར་སྲོག་ཆགས་ཆོོགས་འཚོར་སྣང་རྩི་ནི། །སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་དེ་དོན་གཉེར་བ་ཡིས། །མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱི་དེ་དང་སྲོག་ཆགས་ཆོོགས། །ཀུན་ནས་བླལ་བར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན། །དེང་སྲོང་ཆེན་པོས་

ཀུན་མཁྱེན་སྤྱན་གྱིས་ནི། །རིགས་ཁམས་སྣང་རྩི་དང་འདྲ་དེ་གཟིགས་ནས། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་སྣང་མ་དང་འདྲ་བ། །བསྟན་ནས་རབ་ཏུ་སྟོང་བར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྤྱན་ལྟན་འབྱུའི་

སྐྱིང་པོ་ནི། །མི་རྟམས་ཀྱི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་མི་འགྱུར་བ། །ཟས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱན་གནས་དེ་འབྱིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། །དྲི་མ་

@281B དང་འབྲེས་རྒྱལ་བ་འང་ཇི་སྲིད་དུ། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་འབྲེས་ལས་མ་གྲོལ་བར། །དེ་སྲིད་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་གསུམ་དུ་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་ཆོ་མི་ཡི་

གསེར། །ལྷན་ལྷིན་རྩལ་བའི་གནས་སུ་སྟོང་

བྱུར་ལ། །མི་འཇིགས་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དེར་དེ་བཞིན། །ལོ་བརྒྱ་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ། །ལྷ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྡན་ལྷ་ཡི་དེར། །མཐོང་ནས་མི་ལ་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར། །རིན་ཆེན་མཆོག་འདི་སྦྱངས་

ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས། །སྐྱབ་པར་བྱ་བ་གྱིས་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པས་མི་གཙང་དང་འདྲ་བའི། །ཉོན་མོངས་སྤྱྀད་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ནི། །གཟེགས་ནས་ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་བྱའི་

ཕྱིར། །སྐྱེས་དགྲ་རྣམས་ལ་དམ་ཚོས་ཆུ་ཆར་འབེབས། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་ཕྱིམ་ནང་ས་འོག་ན། །མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་བྱུར་ལ། །མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེས་

ཀྱང་། །དེ་ལ་ང་

འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྨྲ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཆུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །ཇི་མེད་བཞག་དང་གསལ་མེད་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། །རྣམ་མང་རྒྱུན་

དུ་སྐྱེ་དགུ་

འདིས་སྐྱོང་དོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཞ་སྨྲ་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། །ཡོད་པའི་ས་བོན་སྐྱུ་གུ་འཇིག་མེད་ཅོས། །ས་རྩོས་ཆུ་སོགས་ལྟན་ལས་ལྷོན་ཤིང་གི། །རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་རིམ་

@282A ྱྱ། །ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར། །ས་ེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་སོགས་འབྲས་ཀྱི། །ལྷག་སྤྱད་ནང་ཆུང་ཚོས་ཁམས་དག་བ་ཡང་། དེ་བཞིན་དག་བ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། རིམ་ཀྱིས་

ཐུབ་པའི་རྒྱལ་བའི་དངོས་པོར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས། །གོས་རྩལ་དྲི་ངན་གྱིས་ནི་བཏུམས་གྱུར་པ། །ལམ་གནས་ལྟ་ཡི་མཐོང་ནས་བྱོལ་བྱའི་ཕྱིར། ལམ་

ནས་དོན་དེ་དེ་ལ་སྨྲ་བ་ལྟར། །ཐོགས་མེད་སྟུན་ལྟ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཏུམས་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་ཉིད། །དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟེགས་ནས་དེ་བཞིན་དེ། །ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་

ཐབས་སྟོན་མཛད། །ཅེས་དང་། ཇི་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་ངན་མགོན་མེད་འགའ། །མགོན་མེད་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་འགྱུར་ལ། །མངལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ནི་འཛོན་བྱེད་པས། །རང་

འོ་ན་

ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། །སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་ཁྱིམ་བཞིན་ཏེ། །མ་དག་སེམས་ཅན་མང་ལྟན་བྱད་མེད་བཞིན། །དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་བཅས་པ། །དེ་མེད་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་

མངལ་གནས་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ནང་གི་གསེར་ཞུན་གཟུགས་རྒྱས་པ། །ཞི་པ་ཕྱི་རོལ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར། །སྣང་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་སྒྲིབ་

@282B པ་སེལ་བྱེད་ལྟར། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི། །བློ་བྱར་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་གྱུར་ནས། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །སྒྲིབ་པ་ངག་ལས་སྤྱོད་མཛད་བྱང་ཆུབ་མཆོག།

ཅེས་སོགས་གསུངས་ལ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དག་བསལ་ན་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། པད་བྱང་བ། སྤྲུན་ཟློགས། མི་གཙང་བ། ས་ཆེན་པོ། །འབྲས་ཕུན། གོས་རྟུལ།

བྱད་མེད་ཀྱི་མངལ། ས་ལས་བཅོས་པའི་ལུགས་གོང་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ། སྤྲང་རྩི། འབྲུའི་སྐྱིང་པོ། །དེ་མ་མེད་པའི་གསེར་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་གཏེར། ཤིང་ལྕོན་པའི་སྡོང་པོ། །

རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ། །གསེར་ལས་བཅོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་འདྲ་རྣམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། པདྨ་སྤོག་ཆགས་བྱང་བ་དང་། སྤྲན་

པ་དང་ནི་མི་གཙང་ས། འབྲས་ཤུན་གོ་ས་རྩལ་བྱད་མེད་ཀྱི། །མངལ་དང་ས་ཡི་སྤྲུབས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་སྤྲང་རྩི་སྐྱིང་པོ་བཞིན། །གསེར་བཞིན་གཏེར་བཞིན་ལྕོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་སྐུ་དང་འཁོར་

ལོ་ཡི། །སྐྱེར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་དེ་ཉིད་དྲི་མ་དག་པོ་དང་བྲལ་བ་སྟོང་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

@283A ཞེས། །སྨྲོལ་སྐུ་དང་། སྒང་རྩེ་དང་། འབྲུའི་སྐྱིང་པོ་སོགས་དགུ །པན། བྱང་བ། སྒྲུབ་ཏེགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགུ་པོ་དང་བྲལ་བའི་དུས་སྦྱིད་པ་གང་ཞེག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ལྟར་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པ་གཉིས་ཀྱིས། གསལ་བར་གསུངས་པ་མངོན་འགྱུར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདི་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་

དུས་སྦྱིད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དག་མ་ལུས་པར་དག་པའི་དུས་སྦྱིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དེ་ལ་དགྱེ་ཚོད་དེ། དུག

གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གསུམ། །ཀུན་ལྡང་དྲག་པོ་གཅིག །མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས། །ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྤོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་བྱང་གྱང་པའི་སྒྲིབ་པ་

གཉིས། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བྱང་གྱང་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་དགུ་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། གཏོར་མས་བཞིན་དུ་པརྒྱ

དང་། བྱང་བ་དང་། སྣུན་ཝོགས་ལ་སོགས་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚགས་དང་སྡང་དང་རྩོངས་དང་དེའི། །ཀུན་ལྡང་བྱག་དང་བགེ་ཚགས་དང་། །མཐོང་སྤོམ་ལམ་

@283B སྡང་མ་དགེ་དང་། །དགེ་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །སྤྲིབ་པ་རྣམ་དགུ་པརྒྱ་ཡི། །སྣུབ་སོགས་དཔེས་ནི་རབ་བསྟན་ཏེ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྤྲུབ་ཀྱིས་ནི། །དབྱེ་བ་བྱེ་བ་མཐའ་ལས་འདས། །ཚགས་སོགས་ཉོན་

མོངས་དགུ་པོ་འདི། །མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །པརྒྱའི་སྟུབས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །དེའི་དགུ་དག་གིས་ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་སོགས་དང་། པརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དེའི་དགུ་དང་། འདོད་

ཚགས་ཀྱི་བགེ་ལ་ཉལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིབ་པ་དགུ་པོ་དེའི་དོན་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་པརྒྱ་འདམ་སྐྱེས་དེ། །མདུན་དུ་གྱུར་ན་ཡིད་དགའ་དང་། །ཕྱིས་ནས་དགའ་བ་

མེད་འགྱུར་བ། །འདོད་ཆགས་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྲོག་ཆགས་སྣང་མ་ནི། །ཤིན་ཏུ་འཁྲུག་ཏེ་མདུང་བཙེག་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་ན། །སྙིང་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བར་བྱེད། ।

ཇི་ལྟར་འབྲས་སོགས་སྙིང་པོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་སྤུན་པས་བསྒྲིགས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྙིང་པོའི་དོན་མཐོང་བ། །མ་རིག་སྐོ་ངའི་སྒྲབས་ཀྱིས་བསྒྲིགས། །ཇི་ལྟར་མི་གཙང་མི་མཐུན་པ། །དེ་བཞིན་ཆགས་དང་བཅས་

རྣམས་ཀྱི། །འདོད་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མི་གཙང་འདྲ། །ཇི་ལྟར་ནོར་ནི་བསྒྲིགས་པས་ན། །མི་ཤེས་གཏེར་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་ལ་རང་བྱུང་ཉིད། །མ་རིག་བག་ཆགས་

@284A ཞེས། །ས་ཡིས་བསྒྲིགས། །ཇི་ལྟར་སྐྱུག་སོགས་རིམ་སྐྱེ་བས། །ས་བོན་ཤུན་པ་གཅོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤང་རྣམ་ནི་རྒྱོག་པར་འགྱུར། །འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །འཇིགས་ཚོག་སྙིང་པོ་བཅོམ་

རྣམས་ཀྱིས། །སྒོམ་ལམ་ཡི་ཞེས་སྦྱང་བྱ་རྣམ། །གོོས་རྩལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །ས་བདུན་རྗེས་འབྲེལ་དྲི་མ་ནི། །མངལ་སྨྱབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྨྱབས་བྱལ་འདྲ་མི་རྟོགས་པའི། །ཡི་ཞེས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་

བཞིན། །ས་གསུམ་རྗེས་འབྲེལ་དྲི་མ་རྣམས། །ས་འདམ་གོོས་བཞིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟའི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དག། །པད་ལ་སོགས་དག་དང་མཚུངས། ཞེས་གསུངས།

དོན་བསྡུས་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་པད་དང་མཚུངས་ཏེ། །པད་གསར་པའི་དུས་སུ་ཡིད་དགའ་ཞིང་། །ཕྱིས་ནས་དགའ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་དགའ་བའང་དེ་བཞིན་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་

སྡང་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྦྱང་མ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། སྦྱང་མ་ནི་མདུང་རྩེག་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་ལྟར། ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཏི་མུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྨྲུན་ལྟོགས་

དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། འབྲལ་སྐིང་པོ་སྤྲན་ཡེགས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པ་ན། ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ། །ཞོ་ཞོ་སྐྱེ་བོ་བདེ་གཤེགས་སྐིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར། དུག

@284B གསུམ་བྱི་ཀྱན་ལྡང་དུག་པོ་ནི། མི་གཙང་བ་ཁུ་ཁྲག་ལྟ་བུ་དང་ཆོས་མཚུང་ཏེ། མི་གཙང་བ་ཁུ་ཁྲག་དེ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་མི་མཐུན་ཡང་ཆ་ཅན་འདོད་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱུར་དགོས་པ་ལྟར། ཀྱན་ལྡང་དུག་པོ་དེ་ཉིད། ཆགས་

བྱལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་། ཆགས་ཅན་འདོད་པ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ས་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། ས་ཆེན་པོ་དེས་གཏེར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པ་ལ་བསྒྲིབས་པ་བཞིན། འདིས་ཀྱང་བདེ་

གཤེགས་སྐིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྤྲངས་ནི་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་དང་མཚུངས་ཏེ། སྡུ་གུ་སོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པས་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་གཅོད་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་

བ་ན། འདི་རྣམས་ཀྱང་ལྷོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེག་དམན་གྱི་སྒོམ་སྦང་ནི་གོས་རྙུལ་དང་མཚུངས་ཏེ། སྦང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་བཅོམ་པའི་ལྷག་མར་ལུས་པའི་ཕྱིར། མ་

དག་པའི་སྦང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། མངལ་སྐྱབས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་མཚུངས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་མངལ་སྐྱབས་ཀྱི་དྲི་མ་ལྟ་བུ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་སྨིན་

གྱི་ལུས་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དག་སའི་སྦང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། ས་འདམ་གྱི་གོས་པའི་ལུགས་གོང་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱུན་མཐའི་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་

@285A ཞེས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཞོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚགས་སོགས་དྲི་མ་དགྱུ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། པདྨ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགྱུ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་

དག་པའི་དྲི་མ་འདི་ནི་ས་བདུན་

པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཅིག་ཐ་མའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྦང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དག་སའི་སྦང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རྒྱུན་མཐའི་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པའི་རྣམ་

གྲོལ་ལམ་གྱིས་

ས་བདུན་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྦང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྦངས་ཏེ། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཅིག་མ་ཐ་མས་དག་སའི་ངོས་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྦངས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོ་སྐྱེ་

ཡིན་ན་སྨིན་པ་དང་པོ་བཞི་

མ་དག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ཡིན་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་བྱི་སས་མ་དག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་སྨོན་པ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་བྱི་མཐོང་སྐོམ་ལམ་བྱི་ངོས་སྐལ་དུ་བྱང་བའི་སྨིན་པས་མ་

དག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་བྱི་སྨོན་པ་ཡིན་ན་མ་དག་པ་དང་དག་སའི་ངོས་སྐལ་བྱི་སྨིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་པས་ཁྱབ་པ་རྣམས་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱེ་འདི་དག་གིས་བྱིས་རྣམས་དང་། དབྱ་བཅོམ་སྨོན་དང་བྲོ་ལྡན་

རྣམས། རིམ་བཞིན་བཞི་དང་གཅིག་དང་ནི། གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་ཉིད། ཅས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། སློབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གསུངས་སོ། བཞི་

@285B པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་གསུམ་བྱིས་བསྟུས་ཕྱིར་ཁམས། སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཆོས་མཆུང་སོ། །འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་ཏེ། དེ་ནི་

དཔེ་གསུམ་གཅིག་དང་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཚོས་སྐུ་

རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་ཟིལ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྣ་ཚོགས་ཆུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འདས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན། །འདི་ལ་དཔེ་གཞན་མ་དམིགས་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ཁམས།།

འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཕྲ་མོ་ཟབ་མོའི་ཆུལ་བསྟན་ནི། །སྒྲིང་རྩི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཆུལ་བསྟན་ནི། །སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་སྐྱིང་བཞིན་ཤེས་བྱ། །རང་བཞིན་འགྲུང་བ་མེད་པ་དང་། །དགེ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། །དེ་

བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་གྱི་ནི། །གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོགས་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་བློངས་པ་མཆོག་ཉིད་དོ། །རིགས་འདི་གཉིས་ལས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོས་སྐུ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཇོས་པ་ནི། །རིན་ཆེན་སྐུ་འདྲར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །རང་

བཞིན་གྱིས་ནི་བྱས་མིན་དང་། །ཡོན་ཏན་རིན་

ཆེན་གཏེར་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་ཆེན་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་ལྡན་ཕྱིར། །རྩོགས་ལོངས་འཁོར་ལོ་བསྐྱེར་བཞིན། །གཟུགས་བརྙན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །སྤྲུལ་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་བསྡུ་ན་ཁམས་བདེ་གཤེགས་@286A ཞེས། །སྙིང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དུས་དགུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། །འདི་ནི་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གསུམ་གང་ཞེ་ན། །

འདི་བསྡུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཆོས་སྐུ་དེ་བཞིན་ཉིད། རིགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དང་། གཅིག་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་

པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་དང་། སྤྲང་རྩི་དང་། འབྲུའི་སྐྱེ་པོའི་དུས་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་གསེར་གྱི་དུས་གཅིག །གསུམ་པ་ལ་གཏེར་དང་། ཤིང་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དང་།

འཛོར་ལོར་བསྒྱུར་བ་དང་། གསེར་གྱི་དཔེ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཆོས་སྐུ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེན་ཏུ་དྲི་མ་

མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་སྐུ་དང་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ཆོས་སྐུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་བསྟན་པ་ཆོས་སྐུ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་

བསྟན་བྱའི་

གཅོ་བོར་བྱེད་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ། །ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་ཆོས་སྐྱེའི་དཔེ་དོན་སྟུང་བ་ནི། ཁམས་གཉིས་

འཇུག་པ་ལས་

@286B ཐོབ་པས་རྟོགས་པ་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་དེ་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་འདི་ལ་མཆོག་པར་ནུས་པའི་དཔེ་མ་དམིགས་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་པ་ཚེས་སྐྱེའི་དཔེ་དོན་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱ་མོ་སྟོང་ས་པ་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ནི་སྐང་སྒེའི་དཔེ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྟ་

ཚོགས་པར་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ནི་སྐུན་ཡོགས་དང་བཅས་པའི་འབྲའི་སྐེང་པོའི་དཔེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་རོ་གཅིག་པར་སྟོན་ཞིང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་

པས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མཐའ་དག་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་སྐུང་རྒྱ་མངར་བ་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྟ་ཚོགས་པ་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་སྐེང་པོའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབ་ཡོན་དང་

ལྡན་པས་ཤུན་པ་སྟ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་ནང་ན་འབྲའི་སྐེང་པོའི་དཔེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གསེར་གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་

དེ། འགྲུར་བ་མེད་ཅིང་དག་བའི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྐྲིབ་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་།

@287A ཞེས། །རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་རིགས་ཀྱིས་པོ་ནི་དཔེ་རྣམ་པ་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀཏིར་དང་འབྲས་བུའི་ཤེང་ཀྱིས་ཀྱི་དབེས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་འདི་ཀྱིས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རིགས་དང་པོས་སྐུ་ནི་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། རིགས་ཀྱིས་པ་ཡིས་སྐུ་ཕྱི་མ་ཀཟུགས་སྐུ་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་ཆོས་མཐུན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཇོས་པ་ནི།རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་འདྲ་བར་

ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་བྱས་པ་མིན་པ་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྡུར་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་ཤེས་

པར་བྱ་སྟེ། མཚན་དང་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ་

སྟེ་

ལོངས་སྤྱོད་མཚན་དཔེ་སོགས་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཁམས་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྨིན་དང་རྣི་ལམ་རྒྱུ་བཞིན་

དེ་དང་དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་སྟོང་པ་ཞེས། །གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །སངས་རྒྱས་སྣོང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་

ནི།

@287B དེ་པའི་སྣོང་པོའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོང་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྣུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཞུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟེས་པ་དང་། །ཡང་དག་མི་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྐུར། །བདག་ཆགས་ལྷག་པའི་སྐྱོན་ལྟ་གང་དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྣང་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་

གསུངས་ལ། དོན་ནི། སྡུར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐལ་བྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སེམས་ཞུམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་དམན་པ་རྣམས་ལ་བརྟས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་བདེན་སྟོང་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། བདེན་སྟོང་ལ་

སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་། བདག་ཚགས་ལྷག་པར་འབྱུར་བའི་སྐྱོན་ལྡ་སྣང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་རྒྱས་པར་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་རིགས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས།

རིགས་སད་པའི་རྟགས། རིགས་ནས་ཇི་ལྟར་འཁྲིད་པའི་ཚུལ། རིགས་སད་པའི་ཕན་ཡོན། རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས།རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དང་བརྒྱད། དང་པོ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་ཚུལ་གཞིན་དུ་

བྱས་པ་ལས་རིགས་སད་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསགས་སྡུང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་སད་པ་འདི་བསགས་སྡུང་སྡོན་དུ་སོང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།།

@288A ཞེས། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པ་ན། ལུས་ཀྱི་བསྡུ་ལྡང་བ་དང་། མིག་ནས་མ་ཆི་མ་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཁྲུད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་

རིགས་སད་པར་དཔོག །ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐོས་པ་ན་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཁྲུད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པར་དཔོག་སྟེ།

དེ་ལྟར་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཉན་ས་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། །ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེ་ཤེས་དང་། ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུ་ཤེས་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་

དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་སད་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམས་པ་ལ་བསམ་པ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ། ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་ལ་ཐེག

དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་འཞུགས་པར་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ། ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཞུགས་

པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་རྣམས་ནི་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉེ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་ལ་འཞུགས་ན་ཐེག

@288B ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པའི་སྡིག་ལྟུང་གིས་བཅོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཅོ་ཐོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་

འགྱུར་ཏེ། གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནད་པ་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་སྨན་རྣམས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལང་

གཤེགས་ལས། གང་ཞིག་གཞན་ལ་བཤད་པ་དེ། །གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་ནི་གཉེར་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་རབ་

ཏུ་སྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ནི་དཔལ་ལྡན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། རིགས་སད་པ་ཕན་ཡོན་ཁྱད་

པར་ཅན་དང་ལྡན་

ཏེ།། བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྩེ་ན་འགྲས་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ། སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་སྐྱིང་པོར་བྱེད་པ་དང་། ངན་སོང་ལས་སྐྱུར་དུ་ཐར་པ་སོགས་

ཀྱི་དགོས་པ་

ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་ནི། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དམ་པར་དམིགས་པ། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་ཐོས་

རང་རྒྱལ་བྱང་

@289A ᠬᠡᠪ᠃ ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠯ᠎ᠡᠴᠡᠭᠡᠯ᠎ᠦᠨ᠎ᠴᠣᠬᠣᠢ᠎ᠶᠢᠨ᠎ᠡᠬᠦᠨ᠎ᠳᠦ᠂ ᠲᠡᠭᠡᠨ᠎ᠦ᠎ᠳᠣᠣᠷᠠᠬᠢ᠎ᠶᠢᠨ᠎ᠡᠬᠦᠨ᠎ᠳᠦ᠂ ᠪᠠᠭᠠᠰᠤ᠎ᠶᠢᠨ᠎ᠡᠬᠦᠨ᠎ᠳᠦ᠂ ᠲᠡᠭᠡᠨ᠎ᠦ᠎ᠳᠣᠣᠷᠠᠬᠢ

ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཟློ་ལས། གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདི་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་

རང་བཞིན་གནས་རིགས། རང་རྒྱལ་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས། །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་གསུམ། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་

@289B རིགས་གང་ཞེག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འདིའི་ས་མཚམས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློབ་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ན་ཡོད། རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་

རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞེག །རང་རྒྱལ་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་དེའི་སློབ་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ན་ཡོད།

ཐེག་ཆེན་སྨོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞེག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣང་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། འདིའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་

ཡོད། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐོབ་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཞེག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣང་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ་དེ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣང་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག །གཉིར་པོའི་སྣང་པ། སྤྲོང་བའི་སྣང་པ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྨྱགས་པའི་སྣང་པ། ཤེས་རབ་སྣིང་རྗེར་བཅས་པའི་སྣང་པ། སྤྲོབ་མ་ཉན་རང་སོགས་དང་ཐུན་མོངས་

མ་ཡིན་པའི་སྣང་པ། གཞན་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་སྣང་པ། ཡེ་ཤེས་རྩོལ་ལ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྣམས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ས་མཚམས། བྱང་

@290A ཞེས། །སེམས་ཀྱི་སྤྲོར་ལམ་དོད་ནས་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། །དེ་ནས་རིགས་སད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བཞི་དང་བལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། ཉེས་དམིགས་བཞི་ནི། རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་བྲལ་བས་ངན་དང་། ཞེས་ཟཱཊ་པ་ལྟར་རོ། །བདུན་པ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དེ། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཡོད་དང་ཡོད་མིན་ཡོན་ཏན་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ནི་འཕགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་

པས་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། བྱང་ས་ལས། རིགས་དེ་ནི་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། བསྟན་དང་། ཉེ་བར་གནས་དང་། སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་།

གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་རྣོད་སྦྱངས་ནི། རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྤྲོད་ངེས་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་བཞེད་པ་སྐྱར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་བ་ཐོགས་མེད་

@290B ནས། སངས་རྒྱས་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྨིན་བྱོལ་ལ་བཀོད་ཟིན་པ་གང་ཞིག་དུ་འཚང་བ་ན་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་

རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་དབང་གིས་འཚང་བར་གནས་བའི་ཕྱིར། འདིར་རིགས་དངོས་སུ་ཟཁད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་སྡུར་ཀྱི་སྟོ་རོལ་དུ་

ཡང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་སད་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ཁྲབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ ཟཁད་པའི་

གོ་རིམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡང་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ལས། སེམས་

བསྒྲེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་རིགས་བཞད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་སྐབས་འདིར་རིགས་བཞད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སེམས་བསྒྲེད་པ་དང་། ཐར་པ་དང་། རིས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་

མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཁོ་ནར་རིགས་བཞད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བཞད་ཅེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་

ཡིན་ལ། འདི་ནི་དང་པོར་འབྱས@291A ཞེས། །བྱ་བཞད་ནས་རྒྱུ་ཕྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་བཞད་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐོད་

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། འོ་ན་ཐེག་དམན་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱར་ཐལ། དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྟེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་

ཚོགས་གྱི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དྲོད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་རྩེ་མོ་དང་། སྒྲུ་མའི་སྐྱེ་བུའི་གཟུགས་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་

དམིགས་

སོ། །ཞེས་བཟོད་པ་དང་། སྒྲུ་མའི་སྐྱེས་བུའི་ནང་སྡོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་ཆོས་མཆོག་དང་། དེ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཚོགས་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་མཐོང་ལམ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོགས་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སྒོམ་ལམ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་འཚང་

པའི་

@291B ཆོ་སྐུན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གཉེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་བསྒོལ་པའི་མེ་འབར་པ་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སྤོང་

བའི་སྒྲུབ་པ། དེ་ལ་དགྲ་བཅོ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྨྱུགས་པའི་སྒྲུབ་པ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ལ་

གནས་མེད་ཅིང་མི་

དམིགས་སོ། །ཞེས་ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེར་བཅས་པའི་སྐྱབ་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། གཟའ་དང་། སྐར་མ་དང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐྲོག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་

སྟོབ་པ་ཉན་རང་དང་མཐུན་མོངས་མིན་པའི་སྐྱབ་པ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོང་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གཞན་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ། དེ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྣམས་བསྟན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་

བ་ནི། གཞུང་འདི་རྣམས་ཡིན། འདིའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་

@292A ཀ།། །གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞེག། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྟོམས་པས་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་སྤྱངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་

སྐད་དུ་ཡང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༄ བྱམས་པའི་མཚན་བཅས་བྱམས་ཆོས་སྐྱབ་ནི། །བྱམས་པའི་

ཆོས་ལྟ་བྱམས་པའི་དགོངས་པ་བཞིན། །བྱམས་པའི་ཞབས་དྲུང་བྱམས་ཆོས་ཉན་ཕྱིར་བཤད། བྱམས་ཆེན་དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་བྱམས་བཞིན་ཤོག། ༄ དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

སྡུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོ་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོས་སྤོང་བྱ་སྤོང་ཚུལ། སྤངས་པའི་དོན། སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན། རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་བྱག །དང་

པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གང་ཞིག །རང་གི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་སྤང་བྱར་

དམིགས་པ་དེ། འདིར་བསྟན་གྱི་སྤང་བྱའི་མཚན་ཉིད། གཉེས་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་སྤང་གཉེན་གྱི་རབ་དབྱེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཆུང་ཟད་དབྱེ་ན།

@292B འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ། སྐོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཡང་སྒྲིབ་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པ། ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ། དམན་པའི་སྒྲིབ་པ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་པ། རྣམ་

སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ། འདོད་ཆེན་པའི་སྒྲིབ་པ། མུ་སྟེགས་པའི་སྒྲིབ་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། རང་བྱང་གི་སྒྲིབ་པ། ཁྲོ་པའི་སྒྲིབ་པ། ཉི་ཚེ་བའི་སྒྲིབ་པ། ལྷག་པའི་སྒྲིབ་པ། མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ། ལེན་པ་དང་སྦྱོང་བའི་སྒྲིབ་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་

མ་མཐུན་པོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱིབ་པ། ཚ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་མི་མཐུན་པོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱིབ་པ། ས་བཅུའི་མི་མཐུན་པོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱིབ་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་པོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱིབ་པ། ལྷག་མཐོང་གི་མི་མཐུན་པོགས་སུ

བྱུང་བའི་སྐྱིབ་པ། ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སྐྱིབ་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ། སྐྱེམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། །གཞོད་སེམས་དང་། གཉིད་རྒྱས་དང་། རྟོད་འཆྭོད་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། གནས་

ངན་ལེན་གྱི་སྐྱིབ་པ་དང་། ས་བཅུ་གཅིག་པོ་སོ་སོའི་མི་མཐུན་པོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་ཡོང་ལ། དང་པོ་གྱབ་སྟེ། རྒྱུད་བློ་མར། དག་གསལ་ལ་གཉེན་པོའི་པོགས་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་ཆགས་ཐོགས་དམན་གསུམ་གྱི་སྐྱིབ་པའི་དག་པས་ཡོན་ཏན་

དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ། གཉིས་པ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ། གསུམ་པ་དམན་པའི་ཞི་བདེས་ཐུགས་པོག་ཏེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས། ལམ་འགོག་པ་ནི་མི་མཐུན་པོགས་སྐྱོང་ཞིང་དད་དུ་ལེན་པའོ། །ཞི་སྡུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་

@293A ཞེས། །འོག་མ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། །མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། །ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན་དག་འགྲོ་དང་། །སྒྲ་མི་སྐྱན་སྒྲིབ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དང་པོ་ནི།

རང་གི་ཕ་མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚམས་མེད་ལྔ་དང་། དེ་དང་ཉེ་བའི་ལས་ལྔ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེར་སྤྲོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་བྱ། གསུམ་པ་ནི་དན་སོང་གསུམ་དང་

སྒྲ་མི་སྐྱན་ལྔ་བྱ། དེའི་འོག་མ་བཞི་བཞག་ཀུ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་བླ་ལས། འདོད་ཆེན་མྱ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དང་པོ་ནི།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ལྔག་པར་འཕེལ་བའི་རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་གི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་བྱ། གཉིས་པ་ནི། མྱ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལྔ་ལྔག་པར་འཕེལ་བའི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་བྱ། གསུམ་པ་ནི། འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་བྱ། བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་རང་དོན་འབའ་ཞིག་སྤྲོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་ལས། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བདག་ལྔ་དང་། །

འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྷོས་མེད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་སྔ་མ་ལྔ་བཞག་ཀུ་ཡོད་དེ། དབུ་མཐའ་ལས། ཁྲག་དང་ཉི་འཆོ་

ལྷག

@293B པ་དང་། །མཉམ་དང་ལེན་འཇུག་སྤྲོང་བ་ནི། །གཉིས་ཀྱི་སྣྲིབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྷ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་

ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཆགས་ཡུལ་དམན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དྲག་ཏུ་འཕེལ་བའི་སྣྲིབ་པ་ལྷ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཆགས་ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་སྒྲིབ་

བ་ལྷ་བུ། ལྔ་པ་ནི། སྐྱེ་རྒྱེའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་དུ་འཚོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། མི་གནས་པའི་རྒྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྣྲིབ་པ་ལྷ་བུ། སྣྲིབ་པ་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་། ཐེག་པ་

གཉིས་ཀྱི་

སྣྲིབ་པ་ཅི་རིགས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གསུམ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབུས་མཐར། ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །སྣྲིབ་པ་དག་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། ।

དེའི་དང་པོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་མི་མཁས་པའི་སྒྲིབ་པས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་བསྒྲིབས། ལེ་ལོས་ཡང་དག་སྤྲོང་བ་ལ་བསྒྲིབས། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གང་རུང་མཚང་བས་ཀྱང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། སེམས་དང་སྦྱོད་པའི་ཀྱང་ངེ་འཛིན་གང་རུང་མཚང་བས་ཀྱང་ངེ་འཛིན་ཉོས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ལ་སྒྲིབས། ཐར་

@294A ཞེས། །པ་ཚ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་སྐྱེད་དུ་མི་རུང་བས་རྣམ་བྱང་དབང་པོ་ལ་སྒྲིབས། དད་སོགས་ཉམས་ཆུང་བས་རྣམ་བྱང་གི་སྟོབས་ལ་བསྒྲིབས། ལྷ་བ་ངན་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་

ཉེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་བསྒྲིབས། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་པས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ལ་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐར། བཞི་ལ་མི་མཁས་ལེ་ལོ་དང་། །གཉིས་ཀྱི་

ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། །མི་སྐྱེད་པ་དང་ཉམས་ཆུང་དང་། །ལྷ་དང་གནས་ངན་ལེན་སྐྱོན་ཚགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཞར་ཕྱིན་བཅུའི་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་སུ་ལྟུང་པའི་སྒྲིབ་པས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ནོར་ཕྱུག་པོ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་བློས་མི་གཏོང་བར་འཛིར་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྣམས་

འཕེལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་གི་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པ་དང་། །ཆོ་ཅབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་

དང་། སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་དགེ་བ་དེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གཞན་ཆོས་ལ་རྟོགས་པར་འོངས་སྟོང་པར་བྱེད་པ་ལ། སེར་སྣ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་

@294B རིམས་པ་བཞིན་དུ་བར་དུ་བཅོད་ཅིང་བསྒྲིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐར། ཕུག་པོ་དང་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །འགྲིབ་དང་འཕེལ་

དང་འཇུག་པ་དང་། །གྲོལ་བར་བྱེད་དང་མི་ཟད་དང་། །དེག་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། །དེས་པར་བྱེད་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །འོངས་སུ་སྤྱོད་དང་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་བཞག་རྟུ་ཡོད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་བཅུའི་

ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དབུས་མཐའ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་

མིན་སྟིབ་པ་

བཅུ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གཉིས་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྟིབ་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གཅིག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་གྱི་ཡང་དག་དེ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་

@295A ཞེས། །དེའི་དོན་ནི། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་འཕེལ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྟིབ་པ་ལྔ་བྱའོ། །དེའི་འོག་མ་གསུམ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཐ་མར། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམ་འཇུག་གི །སྟིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་བྱོལ་ཏེ། ཞེས་དང་། མཇོད་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམས་བྱོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོམ་འཇུག་གི་སྟིབ་པ་ལ་རྣམ་པ་དྲུ་མ་ཡོད་དེ། དབུས་མཐར། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམ་ངག་རྣམས། །བརྟེད་དང་བྱིང་དང་རྟོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་ཕ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཞི་གནས་དང་ལྡན་མཐོང་དང་། ཉེར་བསྟོགས་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྣོམ་འཇུག །ཐོད་རྒལ་གྱི་སྣོམ་འཇུག་སོགས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྣོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་ལྟ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སྒྲིང་ལས། རྟོག་དང་འགྲོད་དང་གནོད་སེམས་རྣམས་པ་དང་། །གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་དག་བའི་ཚེར། །འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྐུན་ལེགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིད་རྣམས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟས་པ་དང་། རྟོག་འགྲོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་

@295B བསྟས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་གཅིག་ཕུང་པོ་གཉེད་བྱེད་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཕྱིར་ན་ལྟ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གཅིག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུ་མ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་གང་ཞེན། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཀུན་ཏུ་འགྱོ་བ་དང་། ཆོར་བའི་གནས་ངན་

ལེན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ལས་ཀྱི་སྐྱབ་

པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐྱབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སྐྱབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྟོག་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཟས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། འཁྲིག་པའི་

གནས་

ངན་ལེན་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ནད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྒ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། འཆི་བའི་གན་ངན་ལེན་དང་། ཡོངས་སུ་དལ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་།

གནས་ངན་ལེན་བརྟན་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་ཆེན་པོ་དང་_@296A ཞེས། །གནས་ངན་ལེན་འབྱིང་དང་། གནས་ངན་ལེན་ཆུང་ངུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་།

སྙོམས་འཇུག་གི་སྐྱབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་གནས་

ངན་ལེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡུང་གྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ནི་གཞན་ཏུ་ཡོད་དེ། ཚོགས་གསལ་དུས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་རྫོགས་ལྡུར་པས། །རབ་དགའ་ལ་

སོགས་བཅུ་གཅིག །རྫོངས་

གཉིས་གནས་ངན་ལེན་གཅིག་པ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ཐ་དད་ཡིན། །ཞེས་བསྟངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ས་འདི་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྩོངས་པ་དུ་མཆིས། གནས་ངན་ལེན་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་དུ་མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་བ། སྒྲུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཀུན་ཏུ་རྩོངས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་ཞེས་པ་

ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱ་བའི་ཚགས་པའི་ཀུན་ཏུ་རྩོངས་པ་དང་། ཐོགས་པ་ཀུན་ཏུ་རྩོངས་བ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། གསེར་

འོད་དམ་པ་ལས། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་མཚན་མ་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྩོངས་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་། ངན་སོང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་འཇིགས་པའི་རྩོངས་པ་དང་། རྩོངས་པ་འདི་གཉིས་

@296B ཀྱིས་ས་དང་པོ་ལ་བསྒྲིགས་སོ། །ལྷུང་བ་ཕྱ་མོ་འཁྲུལ་བ་ལ་རྟོངས་པ་དང་། ལས་དང་སྦྱོང་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་རྟོངས་པ་དང་། རྟོངས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་ལ་བསྒྲིགས་སོ། །མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་

པའི་རྟོངས་པ་དང་། གཟུངས་དམ་པའི་མཆོག་ཐོབ་པ་ལ་རྟོངས་པ་དང་། རྟོངས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ས་གསུམ་པ་ལ་བསྒྲིགས་སོ། །མཉམ་པར་གཞག་པའི་ངོའི་དགའ་བ་ལ་སྙོད་པའི་རྟོངས་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྙོད་

པའི་རྟོངས་པ་དང་། རྟོངས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ས་བཞི་བ་ལ་བསྒྲིགས་སོ། །འཁོར་བ་ལ་ནི་ཞིན་ཏུ་སྐྱོ་བའི་རྟོངས་པ་དང་། སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་གཞོལ་བའི་རྟོངས་པ་དང་། རྟོངས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ས་ལྔ་བ་ལ་བསྒྲིགས་

སོ།། །འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོངས་པ་དང་། མཚན་མ་སྨོམ་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོངས་པ་དང་། རྟོངས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ས་དྲུག་པ་ལ་བསྒྲིགས་སོ། །མཚན་མ་ཕྱ་མོ་

མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོངས་པ་

དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ས་བདུན་པ་ལ་བསྒྲིགས་སོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ཆེད་དུ་རྩོལ་བའི་རྟོག་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྟོག་

པ་དང་། རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བསྒྲིགས་སོ། །གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཚད་མེད་པར་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་རྟོག་པ་དང་། སྟོབ་

པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྟོག་པ་དང་།

@297A ྅། །རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ས་དགུ་བ་ལ་བསྒྲིགས་སོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྒྱུར་མ་ཐོབ་པའི་རྟོག་པ་དང་། དོན་དང་ལས་གསང་བ་ཕྱ་མོ་ལ་མཁས་

པར་མ་བྱུར་བའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་

པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ས་བཅུ་པ་ལ་བསྒྲིགས་སོ། །སྤྲུལ་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་གནས་ངན་ལེན་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་།

རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་ས་ལ་བསྒྲིབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྟུ་བ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཧཾས་ཅད་བསྟུ་ན་ཉོན་རྣོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟུ་སྟེ། གཅོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་

པ་དང་། གཅོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། གཉིས་སུ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་ཟད་ན་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་མར། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་

དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཟད་ན། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་དོ། །སྒྲིབ་

པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྡུས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྡུས་པའི་སྒྲིབ་པ་མདོར་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྣང་བྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྣང་བྱའི་རིགས་

@297B དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྒང་བྱའི་རིགས་གཉིས་སུ་བསྟས་ལ། དང་པོ་ཡང་ཉེར་བསྡོམས་ཀྱི་སྒང་བྱའི་རིགས་དང་། །དངོས་གཞིའི་སྒང་བྱའི་རིགས་གཉིས་སུ་བསྟུ། གཉིས་པ་འདི་ཡང་མཐོད་ལམ་གྱི་སྒང་

བྱའི་རིགས་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྒང་བྱའི་རིགས་གཉིས་སུ་བསྟུས་སོ། །བཞི་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ཞཱད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞཱད་པ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞཱད་པ། །འཇིག་

རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྒང་བྱ་ཞཱད་པ།

མཐོད་སྒང་ཞཱད་པ། །སྒོམ་སྒང་ཞཱད་པ་དང་ལྡ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་སྒངས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་

སྒྲིབ་པར་དམིགས་པ། རིགས་གནས་

སྒོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དོ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་བྱུང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུ་བསྡུ་བའི་

དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།

སྣོན་དང་སྤྲགས་ཀྱི་རྣས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་དུག་རྣམས་དུག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཉོན་མོངས་གང་ཞེན་

བྱངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་གཡེངས་དང་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཁམས་དང་། རིགས་དང་། སྲོང་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པར་ལྟའོ། །བྱངས་

@298A ཞེས། །གང་ཞེན། ཉོན་མོངས་པ་རྟག་གམ་བཅུའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྟག་གང་ཞེན། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ལྟ་བ་དང་རྟག། །དེ་དག་ཉིད་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ལྔའི་བྱ་

བྱག་གིས་བཅུར་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་གང་ཞེན། ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རགས་ཏུ་མ་ཞི་བར་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འབྱུང་

བ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ཀྱང་སྣང་བར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ལྟ་བུ་ལས། །ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པར་ལྟའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ཡང་དམིགས་པའོ། །མ་

རིག་པ་དང་ལྡན་ད་དང་། །ཐེ་ཚོམ་མ་གཏོགས་པར་འདོད་པ་ན་སྤྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ནི། གོང་མ་ལ་མི་དམིགས་སོ། །ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པས་ནི། །ས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འགོག

པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ། འདིའི་དམིགས་པ་འདི་དེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །གཞི་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལྟ་བ་དང་

@298B མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་པས་ནི་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ནི་ཁོང་ཁྲོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་ཁྲོ་དང་ཇི་ལྟ་བར་ཐེ་ཚོམ་དང་

ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ནི་ཁོང་

ཁྲོ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མ་འདྲེས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པའོ། །ལྟ་བ་ནི། ཁོང་

ཁོར་དང་ཉེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་། ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་མཚུངས་

པར་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་ནི། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་ལྷན་ནོ། །རྣུགས་པ་དང་། རྐོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་

ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་། ཆུ་བོ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ཉེ་བར་

@299A ལྔ། །ལེན་པ་དང་། འདུད་པ་དང་། སྨྲེ་པ་དང་། ཐ་བ་དང་། དྲི་མ་དང་། སྨིག་པ་དང་། ཟག་རྒྱུ་དང་། ལྷུ་ཡང་དང་། ཉེས་སྤྱོད་དང་། ཟག་པ་དང་། ཕོངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་

འདུ་བ་དང་། འཕྲོག་པ་དང་

འཐབ་པ་དང་། རིམ་ནད་དང་། ནག་སྤྱོད་དང་། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ཁག་གོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་འདོད་ཆགས་ནི། ཡུལ་དང་ལྡན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་

པའོ། །འདོད་ཆགས་ཇི་ལྟ་

བར་ཁོང་ཁྲོལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། ལྷ་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྷ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྷ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ལོག་བར་རྟོག་པའོ། །ལྷ་བ་མཆོག

ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལྷ་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་གཉེན་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ

ཐམས་ཅད་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་དེའི་རྒྱུ་དང་གཞིའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཡང་དེ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེད་པས་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །ཁམས

ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་གཏོགས་པར་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནོ། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་བཅང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་

@299B ལྡན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུ་བཏང་སྙོམས་ཉིད་དང་མཚུངས་

བར་ལྡན་ནོ། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་ཡིང་མི་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ནི་བ་དེ་

བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

དུ། འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་བཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་

འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་བདེ་

བ་དང་མི་བདེ་བ་དང་བཅང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། ཞེ་ཆོམ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཅང་

སྟོམས་དང་མཚུངས་བར་ལྡན་ནོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཅན་ཡིན་པས་གང་ན་ཚོར་བ་

@300A ཞེས། །གང་ཡོད་པ་དེ་དང་དེར་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །མ་རིག་པ་ལ་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །བཅང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུ་

ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བཅང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞེ་ན། ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་ནི་

འདོད་པའི་ཁམས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱུག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ཇི་ལྟ་བ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་མ་རིག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བཞི་དང་ལྡན་ནོ།

གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ཇི་ལྟ་བར་མ་རིག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ང་རྒྱལ་དང་། ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་

ཤེས་པའི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འཇུག་གོ །འདོད་པའི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བར་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་།

གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དངོས་པོ་ཐ་དག་ལ་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལྷག་མ་རིས་དང་སྦྱོང་བ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མངོན་པ་སྟེའི་གྲགས་

@300B ཚོང་ལྟར་བཤད་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་བཅུའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གང་ས་སོགས་དགུ་དང་། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྩ་ཉོན་བཅུ་འམ་དྲུག་ཡོད་དེ། །ལྟ་བ་ལྟར་ཕྱེ་བའམ། མ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་

དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་འབྱུང་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྒྱུད་དམིགས་ཡུལ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། དམིགས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་རང་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་པའི་གཞི་ཡང་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག

པ་ལྟ་བ་ཐ་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་གོང་མ་ལ་དམིགས་ཏེ། གོང་མ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་གཉེར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་སེམས་རྣམ་ནི་དགེ་བར་འགྱུར་ལ། གོང་སས་འདོད་པ་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་པས། ཁོང་ཁྲོ་མེ་སྐྱེ་ལ།

སྟ་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་ངར་འཛིན་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་ས་གོང་མ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀུན་བརྟགས་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་

པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འོག་ས་ལ་སྲེད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོན་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འགོག་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་དེ་དག་ལ།@301A ཞེས། །དངོས་སུ་མ་དམིགས་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བའི་རྟོག་པས་རྟགས་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ལ། དེས་དམིགས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཞེན་ཡུལ་གྱི་གཞི་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་ཡོད་དེ།

འཇིག་ལྟ། ང་རྒྱལ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་པོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ནི་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་

ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་ཡང་། ཉོན་མོངས་དེ་དག་དང་ང་རྒྱལ་དང་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཞེ་འབྲས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཁོངས་པར་མི་གྱུར་ཞིང་དེ་ལ་ལྟ་བའི་སྐྱོན་རྟོག་པར་

མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་དང་

མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཡིད་གཉིས་སུ་བྱུར་པ་དེས་སེམས་ཁེངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་

སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ཞིང་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེ་སྡང་གི་ཚར་གཅོག་རྣམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚར་གཅོག་རྣམས་དང་

མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། འཇོག་སྤངས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཚ་ཁྲལ་མེད་མི་དགེ་བའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་འཇོམས་ན་མི་དགེ་བར་

@301B འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དམྱ་རྩོད་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། སེམས་མི་གསལ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་འཕྲོ་བ་དང་། སྐྱོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་སེམས་མི་བསྙང་ན་ཉོན་

མོངས་སུ་འཐྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཆེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་། དུག་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ནི་ཀུན་བཏུས་ཀྱིས་རྟོ

བཤད་ཀུན་མཁྱེན་དང་མ་རིག་ཆེན་གྱིས་མཔོང་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལོག་ཞུགས་འཆད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་ལྡན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐོམ་སྦྱངས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་

པ་དང་། མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཡུལ་མི་སྡུག་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཀུན་

ནས་མནར་སེམས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་

པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཆུང་ངུ་བས་བདག་ཆེ་མཉམ་པ་དང་། ལྟ་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་བརྩང་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་སོ་ཅ་གསུམ་ཞེས་

བྱ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། གང་

ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་བཀུར་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། མཆོག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་ཚོ་

@302A ཞེས། །གཉེན་པོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ཡུལ་དང་ལྡ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་

ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་ཀུན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། སྤྱོད་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞི་འགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འགོག་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་

འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་འགོག་ལམ་ལ་སྐྲག་པའི་རྣམ་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་ལ། ཁོང་ཁྲོ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད། དེ་ན་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་

པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་དེ། འདོད་ཡོན་གྱིས་འཕོངས་པ་དང་ཁྲོད་ཁྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཚོར་བ་བདེ་པ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་དང་

ལྷན་ཏེ། འདོད་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་ལྷའི་འཁོར་ན་བདེ་བ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་ན་ཡིད་བདེ། གཉིས་ཀ་རྒྱུན་ཆད་པ་ན་བཏང་སྙོམས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་བདེ་བ། ཡིད་ཤེས་

འཁོར་དུ་ཡིད་བདེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་ལྷན་ཏེ། དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་ལ་ལྷར་ཕྱེ་བའི་ཡིད་བདེ་དང་མི་ལྷན་ཏེ།

@302B དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་བཏང་སྙོམ། ཁོ་ན་དང་ལྷན་ཏེ། ཚོར་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོ་ཚོར་བ་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལྷའི་

ཁོར་དུ་སྡུག་བསྔལ། ཡིད་ཀེས་འཁོར་དུ་ཡིད་མི་བདེ། དེ་གཉིས་འགགས་ན་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཡིད་བདེ་དང་མི་ལྡན་ཏེ། མི་དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་ཚོར་བ་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ།

འདོད་ཁམས་ན་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་བདེ་བ། གསུམ་པ་ན་བདེ་དབང་། བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་འདོགས་ཀྱི་ལྷ་དན་ཚོར་བ་གསུམ་དང་ལྡན་

ཏེ། ང་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བཀུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ཚོར་བ་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་དེ་གཉིས་འགགས་ན་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་པའི་ཚོར་

པ་གང་ཡོད་དང་ལྡན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་ཚོར་བ་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་ཏེ། འདོད་པ་ན་ཡིད་མི་བདེ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན། ཁམས་གོང་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ཚོར་བ་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་

ཀེ། འདེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་མ་འདེས་པའི་མ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཆོར་བ་བཀང་སྟེམས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཤུགས་མ་ཟད་པར་

@303A ཞེས། །འགག་པར་མི་བྱུར་བྱི་ཤུགས་ཟད་པས་འགག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་རྣམ་ཤེས་གང་ཡོད་པ་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་ཏེ། འདོད་པ་ན་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གཟུགས་ན་བཞི་གཟུང་

མེད་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་ཁོང་ཁྲོ་དང་མ་རིག་པ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མ་རིག་ཏ་ཁོ་ན་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་ནོ། །ང་རྒྱལ་སོགས་གསུམ་ནི་

ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ས་ཁོ་ནས་སྐྱེས་ཤིང་། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་སོགས་གསུམ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བ་དང་། རིང་

སོགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་རེ ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཡུལ་ཡིད་འོང་དང་། རིགས་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་

ལྷག་མ་མ་རིག་པ། ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་ནི་རིས་མ་ཆད་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། གཞི་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་འཆད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤྲ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་

པའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་ན་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དུ་བཞག་པ་ནི། སྐྲ་ཇི་

@303B བཞིན་པ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཉོན་སྤྲིབ་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བཞག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕངས་

ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲིབ་པར་དམིགས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རིགས་གནས་སྤྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བྱུང་བའི་བདེན་ཞེན་གྱི་ལས་སྤྱད་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྐོན་ནས། ཕུག་འཚལ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྱ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་འགྱུར་གྱི་ཚ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཚ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ །ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ । རྣམ་འཇོན་རྟོག་པ་དགུ । རྒྱ་འཇོན་

རྟོག་པ་དགུ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་དེ་རྣམས་སྦྱ་མ་སྦྱ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ཆུས་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཚ་ཞེས་བརྗོད་དེ། འདི་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་པ་ཁོ་

ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྣང་བྱ་ཚཊ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ལ་

@304A ཞེས། །བརྟེན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་ནུས་པའི་སྣང་བྱར་དམིགས་པ། གཉིས་པ་ལ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་ལ་སོགས་

པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། བཞི་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྣང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཞེག །རང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞོམ་བྱར་དམིགས་པ། ཀུན་བཏགས་

ཀྱི་བསྡུས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་བའི་ངན་སོང་བའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེར་སྡུ་བའི་དགོས་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་རྣམས་མཐོང་སྐད་ཡིན་ལ་སྐད་བྱ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་མཐོང་སྐད་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པར། དེའི་ཚེ་འདི་ཡིས་སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་སྡོམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཟད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སྐད་བྱ་ཀུན་བཏགས་མིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་ཁ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསླུར་བའི་གང་ཟག་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་། སྐད་བྱ་ཀུན་བཏགས་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་ཁ་བསླུར་བའི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་

རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གི་དེ་དང་དེར་བཏགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐད་བྱར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་བྱ་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ནི་

རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་

@304B ལ་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱས་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཀུན་བཏགས་དང་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་སྐང་སུ་བྱར་པའི་ཉོན་སྐྲོན་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྲོན་པ། དེ་གཉིས་ལས་དོན་

གཞན་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་སྤངས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གྱི་ཚ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་གཀྲས་ལས། རིས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཉོན་མོངས་པའི་རིས་གཉིས་ཡོད་དེ། མཐོང་

བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྒོམ་པས་སྤང་པར་བྱ་བའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤངས་བར་བྱ་བ་དག་ནི་བཅུའོ། །སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བའི་སྤང་བར་བྱ་ཇི་ལྟ་བར། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་

དང་། ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ནི་དགུའོ། །སྡུག་བསྔལ་

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་ཇི་ལྟ་བར་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མཐོང་བས་སྤང་པར་བྱ་བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཇི་ལྟ་བར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་

དག་མདོར་བསྡུ་ན། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་

འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཕྱི་

@305A ཞེས། །མ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པ་རྣམ་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣོག་པ་མངོན་གྱུར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། དེ་རྣམས་

ཀྱི་རང་འབྲས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣོག་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ། ས་བོན་དུ་བཞག་པ་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ཇི་ལྟ་ན། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན། མཐོང་

བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེག །ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཏགས་ཤེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྟ་བའི་གནས་དང་། ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་

ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དག་དང་། གང་ཡང་ལྟ་བས་ཀུན་ནས་སྐང་བའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་དང་། དན་སོང་གི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་

མཆེད་ཐམས་ཅད་ནི་མཐོང་

བའི་སྣང་བར་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་མཐོང་སྣང་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག

གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་སློབ་སྣང་ཚད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྣང་བྱ་ལྟན་སྐྱེས་གང་ཞེག། རང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་

@305B བྱེ་གཞོམ་བྱར་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐོམ་སྣང་སུ་བྱར་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མངོན་འབྱུང་དང་། ས་བོན་བྱེ་ཆ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་བརྒྱད་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས།

འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྐོམ་པས་སྣང་བར་བྱ་བ་ནི་བྱུག་སྟེ། འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག

པའོ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་ཁོང་

ཕྱོ་བ་མ་གཏོགས་པ་ལྟའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཇི་ལྟ་བུར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་མདོར་བསྡུ་ན་བཅུ་གཅིག་ནི་སྣོམ་པས་སྡུང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། འདོད་པར་

དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་རྩེའི་བར་ལ་ལྟ་ལྟར་དབྱེ་བས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་པོ་དག་ལ། ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་དོ། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ཆུས་པའོ། །གཉིས་པ་སྣོམ་སྡུངས་སུ་བྱར་པའི་ཤེས་སྨྲབ་ལ་དབྱེ་ན། སྣོམ་སྡུངས་རྟོག་པ་མངོན་འགྱུར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ས་བོན་ལ་རྟོག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པ་

ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ཆུས་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་འཆད་པ་ལ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡང་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སྤུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། སྡོང་

པའི་གཉེན་པོ་དང་། རྟེན་ཀྱི་གཉེན་@306A ཞེས། །པོ་དང་། ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ནི་གཉེན་པོ་སྨོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་སྣང་འབྱེད་པའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བའོ། །སྒོང་བའི་གཉེན་པོ་གང་

ཞེ་ན།ཞེས་བ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། །རྟེན་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚོང་མའི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཆོག་ལམ་པའི་ཐུགས་

རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པའི་བློ་ནི་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་འབྱེད་པའི་གཉེན་པོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་ལམ་བཞི། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི། སྒོང་བའི་

གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་

བརྒྱད་ནི་རྟེན་གཉེན་པོ། །མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡན་ཆད་ནི་ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། སྒོང་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་སྒོང་བ་དང་། ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། གང་

ཞིག་གང་ལས་སྤྲོང་བའོ། །ཇི་ལྟར་སྤྲོང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྲོང་བ་དང་། །གཉེན་པོ་རྣེད་པས་སོ་སོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་།

ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །ཡོངས་སུ་སྤྲོང་བ་གང་ཞེ་ན། འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པའོ། །གཉེན་པོ་རྣེད་པ་གང་ཞེ་ན། མ་སྐྱེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལམ་རྣེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་

@306B འདྲ་བས་སྤྲོང་ཞེ་ན། འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པས་སྤྲོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་

བྱེད་པའོ། །གང་ཞིག་གང་གིས་སྤྲོང་ཞེ་ན། འདས་པ་ནི་འགགས་པའི་ཕྱིར་མིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ནི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བ་ནི་ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་

པའི་གནས་ངན་ལན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྤོང་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་འགགས་པ་རྣམས་དྲུས་མཉམ་སྟེ། དཔེར་ན་སྣང་བ་འབྱུང་བ་

དང་སྡུན་པ་འགགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་སྤོང་ཚུལ་མཆོག་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རང་དུས་ན་འདས་པའི་མཐོང་སྤངས་

རྟོག་པ་རྣམས་ནི་བྱམ་པ་ཐོབས་བཅོམ་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་ཕྲད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རང་དུས་ན་མ་འོངས་པའི་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་རྣམས་མདུན་ནས་འཕྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་པ་མིན་ཏེ་

དེ་གཉིས་ཀྱང་ཕྲད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བ་རྣམས་མངོ་སྤྲོལ་གཡང་ལ་ལྷུང་བ་ལྟར་སྤོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་ཕྲད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུན་གཅོད་མེད་དུ་འབྱོགས་སུ་མི་རུང་

@307A ཞེས། །བདེ་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་སྡོམ་སྤོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་ས་བོན་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་

མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་ས་བོན་འགགས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྒོམ་པ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་

དུས་མཉམ། སྣང་བ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྒོམ་པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲྭ་མ་ཕྱ་མོ་

འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་འགག་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། རྒྱུན་མཐའི་གནས་སྐབས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་མེད་

ཀུང་སྤྲངས་པ་ནི་མིན་ཏེ། རྒྱུན་མ་ཚང་བས་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་སྤྲངས་པའི་སོ་སོར་རྟག་འགོག་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་སྐྱེ་འབྱུང་གྱིས་སྤྲང་བྱ་འགག་འབྱུང་སྤོང་སྟེ། སྤྲང་བ་སྐྱེ་འབྱུང་གྱིས་སྨན་པ་འགག་འབྱུང་

@307B སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྤྲང་བསྐྱེ་བཞིན་པྲི་དུས་དང་། སྨན་པ་འགག་བཞིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་འགག་འབྱུང་གྱི་སྤྲང་བྱ་འགག་འབྱུང་དངོས་སུ་སྤོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་བར་ཆད་

མེད་ལམ་སྐྱེ་པའི་ཚེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྲང་བྱ་ངེས་པར་འགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མའི་དལ་ཤར་པའི་ཚེ་དེའི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྨན་པ་འགག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མཐོང་

སྒངས་རྩོག་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ནང་འཁལ་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒང་བྱ་མེད་པ་དང་། ཡོད་

པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་བླངས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒང་བྱ་འགག་འགྱུར་སྲིད་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་

བའི་ཚེ། མཐོང་སྒངས་རྩོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒང་བྱ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་

དུས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་དུས་ན་དེའི་སྒང་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒང་བྱ་འགགས་

@308A ཞེས། །འགྲུར་སྤོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་འགགས་བཞིན་པའི་དུས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་འགྲུར་བྱེས་དེའི་ངོས་སྐལ་བྱི་སྐྱིབ་པ་

འགགས་འགྲུར་སྤོང་བར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་འགག་བཞིན་པ་སྤོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་

འགག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་ས་བོན་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་

ས་བོན་གྱི་སྡུར་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་འགག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་ས་བོན་འགག་པ་དྲུས་མཉོ་པར་བསྟན་

ཞིང་། ཐག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤངས་ཉོགས་པ་མེད་པར་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་སྤངས་ཉོགས་པའི་ས་བོན་སྤྱངས་སྐྱེ་མི་རྟུང་

གི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སོ་སོར་རྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་སྤངས་ཉོགས་པའི་ས་བོན་སྤྱངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། མདོར་བ་ན་གནས་

@308B ངན་ལེན་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་གནས་དེ་ནི་སྤྱངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། འདས་ལམ་གྱི་སྤྱངས་བྱའི་ས་བོན་སྤྱངས་པ་ནི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དང་། ཐག་པ་

གསུམ་གྱི་སྤྱངས་ཉོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་ངང་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབྱགས་ཕྱིན་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྷར་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ལ་དངོས་སུ་གཉེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དངོས་སུ་ཕྲད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་སུ་

གཉེད་བྱ་གཉེད་བྱེད་ལ་དངོས་སུ་ཕྲད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སུ་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ན་དངོས་སུ་ཕྲད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མའི་དལ་གྱིས་པད་ཚལ་དངོས་སུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཐའ་

ལ་གནས་པའི་སོས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཟག

པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་

@309A ཀཀ། །སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པས་སྤྲིན་པ་སངས་པར་ཐལ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྤྲིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་བར་

ཚད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་པས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ལམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས། ལམ་སྟ་མ་སྟ་མ་

ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིན་པ་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟ་མ་ལ་གནས་པའི་སྤྲིན་པ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉི་མའི་དལ་མངོན་པར་འཆར་བའི་ཚེ་སྣུན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་

མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། དེ་སྐྱས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག

པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱན་པོ་ཕྱིར་ཕྱུང་བ་དང་། སྐོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། །ཞུང་

@309B དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་བཤད་པ། གྲངས་ངེས་ཀྱི་མདོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་བཤད་པ།

ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་རྩེགས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་

ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་མདོ་ཟབ་མོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ། གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ང་ནི་རོ་རྒྱབ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། ང་ནི་རྟས་གོགས་ཏེ་གཏུགས་པ་ཡིན་གྱི་ངའི་བསྟེན་བཀུར་བ་འཚོལ་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་

དེ་ལྟར་སྨྲི་ལྟའོ། །མོའུ་དགའ་གྱི་བུ་ཁྲོད་སོང་ལ་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་གན་ནས་སྨན་ལོངས་ཤིག་དང་། བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་ལྟའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། གཞན་

@310A ཞེས། །སྐུ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་དག་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་སྡོད་པ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱི་ལྟའོ། །དེ་བའི་ཞབས་ལ་སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་རྒྱག་གོ་ཞེས་

གསུངས་པ་ཡང་། དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །རྒྱེས་བྱ་དམ་པ་མིན་པ་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་དེ་བའི་གཤད་མ་དང་། བཅུགས་ཅན་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་བ་དང་། དབྱ་བོར་བྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་

དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེའི་གྲོང་ལ་ཅན་དུ། ཇི་ལྟར་ལྟང་བཟད་སྐྱས་པ་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །ཟླ་

ཟེའི་བུ་མོ་བྱིགས་མས་ཤིང་གི་གཞུང་བུ་ལྟོ་བར་བཅིངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱི་ལྟོངས་སུ་དབྱར་གནས་

བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་རྟ་ཚག་གི་ནས་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། །དགེ་བ་དྲི་མེད་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་འོད་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བས་ཉན་ཐོས་རྣམས་བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་

@310B ལུང་བསྟན་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བར་བགྱི་ལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ། །ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས། བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།

རིགས་ལ་བརྟགས་ཏེ་ལུང་བརྟན་ཏོ་ཞེས་སོགས་དང་། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་དགའ་འོ། །ང་ནི་ཅོ རྒྱབ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བར་བགྱི་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་

ཀྱི་བྱ། ངས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་དོ་རྗེ་ལྟར་བསྟ་བ་ཡང་སྐུ་རྒྱ་བསྟེང་ན། གཞན་དག་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སྐམ་དུ་སེམས་པ་ལ། ཐུགས་བརྩེ་པས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་བླུན་

པོ་ཁ་ཅིག །དེ་པའི་སྐུ་ངོ་རྒྱབ་སྟེང་ཞེའོ། །ཞེས་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་ཡང་ཉམས་པར་བྱས་ལ། གཞན་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་

སྐད་གསུངས་སོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ང་ནི་རྒས་གོགས་ཏེ། གཏུགས་པ་ཡིན་གྱིས་ངའི་བསྟེན་བགྱར་བ་འཚོལ་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བགྱི་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཡང་། ངས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ངའི་ཉན་ཐོས་རྒོགས་ཏེ་གཏུགས་པ་གང་དག་གིས། ལུས་ལ་བསྟེན་བགྱར་བ་དགོས་པ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ།@311A ཞེས། །དག་དེ་བས་རྗེས་སུ་མ་གནང་ངོ་ཞེས་འཕོངས་བར་མི་བྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་བླུན་པོ་ཁ་ཅིག །དེ་པའི་སྐུ་ངོ་རྒྱབ་

སྐྱང་ཞེའོ། །ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་ཡང་ཉམས་པར་བྱས་ལ། གཞན་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །གསོལ་བ།

བཅོམ་ལྡན་འདས། མོད་འགའ་ཞིག་བྱ་ཁྱོད་སོང་ལ་སྣན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྣན་ལོངས་ཤིག་དང་གཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བ་ལྟ་བར་བཞིའ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཡང་དས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བསྟེ་བས་ངའི་ཉན་ཐོས་གང་དག་ལ་སྣན་དགོས་པ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་དེ་པས་རྗེས་སུ་མ་གནང་ངོ་ཞེས་འཕོངས་པར་མི་གྱུར་པར་བྱ་

པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་བླུན་པོ་ཁ་ཅིག །དེ་པའི་སྐུར་རྒྱབ་སྐྱང་ཞེའོ། །ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག

ནི་རང་ཡང་ཉམས་པར་བྱས་ལ། གཞན་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་པ་ནི། །སྡུ་སྟེགས་ཅན་སྨྱོད་པ་པ་དང་། ཀུན་

@311B ཏུ་ཆུ་བ་དག་དང་ལྡན་གཅིག་ཏུ་ཚོག་ཅིག་གིས་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བར་བགྱི་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཡང་། ངས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བོས་དེ་པ་ཉིད་ལ་

ཡང་དག་བོ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་དག་ཡོད་ན། བདག་ཅག་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སྣམ་དུ་སེམས་ཅན་དག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་མི་བླུན་པ་དེ་དག་དེ་པ་ལ་ཡང་དག་བོ་དང་། ཕྱིར་

ཆོལ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁོ་ནར་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འཕོར་ལོས་སྨྲས་བའི་ཚུལ་པོ་དག་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་། དག་བོ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་དག་མེད་ན་དེ་པ་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་པའི་ཞབས་ལྷོང་གི་ཚལ་བ་རྒྱག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བགྱི་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་པ་ལ་ནི་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྟོན་བྱས་པའི་ལས་དག་ཡོང་ན་གཞན་དག་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་རྒྱུ་དེ་

དང་རྒྱན་དེ་དང་གཞི་འེས་སྤྱིག་པའི་ལས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱུར་པའི་དོན་གྱི་དབང་དེ་གཟིགས་ནས་དེ་པ་ལ། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་བླུན་པོ་ཁ་ཅིག། དེ་བའི་སྐྱེ་རོ་

@312A ཞེས། །རྒྱབ་སྐྱེང་ཞེའོ། །ཞེས་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་ཡང་ཉམས་པར་བྱས་ལ། གཞན་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་སོ།།

གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མིན་པ་ལྟས་སྨྲིན་གྱིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས། དེ་པའི་གཤེད་མ་དང་། བཙུགས་ཅན་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་བ་དང་དབྱི་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བགྱི་

ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལྟས་སྨྲིན་ནི་མེད་པར་གྱུར་ན་དེ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡོང་པར་མི་མངོན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་གང་གི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་

དམ་པ་ལྟས་སྨྲིན་གྱིས་དེ་པ་ལ་རྟོད་པ་དང་། སྣང་པ་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་བ་དག་བསྟེན་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་རྒྱལ་པོའི་ཚོགས་གི་སྐྱེས་བུ་ལྟས་སྨྲིན་འདི་ལས་

དེ་པ་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱའོ་སྙམས་ནས་གློང་ཁྲེར་གྱི་དབུས་ནས་དེ་པ་ལ་གླང་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ནོར་སྐྱོང་རྣད་པ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེ་པས་བརྟུལ་ཞིང་རྣམ་པར་བརྟུལ་ནས་དུལ་བར་མཛད་དོ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་

ཆེས་དེ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་དུ་འཛོན་ཞིང་རྟུང་བྱུང་བར་མཛད་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ལྟར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་

@312B སུ་སོང་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལྟས་སྨིན་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །དེ་ལ་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་ནི་ཀྱེ་མ་ལྟས་སྨིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཤའ་མ་དང་། བཅུགས་ཅན་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཁོ་ནར་

འཛོན་པར་བྱེད་ཅེས་དང་། དེ་དག་ནི་གཞི་དེས་ལུས་ཞིག་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལྟས་སྨིན་ནི་ཆོག་ས་

ཤིན་ཏུ་བསགས་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ། རྒྱལ་བ་དུ་མ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་གཞོལ་བ། བྱང་ཆུབ་

ཆེན་པོ་ལ་འབབ་པ། བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལ་སྡང་བའི་སེམས་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནི་ལུས་ཞིག་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་རྣམས་

སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱམ་ཟའི་གྲོང་པ་ལ་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་ལྟུང་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བལྟ་

བར་བགྱི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཡང་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བལྟས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱི་བྱམ་ཟ་

@313A ཞེས། །དང་ཐྲིམ་བདག་རྣམས་བྱིན་གྱིས་རླབས་ན། དེ་ལྟར་བསོད་སྙོམ་མི་གཏེར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདུད་སྡིག་ཅན་གྱི་དེ་བའི་བསོད་

སྙོམས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པར་མི་

རྣས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམ་ཟའི་བྱའོ་བྲིགས་མས་ཤིང་གི་གཞོང་བུ་ལྟོ་བར་བཅིངས་ཏེ། དེ་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏགས་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བལྟ་

བར་བགྱི་ལགས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་པ་ལ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་པས་བྱམ་ཟེའི་བུ་མོ་དྲེགས་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གའི་སྣུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་འཕང་བར་ཡང་སྨྲོད་མདོ་

ཀྱི་དེ་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྟན་ཏེ། ངའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་པ་དག་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་སྐྱེ་བས་འགྱུར་བས་དེ་དག་འགྲོ་

པ་རྩམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་དེ་དག་སྐྱེ་པ་བཏབ་པ་ན་འདི་སྐད་དུ་དེ་པ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དེས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ན་ཉེས་པར་གྱུར་ན་བདག་ཅག་གི་གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ཞིར་མི་

མཉེས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེ་དག་གི་ཚོ་སྐྱུར་བ་དེ་ཟེལ་གྱི་གནང་ནས་ཚངས་པར་སྨྲོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་སྨྲོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉམས་པར་མི་གྱུར་བར་བྱ་བའི་ཞིར་རོ། །ཞེས་

དང་། གསོལ་བ།

@313B བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བ་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱི་ལྷོངས་སུ་དབྱངས་གནས་པ་ན་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་རྟ་ཚག་ཀྱི་ནས་དག་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་བསྡུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བགྱི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དས་བྱམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་དེ་དག་དེ་པ་སྤྱན་དྲངས་བར་མི་སེམས་པར་ཤེས་ཏེ། ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེར་དབྱངས་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་པ་དག་སྟོང་གི་

དག་འདུན་དང་བཅས་པས་རྒྱ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གང་དག་གི་ཚག་གསོལ་བའི་རྩ་ལྟ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་ཀུན་བྱས་པ་

ཤ་སྟག་ཡིན་

ཏེ། དེ་དག་སྟིག་པའི་ཁོག་པོའི་དབང་དུས་སོང་བའི་སྟིག་པའི་ལས་བྱས་པས་ལས་དེས་དེ་དག་དྲྭ་འཁོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་རྟ་ལྟ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ན་རྟ་ཅང་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་

འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཉི་མའི་སྐྱེང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བསམས་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། རྟ་ལྟ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མའི་སྐྱེང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག

པར་འཛོག་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་པས་དེ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་པའི་ཕྱིར། དེར་སྐྱེས་ཏེ་རྟ་ཅང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་རྟ་ལྟ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་ཚོར་བས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་

བྱུང་ཞིང་དེ་

@314A ཞེས། །དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་པ་རྟ་བས་ན་དེ་པ་རྟ་ལྟ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ལ་ཐུགས་བསྟེ་བའི་ཕྱིར་དབྱར་དེར་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་དཀོན་

མཆོག་རྟེགས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགོངས་གཞི་གཅོོད་བྱུང་པའི་མདོ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའི་

མཚན་ཉིད་

གཉིས་པ་ལ། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱུན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར་མཉམ་ཉིད་གསུམ་

ལ་དགོངས་ནས་ང་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །མཉམ་ཉིད་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་མཉྀ་

པ། ཚོས་སྐུ་བརྙེས་པར་མཉམ་པ། འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱུབ་ཏུ་སྤྱོད་པར་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་དང་ནི། །ཚོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་པས། །མཉམ་

@314B པ་ཉིད་དེ་སྐུ་ཚེ་དང་། །རིགས་དང་སྐུ་པོ་ངས་ཆོད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོངས་པའི་ངོ་བོར་དགེ་སྦྱོང་ལྷས་སྦྱིན་ཀྱི་བསྟབ་

ཚོགས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་

བཅས་པའི་སྐོ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཕུལ་བར་མཛད་པ་དང་། དགེ་སློང་ལེགས་པའི་དཀར་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐོ་དུ་མ་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ནམས་དེས་དོན་མིན་ཏེ།

དགེ་སློང་ལྷས་སྦྱིན་ནི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨྲས་པ་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་

ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་གཏབ་མ་ཐག་དེར་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། སྨྲེ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྨྲེ་པ་ལ་

སྣང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱབས་པ་བརྗོད་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགོས་པ་གཅོ་བོར་བྱུར་པའི་མདོ་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཞུགས་པ་ལ་

ལྷེམས་པོར་དགོངས་པ། མཚན་ཉིད་ལ་ལྷེམས་པོར་དགོངས་པ། གཉེན་པོ་ལ་ལྷེམས་པོར་དགོངས་པ། སྒྲུར་བ་ལ་ལྷེམས་པོར་དགོངས་པ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ལས། ཞུགས་པ་ལྷེམས་པོར་དགོངས་

@315A ཞེས། །པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་གཞན། །གཉེན་པོ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །སྒྲུར་པ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ མཚན་གཞི་

ནི་གོ་རིམས་བཞིན། ཁོན་མོངས་དང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་པ་འདྲལ་བ་དང་། །བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་འདི་རྣམས་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་

ལྷེམ་དགོངས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རྒྱུན་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་བརྟས་པ་དང་། །ལེ་ལོ་ཅུང་ཟད་མཆོག་འཛིན་དང་། །ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་དང་། །འགྲོད་དང་མ་དེས་ལྷོག་ པ་ནི། །སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམས་ཏེ། །དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་མཆོག་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། ཞུགས་པ་ལ་ལྷམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་དོན་བདེན་

གྱུབ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། མཚན་ཉིད་ལ་ལྷམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་

མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། གཉེན་པོ་ལྷམ་དགོངས་ལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར་གདམས་པའི་

མདོ་

@315B ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར། སངས་རྒྱས་གང་གའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དང་མཉམ་པར་བསྙེན་བཀུར་ན། བཟོད་ཐེག་ཆེན་

ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་རྩང་ཞེས་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་གི་ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར། སྐྱེ་པོ་མེད་ལ་སྐྱེ་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་རྣམ་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་པས་

ནི་རབ་ཏེན་མོངས་

བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཨ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ་

ཀྱི་མདོ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་གཉིས་སྐྱུར་བ་ལ་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོའི་མཚན་གཞིར་ཡང་བརྟུང་དོ། །ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པ་ནི། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཆུང་ཟད་མཆོག་འཛིན་

གྱི་གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ནི་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །ང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་ལ་ལའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་བ་སྤྲགས་པ་བརྗོད་པའི་

སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་ལ་ལའི་ཞིང་གིས་སྤྲགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། འགྲོད་པའི་གཉེན་

པོར་གང་དག[@316A] ཞེས། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་ཞེས་སྨོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །མི་ཤེས་པ་ལྷོག་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ།

སྣོང་པོ་མེད་ལ་སྣོང་པོ་ཤེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྣམ་གཡེང་གི་སྣོང་པོ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ། གཙང་བའི་རྟག་བདག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་

པ། ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལྡངས་པས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་བསྟན། ཞ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞེང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཟག་པ་དང་

བཅས་པའི་ལས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཆོག་འཇིག་གཉིས། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་དམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བསྟན་ནོ། །དགོངས་པ་ཅན་

གྱི་མདོ་དང་། ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་སྤྱིར་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་། གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་

འགལ་ཏེ། གང་

ཟག་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྒྲ་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལྷམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་

@316B དེས་ན་ལྷམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་རང་རང་གི་ཚིག་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྷོས་ཏེ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཁོ་ན་ཡིན། ལྷམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་ནི་མིན་ཏེ། རང་རང་གི་ཚིག་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྒྲ་

ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་བདེན་གྱུབ་ཀྱ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་།

དབུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་གང་ཞེག། རང་གི་བསྟན་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་དམིགས་པ། དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །དེ་ལྟར་

ཟུང་བའི་

མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཀུ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་ཟང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་གཞི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་

ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱར་ཤཱཀྱ་སེར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

བསྟན་

པར་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་གང་ཞེག། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་། སྟོང་པོ་

@317A ཉིད། །དང་བཅས་པའི་སྟན་ལྷོགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ། དང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་། སྟོང་ཙྪིའི་

དཔེས་བསྟན་པ་དེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཐྭོ་བློས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ངས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་།དུང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེན། མདོ་དེ་གང་དག་

ཀུན་རྫོབ་སྣུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་བའི་དོན་

ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་སྣུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་དང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ།

མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བཤད་དཀའ་བ་དང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི། ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་།

བདག་དང་། ཤེད་ཡས་སྐྱེས་དང་། ཤེད་བྱ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་པོ་སྐད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བཤད་པར་བྱ་བ། བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་དང་བའི་དོན་ཞེས་

བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྲོག་མེད་

@317B པ་དང་། གང་ཟག་མེ་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་སྟོན་པ། དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དེ་ལ་རྟོན་གྱི། དང་བའི་དོན་གྱི་

མདོ་སྡེ་དེ་ལ་མི་རྟོན་

པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་ལས་ངེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་

བསྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཚེས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར།

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ། །མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཞད་དོན་ཅན། །དང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དང་བྱ་ཞིང་། །སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་

གྱིས། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེས་པའི་དོན་ཡང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། །ཆོག་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཞད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་

དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱི་གང་དུ་ཡང་བགྲད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཐུར། ཕ་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྣང་རྟེ་རོ་ཅེག་པ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་

@318A ཞེས། །ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྣ་ཚོགས་སྣུབས་ནང་བཞིན་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་དང་དོན་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལས་

གཞན་དུ་བྱང་བའི་སྒོ་ནས་བཙལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ངས་དོན་ཡིན་ཏེ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ནི། བཀའ་ཐམས་ཅད་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་ཐལ། ཐེག་བསྡུས་ལས། དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གསུངས་ཐམས་ཅད་ཁོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། གང་དུ་སྨྲོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་སྟོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ནུས་ཤིང་། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྟ་བུ་ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་

པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་དགོངས་སུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་ཡོངས་རྫོགས་མིན་ཏེ། བྱམས་

@318B པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ་སྟེ། ཟུར་བའི་ཆོག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་སོགས་ལས་བདེན་པ་གཉིས་

བསྟན་བསྟན་པ་རྣམ་པ་དགུ། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་དཔྱོད་ངོར་རྒྱ་ཆེ་གང་ཞིག་འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྟྲགས་གྱུར་པ། །དེར་ནི་འདོད་ཆགས་བསལ་ཕྱིར་གསུངས་པས་ཞེ་སྡང་ཟད་པར་བྱེད་མི་གྱུར། །ཞེ་སྡང་བསལ་བར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་འགྱུར་མིན། །གང་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་སོགས་ཟད་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེས་ཀྱང་དྲི་མ་གཞན་མི་འཛོས་འདོམ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆེས་ཁྲབ་མིན་གསུངས་དེ་དག་དེ་དག་དོན་ཆེན་མིན། །གཉི་སྣག་ཟད་ཕྱིར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཇོམས། །ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཉི་སྣག་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་རྣོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆར་བཅོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདུས་བྱམས་མི་རྟག་པར་སྨྲོན་པའི་མདོ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། མ་ཁྲབ།

@319A ཞེས། །པར་ཐལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ལས་ལོག་སུ་བཙལ་དགོས་པའི་དོན་ཀྱི་དྲང་དོན་ཀྱི་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་

བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་རྣམས་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱད་བྱེད་པའི་མདོ་ལ།

ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཤེ་རབ་སྐྱེད་པོའི་མདོ་ཚོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་

གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་

མེད་སྒྲ་མེད་དྲི་མེད་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་

བལྟའོ། །ཞེས་

པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པའོ། །ཞེས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

@319B གཟུགས་མེད་སྒྲ་མེད་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པོའི་མདོ་འདིས་གཟུགས་སྒྲ་མེད་པར་མ་བསྟན་ཏེ། འདིའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་བསྟན་དུ་མི་རུང་

བའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་རྗེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ། གདུལ་བྱ་དེའི་ངོ་བོར་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་གསུངས་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ནི་གཞན་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ནི་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་སོགས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚོས་རྣོགས་པར་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐལ་པ་དང་འཚམ་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་སྤྱན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ༥ ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཉན་རང་གི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྤྱད་པ། དེ་ཉིད་གཞུང་ལ་སྦྱར་བ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་བློད་སྦྱི་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལས། འཕྲལ་བུའི་བློང་ཤེའི་བྱ་དང་། དགེ་སློང་ཤ་རིའི་བུ་དང་

 །མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ཤ་སྟག་གིས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འདམ་བུའི་ཚལ་ལམ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨས་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲ་རིའི་བུ་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན། དེས་ལས་གསོག་པའི་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་གང་ཡང་གསོག་པའི་འགྲིབ་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་

སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེས་ལས་གསོག་པའང་འགྲིབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམ་པའི་མདོ་ལས། ཀ་ཏ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་

འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྤྲགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་

བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་གདམ་པའི་མདོ་ལས། །གཟུགས་ནི་དབུ་བ་སྟོས་པ་འབྲ། །

ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་སྣུར་འབྲ། །འདུ་ཤེས་མིག་སྨྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་སོགས་དང་

@320B དགོན་མཆོག་རྩེགས་པའི་མདོ་ལས། འོང་སྲུངས་གང་དག་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །ཞེས་

དང་།

ཉེ་བར་འཚོར་བྱེད་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། །སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་ཕྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་བ་རྩེགས་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལ་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་

བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། རྩ་ཤེ་ལས། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམ་དག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དག་པར་མཛད།

ཅེས་སོགས་དང་། རྒྱུད་བླ། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་སྟེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་

དང་། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་རྟོགས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་

པར་མ་བྱུར་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས།@321A

།།ས།། །སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པས་ཀྱང་བྱུབ་སྟེ། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་

ལས་བདེ་སྟོང་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་ཤེས་རབ་བསོད་ནམས་ལྷག་པའི་སྐོ་ནས་ཁྱད་ཞུགས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་སྟོང་རྟོགས་

པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་མེད་ན་དེ་ལས་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་

དགོས་

པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་ཡོད་དེ། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་དམན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་

སེམས་ཆོགས་ལམ་པར་གྱུར་པའི་དབང་རྟུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱུགས་ཀྱི་ཤིང་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་

ཀྱི་སྟེ་

བཅས་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་སྒོམ་བྱའི་གཅོ་བོར་བྱེད་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྒོམ་བྱའི་གཅོ་བོར་བྱེད་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ལྟར་བྱས་

@321B པས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ན་འདིར་ཡང་ཐལ་

བ་ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག

པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲྭ་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་གང་ཞེག །དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་སྤྱིར་གནས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་བྱུར་པ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་

གྱི་གནས་སྐབས་

ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པའང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཅན་གསུམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲྭ་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་

པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟོད་པ་གཉིས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དོན་ཐོབ་ཀྱི་ལན་དང་། དངོས་བསྟན་གྱི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

@322A ཞེས། །གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། དྲྭ་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་སུ་བཞག་པ་ལ་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དྲྭ་བཅས་

སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲྭ་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་སྣུབ་པ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་ཏེ། སྐྱོམས་པ་ལས་འཕགས་རྒྱུད་

མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་དྲྭ་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྣུབ་པའི་རྟེན་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་གྱི་དངོས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ། །སྒྲུབ་པ་ཡིས་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཉི་སྣང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ༄ །བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དོན་

ནི། འདི་ལྟར། དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ལ། ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་

ཚེ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཇི་འདུམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལ། ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ཞོ་སྦྲང་རྩི་ལི་ཁ་ར་སོགས་

@322B ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེ། དེ་ལ་ཞོའི་བུམ་པ། སྦྲང་རྩིའི་བུམ་པ། ལི་ཁ་རའི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་འཇུག་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་བཞིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་

བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་།

ལྟ་དང་། ཉི་མ་དང་། བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བགྲོད་པའི་ཆ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་འདོགས་པ་བཞིན། གསུམ་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་མེད་པར་

ཐལ།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འདིར་ལྟ་བ་ལ་བལྟོས་པའི་དབང་པོའི་རིམས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ཡང་དབང་

པོའི་རིམས་པ་

ལ་བལྟོས་པའི། ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟེད་སྐྱར་དུ་དཔོག་པ་དང་། འབྲིང་དུ་དཔོག་པ་དང་། འབད་པ་ཆེན་པོས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞེག་ནས་

དཔོག་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཐེག་པ་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བདེ་སྟོང་རྟོགས་པའི་ལམ་མེད་དེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་དགོངས་པ་

སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་ཐྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་

@323A ཀྱི། །པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་ནུས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་ནུས་པ་དེ་དམན་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོག

པའི་ཐེག་དམན་མེད་དེ། བརྒྱད་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྤྲོ་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

མ་རྟོགས་

པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་འཕགས་

པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལ་དབང་པོ་སྟོན་པོ་དང་རྣལ་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་སྣམ་བརྒྱ་པ་

ལས།

འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་ཉ་ཕྱེ་བའི་སྣད་དུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱི་མའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི། བརྒྱད་

དོན་རྟོག

པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་རྩ་འགྲེལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་

ཀུན་

@323B མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་སྟོང་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། ཆེ་འོས་སེམས་སྐྱེད་སྤངས་

པའི་སྐྱེ་བོ་དག། གཞན་དོན་སེམས་དང་དེ་ཡི་ཐབས་རྣེད་དང་། །དགོངས་ཆེན་དོན་དང་དེ་ཉིད་མཆོག་མཐོང་བའི། །བདེ་བ་དེ་སྤངས་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞི་ན། མཁྱབ་སྟེ།

དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་བརྟགས་བདེན་པར་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱུན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་མེད་དེ། རང་བྱང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་མདོར་བསྡུ་ན། གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་

པའི་སྐྱིང་པོ་བལྟ་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲབས་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་ལྟ་ལྟག་པར་འཛེལ་བའི་སོ་སྐྱེ་དང་། ཕུང་སོགས་བདེན་གྱུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། སྟོང་ཉིད་བསྟན་

@324A ྱོ། །པའི་སྟོང་དུ་མི་རྟང་བའི་བྱང་སེམས་གསར་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པར། དེ་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་པའི་སྐྱིང་པོ་འདི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྷུང་

བ་རྣམས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག

ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྷུང་བ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བརྗོད་དེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་བརྟན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་ཉིད་

དུ་ཁས་

བླངས་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ལ་བརྗོད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་དེ་པའི་སྐྱེ་པོ་རྣག་ཏུ་སྐོམ་པར་བྱ་བ་ལས་

སྐར་དེ་རྣག་པའི་འདུས་ཤེས་སྤུ་སྐྲོམ་པ་ལས་ལོག་ནས་མི་རྣག་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྲོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། དེ་པའི་སྐྱེ་པོ་བདེ་བར་སྐྲོམ་པར་བྱ་བ་ལས་སྐར་དེ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྲོམ་པ་ལས་

ལོག་ནས་སྤྲུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྲོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

@324B སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དེ་པའི་སྐྱེ་པོ་ལས་ཉམས་པ་དག་ལ་བརྗོད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྡོད་བྱ་མི་རྟུང་བའི་གང་ཟག་བཞི་དམིགས་ཀྱིས་

གསལ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

རྒྱས་པར་ནི། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་ཞེན་ཏུ་བལྟས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་དང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་བདེན་སྟོང་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མདོར་

བསྡུ་ན་ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་དེ་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མདོར་བསྡུ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་

ཡང་དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་པའི་སྐྱེ་བོ་མིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་དེ་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་།

དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མ་རྟོགས་པའི་གང་

ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་མིག་ཕྱི་ནས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

@325A ཞེས། །རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོགས་ན་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོར་བསྡུ་ན་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་ནི་དེ་པའི་སྐྱེ་པོ་མཐོང་

བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་མེད་པར་མ་བསྟན་པ་ཐལ། དེས་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་

ཀྱི་མིག་ཕྱི་ནས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར་དེ་པའི་སྐྱེ་པོ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་པ་ལ་དད་པའི་སྤོ་ནས་གསུངས་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་དེ་པའི་སྐྱེ་པོ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དམུས་ལོང་གི་མིག་གི་

ཤེས་པས་ཉི་མའི་དལ་མ་རྟོགས་ཀྱང་གཞན་གྱི་བསྟན་པའི་ངག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དེས་ཉི་མའི་དལ་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དང་བྱང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་དགུའི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩོང་ཆེན་འདི། །ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་དྲི་མེད་རིགས་པ་ཡིས། །ཚད་མེད་དཔུང་ཆོགས་བཞི་ཡི་ལུགས་བཟུང་སྟེ། བྱུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་མ་འོངས་མངོན་སུམ་@325B གཟིགས། བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་བྱེད་ཅིང་། ལོག་ལྟའི་དབང་གྱུར་ཏོལ་ངན་ཐལ་བར་རྟློག །དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྨྲི་དོན་

དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བློ་ལ་བ་དོན་གཉིར་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་གསུང་ཚུལ་སྨྲིར་བསྟན་པ་དང་། འདིར་བསྟན་གྱི་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེན། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྨྲོད་པ་རྣམ་པར་སྨྲོད་པའི་དམིགས་པ་དང་། མཐས་པའི་

དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པའོ། །ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་

ཅན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་གང་ཞེ་ན། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་རྣས་དང་ལྡན་མཐོང་ལ་

དམིགས་

པའོ།། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་ཅན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་གནས་དང་ལྡན་མཐོང་ལ་དམིགས་པའོ། །དངོས་པོའི་མཐའ་གང་ཞེ་ན། གང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ@326A ཞེས། །ཡོད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའོ། །ཇི་སྙེད་པ་ཡོད་པ་ནི། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །ཇི་ལྟ་བ་ཡོད་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། རྣམ་

པ་བཅུ་བྱུག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་

དང་། སྟོང་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའོ། །དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་པ་གང་ཞེ་ན། གནས་འབྱུང་བའོ། །རྣམ་པ་བཅུ་བྱུག་གི་ནང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་ཞེ་ན། གཉིས་སོ། །སྟོན་

པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དུ་ཞེན་དུག་གོ། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དུ་ཞེན་བརྒྱད་དོ། །སྒོང་པ་རྣམ་པར་སྒོང་བའི་དམིགས་པ་གང་ཞེན། འདོད་ཆགས་ལ་སྒོང་པ་རྣམ་གྱིས་ནི་མི་སྡུག་པའོ།

ཞེ་སྡང་ལ་སྒོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱམས་པའོ། །གཉི་སྡུག་ལ་སྒོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྟེན་འདི་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུན་ཆོང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །ང་རྒྱལ་ལ་སྒོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་

བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དབུགས་འབྱུང་རྩབས་རྩེས་སུ་དྲན་པའོ། །མཁས་པའི་དམིགས་པ་གང་ཞེན། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་།

@326B སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མིན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །གནས་དང་གནས་མིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ལས་བལྟའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མིན་པ་ལ་མཁས་པས་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་རྣམས་ལས་

ཆོས་རྣམས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བྱེད་པ་དག། །མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པའོ། །རྒྱུ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་

ཡོངས་སུ་

བཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉས་དང་གཉས་མིན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ས་འོག་མ་རྣམས་ནི་རྟ་པ་ཉིད། ས་གོང་མ་རྣམས་ནི་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། འདི་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྒོམ་གྱིས་དང་པོ་ནི། འགྲེལ་

ཚན་ལས། གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གཉེས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་

@327A ཞེས། །ཡིན་བའི་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟར་བརྟེད་པར་བྱ། ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཕྱིར་དེ་ལྟ་ན་ནི་དག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཉན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་

དོན་གྱིས་འཕང་པ་ཡིན་ན། །དེ་བས་ན་མི་མཐུན་པ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་ས་མེད་པས། ཕྱོགས་གཅིག་པའི་དག་པ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྟར་ན་ཡང་རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དམིགས་པ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲིགས་པ་ངེ་རིམས་ཡི་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡི་དོན་ལ། སེམས་རྩོམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་འགའ་ཡ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟག @327B ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་བྱུབ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་

བྱུབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམ་པས་གཟུང་འཛིན་རྩ་བ་དང་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་

པར་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱོ་བ་མེད་པར་ཐལ། འཁྲུལ་སྣང་དང་རྣམ་རྟོག་གཉེན་དབང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར་བདེན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གྱུར་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆུ་དང་གསེར་དང་རྣམ་མཁའ་རྣམས། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡིན་ཡང་རྫུ་དང་གཡའ་ལ་སོགས་པས་རིམས་ཀྱི་དག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཏེ་

ཡང་གཉེན་པོས་རིམས་ཀྱི་ངག་པར་བྱེད་དོ་ཞེན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་དང་གཉེས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་པར་གྱུར་པ་གང་ཞེག །བདེན་གྱུར་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཉེན་པོས་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟུང་འཛིན་རྟོས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དེ་

@328A ཞེས། །སྣང་བ་ལྟར་གྱུར་པར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྫུན་པས་བདེན་གྱུར་ལ་འཁྲུལ་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཟུགས་འཛིན་རྟོས་ཐ་དད་

དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་སུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་བདེན་གྱུབ་ཀྱ་ཁས་བླངས་ན། སྐྱང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱེས་སུ་མི་རུང་བར་

ཁས་བླངས་དགོས་པས་བློ་བུར་རྣམ་དག་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཁོ་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། སྐུ་གཟུ་བདེན་སྟོང་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་

པའི་གཟིགས་དོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟར་ཁཊད་པའི་ཉེས་པ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐུ་གཟུ་བདེན་སྟོང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་

ཀྱང་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་དུ་ནི་བཀག་མེད་བསལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་རྣམས་དོན་དམ་ཡིན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་མིན་ཏེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

@328B འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་བཞིན་གཅོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། རིགས་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གཅོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡིན་པས་གཉེས་ཀ་ཡང་

གཉེས་ཀ་ཡིན་

པ་ལ་ནི་དགག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་བར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་བྱེད་བདེན་སྟོང་ཙམ་རང་བཞིན་

གནས་རིགས་

སྡུ་མི་རུང་ལ། དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་སྒོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་ཐེག་ཆེན་

སྐྱབ་པའི་སྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རང་གི་སྒོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་གཞན་ལྟགས་བཀག་པ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་

ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པས་སྒོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་

པ་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅུ་གཅིག་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་གསུམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱག་བ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཞི་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་

@329A ྄ཱྀཀ྅། །པོ་ནི། ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་རྣམ་སྨིན་དཀར་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དག་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག །རྣམ་སྨིན་སངས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། མི་དགེ་བའི་མཚན་

ཉིད། དེ་གཉིས་གང་རུང་ལུང་དུ་(SBTA)ན་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་བཏགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ཇི་ལྟར་དགེ་བ་ཡིན། དགེ་

བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེག །ཅེའི་ཕྱིར། དགེ་བར་བཏགས་ཤ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། སྨོང་བ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། སྐྱེགས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱོར་བ་དང་། མདུན་དུ་

བྱ་བ་དང་། ཕན་('DGO)ས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་པས་ཀུང་དགེ་བར་བལྟའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ཁམས་བཅུ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་

མཆེད་བཞིའི་

ཕྱོགས་དང་། བདག་ཆོས་དང་ལྡན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་གང་ཞེན་ན། དད་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གོ། །འབྲེལ་

བའི་དགེ་བ་གང་

ཞེ་ན།ཱ དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་གང་ཞེན་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དག་ཚགས་གང་ཡིན་པའོ། །སྣོང་བའི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེས་ཀུན་ནས་སྐྱངས་

@329B པའི་ལུས་དང་དག་ལས་སོ། །དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དག་བའི་ཆོས་འདི་དག་ཉིད་སྟོན་སྐྱེམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ངོ་བོའི་རྣམ་

པར་ཉིས་པ་མངོན་པར་གྱུ་(BPA)སྟེ། དེས་དེ་དག་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པ་འདོད་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའོ། །སྟོང་བའི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་།

ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དྲང་། གང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་སྐོམ་པའོ། །མདུན་དུ་བྱས་པས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་པའི། མཆོད་རྟེན་ནམ། གཟུགས་སུ་བྱས་པའི། རི་མོར་བྲིས་

པ་མདུན་དུ་བྱས་པའོ། ཆོས་སམ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་གྲྭགས་བ་མ་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་པའི་ལས་(BNYE)དཔའོ། །ཕན་འཛོགས་པའི་དགེ་བ་གང་ཞེན། གང་བསྡུད་བའི་དངོ་པོ་བཞི་དག་གི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་

འདོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་བ་གང་ཞེན། གང་སྨིན་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པ་འམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱང་བའི་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའམ། ཕྱུག་པོ་དང་

རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འམ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །གཞན་པའི་དགེ་བ་གང་ཞེན། གང་རྣམ་པར་བསྔོན་བྱིན་པའི་གཞན་པོ་དང་། སྨོང་བའི་གཞན་པོ་

@330A ཞེས། །དང་། གཞིའི་གཞན་པོ་དང་། ཐག་སྨིང་པའི་གཞན་པོ་དང་། རྣམ་པར་མཆོན་པའི་གཞན་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྨིག་པའི་གཞན་པོ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྨིག་པའི་གཞན་པོའོ། །

ཉེར་བར་ཞི་བའི་དགེ་བ་གང་ཞེན་ཙ། གང་འདོད་ཆགས་མཐའ་དང་སྦྱོང་བ་དང་། ཞེ་སྡང་མཐའ་དང་སྦྱོང་བ་དང་། གཉི་ལྷག་མཐའ་དག་སྦྱོང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྦྱོང་བ་དང་། འདུ་

ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་དང་། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །མཐུན་པའི་

དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པ། དེའི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོངས་མིན་པ་རྣམས་

སོ། ཇི་ལྟར་ན་མེ་དག་བ་ཡིན། མི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེག །ཅིའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བར་བཏགས་ཤེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། (RHJE)ས་སྡུ་འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱོང་བ་དང་། དོན་དམ་པ་

དང་། སྐྱེས་

འཐོབ་པ་དང་། སྤྲོར་བ་དང་། མདུན་དུ་བྱ་བ་འམ། གནོད་པ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། བར་དུ་གཅོད་པས་ཀྱང་མི་དགེ་བར་བལྟའོ། །ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་

@330B བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱོགས་དང་། བདག་ཚོས་མིན་པ་དང་ལྡན་པར། མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེ་བ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡིད་དང་མཚུངས་པའི་ལྡན་པ་དང་།

གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སློང་བའོ། །འབྲེལ་བའི་མི་

དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། །སྤྲོང་བའི་

མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེས་ཀུན་ནས་སྐྱངས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སོ། །དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །སྐྱབས་ཕོབ་པའི་མི་དགེ་བ་གང་ཞེན་ཞ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བ་སྟོམས་

པར་བྱས་པས་དེའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མངོན་པར་གྱུར་པས་ཏེ། དེས་མི་དགེ་བ་ཉིད་ལ། འདོད་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའོ། །སྡུག་བའི་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མིན་པ་ལ་བརྐྱེན་པ་དང་། དམ་

པའི་ཚོས་མིན་པ་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྐྱེན་ནས་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྡུད་པ་དང་། ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྡུད་པའོ། །མདུན་དུ་བྱ་བའི་མི་དགེ་བ་གང་@331A ཞེ། །ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷའི་རིགས་གང་ཡང་རུང་བ་བརྐྱེན་པ་ལ་མདུན་དུ་བྱས་ནས། འཆི་བ་སྡོན་དུ་བཏང་བ་འམ། ལྟ་བ་ངན་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་ལྟ་སྐྱེན་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་

པོ་ཆེ་བས་ཏེ་ནམས་མིན་པས་སྡུད་བ་དེར་མཆོད་པའི་ལས་སོགས་ལ་སྡུད་བའོ། །གཅོད་པར་བྱེད་པའི་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལོག་པར་བྱེད་པའོ།

ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྟེ། ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྟོང་བ་སྤྱད་པས་ངན་འགྲོའོ་བའི་འགྲོར་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འཕེན་པའི་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་འཛིན་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། གཉེན་པོའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་གང་ཡིན་པའོ། །བར་དུ་གཅོད་པའི་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བར་

ཚད་བྱེད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དག་གོ །ཇི་ལྟར་ན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེག། ཅིའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་བཏགས་ཤེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་

འབྲེལ་བ་དང་། སྨོང་བ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱོར་བ་དང་། མདུན་དུ་བྱ་བ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཉེ་བར་

@331B ཞེ་བ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པས་ཀུང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་བལྟའོ། ཁམས་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་ལ་ཆོས་དང་། ཆོས་མིན་པ་དང་

བྱལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་དང་། མཚུངས་བར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་

རིས་མཐུན་པ་དང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་སོ། །འབྲེལ་བའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། སྐང་བཞང་མིན་མི་སྡང་བཞང་མིན་པའི་སེམས་སུ་བྱུར་པའི་མིང་དང་།

ཚིག་དང་ཡི་གེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་སོ། །སྟོང་

བའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གང་ཀུན་ནས་སྐྱང་བའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སོ། །དོན་དམ་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་

གང་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མིན་པའི་འགོག་པའོ། །སྒྲིབ་བས་ཐོབ་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་

@332A ཞེས། །པར་སྨིན་པའོ། །སྤྲོང་བའི་ལུང་དུམ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། དགེ་བ་ཡང་མིན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོད་ལམ་དང་བཟོའི་གནས་སོ། མདུན་དུ་བྱ་བའི་

ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷའི་རིས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ། འཆི་བའམ་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་ལྟ་བསྟེན་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་བསོད་

ནམས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་ལ། བསོད་ནམས་མིན་པ་ཡང་མི་སྐྱེད་པར་ལྷ་རྣེན་འཛུགས་པའོ། །ཞན་འདོགས་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བན་དང་། བྲ་མི་དང་། ལས་བྱེད་པ་རྣམས་བྱ་དང་

ཆུང་མ་རྣམས་ལ་སྡང་བའང་མིན་དང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་བྱིན་པའོ། །ཉེ་བར་སྤྱོད་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་

སེམས་ཀྱིས་ལོང་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱད་པའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བཟོའི་གནས་ལ་གོམས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་ན་དེའི་ངོ་བོའི་ལུས་ཡོངས་སུ་

འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ།

དེས་སྡུར་བར་བཟོའི་གནས་དེ་དག་ལ་བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉེན་པོས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་སྨན་བསྟེན་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་

བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་

@332B ཞེ་ན།ཨ་བཟུགས་དང་། བཟུགས་མེད་པ་ན་སྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། ཞེ་གནས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། སྨྲ་བའི་སེམས་རང་ལྟོག་ཅིག་སྐྱེས་པའོ། །ཡང་བསྟན་པས་

ཀུང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་བལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདགས་པའི་ཕྱིར་

སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ན་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད། དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་དགེ་བ་ནི་མིན་ཏེ། དགེ་རྩ་ཆང་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དགེ་བར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་བ་ཡིན་པས་དགེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་དགེ་བར་མངོན་ལ། འཕོར་བ་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་ཡིན་

ཡང་། མི་དགེ་བ་མིན་ཏེ། གོང་ས་བསྡུས་པའི་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བསྟལ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་མི་དགེ་བར་བཤད། གཞན་རྣམས་ཕལ་ཆེར་མི་དགེ་བ་ཡི་

ཞིང་། ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཟཱཊ་པ་རྣམས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་གནས་སྐྱེས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཁོང་ཁྲོས་བཅོམ་ཟིན་པའི་དགེ་བ་རྣམ་སྨིན་ཕུང་ཟིན་པའི་དགེ་བ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་

@333A ཞེས། །ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་དགེ་བར་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོས་བཅོམ་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་བྱུང་ཟིན་པའི་མི་དགེ་བ་རྣམས་མི་དགེ་བར་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་

ཆད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཆོར་བ་བཏང་སྙོམས་སྐྱེ་འབྱུང་གྱི་ལས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་སྨིན་བྱུང་ཟིན་པ་དང་གཉེན་པོ་ཁོང་ཁྲོས་བཅོམ་པའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་

འབྱིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཞི་ཡཁད་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་འཕངས་ཤིང་ཐོགས་མེད་ནས་འཚོར་བར་འདྲིས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཉེ་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལྡན་བྱ། ཟག་མེད་གང་ཞེག །ཐོགས་

མེད་ནས་འཚོར་བར་འདྲིས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ལྡན་བྱ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་བདག་ལྡའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་

པ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ལྡན་བྱ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་བདག་ལྡའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལམ་བདེན་ལྡན་བྱ། རང་གི་

རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལམ་བདེན་ལྡན་བྱའོ། །རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐོག་བྱང་དྲྭ་བ་ལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྡན་བྱ། འཕགས་བཞིའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་

@333B རྟང་གི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་དམིགས་པ། ཐུན་མོངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་བཞི་ལྡུའོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རྟང་གི་རིགས་སུ་གནས་པའི་

ཡོན་ཏན་དུ་དམིགས་པ། ཐུན་མོངས་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟུས་པའི་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལྡུའོ། །སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟུས་པའི་སྟོབས་དེ་ལ་སྟོབས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་ལུས་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཚེས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དམིགས་པར་ཐལ། དེས་སྐྱོ་འདོར་

བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དམིགས་བར་ཐལ། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྣང་བར་ཐལ། དེས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན།᛫ ཐིག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། དེས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་སྒྲོ་འདོགས་དབྱད་པར་བྱས་པའི་གཞི་ཡིན་ན། དེས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་

བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་དོད་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐིག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་ དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

@334A ཞེས། །འདོད་ན། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད། གདམ་ངག་ཉན་ཐོས་བཞིན་གནས་རིགས་པ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་དགེ་བའི་ཚོས་མཐའ་ངག་ཉམས་སུ་བླངས་ཤིང་། སྟོག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤང་བར་བྱ་

བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པའི་སྐོར་ནས་སྐོར་བཀྲ་གྱི་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྤྲུབ་པའི་དམིད་

པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐོར་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྤྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་བཙུགཅིག་ཏུ། གང་ཟེས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲུབ་པ་བཙུགཅིག་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐོར་འདོགས་བཅད་པས་རྣམ་མཁྱེན་

སྡུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དང་པོར་ཕྱིར་དགེ་བ་ཞེས་སོགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སྨྲིར་རྟེན་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དེའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུ་

དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞེག །རྣམ་སྨིན་དཀར་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོག་གཅོད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དུ་

@334B བསྟན་པ་གང་ཞིག་རྣམ་སྨིན་སྨན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་སྐྱངས་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྦྱིག་གང་རུང་དུ་ལུང་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྱི་དོན་སྡུར་བཤད་པ་རྣམས་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་བློང་བར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྨྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། ས་མཚམས་

རྩོད་སྤངས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཏེ་ཞེག་ཆེན་སྨྲ་བ་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་གཞུང་དེའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞེག་ཆེན་སྨྲ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་སེམས་པ་ཆེན་པོ། །སྲོང་བ་ཆེན་པོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྲུང་པ་མཐར་ཐུག་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐར་

སྡུག་པའི་ཤེ་རབ་ལྡུའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ཡོད། སྤྱིར་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་སྣུབ་པའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་

ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་སྣུབ་པའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་སྣུབ་པའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དོན་མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེད་དུ་

@335A ཞེས། །བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས་དང་། འགྲེལ་བར། སངས་རྒྱས་སྤུ་གྲྭབ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། དངོས་སམ་ཡང་ན་རྒྱུད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྣུབ། །སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་ཐོག་བྱ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིར་བྱུག་བསྡུ་དངོས་བཞིའི་སྐོར་ནས་རང་གཞན་མཐའ་

དག་གི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པས་ན། གཞན་དོན་ནི་ཐག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་སྒྲུབ་ཡོད་ཀྱི་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་

ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་པས་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་མཐའ་དབྱེད་སོགས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་

དོན་ཐོག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་མཐའ་དག་གཙོ་བོར་

@335B བྱེད་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་འདི་རྣམས་ཐེག་ཆེན་སྨྲས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་

པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྨྲས་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྨྲས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་

གྱི་ལམ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེས་ཟེར། ཉན་ཐོས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་མཁྱེན་པ་ཉན་ཐོས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་

ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་དེ་བྱང་སེམས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཐེག

ཆེན་སྤྱན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དང་@336A ཞེས། །རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། ཐེག་དམན་དབྱ་བཅོམ་པའི་མཁྱེན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་

ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་མི། །འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་བསྟན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་རྒྱུར་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་སྐྱེ་རིམས་བཞིན་ཁས་ལྡངས་སོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན།

རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁྱོད་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན།

@336B བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དང་རྒྱུད་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཅོས་ཅན། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པར་ཐལ། ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་དང་བོང་བ་སོགས་ལ་ཚོར་བ་མེད་

པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤིང་མེས་བསྲེགས་པ་དང་། མཚོན་གྱིས་བཅད་པ་ན་ཤིང་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཚོགས་འབྱུང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་ན། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་

གྱུར་པའི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚོར་བ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་

ཕྱིར། རྟགས་ཁས་མི། །དེས་ན། རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། དེ་རྗེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། དེ་རྗེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གསུམ་ལ་རིམས་ཀྱིས་འཇུག་

པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུད་

ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཕན་ཚུན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ཕན་ཚུན་ལ་འཕོ་བར་མི་རྣུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་འཕོ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

@337A ཞེས། །འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་རིམས་ཀྱིས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་རིམས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་རྫ་བར་ཁྱབ་

སྟེ། བྱམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཉེར་སྤངས་ཀྱིས་མྱོང་བ་དང་། ཉེར་སྤངས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོར་བ་བྱམས་པས་མྱོང་བ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པར། བྱམས་པ་ཉེར་སྤངས་

ལ་བརྟེན་ཚོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་རྟོགས་མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་བ། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་རྟོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་

ཕྱད་པ་དང་། བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་གང་ཞེག། །བདེ་འགྲོའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གིས་སྟུག་བསྔལ་རྒྱོང་བ་ཡང་སྲིད་ལ། ངན་འགྲོའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་

བདེ་འགྲོའི་བདེཐས་རྒྱོང་བ་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལ་འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཉམས་སུ་སྟང་བར་བྱ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྐྱོན་པ་ལ་གཞུང་

འདི་གསུངས། ཆེན་པོ་གསུམ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་

@337B པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྨྲི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་རྣོད་པ་སྣང་བས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་

དོན་གཉིས་སུ་ཕྱན་ཆོག་སྟུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེན་པོ་གསུམ་ལྡན་གྱི་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་དམིགས་པ། ཐེག་ཆེན་སྟུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གནས་རྩོམ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ་བདག་ཉིད། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་

ཀྱི་སྟུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །རྒག་ཏུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་བཟོད་པ་ཆེ། །དོན་ཆེན་ཡང་དག་སྟུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། གནས་པ་ཆེ་བ། རྩོན་པ་ཆེ་བ། འབྲས་བུ་

འབྱུང་བ་ཆེ་བ། རྒག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཆེ་བ། བཟོད་པ་ཆེ་བ། དོན་ཆེན་ཡང་དག་པར་སྟུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བློད་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བློད་སྟེ། རང་གཞན་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་

རྩོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བློད་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བློད་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉེ་བར་བསྟུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་བློད་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་སྟུག་བསྔལ་མཐའ་དག་དང་དུ་ལེན་པའི་

ཕྱིར། དྲུག་པ་གླུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་བ་སེལ་བ་དང་། ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ངེས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཁྱད་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་ཆུན་

@338A ཞེས། །ལས། བདག་དང་གཞན་དུ་སྣང་པའི་སེམས་ཉིད་དམ། བདག་པས་གཞན་ཅེས་སྨྲག་པ་རྣེད་ནས་ནི། དེ་ལྟར་བདག་པས་གཞན་དོན་མཆོག་ཏུ་ཤེས། རང་གི་དོན་གང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་

མཚམས་སྦྱར་གྱི་འགྲེལ་པར། །རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་གཅོ་བོར་སྒྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་

ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། མདོ་སྡེ་ཆུན་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱིང་རྡེའི་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱང་བ་མི་ཟད་རབ་བྱེད་པ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྡུག་པའི་ལས་ཀྱི་གཞན་སྟེ་ལ། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་

མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གཞན་དོན་དུ་མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རང་གི་མྱོང་བར་བྱེད་དེ། གང་ཟག་གཞན་ལ་ཞིན་ཏུ་སྡང་བའི་དབྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་

མནར་མེད་ཀྱི་མི་ལ་བསྲེག་པར་མི་རུས་པས་སོ། །ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅུང་ཟད་རྟོང་ཐའི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས། སྒྲུབ་པ་འདི་ཡིས་སྲིད་དང་འབྲེ་བ་ཀུན། །ཟིལ་གྱི་གནོན་འབྲེ་ཞི་

བ་མཆོག་དང་ལྡན། །ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕེལ། །བྱམས་པའི་བསམ་པས་རྟག་ཏུ་འབྲེ་བ་བསྟུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་ལ། ཕྱོགས་ཙམ་མཆོད་པ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོའི་སྐྱོན་

@338B བསོ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ། སྡུར་བ་ལགལ་ལེན་རྒྱ་ཆེ་བ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་ཕ། ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་དང་བཞི། སྒྲས་བརྗོད་ཚུལ་ཀྱི་

སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ། སྒོང་བ་བྱེད་བཀའ་གི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཅོ་བོར་ཕྱིན་

བྱག་ཉམས་ལེན་གྱི་ལྟོག་ཅ་ནས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་སྤྲིར་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྒེན་བྱེད་པའི་ལྟོག་ཅ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོ་སྒྲུབ་དང་ཆོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྐབས་དང་པོའི་གཞུང་རྣམས་དང་།

སྐབས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིན་བྱག་ཉམས་ལེན་གྱི་ལྟོག་ཅ་ནས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒོང་བཞིའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་སྒོང་བ་བྱེ་བྱག་གི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གཅོ་བོར་ཕྱིན་བྱག

ཉམས་ལེན་གྱི་ལྟོག་ཅ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་པར། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །སྒྲིན་སོགས་སྒྲོད་ཡུལ་བཅོན་འགྲུས་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་བར། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ནི། །དེ་དག

ཨན་ཆུན་བསྡུས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དྲུག་པར། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། བདུན་པར། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། ཟག་མེད་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

@339A ཞེས། །དེས་ན་མཉེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲབ་པ་དང་སྙོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་བ་མིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་མཉེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞེག། དེ་སྙོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲབ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེག། །གཅོ་བོར་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་

ཀྱིས་བསྟན་པར་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། གཅོ་བོར་ཕྱིན་དྲུག་ཉམ་ལེན་གྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞེག། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྙོར་

བཞིའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བསླབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ལྟོག་ཅ་

ནས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྤྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉ་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་ཁྱབ་སྟེ། མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྤྱད་པ་གཅོ་བོར་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ལྟེག

ཆ་ནས་དངོས་སུ་མ་བསྟན། སྟོང་ཉ་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱད་པ་གཅོ་བོར་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལན་གྱི་ལྟོག་ཆ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཟུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་

@339B མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་གཉིས་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་པར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐབས་གཉིས་པའི་གཞུང་གིས་གཞི་

ཤེས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་མ་བསྟན། ལམ་ཤེས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྒྱང་གཅིག་ཁས་བླངས་སོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་བཞི་པའི་གཞུང་

གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། རྣམ་རྟོགས་སྤྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བསྟན་པར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐབས་བཞི་པའི་གཞུང་གིས་རྣམ་རྟོགས་སྤྲོར་བ་བསྟན་པའི་གཙོ་བོར་བྱས་

ནས་བསྟན་ལམ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ། རྒྱང་གཅིག་ཁས་བླངས་སོ། སྤྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྔར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་

སྤྲུབ་པ་མཉམ་པ་ཡུལ་གྱི་སྤྲུབ་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་ལག་ལེན་གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་སྤྲུབ་པ་སྤྲོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྤྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་དོན་མཉམ་གསུམ་བསྟན་ལ་འབེབས་

ཀུང་སྒྲིན་སོགས་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་བཞེས་སྒྲིན་སོགས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་སོགས་བསམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བས་མ་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་མེད་པའི་

@340A ཞེས། །ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐོས་བསོམ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོས་བསམ་གྲྭས་གཅོ་བོར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་བསྟོམ་བས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀུང་རྣམ་བཤད་སྣིང་པོའི་རྒྱུན་དུ་གོ་སླར་གསུངས་པས་དེར་བལྟའོ་

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་སྣང་པར་བྱེད་ཅེང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་

བྱེད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྣུབ་པ་དང་། སྟོང་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྣུབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་

བཞི་ཡོད་དེ། དེའི་སྐོ་ནས། གོ་སྣུབ། འཇུག་སྣུབ། ཆོགས་སྣུབ། དེས་འབྱུང་གི་སྣུབ་པ་རྣམ་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སོ་སོར་སྨིན་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྣུབ་པའི་ཏེན་

ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣུབ་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གཙོ་བོར་

@340B འབད་དགོས་སོ། །ཞེས་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་མ་འབད་ན་བསམ་པ་བཟང་བ་ཙམ་དུ་

ཟད་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྟོང་ལམ་སོགས་དང་། གོ་སྐྱབ་སོགས་སྟོང་ཉ་གསུངས་པ་ནི། མཚན་གཞི་བཟློང་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཟིག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སོ་

སོར་སྣོན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྣོ་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་གསུང་ཚུལ། དགོས་བའི་བར་བསྟན་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད།

ཞར་ལ་བསྟུབའི་དངོས་པོ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྡོམ་ནི། ཞེས་འགྲེལ་པར་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྗེས་སུ་རུ་བར། གྲངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གོ་རིམས་དང་། །དེས་པའི་ཚིག་དང་སྦྲོམས་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་། །དེ་དག་རབ་དབྱེ་བསྟུ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཡོན་ཏན་ཚན་རྣམ་དེས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་དང་པོ་གྲངས་འཆད་པ་ནི། །མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཞ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཕེར་རྩོམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། །རྒྱ་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྱོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ@341A ྱེས། །ལོག་པའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྤྱིན་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །བཟོད་

པས་ནི་འཕེར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བསྟན་པས་ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་ལ་བར་འཇུར་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བརྩོམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བས་

ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱོ་བ་ཉིད་དེ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པས་ནི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་རྩོན་པ། །གཏོང་དང་མི་གནོད་བཟོད་པས་བྱེད། །གནས་དང་གྲོལ་བ་གཞིར་

བཅས་པ། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་དང་། མི་གནོད་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་བཟོད་པས་སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་བྱེད་དོ། །གསུམ་གྱིས་ནི་སེམས་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞི་དང་བཅས་པས་རང་གི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དེ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསམ་

གཏན་དང་ཤེས་རབ་དག

@341B གིས་སེམས་མཉམས་པར་མ་གཞག་པ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། དེ་ཉིད་

ལས།ཅ མི་འཕོང་བ་དང་རྣམ་པར་མི་འཆེ་དང་། །རྣམ་འཆེ་བཟོད་དང་བྱ་བས་མི་སྐྱོ་དང་། །དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། དོན་ནི། སྤྱིན་པས་ཡོ་བྱད་མི་

འཕོང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་འཚེ། བཟོད་པས་རྣམ་འཚེ་བཟོད། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱ་བ་ལ་མི་སྐྱོ། བསམ་གཏན་གྱིས་སྤྲུག་བསྔལ་འགག་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ལེགས་པར་བརྟེད། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རང་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆེན་འཕོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་བསྟུད་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་

མངོན་པར་མི་དགའ་དང་། །རབ་གྲུས་གཉིས་ལས་མི་སྐྱོ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ། ཚུལ་ཁྲིམས་

ཀྱིས་བསྒྲབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གྱུས། ཐོས་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལ་མི་སྐྱོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚན་མར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟུད་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། དེ་ཉིད་ལས།

@342A ཞེས། ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཚགས་ལམ། དེ་ཐོབ་རྣམ་གཡེངས་སྟོམ་པའི་གཞན། ཤེམས་ཅན་མི་སྟོང་འཕེལ་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་པའི་གཞན། ཞེས་གསུངས། སྦྱིན་པ་ནི་མ་ཚགས་པའི་ལམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དེ་ཐོབ་

པའི་རྣམ་གཡེངས་སྟོམ་པའི་ལམ། ཁབེད་པ་ནི་ཤེམས་ཅན་མི་སྟོང་བའི་ལམ། བསྟོན་འགྱུས་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ལམ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བསྟོས་པའི་ཐུངས་ངེས་ནི། དེ་

ཉིད་ལས། བསླབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་དག་ཞཱད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཅར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དང་པོ་གསུམ་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ། ལྷ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ། དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ། བསྟོན་འགྱུས་ནི་གསུམ་ཀའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། བསྟོན་འགྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་

པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་གྱུར་ངས་དེས་ཏེ། མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་གཉིས་ལ་བལྟོས་པ་དང་། དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་ལ་བལྟོས་པ་དང་། གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟོས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐའ་

དག་བསྡུད་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། ལམ་མཐའ་དག་བསྡུད་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་གྱུར་ངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྨིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེས་

@342B དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐོག་མར་སྨིན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ཉམས་པ། །ཚོས་

ཀྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི། ཚུལ་

ཁྱིམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྟུང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྱིམས་འཆལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཁོང་ཁྲོ་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ལེ་ལོ་བསྟེན་འགྲུས་ཀྱི་རྣམ་གཡེངས་བསམ་གཏན་གྱི།

ཤེར་འཆལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་རྟོགས་པར་སླའོ། །སྦྱིན་སོགས་དྲུག་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམས། དམན་མཆོག་གི་གོ་རིམས། རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་གོ་རིམས་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་

ལས།ཅ སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་གོ་རིམས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ངེས་ཚིག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས་

དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཞག་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་། དབུལ་བ་འདོར་བས་སྦྱིན་པ། ཉོན་མོངས་

@343A ཀ།། །པའི་ཚ་གདུང་བསེལ་བས་ཆུལ་ཁྲིམས། ཁོང་ཁྲོའི་གནོད་པ་བཟོད་པས་བཟོད་པ། ཡོན་ཏན་མཆོག་ལ་སྨྲེར་བས་བསྙེན་འགྱུས། ཡིད་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པས་བསམ་གཏན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་

རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཕྱིན་དྲུག་སྒོམ་པའི་རྣམ་དབྱེ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་ཏྱིས་སྒོམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །བསལ་བ་དང་ནི་ཐབས་དག་དང་། །དབང་འབྱོར་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བརྗོད། །ཅེས་

གསུངས་ལ། དེ་ཡང་། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ། བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་ལ་བརྟེན་པ། དབང་འབྱོར་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་དྲུག་གི་རབ་དབྱེ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འཆད་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་རྣམས་གཉིར་བར་བྱེད་པ་དང་། །རྩ་བ་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་

ཕུན་ཚོགས་དང་། །གཉིས་རྟེན་དང་རྟོགས་བྱེད་དང་། །དེ་ཡང་སེར་སྣ་མེད་ལྡན་དང་། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་གཉེར། །སྨྲིན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་བསྟུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་

གསུངས་ལ། དེ་ཡང་གཉེར་སེམས་ནི་སྨྲིན་པའི་ངོ་བོ།མ་ཚགས་པ་ནི་སྨྲིན་པའི་རྒྱུ། །ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་ནི་སྨྲིན་པའི་འབྲས་བུ། རང་གཞན་གཉིས་རྟེན་པ་དང་། །ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་

@343B ནི་སྨྲིན་པའི་བྱེད་ལས། སེར་སྣ་སྤྱངས་པ་ནི་སྨྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཟང་ཟིང་། མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་སྨྲིན་པ་ནི་སྨྲིན་པའི་རབ་དབྱེ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། སྨྲིན་པ་

ཡང་དག་པར་བསྟུབ་པར་བྱེད་དེ། ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡན་ལག་བྲྀ་བཞི་བསམ་པས་ཟིན། བདེ་འགྲོ་གནས་པ་སྨྲིན་བྱེད་དང་།

རྟེན་དང་ཞེ་དང་འཇིགས་པ་མེད། །བསོད་ནམས་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། །བརྟུལ་བརྟགས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། །སྡོམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་བསྟུབ་

པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་ཟིན་པའི་སྦྱོང་པ་སྦྱོང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཞི་བ་སྐྱང་འདས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་འབྱུང་ནི་དེའི་རྒྱུ། བདེ་འགྲོར་གནས་པ་དེའི་འབྲས་བུ། རྟེན་དང་། ཞི་བ་དང་། འཇིགས་

པ་མེད་པ་གསུམ་ནི་དེའི་བྱེད་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྟ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ནི་དེའི་ལྡན་པ། སྡོམ་ལ་གནས་པའི་བརྟུལ་བརྟགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དེའི་རབ་དབྱེ་ཡིན་ལ།

བརྟུལ་བརྟགས་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པའི་སྟོང་སེམས། སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་

ནི་རྟེན་གྱི་འཇུག་པའོ། །མཁས་པ་བྱང་

@344A ཞེས། །ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པའི་རྟབ་དབྱེའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་དེ་

ཉིད་ལས། མི་བྱེད་ཇི་མི་སྣམ་ཞེས་དང་། །སྣོད་རྫེ་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཡོན་ལྡ་ནི་ཡང་དག་ཉཱན། །དེ་ནི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། །དཀའ་ཐུབ་གཙོ་དང་ཀུན་ལེན་ལྡན། །དེ་ལ་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་འདོད། །བཟོད་པ་དེ་

འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། མཁས་པས་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་། མི་བྱེད་པ་དང་ཇི་མི་སྣམ་པ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ། གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་འཁྲུགས་པའི་སེམས་དཔའ་ནི་

བཟོད་པའི་ངོ་བོ། །སྣོད་རྫེ་ཆེན་པོ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། ཐོབ་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་འཁོན་མི་མང་བ་དང་། དབྱེ་མི་མང་བ་སོགས་ནི་དེའི་ཕན་ཡོན། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་བྱེད་

པ་དེའི་བྱེད་ལས། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སོགས་ནི་དེའི་ལྟོན་པ། གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ། །སྟུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ་གསུམ་ནི་དེའི་རབ་དབྱེ། ཡང་ན། ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་ལྔ་བཟོད་

པའི་འབྲས་བུར་སྨྲོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། བཞི་

@344B པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དགེ་ལ་ཡང་དག་སྨྲོ་བ་དང་། དད་དང་འདུན་ལ་བརྩེན་པ་དང་། །དྲན་སོགས་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བྱེད་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ་དང་། །མ་ཆགས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དེ་དག་ལ་ནི་དེ་རྣམས་བདུན།

བསྙེན་འགྲུས་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་དགེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྨྲོ་བ་ནི་བསྙེན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། །དད་པ་ལ་འདུན་པ་ནི་དེའི་རྒྱུ། དྲན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་

གོང་དུ་འཕེལ་བ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོངས་བར་བྱེད་པ་དེའི་བྱེད་པ། མ་ཚགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེའི་ལྡན་པ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་ནི་དེའི་འཇུག་པའི་རང་དབྱེའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེའི་སྐོར་ནས། ཉམ་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ནི་ནང་དུ་གནས་

པ་དང་། དན་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པ། བདེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་གནས་ལ་དབང་བསྒྲུབ་བ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། བསམ་གཏན་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས།

མ་ཁས་པས་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་། སེམས་ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། །དེན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དེའི་རྒྱུ།

@345A ཞེས། །བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་དེའི་འབྲས་བུ། མངོན་ཤེས་སོགས་ལ་དབང་བསྒྲུར་བ་དེའི་བྱེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་དེའི་ལྡན་པ། རྟོག་པ་དང་

བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ག་མེད་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི། དེའི་རབ་དབྱེའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཞག་ཏུ་

ཡོད་དེ། ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རབ་རྣམ་འབྱེད། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤེན་ཏུ་གྱུར་

ཤེས་རབ་འཆོ་བ་ལེགས་བཤད་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། །ཤེས་རབ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་། ཆོས་

རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེའི་རྒྱུ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱོལ་བ་དེའི་བྱལ་འབྱས། ཤེས་རབ་ཀྱི་འཆོ་བས་འཆོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ལེགས་བཤད་སྒོགས་པ་ནི་དེའི་བྱེད་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་དེའི་ལྷན་པ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དེའི་རབ་དབྱེའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་བྱུག

@345B ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་གཡེངས་བ་དང་། །མཉམ་པར་གཞག་དང་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་པ་གཉིས་དང་

ནི།། །།གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲིབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གཡེང་གིས་བསྟུས་ཏེ། དེ་རྣམས་མཉམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་མཉམ་གཞག་གིས་བསྟུས་

ཀྱི་ དེ་རྣམས་མཉམ་གཞག་ཤ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་མཉམ་གཞག་དང་། མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་གཉིས་ཀས་བསྡུས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་མ་གཞག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྤྱིན་པ་ནི། མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། ཆགས་པ་རྣམ་པ་བདུན་དུའོ། །

སྤྱིན་པའི་མི་མཐུན་པ་ཡི་ཕྱོགས། ཞེས་དང་། འབྱེལ་པར། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས། ཕྱི་ཟོལ་ལ་མི་ཆགས། རྒྱང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཆོག་འཛིན་ལ་ཆགས་པ་མེད། ལན་ལ་རེ་བ་ལ་མ་ཆགས། རྣམ་སྨིན་ལ་མ་ཆགས། མི་མཐུན་

པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་མེད། རྣམ་བར་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཞེས་སོགས་ལྟག་མ་ལྟ་ཀ་རིགས་འབྱེ་ཞིང་། འབྱེལ་པར་ཇི་ལྟར་སྤྱིན་པ་ལ་མ་@346a ཞེས། །(chags) (par) (bshad) (pa) (ltar) (tsul) (khrim)ི་(nas) (shes) (rab) (kyi)་བར་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཐུབ་པར་ནི་འདི་ཡོད་དེ། །ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་བའི་སྤྱིན་པ། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ཆགས་

པར་བརྙོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མདོར་ན། ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མ་ཚགས་པ་བདུན་ལས་འོག་པའི་ཚགས་པ་རྣམས་ནི་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་དྲུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ཉིད་

ལས།ཅ སངས་རྒྱས་སྲས་རྣམས་སྤྱོང་དང་ཕྲད་ན་རང་གི་སྡོག་ཀྱང་རྟག་ཏུ་གཏོང་། །སྐྱེ་རྩེས་གཞན་ལ་ཕན་ཀྱང་མི་རེ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་མི་གཉེར། །སྨྲེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད།

རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་སྡོམ་དང་བརྩོན་པའི་རང་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དག་བླངས། མཐོ་རིས་མངོན་པར་མི་འདོད་ཡང་དག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་མི་སྐྱེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད།

སངས་རྒྱས་སྲས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཀཱལ་སྤྱོད་དེ་བཞིན་མི་ཡི་གནོད་ཀུན་བཟོད། ཅིས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟིང་མེད། །དོན་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པ། །སྨྲེན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕན་ཚུན་བསྟུ་བའི་རྟེ་པར་ངེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཕན་ཚུན་བསྟུ་ཕྱིར་རབ་དབྱེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། ཞ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་རྣམ་ཀུན་

@346B ཏུ། །རྣམ་པར་དེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། མི་འཇིགས་པའི་སྒྲིན་པས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་བསྟན། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པས་ནི་བསོ་གཉན་དང་ཤེས་རབ་དག་སྟེ། ཞེས་དང་། གཉིས་ཀས་ནི་

བརྩོན་འགྲུས་དང་ཞེས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་བསྟུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་ཡང་ཅི་རིགས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ཞར་ལ་བསྟུད་ངོས་བཞི་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱི། །སྐྱེན་པ་སྦྱངས་དང་དོན་སྒྲུབ་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

ལ། སྒོམ་པ་ནི་འདིར་དངོས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱིན་དྲུག་གི་སྐབས་དང་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གསུམ་ནི་འགྲེལ་པར་སྣང་པར་སྣྲ་བ་ནི་དེ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་སྡུད་པ་ནི། དེ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་

འཇུག་པའོ། །ཞེས་དང་། དོན་མཐུན་པ་ཉིད་ནི། གང་ལ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་རྟོས་སུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིན་དྲུག་བསྡུ་དངོས་བཞི་ལ་ཚུལ་

བཞིན་དུ་སློབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསླབས་པས་རང་གཞན་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིན་དྲུག་ནི་རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། བསྡུ་དངོས་བཞི་ནི་གཞན་རྒྱུད་སྨིན་

@347A ྱི། །པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་པའི་དང་པོ། སྒྲིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་ནི་སྒྲིན་པའི་ངོ་བོ། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་

ལ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཟད་ཟིང་གི་སྨྲིན་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ལ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་བདོག་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་གཏོང་བའི་སེམས་པ།གཉིས་པ་ནི་

དམ་བའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་སེམས་པའོ། རྟེན་གཉིས་ཀས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་ནི། འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་སོགས་དང་། སེ་བྱེ་སོགས་གཅན་གཟན་

གྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སེམས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། སྨྲིན་བ་ལ་སློབ་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཚད་ནི། སེར་སྣའི་ཀུན་འཇོམ་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ལ་

གོམས་པ་མཐར་སོན་

པ་ན་དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེར་སྣའི་ཀུན་འཇོམ་སྒོམ་པ་ཙམ་ཐེག་དམན་དབྱ་བཅོམ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉོན་སྤྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྲིན་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག

ལས།་ བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱི། །སྡིག་པའི་ཞ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་རྗེ་ཡིས། །སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པས་སྨྱིན་པ་

@347B རྣོགས། ཞེས་གསུངས་བྱའི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་དབུལ་འཕོངས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བྱང་བ་སྨིན་པའི་ཞར་ཕྱིན་རྣོགས་པའི་ཚད་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབུལ་བོར་བ། །སྡུག་པའི་ཞ་རོལ་ཕྱིན་ཡིན་ན། །དངྒུང་འགྲོ་བཀྲེན་ཡོད་ན་

སྟོན། །སྐྱོབ་པ་ཇི་ལྟར་ཞ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་སྨྲོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྨིན་པ་ལ་སློབ་རིགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཉེས་བ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུང་

དང་། བདོག་པ་ཀུན་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཕན་པའི་འབྱུང་གནས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱུ་བློ་སྦས་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་དབྱངས་གཅིག་དང་མཐུན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བ་སྤྲོན་

མེས་ཞུས་པ་ལས། རྟུལ་བར་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་དང་། སྲོག་ཀྱང་གཡོ་བ་དབང་མེད་ཅིང་། རླུང་ལམ་སྐྱུ་མ་འདྲ་བ་ལ། བྱིས་པ་འདི་དག་ཆགས་པས་ན། ཤིན་ཏུ་མ་རྟོང་ལས་བྱས་ཏེ། སྟོག་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་།

མི་མཐས་འཆི་བདག་གཞོན་པས་སོ། །དེ་དག་མི་ཟད་སེམས་དམྱལ་འགྲོ། །ཞེས་དང་། སྐོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་རྩོད་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་གཞི་རྩ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། །དེ་ལྟས་

གང་ལ་སྲེད་པར་འགྱུར་པ་སྤོང་སེ། །སྲེད་པ་སྤང་བར་བྱས་ན་གཟུངས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བསྟན་བཀྲས་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས། །སྐད་ཅིག་རེ་རེས་འགྲོ་བ་ཉིད། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་དྲི་འབབ་

@348A ཞེས། །པའི། །ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཅིང་དྲི་མེད་ཀྱི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ན། །དེ་ནི་རིག་མེད་རྣོན་མིན་ནམ། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། །བདག་མེད་འཇིག་ལ་སློང་པོ་མེད་པའི་ལུས། །སྡུག་བསྔལ་དྲིན་

མེད་རྒྱ་ཀུ་མི་གཙང་བའི། །ལུས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་འགྱུར་བ་ལ། །དགའ་བར་མི་འགྱུར་དེ་ནི་མཁས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བཏང་སྙོམ་ངན་འདའ། །བདག་ཉོ་སྙམ་

ངན་འདས་པ་སྐྱབ། །ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག །ཅེས་དང་། །ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། སེར་སྣའི་སྐྱོན་ནི་གང་གིས་འཕེལ་འགྱུར་

རམ། ཡོངས་སུ་གཏོང་

སེམས་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །ཡོངས་འཛིན་གེགས་སུ་འགྱུར་བའི་བསླུ་བ་དག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས། །གང་གི་གཏོང་སེམས་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་

དག །ཡང་དག་བྱང་

ཆུབ་ལམ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ན། །དེ་འདྲའི་ནོར་རམ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བློང་བར་འོས་པ་མིན། །ཞེས་དང་། ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོག་དེན་བྱ་ཞེང་། །དེ་

གཞོལ་རང་གི་དམ་བཅས་

བསམ་བྱས་ཏེ། །ཡོངས་འཛིན་ཚགས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ལ་རྟོག་པའི་དམ་པ་འདི་དག་རྟོགས། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདག་གི་ལུས་བཏང་སྟེ། །དེ་བཏང་ཚོར་ཀྱང་བདག་གིས་སྤང་བྱ་ཞེང་།

@348B ཕྱིར་རོལ་དངོས་ལ་བདག་གིས་ཚགས་བྱ་བ། །སྟོང་བས་ཀུས་བཞིན་བདག་ལ་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཏོང་སེམས་བསྒྲིད་ཚུལ་དངོས་ནི། སྟོང་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་

སྟོང་དང་། །དུས་གསུམ་དག་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར། །འཕང་བ་མེད་པར་བཏང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བཏང་བས་བསོད་ནམས་

ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་ཚུལ་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། དེ་སྐད་བཙོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱུར། །གངྒའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཁོང་མི་བྱུར། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་གསུངས། །གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྣང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཚང་མེད་ལ། །ཕན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བའི་ཞིང་ནི། རང་ལ་ཕན་

འདོགས་པའི་མཛའ་ཤེས། །གནོད་པ་བྱེད་པའི་དབྱེ་བོ། །ཕན་གནོད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བར་མ། ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། སྐྱོན་ཅན་མཐའ་དག་སྒྲིབ་པའི་ཞིང་ཡིན་ལ། གང་གིས་གཉེང་བའི་བསམ་པ་ནི།

སྒྲིབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་སྒྲིབ་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དང་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདེག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་

@349A ྅།། །།ཅན་ལ་བཏང་ཟིན་པས་བཙོལ་བ་ལེན་པ་ལྟར་བཏང་བར་བྱའོ། རང་གི་རྫས་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་དངོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞིང་རྣམས་ལ་འདི་དག་བདག་གི་སྒྲིབ་པའི་ཕར་ཕྱིན་

རྩོགས་པར་བྱེད་པས་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་སོ་སྐྱམ་པ་ཞིང་ལ་དམིགས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ཞར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། སྒོང་བ་སྟོན་དུ་འོང་ན་རྒྱལ་སྲས་ཏེ། །རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆོགས་ནི་སྤྲེལ་བའི་

ཕྱིར། །དེས་གཞན་འདུ་ཤེས་བདག་ལ་བཞག་བྱས་ཤིང་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་བསྟེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོང་བ་ཇི་ལྟ་བུས་གཏོང་བ་ནི་སྡུར་པོར་མི་སྟེར་ལ་རྒྱབ་ཏུ་སྟེར་བ་དང་།

ཉོན་མོངས་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་སྟེར་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆུང་དང་། མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་སྟེར་བ་དང་སྔར་འདི་ཙམ་སྟེར་རོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལས་ཕྱིས་ཁྲིས་ནས་ངན་

པའོ་ཞུང་དུ་སྟེར་བའོ་ཟྭེན་བགྲངས་ཀྱིན་སྟེར་བ་དང་། དུས་གཅིག་ཏུ་སྦྱིན་པས་ཆོག་པ་ལ་སྲིངས་ཏེ་ཞུང་དུ་ནས་སྟེར་བ་དང་། རྒྱལ་པོར་བྱར་པ་ན་གཞན་གྱི་བྱ་དང་ཆུང་མ་འཕྲོག་སྟེ་སྟེར་བ་དང་། ཞ་མ་དང་།

དྲན་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ནན་གྱིས་སྤང་ས་ཏེ་གཞན་ལ་སྟེར་བ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། རང་ཉིད་སྐོམས་ལས་སུ་སྡད་དེ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྐོང་བ་སྐོད་པས་

@349B འཆའ་བ་དང་། རྒྱ་གྱིས་སྐྱོད་པས་སྟེར་བ་དང་། ངག་རྩུབ་པོས་དཔའ་འགོང་བར་བྱས་ནས་སྟེར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅད་པའི་བསླབ་པ་དང་། འགལ་བར་བྱས་ཏེ་སྟེར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་འཕྲལ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་

བ་བཞིན་མི་གཏོང་བར་ཡུན་རིང་པོར་བསགས་ནས་སྟེར་བ་ནི། སྤང་ས་པར་བྱ་བའི་སྤྱོར་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་དོར་བར་བྱས་ལ། འདི་ལྟ་བུས་སྟེར་བར་བྱ་སྟེ། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞིང་འཇུམ་པ་བྱེད་ལ། བསོད་པོར་སྤྱ་བ་དང་

ལྷན་པས་ཞིང་ཅི་འདྲ་གཅིག་ལ་ཡང་གྱས་པ་དང་། རང་གི་ལག་གིས་དང་། དུས་སུ་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་དྲན་ནས་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། རིམ་

འབྲོ་བགྱིས་ཏེ་སྣ་ལ་བས་ནི་མཉེན་ལ་སོགས་པས་རིམས་འགྲོ་འགྱེད་པར་འགྱུར། ལག་བདར་དེ་སྣ་ལ་བས་ནི་རིམས་འགྲོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དུས་སུ་སྣ་ལ་བས་ནི་དོན་རྣམས་དུས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གཞན་ལ་

མི་གནོད་པར་སྣ་ལ་བས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་བརྟན་པ་དག་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་མི་བདེ་བ་བཟོད་པས་སྣ་ལ་བས་ནི། འཁོར་སྐྱོང་ཉེ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། མཇོད་ལས། ལག་བདར་ཏེ་བྱིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆུ་ཆེན་པོ་རྣེད་པར་གསུངས་ །

ལོངས་སྤྱོད་བརྟན་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞན་གྱི་བར་དུ་མི་གཅོད་ཅིང་། མི་ལ་སོགས་པས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་མཇོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། གཞན་གྱི་སྤྲིན་པའི་གོགས་བྱེད་པའི་སྤྱོར་བ་ནི། རང་ལ་

@350A ཞེས། །ཡོ་བྱད་ཡོད་ན་སེར་སྣ་ཅན་ལན་འགའ་ཡང་སྤྲིན་པ་གཏོང་མ་མྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་མཐུ་ཞིང་བག་ཕེབས་པར་བྱས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་ངའི་གནས་ན་ཡོ་བྱད་ཆུ་ཅེན་པོ་ཡོད་དེ། ང་སྤྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་

རྩོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒོང་བ་པོ་འདོད་པས་ཁྱིད་སྒོང་བ་དང་། ཕུད་ན་ལྷོག་སྟེ་མ་གཏོང་བར་ཡང་ན་ངའི་ནོར་ལས་ལོང་ལས་དེ་དག་ལ་བྱིན་ཅིག །ཡང་ན་ངའི་ཐད་དུ་ཁྱིད་ལས་ཤོག་ཅིག །ང་ཡི་སྒྲིན་པ་ལ་ཡི་རང་བར་

བྱིས་ཤིག་ཅེས་སྐོའོ། །དེས་ཀྱང་ནོར་གོད་མེད་ཅིང་དག་འས་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་སེར་སྣའི་དྲི་མ་སེལ་བའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམས་ཀྱིས་གོམ་པ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནོར་སྤྱོད་དུ་བཏེང་

ཞིང་མ་ཆགས་པ་ཆུང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱིང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེན་པོ་འཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཁན་སློབ་དང་སློབ་མ་དང་། གྲོགས་བཀྲམ་ཆགས་ཅན་གཏོང་མི་ནུས་པའམ་དེ་མིན་ཡང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་རྣོས་

ལ་ཡོ་བྱད་བྱིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྨྲིན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ཅེང་རང་ཉིད་མི་བྱིང་དོ། །འདི་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྐྱེད་ལ་གཞན་ཁ་ཅིག་གིས་ཉེན་མོངས་བརླུལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཆོས་འདོད་

པ་རྩོགས་པར་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་འདུས་པ་དང་། སྨིན་པར་བྱས་པ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་ཡོ་བྱད་མེད་ན་བཟོ་དང་ལས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ནོར་སྐྱབས་ཏེ་སྤྱིར་བ་དང་། ཡང་ན་དབུལ་པོ་དང་སེར་སྣ་

@350B ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྨིན་འདོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་གཞན་ལ་བྱེད་དེ། །ཡང་ན་སྟོང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་པ་ཅན་འབྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་དུ་སྟོང་བ་དང་། རང་ཡང་དེར་སོང་ནས་ཅི་རྙེད་ཀྱི་སྨིན་པ་གཏོང་བའི་ཐོག་

བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྨིན་བྱའི་ཐུས་རྣམས་ལ་བདམ་ཏེ་བཟང་རིམས་ནས་སྟིན་བ་དང་། སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཐུས་བཤམ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨིན་རྗེའི་

བསམ་པ་མ་དག་པར། ལུས་གཞན་ལ་མི་སྨིན་ཏེ། །ཤམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། དུས་མིན་པར་འདོད་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། སྨྱོད་འཇུག་ལས། སྨིན་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་འདི་བཏང་བར་

མི་བྱ་སྟེ། །ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དག་ཀུ། །དོན་ཆེན་སྨྲས་བའི་རྒྱུར་བཏང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱིང་རྡེའི་བསམ་པ་དག་ཀྱང་དགོས་པ་ཕན་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ལུས་མི་སྤྱིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དམ་ཏེ་པའི་ཆོས་ནི་

སྤྱོད་པའི་ལུས། །ཕན་ཆོགས་ཆེད་དུ་གནང་མི་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི། །བསམ་པ་སྨྱུར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ནི་ཅི་ཞིག་ཙོ་ཡང་མི་སྤྱིན། རང་གཞན་

ཀུན་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུད་རིས་ཀྱི་ལྟ་དང་། དེབས་བས་རླམས་པའི་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱི་སྐྱོང་བ་མི་སྤྱིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱོན་པ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོང་ན་མི་@351A ཨོ། །སྤྱིན་ཏེ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྐྱོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་མ་སྤྱིན་ན་ལྟང་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་ཏེ། བྱིན་ན་

སྤྲིག་ལྟང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་།

བསྟེན་གནས་ཅན་ལ་ཕྱི་དེའི་ཁ་ཟས་དང་། །སྟོམ་རྩེན་ཅན་ལ་ཟས་སྐོམ་ལྟག་མར་གྱུར་པ་དང་། །བཤད་གཅི་སོགས་ཀྱི་སྦྱགས་པ་དང་། སྐོག་བཅོང་དང་ཤ་ཆང་སྤྱངས་པ་ལ་ཤ་ཆང་དང་། མི་མཛེའ་བ་དང་

གནོད་སྤྱིན་པ་དང་སྲིན་པོ་དང་། དྲག་ཤུལ་གྱིས་ནོན་པའ། བྱས་པ་མི་བཟོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡང་དྲན་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཐུན་ཀ་འཚོལ་

བ་དང་། གླེགས་བམ་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པ་མིན་པར་ནོར་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ན་སྤྱིན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། བསམ་པ་རྣམས་པར་དག་པས་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པ། ཡི་གེར་འབྲི་བར་འདོད་པ། ཕྱག་དང་སྐོར་

བ་སོགས་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་། ཁ་འདོན་སོགས་བྱ་ཕྱིར་སྟོང་བ་རྣམས་ལ་གླེགས་བམ་སྤྱིན་པར་བྱ་ཞིང་དགོས་པ་གྲུབ་ནས་སྣང་བར་བྱས་ནས་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །མདོར་ན་སྤྱིན་བྱའི་ཚུལ་

དེ་དང་དེ་ཡུལ་དུས་དེང་དེར་གང་ཟག་དེ་དང་དེ་ལ་སྤྱིན་པ་བཏང་ན་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་མེད་པའི་ཚེ་སྤྱིན་པ་བཏང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཚེ་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་

@351B དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། སློངས་པའི་

སེམས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེག་ཀྱང་། །དེ་དག་གསོད་མི་འབྱུར་བས་བསྟོད། སྤྱང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། ཅེས་

གསུངས་ལ། ངོ་བོའི་སྟོབ་ནས་ཉེས་སྤྱོད་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། །དགེ་བ་ཆོས་བསྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། །ཡང་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་སུ་ཡོད།

སྡུང་དུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས། རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གུས་པར་སློབ་རིགས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་

བ་ཉེས་སྐྱོན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱུན་ལྡན་པ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྨྲེ་དོན་གང་བསྟེན་པས། །རང་གི་ཆུལ་ཁྲིམས་

ཐོག་མར་ཡོངས་སུ་སྨྱངས། །ཆུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་མཐུ་ཡིས་སྟོབས་ཀྱང་བསྐྱེད། །ཅེས་དང་། ཆུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་རང་དོན་མི་ནུས་ན། །གཞན་དོན་ཆུལ་ལ་མཐུ་ཡོད་གা་ལ་འོངས། །དེ་ཕྱིར་

@352A ཞེས། །གཞན་དོན་ལེགས་པར་བསྟེན་པ་ཡིས། །འདི་ལ་རིམས་འགྲོ་གྲོད་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལྷ་ཇས་དགའ་རྒྱུ་མི་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། །བདེ་མཆོག་རོ་མཆོག་ལྷ་ཡི་ཕུན་ཚོགས་

དང་། །ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱུས་བྱང་ཅི་ཞིག་ངོ་མཚར་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལས་བྱང་ལ་བལྟོས། །ཞེས་དང་། ཆུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་ལམ། །སྐྱིང་རྡེའི་ངག་ཅན་རྣམས་དང་མཉམ་པར་སྨྲབ་

ཡི་ཤེས་གཙང་མ་ཕུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། སྒོམ་བྱལ་རྒྱུན་བྱུང་པའི་མཆོག་ཅེས་བྱ། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་འོང་དྲི་བསུངས་ཏེ། །རབ་ཏུ་བྱུང་དང་མི་ལ་བྱུག་པ་ཡིས། །ཆ་ལུགས་མཐུན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་

བྱུང་ན། །མི་ཡི་ནང་ན་དེ་ནི་འཕགས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཐོས་པས་རྒྱགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བསྲུངས་ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པས་ངན་འགྲོ་དེར་འགྲོ་དེ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་མང་

པོས་སྒྲོབ་མི་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་སྤོང་བ་དང་། དགེ་བ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཉམས་སུ་ལྡང་བར་བྱ་

ཞིང་། ད་ལྟ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་ནི་བྱང་སེམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་

@352B ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་སྤོང་ཚུལ་ནི། མི་འཁྲུགས་པའི་སེམས་པ། །བཟོད་པའི་ངོ་བོ། དབྱེ་ན། གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་མཉམ་པའི་བཟོད་པ། སྡུག་བསྔལ་ལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་

པར་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། སྡུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པ་རྣམ་དག་ལ་སྤྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱུན་གྱི་འབྱུང་གནས་

དང་། ཁོང་ཁྲོ་ནི་ཉེས་སྐྱོན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ལས། གནོད་འདོད་བའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དམ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །འཇིག་རྟེན་ལེགས་པ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག། ཁོང་ཁྲོའི་སྐྱོན་ལ་བཟོད་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ། །མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་སྟེ། །དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་འཆང་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ཕུལ། །གནོད་སེམས་བྱེགས་ཀྱི་མེ་ལ་ཆུ་ཡི་རྒྱུན། ।

འདི་དང་གཞན་ལ་གནོད་དགུ་བཟོད་པས་སེལ། །སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ། །མི་སྡུག་སྐྱེ་བོའི་ཚོག་གི་མདའ་གདུགས་པས། །དེ་དག་བསྟོད་པའི་མེ་ཏོག་བཟང་གྱུར་ཞིང་། །བྱགས་པའི་འཕྲེང་བ་ཡིད་དུ་འོང་

བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོས་ལྡན་མཚན་རབ་བརྒྱན་པ་ཡི། །གཟུགས་སྐྱབ་བཟོད་པའི་གནས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་སྐྱེམས་ཏེ་ཁྲོ་འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་

@353A ཞེས། །གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་དང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྡིག་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་

བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་། ཞེ་སྡང་རྒྱའི་སེམས་འཆང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་མྱོང་ས། །དགའ་དང་བདེ་བའང་མི་འཐོབ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། །གང་དག་ནོར་དང་བཀུར་སྟི་ཡིས་

དེན་བྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྡང་ལྡན་པའི། །རྟེ་དཔོན་དེ་ལ་གསོད་པར་ཟོལ། །དེ་ཡིས་མཪའ་བཞེས་སྐྱོ་བར་འགྱུར། །སྡིག་པས་བསྡུས་ཀྱང་རྟེན་མི་བྱེད། །མདོར་ན་ཁྲོ་བ་བདེར་གནས་པ།

དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། ཁྲོ་བའི་མེ་ཡིས་བཞིན་ལྡོག་ཉམས་གྱུར་ན། །རྒྱུན་བྱིས་བརྒྱུན་ཡང་བཟོད་པར་ཡོངས་མི་སྤྱང་། །མལ་སྟན་བཟང་པོ་དག་ལ་ཉལ་གྱུར་

ཀྱང་། །ཁྲོ་བའི་ཟུགས་རྣམས་སེམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། །བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་སྒྲུབ་བརྩོད་གྱུར་ཏེ། །ཁྲོ་བས་རྣངས་ནས་ལམ་ངན་འགྲོ་བར་བྱེད། །བག་ཡས་དང་དོན་གྲུབ་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། །

ཟླ་བ་མར་གྱི་ངོ་བཞིན་དཔལ་ཡང་ཉམས། །མཪའ་བཞེས་དག་གིས་རབ་ཏུ་བཙུག་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྲོ་བའི་མི་ནི་གཡང་སར་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ཕན་དང་གནོད་པར་སེམས་ལ་བློ་ཉམས་ནས། །ཕལ་ཆེར་འགལ་ཞིང་

@353B ཞེམས་ནི་མོངས་པར་འགྱུར། །ཁྲོ་བས་སྡིག་པའི་ལས་ནི་གོམས་བྱས་པས། །ངན་སོང་དག་ཏུ་ལོ་བརྒྱར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱང་། །གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ཤ་གཉེར་བའི། །དགྲས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་བྱར་ཡོད། །

ཁྲོ་བ་འདི་ནི་ནང་གི་དགྲ། །བདག་གི་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ནི། །དེ་ཡི་ཐུ་ནི་ཁྲོ་བ་དག །སྐྱེས་བུ་སུ་ཞེག་བཟོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྨྲ་འཚུག་ལས། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་

བཟོད་པ་ནན་ཏན་དུ། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྟོམ་སྙམས་ན། །གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ཉེན་མོངས་གོམས་པའི་

དབང་གིས་གནོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར། རང་དབང་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པར། ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བ་ལ། །སྨན་པ་འཁྲུགས་པ་མིན་དེ་ལྟར། །ཐུབ་པས་ཉེན་མོངས་དག་གཟིགས་ཀྱིས། །ཉེན་མོངས་

དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། །ཞེས་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྨྲལ་ལྟ་བུའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱོ་མོ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་བས་དགྲ་འམ་

མཛའ་ཡང་རུང་། །མི་རིགས་བྱེད་པ་མཐོང་ངྱུར་ན། །འདི་འདྲའི་ཆུན་ལས་གྱུར་ཏེ་ཞེས། །དེ་ལྟར་སོམ་ཏེ་བདེ་བར་མཉོས། །གལ་ཏེ་རང་དགས་འགྲུབ་འགྱུར་ན། །འགའ་ཡང་སྨྲག་བསྟལ་མི་འདོད་པས། །ལུས་ཅན་དག་ནི་

@354A ཞེས། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྡུ་ལ་འང་སྨྲག་བསྟལ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཚེ་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་པས། །བདག་སྨྲག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་བྱེད་པ། །དེ་ཚེ་དེ་དག་གཞན་ལུས་ལ། །གཉེད་མི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་

འགྱུར། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཚེ་བྱེད་པ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ན། །དེ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །སྲེག་པའི་རང་བཞིན་མེར་བཀོད་འདུ། །འོན་ཏེ་སྐྱོན་དེ་བློ་བུར་ལ། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་དེས་པ་ན།།

འོ་ན་འང་ཁྱོད་མི་རིགས་ཀྱི། །མ་ཁབ་ལ་དུད་འགྲུལ་བཀོད་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་ཀྱི། །ཞེ་སྡང་གིས་རྟད་པའི་སྐྱོན་བདག་ལ་དངོས་སུ་གཅིད་པར་བྱས་

པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཆོག་དང་དབྱུག་པ་སོགས་ལ་ཁྱོད་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་གྱིས་སྐུལ་བའི་སྐྱོན་བདག་ལ་དངོས་སུ་གཅིད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དབྱུག་པ་ལ་སོགས་

དངོས་བསྟོལ་ཏེ། །གལ་ཏེ་འཕེན་པ་ལ་ཁྱོད། །དེ་ཡང་ཞེ་སྡང་གིས་རྟད་པས། །ཉེས་ན་ཞེ་སྡང་ལ་ཁྱོད་རིགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཅིད་བྱེད་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་ཏེ། གཅིད་བྱེད་དེ་ཉིད་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་དབང་མེད་

ཀྱི་བསྐྱལ་ནས་རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གི་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་དམྱལ་སྡུང་རྣམས་ཀྱི་བདག་ལ་གཅིད་པ་བྱེད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་སྟོན་

@354B ཚད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གནོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཆོ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས། །ཞེས་དང་། བྱིས་པ་སྨྱག་བསྟལ་མི་འདོད་ཅིང་། །སྨྱག་བསྟལ་རྒྱུ་ལ་བརྩམ་པས་ན། །རང་གི་

ཉེས་བས་གནོད་འབྱུང་པ། །གཞན་ལ་བགོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དཔེར་ན་དམྱལ་བའི་སྡུང་མ་དང་། །རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ལྟར། །རང་གི་ལས་ཀྱིས་འདི་སྐྱེད་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ། །བདག་གི་ལས་ཀྱིས་

བསྐྱལ་བྱས་ནས། །བདག་ལ་གནོད་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། །དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་དམྱལ་དོང་ན། །བདག་གི་དེ་དག་མ་བརླག་གམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་ཞིང་། གནོད་ལན་བྱེད་པར་

མི་རིགས་ཏེ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྨྱག་བསྟལ་དཔག་མེད་ཚོང་བར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་འཕྲུག་ལས། ད་ལྟའི་སྨྱག་བསྟལ་འདི་ཙམ་ལའང་། བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་རྣུས་ན། །དེས་ན་དམྱལ་བའི་སྨྱག་བསྟལ་རྒྱུ།།

ཁོ་བ་ཅི་སྟེ་ཟློག་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། གཅེར་བྱེད་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཅེར་བྱེད་དེས་གཅེར་པ་བྱས་པས་སྡོམ་གྱི་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང་།

ཁོ་བ་དང་གཅེར་ལན་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་དཔག་མེད་སྨར་ཡང་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྐྱེས་རབས་ལས། གང་ཞིག་རང་གི་ཚེས་ཉམས་མི་སེམས་པར། །བདག་གི་སྡིག་སྨྱངས་ཕྱིར་ནི་ཞུགས་འདུལ་

@355A ྅། །འདི་ལ་བདག་གིས་བཟོད་པ་མི་བྱེད་ན། །དེ་ལས་གཞན་པ་དྲི་མེད་ཅི་འདྲ་ཞིག །ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྡོམ་བྱས་པ་ཡི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་། ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་

པ་དེ་ཉིད་གོ། །གཞན་ལ་གཅེད་པ་དང་ནི་ཁོ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར། །ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུ་ན་འཁྲིད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། གཅེར་བྱེད་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

གཞོད་བྱེད་དང་བདག་གི་ལུས་གཉིས་ཀ་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་གང་ཞེག །བདག་གི་ལུས་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། །དེ་ཡི་མཆོག་དང་བདག་གི་ལུས། །གཉིས་ཀ་སྡུག

བསྔལ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །དེས་མཆོག་བདག་གི་ལུས་བྱང་ན། །གང་ཞེག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ། །ཤུ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །རེག་ཏུ་མི་བཟོད་སྡུག་བསྔལ་ཅན། །སྲེད་ལྡོངས་བདག་གིས་བརྟེན་བྱར་ན། །དེ་ལ་གཞོད་

པ་སྟ་ལ་ཁྲོ། །ཞེས་དང་། ལ་ལ་རྨོངས་བས་ཉེས་པ་བྱེད། །ལ་ལ་རྨོངས་ཏེ་ཁྲོས་བྱར་ན། །དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་གང་གིས་བྱ། །སྐྱོན་དང་བཅས་ཏེ་གང་ཞེག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཞོད་བྱེད་

ལ་ཁྲོ་རིགས་ཏེ། བདག

གི་བསྟོད་པ་དང་གྲགས་པ་སོགས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྟོང་དང་གྲགས་པའི་རིམས་འགྲོ་ནི། །བསོད་ནམས་མི་བྱུར་ཚོར་མི་བྱུར། །བདག་

སྟོབས་མེའ་བྱུར་ནད་མེད་

@355B མིན། །ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་བྱུར་རོ། །བདག་ནི་རང་དོན་ཤེས་བྱུར་ན། །དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅས་དང་། བྱེ་མའི་ཁང་བུ་རྡེབ་བྱུར་ན། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གཅད་དུ། །དེ་བཞིན་བསྟོད་དང་ཐབས་ཉམས་ན། །རང་

གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་ཆ་ནས། ཁོང་ཁྲོ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡུག་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་

ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན། །ཞེས་དང་། ཚ་གྲང་རླུང་དང་ཆར་སོགས་དང་། །ནད་དང་འཆི་དང་བསྡེགས་སོགས་ལ། །བདག་གིས་བཟེ་རེ་མི་བྱ་སྟེ་

དེ་ལྟར་བྱས་ན་གནོད་པ་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲུག་བསྔལ་ལ་དགའ་བར་རིགས་ཏེ། །དེ་ལྟར་བློ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྡུག་འཇུག་ལས། སྤྲུག་བསྔལ་མེད་པར་ངེས་

འབྱུང་མེད། །གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྣྱིང་རྗེ་སྐྱེ། །སྲིག་ལ་འཇོམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་དང་། ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། བདག་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་

སྡུག་བསྔལ་བྱིས། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་བདེ་བླག་ཏུ@356A ཞུ། །འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་བ་སྤྱག་བསམ་རབ་དཀར་ལས་ཀྱང་། ཤིང་བཟོ་མ་ཁས་པའི་འཁྲུལ་འདེགས་བཞིན་དུ་དམིགས་པ། གཅིག་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པས་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་གཡོ་བར་རྟོས་པའི་དམིགས་

པ་གང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གོའོ། །གཞན་ཡང་། དང་པོར་གནོད་བྱེད་ཆུང་ངུ་ལ་བཟོད་པ་བསྟོམ་ན་མྱུར་དུ་གནོད་བྱེད་མཐའ་དག་གཅོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གོམས་ན་སྤྲ་བར་མི་གྱུར་བའི།།

དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོང་མ་ཡིན། །དེ་བས་གནོད་པ་ཆུང་བ་སྟོམས་པས། །གནོད་པ་ཆེན་པོའང་བཟོད་པར་བྱོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གོམས་པ་རང་གི་ངག་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས་

ལ་ལ་རང་གི་ཁྲག་མཐོང་ན། དཔའ་བརྟན་ལྷག་པར་སྐྱེ་འབྱུང་ཡོད། །ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ན། །འཛོག་ཅིང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད། །དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་དང་བརྟན་དང་། །སྔར་མའི་ཚུལ་ལས་བྱུང་པ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསླབ་ཚུལ་ནི། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་སེམས་འབྱུང་བ་རྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་འཛུགས་ལས། བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་

བ་བསྟུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སེམས་མངོན་པར་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དེས་བླངས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་གཡོ་བ་ལས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་

@356B གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས། སྡུག་བའི་བརྩོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུབ། མ་ཞུམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས། མི་ཉམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་

བརྩོན་འགྲུས་སོགས་དུ་མ་གསུངས་སོ། །སྡུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས། ལེ་ལོ་ཉིས་སྐྱོན་ཀུན་གྱི་

འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བསམ་བསྐྱེལ་བ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་དང་སྐྱེ་པ་སེལ་བྱེད་ཅིང་། །ངན་སོང་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་གཞིར་གྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྟོགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འཕགས་

གང་ཡིན་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟན་པར་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བཟོད་གང་ཅི་ཡོད་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་སོགས་གང་དག་ཅི་ཡོད་པ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩམ་ལ་རྣེད་པར་མི་དཀའ་

ན། །མཁས་པ་སྙུ་དག་བརྩོན་འགྲུས་

སྤྲོབས་ཀྱིས་སྐྱེ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཉུགས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་དག་རྣུགས་ཉིད་སྐྱོན་རྣམས་མཐོང་ནས་ནི། །རྟག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩམ་ལ་གནས་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ང་ཡི་དེ་དག་བསྐྱེལ་བྱས་ཡིན། །ཞེས་

དང་། ཞར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་སྐྱོ་མེད་བསྟོན་འགྱུས་ཚེ་ལྡན་ན། མི་འཐོབ་མི་འགྱུབ་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། མི་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཞན་པར་དགའ། །ཏིང་འཛིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱང་

@357A ཞེས། །འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཉིན་ཚན་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདའ། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱིས་དམའ་བར་འགྱུར་བ་མེད། །མི་ཡི་ཆོས་ལ་འཞགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི། །མེ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ལ་བཞིན་རྣམ་པར་འཕེལ། །

ཞེས་དང་། འཇུག་པར། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བསྟོན་འགྱུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་། །ཞེས་དང་། བློ་གྲོས་རྒྱ་ཆེས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་ངོ་། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྨིན་པ་

མེད་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དན་པ་ཉིད་བཞག་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་

ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེ་ལོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སོགས་སྤོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་བྱ། །ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་

པ་དང་། །བཀྲིད་ལུགས་བདག་ཉིད་བརྟས་པའོ། །ཞེས་དང་། སྟོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་སྙང་དང་། །གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱོ་ལས། །ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་འདུ་འཛི་རྣམ་གཡང་སོགས་ལ་ཞེན་པ་སྤང་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དགའ་བའི་རྒྱུ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི། དམ་ཆོས་དགའ་བའི་མཆོག་སྤངས་ནས། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་

ཡིས་གཡེང་བ་དང་

@357B ཏོད་སོགས་ལ་ཁྲོད་ཅེ་ཕྱིར་དགའ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདག་ལྟ་བུས་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་བྱར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་ཕྱིར་མཉམ་དུ་ཞུམ་པ་

འགགས་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་

འཇུག་ལས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀ་ལ་ཞེས། །བགྱིད་ལུག་པ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །བདེན་པ་གསུངས་པས་བདེན་འདི་གསུངས། །སྨྲང་བྱ་ཀ་སྨྲང་བྱང་བ་དང་། །དེ་

བཞིན་སྲིན་བྱར་གང་བྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་རྟོན་པའི་སྡོམས་བསྒྲིད་ན། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་བླ་མེད་ཐོབ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། །ཕན་དང་གཅོད་པ་ངོ་ཤེས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན། །

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བློ་གཟིང་བསྡོད་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩམ་ན་འདོད་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་གུ་ན་ཡོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་ལས། ཞུམ་པས་འཕོངས་པས་

ཐར་ལ་མི་ཕན་གྱི། །དེ་བས་སྐྱང་ངན་གདུངས་བ་མི་བྱེད་པར། །དགོས་པའི་དོན་སྐྱབ་མཁས་ལ་བརྟན་བྱས་ལ། །རབ་ཏུ་དཀའ་བའང་སྤྱབས་ཐར་བར་འགྱུར། །དེ་བས་འཇིགས་ཤིང་མི་དགའ་མི་བྱེད་པར། །ཇི་ལྟར་

བྱ་པའི་ཐབས་ཀྱི་དགོས་པ་སྟབས། །མཁས་པའི་གཟི་བརྗིད་སྟོན་པས་གཟེང་བསྟོད་ན། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལགā་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མོས་པ་དང་འདྲུན་པ་དགā་པོ་སྐྱེད་

@358A ཞེས། །པའི་སྒོ་ནས་བརྩེན་འགྲུས་བརྩེམ་དགོས་ཏེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་སྟོན་དང་ད་ལྟར་ཡང་། །ཆོས་ལ་མོས་དང་བལ་བ་ཡིས། །འཕོངས་པ་འདི་འདྲ་བྱང་འགྱུར་ན། །སྡུ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་

པ་གཏོང་། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མོས་པ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྲོད་འཇུག་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ

སྐོམས་པས་སོ། །ཞེས་དཀར་ནག་གི་ལས་ལས་བདེ་སྡུག་འབྱུང་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པའོ། །སྒང་བྱ་སྤྲོང་པའི་བརྩེན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་རྩོ་བ་ནི་སྤྲོད་འཇུག་ལས། འཐབ་རྩིང་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ།

གཡུལ་ངོར་རལ་ཁ་ལྷགས་པ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་མཚོན་ལས་བརྒྱང་བྱ་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་འཇབས་པར་བརྟག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་སྦྱིག་གི་བློང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། །དགེ་སྦྱིག་གི་

དམིགས་པ་མ་བརྟེད་པའི་དན་པ་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། གཡུལ་དུ་རལ་གྲི་ལྟང་བྱང་ན། །འཇིགས་པས་སྐྱུར་དུ་ལེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུན་པའི་མཚོན་ཉོར་ན། །དམྱལ་བའི་འཇིགས་དུན་

སྐྱུར་དུ་བློང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། དགེ་སྦྱིག་གི་བློང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་དུན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། དབང་ཕྱུག་ལུས་སྟོབས་དུན་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི། །བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་

@358B བསྟན། །དེ་ནི་བསྒྲིམས་ནས་མངོན་པར་སྤྱངས་བཀྱི་སྟེ། །དན་པ་ཉམ་པས་ཆོས་ཀུན་འཇིགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉས་ལྟུང་གིས་གོས་ན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གཅོང་དགོས་ཏེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྲག་ལ་བརྟེན་བཅས་

ནས། ངེབ་ནི་ལུས་ལ་ཁྱབ་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་གྱིས་ནི་རྟེད་གྱུར་ན། ཉེས་པས་སེམས་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབུ་ཁེས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་མཉམ་ན། དེ་ཉིད་ལས། ཉང་མར་སྐང་བའི་སྟོང་བསྐྱར་ལ། །རལ་གྲི་ཐོགས་

པས་བྱངས་བསྡད་དེ། །བོ་ན་གསད་བསྡིགས་འཇིགས་པ་ལྟར། བརྐུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་སྒྲིམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲིམས་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་འོད་བར་སྣང་ན་སྐྱར་དུ་བཟློག་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་

བས་སྤང་དུ་སྨྲལ་འོང་ན། །ཇི་ལྟར་རིང་དུ་ལྡང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྐྱོམས་འོང་ན། །སྐྱར་དུ་དེ་དག་བཟློག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔྱིན་ཆད་སྡོམ་སེམས་མང་དུ་བཏང་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉེས་པ་འབྱུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་།

བདག་ལ་སྣང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །བདག་ལ་ཕྱིས་འདི་མི་བྱུང་བ། དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་དུན་པ་སྟོབས་ལྡན་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཕུན་ཚོགས་ལ་བསླབ་དགོས་

ཏེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ། །དྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་བྱུར་ཞེས། །རྒྱུ་འདི་ཡིས་ནི་ཕྲད་པའོ། །རིག་པའི་ལས་ནི་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་བསམ་གཏན་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་

@359A ཞེས། །ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་བརྩེན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི། ཡིད་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། ངོ་

བོའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་འགྱུར་པའི་བསམ་གཏན། ཞི་མས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྣམས་

སུ་ཡོད། སྐྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས། བསམ་གཏན་ལ་བསླབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས། རྣམས་གཡེངས་ནི་ཉེས་

སྐྱོན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྔ་སོགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྒབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་

འཇུག་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྟོམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོ་ནང་གི་རིག་པ་དང་། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། བསོ་བ་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག

པ་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་

@359B ཤེས་རབ། དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་སུ་ཡོད། སྡུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས། ཤེས་རབ་སྐྱེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་

ནི། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱ། །ཆོས་དོན་འདོད་དང་ཐར་པ་ཡི། །འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་རིག་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་དང་པོ་གྲུས་པ་ཡིས། །ཤེས་རབ་ཡུམ་ཆེན་བཟུང་

བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ལྡན་བ་རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱད་པ་རྣམ་པར་འཇིག་འཚུང་ཀྱི། །ལག་ན་མར་མེ་ཐོགས་པ་ཡི། །མདུན་ན་སྣན་པ་མེད་པ་བཞིན། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ལ། །དབྱ་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ལག་ན་

གདུགས་དང་བཅས་པ་ལ། །ཆར་གྱིས་རྒྱུན་གྱིས་ཇིག་མེད། །ཞེས་སོགས་དང་བསྟུད་པ་ལས་ཀྱང་། དམྱས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཕྱིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་བློང་ཞྲེན་འཇུག་པ་གཅ་ནུས། ཤེས་རབ་མེད་

ན་མིག་མེད་ཞ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་འདི། །མིག་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རིག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ལོང་པའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་འཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་

འདིར་ཡང་བློས། །མི་ཉམས་ཡོན་ཏན་བྱང་ཁ་རྒྱལ་ཞིང་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཤེས་རབ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས། སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་འདི་དག་ནི་

@360A ཞེས། །ཤེས་རབ་མགོན་བཅས་ལྷག་པར་མཐུ་ལྡན་འགྱུར། །གསེར་གྱི་རྒྱུན་བཟང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ། །རིན་ཆེན་འཕྲ་བ་བཀོད་འོད་ཀྱིས་གསལ་བ་བཞིན། །སོ་སོའི་དོན་ལ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་མཐུ།

ཤེས་རབ་འདིས་ནི་རྒྱ་ཆེན་སྤྱན་པར་གྱིད། །དབང་པོ་རང་རང་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས། །མཐུ་གཞན་ཡིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞིན། །དད་པས་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམ་པ་ཡང་། །

དབང་པོ་གཞན་ལ་བློ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཅོ། །དེ་ཡི་མགོན་ལྡན་ཡོན་ཏན་སྤྱོན་ཤེས་པའི། །ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསུངས་ཏེ།

དཔལ་ལྡན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཞར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒོད་ཞིའི་ཐ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཞར་ཕྱིན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཏོང་བ། སྤོང་བ། མི་འཐུགས་པ། དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བ། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སེམས་

བྱང་རྣམས་སྨིན་སོགས་བྱུག་གི་གོ་རིམས་བཞིན་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་རྣམས་མཚུང་ལྡན་དང་བཅས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཞར་ཕྱིན་རྣམས་སྨིན་པའི་

@360B ཞར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རིམས་བཞིན་བཞག་ལ། འདི་རྣམས་ཡིན་ཁྱབ་སྟམ། སྨིན་སོགས་བྱུག་འགལ་ཞིང་ཞར་ཕྱིན་གྱི་ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད། །

ཞར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་བྱུག་བྱུག་ཚང་བར་བསྟུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བསམས་པའི་བྱ་བས་ཟིན་པས་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གོ་སྟྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

རྒྱས་པར་དབྱེན་སུམ་ཅུ་རྩ་བྱུག །བསྟུས་ན་བྱུག་ཏུ་བསྟུས། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། མདོ་ལས།

གང་ཡོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པའི་སེམས་ཅན་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལགས་

ལ། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལགས་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡོས་

བཤད་པ་དང་། ཤྲ་རིའི་བུས་ཇི་ཙམ་གྱིས་གོ་ཆ་བགོས་པའི་ལན་རྟ་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་དག་སོོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། ཞེས་གསུངས། འདི་ལྟའི་གཞུང་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན་དགོས་པ་ཡོད་དེ།@361A ཞེས། །སྐྱབ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་གོ་ཆའི་སྐབས་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་དང་པོར་བསམ་པའི་གོ་ཆ་ལེགས་པར་གོ

བགོས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན། གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་བཤད་དེ། དེ་ལ་དྲྭ་ཚན་དྲྭ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྐོར་ནས་མདོའི་དོན་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གོ་སྐྱབ་དེ་ལ་སྙམ་ཅུ་རྩ་དྲྭ་ཡོད་དེ།

དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་དྲྭ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐྱབ་དྲྭ་གི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་པ་དྲྭ་ཏུ་བསྟུས་ཏེ། སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་ཆ་དྲྭ་གི་སྦྱིན་པའི་གོ་ཆར་ཆོས་མཐུན་པ་ནས། ཤེས་

རབ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་ཆ་དྲུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆར་ཆོས་མཐུན་པའི་བར་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ༼ བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་

དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོམ་འཇུག་གི་ཏེན་ཚད་པ། བཏེན་པ་སྟོམ་འཇུག་ཚད་པ། དེའི་འབྲས་བུ་ཚད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ལུས་

ཏེན་ཚད་པ་དང་། སེམས་ཏེན་ཚད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་གསལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚམས་མེད་བྱས་པ་དང་། ངན་སོང་གི་ཏེན་ལ་སྟོམས་འཇུག་འདི་དག་

གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་

@361B དེ། ལས་སྤྲིན་ཤས་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་གི་ཏེན་ལ་སྟོམ་འཇུག་འདི་དག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སྤྲ་མི་སྐན་པའི་ཏེན་

ལ་སྟོམ་འཇུག་འདི་དག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྣམ་

སྨིན་གྱི་སྤྲིན་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྣོད་འཇུག་འདི་དག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཕྱི་དོག་གི་སྤྲིན་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཀློང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་མཚན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྣོམ་འཇུག་འདི་དག

གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་གསལ། འཁོར་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་སྣོམ་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། འོག་སའི་རྟེན་ལ་གོང་སའི་སྣོམ་

འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྣོམ་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དང་སྐོམ་པ་མེད་དེ། རང་ས་ན་སྣོམ་འཇུག་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། བསམ་གཏན་

གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། འོག་སའི་རྟོན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚམས་མེད་བྱས་པ་དང་། ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་སྣོམ་འཇུག་འདི་དག་གསར་སྐྱེས་ཡོད་དེ། གང་གིས་མཚམས་མེད་པ་བྱ་བྱས་པ་

པས་དམ་པའི་ཚོས་འདི་ཐོས་ནས་འཇུག་ཅིང་མོས་ན་དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ང་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལས་གསུང་ངན་སོང་གི་རྒྱུན་ལ་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་གསར་སྐྱེས་ཡོད་དེ་

@362A ཞེས། །དེའི་རྒྱུན་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསར་སྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་རྩེའི་རྒྱུན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོམ་འཇུག་སྐྲོམ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ན་གནས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདས་ལམ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་གནས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་སྐྱེ་བར་མི་རྟོག། ཅི་ཡང་མེད་དེ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྲིད་རྩེའི་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་དུ་བྱས་

ནས་ཟག་པ་ཟད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྨྲིར་བསྟན་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་འདྲ་བར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གོང་སས་བསྟུས་པའི་ཉིར་བསྟོགས་ལ་རྣམ་པ་

བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་སྔོད་རྩེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕལ་ཆེར་དགེ་པ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཚོར་བ་རྣམས་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྤྱད་ལ། ཕལ་ཆེར་སྨོས་པའི་དགོས་པ་

ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། མཇོད་ལས། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད། དག་པ་བདེ་མིན་སྡུག་བསྔལ་མིན། དང་པོ་འཕགས་པའམ་ཏེག་གསུམ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པར་ཉེར་

བསྟོགས་དུ་ཤེག་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད། རེ་རེ་ལ་གང་གིས་དེ་ལ་འཇུག་པ་རེ་རེ་ཡོད་དོ། །ཅི་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ཚོར་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། སྣས་པ་མིན་ཏེ། དག་པ་བདེ་མིན་

@362B སྡུག་བསྔལ་མིན། དེ་དག་ནི་དག་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་གྱི་འབད་དེ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་འོག་མ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་ལས་མ་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་སྙང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་འཕགས་པའང་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དག་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་

ཀྱི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱིས། མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཉིད་དགག་གོ། ཁ་ཅིག་གསུངས། ཁ་ཅིག་ནི་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པར་རོ་སྙང་པ་དང་མཚུངས་བར་ལྡན་པ་ཡང་འདོད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཟག་མེད་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ལྡོག་ཀྱི་སྐོར། ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར། ཉོན་མོངས་རྣོང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་པའི་སྐོར། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་

ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་སྐོར་རྣམས་ཀྱི་འདས་ལམ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གོང་མའི་དངོས་གཞི་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར། སྐོར་སྐྱོས་པ་ནི་ཞུགས་པ་རྣོས་ཀྱང་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།།

ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ། ཟག་མེད་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར། དེ་རྣམས་མི་ཐོབ། དེ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་སྐྱེད་པ་དགོས་པ་མེད་

@363A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མཐོབ་པར། ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ལམ་སྟེ། ཉེར་བསྟོགས་ལམ་

དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལས། བསམ་གཏན་དག་གི་ས་རྣམས་སྟེ། ས་གཞན་དག་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བཤད་དོ། །ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡོད་དེ། ཉིར་བསྟོགས་རྣམས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉིར་བསྟོགས་ལྟག་མ་རྣམས་དག་པ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་

ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཟག་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཇོད་པ་ལྟར་ན་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་བཏང་སྙོམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏུས་པ་ལྟར་ན། དགའ་བ་བསྟུས་པའི་ཡིད་བྱེད་ན་ཡིད་བདེ་ཡོད་པར་མངོན་

ཏེ། ཀུན་བཏུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་

@363B ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྐོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཅོ་ཐོ་གང་ཞེག །གོང་སས་བསྟུས་པའི་དགེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། གཉིས་པའི་

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལས་དང་པོ་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྨྱོང་གི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་ནི་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བ་ཉིད་སྤྱིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་། སེམས་

རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་སེམས་མ་རེག་གི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྨྱོང་བའི་ལས་དང་པོ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྨྱོང་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་

རིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་རྩམ་ཞེང་། ལེན་པ་ལ་གོམས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྨྱོང་གི་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཀྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྟེས་སུ་ཐོབ། བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན་སྣས་པ་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིགས་པ་དང་། མོས་

པ་ལས་བྱང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། དགའ་བ་བསྟེད་པ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་

@364A ཞེས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྐོམ་པར་འཇུག་སྟེ། བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཉན་ས་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་འདོན་པ་བསྟུར་ཏེ་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཉན་ས་ལས། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རབ་ས་ཐམས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་

རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་འདྲས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་རྟེས་ཉན་ས་ལས། དེས་

དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ངེས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་དང་། རགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བ་བཞིན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པའི་རྣམ་པས་མོས་པར་བྱེད་

ཅིང་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །སྒོམ་པར་བྱེད་པས་ན་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་དང་། རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞི་བར་བྱེད་དེ། དེ་ན་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས། དེ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་སྒོམ་པར་བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུས་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་ལམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོངས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་

@364B པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བ་ནི། ཉན་ཐར། དེས་དང་པོར་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་

འོག་ཏུ་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤོང་བ་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཆུང་ངུ་ལ་རེག་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོད་པ་སྤང་

པའི་ཕྱིར། དུས་དུས་སུ་རབ་ཏུ་དང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་ཏུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀུན་ཏུ་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི། དགའ་བ་བསྟུད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལྟ་པ་ནི། ཉན་

སས་དེ་ལྟར་སྤོང་བའི་དགའ་བ་དང་། སྐོམ་པའི་དགའ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བརྩེ་ན་པ། རྒྱུའི་གནས་ཀྱང་རྟུང་སྟེ། དེ་ལ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱོར་བ་ལ། གེགས་བྱེད་པ་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཀུན་ཏུ་

འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་ན་དེ་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཅི་བདག་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་སྤྱོད་ངམ། འོན་ཏེ་མེད་པས་མི་སྤྱོད་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་དང་བར་འགྱུར་བའི་མཚན་མ་སྟུག

ཀུན་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། དེའི་བག་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། རྟེན་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། རྟེན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་འབབ་པའི་སེམས་བྱུང་བར་གྱུར་ཞིང་བཏང་སྙོམས་

@365A ཞེས། །སྐུ་མི་གནས་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སྲོད་པ་དང་། ཕྱིར་ལྷོག་པ་དང་། མི་མཐུན་པར་གནས་ན་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་སེམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྲོལ་

བ་མིན་ནོ་སྙམ་ནས་དེས་བག་ལ་ཉལ་དེའི་ལྷག་མ་ལུས་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་བདག་གིས་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་མངོན་པར་ཟིན་པ་དང་། ཆུ་བཞིན་དུ་བཅུས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མངོན་པར་ཟིན་པ་དེས་སྤྲོང་བ་ལ་དགའ་

བ་དང་། སྤྲོམ་པ་ལས་དགའ་བ་ལ་རྒྱ་ཆེར་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དེ་ནི་ཡང་སྤྲོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དྲུག་པ་ནི། ཉན་ཐར། དེ་དེ་ལྟར་སྤྲོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྤྲོམ་པ་ལས་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེར་གནས་ཤིང་ཞི་གནས་དང་ལྡན་

མཐོང་བསྒོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པར་བྱེད་དེ། དུས་དུས་སུ་སྣང་བ་དང་མ་སྣང་བ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ན་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རེ་ཞིག

ཙམ་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་འབྲལ་བར་བྱེད་ཅིང་ས་བོན་གཏན་བཅོམ་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་བའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་

དེ་ནི་སྤྱོད་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བདུན་པ་ནི། ཉན་ས་ན། དེའི་འཇུག་ཐོགས་ཁོ་ནས་རྒྱུ་དེ་དང་རྐྱེན་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་སློམ་པར་འཇུག་ཅིང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

@365B གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་བསྡུས་ན། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ནི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རཏྣས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་

རྣམ་པར་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་རྟེས་ཞི་རཏས་ཀྱི་རྣམ་པར་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱོད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེ་རྟེས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་གསུམ་སྟོང་བར་

བྱེད་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། དེ་རྟེས་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྤོང་གསུམ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྔ་བ་ནི། དེ་རྟེས་འདོད་ཉོན་སྣང་མ་སྣང་དཔྱོད་པ་དང་། དྲུག་པ་ནི། དེ་རྟེས་འདོད་ཉོན་ཆུང་ངུ་སྤོང་གསུམ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བདུན་པ་ནི།

དེ་རྟེས་འདོད་ཉོན་ཆུང་ངུ་སྤོང་གསུམ་སྟོང་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རེཏས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་སྟང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད། ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་

ཡོངས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། སྟང་བར་བྱ་བ་སྟང་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གཏོང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཚོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། སྟང་བར་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་

སྤྲོར་བ་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །རབ་ཀུ་དབེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་བསྟུད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྱིང་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི@366A ཞེས། །ཐོབ་པ་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །སྤྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆུང་ངུ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །སྤྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་

པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་། གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞིར་བསྟུས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་གང་ཡིན་པཉང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྣན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་སྤྲོར་བ་མཐར་ཐུག

པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགའ་བ་བསྟུད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དང་བར་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔྱོད་

པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་པོ་འདི་ལྟར་སྟེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། དྭང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དག་ཏུ་བསྟུས་

པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་བདུན་པོ་དེ་དག་ལམ་བཞིར་བསྟུས་ནས་ཀྱང་གསུང་སྟེ་བསྟུ་བ་ལས་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་དང་།མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་བའི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་སོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་སྟོང་བ་

@366B མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །དག་འ་བ་བསྟུད་པ་ནི་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ཅར་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཁམས་

རབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་གཞི་བྱུག་གི་སྐོ་ནས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རབས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་ཅེན། སྐྱས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་བྱུག་པོ་དོན་དང་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་།

ཕྱོགས་དང་དུས་དང་རིག་པ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ན་རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རགས་པའི་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ནི། འདི་ལྟར་འདོད་པ་འདི་དག་ནི། ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པའོ། །གནོད་པ་མང་བའོ། །ཡམས་ཀྱི་ནད་ལྟ་

བུ་མང་བའོ། །འགོ་བའི་ནད་ལྟ་བུ་མང་བའོ། །ཞེས་རགས་པའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་དང་། འགོ་བའི་ནད་ལྟ་བུ་མང་པོའི་བར་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་རགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་

བ་ནི། ནང་གི་གནོད་པ་དག་ལ་འདུན་པ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་འདོད་བདག་ལ་འདུན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡོང་སུ་འཛོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ནི། འདི་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པའོ། །འདི་དག

ནི་དངོས་པོའི་འདོད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བདེ་བའི་གནས་དང་མཐུན་པ་དག་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་དང་མཐུན་པ་དག་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མིན། བདེ་བ་ཡང་མིན་པའི་གནས་དང་མཐུན་པ་དག་སྟེ། དེ་ལ་བདེ་བའི་གནས་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་

@367A ཞེས། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གནས་དང་། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གནས་དག་ཡིན་ནོ། །སྟུག་བསྔལ་གྱི་གནས་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་ཞེ་སྡང་གི་གནས་དང་

ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་གནས་དག་ཡིན་ནོ། །སྟུག་བསྔལ་ཡང་མིན་བདེ་བ་ཡང་མིན་པའི་གནས་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་འཆབ་པ་དང་། འཆིག་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། གཡོ་དང་། ངོ་ཚ་

མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པའི་གནས་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གནས་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་འདི་དག་ནི་རབ་ཏུ་གནོད་པའི་ཆོས་བ་དང་ལྡན་པ། རབ་ཏུ་གནོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་

དང་

ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། འདོད་པ་འདི་དག་ནི་བདག་པོའི་

ཕྱོགས་

ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་སྟེ། དུས་པའི་ཆང་ཏུས་ལྟ་བུ་དང་། ཤའི་ཁམས་ཚད་ལྟ་བུ་དང་། རྩྭའི་སྐྲོན་མ་ལྟ་བུ་དང་། མེའི་དོང་ལྟ་བུ་དང་། སྨྲ་སྡུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། གཉེན་པོའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་དང་། ཤིང་སྐྱེད་པ་ཀའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པ་ཡོང་སུ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་

@367B ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྟུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མཛའ་བོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ངོམས་མི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་ལས་བྱུང་

བ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་

བརྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྟ་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་གོང་ཆུང་ལ་སྡུག་བསྔལ་མང་ཞིང་། ཉེས་དམིགས་མང་བ་དང་། འདོད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ན་ངོམས་མི་ཤེས་ཆོག་མི་ཤེས་ཤིང་སྐྱོང་

ཚོམ་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། དམ་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སོང་བ་རྣམས་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྨད་པ་དང་། འདོད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་

པ་ན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀསོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱ་བ་སྡུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བས་ན་འདོད་པ་འདི་དག་ནི་མི་རྟམས་པར་བྱེད་པ་

དང་། མང་པོ་དང་ཐུན་མོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་མིན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ངན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྲེད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པའི་

@368A ལྟ། །འོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མྱུར་དུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བག་མེད་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་། གསོག་དང་། རྫུན་པ་དང་།

བསྒྲུབའི་ཆོས་ཅན་དང་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། བྱིས་པ་འབྲིད་པ་ཡིན་པས་ཆེ་འདིའི་འདོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་འདོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། ལྟའི་འདོད་པ་གང་

དག་ཡིན་པ་དང་། མིའི་འདོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བསྟུད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དེ་དག་ནི་བདུད་ཀྱི་ཟན་མ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟབ་སེམས་དང་། གནོད་

སེམས་དང་། ཉེས་ཚོངས་དང་། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་རྣམ་པ་དུ་མ་དག་འབྱུང་ཞིང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་གང་དག་འདི་ལ་སློབ་པ། དེ་དག་གི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

འདོད་པ་དེ་དག་ནི་ཤས་ཆེར་དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཛོམ་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་དུས་ཡོངས་སུ་འཛོམ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། འདོད་པ་དེ་དག་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱང་བའི་དུས་རྣམས་སུ་ཡང་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་

@368B གཅོད་པ་མང་བ་དང་། བགོ་བའི་ནད་དུ་ལྟ་བའི་བར་མང་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་མང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་དུས་ཡོངས་སུ་འཛོམ་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་རིག་པ་ཡོངས་སུ་འཛོམ་

བར་བྱེད་ཅེ་ན། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་བཙལ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། །དལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ལས་དང་། བཟོའི་གནས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་གིས་སྤྲིན་པར་བྱེད་

ཅིང་། ཉེ་བར་གསོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལེགས་པར་བསྡུས། ལེགས་པར་བསྒྲུབ། ལེགས་པར་ཉེ་བར་བསགས་ནས་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཕ་མ་དང་། བུ་དང་། ཆུང་མ་དང་། བུན་དང་།

བུན་མོ་དང་། །ལས་མི་དང་། ཞོ་ཤས་འཆོ་བ་དང་། མཛའ་བཤེས་དང་། སྨོན་དཔོན་དང་། །ཉེ་དུ་དང་། སྔ་གྱི་གཉེན་འཚམས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་

དང་། ནང་གི་ལུས་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་ཅན་དང་། ཟས་གོོན་གྱིས་ཉེ་བར་བསོས་པ། རྒག་ཏུ་བཀུ་བ་དང་། སྐྱ་བ་དང་། །བརྟེན་བས་ཉེ་བར་བརྟེན་པ།

འབྲལ་བ། འཕོར་བ་དང་། འཇིགས་པའི་ཚོས་ཅན་འདི་བྱུང་ངོ་ཅོག་ནི་སྟག་བསྟལ་སེལ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་ཟད་དེ། བཀྲེས་པའི་སྟག་བསྟལ་སེལ་པ་ནི་ཁ་ཟས་ཡིན་ནོ། །གྲང་བའི་

@369A ཞེས། །སྟག་བསྟལ་བདེན་སེལ་བ་དང་། ངོ་ཚ་བའི་གནས་ལས་གཡོགས་པ་ནི་གོས་ཡིན་ནོ། །གཉིད་ཀྱི་སྐྱོམ་པའི་སྟག་བསྟལ་བདེན་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་འདོད་པའི་སྟག་བསྟལ་སེལ་བ་

ནི་མལ་ཆ་དང་སྐྲན་ཡི་ནོ། ནད་ཀྱི་སྟག་བསྟལ་སེལ་བ་ནི་ན་བའི་བསོས་སྨན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐར་ན་འདོད་པ་འདི་དག་ནི་སྟག་བསྟལ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་འདི་དག་ལ་ཆགས་པས་ཡོངས་

སུ་ཟོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། ཞེན་པས་ཀུང་མིན་ཏེ། ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ནད་པས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་སྨན་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།

འདོད་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་རཀས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ལ། ཡིད་ཆེས་དང་། མཐོང་བ་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་འདི་དག་ནི་རང་བཞིན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བྱགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་སྡིངས་ལས་ཀྱང་། སྡུག་པ་དུག་དང་མཚོན་ཆ་དག་འོ་དང་། མེ་བཞིན་འདོད་པའི་བདེ་བར་ཡིད་འབྱུང་མཛོད། །འདོད་པ་རྣམས་@369B ནི་ཕུང་ཁྲོལ་བསྟེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་ཀིམ་པའི་འབྲས་འབྱར་གསུངས། །དེ་དག་སྣང་བ་གཅིག་ཏུ་ཡི་ལྟགས་སྐྲག་གིས།འཁོར་བའི་བཙོན་རར་འཛིག་རྟེན་དེ་དག་བཅིངས། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་འདོད་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། ཞི་པའི་རྣམ་པར་གནས་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེས་འདི་བལྟས་ཏེ་གཞི་དྲུག་པོ་དག་གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རཀས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག

པར་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མེད་དོ་ཞེས་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་རགས་པ་ཉིད་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་ཞི་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་ནས་བརྩང་སྟེ་

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་བར་ན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ལས་དང་པོ་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོང་གི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྔ་མ་དེ་

ཉིད་

@370A ཞེས། །ཕྱི་མའི་སྟོན་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀུན་བཏུས་སོགས་སུ་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔ་

མ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་

རྣམ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཉན་

ས་ལས། ཇི་ལྟར་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སློམ་པར་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་སློམ་པར་འཇུག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་

ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སློམ་པར་འཇུག་པ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉིར་བསྟོགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་དངོས་གཞིའི་སློམ་འཇུག་སྟ་མ་སྟ་མ་ལ་

རབས་པར་བལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སློམ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གང་གིས་རྟོག་པ་ལ་རབས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། རྟོག་པ་མེད་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་

པ་ཞི་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཐ་གཉིས་པ་བརྒྱན་པ་སློམ་འཇུག་བཤད་པ་ལ་

མདོ་ལས་གསུངས་

@370B ཚུལ།། བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀླལ་ཚུལ། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདོད་པས་དབེན།

སྟོག་ཏོ་མི་དག་བའི་ཚོས་ཀྱིས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་

པར་དཔྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་ནས་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྦྱེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་

གཉིས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ།།

དེ་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་ཏེ་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ས་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བྱན་པ་དང་ལྡན་པས། ཤེས་

བཞིན་དང་ལྡན་པ་བདེ་བ་ལས་

རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་བཀང་སྟེམས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེས་བདེ་བ་ཡང་སྤྱངས། སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤྱངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་སྔ་ནས་

ནུབ་པ་བདེ་བ་ཡང་མེད། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མེད་པ། བཀང་སྟེམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་@371A ཨོ། །འདས་ཏེ། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་འཇུར་ཞིང་། སྣ་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་ཏེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་

ཏེ་གནས་སོ། །དེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་རྣམ་ཤས་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེས་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཆུང་ཟད་མེད་དོ་ཞེས་ཆུང་ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆུང་ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་

དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ་གནས་ས། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ས་ལས། འདོད་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་དང་། དངོས་

པོའི་འདོད་པའོ། །འདོད་པ་དག་ལས། དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་དབེན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལས་དབེན་པའོ། །སྟིགས་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ངག་གིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་དང་། མཚོན་འབྱིན་པ་དང་། དབྱིག་པ་འབྱིན་

@371B པ་དང་། །འཐབ་མོ་དང་། འཚང་འབྲུ་བ་དང་། རྩོད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། གཡོ་བྱེད་པ་དང་། བསླུ་བ་དང་། སྐྱིང་རྡེ་མེད་པ་དང་། རྨུན་དུ་སྨྲ་བ་ཀུན་

ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ་གང་དག་ཡིན་པ་དག་སྟེ་དེ་དག་སྤང་པའི་ཕྱིར་སྟོག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅོག་པ་དང་བཅས་པ། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅོག་པ་

དང་དཔྱོད་པ་དག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བའི་

ཕྱིར་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་རང་གི་སའི་ཏོག་པ་དང་སྨྱོད་པ་དགེ་བ་དག་དང་ལྡན་པས་ན་ཏོག་པ་དང་བཅས་པ། སྨྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབེན་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་སྨྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སོ། །སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་ནི་རྒྱུ་དེ་དང་རྐྱེན་དེས་དེའི་འཇུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་བཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་པ་

དང་བདེ་བའི་དོན་ཐོབ་ཅིང་དགའ་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དང་གཉེན་དན་ལེན་ཐམས་ཅད་ལེན་ཐམས་ཅད་བླལ་ཞིང་སེམས་དང་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ནི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་གཏོད་པ་དང་། བྱན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དང་པོ་འདོད་པའི་ཁམས་ནས་བསྐྱོད་

པའི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བགྱངས་བའི་

@372A ཞེས། །ཕྱིར་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱབ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྐྱབ་སྟེ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིས་སྐོམ་པ་ལན་མང་དུ་སྐྱབས་པས་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་ཐོབ་པ་

དང་། དཀའ་བ་མེད་པར་ཐོབ་པ་དང་། ཚོགས་མེད་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་དེས་མཚན་མོ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། ཉིན་མཚན་དང་། ཉིན་མཚན་བདུན་གྱི་བར་དུའང་ཇི་སྲིད་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདའ་

(FBA)ས་ན་གནས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ནད་ཡོངས་སུ་དྲང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོག་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་དག་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་ནས་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་།

སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་དག་ལ་ལེགས་པར་གཏོད་ཅིང་དམིགས་པ་ལ་མི་རྟེན་པ། སྤྱོད་པ་ལས་རྣམས་པར་བྲལ་ཏེ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་དང་གིས་སེམས་

ཞི་བ་དང་དྭང་བར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་

རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་སྦྱོར་པ་བྲལ་ཞིང་ནང་ཡོངས་སུ་དྭང་སྦྲ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྐོམ་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་སྦྱོར་པ་མེད་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དང་སྦྱོར་པས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཅིང་སྐབས་སུ་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པ་དང་། སྐབས་སུ་འཆད་པ་མེད་པའི་གནས་ཐོབ་པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་

@372B ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །རྟོག་པ་མེད་པ་སྦྱོར་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་སྦྱོར་པ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་མེད་པ་སྦྱོར་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཞེས་བྱ་

བ་ནི། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སོ། །སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་དེ་དང་རྟེན་དེས་དེའི་འཇུག་ཐོབ་ཅོ་ནར་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཏིང་

ངེ་འཛིན་ལས་སྒྲིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་

གསུངས་སོ། །དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་ནི། འདོད་པ་དང་དེའི་དོན་ཐོབ་ཅིང་དགའ་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་སྟེད་

དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་བློ་ལས་དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཤིང་ལུས་ལས་སུ་རུང་བའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་

པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་སྟེ་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

དགའ་བའི་མཚན་མ་དག་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་

གཏན་གསུམ་པ་ལ་སེམས་གཉེང་པར་བྱེད་པ་དེའི་

@373A ཞེས། །ཆོ་ན་དེའི་ཀུན་ཏུ་འཕྲུགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་རྟེག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དགའ་བ་དག་དང་བལ་བསྐ། དེའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་

ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀུན་ཏུ་འཕྲུགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས། དེ་གཉིས་ནི་སེམས་རྒྱུན་དུ་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཀུན་ཏུ་འཕྲུགས་པར་

བྱེད་པ་ཞེས་

བྱའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ཡོད་པས་དེས་ན་རྒྱུན་ཏུ་བཏང་སྙོམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་ཡོད་པས་དེས་ན་

དེར་ཡང་རྒྱུན་ཏུ་བཏང་

སྙོམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་བཏང་སྙོམས་ཞས་ཆེར་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྙོམས་

པར་འཇུག

པའི་བསམ་གཏན་པ་དེ་ནི་བཏང་སྙོམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པས་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་གནས་པར་བྱེད་དོ། གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལེགས་པར་གོམས་པར་མ་བྱས་པས་བརྗེད་ངེས་པའི་ཕྱིར།།

@373B རྒྱ་ལ་རྒྱ་ལམ་ན་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་སྨྲར་བ་སྨྲར་བ་ཁོ་ནར་དེ་དག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། ལེགས་པ་ཁོ་ན་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་

བྱེད་ཅིང་བྱང་ངོ་ཅོག་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སློང་བར་བྱེད་སེལ་བར་བྱེད། འབྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་

གསུངས་སོ། །བདེ་

བ་ལུས་ཀྱིས་སྡུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཚེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་སོ་སོར་སྡུང་བར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྡུང་བ་ཞེས་བྱ་

བ་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ། །བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ལ་ནི་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་

མེད་ལ། རྒྱུན་དུ་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པ་ཡང་མེད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གོང་མ་ངག་ལ་ནི། བཏང་སྙོམས་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མེད། དེ་ལྟར་འོག་མ་དག་ལ་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་

མེད་པ་དང་། གོང་མ་དག་ལ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པོ་འདི་ནི། དེ་དག་གི་གནས་ཡིན་པས་ན། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་གནས་པའི་གང་ཟག་

ཡིན་པ་དེའི་

@374A ཞེས། །དབང་དུ་མཛད་ནས་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ། བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་སོ།

དགའ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པ་དེས། དེའི་ཚེ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུས། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོར་བས་

སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྤྲོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དགའ་བའི་གཉེན་པོ་དགའ་བ་མེད་པ། ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཚོར་བ་སེམས་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན། དེ་ཕྱིར་དགའ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་

གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྟན་པ་ནི་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བའི་གཉེན་པོ་ནི་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྤོང་

བའི་གཉེན་པོ་མ་བསྟན་པར་དེའི་གཉེན་པོ་བྱས་པ་བདེ་བ་སྣང་ས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བཏང་སྙོམས་དང་བྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་

དག་ལ་རྟེན་ཅིང་ཞོམས་པར་བྱས་པས་བསོ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་སྐྱོད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ས་པའི་བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྲོང་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡང་སྣང་ས་ཉེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སྔ་ནས་སྨྲག་བསྟལ་

@374B ཡང་སྣང་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་རྒྱབ་པས་ཉེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཚོ་ན་བསམ་གཏན་པ་དེས་བདེ་བ་དང་སྨྲག་བསྟལ་བ་ཡང་དག་པར་འདས་པ་རྟེས་སུ་ཐོབ་ཅིང་། དེས་སྟོན་སྣང་པ་གང་ཡིན་

པ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྨྲས་པ་ན་དེའི་ཕྱིར་སྔ་ནས་སྨྲག་བསྟལ་ཡང་སྣང་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྐོམ་པར་འདྲུག

པའི་ཚོ་ན་ནི་བདེ་བ་སྣང་སར་ཞེ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སློབ་སར་བར་འཇུག་པའི་ཚོ་ན་ནི་སྤྲུག་བསྟལ་སྣང་སར་ཞེ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སློབ་པར་འཇུག་པའི་ཚོ་ན་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱབ་བོ། །བསམ་གཏན་

དང་པོ་ལ་སློབ་པར་འཇུག་པའི་ཚོ་ན་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱབ་བོ། །བདེ་བ་ཡང་མིན་སྤྲུག་བསྟལ་ཡང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་རེག་གི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྟལ་སྣང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚོར་

བའི་ལྷག་མ་

བདེ་བ་ཡང་མིན་སྤྲུག་བསྟལ་ཡང་མིན་པ་ཉེ་ཚོ་བ་ཡོད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡང་མིན་སྤྲུག་བསྟལ་ཡང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །བཀང་སློམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་དེའི་ཚོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ས་འོག་མའི་སྐྱོན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། དབྱངས་རྟབ་པ་དང་། དབྱངས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་

སྣང་བར་གྱུར་ཞིང་

@375A ཞེས། །དེ་དག་སྣང་སའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བཀང་སློམས་དང་། དྲན་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སློམས་

པར་འཛུག་པ་དེའི་

སེམས་དེ་མི་གཡོ་བར་གནས་ཤིང་། གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བསྒྲུབས་སྟེ་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་

ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟ་མ་དག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁར་མོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་། ལྗན་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་དག་མི་སྣང་ཞིང་སྐྱོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཡང་དག་པར་

འདས་ནས་དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱས་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་

དག་ལས་ཡང་

དག་པར་འདས་ཤིང་མི་སྣང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱས་ཁ་དོག་དང་ཐོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་དག་དང་བྲལ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་

@375B རྣམས་ནུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་ཐོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ། །

འདི་ལྟ་སྟེ། ཟས་དང་སྐོམ་དང་གཞོན་པ་དང་གོས་དང་རྒྱན་དང་གནས་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་ནགས་ཚལ་དང་། དམག་དང་རིལ་སོགས་པར་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའི་འདུ་

ཤེས་དེ་དག་རྣམས་ལ་བལྟས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལ་བྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་

སོ། །ཤམ་མཁའ་མཐའ་

ཡས་སོ་སྣམ་རས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དང་ཐོགས་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དག་རྣམ་པར་ཞིག་རས། ཤམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པས་མོས་པར་བྱེད་པས་ན།

དེའི་ཕྱིར་ཤམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྣམ་རས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཤམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེར་ཉེར་བསྟོགས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་

ཤིང་། སྤྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གོང་མ་སྤྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཤམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། @376A ཞེས། །ཞེས་བྱ་གསུངས་སོ། །དེ་ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་གཞི་ལ་སློབ་པར་མི་འཇུག་པའི་བར་དུ་ནི་ཤམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །སློབ་པར་ཞུགས་ནས་ནི་ཤམ་མཁའ་དེ་ཉིད་

དང་དེ་ལས་གཞན་པ་རང་གི་ས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉིར་བསྡོགས་ཀྱི་ཚོ་ན་ནི་འོག་སའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་

མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྐྱམ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེག །མཐའ་ཡས་པར་མོས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྣོམ་པར་འཇུག་འདོད་

པས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ལྡོག་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པས་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་

གཞི་ཉིར་བསྡོགས་དང་བཅས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྐྱམ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡེས་སྐྱེ་མཆེད་

བསྒྲུབས་ཏེ་

གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཉིར་བསྟོགས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་། སྤྱོད་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྤྱོད་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་

@376B གཞི་ལ་སྣེམས་པར་འཇུག་པས་ན་དེ་ཉིད་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་

དག་པར་འདས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་སྐྱེད་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་

ཏྱིས་

དམིགས་པ་ཅི་དང་ཡང་ལྡན་པ་གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བར་བྱེད་པས་ན་མི་རྟེན་ཏེ། དེས་དམིགས་པ་དེ་མ་རྟེན་པས་ན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་

དངོས་གཞི་

ཉེར་བསྡོགས་དང་བཅས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། དམིགས་པ་གཉན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་མོས་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་འདུ་ཤེས་ལ་མོས་པ་དེ་ལན་མང་དུ་བྱས་

པའི་རྒྱུས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་སྟོང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྟོང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་གཞི་ལ་

འཇུག

པར་བྱེད་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་

ཞེས་

@377A ཞེས། །བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་སྐྱོད་

ཅིང་ཅི་

ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་པ་ལ་རཀས་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉེས་དམིགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྔོན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྣོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚོར་ན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་

འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ལ་དལ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཅི་གང་གི་འདུ་ཤེས་དང་། ཅི་

ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་འདུ་ཤེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་འམ། འགོག་པའི་སྙོམ་པར་འཇུག་པ་དག་གིས་ལྟར་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་དག་པ་མིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་དེ་ཕྲ་ཞིང་དམིགས་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་

མཆེད་

@377B བསྟུབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་པ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཉིར་བསྟོགས་དང་བཅས་པ་སྟོང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་
ཡིད་ལ་བྱ་བའི་སྟོང་བ་

མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་གཞི་ལ་སློམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
ཤེས་མེད་

མིན་སྐྱེ་མཆེད་བསྟུབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །༥ གསུམ་པ་ལ་སློམས་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་རིགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བཤད་པ། བསམ་
གཏན་

བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པའི་ཐ་སྙད་རིགས་དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཐ་སྙད་རིགས། གཟུགས་མེད་བཞིའི་

ཐ་རིགས་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །བརྒྱད་པོ་ལ་སོ་སོར། ཉོན་མོངས་ཅན། དག་པ་བ། ཟག་མེད་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མཇོད་ལས། དེ་ལྟར་སློམ་འཇུག་དངོས་གཞིའི་ཐ་

རྣམ་པ་བརྒྱད་བདུན་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་སྲིད་རྩེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་འོག་མངོན་པའི་གཞུང་ལས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་

@378A ཞེས། །བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཐེག་པ་དམན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། འདི་དང་དོན་མི་གཅིག་གོ །གཉིས་

པ་ལ། སྟོམ་འཇུག་བརྒྱད་ཡོད་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་པ། དག་པ་བ་ཡོད་པ། ཟག་མེད་ཡོད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་དང་ཐོབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་གམ་དམིགས་པ་གང་རུང་གི་སྣོ་ནས་རང་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ་ཁམས་གོང་མའི་དངོས་གཞིའི་

སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་

གཉིས།

དང་པོ་ནི། གོང་མའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། རིགས་གནས་སྐྱེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་འོག་ས་

ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་བསྟུ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། དང་

@378B པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་གང་ཞིག །དཔྱོད་པ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། དང་པོའི་

མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྩམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། དེ་གང་ཞིག །རྩོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །

རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཇོད་ལས། རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་ཁྲུད་པར་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་རྩམ་

ཁྲུད་གཉིས་སུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་དེའི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་

པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བའི་རྟོག་པ་རབག་པ་དང་དཔྱོད་པ་སོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཟུང་ཟད་ཕྱ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རྩམ་ཁྲུད་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པའི་ཚུལ་མཚན་

ཡོད་དེ། བསམ་

གཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་གང་ཞེག །ཤང་རབ་ཏུ་

@379A ཞེས། །དྭང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ཡན་ལག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞེག །དྲན་ཤེས་

བཞིན་བཏང་སྙོམས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞེག །དྲན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་དག་གཉེན་

པོའི་ཡན་ལག་གིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམིགས་

པའི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། དེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་

ནས་སྡིད་ཙྪེའི་

དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་གི་བར་བཞི་ཡོད་ཅིང་དེ་གང་ཞེག །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྐྱམ་དུ་བསྒོམ་པ་ལས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

དེ་གང་ཞེག །ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྐྱམ་དུ་བསྒོམ་པས། དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །བརྒྱད་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་

@379B དུ་བསྒོམ་པས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག་འདུ་ཤེས་རགས་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མིན། ཕྱ་བ་རྣམས་ནི་མེད་པ་མིན་ནོ། །སྟམ་དུ་བསྒོམ་པས། །དེ་ཉིད་

མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། འདིར་རིགས་གནས་སྐྱེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་རྣམས་དང་། བདེན་སྟོང་ལ་གཉིས་

སྣང་སྲིད་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་རྣམས་འདིར་བསྡུ་བའི་དངོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ས་ལས་དེ་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚོན་ནི་ལུས་སའི་

འོབ་ཏུ་བྱིང་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྱུང་དོ། །གཟུགས་མེད་པ་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚོ་ན་ནི་ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྟགས་འབྱུང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྱུང་དོ། །གཉིས་

པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དག་པ་བའི་ཇས་རྒྱུན་གང་ཞིག །སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་བྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་

བཅས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྙིད་པ་ཤས་ཆེ་བ། ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བ། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ། མ་རིག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམ་པ་བཞི། དེ་གང་ཞེག །སྙིད་པ་དང་མཚུངས་

@380A ཞེས། །པར་ལྷན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དེ་གང་ཞེག་ལྟ་ངན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དེ་གང་ཞེག །ང་རྒྱལ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དེ་གང་

ཞེག །མ་རིག་པ་དང་མ་ཚུངས་པར་ལྷན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། བཞི་རིམ་པ་ལྔར་བྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྟ་བ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།

སྲེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། གཞན་མིན་བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ། །དེ་དག་སྲེད་ལྟ་ང་རྒྱལ་རྩོངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་པ་བའི་

བསམ་གཟུགས་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི། གོང་སས་བསྟུས་པའི་སྡུར་བཤད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས། །སྟོམ་འཇུག་དེ་དང་ཡུན་རིང་དུ་འབྲེས་པར་བྱས་པ་

ལས་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྱུར་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དག་པ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེ་སྐྱང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་

ནི། མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བའི་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་དུན་པ་དང་། །བཏང་སྙོམས་དུན་པ་དག་པ་མེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་དབེན་པ་

@380B ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བའི་བ་མེ་དེ། ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ནང་རབ་ཏུ་དུང་བ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་རྣོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དུན་པ་དང་ཤེས་

བཞིན་མེད་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་ནི། བཏང་སྙོམས་དང་དུན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཚོས་ཅན། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་

མོངས་

པས་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྟོམ་འཇུག་ཏེན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ནང་ཡོངས་སུ་དྭང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཀུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཏེན་མོངས་པས་སྟོག་པར་བྱས་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཏེན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དྭན་ཤེས་བཞིན་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཀུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཏེན་མོངས་ཅན་བྱི་བདེ་བས་ཀུན་ཀུ་རྩོངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་

སྟོམས་

འཇུག་ཏེན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དྭན་པ་དང་བཀང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཀུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཏེན་མོངས་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་

ཏེན་མོངས་ཅན@381A ་ཞེས། །ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁམས་གོང་མའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དགེ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། ཁམས་གོང་མའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་ཡིན་ན་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྟོམ་འཇུག་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོམ་འཇུག་དངོས་གཞིའི་

ཐུས། རྣམ་པ་བརྒྱད་བདུན་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། སྟོམ་འཇུག་གི་ཐུས་རྒྱུན་ཡིན་པས་སྟོམ་འཇུག་གི་ཐུས་སུ་གསུངས་པ་རྩམ་གང་ཞིག །སྟོམ་འཇུག

གི་ཐུས་རྒྱུན་ཡིན་ན་སྟོམ་འཇུག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་འང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན། ཡིན་ཞེན་ལོག་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏ་ཅང་

ཐལ་

བར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་རྒྱལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་

དབྱེ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ཁམས་གོང་གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞེག །འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བར་དམིགས་པ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དག་པ་བའི་བསམ་གཏན་

@381B དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། ཞུད་པར་ཆ་མཐུན། ངེས་བྱེད་ཆ་མཐུན་དང་བཞི། དང་པོ་

ནི།། དེ་གང་ཞེག །རང་གི་འཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །རང་གི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་སའི་དག་པ་བ་སྤྱི་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་

པ།། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །རང་གི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གོང་སའི་དག་པ་བསྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །རང་གི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟག་མེད་སྟེ་

བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཇོད་ལས། དག་པ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས། རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། ཉོན་མོངས་སྤྱི་དང་རང་ས་དང་། གོང་དང་ཟག་མེད་

རྗེས་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་རྩེ་ལ་ཁྲད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། སྲིད་རྩེའི་གོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ལ་ནི་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁམས་གོང་གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་གང་ཞེག །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བར་དམིགས་པ། མཚོད་ལས། ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལྷ་ཀླུ་ཡི་ཁྱུ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་

@382A ཞེས། །འབྱེལ་བར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་བསམ་གཟུགས་

(FBRGYA)ད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་འཇུག་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། མཚོད་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟོམ་ཀྱི་སྟོ་ནས་

མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་ལས་བསྟོམ་ནི། གྲངས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡན་ལག །དེ་དག་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་བཞག་དང་། དབེན་དང་སྦྱོག་བསྟལ་

གཡོ་བ་དང་། གོང་མའི་ཡན་ལག་ཁྱད་པར་ཡིན། ཞེས་གྲངས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཡན་ལག་དེ་དག་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་བ་དང་། གཡོ་བ་དང་། གོང་མའི་ཡན་ལག་དང་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་

གཏན་བཞི་ཁོ་ནར་ཟག་མེད་ཆེས་མང་བ་ཡང་མིན་ལ་ཆེས་ཉུང་བ་ཡང་མིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ། བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྔལ་ལས། ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐར་ཐུག་བསམ་

@382B གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྔལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་དང་། ལུས་ཚོར་སྟུག་བསྔལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་བདེ་དང་།

བདེ་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ལས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འདས་པའི་དབང་གི་ཚོར་བ་བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ལྷ་པ་དངོས་སུ་

མ་གསུངས་

ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཏང་སྟེམས་ཉིད་ཉོན་མོངས་འདྲེན་པའི་མཐུ་ཆུང་བས་ན་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། སྣོས་པ་དང་དེ་ནི་རྣམ་པར་ལྡར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་པའི་གནོད་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་

མི་བདེ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན་སྣོས་པ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་

ཆགས་དང་། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཚོར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་རྫོགས་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན་སྣོས་པ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་

བཞིར་

@383A ཞེས། །རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་། དགའ་བ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་རྫོགས་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དབུགས་རྩུབ་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གནོད་སེམས་དང་། རྣམ་འཚེ། རྣམ་རྟོག་དང་། འདོད་པའི་སྤྱག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་དབང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ལྔ་ཡོད་དེ། བསོ་གཏན་དང་པོའི་ཚེ་ཐོག་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་

@383B པའི་འདོད་ཆགས་དང་དེའི་དགའ་བ། དེའི་ཡིད་བདེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དབྱགས་རྟག་པ། འབྱུང་བ། འདོད་ཆགས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་དབང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་

(FLA)སྣ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་དྲུ་ཞེན་སྣས་པ། ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེན། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་

ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དྲུ་ཞེན། སྣས་པ། །ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེན། ནང་ཡོད་སུ་དྲང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་

ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་དྲུ་ཞེན། ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེན། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་

(FGCI)གཅིག་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་དྲུ་ཞེན་སྣས་པ། ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེན། བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།

@384A ཞེས། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་

བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྟིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྡུག་བསྔལ་

ཀྱི་དབང་པོ་མ་སྨངས་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། དེ་ལ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་དབང་པོ་སྨངས་པར་གྱུར་ན། བསམ་གཏན་

གཉིས་པ་དང་། གནས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་མ་སྨངས་པ་ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་དབང་པོ་མ་

སྨངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཞ་མོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ལུས་ཚོར་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྨངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨང་ན་

@384B དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཚེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་པ་དང་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་

ཀིང་ངེ་འཛིན་

ལ་ཕན་འདོགས་པ་དག་བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཡོ་བའི་མིང་གིས་བསྟན་ཞེ་ན།

སྣས་པ། གཞན་གྱི་ས་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ས་ལ་བལྟོས་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་

བལྟོས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་མིན་ཡང་། དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱོན་དང་

བཅས་པ་མིན་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་མིན་ཡང་། སངས་

རྒྱས་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་ལ་བལྟོས་ནས་བཅིན་པ་འཕྲད་པ་འབྲེལ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། དེ་ཉིད་

@385A ཅ།། །ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་ནས་བརྒྱང་སྟེ་གང་ནས་གོང་དུ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། མདོར་བསྡུ་ན་རྒྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། རྟོགས་པ་པོས་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ཡོངས་སུ་

བརྒྱང་བ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རེག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ནས་གབྱང་སྟེ་རང་གི་ས་པའི་མེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། རང་སའི་བསམ་གཏན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་

བརྒྱད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཀ་ཁྲད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཁྲད་པར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ།

@385B ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྣྲས་པ། ཚན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་སྣྲས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ་རྫོགས་པའི་

ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྣོག་པས་མ་དང་བ་དྲང་

པའི་ཁྱད་

པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཚན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་དགའ་བའི་ཀུན་བཀྲིས་དང་བྲལ་པའི་

བདེ་དབང་ཚན་

ཡོན་ཏན་ལྔ་ལས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་

ཀྱི་

སྐྱོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ལས། སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་བརྒྱད་

པོ་གང་སྣམ་ན། མངོད་ལས། རྟོག་དང་སྤྱོད་དང་དབྱགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡ་@386A ྈ། །ལག་ཏུ་བྱུར་པའི་དགའ་བདེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུར་བའི་བདེ་དབང་། དབྱགས་འབྱུང་རྟག �འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་

རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་དུ་གསུངས་སོ། །བསྡུ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་ཚོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ་གང་སྱི་ཁྱད་པར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ཀྱི་ཁྱད་པར། ཡན་ལག་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར། འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་དབེན་པའི་ཁྱད་པར། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་མ་སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡོ་བའི་

ཁྱད་པར། གོང་མའི་ཡན་ལག་གི་ཁྱད་པར། ལྷ་ཕྱི་རྣམས་ལ་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ལྟར་དུ་སྣང་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མངོད་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི། མངོད་ལས། དང་

པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱོད་དང་། དགའ་དང་བདེ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། རབ་དང་དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྙོམས་དང་།

དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །མཐའ་ན་བཞི་དྲན་བཏང་སྙོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྡུག་མིན་ཏིང་ཁཇོན་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་

@386B པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་ཚོས་ཅན། ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རང་སས་བསྡུས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཞན་ཡོན་ཀྱི་ཡན་

ལག །ཏིང་

ངེ་ཁཇོན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་ཚོས་ཅན། ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག།

ཏིང་ངེ་ཁཇོན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཞན་ཡོན་ཀྱི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་ཁཇོན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་ཚོས་ཅན། །ཡན་

ལག་ལྔ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྙོམས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དགའ་བའི་ཀུན་བཀྲིས་དང་བྲལ་པའི་བདེ་དབང་ཞན་ཡོན་ཀྱི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་ཁཇོན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག

ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་ཚོས་ཅན། །ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་དག་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །རང་

སའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཞན་ཡོན་ཀྱི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་ལ་མིང་གི་སྐོར་ནས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་

@387A ཞེས། །དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྟ། གཉིས་པའི་བཞི། གསུམ་པའི་ལྟ། བཞི་པའི་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་འབྱེལ་ལས། བསམ་

གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བསམ་

གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ནང་རབ་ཏུ་དྭང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་

ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་དེ། བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཐ་མ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བདེ་བ་ཡང་མིན་

སྡུག་བསྔལ་ཡང་མིན་པའི་ཚོར་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་

ལག་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དག་ལ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་དག་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཨིང་གི་སྒོ་ནས་ནི་དེར་བལྟའོ། །

@387B ཡན་ལག་དེ་རྣམས་རྫས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་དགུར་བསྟན་ཏེ། །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཟུར་པའི་དགའ་བ། །གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཟུར་བའི་སེམས་ཅོར་བའི་དབང་པོ། །དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྙོམས་གསུམ། །བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས། །ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བླུབ་སྟེ། །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཟུར་པའི་དགའ་བའི་ངག་བའི་གཉིས་ནི་ཡིད་བདེར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་བླུབ་སྟེ། །གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཟུར་བའི་བདེ་བ་ནི་དགའ་བའི་ཀུན་བཏགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཚོར་བའི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་བླུབ་སྟེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཟུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དྭང་བ་དང་། །བཞི་

པའི་དྲན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་དག་རྣམས་དྲན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཟུར་པའི་རྟོག་པ་

@388A ཞེས་བྱ། །ནི། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་དག་ཀྱིན་ནས་སྒྲོང་བ་རང་ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་ལ། དཔྱོད་པ་ནི་སེམས་པ་

འམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་དག་ཀྱིན་ནས་སྒྲོང་བ། རང་ཡུལ་ལ་ཞེན་མོར་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་

པའམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ཏུ་འཆོལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྟོག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཞེན་པའོ་ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། མངོན་པར་རྟོག་པ་དང་མངོན་པར་མི་རྟོག་

པའི་དུས་ན།

གོ་རིམས་བཞིན་སེམས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གོ་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པས་རབས་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་པའི་ཡིད་ལ་བརྗོད་པའོ། །དཔྱོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་

སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྣམ་བདེ་ཞིན་མོར་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་རྣམ་ཞིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་

@388B བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྣམ་མམ་ཞུབ་སྟེ། རྟོག་པས་ཏ་ཅང་ཞིབ་པར་མི་བྱེད། དཔྱོད་པས་ཏ་ཅང་རྩིང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་གྲང་མོའི་ནང་དུ་མར་གསར་བཅུག་སྟེ་ཉི་མའི་འོད་ལ་བཞག་པའི་ཚེ། ཏ་ཅང་གྲང་དྲོའི་སྐྱོན་གཉིས་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་

དགའ་བདེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་སྣ་བའི་ལུགས། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས། རང་གི་ལུགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་

བ་ནི། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཚོར་བ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་

གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྣོམ་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ཡིད་བདེ་ཡང་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགའ་བའི་ཀུན་བཏུས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་

@389A ཞེས། །པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཁྱད་མེད་དུ་གྱུར་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །

ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བདེ་པ་ཡིན། དེ་ལ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་

ནོ། །ཏུ་སྦྱངས་པ་བདེ་པ་ཡིན། དེ་ལ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། སྣོམ་པར་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལུས་ཀྱི་ཡིན་པར་ནི་མི་རྟུང་སྟེ་སྣོམ་པར་འཇུག་པ་ན་རྣམ་པར་

ཤེས་

པའི་ཚོགས་ལྟ་མེད་པས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། དགག་བ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་

རྣམ་སྨྲངས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ན་ཡོད་པར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡན་ལག་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ལྡང་རྣམ་པ་

གཉིས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ལྡང་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨྲས་བའི་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་

@389B བཀའ་སྩལ་བ་ན་འདིར་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་སྐྱེས་པ་མ་ལུས་པ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཡང་བདེ་བ་

ཡང་སྣང་ཤ་སྟ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྣང་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་རྒྱབ་པས་ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་ཡང་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བས་

ན་དགའ་བ་ཙོ་ན་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་གྱི། བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ་ཡིན་བདེ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་དེ་ཉིད་

འགག་པར་སྟོན་པ་ན་དེར་ཡིད་བདེ་འགག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་འགག་པར་སྟོན་པ་ན་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་

པོ་འགག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འདིའི་བཞིད་པ་སྐྱར་བ་ན་མཇོད་འགྲིལ་

ལས་གསལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། སེམས་ལས་བྱུང་བདེ་བའི་དབང་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་ཅར་ན་ཡང་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁོ་ན་ཡན་ལག

@390A ཞེས། །ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མནར་མེད་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལྡན་

དུ་ངོན་གསང་རྣམས་ཟཁད་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ་བདེ་གཉིས་ནི་དགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་རང་

སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ། ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་

བདེ་

གཉིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རིགས་ཏེ། འདི་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་གཞན་རྣམས་ལ་རིག་པས་གནོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་

སྣང་བའི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་གི་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བདེ་བ་ནི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་ནི་འགལ་བ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་ན་

ཡང་ཤིན་སྦྱངས་ཕན་

@390B ཡོན་ཏན་ལས་འཕྲོ་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཞི་ལྷག་ཁྱད་པར་ཅན་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། བསམ་

གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་

བྱུང་བའི་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཚོར་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ལུས་ཚོར་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་སས་བསྡུས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི། དགའ་བའི་ཀུན་བཏགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། མཇོད་ལས། ལུས་ཚོར་སེམས་པ་མ་ཡིན་གང་། །སྡུག་བསྔལ་དབང་པོའོ་སིམ་པ་ནི། །

བདེ་བའོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་བདེ་དབང་དང་ཡིད་བདེ་འགལ་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

འདི་གཉིས་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བདེ་ཡིན་ན་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་བདེ་ཡིན་ན་སེམས་ཚོར་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞེག །ཡིད་བདེ་ཡིན་ན་བདེ་དབང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱང་བའི་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཚོར་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱང་བའི་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་ལུས་ཚོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུའི@391A ཞེས། །བཏུས་ལས། ལུས་ཀྱི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གང་ཞེ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་བདེ་ཡིན་ན་བདེ་བ་ཡིན་དགོས་སོ། །བདེ་བ་ཡིན་ན་བདེ་དབང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔར་གསུངས་པ་ལ། འཇིག་ཉེད་གཞན་ནི་ཡོད་པར་སྔོན་གྱི་མཁས་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིད་

བདེ་ཡིན་ན་དགའ་བའི་ཀུན་བཏགས་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་བདེ་དང་བདེ་དབང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དགའ་བ་ཡིན་ན་དགའ་བའི་ཀུན་བཏགས་དང་མ་བྲལ་

བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དགའ་བ་ཡིན་ན་ཡིད་བདེ་ཡིན་དགོས། ཡིད་བདེ་ཡིན་ན་དགའ་བའི་ཀུན་བཏགས་དང་མ་བྲལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དངོས། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྣང་བའི་

གང་ཟགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཀུ་གྱུར་བའི་དགའ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུས་ཉོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

@391B ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་སྐྱེམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྲེལ་སྐྱོམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སྐྱེ་དང་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། དེ་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་ཚད་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སོགས་མེད་པར་ཐལ། དགའ་བ་

ཡིན་ན་དགའ་བའི་ཀུན་བཀྲིས་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། བདེ་བ་ཡིན་ན་བདེ་བའི་ཀུན་བཀྲིས་དང་བཅས་དགོས་པར་ཐལ། དགའ་བ་ཡིན་ན་དགའ་བའི་ཀུན་བཀྲིས་

དང་བཅས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་དགའ་བདེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་གནས་སུ་བྱུར་པའི་དགའ་བ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་

ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་ཀུན་བཀྲིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་འདི་གཉིས་འགལ་བ་ལྷ་བུར་གསུངས་པ་ནི་དགའ་བའི་ཀུན་བཀྲིས་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དང་བྲལ་པའི་

སེམས་ཚོར་བའི་

བ་འགལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་སས་བསྟས་ཀྱི་བདེ་དབང་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཤིན་སྦྱང་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རབས་རྩེས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་

ན་འདོད་པའི་

@392A ཞེས། །སེམས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འགལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཚོར་བ་ནི། བཏང་སྙོམས་སུ་ཟཕད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་

ཚོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བཏང་སྙོམས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟར་གོང་དུ་ཟཕད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་དེའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་བཞིན་

བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་གསུམ་དེའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི། དྲན་པ་དང་ཤེས་

བཞིན་བཀང་སྟེམས་དགའ་རྣོག་པ་དང་དཔྱོད་པའི་སྐོ་ནས་མངོན་པར་སྤྱད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་མ་སྨོས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ། དེར་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ནི་དེ་ནི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་རང་མིང་གིས་མ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགའ་བའི་

@392B ཉོན་མོངས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལས་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞིང་། སེམས་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྒོས་པ་ཡིན་

པས། དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་དང་བའི་མིང་གི་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་དེ་རྣམས་ལ་རང་མིང་གིས་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེར་དགའ་བའི་

ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ནར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཡང་ཡོངས་དགའ་གི་སྒྲས་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེར་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱིས་མ་དགའ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པར་

དེ་རྣམས་ལ་ཡོངས་དག་གི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེར་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ལས་བྱོལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དབུ་བ་ནི། དགའ་

བའི་ཀུན་བཏགས་ལྡོག་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་མཇོད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་བཞིན་དགའ་བའི་ཀུན་བཏགས་འབྱུང་མི་འབྱུང་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། བཏང་སྙོམས་ནི་

@393A ཞི། །དགའ་བའི་ཀུན་བཏགས་དང་བལ་བ་ན། སེམས་ལྷུན་གྱིས་ཀྱུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དྲན་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་

ལྡོག་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་བཟེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ལྡོག་པ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷུན་གྱིས་ཀྱུ་འཇུག་པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡིན། འདིར་

ཤེས་བཞིན་ཡན་ལག་ཀྱ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་པར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ལོག་

ནས་

ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་སྐྱེས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་དང་བསྟུན་བཅོས་ལས་རྒྱས་པར་སྤྱིར་བསྟན་པ་

རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་མོར་དཔྱད་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཆུབ་པའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་

ཅན་མ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི། ཞི་རགས་ཀྱི་དོན་ལ་རྩིད་པར་དཔྱོད་པ་དང་། ཞིབ་པར་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@393B བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བའི་ཀུན་བཀྲིས་དང་བཅས་པའི་ཡིད་བདེ་ཤེས་བཞིན་རྣམས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་

གྱི་སྒོན་བརྒྱད་དང་བལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡང་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པར་ཐལ་བའི་སྒོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་

ལྟ་བུ་ལ་ཙམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་དེ། དེར་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ནི་ཡུལ་ལ་རྟོག་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་མཁྱེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེའི་མཁྱེན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནོན་སྲུམ་དུ་རྟོགས་རྒྱས་པར་བཞག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོན་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྒྲོན་མེད་དེ།

དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ངག་ཀུན་སློང་གི་མཁྱེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཤེས་བཞིན་

གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་འབྱུང་བར་རྟོག་པར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཞུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་

@394A ཞེས། །ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བདེ་དབང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བདེ་དབང་མཆོག་ཏུ་ཐྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་པའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་

ན་ཆོར་བ་བཏང་སྙོམས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མིན། བདེ་བ་ཡང་མིན་པའི་ཆོར་བའི་སྐྱ་ཡང་མེད་ན། སྡུག་བསྔལ་

དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱ་ཡང་ལྟ་གཅིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་མི་འབྲུགས་པའི་ཞིང་བཀོད་དང་། རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་རྟོག་གི་ཞིང་གི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའི་དཀོན་རྩེགས་ཀྱི་

མདོ་ལས་

ཀུང་དེ་ཁོ་ན་བཞེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཞིང་དེ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྙོམས་མེད་པར་ལུང་གིས་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་

ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཡོད་པར་ཞེན་པ་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ནི་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་

ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་རྒྱེན་བྱེད་ལས་ཡན་ལག་སོགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་

@394B དང་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཅོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཚོར་བ་ནི་བདེ་དབང་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ན་ནི་ཡན་

ལག་རྣམ་པར་བཞག

པ་མེད་དེ། ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྣོམ་པར་འཇུག་པའི་ཚུས་དེ་དག་ལས་བསམ་གཏན་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡན་

ལག་རྣམ་

པར་བཞག་གི་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུ་སྣོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་འཆད་པའི་རབས་རྣོས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དུ་

ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམ་འཇུག་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བཏེན་པའི་རྣམ་དག

སྣོ་ལམ་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཟད་པར་ཟིལ་གཅོན། དུན་པ་ཉིད་བཞག །ཡང་དག་སྤྲོང་བ། རྫུ་འཕྲུལ་ཤང་པ། དབང་པོ། སྟོབས། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག། འཕགས་

ལམ་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། སྔར་བཤད་ཀྱི་རིགས་པས་གོ་བར་རུས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་རྗེས་འགལ་བར་ཐལ། སྔར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །

@395A ཞེས། །གསུམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། སྐུ་བཞི་བྱེད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གསུམ་གང་རུང་གསལ་བསྟན་པ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་

ཁམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྡུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་

ཡོད་དེ། རྒྱུ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཆུང་ངུ། འབྱིང་། ཆེན་པོ་སྟོམ་པ་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཆུང་ངུ། འབྱིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་

དང་པོ་ཆུང་ངུ་སྟོམ་པས་ཚངས་རིས། འབྱིང་ངུ་སྟོམ་པས་ཚངས་པའི་མངྒན་ན་འདོན་ཆེན་པོར་སྟོམ་པས་ཚངས་ཆེན། རྒྱུ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་རྣམས་ཆུང་

ངུ། འབྱིང་

ཆེན་པོ་སྟོམ་པ་ལས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འོད་ཆུང་འོད་གསལ། ཚད་མེད་འོད། དགེ་ཆུང་། ཚད་མེད་དགེ །དགེ་རྒྱས། སྨིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་རྣམས་འགྱུབ་ཅིང་། སྤེལ་

སྟོམ་

@395B རྣམ་པ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཅིག་གི་སྐྱེ་བ་ལྔ་བླུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆུང་དུབ་ཡོངས་སུ་སྐྱོམ་པ་དང་། འབྱིང་དང་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་སྐྱོམ་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་

པོ་ལ་ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་ལྔག་མ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆུང་དུ་དང་། འབྱིང་དང་། ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། བསམ་

གཏན་

དང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་ལྔག་མ་རྣམས་ཀྱི་འང་དེ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་

འདོད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་སྐྱོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྙུ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་

གཏན་

ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱ། གཟུགས་ཁམས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྣམས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱ། སྒང་འདས་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱའོ། །རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་དོན་ནི། འཁོར་བའི་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་

རྒྱུ་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་སྟོམ་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་སྟོམ་སྡོམས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ@396A ་ཤེས། །སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བྱ། གཉིས་པ་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་

ཀྱི་སྟོམ་འཇུག་ལྔ་བྱ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་སྟོམ་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་ཆུང་ངུ། འབྲིང་ཆེན་པོ་སྟོམ་པ་ལས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མཐོ་བ་དང་། དམའ་བ་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཀུན་བཏུས་ལས། གཟུགས་མེད་པ་ན་ནི། གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ཐ་དད་པའང་མེད་དོ། །དེ་ནི་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྟོམ་པས་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་

མཐོན་པོ་དང་། དམའ་བ་དང་། ངན་པ་དང་། བཟང་པོར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐོ་དམན་གྱི་དོན་ནི་ཆོ་རིང་ཐུང་དང་། བཟང་ངན་ནི་ཉོན་མོངས་མང་ཉུང་ཡིན་ནོ། །ཚུང་དུ། འབྱིང་།

ཆེན་པོར་སྣོམ་པའི་དོན་ནི་གུས་སྦྱོར་དང་རྒྱུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མེད་པར་སྣོམ་པ་ནི་ཆུང་ངུར་སྣོམ་པ་དང་། གང་ཟུང་གཅིག་དང་བཅས་ཏེ་སྣོམ་པ་འབྱིང་དུ་སྣོམ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་བཅས་ཏེ་སྣོམ་

བ་ཆེན་པོར་སྣོམ་པའོ། །འདིར་ཡང་མུ་བཞི་རྩི་ཚུལ་ནི། སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཆོ་ཚད་ལུས་ཚད་སྣོད་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོ་ཚད་རྣམས་ཀྱང་

@396B འབྲས་བུ་སྐྱེ་པའི་བསམ་གཟུགས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་ཟཁད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་བཞི་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱོར་བ་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཉི་སྣང་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་

ཐོབ་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོ་ངན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་ཉིར་བསྡོགས་ལ་ཡན་ལག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་

ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྗོད་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྡོགས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་འགལ་ཏེ། ཉིར་བསྡོགས་རྣོས་

ཡན་ལག་གིས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་ལྷག་ཆ་མི་མཉམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལམ་དཀའ་བ་དང་། དངོས་གཞི་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལམ་སྣུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། བསམ་

གཏན་དག

གི་ས་རྣམས་སྣུ། །ས་གཞན་དག་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། བསམ་གཏན་བཞི་པོའི་ལམ་ནི་སྣུ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་

དང་

@397A ཞེས། །མཉམ་པ་དག་གིས་འབད་མི་དགོས་པར་རང་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་

ལས་

ནི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ལས་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་ལྡོག་པ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཁྲུད་པར་ཅན་ནི་ཞི་གནས་ཆུང་ངོ། །གཟུགས་མེད་པ་དག་ནི་ལྷག་མཐོང་ཆུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ། མཇོད་འབྱེལ་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡང་ཡིན། བསམ་གཏན་ཡང་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཞན་དག་ནི་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ལྡན་བའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་ནི། རྟ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་རྟ་དང་། དཔུང་བུ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་དམག་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་མ་ཡིན་ཀྱང་དམག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡན་ལག་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཡན་ལག་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་མ་ཡིན་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཁོ་

@397B ན་རེ། ལྷ་བྱིན་གྱི་ཡན་ལག་ལྷ་བྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འཕགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འཕགས་ལམ་ཡིན་ན། ལྷ་བྱིན་གྱི་ཡན་

ལག་ལྷ་བྱིན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་འགལ་བར་ཐལ། སྔ་མ་ཡིན་ན་སྟོང་བྱང་ཡིན་དགོས། ཕྱི་མ་ཡིན་ན་སྐྱེས་

ཐོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཐས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་འབྲེལ་ལས། གང་མི་

དག

གི་ནང་ན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་བདག་ཉིད་སྟོང་དཔོན་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་

ཚོགས་ཏུ་ཀྱེ་ན་དབེན་པ་

ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་བདེ་བའོ། །དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་ལ། སྨྲ་དེ་ཐོས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་སྟོམ་པར་འཇུག

ཅིང་ཤི་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བཞིག་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་

@398A ྅། །སྟོམ་པར་འཇུག་སྟེ། ལངས་ནས་ཆོག་ཏུ་ཀྱི་མ་ཏེ་འཛོན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། ཀྱི་མ་ཏེ་འཛོན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་

ནི་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྨྲ་དེ་ཐོས་ནས་སྟོམ་པར་འཇུག་ཅིང་ཤི་ནས་ཀྱང་འོད་གསལ་བྱེ་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར།

རྒྱུ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་སྨྲོང་བ་ཉིད་བསྟོགས་ལས་ཐོབ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་རྒྱང་བའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་

གྲོལ་

པའི་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ས་བསྡུས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་འཇུག་རྣམས་དེ་དང་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པའི་འབད་རྩོལ་

ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐོབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅད་པར་སྤྱངས་ཀྱང་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་རྒྱུར་བའི་ཚ་

ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདས་ལམ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་བདུན་

@398B གྱི་ནང་ནས་སྟོང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར།

སྒོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་འདོད་ཉོན་ཆུང་ངའི་ཆུང་ངུའི་གཉེན་པོར། ཉན་ས་ལས་གསུངས་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་མ་ཐོབ་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་རྒྱང་བའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདས་ལམ་དེ་

ཉེར་བསྟོགས་བདུན་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོང་གི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། བདུན་ལས་མང་བ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བློབ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྗེས་སུ་མཐུན་

པ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བདུན་མེད་བར་ཐལ། དེའི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་

@399A ཞེས། །འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་।རྒྱས་ཁས་སོ། འདོད་ན། ཉན་ས་དང་། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཉེར་

བསྟོགས་འཆད་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་དེའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཡོན་

ཏན་

བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་ཅིང་།ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་པོ་སྐྱེ་བའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སྤྲངས་པར་གསུང་ཀྱང་ས་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་སྤྲངས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་བཞིན་

ནོ།། དེས་ན་སྤྱོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་ལ་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པ་དང་། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བསམ་

གཏན་དང་པོའི་སྤྱོད་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞིག་དེ་ནི་བསམ་གཏན་བྱི་དངོས་གཞིའི་སྐྱེམ་འཇུག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་

@399B བུ་ཡིད་བྱེད་ཐལ་ཆེར་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྤྱོད་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་ཀྱང་ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོར་འཕོ་མི་

རུས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ཀྱང་དབང་པོ་འཕོ་བར་མི་རུས་པའི་གང་ཟག་དབང་རྟུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ནས་ཐེག་དམན་དབང་རྣོན་དུ་འཕོ་བར་མི་རུས་པ་ཡོད་པ་གང་

ཞིག་རིགས་པ་མཚུངས་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། མདོ་ལས། ཤྲཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ་གང་�པོ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

ལ་འཇོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། གང་ཟོས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་འདོད་པས་དབེན། སྟོག་ཏུ་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་

ཀྱིས་དབེན་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་

པ་དང་། བཞི་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་མ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་

འདུ་

@400A ཞེས། །ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པར་འཇུག་སྟེ། འདི་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་

བསྟུ་བ་ནི། གཞུང་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོ་སྐྱབས་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་འཇུག་སྐྱབས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དམ་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་བསམ་པས་གོ་བགོས་པ་ལས་དམ་ཚོས་མཐའ་དག་སྡུར་བས་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་གདོན་མི་ཟ་

བར་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དམ་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྡུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཅོོ་བོར་

བྱུང་པའི་

སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དོད་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འཇུག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཉམས་ལེན་ལ་

འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་སྒྲུབ་ལ་དགུར་བྱངས་ངེས་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དགུར་བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་

@400B པ་དང་མཐུན་པའི་དམ་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དམ་ཚོས་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པའི་རྒྱས་ཀྱི་བསས་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྣོམ་འཇུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཅན། འཇུག་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་སྤྱོད་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གཅོ་བོར་བྱུང་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ⁜ བྱམས་ལ་

སོགས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྒྲ་ཡཁད་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་དང་།

མཛོད་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་

རབ་མཆུངས་ལྟན་དང་བཅས་པའི་རིག་པ་དེ། ཚད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། །ཕྲད་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་བྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། །ཕན་དགོངས་

ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་པའམ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་@401A ཞེས། །བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལས། སྤྱོད་ཡུལ་འདོད་

པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །དགའ་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གཞན་ནི་དྲུག་ན་ཁ་ཅིག་ལྷ། ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པར། འདི་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྲོད་པའི་སེམས་ཅན་

རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དགའ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ན་ཡོད་དེ། ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མེད་པ་གཞན་གསུམ་ནི་དྲུག་པ་མི་ལྷོག་མེད་པ་

དང་།

བསམ་གཏན་ཁྲུད་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་ན་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་འདི་དག་མི་ལྷོག་པ་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་ན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ། འདོད་

པའི་ཁམས་

དང་ཉིར་བསྟོགས་རྣམས་སྣང་ནས་བཅུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། རང་ལུགས་ནི་སྐྱ་མ་ལྔར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་བྱམས་པ་ཚད་མེད། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད། དགའ་བ་

ཚད་

མེད། བཀང་སྟོམས་ཚད་མེད་དང་བཞིའོ། །ཚད་མེད་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། དེ་གང་ཞིག །སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། དེ་

@401B གང་ཞིག །བདེ་བ་དང་མི་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། དེ་གང་ཞིག །ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྣམས་གོ་རིམས་གཞིན་དུ་བཞི་པོ་སྟོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་

ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་ཕྲད་པར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་

རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །སྙིང་རྗེ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་

ཞོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཤེས་པ་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་མི་བྲལ་བར་ཞོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཤེས་པ་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །

བཏང་སྙོམས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཤེས་པ་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུན་ལས་ཀྱང་།

ཕྱད་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། ཕན་དགོངས་ཁྱོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མེད་ནི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་

@402A ྱོད། །སྤྲངས་པའི་ཁྱད་པར། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཁྱད་པར། དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར། སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་

ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། བསྟན་པའི་ཚངས་པ་མི་མཐུན་སྤང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །ཅེས་

དང་།

དེའི་འགྲེལ་བར། ཚངས་པའི་གནས་པ་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི་སྟེ་བྲ(Ms) པ་དང་། སྐྱིང་རྡེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚད་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་བཞིར་རིག་པར་

བྱ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དང་། དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་

པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱིང་རྡེ་ཚད་མེད་གང་ཞེག །འཁོར་བའི་

སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ཚད་

མེད་ཀྱི་

@402B མཚན་ཉིད། ལེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མེད་གང་ཞེག །མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའམ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གང་རུང་གི་ལེམས་ཅན་ལ་

དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་སྤྱག་བསྟལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྗེ་ཚད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལེམས་ཅན་ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གི་

རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱིང་རྗེ་ཚད་མེད་གང་ཞེག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་སྤྱག་བསྟལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྗེ་

ཚད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་འཆད་ལས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དག་བདེན་འདོད་དང་། སྤྱག་བསྟལ་གྱིས་ཉམས་དག་དང་བདེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དེ་དག་བསྟན་

བཙོས་དང་། དེ་ཡི་དེ་བཞིན་

ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག །ཅེས་དང་། འགྲེལ་བར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བར་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་

པའི་ཆོས་ལ་སྟེ། གང་ལ་གནས་པ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ་དེ་དག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་འདྲ་བས་ན་དམིགས་པ་

@403A ཞེས། །མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་པར། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་སྐྱེད་པ། །རྩོ་ཆུན་འཕྱན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །

འགྲོ་ལ་སྐྱིང་རྡོར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུག །འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྡོ་

སོགས་དམིགས་པའི་སྒོ་

ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གསུངས་ཤིང་འཛིན་སྐང་གི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་མ་ཕྱུབའི་ཕྱིར་ན་སྟེང་རྟེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་

རྣམས་ནི་རིགས་པར་དབྱུ་མ་འཇུག་པའི་ཉེ་ཀ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་�couldཐད་སྟིང་པོ་རྒྱན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་སོགས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག

ཁོ་ནར་སྣང་ངོ་། ཚད་མེད་གཞན་གསུམ་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་གསུངས་ཚུལ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེང་རྟེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་

བཞད་པ་ནི། རྒྱན་ལས། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྒྱུ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེང་རྟེ་སྟེ། །རྒྱུ་དང་བཞེས་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེང་རྟེའོ། །ཞེས་དང་།

རབ་འབར་

@403B དགྲ་ཡི་དབང་དུ་སོང་། །སྨྲག་བསྟལ་གྱིས་གཅེན་སྐུན་པས་བསྒྲིབས། །བསྐོད་དཀའ་ལམ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཟས་ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། །ལས་ནི་རབ་ཏུ་གཏོར་

གྱུར་པ། །ལམ་གོལ་རབ་ཞུགས་སྟོབས་ཆུང་བའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་རྒོད་ཅིང་། །ཞེས་དང་། བཀྲེན་ལ་བརྩེ་དང་མཚུངས་པ་ལ་བརྩེ་དང་། །ཀུན་འཁྲུགས་ལ་བརྩེ་བག་མེད་རྣམས་ལ་བརྩེ། །ཡུལ་གྱི་

གཞན་དབང་ཅན་ལ་སྐྱེ་རྒྱ་དང་། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་ལ་སྐྱེ་རྒྱའོ། །ཞེས་སོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་རྒྱ་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་ལས་འཁྲུངས་ཏེ། སྟོན་སྐྱེ་རྒྱ་

གོམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྷག་པར་བསྟེན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་བཤེས་

གཉེན་དམ་

པའི་འབྲས་བུ་ལས་སྐྱེང་རྩེ་སྐྱེ་ཞེས་པའོ། །མདོར་ན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཆགས་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དུག་ཟོས་ཉེན་པའི་བུ་ལ་བརྩེ་བའི་

མ་བཞིན་དུ། ཐུགས་རྗེ་ལྷག་པར་འཕེལ་བས་ན། འབྲན་རྩྭ་མེད་པའི་མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དམ་པ་ལགས་པས་གུས་པར་བསྟེན་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ལ་འབད་པར་

ཞུ། །

@404A ཞེས། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དེ། སྐྱེང་རྩེ་དང་པོ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོངས་བ། གཉེས་པ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བ། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཐུན་མོངས་པར་

བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མར་སྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། སྙིང་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་

ཀྱི་

བྱམས་པ་ནི། ཆོས་ལ་དམིགས་པའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་མི་

འགལ་ཏེ། དེ་ནི་དེ་དང་དེའི་མཐུན་མོངས་མིན་པའི་ཐོབ་བྱང་གྱུར་པའི་བྱམས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་གསུམ་པར་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མངོན་

ཤེས་

ཐོབ་པར་ས་བཅུ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འབུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་སུ། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོགས་ཚད་མེད་པའི་རྒྱུ་བྱུང་པ་དང་། ཆོས་

ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བྱུང་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་སྤྲོར་

ལམ་པའི་བྱམས་

@404B སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ཉམ་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་སྤྲོར་བའི་བརྩོན་གྲུས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་

པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་

འབྱོར་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐོབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ༼ ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་

གཉིས། དང་པོ་ར་ལུགས་བཞག་པ་དང་རྩོད་པ་སྤངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞི་ལྷག་སྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཀིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་བསྡུད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ་

གཉིས་

ཀ་སྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། སོ་སོའི་བསྟན་ཚུལ་དང་དྲུག །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་

འབྲས་བུར་

དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་ལྷག་གི་བསྡུས་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་ན།

ཀིང་ངེ་འཛིན་

དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣ་དང་དཔྱད་མི་རྒྱས་པས་ཀིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྤྱིའི་འཆིང་། ཞི་ལྷག་གི་སྒོང་ཚུལ་ལེགས་པར་རྣ་དཔྱད་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒབ་པར་བྱའོ། །

@405A ཞེས། །གསུམ་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ་ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམ་པའི་ཚོར་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནི་ནང་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་སྒོན་ རྣམས་སྤངས་ནས་ཇི་ལྟར་བསམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་དེ་དག་ལ་

ཞེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཇི་སྙེད་པ་འབྱེད་པ་

@405B དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ལྟ་བ་འབྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་ནི་རྩིང་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དཔྱོད་པ་ནི་ཞིབ་པར་དཔྱོད་པའོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀམ་གྱི་རིམས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དཀོན་

མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུན་ལས། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་བསྟོམས་པའང་འདི། །ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་

དང་། ཡང་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སེམས་ལ་སེམས་སུ་འཇོག་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

བཏེན་ནས་སེམས་འཛོགས་པ་ཞི་གནས་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་ལ། བྱང་ས། སྒོམ་རིམས་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན། རང་གི་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བཏེན་ཞིང་། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ཞུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་

པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རིག་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ལ་བཏེན་ནས་བསམ་པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་@406A ཞེས། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱེན་པར་རྟུས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རིག་པ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་ལ་

དབྱེ་ན། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་དང་། ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས། ས་མཚམས་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དེ། ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་

པའི་ཞི་ལྷག་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་ན་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་

པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྙེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་གནས་ཚོགས་ལམ་ན་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་མཐོང་ནི་སྒྲོར་ལམ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནར་ཡོད་ལ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཇི་སྙེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་

སྒོམ་བྱང་ཐོབ་ན་སྒྲོར་ལམ་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞེག་གནས་ལ་དགོངས་ནས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱང་ཐོབ་པར་ལམ་གྱི་

འགྲེལ་

ཏེ་ཀ་ཆེན་མོར་གསུངས་ལ། ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་མཐུན་པ་ཁོ་ནར་སྣང་ངོ་། ཚོགས་ལམ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་དམི(Gs)

@406B པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་ན་འབྲོར་ལམ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཚོགས་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་

སོ། །བཞི་པ་

ནི། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡེངས་པར་འགྱུར་གྱི། རྒྱང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་

པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རླུང་སར་

བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཡེངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་སྤྱངས་པས་གཞན་དག་གིས་གཡོ་བར་མི་

བྱེད་དེ། རླུ་བ་སྤྲོན་མེའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ཞི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རིང་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་

སེམས་

@407A ཞི། །རྒྱ་བཞིན་དུ་གཡོ་བའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་ཀྱི་ཞི་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་མི་རྟོག་ཏེ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུང་མཉམ་པར་གཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞེན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་བའི་མི། །ཉོན་མོངས་ཅེ་བའི་ཕྱག་ན་གནས། །ཞེས་དང་། བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྦྱིད་ཟུས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྱས་ན་ནི།།

དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྟ་བ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་

ཤེས་བྱས་ཏེ། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོན་ལ་ཞི་གནས་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དགོངས་

འགྲེལ་ལས། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྦྱིན་སོགས་དྲུག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་།

@407B དང་པོར་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་དགོས་པར་བྱའོ་ཞེས། །དྲུག་པ་ནི། ཞི་གནས་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་

ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྒོམ་ཚུལ། སྒོམས་པས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཚད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ལས། ཐུབ་ལྡན་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་

རྣམ་

དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་བྲོགས་བཟང་དང་། །རྟལ་འབྱོར་བདེ་བའི་གཡོ་བྱད་ལྡན། །ཞིས་གསུངས་ཤིང་། ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། །ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་པས། རབ་ཏུ་

འབད་དེ་སྒོམ་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དག་གི་ཀྱང་། །ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཞི་གནས་སྒོམ་པའི་མཐུན་ཅྱེན་བསྟེན་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་ཚུལ་གསུ(NGs)

སོ།། །།གཉིས་པ་ལ་སྟོང་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྟོང་བའི་ཚོས་དྲུག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་ཤིང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་

མོང་བའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ལ་སྟུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་ཇི་འདྲ་བས་སྒོམ་པ་དང་། སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒོམ་རིམ་ལས་

གསུངས་པ་ལྟར་

@408A ཞེས། །སྟན་ཟིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤང་པ་ནི་སྐྱིལ་དཀྲུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ། སྐྱིལ་དཀྲུང་ཕྱེད་པས་ཡང་རུང་

སྟེ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །མིག་ནི་ཤ་ཅང་ཕྱེ་བ་དང་། བཙུམ་པ་མིན་པ་སྟེ་རྩེར་གཏད་དོ། ལུས་ནི་ཤ་ཅང་སྐྱེ་བ་དང་སྐུར་བ་མ་ཡིན་པར་དྲང་པོར་སྲང་ལ་དན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པར་

བྱའོ། །ཕྲག་པ་

ནི་ཐད་ཀར་མཉམ་པར་གཞག་གོ། །དཔུང་མགོ་ནི་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ཡོ་པར་བཞག་སྟེ། སྟ་ནས་ལྟེ་བར་དྲང་པོར་བཞག་གོ །སོ་དང་མཆུ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཐ་མལ་

པར་

བཞག་གོ །ལྟེ་ནི་ཡ་སོའི་དྲང་སྲུར་རོ། །དབུགས་ནི་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བསྐྱ་གཅན་དང་། རྨ་ཡ་དང་། ཆོད་བ་གཅན་དུ་མི་བཏང་གིའོ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཕར་རྒྱུ་ཚུར་རྒྱུ་མི་ཆོད་བར་དལ་བུ་དལ་བུས་

འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་། ཁྲུད་པར་དུ་ཟུང་ཆེམ་ལ་དབབ་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་སྦྱངས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་

སྐྱོན་མེད་སྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་

@408B བྱ་པ། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐོམ་པ་ལ་མི་སྤྱོད་ཅིང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་མ་རྣམ་ན། དང་པོ་ནས་ཉིང་ངེ་

འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟོང་ཞིང་། ཡན་ཏེ་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱུན་འཕྲོད་མི་རྣམ་པས་མྱུར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ལེ་ལོ་འགོག་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལ་ལུས་སེམས་དགའ་

བདེས་ཞུབ་

པའི་ཤིན་སྦྱང་ཐོབ་ན་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་པ་ལ་སྐྱེ་དུབ་མི་འབྱུང་བས་ལེ་ལོ་རྒྱོག་གོ །དེ་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་འགྱས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་རྩོམ་ནུས་པ་དགོས་སོ། དེ་སྐྱེད་པ་

ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དྲག་པོ་རྒྱུན་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱུར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བས་ཡིད་ཕྱོགས་པའི་དད་པ་དྲུག་པོ་དགོས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་དད་པ་

ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ། རྩོལ་པའི་གནས་

སོ།། །།གནས་པ་ནི་རྩོལ་བའི་རྩོན་འགྲུས་སོ། འདུན་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའོ། རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའོ། །འདིར་སྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེས་འཛིན་གྱི་

@409A ཞེས། །ཡོན་ཏན་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་ན་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་། ལུས་ལ་བདེ་བ་རྒྱས་པས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་

རྣེད་པས་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གང་འདོད་འདོད་དུ་སྐོལ་དུ་རུང་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བས་ཉེས་སྤྱོད་མང་པོ་མི་འབྱུང་ཞིང་

དགེ་བ་གང་བྱེད་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྒྲུབ་རྒྱས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན(Gs) པའི་

ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྲིད་དུ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པ་ལ་སློབ་ཤུགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྟོམ་

སྟེ། འདི་སྐྱེས་ན་ནང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་བསྐུལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟ་ཞིང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཡང་ཡང་སྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཉམས་པར་དཀའོ། །གཉིས་པ་ལ་སེམས་གང་ལ་འཇོག

པའི་ཞེ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་སྟོབས་རྣམ་བཞག་དང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམིགས་པས་

@409B དངོས་དང་། གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་དམིགས་པ་བཞི་གསུངས་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། མི་སྡུག་

པར་འཛོག་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་སྤྲོམ་པས་གནས་བྱང་ཕོབ་པ་ནི་དགོས་པ་བྱབ་པས་ཏེ་བཞིའོ། །སྤྱོད་པ་རྣམ་སྤྱོང་གི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཆོ་

རབ་སྦྱ་མར་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ང་རྒྱལ་རྣམ་རྟོག་ལ་ཤེས་ཆེར་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། རྗེན་འབྲེལ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྗབ་སྤྲོས་

པའི་དམིགས་པ་དང་ལྡའོ། །མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལྡ་ཕྱང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་དམིགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྤྱོང་

བའི་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་གོང་འོག་གི་ཞེ་རབས་དང་། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོ །དེ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམ་སྤྱོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་ཆགས་སོགས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་

སོགས་རྒྱོག་སྟ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟ་བས། དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་

@410A ཞེས། །བས་ནས་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་མིན་ནམ་བྱས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་སྡུག་པ་ནས་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་ཀྱི་བར་ལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་

དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། །ཚ་མཉམས་པར་སྨྲད་པ་དང་། ཁོན་མོངས་ཆུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྟར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གང་ལ་དགའ་བ་གཅིག་ལ་སེམས་བརྟུང་བས་ཆོག

གི། ངེས་པ་ཅན་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལས་བརྟེན་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསགས་སྟུང་སྤྱིལ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སྒྲུབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་འཆི་

བའི་ཆ་སངས་རྒྱས་རྟེས་སུ་བན་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་

ཀུན་ཏུ་མཛོས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སེམས་འཇུག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་དམིགས་

པ་གང་གཏད་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཏད་པར་བྱའི་དམིགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཡང་སྤྱོར་མི་རྩང་སྟེ། འཕགས་པ་དཔའ་པོས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བསྟེན་ཚུལ་དུ། །ཡིད་ཀྱིས་བསམ་པ་བརྟེན་པར་

བྱ། །དམིགས་པ་

@410B མང་པོ་བརྒྱད་པ་ལས། །ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་འབྲེགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལམ་སྤྲོན་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པ་གང་རྟང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དག་པར་བཞག་པར་

བྱ། །ཞེས་གཅིག་ལ་ངེས་བརྟན་གི་

གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་མར་སེམས་གང་ལ་འཇོན་པའི་དམིགས་རྟེན་རྣམ་པའི་ཚད་ནི། དབུ་དང་ཕྱག་ཞབས་གཉིས་དང་། སྐུའི་ཁོག་གཞན་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལན་འགའ་བརྒྱང་ནས་གསལ་བཏབ་

ལ། དེའི་མཐར་སྐུ་སྤྱིའི་དོན་སྤྱི་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་ཡིད་དོར་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ཆ་ཕྲེད་ཙམ་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་འོད་དང་བཅས་པའི་གསལ་ཁོ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་

བརྒྱང་སྟེ་འདི་ལྟར་དེ་ཙམ་གྱི་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་སེམས་མི་འཇོན་པར་དེ་ལས་གསལ་བ་གཅིག་འདོད་པས་ཡང་ཡང་གསལ་གཏབ་ན་དམིགས་པ་གསལ་དུ་འགྱོ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་བསྟེན་པའི་གེགས་

སུ་འགྱུར་ན་དམིགས་པ་ཆེར་མི་གསལ་ཡང་། ཆ་ཕྲེད་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བརྒྱང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱར་དུ་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་གསལ་བ་བོར་སྟོན་པས་གསལ་བྱ་བའི་བློ་ཁྱུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྒོམ་དཔོན་

ཡི་ཤེས་སྟེའི་གདམ་པ་ལས་བྱུང་སྟེ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ལུགས་བཞག །སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ། ཐུན་ཀྱི་ཚད་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམ@411A ཀྱི། །ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱན་པ་དང་། བྱིང་རྟོད་རྩོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་

བྱེད་པ་སྟེ། གཅིག་གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པས་སེམས་འཕྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣོང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ལོག་འགྲོ་

པ། ཏདམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །དྲན་པའི་ཐག་པས་ངེས་བཅིངས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྡུགས་ཀྱུས་རིམས་དབང་བྱས། །ཞེས་དང་། སྐོམ་རིམས་བར་པ་ལས། བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག

པས་ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་སྡོང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དྲན་པ་ཐག་པ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་

རྒྱུན་སྡུན་དུ་

ལྷོད་བྱེད་དུ་གསུངས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྣབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི་དན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དན་པ་ཡང་དེས་པའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྐངས་ཅན་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོང་བ་ན་འཛིན་སྐངས་དམ་

པ་མེད་པར་འཇོགས་པ་ལ་སེམས་དྲང་པའི་གསལ་ཆ་འོང་ཡང་དེས་ཤེས་ཀྱི་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་ཆ་མི་ཐོབ་པས་དྲན་པ་སྟོབས་ཅན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། བྱིང་པ་ཕྱ་མོ་ཡང་མི་ཁེགས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་ཅན་

@411B དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། ཤེས་པ་འཕངས་སྟོང་དེ་སྒྲིམས་ནས་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ། བྱིང་བ་མེད་ཀྱང་རྟོད་པ་ཤས་ཆེ་བས་

གནས་ཆ་རྒྱུན་ཐུབ་པ་མི་འོང་བར་མཐོང་སྟེ། ཏྲོང་རབ་ལ་སྐྱོམ་རབ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདི་རྣམས་པ་དང་བྱིང་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཕྱེ་བའི་བྱོལ་གཏམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་ངེ་

འཛིན་རྣམ་དག་ཡིན་ན་བྱིང་རྩོད་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བཟུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒོམ་རིམས་ཐམ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་འདིས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་གམ་ཐུན་ཕྱེད་དམ་ཐུན་གཅིག་ཇི་སྲིད་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་

ཡུན་རིང་དུ་སྒོམ་པར་འཇོག་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བྱིང་རྩོད་བྱུང་དུས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བྱིང་རྩོད་དང་བྲལ་དུས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱིང་རྩོད་ངོས་མ་ཟིན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ། ངོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་

སྒོང་ཕྱིར་མི་རྟོན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱིང་རྩོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྒོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་པའི་ཐབས་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་ནི། ཀུན་

@412A ཞེས། །བཀུས་ལས་རྣོད་པ་གང་ཞེན། སྨྲག་པའི་མཚན་མའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

ཞེས་དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྨྲག་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སེམས་ཕྱིར་ལ་འཕྲོ་བ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་སྙེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག

པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའོ། །བྱིང་བ་ནི་སེམས་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ལྷོད་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བའི་དམ་པར་མི་འཛིན་པས་དང་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་གསལ་བ་མེད་ན་བྱིང་བར་འགྱོ་

སྟེ། སྐོམ་རིམ་པར་པ་ལས། གང་གི་ཚེ་དམྱས་ལོངས་ལྟ་བུའམ། སྐན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་མིག་བཙུམ་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་བྱིང་བར་འགྱུར་བར་རིགས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་ལ། གཞུང་ཆེ་བ་གཞན་ནས་བྱིང་བའི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །བྱིང་བ་ལ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད་དེ། དམྱགས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། སྤྲིབས་ལུང་མ་

བསྟན་གང་རུང་དང་། གཏི་མུག་གི་ཚ་ཤས་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱིང་བ་སེལ་བ་ལ་སྐྱ་གཟུགས་སོགས་དགའ་བའི་ཡུལ་དང་སྣང་བ་བསྒོམས་ནས་སེམས་བཟེད་བསྟོད་དགོས་པར་གསུངས་

@412B པས་ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་། བློའི་འཛིན་སྣང་དམ་དུ་སོང་བ་བཀག་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བ་དང་འཛིན་སྣང་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། བྱིང་བ་ནི་ཤེས་པར་དཀའ་ཞིང་འབྱུང་ཉེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་

སྐྱོན་མེད་དུ་འཕྲལ་པ་ཆེ་བས་སྒོམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། བྱིང་ཚོད་བྱུང་མ་བྱུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་ཐུབ་པ་གཅིག་དགོས་

ཀ། ཤེས་བཞིན་སྤོངས་ལྡན་རིམས་ཀྱིས་སྐྱེས་པས་བྱིང་རྩོད་བྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཀུ་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བྱིང་རྩོད་སྐྱེ་བའི་གྲབས་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་

ཕྱིར་ཀ། སྨོམ་རིམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་སེམས་བྱིང་དུ་དོགས་པར་མཐོང་ན་ཞེས་དང་། སེམས་རྩོད་པའི་རྩོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། བྱིང་དང་རྩོད་པ་རྟོགས་

པ་དང་། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་དྲན་པ་ཡིད་སྐྱོ་ནས། །བསྡུང་བའི་དོན་དུ་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་ཤེས་བཞིན་འོད་གྱུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་

ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས་གཞན་ཡང་གསུང་སྟེ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟགས་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ནར་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྡུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

@413A ཞེས། །པ་ལྟར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་སེམས་ངོས་བཟུང་ཞིང་བྱིང་རྟོད་འགོག་པའི་ཚུལ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་རྟོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་

ན་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་ཁབ་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ལྷགས་པར་དབང་མེད་པར་གཡོ་བ་

ལྟར་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་ལ་སེམས་གཡོ་ཞིང་བསྐུལ་བའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་པས་བྱིང་རྟོད་གང་རུང་བྱུང་བདེ་སྟོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་བཟུང་ངོ། །འོན། བྱིང་རྟོད་འགོག

ཚུལ་ཅི་འདུ་བྱེད་ན། སེམས་བྱིང་བ་ནི་ཉ་ཅང་ནང་དུ་བསྡུས་གྱགས་ནས་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཤོར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་སེམས་འཕྲོ་བའི་རྒྱུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལྟ་བུ་ཡིན་

བྱིས། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དགའ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཉི་འོད་སོགས་སྣང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས། བྱིང་བ་བསལ་ན་དེ་མ་ཐག་ནས། དམིགས་པའི་འཛིན་སྣང་དམ་པར་བྱས་ལ། སྐྱོང་བར་སྣོམ་

རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་རྩོན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས། །ཞེས་བཤད་བྱང་ན་བཟང་ཡང་བསྟོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒོད་པ་ནི་ཆགས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཡུལ་ལ་སེམས་རྒྱུགས་

@413B པས་དེ་ལ་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་སྣིང་པོ་ལས། རྒོད་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཞར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། རྒོད་པར་གང་ཚེ་བྱང་པ་

ཡིད། །ཞི་གནས་ཚུལ་གྱིས་བརྟེག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་སྟོབས་བསྟུང་པ་དང་། །ཟས་ཀྱི་ཚོད་མ་ཟིན་པ་དང་། །ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མི་རྟོན་པ་

དང་། ཤེས་བཞིན་མེད་པར་གནས་ཤིང་། གཉིད་ཆོད་སོ་སོའི་རྒྱུ་ནི། གཉིད་ཆེ་བ་སེམས་དམིགས་པ་འཇོམ་པ་ལ་ཉ་ཅང་ལྷོད་པ་ཞི་གནས་བརྙན་བྱགས་པ། སེམས་མྱུན་པར་འཐུག་པ། དམིགས་པ་ལ་མི་གཏེར་པར་

དགའ་བ་རྣམས་བྱིང་བའི་རྒྱུ་དང་། སྐྱོ་ཡིན་ཤས་ཆུང་བ། དམིགས་པ་ཉ་ཅང་དམ་བྱགས་པ། ཐོར་པ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ། ཁེ་དུ་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་ཆོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དང་པོ་རྣམས་བྱིང་ཆོད་

གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇོག་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་ཇུ་འཕྲལ་ཤང་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་

དངོས། །དེ་སྟོབས་བྱུག་གིས་སྐྱབ་ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡེངས་མི་བྱ། །རྣམ་གཡེངས་སྐྱེར་བྱ་

@414A ཞེས། ཁྱོགས་བྱས་ནས། དེ་ལ་སྣར་ནི་སྣན་པར་བྱ། ཐྲོ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། ས་མས་ནི་ནང་དུ་བསྡུ་བར་བྱ། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱིང་ངེ་འཛིན་ལས་ས་མས་འདུལ་ལོ། །

རྣམ་གཡེངས་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མི་དགའ་ཞེ་བར་བྱ། ཚགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། ལང་པ་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ནས་སྡོམ་རྩོན་ཅན་བྱིས་ནི། ས་མས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །

རང་གི་ངང་གི་འབྱུང་བ་ཐོབ། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་ཉིད་ལ་སེམས་འཇོག་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་དང་། སྣན་ཏེ་འཇོག་པ་དང་།

ཉེ་པར་འཇོག་པ་དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཇོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་བསྡུས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་གཡེངས་པར་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཡེངས་ན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འདོགས་

པ་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ཆེ་བ་ལ་ཡང་ཡང་བསྡུས་ཏེ་ཕྱ་བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇོག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དགའ་བ་དང་རྣམ་གཡེངས་ལ་སྐྱོན་དུ་བསྟས་

@414B ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་སེམས་ཡིན་མི་བདེ་གཉིད་རྨུགས་སོགས་བྱུང་བ་རྣམས་ཞེ་བར་བྱེད་པ་དང་། འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་དང་། སེམས་སྐྱོམས་པར་གྱུར་ན་བཏང་སེ

སྐྱོམས་སུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་དགྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲི་བའི་སྐྱོབས་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་ སེམས་གནས་དགྱ་འགྲུབ་པར་

ཉན་ས་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་གནས་དགུ་ལ་སྤྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། ཚད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། ཚད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་

པར་ཉན་ས་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བཀྲིད་པ་ན། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་

པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བཀྲིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བཀྲི། བྱམས་པ་ཞི་གནས་ནི་མིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུན་ལས། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་

@415A ཞེས། །པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནས་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་དང་པོར་ཐོབ་ཅིང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བྱེད་བདུན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞི་

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱུན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོགས་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་པ། ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེ་བ། ལྷག་མཐོང་སྐོ་མཚུལ། སྐོམས་

པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་བའི་ཚད་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་ཚུལ་སྨིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་

བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་ཚོས་

ཐོས་པ་བཙལ་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་སྟེ། གསུམ་སྐོམ་རིམ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་དོས་

བཟུང་བ་དང་།

བདེན་འཛིན་སྤྲོང་བར་འདོད་པས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཙམ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་མ་རིག་པ་འཕར་བའི་གཞི་རྩ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་

འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤྲོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བསྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྤྲོན་པས་

@415B མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་

འཇིག་ལྟ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་

ལས།ཅ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕོར་བ་སྤྲོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་

ལྟ་བ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག

ཀུ་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །བདག་མེད་བསྒོམ་པས་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྤོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་བྱུང་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་

མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་མཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོ་བ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་

འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་དབྱེ་བ་འཇིག་ཚོགས་པར་བྱས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གཞིའི་ལྷག་མཐོང་། སྐྲ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་། ཚོགས་རྒྱག་གི་ལྷག་མཐོང་སོགས་དགོངས་

འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་བོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲེན་རྒྱས་པའི་ཚོ་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་སྟེ་ལྟར་དུ་

དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། @416A ཞེས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམ་པའི་ཚོས་དགེ་བ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་དུ་ཡིད་

ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ་སྡུག་མཐོང་ནི་མིན་ཏེ། སྡུག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཞི་སྡུག

རྒྱང་དུ་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་སྡུག་མཐོང་འབྲེལ་པར་གྱུར་ཞིང་། མཉམ་པར་རྒྱང་དུ་འཇུག་པ་དང་། གང་གིས་ན་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྟྭས་པ། སེམས་

གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་བོ་དག་ལས་འདི་སྡུ་སྟེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཞིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་བྱང་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་པའི་ཞེས་རབ་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་

རབ་ཏུ་རྟོན་པར་བྱེད། དེའི་ཚེ་ན་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལམ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། རྟོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཇི་སྡུ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་སྡུག་མཐོང་ཡོངས་

སུ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྟེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཉམས་བདེ་བས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་འདྲེས་པར་གྱུར་ཞིང་སྒོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཞི་

@416B གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཏོས་འབད་

མེད་དུ་འབྲེན་པར་ནུས་ཤིང་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་རྙེད་མེད་དུ་འབྲེན་པར་ནུས་པ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་ལྷག་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་གོ་རིམས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ་དེས་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་རྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉིར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཅིང་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པའི་ཞེ་གནས་མ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉིར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ དངོས་གཞིའི་ཞེ་གནས་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེར་འདུག་མ་ ཐག་ཏུ་སེམས་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ། ཆོས་རབ་ཏུ་

རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟག་པའི་སེམས་ལ་བརྩེ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ་འདིས་ནི། མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིར་བསྡོགས་ རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་འདོད་པ་ཡང་ལེགས་པར་

@417A ྅།། །།བཀག་སྟེ། འདིས་ལྟག་མཐོང་གི་སྟོན་རོལ་དུ་ཞེ་གནས་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་པ་གང་ཞེག །མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་སྐོམ་པ་ནི་ལྟག་མཐོང་སྐོམ་པར་ གསུངས་

པའི་ཕྱིར། །མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷག་མཐོང་དང་མི་མཉེ་ནི་མིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཐོས་པས་འདྲས་མའི་ཡིད་བྱེད་དང་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་སྒོམ་བྱུང་དུ་ཉན་ས་ལས་གསལ་བར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ས་འགའ་ཞིག་ལ། མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སར་གསུངས་ཤིང་། །ཉན་ས་ཕལ་མོ་ཆེར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སར་གསུངས་

ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་དང་པོར་འཐོབ་རྩེས་སུ་འཐོབ་པར་ཉན་ས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། མདོ་ལས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་

གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་པ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་

@417B སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་འདི་རྣམས་གསུངས། འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇུག་སྟྲུབ་བཤད་རྗེས་ཆོགས་སྟྲུབ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་སྨྲོར་བས་ཉམས་སུ་ལྡངས་པ་ལས་ཆོགས་གཉིས་

ཀྱི་དཔུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་གང་རུང་དངོས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཆོགས་

སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐྱོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ནས། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་སྒྲུབ་དེ་ལ་བཅུ་བདུན་པོ་དེར་བྱངས་རིས་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡོད་དེ། བཅུ་བདུན་པོ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཉིར་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ནི་བྱང་སེམས་སྤྱི་སྤྲོར་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་

ཡོད་དོ། །གཟུངས་དང་ཞེས་པར། གཟུངས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། བྱེད་ལས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་ཞིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་དག་གང་ཞིག །དེན་པ་དང་

@418A ཞེས། །ཤེས་རབ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རིག་པ། གཟུངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུངས་ཀྱི་དོ་བོ་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེན་པ་

དང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཆོག་གི་གཟུངས། དོན་གྱི་གཟུངས། སྔགས་ཀྱི་གཟུངས། བཟོད་པའི་གཟུངས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།

གསུང་རབས་ཀྱི་ཚོག་མི་མཛེད་པར་འཛིན་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དོན་མི་མཛེད་པར་འཛིན་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གསང་སྔགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོམ་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་

སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མི་སྐྲག་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྟོབ་ཤས་ཆུང་ངུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་གསུམ། ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་ཆེན་པོའི་འབྱིང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་

དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚེ་འདིར་མང་ཐོས་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམ་

པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་སྡུར་བའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། མ་དགས་བདུན་གྱི་གཟུངས་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི། དགེ་སའི་གཟུངས་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུན་ལས།

@418B རྣམ་སྨིན་ཐོས་པ་གོམས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས་དགེ། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། བློ་ལྡན་མ་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། མ་དགེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །

ཆུང་དབྱངདང་ནི་འབྲིང་པོ་སྟེ། །དགེ་པ་ས་པའི་གཟུངས་ཆེ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འབངས་ན་ཡོད། བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དང་ཡང་། །དེ་ལ་

ཡན་ལག་བརྒྱན་ནས་ནི། །རྒྱ་ཀུ་དམ་པའི་ཚོས་དགའ་ཀྱང་། །རབ་ཀུ་འཛིན་ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅིས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་ཅིང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་

ལས་ཁྲད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ནོ། །བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུངས་ཆོས་ཅན། ཆོགས་སྤྱབ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་

སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༄ དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ནང་དང་ཁེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་གཞིའི་དབྱེ་བས་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་དང་། ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།

@419A ཞེས། །ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ། འདུས་བྱས་སྟོང་པ། འདུས་མ་བྱས་པ་སྟོང་པ། མཐའ་ལས་འདས་པ་

སྟོང་པ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཉིད་ངོ་བོ་སྟོང་པ། དངོས་

པོ་སྟོང་པ། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ནང་གི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིག་དང་རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་ལྕེ་དང་། ཡིད་ལ་བརྟེན་

དོ་། །དེ་ལ་ཐིར་ཟུགས་ཀུ་གནས་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པའི་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི་འདིར། །ཡེ་ཤེས་

དང་ཞེས་གསུངས་

ལ། འདིའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། འགྲེལ་བར། ༄ །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ནང་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དོན་བསྟུས་ན། འདིར་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དེ་འདིར་བསྟན་གྱི་དགག་གཞི་ཉི་ཤུ་

བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཚོས་ཅན།

@419B སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ལམ་རིམ་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཏན་ཚིག་བྱུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོས་

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་གསུམ། བཞི་བ་སྟོན་པའི་མདོས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ། ལྷ་པ་དང་དྲུག་པ་སྟོན་པའི་མདོས། རིམ་པ་བཞིན་ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་

སྟོན་པའི་མདོས། རིམ་པ་བཞིན་ས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ། དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་སྟོན་པའི་མདོས། རིམ་པ་བཞིན་ས་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པ། བཅུ་གཅིག་པ་སྟོན་པའི་མདོས། ས་བདུན་པ། བཅུ་གཉིས་པ་སྟོན་

པའི་མདོར། ས་བརྒྱད་པ། བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་སྟོན་པའི་མདོར། ས་དགུ་པ། དེའི་འོག་མ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོར། ས་བཅུ་པ། དེའི་འོག་མ་དང་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་གསུམ་ནི་སྨིན་གཉིས་བཀа་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྣང་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་བྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་གི། དང་པོ་བཅུ་བདུན་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བས་བཅུ་པ་མན་ལ་བཞག་གོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་གང་གི་ཚོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་སྨོས་པས་ཆགས་པ་

@420A ཞེས། །མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱིས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེས་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཚོས་དབྱིངས་ཚོས་ཅན། མཐའ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་

ལ་སྤྲོས་ལ་སོགས་པ་ལྔར་ཁོ་དོག་དབྱིབས་སོགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱས་མི་རྟག་ལ་ཇས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་།

ལྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །རྒྱུ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་

དོན་དང་། །རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད་དོན་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །འགྲེབ་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་
གནས། །

@420B ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྨིན་པ་བཅུ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི། གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་བར། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་
བའི་དོན་ལ་

སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྟོན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་པོ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇོག་པོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་ཏུ་

རྟོགས་ཏེ། དེས་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྐྱེ་བ་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་བདག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྨོང་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་ན་པར་བྱའོ་སྙམ་མོ། །ས་གསུམ་

པ་ལ་ནི་

དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དོན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོས་པ་མཚོག་ཏུ་རིགས་ནས་དེ་ཡིས་མེ་འབས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཚད་ཙམ་དུ་ཡང་བདག་ཉིད་འཆོང་དོ། །

བཞི་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟུང་བ་མེད་པའི་དོན་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ལ་སྲེད་པ་ཡང་ལྷོག་གོ །ལྷ་པ་ལ་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་པ་མཉམ་པ་ཉིད@421A ཞེས། །བཅུ་རྟོགས་སོ། །དུག་པ་ལ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མིན་པར་རྟོགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་འམ།

རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་

མ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི། འགྲེབ་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་

ཡང་འགྲེབ་པའམ་འཕེལ་བར་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་

བའོ། །དེ་ལ་ས་བརྒྱད་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དབང་བ་དང་པོ་དང་། གཉིས་གཉས་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་སོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གཉས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག

པར་རིག་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་པ་ལ་ནི་ལས་ལ་དབང་བའི་གཉས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཞིན་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

@421B གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དམིགས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འཆད་པ་ལ། ལུགས་གཉིས་འགོད་པ།

ལུགས་གཉིས་པ་

འཐད་པར་སྣང་པ།དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཀློག་ཀ་སྣང་པ། ལུགས་སྔ་མ་དགག་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ལྡན། དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། གཉིས་སྣོང་བདེན་གྲུབ་མཉམ་

གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་བྱར་འདོད། གཞན་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེའི་གཞལ་བྱར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕྲེལ་ཆེན་ལས། གང་དག་གང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་

བདེན་སྟོང་ཡིན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་བྱང་དུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པ། །དཔྱིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་

ན། དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་

མ་ངེས་པ་

ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ཤེས་བྱ་བདེན་པར་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན། མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་

@422A ཞེས། །སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་དང་། ཤེས་པ་དེ་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་རང་གི་དམིགས་པ་བདེན་གྱུབ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་

པ་དང་། རང་གི་དམིགས་པ་བདེན་པར་མེད་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་རྒྱགས་ཀྱིས་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་རང་གི་དམིགས་པ་བདེན་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་

མ་གྱུབ་པ་མིན་ཏེ། །ཤེས་པ་དང་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རང་རིག་གིས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མས་མ་གྱུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་དེས་

ལས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ནི། མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་རང་གི་དམིགས་པ་བདེན་མེད་དུ་སྣང་པའི་འགལ་རྐྱེན་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ནི་བདེན་མེད་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་སྣང་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མིན་ཏེ།

དེ་བདེན་གྱུབ་ལ་མེད་པ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཚོས་ཅན། བདེན་སྟོང་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོས་རྣམས་བདེན་པར་གྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་མཚོད་སྦྱིན་བསད་པའི་ཚེ་ལྷས་བྱིན་བསད་པའི་འོག་ཏུ་མཚོད་སྦྱིན་སྣར་ཡང་ མི་འབྱུང་

@422B བ་བཞིན། ཚོས་རྣམས་བདེན་གྱུབ་བཀག་པའི་འོག་ཏུ་བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གྱུབ་པ་བཀག་པའི་ཚེ། ཚོས་རྣམས་བདེན་པར་གྱུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་ཟཱཧ་གྱི་བུ་

མ་སྒྲིས་པ་དེ་ཉིད་

མ་སྒྲིས་པ་ཡིན་ན། མོ་བཞམ་གྱི་བྱ་སྒྲིས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། མདོར་ན། གཉིས་སྣོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་རྫུན་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་པར་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། ཁྱབ་སྟེ། བརྫུན་པ་ལ་བརྟེན་ན་བདེན་པར་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། གཞན་དབང་དང་གཉིས་སྣོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་ཡིན་

པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་གང་ཞེག །ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་སྣོང་གི་དེ་ཁོ་

ན་

ཉིད་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཇས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཇས་ཐ་དད་ཡིན་

སྣམ་ན། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཇས་གཞན་གང་ཞེག །དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་སྣོང་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་གི་གནས་

ལུགས་

@423A ཞེས། །ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམ་པས་གཞན་དབང་ལ་སྦྱོ་འདོགས་དང་སྐྱེ་འདིའས་སུ་བལྟ་བ་ཅང་ཟད་ཀྱང་སྦྱོངས་མི་རུས་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རིམས་བཞིན་ཁས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་མེ་ལོང་ཡི་ཞེས་ལ་སོགས་པའི་རབ་དབྱེ་མཐའ་དག་དངོས་སུམ་ཟཁད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་

འདིར་ནི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དངོས་བསྟན་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཞེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོས། །ཤུགས་ལ་འཕང་ཞེང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཞེག་དངོས་སུ་སྟོན་པར་འདོད་པ་གང་

ཞེག། ཡེ་ཞེས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་མཐའ་དག་འདིར་དངོས་སུ་ཟཁད་ན་སྐབས་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་གེགས་སུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ༄ སའི་ཚོགས་ལ་ས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ། ཞེས་སོགས་ལ། སྤྱི་དོན་དང་།

གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་སའི་ཁམས་བཤད་པ་དང་། བསྡུས་པའི་སའི་ཁམས་བཤད་པ། དེ་ལས་གཞན་པ་སྣུས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཀུན་བཏུས་ལས། སའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན་སྡ་བ་ཉིད་@423B དོ།། །ཞེས་རེག་བྱ་ལ་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། །ཆུ་མེ་ཡང་ངོ་བྱང་ཚོགས་ཁམས། ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འདྲ་བའང་། །

ཞེས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ལ་ས་དང་། ས་ཁམས་སུ་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྡ་བ་དང་། །འཕྲང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཡབ་

སྲས་མཐའ་བའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་འཁོར་དང་བཅས་པས་ལྷ་མིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་ལུང་བསྟན་པ་ཐོས་ནས་འདི་སྙམས་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ།

འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱས་པ་ནི་ངོ་མཚར་སྐྱམ་ནས། དེ་ཡང་བུ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཏུ་བཀྲེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མའི་སེམས་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཐོག་མར་དག་ན་བར་དུ་དག་བ། ཐ་མར་དག་བ། དོན་བཟང་པོ།

ཚོག་འབྲུ་བཟང་པོ། །མ་འདྲེས་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་ཚོས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་དྲུག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམས་གྲངས་ཅཱཧ་ཀྱིས་དེ་ལེགས་པར་རབ་

ཏུ་

@424A ྀ།། །ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བརྟང་ཞིག་དང་། ངས་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟར་ཉན་པ་དང་། དེ་ལ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁོས་དྲུག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱིས་བུ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་

དྲུག་པ། རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པ། ཡིད་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པ་ཞེས་གང་སྨོས་པ་དེ་ཅི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྨོས་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཁམས་དྲུག་ནི་འདི་དག་གོ། དྲུག

གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་ཁམས་དང་། ཆུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་

ཁམས་དྲུག་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འདི་ཁམས་དྲུག་པའོ་ཞེས་གང་སྨོས་པ་དེ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྨོས་སོ། །སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་རེག་པའི་སྐྱེད་མཆེད་དྲུག་པའོ། །ཞེས་གང་སྨོས་པ་དེ་ཅི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྨོས་ཞེ་

ན་

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དྲུག་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་མིག་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒྲ་རྣམས་ཉན་པའི་ཕྱིར། རྣ་བ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དྲི་

@424B རྣམས་སྨོམ་པའི་ཕྱིར། སྡུ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ངོ་རྣམས་རྫོང་བའི་ཕྱིར། ལྷེ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་རེག་པའི་ཕྱིར། ལུས་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་རྣམས་

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་རྟོག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པའོ། །ཞེས་གང་སྨོས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་

བརྟེན་ཏེ་སྨོས་སོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་གང་སྨོས་པ་དེ་ཅི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྨོས་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་

ནི་འདི་དག་སྟེ། བཅོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་སུ་འགྱུར་བར་གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་དོ། །རྣ་བས་སྒྲ་

ཐོས་

ནས་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་སུ་འགྱུར་བར་སྒྲ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་དོ། །སྣས་དྲི་ཚོར་ནས་ཡི་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་སུ་འགྱུར་བར་དྲི་ལ་ཉེ་

བར་

སྤྱོད་དོ། །ལྕེས་ར་སྤྱོད་བའི་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་སུ་འགྱུར་བར་ར་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་དོ། །ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་རེག་ནས་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་།

བཀང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་

@425A ཞེས། །བར་རེག་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་དོ། །ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རིག་ན་ས་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཀང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བར་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་

གང་དག་ཡིད་བདེ་བར་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་དྲུག་དང་། གང་དག་ཡིད་མི་བདེ་བར་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དྲུག་དང་། གང་དག་བཀང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བར་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་

དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ་ཞེས་གང་སྨྲས་པ་དེ་ནི་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྨྲས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་

ལ་སའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ནང་གི་སའི་ཁམས་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནང་གི་སའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ལུས་འདི་ལ་ནང་གི་ཁོང་ན་

སྣ་བ་དང་འཕྲང་

བའི་རྣམ་པ་དང་། ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་ཟིན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྲ་དང་། སྤུ་དང་། ས་མོ་དང་། སོ་དང་རྨུལ་དྲི་མ་དང་ལྷགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁ་དང་། ཆུ་རྒྱས་དང་། རྩས་པ་དང་ཤོང་དང་

སྐྱེ་དང་མཆིན་པ་དང་གློ་བ་དང་། མཁལ་མ་དང་། སྙལ་མང་དང་འཆི་བྱེད་དང་། སྦུ་མ་དང་། སྐེ་མ་དང་། སྣང་པ་དང་། མཆེ་པ་དང་། ཕྱི་ས་དང་། ཀློད་པ་དང་། ཀློད་རྒྱས་དང་། གཞན་ཡང་ལྟས་འདི་

@425B ལ་ནང་གི་ཁོང་ན་སྡ་བ་དང་འཕྲང་བའི་རྣམ་པ་དང་། ལུས་སྙ་གཏོགས་པར་གྱུར་བ་དང་། ཟིན་པ་འདི་ནི་ནང་གི་སའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྡ་བ་དང་།

འཕྲང་བའི་རྣམ་པ་དང་། ལུས་སྙ་མ་གཏོགས་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནང་གི་སའི་ཁམས་འབྱུང་བའི་ཚོ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་

འགག་པའི་ཚོ་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱོ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ས་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། མདོར་ན་ཚོར་བ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སའི་ཁམས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས། ཚོར་བ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་ཟིན་པའི་སའི་ཁམས་ལ་ནང་གི་

ས་ཁམས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་དུག། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ཡུལ་དུག་གི་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་སྡུག་བཏང་

སྙོམས་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་ཕྱི་བའི་ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཚེ་འོང་ཚུལ། འགག་པའི་ཚེ་འགྲོ་ཚུལ། བདེན་པར་མོད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གོང་འོག་མངོན་པའི་གཞུང་ལས། ཁམས་

གསུམ་ས་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་ཁམས་གསུམ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་

མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ@426A ཞེས། །གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཐར་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས། དང་རྒྱལ་གྱི་

ས།ཅ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་དང་གསུམ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས། རིགས་ཀྱིས། བརྒྱད་པའི་

ས།ཇ མཐོང་བའི་ས། སྤང་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་བརྒྱད། ཡང་ན་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་འབྱེང་

བར་རྗེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཞད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་སའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་

རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལྟ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་རྒྱུའི་ས་དང་། འབྲས་བུའི་ས་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ས་དང་། འཕགས་པའི་ས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚོགས་སྦྱོར་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་འཇིག

རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་པ་ལས་འདས་ཤིང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་ལ། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་བསྒྲུབ་བའི་རྒྱལ་པོ་མིའི་མདོག་ལས་འདས་ཤིང་། ལྷའི་མདོག་ནི་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་

@426B དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་གསུངས། དེ་ཉིད་ལས། མོས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྒྲིད་པའོ། །ཞེས་

ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་བསྒྲུབ་བའི་རྒྱལ་པོ་མིའི་མདོག་ལས་ནི་འདས་ལ། ལྷའི་མདོག་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་

དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་

བཤད་དོ། །ཞེས་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་བསྟོམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ལས། མཚན་ཉིད་གང་

ཟག་བསླབ་པ་དང་། །ཕྱང་པོ་

གྱུབ་པ་རྣགས་དང་ནི། །ངེས་པའི་ཚིག་དང་ཐོབ་པ་ཡིས། །གནས་པ་དེ་ཉིད་ས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་ནི་ས་ཉིད་དོ། །རྣམ་གཞག་བརྒྱད་དང་

ལྡན་ཏེ། ས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད།

རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བསླབ་པ་གསུམ། ཕྱང་པོ་གསུམ། གྱུབ་པ་ཐོབ་པ། ངེས་ཚིག། ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། དེའི་རྒྱུ་

མཚན་བཤད་པ། བྱངས་ངེས་

@427A ཞེས། །བཤད་པ། འཕོ་ཚུལ་བཤད་པ། འཕོས་པའི་ཚད་བཤད་པ། ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། དེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། གང་ཟག་གི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། བསྟན་པ་སྤྱོང་ཚུལ་བཤད་པ། ཕྱང་པོ་གསུམ་

འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ། གྲུབ་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་རྒྱས་སོགས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་བཅུ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་

ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་སའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་

པའི་ཡེ་ཤེས་སྣོང་རྟེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རབ་

དགའ་ལ་སོགས་ས་

བཟུ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་ཀའོ་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་

ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བརྒྱད་རྣམ་པར་འཇོག་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་

@427B ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་ལ་བཞར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཐུ་ཐོབ་

པའི་ཁྱད་པར། ཞར་ཕྱིན་བཅུའི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པའི་ཁྱད་པར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་རྣམ་པར་བཞག་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་

ལས། དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱངས་དང་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གི་ས་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་

དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིག་གིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་འདི་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་

རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་སྣང་གི་བྱའི་ཤུང་

རྩེས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པས་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་བར་སྣང་བྱ་རྩེས་མ་ཁཏས་རྣམས་

ཀྱི། བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན་བཞིན་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཡང་། །བརྗོད་མི་རུས་ན་མཉན་པར་གා་ལ་རུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ས་ལ་བཅུད་གྲངས་ངེས་པའི་

@428A ཞེས། །རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་སའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་བཅུར་གྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོད་སྐོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་བཅུར་གྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་

ཆེན་ལས། མཐོང་བ་དང་སྐོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་དེའི་སྒྲིན་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ས་དེའི་ཡོངས་སྤྱོང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དགྱེའི་ཡོངས་སྤྱོང་དང་། དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་བཅུའི་ཡོངས་སྤྱོང་དོ། །བསྡུན་སྦང་བྱ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་

དང་། གཉིན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསེར་གྱི་དྲི་མ་སྤྱོང་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཁངས་ཟངས་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དང་པོས་དྲི་མ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཉིས་པས་ཡོན་ཏན་སྒེལ་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོར་ན། ས་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོངས་སུྱོངས་ཐུགས་དམ་ཉམས་ལེན་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། རྒྱས་

པར་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་པ་ནི། ས་སྟ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ནས་ཕྱི་མའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་

@428B གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེག། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོར་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་

དུ་སྡར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཉིད་མ་དག་སའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྣང་སར་

བྱང་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་དེའི་སྤོང་གཉེན་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཚིག་མ་དང་པོ་དེ་དེ་སྣང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཚིག་ཐ་མ་དག་སའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་སྤོངས་གཉེན་

དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྣང་ཚིག་དང་པོ་དེ་དེ་སྤོངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྱུར་སྟེ། རྒྱུད་ཆུར། ས་གསུམ་རྣེས་འབྲེལ་དྲི་མ་རྣམས། །ས་འདམ་གོས་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟའི། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱིས་གཞོམ་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྱུར་སྟེ། རྒྱུད་ཆུར། ས་བདུན་ལ་བརྟེན་དྲི་མ་རྣམས། །མངའ་སྤྱབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངའ་སྤྱབས་བྱལ་འདྲའི་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་

རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཞིན། །ཞེས་མངལ་ནས་བཙས་མ་ཐག་པའི་ལུས་མངལ་སྤྱབས་ཀྱི་དྲི་མས་གསར་དུ་དག་པ་བཞིན། ས་བརྒྱད་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མ་དག་སའི་སྤྲངས་བྱས་གསར་དུ་དག །མངལ་སྤྱབས་ཀྱི་

@429A ཞེས་ཀྱི། །ལུས་མངལ་གྱི་དྲི་མས་མ་དག་པ་བཞིན། མ་དག་སའི་ཡི་ཤེས་རྣམས་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་མ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོངས་རྫོགས་པ་དང་། ས་གཉིས་པར་འཕོས་

པ་དུས་མཉམས་ཤིང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཇི་སྲིད་ས་གང་གི་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ། རྫོགས་ནས་ནི་ས་གཞན་ཡིན་པར་རིགས་

པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདིས་ཀྱང་ས་དང་པོའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབས་པ་ཟད་ནས་གཉིས་པར་འཕོས་ཟིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། །བདུན་པ་ནི། གོང་དུ་ཟཁད་ཟིན། བརྒྱད་པ་ལ། ངེས་

ཚོག་ཟཁད་པ། ཐོབ་པའི་རྒྱས་ཟཁད་པ། སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་བཞག་ཟཁད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིག་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྟན་ཕྱིར།།

དེ་དག་ཉིད་ནི་སངས་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྒྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འཆལ་ཚུལ་རྟོལ་པའི་དྲྭལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་

པའི་ས་ཞེས་བྱ། །ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་སྦྱིན་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་བསྒྲུབ་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །སེམས་

@429B ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་རྣོས་སུ་བསྡུང་། །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱངས་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྤྱངས་དཀའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བརྒྱན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་འདི་

མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །བསྒོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངེས་པར་བརྗོད། །སོ་སོ་

ཡང་དག་རིག་བློ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན། །སྨིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཚེས། །སྨིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཚེས། །ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཚེས་ཀྱི་སྨིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་ནི། རབ་དགའ་སོགས་བརྒྱ་པོ་འདི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་སྡོག་ཆགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱེད། རེ་རེ་ཡང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ས་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བར་ཕྱོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་མཐོང་བ་ལ་རབ་དགའ་ཁྲད་པར་ཅན་སྐྱེ་བོར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ལ་དྲི་མ་

མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྩྭ་ལ་བ་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མདོ་སོར་

@430A ཞེས། །ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་བཞི་པ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རང་གི་ངོས་སྐལ་བྱེད་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒོབ་པ་རབ་ཏུ་

བསྒོག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་འོད་དང་ལྡན་པའི་ས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་ལྔ་པ་ལ་སྣུང་དཀའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ས་དེ་སྣུང་བར་དཀའ་ཞིང་དེ་ཉིད་བདུད་རྣམས་ཀྱན་

གྱིས་ཕམ་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་དྲུག་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལྡག་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་

ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་ལ་རིང་དུ་སོང་བཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོང་དེ། དེ་བཟོད་པ་

གཅིག་པའི་ལམ་གྱི་ཉེ་

རྒྱུར་འབྲེལ་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་བབྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་གྱི་བབྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་

བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་དེ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པ་ལ་ལེགས་པའི་

@430B བློ་གྲོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རྟོ་ལྟ་བྱོ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེར་མངའ་བྱ་ཐོས་པའི་ཆོས་ནམ་

མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་སྤྲིན་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པའི་ས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དང་ངེས་ཚིག་

ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་

གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས་དེ་དག་དང་པོར་རབ་དགའ་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་ཕྱིར། །ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་སངས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སྐྱེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །སྨྲིན་

པའི་ཞར་ཕྱིན་མཆོག་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཁོས་ནི་རྒྱ་གཡོ་ཞིང་། །འཛམ་གླིང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་འགྱུར། །གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་ཅེས་བྱ། །ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་ལས། །བསྟེ་བཅང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ངང་གིས་དེ་དག་ལ་གནས་

ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཞར་ཕྱིན་མཆོག་འགྱུར། །དཔལ་ལྡན་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་བདག །འགྲོ་ཕན་འཁོར་ལོར་བསྐྱུར་བར་འགྱུར། །ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པ། །ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་ཞིང་། བསམ་གཏན་

མངོན་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞི་སྟང་ཡོངས་ཟད་ཕྱིར། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །བཟོད་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པར་སྤྱོད། །ལྟ་ཡི་དབང་ཆེན་མཁས་པ་དེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་བརྒྱ་པ་ཡིན། །བཞི་པ་འོད་འཕྲོ@431A ཞེས། །ཅན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འོང་འབྱུང་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་མ་ལུས་པ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་བསྟོམ་པའི་

ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །རབ་འཐབ་བྱལ་ནས་ལྟ་རྒྱལ་འགྱུར། །འཇིག

ཆོག་ལྟ་བ་རབ་བྱུང་བ། །ཀུན་ནས་འཇོམས་བྱེད་མ་ཁས་པ་ཡིན། །ལྟ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བདུད། །ཀུན་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་དཀའི་ཕྱིར། །འཕགས་པའི་བདེན་སོགས་ཕྱ་མོའི་དོན། །ཤེས་ལ་མཁས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །དགའ་ལྡན་གནས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར། །སྡུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ལྷ་གནས་ལྡོག་བྱེད་པ། །བྱུག་པ་མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་

ཕྱིར། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །འགོག་པ་ཐོབ་པས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འབྱུལ་འགྱུར། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ། །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་

ཞི་བྱེད། །བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ནི་རིང་དུ་སོང་ལྡན་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ། །དེར་ནི་འགོག་ལ་སློབ་མས་པར་འཇུག །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །དབང་སྒྱུར་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། །

འཕགས་པའི་བདེན་མངོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཐམ་དཔོན་ལྷུ་མཆོག་ཅན་པོར་འགྱུར། དེ་བཞིན་བརྒྱད་པ་གཞོན་ནུའི་སྣ། མི་གཡོ་བ་སྟེ་མི་རྟོག་ཕྱིར། མི་གཡོ་དེ་བཞིན་ལུས་དང་
ནི། ངག་སེམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་ཡུལ། དེ་ཡི་

@431B རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། སྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར། དབྱ་བཅོམ་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི། དོན་གཉན་འབེབས་ལ་འཕྲོག་པ་མེད། ས་དགུ་བ་ནི་ལེགས་པ་ཡི། ཟླ་
བྱོས་ཞེས་བྱ་རྒྱལ་ཚབ་བཞིན། གང་ཕྱིར་སོ་

སོ་ཡང་དག་རིག ཐོབ་པས་འདི་ལ་བློ་གྲོས་བཟང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། སྟོང་གཉིས་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར། ཐེམས་ཅན་བསམ་པ་དྲིས་པ་ལ། དབྱ་བཅོམ་སོགས་ཀྱིས་
འཕྲོགས་པ་མེད། བདུད་པ་ཆོས་ཀྱི་

སྨིན་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚར་འབེབས་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། འོད་ཟེར་དབང་གིས་དབང་བསྐྱུར་ཕྱིར། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། ཁགས་གཙང་ལྷ་
ཡི་བདག་པོར་འགྱུར། ཁསམ་ཡས་

ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་བདག །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུར་བཀའ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིས་ས་བཅུའི་ངེས་ཚིག། ཞར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པའི་ཁྱད་

པར་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ། སོ་སོའི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱ། དེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤུས་པ། དེར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་འཛམ་བུའི་གླིང་

དང་། གླིང་བཞི་དང་། སུམ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པ། སྟོང་གཉིས་པའི་བདག་པོ། གནས་གཙང་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་

@432A ཞེས། །གོ་རིམ་བཞིན་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཏེ། ས་བཅུ་ལ། སྨྲིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ། ཐབས། སྨོན་ལམ། སྟོབས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་

ལེན་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ལྷག་པའི་རྣམ་སྨིན་ལས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྨྱིར་ནི་ས་བཅུ་ཀའི་སྐབས་ན་ཞར་ཕྱིར་བཅུ་ཀའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་ནི། །ས་བཅུ་དག་ཏུ་

ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ། སྣང་བས་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། མཆོད་པས་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོང་དག་པའི་སྣང་བ་དང་།

བཅུད་དག་པའི་སྣང་བ་དང་། འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱངས་མེད་པ་འབྱམ་ཕྲག་བཅུ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་

བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ། སྟོང་གསུམ་འབྱམ་ཕྲག་བཅུའི་རྒྱུད་སྐམ་པའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྤྲས་པའི་གདན་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་སྟོང་གསུམ་འབྱམ་ཕྲག་བཅུའི་རྟུལ་ཀྱི་གྲུབས་དང་མཉམ་

པའི་པརྨས་གང་པར་སྣང་བ་འབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་གདན་དེ་ལ་མཆིས་ཤིང་འདུག་ལ། འཛོར་གྱི་པརྨ་ལ་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་བཞུགས་པས་བསྐོར་ཏེ་འདུག་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་དོ། །གསུམ་པ་

@432B ནི། བྱང་སེམས་དེའི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་དང་། དཔུས་མོའི་ལྟང་གཉིས་དང་། ལྟེ་བ་དང་རྩིབས་ལོགཊ་གཉིས། ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་ནས་འོད་ཟིར་བྱངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་སྤྲོས་པས་རིམས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཡིད་

དྭགས་དང་། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། མི་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བར་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །འཕགས་པ་གཉིས་དང་། རྒྱབ་མགྲོལ་གཉིས་དང་། ཞལ་ནས་འོད་ཟིར་

བྱངས་མེད་པར་བུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་སྤྲོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་དགུ་པའི་བར་གྱི་གནས་གསུམ་པོ་རྣམས་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་ཆོས་སྟོང་བའི་སྤྲིན་དང་ཞི་བའི་

ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་ཉེ་བར་བསྟུབས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཆོད་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་མཛོད་སྤུ་ནས་འོད་ཟེར་གྱང་

མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་སྒོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནན་ཏེ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྣང་བར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ལུས་སུ་ཞུག་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱི་གཙུག་ནས་འོད་ཟེར་སྔོང་གསུམ་གྱང་མེད་

པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྟུལ་དང་སྣམ་པ་འཕྲོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་པའི་དལ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས། འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐོར་ནས་སྔོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་དྲྭ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་པ་མཆོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་

@433A ཞེས། །དེ་རྐྱེན་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་ནུབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དེ་དག་གི་བྱང་སེམས་དེ་དབང་བསྐུར་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་ས་དགྱུ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་

མཐའ་ཡས་བ་འོང་སྟེ། བྱང་སེམས་དེ་ལ་བལྟ་ཞིང་མཆོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་ལ་སློམ་པར་འཇུག་གོ །བྱང་སེམས་དབང་བསྒྲུབ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་བཞུ་དང་། རྗེ་རྗེ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལས་བདུད་ཀྱི་

དགྲ་ལས་རྣོ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་འཕོར་འོད་ཟེར་གྱངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུར་སྣང་བར་བྱས་ཚོ་འཕྲུལ་སྐུ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་དཔལ་ཐེབ་དང་། རྗེ་རྗེ་དང་། བཀྲ་

ཤིས་སྡུབ་པས་མཐུ་སྟོབས་ལྷག་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག། འཕོར་སྟོང་ཕྲག་བྱངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་དང་བཅས་ཏེ་

ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས། འཇིག་རྟེན་ཡན་བཅུར་བསྐོར། དབང་པོ་ཞེ་ཞིང་བདུད་ཟི་གྲིས་གཞན་ནས་བྱང་སེམས་དེའི་སྤྱི་བོར་ནུབ་ལ། འཕོར་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནི་འཕོར་གྱི་སྤྱི་བོར་ནུབ་བོ། །འོད་ཟེར་དེ་དག

ཨོཀ་མ་ཐག་ཀུ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་སྟོན་མ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་ཕྱག་བཙུ་བཙུ་འཐོབ་ཅིག །འོད་ཟེར་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་མགོ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་

@433B དབང་བསྒྲུབ་ས་བརྟེས་ཚེ། གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྱག་བཙུ་ཡི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་དབང་བསྒྲུབ་བའི། །ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར། །སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་བཙུ་ཡི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི། །པད་ལི་

འཁོར་གྱི་བསྐོར་བའི་པད་ནི། །རྩ་བ་རིན་ཆེན་ལྟེ་བ་ཙ་དན་མཆོག །ཟེའུ་འབྲུ་ཡི་རྩ་སྙིང་པོ་ལོ་མ་ནི། །འཕྲ་བུ་ཆུ་བོའི་གཙེར་ལྟར་ཀུན་དུ་སྣང་། །རིན་ཆེན་ཀུན་གྱིས་རབ་སྤྲས་འདབ་བརྒྱ་འབྱེད། །རིན་ཆེན་དྲྭ་བས་ཀུན་ནས་

གཡོགས་པ་ལ། །དེ་དང་འཚམས་པར་ཁྱོད་སྐུ་བཞུགས་པ་ནི། །འཁོར་གྱི་པད་རྩེ་སྙེད་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཕྱོགས་ནས་འཁོད་པ་རྣམས། །འབུམ་ཕྱག་བཙུ་ཡི་ཉིང་འཛིན་ལ་རོལ། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་

མཐིལ་དཔུས་མོ་དང་། །ལྟེ་བ་རྩིབས་ལོགས་ཕྱག་གི་མཐིལ་གཉིས་ནས། །ཁུངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཡི་འོང་ཕྱུང་ནས། །ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་དང་ལྷ་མིན་ལྷ། །གནས་ཀུན་སྣང་བྱས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་མཛད། །

ཕྲག་པ་རྒྱབ་མཁྱལ་ཞལ་གྱི་སྐོར་རྣམས་ནས། །སྤྱར་གྱི་འོད་ཀྱིས་ཉན་ངངས་དཀྱའི་བར། །བྱང་ཤེམས་གནས་རྣོས་སྣང་མཛད་རིམས་བཞིན་དུ། །ཆོས་རྣམས་ཏིང་འཛིན་ཐབས་ཤེས་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་ལས། །སྤྱར་བཞིན་

མཛོད་ཕུ་ནས་ཕྱུང་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཕྱོགས་བཅུའི་བདུད་རྩམས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གནོན་ནས། །དབང་བསྐུར་བརྙེས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱི། །སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དུ་ནུབ་པར་མཛད། །ཡན་ལག་མཆོག་ལས་སྟོང་

@434A ཞེས། །གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་སྙེད་འོད་ཟེར་བྱུང་ནས་ཀྱང་།བདེ་གཤེགས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་ཤུང་བྱས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐོར་ནས་བར་སྣང་ལ། །འོད་ཀྱི་དྲྭ་བའི་དཀྱིལ་

ཆེན་པོ་ཡིས། །ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོའི་ཚར་བབ་ནས། །འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐོར་ནས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་ཀུན་ནས་སྐྱབ་པར་གྱུར། །དེ་ནས་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བས་དཔའ་བོ་

ཁྲོད།། །དབང་བསྐུར་དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ལྟར་ནས། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི། །རྡོ་རྗེ་དཔའ་བོའྱ་བཀྲ་ཤིས་རི་མོ་ལས། །གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཡི་འོད་ཟེར་གྱིས། །འཁོར་བཅས་འོད་

ཕྱང་ཕྱོགས་ཀུན་སྣང་བྱས་ཏེ། །སུ་མེད་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་ཁྲོད་ཀྱི་ནི། །རྡོ་རྗེ་དཔལ་བེའྱ་བཀྲ་ཤིས་རྣམས་སུ་རྒྱབ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁྲོད་ཀྱི་སྣོད་ཉམ། །འབུམ་འགྱུར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་ཚེ། །ཕྱོགས་

བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་པུ་ནས། །སྟར་བཞིན་འོད་ཀྱིས་ཞིང་ཀུན་སྣང་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐོར་ཏེ་ཚོ་འཕྲུལ་བསྟན། །བྱང་སེམས་བྱེ་བ་མང་བསྐུལ་ཞིང་ཀུན་

བསྐོར། །ངན་འགྲོ་ཞི་མཛད་བདུད་རྣམས་ཟིལ་

གཞོན་ཏེ། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་གདན་ཀུན་ངག་བསྟན་ནས། །འོད་ཟེར་གཅོ་བོ་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་དང་། །འཕོ་གྱི་འོད་ཟེར་འཕོ་གྱི་སྤྱི་བོར་ནུབ། །དེ་ཚོ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པའི། །སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ཡི་ཏིང་འཛིན་

@434B ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། སྣང་དང་བཅས་དང་མོས་པ་དང་། །མ་ཞུམ་པ་དང་མི་དམན་ཉིད། །གཞན་དྲིན་མི་འཇོག་བདག་ཉིད་དང་། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། །ཀུན་

ལ་སེམས་ནི་སྟོམས་པ་དང་། །དཀྱི་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་མེད་དང་། །ཐབས་ཤེས་འཕོར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཀུན་ལ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཁྱེལ་བར། རྣམ་པ་བཅུ་པོ་འདི་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ས་ལ་ཞུགས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ས་གང་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལ་སྣང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དོན་ནི་ས་ལ་ཞུགས་པའི་རྟགས་དེ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། ས་རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྣང་བ་

དང་བཅས་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་མོས་པ། ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སེམས་མ་ཞུམས་པ་གཞན་དོན་གྱི་བཀའ་སྩུད་ལ་མི་དམན་པ། ལམ་སྟོམ་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་བདག་ཉིད། སྡམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་ཐབས་རབ

ཏུ་རྟོགས་པ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སེམས་སྐམ་པ། །བདུད་སྡེག་ཅན་གྱིས་དཀྲི་མི་ཐུབ་པ། འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་སྤྱན་པའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ། སངས

རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ལྷས་སུ་ས་བཅུ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་གཉིར་བྱ་བ་ཁྲག་ཁྱིག་བརྒྱ་སྦྱོང་གི་གང་བ། རིན་ཆེན

@435A ྱོ།། །།དུ་མས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། ཕས་ཀྱི་རྣོལ་པ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ། ས་ཆེན་པོ་ལ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་འཐོར་བ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་མགོ་བོ་ལ་མེ་ཏོག་ཙམ་པ

ཀའི་ཕྱེང་བ་འདོགས་པ། ཐེམ་སྐས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རྩིང་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་གདལ་བ། དྲང་ཞིང་རྟོག་པ་མེད་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་སུ་གང་བ། མེ་ཏོག་ཕུན་ལ་ལ་དང་། ཀུ་སུ་ཏ་དང་པདྨ་དཀར་པོས་

བརྒྱན་པའི་ཆུ་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་རྩེ་དགས་ལོངས་སྤྱོད་ལ། ངོས་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གཡང་ས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལས་སྣང་ལོག་པ། ཕྱག་པ་གཉིས་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རལ་བ་ཅན་ཅན་གཟིག་

ཕྱ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་པར་བྱེད་ཅིང་གནས་པ། སྐྱེ་བོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བས་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་ལ། ཚངས་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཞིང་

མདུན་གྱི་བལྟས་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་མཐོང་བའི་རྗེ་ལམ་གྱི་ལྟས་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར།། ས་བཅུ་ཀའི་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིད་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་

@435B ཕྱིར་ཏེ། མཐོད་ལས། དེ་ལ་འབྱོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །ཅེས་དང་། གཉིད་མི་དགེ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་མི་དགེ་པའི་གཉིད་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྗེང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ།

ཐེམ་སྐས་བཞི་ནི་འཇུག་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞི། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་གདལ་བ་རིགས། དྲངས་ཤིང་རྩེགས་པ་མེད་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་ཐྲོ་བུར་རྣམ་དག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡངས་དང་འཇམ། །དྲངས་

དང་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། །འཐུང་ན་སྟོལ་ལ་མི་གནོད་དང་། །མགྲིན་པ་ལ་ནི་མི་གནོད་པའོ། །ཞེས་པའི་ཡམ་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་བ་ནི་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དོ། །མི་ཏོག་གིགས་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་གསུམ་མཆོག་ཏེ། ཞུན་ལ་

ལ་ནི་ཉི་མས་ཀྱང་འབྱེད་གཞན་གྱི་ཚོ་ཡང་འབྱེད་པས་ཉན་ཐོས་དང་ཀུ་སུ་ཏ་ཉི་མས་རྒྱམ་པ་དང་རྒྱ་བས་འབྱེད་པ་བཟ(IN)་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་ཚེ་འབྱུང་པའི་རང་རྒྱལ་དང་། པན་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ནི་བྱང་སེ(Ms)

ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་།དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྗེ་རྗེ་རབ་འཇོམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་རྣི་ལམ་ན་བདག་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེའི་དབུས་ན་འདུག་སྟེ་ཆོས་སྟོན་པར་ཀུན་ཏུ་ཤེས་ན་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་བལྟས་ཏེ་དེ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བདུད་ཀྱི་ལས་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་དེས་སྤྲོབས་པ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱ་སྟེ། སྤྲོབས་པ་རྟེད@436A ྃ།། །ཤས་ཀྱང་རྣམ་པར་དེས་པ་སྣང་བའི་ལུང་འབོགས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ལྟག་པར་ཞེན་པར་མེད་པར་བྱ་ཞིང་། དེས་དངོས་པོ་རྟེད་པ་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་དག་བར་འགྱུར་

བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་བྱའོ། །དེས་ན་དེའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་རྣམས་པར་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དེས་པར་འབྱུང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སྒྲིན་པའི་གཏམ་སྟོན་བ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་ནས་དང་པོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །

དགེ་བ་བསྡུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ནི་ས་གཉིས་པར་རོ། །ཐོས་པའི་གཏམ་གྱིས་ནི་ས་གསུམ་པར་རོ། །སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་སྐྱང་བའི་བར་གྱིས་ནི་ས་བཞི་པར་རོ། །སྟོམ་འཇུག་གི་གཏམ་གྱིས་ནི་ས་ལྔ་

པར་རོ། །ལེགས་པར་སྒྲུབ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟེད་པའི་གཏམ་གྱིས་ནི་ས་དྲུག་པར་རོ། བདག་སྟེ་པའི་གཏམ་གྱིས་ནི་ས་བདུན་པར་རོ། །ཡི་ཤེས་སྣོད་པའི་གཏམ་གྱིས་ནི་ས་བརྒྱད་པར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོད་པའི་གཏམ་

གྱིས་ནི་ས་དགུ་པར་རོ། །ལུས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་ནི་ས་བཅུ་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་སྐབས། །གསུམ་པ། །སྒྲུབ་གཉིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་རྣམས་

ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པ་ནི་དུ་མཆེས། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་དུ་མཆེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་སྒྲུབ་རས་གཟེགས་དབང་ཕྱུག་ཤིན་ཏུ་རྟོངས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་

གཉིས་དང་། གནས་ངན་

@436B ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ས་དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཤིན་ཏུ་རྩོངས་པ་དང་། དན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཤིན་ཏུ་རྩོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །གཉིས་པ་

ལ་ནི། ལྟང་བ་ཐུ་མོའི་འབྲུལ་པའི་ཤིན་ཏུ་རྩོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྩོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྩོངས་

པ་དང་། ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྩོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ནི། སྐྱེམ་པར་འཛུག་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྩོངས་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྙིད་པའི་

ཤིན་ཏུ་རྩོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤིན་ཏུ་རྩོངས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་

ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་རྒྱུ་རྟོག་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་ནི། འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རྒྱུ་རྟོག་པ་དང་། མཚན་མ་མང་དུ་

བྱུང་བའི་ཤེས་རྒྱུ་རྟོག་པ་དང་། །དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བདུན་པ་ལ་ནི། མཚན་མ་ཐུ་མོ་འབྱུང་བའི་ཤེས་རྒྱུ་རྟོག་པ་དང་། རབ་ཏུ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་ཤེས་རྒྱུ་རྟོག་པ་དང་། །

@437A ཨཽ། །དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྤྲོ་བས་ཤེས་རྒྱུ་རྟོག་པ་དང་། མཚན་མ་དག་ལ་དབང་བའི་ཤེས་རྒྱུ་རྟོག་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་

ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དགུ་པ་ལ་ནི། ཆོས་བསྟན་པ་ཚད་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཚད་མེད་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྦྱོར་པ་ལ་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་ཤེས་རྒྱུ་རྟོག་པ་དང་།

སྟོབས་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་རྣོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བཅུ་པ་ལ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣོངས་པ་དང་། གསང་བ་ཕུ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་ཤིན་ཏུ་

རྣོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱ་བའི་ཚགས་པས་ཤིན་ཏུ་རྣོངས་པ་དང་། ཐོགས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྣོངས་པ་དང་། དེའི་

གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །སྨྲན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཤིན་ཏུ་རྣོངས་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་དང་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་དག་གིས་ས་འདི་རྣམས་རྣམ་པར་

འགོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་གནས་ངན་ལེན་འདས་ལམ་གྱི་སྒྲངས་པའི་སྐོ་ནས་སྒོངས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྟོངས་མངོན་འགྱུར་རེ་ཞིག་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མི་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟུ་

@437B བ་ལས། ཅིད་ཀྱིན་ནས་བཀྲིས་པ་སྟོང་བར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་བཀ་ལ་ཉལ་སྟོངས་པར་བྱེད་དམ། གང་ལས་སྣང་ས་ནས་སྣང་ས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཀ་ལ་ཉལ་སྟོངས་པར་བྱེད་དེ། ཀྱིན་ནས་དཀྲིས་པ་ནི་ས་

དང་པོ་ནས་སྣང་ས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀ་ལ་ཉལ་སྣང་ས་ནས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱིན་ནས་དཀྲིས་པ་སྣང་ས་ལ་བཀ་ལ་ཉལ་མ་སྣང་ས་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཀྱིན་ནས་དཀྲིས་པ་འབྱུང་

བར་འགྱུར་གྱི། བཀ་ལ་ཉལ་སྣང་ས་ནི་བཀ་ལ་ཉལ་དང་ཀྱིན་ནས་དཀྲིས་པ་གཉི་ཀ་གཏན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྣང་བ་བྱ་སྟོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་སྣང་གཉིན་གྱི་སྐབས་སུ་

བཞག་ཟིན་ཏོ། དགུ་པ་ནི། འོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱུན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣ་ཀུ་ནི། །ཁྱིམ་པ་འཁོར་ལོར་བསྒྱུར་རྣམས་སུ། །བྱང་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། ।

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ས་རྣམས་ཀུན་ལ་བློ་ལྡན་གྱིས། །རབ་བྱུང་ལེན་པའི་ཐོབ་པ་དང་། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐོབ་པ་གཞན། །རབ་ཏུ་བྱུང་བར་སྟོན་བྱེད་ཡིན། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་

ཚད་མེད་རྣམས་དང་ལྡན། །དེས་ན་སྟོམ་བརྩོན་ཁྱིམ་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་ལ་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་

@438A ཞེས། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་གཉིས་པ་བ། མི་ཉམས་པའི་

བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་གསུམ་པ་བ། མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་སྤངས་པའི་ས་བཞི་པ་བ། སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་རྫུད་ཐམས་

ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ས་ལྟ་པ་བ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མང་དུ་གནས་པ་ས་དྲུག་པ་བ། མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་མཐུས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་

པའི་ཆོས་སོ་བདུན་སྒོམ་པར་ནུས་པའི་ས་བདུན་པ་བ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའི་ས་བརྒྱད་པ་བ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་ཁས་པའི་ས་དགུ་པ་བ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པའི་

ས་བཅུ་པ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག །ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཉམ་པར་གཞག་ཆོས་ལ་ང་སྒྲར་རྒྱུ་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །རྣམ་པར་དག་པ་ཐ་དང་ང་རྒྱལ་

མེད། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏློ་ཐོས་པ་གཏང་སྟེམས་པ། །ཞིང་རྣམས་སྦྱོང་བ་སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་པ། །མ་ཁས་པ་མཐུན་ཆེན་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་པ་དང་། །དེས་པར་སྟོན་ལ་མ་ཁས་པ་དབང་བསྒྲུར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

@438B ཕྱིར། བཅུ་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྗེས་ཐོབ། །ཤེས་རབ་སྤྲོད་ཡུལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་

དེ་ནི། །མི་ཤེས་ཤེས་སོགས་འཇུག་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་ནི་ས་དང་པོ་བྱུག་ཏུ་སྤོབ་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཕུང་པོ་སྤྲོང་། །

དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་སྤྲོང་། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ནི། །སྤྲིབ་རྣམས་བཞི་དང་ཐོགས་པ་ཡི། །སྤྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ། །གྲོལ་བའི་ཡི་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྲོང་། །ཞེས་ས་དང་

པོར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས། གསུམ་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན། བཞི་པ་ལྔ་པ་བྱུག་པ་རྣམས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་སྤྲོང་། ས་ལྷག་མ་བཞིར་འབྲས་བུ་གེགས་བཞི་དང་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཐོགས་

སྒྲིབ་སྦྱོང་བས་རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྦྱོང་བར་གཟིགས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷའི་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་དང་། །གྲུབ་པ་

དག་ཀྱང་མ་གྲུབ་དང་། །གྲུབ་པ་དག་ཏུ་ཡང་འདོད་དོ། །ཅེས་གསུང་ལ། དོན་ནི། མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕགས་པའི་སྤང་རྟོགས་མ་གྲུབ། ས་ཐོབ་ནས་དེ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་འབད་རྩོལ་

@439A ྱོ། །གྱི་འདུ་མི་བྱེད་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་དེ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། བརྩེ་དང་སྙིན་པར་སྨྲ་བ་དང་། །བརྟན་པ་ཉིད་དང་ལག་རྒྱང་དང་། །

དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ངེས་འགྲེལ་བ། །འདི་དག་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རྟགས། །ཞེས་གསུང་ལ། དོན་ནི། གཞན་ལ་སྐྱེང་རྗེ་ཆེ་བ། ཕྱིན་དྲུག་གི་གཏམ་སྙིན་པར་སྨྲ་བ། བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ། ལག་རྒྱང་སྟེ་

མཆོད་སྤྲིན་འཁོར་མོར་བྱེད་པ། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་འགྲེལ་བར་རྣམ་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣག་ཡིན་ནོ། །འོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་

གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །ཟླ་ལྟན་ཉིད་དང་གསལ་བའི་མཆོག །རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་བའི་གཞི་དང་ནི། །རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གྲུ་དང་། རྟལ་ལྟན་དང་ནི་འཕགས་མཆོག

དང་། དེད་དཔོན་དང་ནི་གྲགས་མཆོག་དང་། །སྐྱིང་རྡེ་ཅན་དང་བསོད་ནམས་ཆེ། །དབང་ཕྱུག་དེ་བཞིན་ཆོས་དང་ལྡན། །ཞེས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། གཉིས་པ་སོགས་སུ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཚོ་འདི་ཡིས་སངས་

@439B རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས། །དེ་ཡི་ཚོ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་། །སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག །ཟློ་ལྡན་ཏིང་འཛིན་རྒྱ་ཕྲག་སྟོམ་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོད་བྱེད་

དེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྣང་བར་ནུས། དེ་བཞིན་ཇུ་འཕྲུལ་གྱིས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་སྨིན་བྱེད་ཅིང་། བརྒྱ་ཕྲག་གྲངས་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། དེ་ནི་ཆོས་

ཀྱི་སྐོར་རྣམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ་དབང་སྟས། རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། རང་གི་འཚོར་དང་བཅས་པ་མཛོས་འབྱོར་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་དང་

རྗེས་སུ་འབྱེལ་བའང་སྟོན། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ཏུ། ཇི་སྐད་དུ་རབ་ཏུ་བྱང་ནས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་

རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞིང་བརྒྱར་ཡང་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་

ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཕྲོག་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་

@440A ཞེས། །བརྒྱར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་བྱང་སེམས་བརྒྱ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟུས་ནས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག

བཅུ་གཉིས་འཐོབ་སྟེ། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡང་རྟོག། ཚེ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་གནས་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་

ཡི་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག །ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག་ལྟང་བྱེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱར་འགྲོ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད། སེམས་

ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་སྨིན་པར་བྱེད། ཆོས་ཀྱི་སྐོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད། རང་གི་ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པར་བྱེད། རང་གི་ལུས་ངེ་ངེ་ལ་འཚོར་བྱང་སེམས་བརྒྱ་ཕྲག་ངེད་ལྷན་པས་མཇོས་པར་བྱེད་ པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྒྱས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་གཉིས་པར་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། གསུམ་པར་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། བཞི་བར་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས། ལྔ་པར་བྱེ་བ་སྟོང་ ཕྲག་བཅུ་གཉིས།

བྱུག་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་འགྱུར་བཅུ་གཉིས། བདུན་པར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྱེག་བརྒྱ་དང་། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྱེག་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་གི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་ མཉམ་པའི་ཡོན་

@440B ཏན་སྲོ་ཚན་བཅུ་གཉིས། དགུ་པར་སྟོང་གསུམ་གྱངས་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་གི་རྟུལ་གྱི་གྱངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྲོ་ཚན་བཅུ་གཉིས། བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་རྟུལ་

གྱི་གྱངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྲོ་ཚན་བཅུ་གཉིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། ཆོས་ལྡན་རབ་ཀྱེ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི། །ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་

པས། ཇི་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་ལྟ་བུ། །འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་འདུམ་ཕྲག་དང་། །བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་དེའི་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་

ཐོབ། །དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་

འགྱུར་ཡང་འཐོབ་བྱེ་བ་ཁྲག །ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱར་རྩོགས་པར་སྐྱུར་དང་སྣར་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཏུ། །ཡང་དག་པར་ནི་སྐྱུར་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམ་

རྟོག་མེད་པ་དེས། །སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྲག

སྟོང་བསྟོམས་འཇིག་རྟེན་ན། །རྟུལ་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། །གྲངས་སྣམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག །གྲངས་

མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར། །བསྟོམས་པ་ཕྲག་བཅུའི་རྟུལ་ཚད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །རེ་ཞིག་བཅུ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག །ངག་གི་སྒྲོན་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་འགྱུར་ཞིང་། །ངག་གི་སྒྲོན་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྟོམས@441A ཀཱཾ། །རྣམས་ན། །རྟུལ་དག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག

གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འབྲས་བུའི་སའི་མཚན་ཉིད། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད། རྒྱས་པར་ནི་སྐབས་བརྒྱད་པར་འཁད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་

རེ། ལམ་ལ་གནས་མི་ན་ས་ལ་གནས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་ཡིན་ནས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ས་ལ་གནས་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ལམ་ལ་གནས་ན་ཐེག

ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་ལྡན་མ་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་གནས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པས་ཁྱབ་

པར་བྱའོ་

པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། མོས་དང་ལྡན་བསམ་དག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་

ན་རེ། སའི་ཁམས་གང་ཞེན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ས་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་

གྲུབ་པར་

@441B ཐལ། ལམ་ཡིན་ན་ཐར་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཀས་པ་དང་བསྟུན་ལ། འདིར་ནི་མཁས་པ་སྤྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་སྒོལ་དང་བསྟུན་

པའི་ཕྱིར། ※ གཉིས་པ་གཞུང་

དོན་ནི། ཡོངས་སུ་སྤྱོང་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ས་དགུའི་ཡོངས་སྤྱོངས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞར་བྱུང་།

ཆོག་སྒྲུབ་གང་ཞེག །ཡོན་

ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་དུ་དམིགས་པ། སའི་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ཡོད་དོ། ༄ ས་དགུ་འདས་ནས་ཡི་ཤེས་ནི། ཞེས་སོགས་ལ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ་ནི་དེ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། གཞུང་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཡིན་

ཞིང་། དོན་ནི་ས་བཅུ་

པའི་རྗེས་ཐོབ་ཆོས་ཡིས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་བྱས་དགུ་ལས་འདས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡི་ཤེས་གང་ཞེག །ཞྭོད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་མཛད་

ནས། ས་བཅུ་པ་ལ་

ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འདི་བྱ་ས་དགུ་ལས་འདས་ཏེ།

རིགས་དང་།

@442A ཞེས། །བརྒྱད་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱས་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། སྟར་ཁཞད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དག་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་རྣམས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།

རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་གི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་མངོན་རྟོགས་

ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི། ཞུགས་པ་ལྟག་མ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། དགུ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དགུ་པོ་ལྟ་བུ། དེ་སྐད་དུ་

ཉི་སྣང་ལས། ས་དགུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རིགས་ཀྱི་སའོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བརྒྱད་པའི་

སལ། །རྒྱུན་དུ་

ཞུགས་པའི་ནི་མཐོང་བའི་སའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ནི་སྲབ་པའི་སའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སའོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་ནི་བྱས་པ་རྫོགས་པའི་སའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་ཐིག

@442B པ་གསུམ་གསལ་བར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་བས་ངུ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་ན་སྡུད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་པ་ལྟག་པ་

གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནུ་བསྟུས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་འདའ་བྱའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་

པ་གསུམ་

ཡོད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པའི་རྣམ་ཡིས་ཐོབ་ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་བྱི་ཐག་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤྲ་མ་གཉིས་ལ་ཞེས་

མཐོང་གི་བསྒོམ་ནས་འདའ་བར་བྱེད། གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པའི་རྣམ་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འབད་

རྩོལ་རགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲས་བུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་

@443A ཞེས། །མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལས་སྤྲངས་རྟོགས་དམན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྒྱུད་པ་མ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་

དང་། །སེམས་

ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་རྣལ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་རྨིག་རྩེས་ཀྱི། །ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉི་སྣང་ལས། དེ་པའི་མཛད་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་མདོ་ལས། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་རྣམ་

གྲོལ་ལམ་ལས་བཅུ་པ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ས་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤང་བྱ་ལ་ཀུན་རྟོངས་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་

གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། ཞར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཞར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་

བརྟག

པའི་བབ་རྩེལ་འབབ་ཞིག་ཡིན་པར་སྐབས་བརྒྱད་པར་འཆད་དོ། །གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྣུབ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཁྲོད་ཀྱིས་གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ནས་

@443B འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ག་ལ་བ་དེར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་ཚེས་གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་

ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ནི། ※ མཐོང་དང་སྤོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། ཞེས་སོགས་སུངས། འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སའི་ཚོགས་སྣུབ་བསྟན་པའི་འོག

ཀུ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་

སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཁཤད་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་ཏེ། སའི་ཚོགས་སྣུབ་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྣུབ་དེན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གཉེན་པོའི་ཚོགས་

སྒྲུབ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚོགས་སྣུབ་བཞི། །སྒོམ་སྤངས་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚོགས་སྣུབ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

གྲུབ་སྟེ། མཐོང་

སྤངས་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བརྟེད་རྟོག་རྣམ་བྱང་བརྟེད་རྟོག། ཇས་འཛིན་རྟོག་པ་རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒོམ་སྤངས་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཡང་

སྒོམ་

@444A ཞེས། །སྤྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བརྟེད་རྟོག་སོགས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྟང་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཞིའོ། །དེ་ལ་བརྒྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་རྫས་

སྤུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་རྣམ་

པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱད་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དུ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའང་རྣམ་

གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཉེན་པར་གྱུར་པའི་ཚོགས་སྤྱད་གང་ཞེག །རང་གི་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་

ནུས་དེ་གཉེན་པོ་ཆོགས་སྣུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོ་ཆོགས་སྣུབ་དང་། སྒོམ་སྤང་གཉེན་པོ་ཆོགས་སྣུབ་གཉིས། གཉེན་པོ་ཆོགས་སྣུབ་གང་ཞེག །མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་

@444B པོར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་དམིགས་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དོན་གཅིག

དང་པོ་ལ་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོ་ཆོགས་སྣུབ་བཞི། གཉིས་པ་ལ་སྒོམ་སྤང་གཉེན་པོ་ཆོགས་སྣུབ་བཞི་ཡོད་དོ། དེས་འབྲུང་སྣུབ་པ་འཆང་པ་ལ། ༷ ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

སྐབས་སུ། འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོགས་སྣུབ་ཟཱད་པའི་འོག་ཏུ་དེས་འབྲུང་སྣུབ་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ།

ཆོག་གཉིས་ཀྱི་དཔྱང་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལས་སྨིན་གཉིས་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་མཁྱེན་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་དགེ་སའི་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཅན། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་བརྒྱད་དུ་

གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་འབྱུང་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ལ། བརྒྱད་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་

@445A ཞེས། །ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཏེ། མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྣང་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་

ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་

དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་དེ་དང་དེ་ལས་རྒམས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བས་གསུངས་པའི་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་

དག་པར་ཞུགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ། ཞེས་བྱ་བས། འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བས་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ་འདི་ནི་

ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་འདི་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་ལས་བརྒམས་པར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཀྱི་བ་འདི་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་

འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་འདི་དང་གནས་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །སྟར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟུ་བ་ནི། ཉི་སྟང་ལས། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་

ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ནི་རིགས་

པ་ཡིན་ཏེ། གོ་བགོས་པས་ནི་འཇུག་གོ་ཞུགས་པས་ནི་དཔྱང་གི་ཚོགས་གསོག་གོ །དཔྱང་གི་ཚོགས་བསགས་པས་ནི་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པས་རིས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན།

@445B སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམ་ངག་དང་། །རིས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྨྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། ཚོགས་

ནི་རིས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདིར་རྗེས་སུ་ཟཧད་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་

ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་གནས་པ་ནི་གདམ་ངག་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གདམ་ངག་ལ་ནི་རིས་པར་འབྱེད་པའི་

ཆ་དང་མཐུན་

པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་

འདོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བཟུང་ངོ་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་གྱས་པས་བསྟེན་པའི་སྐོར་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད།།ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམ་ངག་ཉན་

ཅིང་། གདམ་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པས་ཉམས་སུ་ལྡངས་པའི་སྐོར་ནས་ཁྱད་ཚོས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཐོབ་སྟེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན། དམིགས་པ་བཟུང་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་

@446A ྀ།། །སྐོར་འདོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད། ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་བསམ་པས་གོ་བགོས། དེ་རྗེས་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་ལྡངས་པས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔུང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་

བསགས་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཡུལ་

ལས་རྒྱལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་བྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བསྐོར་བས། རང་ཉིད་གཅིག་པུས་མ་ནམ་མཁའི་

མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་ནུས་ཤིང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྩལ་པར་འདོད་པའི་བཞེད་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་བྱར་ཞེས་པའོ། ༥ བློ་བཟང་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་ཡིས། །ཐུགས་རྗེའི་ཚ་ཟེར་

རབ་འཕྲོས་པས། །བདག་བློའི་པད་ཚལ་རབ་རྒྱས་ཏེ། །ལེགས་བཤད་སྒྲང་རྩེའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །སྐལ་བཟང་བུང་བ་ཆོམས་པར་བྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་

པ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་

ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་

གནས་པར་གྱུར་ཅིག། མངྒ་ལཾ།། བྷ་ཥན་སྟུ།། ।।